

මහාවංසපාළි

ධම්මච්චය

පටුන

පථමපරිච්ඡෙද	1
මහියඨගණාගමනං	1
නාගදීපාගමන	5
කල්‍යාණාගමනං	8
දූතියපරිච්ඡෙද.....	9
මහාසම්මතවංස	9
තතිය පරිච්ඡෙද.....	13
පයමධම්මසංගීති	13
චතුත්ථ පරිච්ඡෙද	17
දූතිය සංගීති	17
පඤ්චම පරිච්ඡෙද.....	24
තතියධම්මසංගීති	24
ධම්මාසොකාභිසෙක	25
නිග්‍රොධසාමණෙර දස්සන	28
සාසනස්පවෙස.....	32
මොග්ගලීපුත්තතිස්සපෙරාදයො	34
ඡට්ඨපරිච්ඡෙද	53
විජයාගමනං	53
සත්තම පරිච්ඡෙද.....	58
විජයාභිසෙකො	58
අට්ඨම පරිච්ඡෙද.....	66
පණ්ඩුවාසුදෙවාභිසෙකො.....	66
නවම පරිච්ඡෙද.....	69
අභයාභිසෙකො	69
දසම පරිච්ඡෙද	72
පණ්ඩුකාභයාභිසෙකො	72
එකාදසම පරිච්ඡෙද	82

දෙව්‍යානංපියතිස්සාභිසෙකො	82
ද්වාදසම පරිච්ඡේද	87
නානාදෙසපසාදො	87
තෙරසම පරිච්ඡේද	92
මහින්දාගමනො	92
චූද්දසම පරිච්ඡේද	95
නගරජ්ජවෙසනො	95
පඤ්චදසම පරිච්ඡේද	101
මහාවිහාර පටිග්ගහකො	101
සොළසම පරිච්ඡේද	124
වෙනියපබ්බතවිහාර පටිග්ගහකො	124
සත්තරසම පරිච්ඡේද	126
ධාතුආගමනො	126
අට්ඨාරසම පරිච්ඡේද	133
මහාබොධිග්ගහණො	133
එකුනව්සතිම පරිච්ඡේද	140
බොධි ආගමනො	140
විසතිම පරිච්ඡේද	148
ථෙරපරිනිබ්බානං	148
එකවිසතිම පරිච්ඡේද	154
වඤ්ච රාජකො	154
බාවිසතිම පරිච්ඡේද	158
ගාමණිකුමාර සුති	158
තෙව්සතිම පරිච්ඡේද	167
යොධලාහො	167
චතුර්විසතිම පරිච්ඡේද	177
ද්වේහාතිකයුද්ධං	177
පඤ්චවිසතිම පරිච්ඡේද	183

දුට්ඨගාමණී විජයො	183
ජබ්බිසතිම පරිච්ඡේද	195
මරිචවට්ඨිකවිහාරමහො	195
සත්තවිසතිම පරිච්ඡේද	198
ලොහපාසාදමහො	198
අට්ඨවිසතිම පරිච්ඡේද	203
මහා ථූපසාධන ලාහො	203
එකුනතිංසතිම පරිච්ඡේද	208
ථූපාරම්මහො	208
තිංසතිම පරිච්ඡේද	215
ධාතුගබ්භරවනො	215
එකතිංසතිම පරිච්ඡේද	225
ධාතූනිධානං	225
ද්වත්තිංසතිම පරිච්ඡේද	237
තුසිතපුරගමනං	237
තෙත්තිංසතිම පරිච්ඡේද	246
දසරාජකො	246
චතුත්තිංසතිම පරිච්ඡේද	257
එකාදසරාජදීපනො	257
පඤ්චතිංසතිම පරිච්ඡේද	266
ද්වාදසරාජකො	266
ජත්තිංසතිම පරිච්ඡේද	279
තයොදස රාජකො	279
සත්තතිංසතිම පරිච්ඡේද	292
පඤ්චරාජකො	292
අට්ඨතිංසතිම පරිච්ඡේද	316
දසරාජකො	316
එකුනවත්තාලීසතිම පරිච්ඡේද	328

රාජද්වයදීපනො	328
වත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද	334
අට්ඨරාජකො	334
එකවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද.....	344
ද්විරාජකො	344
ද්විවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද.....	351
ෂ රාජකො	351
තෙවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද	366
චතුරාජකො.....	366
චතුරවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද	374
තිරාජකො	374
පඤ්චවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද.....	379
ෂවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද	386
සත්තවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද.....	402
පඤ්චරාජකො	402
අට්ඨවත්තාලිසනිම පරිච්ඡෙද	411
එකරාජකො	411
එකුනපඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද	420
රාජද්වයදීපනො	420
පඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද	433
ද්විරාජකොනාම	433
එකපඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද.....	442
පඤ්චරාජකො නාම	442
ද්විපඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද.....	447
තිරාජකොනාම	447
තිවඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද.....	454
ලංකාවිලොපොනාම	454
චතුපඤ්ඤාසනිම පරිච්ඡෙද	458

ඡ රාජකොනාම	458
පඤ්චපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද	460
රොහණාරාති විජයොනාම	460
ඡපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද	467
අනුරාධපුරාභිගමනො	467
සත්තපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද	473
සංගහකරණොනාම	473
අට්ඨපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද	479
ලොකසාසන සංගහකරණො	479
එකුනසට්ඨිම පරිච්ඡේද	488
චතුරාජවරිය නිද්දෙසො	488
සට්ඨිම පරිච්ඡේද	495
කුමාරොදයො	495
එකසට්ඨිම පරිච්ඡේද	502
සඬ්ඛත්ථලීපුරාභිගමනො	502
ද්විසට්ඨිම පරිච්ඡේද	507
පරමණ්ඩලාභිගමනො	507
තිසට්ඨිම පරිච්ඡේද	514
සෙනාපතිවධො	514

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුජපට්ඨිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - හික්බු ධම්මවිහාරි

(ජවය සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

මහාවංසපාළි

පථමපරිච්ඡෙද

මහියඨගණාගමනං

1. නමස්සිත්වාන සම්බුද්ධං, සුසුද්ධං සුද්ධවංසජං;
මහාවංසං පවක්ඛාමි, නානානුනාධිකාරිකං.
2. පොරාණෙහි කතො'පෙසො, අතිවිත්ථාරිතො ක්වචි;
අතීථ ක්වචි සංඛිත්තො, අනෙකපුනරුත්තකො.
3. වජ්ජිතං තෙහි දොසෙහි, සුඛග්ගහණධාරණං;
පසාදසංවෙගකරං, සුතීතො ච උපාගතං.
4. පසාදජනකෙ යානෙ, තථා සංවෙගකාරකෙ;
ජනයත්තො පසාදඤ්ච, සංවෙගඤ්ච සුභාථ තං.
5. දීපඛිකරඤ්ච සම්බුද්ධං, පස්සිත්වා නො ජිනො පුරා;
ලොකං දුක්ඛා පමොචෙතුං, බොධාය පණ්ඩිං අකා.
6. තතො තඤ්චෙව සම්බුද්ධං, කොණ්ඩඤ්ඤං මඬිගලං මුනිං;
සුමනං රෙවතං බුද්ධං, සොහිතඤ්ච මහාමුනිං.
7. අනොමදස්සිං සම්බුද්ධං, පදුමං නාරදං ජිනං;
පදුමුත්තරසම්බුද්ධං, සුමෙධඤ්ච තථාගතං.
8. සුජාතං පියදස්සිඤ්ච, අත්ථදස්සිඤ්ච නායකං;
ධම්මදස්සිඤ්ච සිද්ධත්ථං, තිස්සං චුස්සජිනං තථා.
- 9.

විපස්සිං සිඛිසම්බුද්ධං, සම්බුද්ධං වෙස්සහුං විහුං;
කකුසන්ධඤ්ච සම්බුද්ධං, කොණාගමනමෙව ච.

10.

කස්සපං සුගතඤ්ච'මෙ, සම්බුද්ධෙ චතුච්ඡති;
ආරාධෙත්වා මහාවීරො, තෙහි බොධාය බ්‍යාකතො.

11.

පුරෙත්වා පාරමී සබ්බා, පත්වා සම්බොධිමුත්තමං;
උත්තමො ගොතමො බුද්ධො, සත්තෙ දුක්ඛා පමොචයි.

12.

මගධෙසු රුවෙලායං, බොධිමුලෙ මහාමුනි;
විසාඛපුණ්ණමායං සො, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.

13.

සත්තාහානි තහිං සත්ත, සො විමුත්තිසුඛං පරං;
වින්දන්තං මධුරත්තඤ්ච, දස්සයන්තො වසී වසී.

14.

තතො බාරාණසිං ගන්ත්වා, ධම්මචක්කං පගත්තයි;
තත්ථ වස්ස වසන්තො'ව, සට්ඨිං අරහතං අකා.

15.

තෙ ධම්මදෙසනත්ථාය, විස්සජ්ජේත්වාන භික්ඛවො;
විනෙත්වා ච තතො තිංස-සභා යෙ හද්දවග්ගියෙ.

16.

සහස්සපටිලෙ නාථො, විනෙතුං කස්සපාදිකෙ;
හෙමත්තෙ උරුවෙලායං, වසිතෙ පරිපාචයං.

17.

උරුවෙලකස්සපස්ස, මහායඤ්ඤෙ උපට්ඨිතෙ;
තස්ස'ත්තනො නාගමනෙ, ඉච්ඡාචාරං විජානිය.

18.

උත්තරකුරුතො භික්ඛං, ආහරිත්වා රිමද්දනො;
අනොතත්තදහෙ භුත්වා, සායන්හසමයෙ සයං.

19.

බොධිතො නවමෙ මාසෙ, චුස්සපුණ්ණමියං ජිනො;

මහාවංසපාළි
ලඬිකාදීපං විසොධෙතුං, ලඬිකාදීපමුපාගමි.

20.

සාසනුජ්ජොතනං යානං, ලංකා ඤාතා ජිනෙන හි;
යක්ඛපුණ්ණාය ලඬිකාය, යක්ඛා නිබ්බා සියාති ව.

21.

ඤාතොව ලඬිකාමජ්ඣමිහි, ගඬිගාහීරෙ මනොරමෙ;
තිශොජනාය තෙ රමිමෙ, එකයොජනවිත්ථතෙ.

22.

මහානාගවනුයානෙන, යක්ඛසඬිගාමභූමියා;
ලඬිකාදීපට්ඨයක්ඛානං, මහායක්ඛසමාගමො.

23.

උපාගතො තං සුගතො, මහායක්ඛසමාගමං;
සමාගමස්ස මජ්ඣමිහි, තත්ථ තෙසං සිරොපරි.

24.

මහියඬිගණථුපස්ස, යානෙ වෙහායසං ජිනො;
වුට්ඨිවාතන්ධකාරෙසි, තෙසං සංවෙජනං අකා.

25.

තෙ භයට්ඨා'භයං යක්ඛා, අයාචුං අභයං ජිනං;
ජිනො අභයදො ආහ, යක්ඛෙ තෙ'ති භයද්දිතෙ.

26.

යක්ඛා භයං වො දුක්ඛඤ්ච, හරිස්සාමි ඉදං අහං;
තුම්හෙ නිසජ්ජයානං මෙ, සමග්ගා දෙථ නො ඉධ.

27.

ආහු තෙ සුගතං යක්ඛා, දෙම මාරිස තෙ ඉධ;
සබ්බෙපි සකලං දීපං, දෙහි නො අභයං තුවං.

28.

භයං සීතං තමං තෙසං, හන්ත්වා තං දින්නභූමියං;
චම්මක්ඛන්ධං අත්ථරිත්වා, තත්ථා' සීනො ජිනො තතො.

29.

චම්මක්ඛණ්ඩං පසාරෙසි, ආදිත්තං තං සමන්තතො;
සම්මාහිභූතා තෙ භීතා, ධීතා අන්තෙ සමන්තතො.

30.
ගිරිදීපං තතො නාලො, රම්මං තෙසං ඉධා'නයි;
තෙසු තත්ථ පච්චයෙසු, යථායානෙ යපෙසි ව.
31.
නාලො තං සංඛිපි ධම්මං, තදා දෙවා සමාගමුං;
තස්මිං සමාගමෙ තෙසං, සත්ථා ධම්ම මදෙසයි.
32.
නෙකෙසං පාණකොට්ඨං, ධම්මාභිසමයො අහු;
සරණෙසු ච සිලෙසු, යිතා ආසුං අසංඛියා.
33.
සොතාපත්තිඵලං පත්වා, සෙලෙ සුමනකුටකෙ;
මහාසුමනදෙවින්දො, පුජියං යාවි පුජියං.
34.
සිරං පරාමසිත්වාන, නිලාමලසිරොරුහො;
පාණිමත්තෙඅදා කෙසෙ, තස්ස පාණ භිතො ජිතො.
35.
සො තං සුවණ්ණවඩකොට-වරෙතාදාය සත්ථුනො;
නිසින්නට්ඨානරචිතෙ, නානාරතනසඤ්චයෙ.
36.
සබ්බතො සත්තරතනෙ, තෙ යපෙත්වා සිරොරුහො;
සො ඉන්දනීලථුපෙන, පිදහෙසි නමස්සි ව.
37.
පරිනිබ්බතමහි සම්බුද්ධෙ, චිතකතො ච ඉද්ධියා;
ආදාය ජිනගීවට්ඨිං, ථෙරො සරභුනාමකො.
38.
ථෙරස්ස සාරිපුත්තස්ස, සිස්සො ආනිය චෙතියෙ;
තස්මිංයෙව යපෙත්වාන, භික්ඛුහි පරිවාරිතො.
39.
ජාදාපෙත්වා මෙදවණ්ණ-පාසාණෙහි මහිද්ධිකො;
ථුපං ද්වාදසහත්ථුවිචං, කාරාපෙත්වාන පක්කම්.
- 40.

දෙව්නං පියතිස්සස්ස, රඤ්ඤො භාතුකුධාරකො;
උද්ධවුළාහයො නාම, දිස්වා චෙතිය මබ්භුතං.

41.

තං ඡාදයිත්වා කාරෙසි, තිංසහත්ථුවච චෙතියං;
මද්දන්තො දමිලෙ රාජා, තත්ත්වො දුක්ඛගාමණි.

42.

අසිතිහත්ථං කාරෙසි, තස්ස කඤ්ජුකචෙතියං;
මහියඨගණුප්පොය-මෙසො එවං පතිට්ඨිතො.

43.

එවං දීපමිමංකත්වා, මනුස්සාරහමිස්සරො;
උරුවෙලමගා ධිරො, උරුවීර පරක්කමොති.

මහියඨගණාගමනං නිට්ඨිතං.

නාගදීපාගමන

44.

මහාකාරුණිකො සත්ථා, සබ්බලොකහිතෙ රතො;
බොධිතො පඤ්චමෙ වස්සෙ, වසං ජෙතවනෙ ජිනො.

45.

මහොදරස්ස නාගස්ස, තථා වුළොදරස්ස ව;
මාතුලභාගිතෙය්‍යානං, මණිපල්ලඬකහෙතුකං.

46.

දිස්වා සපාරිසජ්ජානං, සඬගාමං පච්චුපට්ඨිතං;
සම්බුද්ධො චිත්තමාසස්ස, කාළපක්ඛෙ උපොසථෙ.

47.

පාතොයෙව සමාදාය, පවරං පත්තවීවරං;
අනුකම්පාය නාගානං, නාගදීපමුපාගමී.

48.

මහාදුරො'පිසො නාගො, තදා රාජා අහිද්ධිකො;
සමුද්දෙ නාගභවනෙ, දසද්ධසතයොජනෙ.

49.

කණ්ට්ඨිකා තස්ස කණ්භා, වඬ්ඨමානමහි පබ්බතෙ;

නාගරාජස්ස දින්නා'සි, තස්ස වුළොදරො සුතො.

50.

තස්ස මාතා මහාමාතු, මණිපල්ලඬිකමුත්තමං;
දත්ථා කාලකතා නාගී, මාතුලෙන තථා හි සො.

51.

අහොසි භාගිනෙය්‍යස්ස, සඬිගාමො පච්චුපට්ඨිතො;
පබ්බතෙය්‍යා'පි නාගා තෙ, අහෙසුඤ්ඤි මහිද්ධිකා.

52.

සමිද්ධිසුමනො නාම, දෙවො ජෙනවනෙ යීතං;
රාජායතනමාදාය, අත්තනො භවනං සුභං.

53.

බුද්ධානුමනියායෙව, ඡත්තාකාරං ජිනොපරි;
ධාරයන්තො උපාගඤ්ඡී, යානං තං පුබ්බවුට්ඨකං.

54.

දෙවො හි සො නාගදීපෙ, මනුස්සො'නත්තරෙ භවෙ;
අහොසි රාජායතන-යීතයානෙ ස අද්දස.

55.

පච්චෙකබුද්ධ භුඤ්ජන්තෙ, දිස්වා චිත්තං පසාදිය;
පත්තසොධනසාධායො, තෙසං පාදාසි තෙන සො.

56.

නිබ්බත්තිතස්මිං රුක්ඛස්මිං, ජෙනුය්‍යානෙ මනොරමෙ;
ද්වාරකොට්ඨකපස්සමිහි, පච්ඡා ඛහි අහොසි සො.

57.

දෙවාතිදෙවො දෙවස්ස, තස්ස වුද්ධිඤ්ච පස්සිය;
ඉදං යාන හිතත්ථඤ්ච, තං සරුක්ඛං ඉධානයි.

58.

සඬිගාමමජ්ඣෙ ආකාසෙ, නිසින්තො තත්ථ නායකො;
තමං තමොනුදො තෙසං, නාගානං හිංසනං අකා.

59.

අස්සාසෙන්නො භයට්ටෙ තෙ, ආලොකං පච්චිධංසයි;
තෙ දිස්වා සුගතං තුට්ඨා, පාදෙ චන්දිංසු සත්ථුතො.

60.
තෙසං ධම්මමදෙසෙසි, සාමග්ගිකරණං ජිනො;
උභො'පි තෙ පතීතා තං, පල්ලඬකං මුනිනො අද්දං.
61.
සත්ථා භූමිගතො තත්ථ, පසිදිස්වාන ආසනො;
තෙහි දිබ්බන්තපානෙහි, නාගරාජෙහි තප්පිනො.
62.
තෙ ජලට්ඨෙ තලට්ඨෙ ච, භුජගෙ'සිතිකොට්ඨො;
සරණෙසු ච සිලෙසු, පතිට්ඨාපෙසි නායකො.
63.
මහොදරස්ස නාගස්ස, මාතුලො මණ්ණිකංඛිකො;
කලායාණියං නාගරාජා, යුද්ධං කාතුං තහිං ගතො.
64.
බුද්ධගාමමිහි පඨමෙ, සුත්වා සද්ධම්මදෙසනං;
ඨිනො සරණසිලෙසු, තත්ථා'යාචි තථාගතං.
65.
මහතී අනුකම්පානො, කතා නාථ තයා අයං;
තවානාගමනෙ සබ්බෙ, මයං භස්මී භවාමහෙ.
66.
අනුකම්පා මහී පිතෙ, විසුං භොතු මහොදය;
පුනරාගමනෙතෙත්ථ, වාසභූමිං මමා මම.
67.
අධිවාසයිත්වා භගවා, තුණ්හිභාවෙ නිධාගමං;
පතිට්ඨාපෙසි තත්ථෙව, රාජායතනවෙතියං.
68.
තඤ්චපි රාජායතනං, පල්ලඤ්චඬක මහාරහං;
අප්පෙසි නාගරාජුනං, ලොකනාථො නමස්සිතුං.
69.
පරිභොගවෙතියං මය්හං, නාගරාජා නමස්සථ;
තං භවිස්සති වොතාතා, හිතාය ච සුඛාය ච.
- 70.

මහාවංසපාළි
ඉච්චෙවමාදිං සුගතො, නාගානං අනුසාසනං;
කත්ථා ජෙතවනං එව, ගතො ලොකානුකම්පකොති.

නාගදීපාගමනං

කල්‍යාණාගමනං

71.

තතො සො තතියෙ වස්සෙ,
නාගින්දො මණ්ණිකංකො;
උපසඬකම්ම සම්බුද්ධං,
සතසඬසං නිමන්තයි.

72.

බොධිතො අට්ඨමෙ වස්සෙ, වසං ජෙතවනෙ ජිනො;
නාථො පඤ්චනි භික්ඛුනං, සතෙහි පරිවාරිතො.

73.

දුතියෙ දිවසෙ භත්ත-කාලෙ ආරොචිතෙ ජිනො;
රම්මෙ වෙසාබ්බාසම්හි, පුණ්ණමායං මුනිස්සරො.

74.

තත්ථෙව පාරුපිත්ථාන, සඬ්ඝාරිං පත්තමාදිය;
ආගා කල්‍යාණිදෙසං තං, මණ්ණිකංකානිවෙසනං.

75.

කල්‍යාණි චෙතියධානෙ, කතෙ රතනමණ්ඩපෙ;
මහාරහම්හි පල්ලඬකෙ, සහසඬසෙත්තු'පාවිසි.

76.

දිබ්බෙහි බජ්ජනොජ්ජෙහි, සගණො සගණං ජිනං;
නාගරාජා ධම්මරාජං, සන්තප්පෙසි සුමානසො.

77.

තත්ථ ධම්මං දෙසයිත්ථා, සත්ථා ලොනුකම්පකො;
උග්ගන්ත්ථා සුමනෙ කුට්ඨෙ, පදං දස්සෙසි නායකො.

78.

තස්මිං පබ්බතපාදම්හි, සහසඬසො යථාසුඛං;
දිවා විහාරං කත්ථාන, දීඝවාපි මුපාගමි.

79.

තත්ථ චෙතියධානම්හි, සසඬිඝොව නිසිදිය;
සමාධිං අප්පඨි නාටො, ධානාගාරවපත්තියා.

80.

තතො වුට්ඨාය ධානම්හා, ධානාධානෙසු කොච්ඡො;
මහාමෙඝවනාරාම-ධානමාග මහාමුනි.

81.

මහාබොධිධීතධානෙ, නිසිදිත්වා සසාවකො;
සමාධිං අප්පඨි නාටො, මහාථුපධීතෙ තථා.

82.

ථුපාරාමම්හි ථුපස්ස, ධීතධානෙ තථෙව ච;
සමාධිතො'ථ වුට්ඨාය, සිලාවෙතියධානගො.

83.

සභාගතෙ දෙවගණො, ගණී සමනුසාසිය;
තතො ජෙතවනං බුද්ධො, බුද්ධසබ්බත්ථකො අගා.

84.

ඵචං ලඬිකාය නාටො, හිතමම්හමතී ආයතිං පෙක්ඛමානො;
තස්මිං කාලම්හි ලංකාසුරභුජගගණාදීනමත්ථඤ්ච පස්සං;
ආගා තික්ඛත්තුමෙතං අතිවිපුලදයො ලොකදීපො සුදීපං;
දීපො තෙනායමාසි සුජනබහුමනො ධම්මදීපාව භාසිති.

කල්‍යාණාගමනං

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තථාගතාහිගමනං නාම

පඨමො පරිච්ඡෙදො.

දුතියපරිච්ඡෙද

මහාසම්මතවංස

1.

මහාසම්මත රාජස්ස, වංසජො හි මහාමුනි;
කප්පස්සාදිම්හි රාජා'සි, මහාසම්මතනාමකො.

2.

රොජො ව වරරොජො ව, තථා කල්‍යාණකා දූවෙ;
උපොසථො ව මන්ධාතා, වරකො'පවරා දූවෙ.

3.

වෙනීයො මුවලො වෙව, මහාමුවලනාමකො;
මුවලින්දො සාගරො වෙව, සාගරො දෙව වනාමකො.

4.

භරතො භගිරථො වෙව, රුචි ව සුරුචි පිච;
පතාපො මහාපතාපො, පනාදා ව තථා දූවෙ.

5.

සුදස්සනො ව නෙරු ව, තථා එව දූවෙ දූවෙ;
පච්ඡිමා වා'ති රාජානො, තස්ස පුත්තපපුත්තකා.

6.

අසංඛියායුකා එතෙ, අට්ඨවීසති භූමිපා;
කුසාවතිං රාජගහං, මිටිලඤ්චාපි ආවසුං.

7.

තතො සතඤ්ච රාජනො, ඡප්පඤ්ඤාස ව සට්ඨි ව;
චතුරාසිති සහස්සානි, ඡත්තිංසා ව තතො පරෙ.

8.

ද්වත්තිංස අට්ඨවීසා ව, ද්වාච්ඡති තතො පරෙ;
අට්ඨාරස සත්තරස, පඤ්චදස චතුද්දස.

9.

නව සත්ත ද්වාදස ව, පඤ්චවීස තතොපරෙ;
පඤ්චවීසං ද්වාදස ව, ද්වාදසඤ්ච නවා පිච.

10.

චතුරාසිතිසහස්සානි, මබ්බදෙවාදිකාපි ව;
චතුරාසිතිසහස්සානි, කළාරාජනකාදයො.

11.

සොළස යාව ඔක්කාතං, පපුත්තා රාසිතො ඉමෙ;
විසුං විසුං පුරෙ රජ්ජං, කමතො අනුසාසිසුං.

12.

ඔක්කාමුබ්බො ජෙට්ඨපුත්තො, ඔක්කාකසා'සි භූපති;
නිපුරො චන්දිමා චන්දං-මුබ්බො ච සිවි සඤ්ජයො.

13.

වෙස්සන්තර මහාරාජා, ජාලී ච සීහවාහනො;
සීහස්සරො ච ඉච්චෙන, තස්ස පුත්ත ප පුත්තකා.

14.

ද්වෙඅසීති සහස්සානි, සීහස්සරස්ස රාජිනො;
පුත්ත ප පුත්ත රාජානො, ජයසෙනො තදන්තිමො.

15.

එතෙ කපිලවත්ථස්මිං, සකාරාජාති විස්සුතා;
සීහහනු මහාරාජා, ජයසෙනස්ස අනුජො.

16.

ජයසෙනස්ස ධීතා ච, නාමෙනා'සි යසොධරා;
දෙවදයෙ දෙවදහ-සක්කො නාමා'සි භූපති.

17.

අඤ්ජනො වා'ථ කච්චානා, ආසුං තස්ස සුතා දුච්ච;
මහෙසීවා'සි කච්චානා, රඤ්ඤො සීහහනුස්ස සා.

18.

ආසී අඤ්ජනසක්කස්ස, මහෙසී සා යසොධරා;
අඤ්ජනස්ස දුච්ච ධීතා, මායා වාථ පජාපති.

19.

පුත්තා දුච්ච දණ්ඩපාණී, සුප්පබුද්ධො ච සාකියො;
පඤ්ච පුත්තා දුච්ච ධීතා, ආසුං සීහහනුස්සරො.

20.

සුද්ධොදනො ධොතොදනො, සක්කසුක්කමිතොදනො;
අමිතා පමිතාවා'ති, ඉමෙ පඤ්ච ඉමා දුච්ච.

21.

සුප්පබුද්ධස්ස සක්කස්ස, මහෙසී අමිතා අහු;
තස්සා'සුං හද්දකච්චානා, දෙවදත්තො දුච්ච සුතා.

22.

මායා මහාපජාපති චෙච, සුද්ධොදන මහෙසීයො;

සුද්ධොදන මහාරඤ්ඤො, පුත්තො මායාය සො ජිනො.

23.

මහා සම්මතවංසමිහි, අසමිහින්තො මහාමුනි;
එවං පවත්තො සඤ්ජානො, සබ්බ ඛත්ථිය මුද්ධනි.

24.

සිද්ධත්ථස්ස කුමාරස්ස, බොධිසත්තස්ස සා අහු;
මහෙසී භද්දකච්චානා, පුත්තො තස්සා'සි රාහුලො.

25.

බිම්බිසාරො ච සිද්ධත්ථ-කුමාරො ච සභායකා;
උභින්තං පිතරො වාපි, සභායාඵච තෙ අහුං.

26.

බොධිසත්තො බිම්බිසාරා, පඤ්චවස්සාධිකො අහු;
එකුනතිංසො වයසා, බොධිසත්තො'හිනික්ඛමි.

27.

පදගිත්වාන ඡබ්බස්සං, බොධිං පත්වා කමෙන ච;
පඤ්චතිංසො ථ වයසා, බිම්බිසාරමුපාගමි.

28.

බිම්බිසාරො පන්නරස-වස්සො'ථ පිතරං සයං;
අභිසිත්තො මහාපඤ්ඤො, පත්තො රජ්ජස්ස තස්ස තු.

29.

පත්තො සොළසමෙ වස්සෙ, සත්ථා ධම්මමදෙසයි;
ද්වාපඤ්ඤාසෙව වස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි සො පන.

30.

රජ්ජෙ සමා පන්නරස, පුබ්බෙ ජිනසමාගමා;
සත්තතිංස සමා තස්ස, ධරමානෙ තථාගතෙ.

31.

බිම්බිසාරසුතො'ජාත-සත්තුතං සාතියා'මති;
රජ්ජං ද්වත්තිංසවස්සානි, මහාමිත්තද්දුකාරයි.

32.

අජාතසත්තුතො වස්සෙ, අට්ඨමෙ මුනි නිබ්බුතො;
පච්ඡා සො කාරයි රජ්ජං, වස්සානි චතුච්ඡති.

33.

තථාගතො සකලලොකග්ගතං ගතො;
 අනිච්චතාව සමවසො උපාගතො;
 ඉති'ධ යො භයජනනිං අනිච්චතං,
 අවෙක්ඛතෙ ස භවති දුක්ඛපාරගුති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාසම්මතවංසො නාම

දුතියො පරිච්ඡෙදො.

තතිය පරිච්ඡෙද

පඨමධම්මසංගීති

1.

පඤ්චනෙත්තො ජිනො පඤ්ච-චත්තාලීසසමා'සමො;
 යත්වා සබ්බානි කිච්චානි, කත්වා ලොකස්ස සබ්බථා.

2.

කුසිනාරායයමක-සාලානමත්තරෙ වරෙ;
 වෙසාබ්බපුණ්ණමායං සො, දීපො ලොකස්ස නිබ්බුතො.

3.

සඬ්ඛ්‍යාපථමතික්කන්තා, භික්ඛු තත්ථ සමාගතා;
 ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා වස්සා, සුද්ධා දෙවා තථෙව ව.

4.

සත්තසතසහස්සානි, තෙසු පාමොක්ඛභික්ඛවො;
 ථෙරො මහාකස්සපොව, සඬ්ඝත්ථෙරො තදා අහු.

5.

සත්ථුසරීරසාරීර-ධාතුකිච්චානි කාරිය;
 ඉච්ඡන්තො සො මහාථෙරො, සත්ථු ධම්මවිරට්ඨිතිං.

6.

ලොකනාථෙ දසබලෙ, සත්තාහපරිනිබ්බුතෙ;
 දුබ්භාසිතං සුභද්දස්ස, බුද්ධස්ස වචනං සරං.

7.

සරං වීවරදානඤ්ච, සමත්තෙ යපනං තථා;

සද්ධම්මයපනත්ථාය, මුනිනා'නුග්ගහං කතං.

8.

කාතුං සද්ධම්මසංගීතිං, සම්බුද්ධානමනෙ යති;
නවඬිගසාසනධරෙ, සබ්බඬිගසමුපාගතෙ.

9.

භික්ඛු පඤ්චසතෙයෙව, මහාබ්ණාසවෙ වරෙ;
සම්මන්ති එකෙනුනෙ තු, ආනන්දත්ථෙරකාරණා.

10.

පුන ආනන්දත්ථෙරා'පි, භික්ඛුහි අභියාවිතො;
සම්මන්ති කාතුං සංගීතිං, සා න සක්කා හි තං විනා.

11.

සාධුකීළනසත්තාහං, සත්තාහං ධාතුභාජනං;
ඉච්චද්ධමාසං බෙපෙත්වා, සබ්බලොකානුකම්පකා.

12.

වස්සං වසං රාජගහෙ, කස්සාම ධම්මසඬිගහං;
නාඤ්ඤෙහි තත්ත වත්ථබ්බ-මිති කත්වාන නිච්ඡයං.

13.

සොකාතුරං තත්ථ තත්ථ, අස්සාසෙන්තො මහාජනං;
ජම්බුදීපමිහි තෙ ථෙරා, විචරිත්වාන වාරිකං.

14.

ආසල්හිසුක්කපක්ඛම්හි, සුක්කපක්ඛයීතත්ථිකා;
උපාගමුං රාජගහං, සම්පන්නවතුපච්චයං.

15.

තත්ථෙව වස්සුපගතා, තෙ මහාකස්සපාදයො;
ථෙරා ථීරගුණුපෙතා, සම්බුද්ධමතකොවිදා.

16.

වස්සානං පයමං මාසං, සබ්බසෙනාසනෙසු'පි;
කාරෙසුං පටිසඬිබාරං, වත්වානා'ජාතසත්තුතො.

17.

විහාරපටිසඬිබාරෙ, නිට්ඨිතෙ අහු භූපති;
ඉදානි ධම්මසංගීතිං, කරිස්සාමි මයං ඉති.

18.
කත්තබ්බං කිත්තිපුට්ඨස්ස, නිසජ්ජයානමාදිසුං;
රාජා කත්ථාති පුච්ඡිත්වා, චුත්තයානමිහි තෙහි සො.
19.
සීසං වෙහාරසෙලස්ස, පස්සෙ කාරෙසි මණ්ඩපං;
සත්තපණ්ණිගුහාද්වාරෙ, රම්මං දෙවසභොපමං.
20.
සබ්බථා මණ්ඩයිත්වා තං, අත්ථරාපෙසි තත්ථ සො;
භික්ඛූනං ගණනායෙව, අනග්ගත්ථරණානි ව.
21.
නිස්සාය දක්ඛිණං භාගං, උත්තරාමුඛමුත්තමං;
ථෙරාසනං සුපඤ්ඤත්තං, ආසි තත්ථ මහාරහං.
22.
තස්මිං මණ්ඩපමජ්ඣස්මිං, පුරත්ථමුඛමුත්තමං;
ධම්මාසනං සුපඤ්ඤත්තං, අහොසි සුගතාරහං.
23.
රාජා'රොවයි ථෙරානං, කම්මං නො නිට්ඨිතං ඉති;
තෙ ථෙරා ථෙරමානන්ද-මානන්දකරමබුචුං.
24.
ස්වෙ සන්තිපාතො ආනන්ද, සෙබ්බෙත ගමනං තහිං;
න යුත්තත්තෙ සදත්ථෙ ත්වං, අප්පමත්තො තතො භව.
25.
ඉච්චෙවං වොදිතො ථෙරො, කත්ථාන විරියං සමං;
ඉරියාපටතො මුත්තං, අරහත්තමපාපුණි.
26.
වස්සානං දුතියෙ මාසෙ, දුතියෙ දිවසෙ පන;
රුචිරෙ මණ්ඩපෙ තස්මිං, ථෙරා සන්තිපතිංසු තෙ.
27.
යපෙත්වා'නන්දත්ථෙරස්ස, අනුච්ඡවිකමාසනං;
ආසනෙසු නිසීදිංසු, අරහත්තො යථාරහං.
- 28.

ථෙරො'රහත්තපත්තිං සො, ඤාපෙතුං තෙහි නාගමා;
කුභිං ආනන්දත්ථෙරො'ති, වුච්චමානෙ තු කෙහිවි.

29.

නිම්මුජ්ජිත්වා පථවියා, ගන්ත්වා ජොතිපථෙන වා;
නිසීදි ථෙරො ආනන්දො, අත්තනො යපිතාසනෙ.

30.

උපාලිථෙරො විනයෙ, සෙසධම්මෙ අසෙසකෙ;
ආනන්දත්ථෙරමකරුං, සබ්බෙ ථෙරා ධුරන්ධරෙ.

31.

මහාථෙරො සකත්තානං, විනයං පුච්ඡිතුං සයං;
සම්මන්ත්‍ර'පාලිථෙරො ව, විස්සජ්ජෙතුං තමෙව තු.

32.

ථෙරාසනෙ නිසීදිත්වා, විනයං තමපුච්ඡි සො;
ධම්මාසනෙ නිසීදිත්වා, විස්සජ්ජෙසි තමෙව සො.

33.

විනයඤ්ඤානමග්ගෙන, විස්සජ්ජිතකමෙන තෙ;
සබ්බෙ සජ්ඣායමකරුං, විනයං නයකොවිදා.

34.

අග්ගං බහුස්සුතාදීනං, කොසාරක්ඛං මහෙසිනො;
සම්මන්තිත්වාන අත්තානං, ථෙරො ධම්මමපුච්ඡි සො.

35.

තථා සම්මන්තිය'ත්තානං, ධම්මාසනාගතො සයං;
විස්සජ්ජෙසි තමානන්ද-ත්ථෙරො ධම්මමසෙසනො.

36.

වෙදෙහමුනිනා තෙන, විස්සජ්ජිතකමෙන තෙ;
සබ්බෙ සජ්ඣායමකරුං, ධම්මං ධම්මත්ථකොවිදා.

37.

ඵචං සත්තහි මාසෙහි, ධම්මසංගීති නිට්ඨිතා;
සබ්බලොකහිතත්ථාය, සබ්බලොකහි තෙහි සා.

38.

මහාකස්සපථෙරෙන, ඉදං සුගතසාසනං;

මහාවංසපාළි
පඤ්චවස්සසහස්සානි, සමත්ථං චත්තනෙ කතං.

39.

අතීච ජාතපාමොජ්ජා, සන්ධාරකජලන්තිකා;
සංගීතිපරියොසානෙ, ඡද්ධාකම්පි මහාමභී.

40.

අච්ඡරියානි චා'හෙසුං, ලොකෙනෙකානිනෙකධා;
ථෙරෙහෙව කතත්තා ච, ථෙරියායං පරම්පරා.

41.

පයමං සඨගහං කත්වා, සබ්බලොකහිතං බහුං;
තෙ යාවතායුකං යත්වා, ථෙරා සබ්බෙපි නිබ්බූතා.

42.

ථෙරා'පි තෙ මතිපදීපහතන්ධකාරා,
ලොකන්ධකාරහනනම්භී මහාපදීපා;
නිබ්බාපිතා මරණසාරමහානිලෙන,
තෙනාපි ජීවිතමදං මතිමා ජහෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදංසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පයමධම්මසංගීතිනාම

තතියො පරිච්ඡෙදො.

චතුත්ථ පරිච්ඡෙද

දුතිය සංගීති

1.

අජාතසත්තු පුත්තො තං, සාතෙත්වා'දායි හද්දකො;
රජ්ජං සොළසවස්සානි, කාරෙසි මිත්තදුභිකො.

2.

උදයහද්ද පුත්තො තං, සාතෙත්වා අනුරුද්ධකො;
අනුරුද්ධස්ස පුත්තො තං, සාතෙත්වා මුණ්ඩනාමකො.

3.

මිත්තද්දනො දුම්මනිනො, තෙ'පි රජ්ජමකාරයුං;
තෙසං උභින්නං රජ්ජෙසු, අට්ඨවස්සාන'තික්කමුං.

4.

මුණ්ඩස්ස පුත්තො පිතරං, සාතෙත්වා නාගදාසකො;
චතුච්ඡතිවස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි පාපකො.

5.

පිතුසාතකචංසො'ය, මිතිකුද්ධා'ථ නාගරා;
නාගදාසක රාජානං, අපනෙත්වා සමාගතා.

6.

සුසුනාගොති පඤ්ඤාතං, අමච්චං සාධුසම්මතං;
රජ්ජෙ සමභිසිඤ්ඡිංසු, සබ්බෙසං භිතමානසා.

7.

සො අට්ඨාරසවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි;
කාළාසො කො තස්ස පුත්තො, අට්ඨවිසති කාරයි.

8.

අතීතෙ දසමෙ වස්සෙ, කාළාසොකස්ස රාජීනො;
සම්බුද්ධපරිනිබ්බානා, එවං වස්සසතං අහු.

9.

තදා වෙසාලියා භික්ඛු, අනෙකා වජ්ජිපුත්තකා;
සිඬ්ඨිලොණං ද්වඬ්ඨගුලඤ්ච, තථා ගාමන්තරම්ථි ව.

10.

ආවාසා'නුමතා'විණිණං, අමථිතං ජලොගි ව;
නිසීදනං අදසකං, ජාතරූපාදිකං ඉති.

11.

දසවත්ථුනි දීපෙසුං, කප්පන්තිති අලජ්ජීනො;
තං සුත්වාන යසත්ථෙරො, එවං වජ්ජිසු වාරිකං.

12.

ජළභිඤ්ඤො බලජ්ජත්තො, යසො කාකණ්ඩකත්‍රපො;
තං සමෙතුං සඋස්සාහො, තත්ථාගම්'මහාවනං.

13.

යපෙත්වා'පොසථග්ගෙ තෙ, කංසපාතිං සහොධකං;
කභාපණාදිං සඬ්ඝස්ස, දෙථ'නා'හු උපාසකෙ.

14.

න කප්පතෙ තං මා දෙථ, ඉති ථෙරො සචාරයි;
පටිසාරණියං කම්මං, යසත්ථෙරස්ස තෙ කරුං.

15.

යාවිත්වා අනුදුතං සො, සහ තෙන පුරං ගතො;
අත්තනො ධම්මවාදිත්තං, සඤ්ඤාපෙත්වා'ග සාගරෙ.

16.

අනුදුතවචො සුත්වා, තමුක්ඛිපිතුමාගතා;
පරික්ඛිපිය අට්ඨංසු, සරං ථෙරස්ස භික්ඛවො.

17.

ථෙරො උග්ගම්ම නහසා, ගන්ත්වා කොසම්බියං තතො;
පාවෙය්‍යකා චන්තිකානං, භික්ඛුනං සන්තිකං ලහුං.

18.

වෙසෙසි දුතෙතු සයං, ගන්ත්වා'හො ගඬිගපබ්බතං;
ආහ සම්භූතත්ථෙරස්ස, තං සබ්බං සාණවාසිනො.

19.

පාවෙය්‍යකා සට්ඨිථෙරා, අසිතා'චන්තිකාපි ච;
මහාඛිණ්ණසවා සබ්බෙ, අහොගඬිගම්භි ඔතරුං.

20.

භික්ඛවො සන්තිපතිතා, සබ්බෙ තත්ථ තතො තතො;
ආසුං නචුතිසහස්සානි, මන්තෙත්වා අබ්බ්ලා'පි තෙ.

21.

සොරෙය්‍ය රෙවතත්ථෙරං, බහුස්සුත මනාසවං;
තං කාලපමුඛං ඤත්වා, පස්සිතුං නික්ඛමිංසු තං.

22.

ථෙරො තම්මන්තනං සුත්වා, වෙසාලිං ගන්තුමෙව සො;
ඉච්ඡන්තො ථාසුගමනං, තතො නික්ඛමි තඬ්ඛණං.

23.

පාතො පාතොච නික්ඛන්ත-ට්ඨානං තෙන මහත්තතා;
සායං සායමුපෙන්නානං, සහජොතියමද්දසුං.

24.

තත්ථ සම්භූතත්ථෙරෙන, යසත්ථෙරො නියොජිතො;

සද්ධම්මසවනන්තෙ තං, රෙවතථෙර මුත්තමං.

25.

උපෙච්ච දසවත්ථුනි, පුච්ඡි ථෙරො පටික්ඛිපි;
සුත්වා'ධිකරණං තඤ්ච, නිසෙධෙමාති අබ්බවි.

26.

පාපාපි පක්ඛං පෙක්ඛන්තා, රෙවතත්ථෙර මුත්තමං;
සාමණකං පරික්ඛාරං, පටියාදිය තෙ බහුං.

27.

සීසං නාවාය ගන්ත්වාන, සහජාතිසමීපගා;
කරොන්ති හත්තවිස්සග්ගං, හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.

28.

සහජාතිං ආවසන්තො, සාලථෙරො විචිත්තියා;
පාවෙය්‍යකා ධම්මවාදී, ඉති පස්සි අනාසවො.

29.

උපෙච්ච තං මහාබ්‍රහ්මා, ධම්මෙ නිට්ඨාති අබ්බවි;
නිච්චං ධම්මෙ ඨිතත්තං සො, අත්තනො තස්ස අබ්බවි.

30.

තෙ පරික්ඛාරමාදාය, රෙවතත්ථෙරමද්දසුං;
ථෙරො න ගණ්ඨි තප්පක්ඛ-ගාභී සිස්සං පණාමයි.

31.

වෙසාලිං තෙ තතො ගන්ත්වා, තතො පුප්ඵපුරං ගතා;
වදිංසු කාලාසොකස්ස, නරින්දස්ස අලජ්ජිනො.

32.

සත්ථුස්ස නො ගන්ධකුට්ටිං, ගොපයන්තො මයං තභිං;
මහාවනවිහාරස්මිං, වසාම වජ්ජීභූමියං.

33.

ගණ්ඨිස්සාම විහාර'න්ති, ගාමවාසිකසික්ඛවො;
ආගච්ඡන්ති මහාරාජ, මට්ටසෙධය තෙ ඉති.

34.

රාජානං දුග්ගතිතං තෙ, කත්වා වෙසාලිමාගමුං;
රෙවතත්ථෙර මූලමිහි, සහජාතියමෙත්ථ තු.

35.
හික්ඛු සතසහස්සානි, එකාදස සමාගතා;
නවුතිඤ්ච සහස්සානි, අහු තං චත්ථු සන්තියා.
36.
මූලට්ඨෙහි විනා චත්ථු-සමනං නෙව රොචයි;
ථෙරො සබ්බෙපි හික්ඛු තෙ, වෙසාලිමාගමුං තතො.
37.
දුග්ගහිතොව සො රාජා, තත්ථාමච්චෙ අපෙසයි;
මූළා දෙවානුභාවෙන, අඤ්ඤත්ථ අගමිංසු තෙ.
38.
පෙසෙත්වා තෙ මහීපාලො, තං රත්තිං සුපිනෙනසො;
අපස්සි සකමත්තානං, පක්ඛිත්තං ලොහකුමහියං.
39.
අතිහිතො අහු රාජා, තමස්සා සෙතු මාගමා;
හගිනී නන්දපෙරී තු, ආකාසෙන අනාසවා.
40.
භාරියං තෙ කතං කම්මං, ධම්මිකෙ'යො ඛමාපය;
පක්ඛො තෙසං හවිත්වා ත්වං, කුරු සාසනපග්ගහං.
41.
එවං කතෙ සොත්ථි තුය්හං, හෙස්සතිති අපක්කම්;
පසාතෙයෙව වෙසාලිං, ගන්තුං නික්ඛම් භූපති.
42.
ගන්ත්වා මහාවනං හික්ඛු-සඬ්ඝං සො සන්තිපාතිය;
සුත්වා උභින්නං වාදඤ්ච, ධම්මපක්ඛඤ්ච රොචිය.
43.
ඛමාපෙත්වා ධම්මිකෙ තෙ, හික්ඛු සබ්බෙ මහීපති;
අත්තනො ධම්මපක්ඛත්තං, චත්වා තුම්හෙ යථාරුචි.
44.
සම්පග්ගහං සාසනස්ස, කරොථාති ච භාසිය;
දත්වා ච තෙසං ආරක්ඛං, අගමාසි සකං පුරං.
- 45.

නිව්ඡේතුං තානි චත්ථුනි, සඬ්ඝො සන්නිපතී තදා;
අනග්ගානි තත්ථ භස්සානි, සඬ්ඝමජ්ඣෙ අජායිසුං.

46.

තතො සො රෙවතත්ථෙරො, සාවෙත්ථා සඬ්ඝමජ්ඣගො;
උබ්භාහිකාය තං චත්ථුං, සමෙතුං නිව්ඡයං අකා.

47.

පාවිනකෙච චතුරො, චතුරො පාවෙය්‍යකෙපි ච;
උබ්භාහිකාය සම්මන්ති, හික්ඛු තං චත්ථු සන්තියා.

48.

සබ්බකාමී ච සාළ්භො ච, බුජ්ජසොහිතනාමකො;
වාසහගාමීකො වාතී, ථෙරො පාවිනකා ඉමෙ.

49.

රෙවතො සාණසම්භුතො,
යසො කාකොණ්ඩකත්‍රපො;
සුමනො වාතී චත්තාරො,
ථෙරා පාවෙය්‍යකා ඉමෙ.

50.

සමෙතුං තානි චත්ථුනි, අප්පසද්දං අනාකුලං;
අගමුං වාලුකාරාමං, අට්ඨත්ථෙරා අනාසවා.

51.

දහරෙණා'පී තෙ නෙත්ථ, පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ සුභෙ;
නිසීදිංසු මහාථෙරා, මහාමුනි මතඤ්ඤනො.

52.

තෙසු චත්ථුසු එකෙකං, කමතො රෙවතො මහා;
ථෙරො ථෙරං සබ්බකාමීං, පුච්ඡි පුච්ඡාසු කොච්ඤො.

53.

සබ්බකාමී මහාථෙරො, තෙන පුට්ඨො'ථ ඛ්‍යාකරී;
සබ්බානි තානි චත්ථුනි, න කප්පන්තීති සුත්තතො.

54.

නිහනිත්ථා'ධිකරණං, තං තෙ තත්ථ යථාක්කමං;
තථෙච සඬ්ඝමජ්ඣෙපි, පුච්ඡාච්ඡස්සජ්ජනං කරුං.

55.

නිග්ගහං පාපහික්ඛුනං, දසවත්ථුකදීපනං;
තෙසං දසසහස්සානං, මහාථෙරො අකංසු තෙ.

56.

සබ්බකාමී පුථවියා, සඬ්ඝත්ථෙරො තදා අහු;
සො වීසං වස්සසතිකො, තදා'සි උපසම්පදා.

57.

සබ්බකාමී ච සාළ්භො ච,
රෙවතො චූජ්ජසොහිතො;
යසො කාකොණ්ඩකසුතො,
සම්භූතො සාණවාසිකො.

58.

ථෙරා ආනන්දත්ථෙරස්ස, එතෙ සද්ධිවිහාරිනො;
වාසහගාමිකො වෙච, සුමනො ච දූවෙ පන.

59.

ථෙරා'නුරුද්ධත්ථෙරස්ස, එතෙ සද්ධිවිහාරිනො;
අට්ඨ ථෙරා'පි ධඤ්ඤා තෙ, දිට්ඨපුබ්බා තථාගතං.

60.

හික්ඛු සතසහස්සානි, ද්වාදසාසුං සමාගතා;
සබ්බෙසං රෙවතත්ථෙරො, හික්ඛුනංපමුඛොතදා.

61.

තතො සො රෙවතත්ථෙරො, සද්ධම්මට්ඨිනියා චිරං;
කාරෙතුං ධම්මසංගීතිං, සබ්බහික්ඛුසමුහතො.

62.

පහින්තත්ථාදිඤ්ඤාණානං, පිටකත්තයධාරිනං;
සතානි සත්තහික්ඛුනං, අරහත්තානමුච්චිති.

63.

තෙ සබ්බෙ වාලුකාරාමෙ, කාළාසොකෙන රක්ඛිතා;
රෙවතත්ථෙරපාමොක්ඛා, අකරුං ධම්මසඬ්භගං.

64.

පුබ්බෙ කතං තථා එව, ධම්මං පච්ඡා ච භාසිතං;

මහාවංසපාළි
ආදාය නිට්ඨපෙසුං තං, එතං මාසෙහි අට්ඨති.

65.

එවං දුතියසංගීතිං, කත්වා තෙපි මහායසා;
ථෙරා දොසක්ඛයං පත්තා, පත්තාකාලෙන නිබ්බුතීං.

66.

ඉති පරමමතීනං පත්තිපත්තබ්බකානං,
තිභවනිකරානං ලොකනාථෙරසානං;
සුමරියමරණං තං සඬ්ඛතා සාරකත්තං,
පරිගණියමසෙසං අප්පමත්තො භවෙය්‍යාති.

සුප්පනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ

මහාවංසෙ දුතියසංගීති නාම

චතුත්ථො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චම පරිච්ඡෙද

තතියධම්මසංගීති

1.

යා මහාකස්සපාදීහි, මහාථෙරෙහි ආදිතො;
කතා සද්ධම්ම සංගීති, ථෙරියා'ති පවුච්චති.

2.

එකො'ව ථෙරවාදො සො, ආදිවස්සසතෙ අහු;
අඤ්ඤාවරියවාදාතු, තතො ඔරං අජායිසුං.

3.

තෙහි සංගීතිකාරෙහි, ථෙරෙහි දුතියෙහි තෙ;
නිග්ගහිතා පාපහික්ඛු, සබ්බෙ දසසහස්සකා.

4.

අකංසා'වරියවාදං තෙ, මහාසංගීතිනාමකා;
තතො ගොකුලිකා ජාතා, එකබ්බොහාරිකාපි ව.

5.

ගොකුලිකෙහි පණ්ණත්ති-වාදා බාහුලිකාපි ව;
චෙතියවාදා තෙස්වෙව, සමතාසඬ්ඝිකා ඡ තෙ.

6.
පුනාපි ථෙරවාදෙහි, මහිංසාසකහික්ඛවො;
වජ්ජීපුත්තකහික්ඛු ව, දුට්ඨ ජාතා ඉමෙ ඛලු.
7.
ජාතා'ථ ධම්මුත්තරියා, භද්‍රයානිකහික්ඛවො;
ජන්නාගාරා සම්මිතියා, වජ්ජීපුත්තියහික්ඛුති.
8.
මහිංසාසකහික්ඛුහි, හික්ඛු සබ්බත්ථ වාදිනො;
ධම්මගුත්තියහික්ඛු ව, ජාතා ඛලු ඉමෙ දුට්ඨ.
9.
ජාතා සබ්බත්ථිවාදිහි, කස්සපියා තතො පන;
ජාතා සඬකන්තිකා හික්ඛු, සුත්තවාදා තතො පන.
10.
ථෙරවාදෙන සහ තෙ, හොන්ති ද්වාදසි'මෙපි ව;
පුබ්බෙ වුත්තජවාදා ව, ඉති අට්ඨාරසා බිලා.
11.
සත්තරසාපි දුතියෙ, ජාතා වසස්සතෙ ඉති;
අඤ්ඤාවරියවාදා තු, තතො ඔරමජායිසුං.
12.
හෙමතා රාජගිරියා, තථා සිද්ධත්ථිකාපි ව;
පුබ්බසෙලියහික්ඛු ව, තථා අපරසෙලියා.
13.
වාජිරියා ඡ එතෙහි, ඡම්බුදීපමහි හින්තකා;
ධම්මරූපි ව සාගලියා, ලංකාදීපමහි හින්තකා.

ආවරියකුලවාදකථා නිට්ඨිතා.

ධම්මාසොකානිසෙක

14.
කාළාසොකස්ස පුත්තා තු, අහෙසුං දසභාතිකා;
බාවීසතිං තෙ වස්සානි, රජ්ජං සමනුසාසිසුං.
- 15.

නව නන්දා තතො ආසුං, කමෙනෙව නරාධිපා;
තෙ'පි බාවිසවස්සානි, රජ්ජං සමනුසාසිසුං.

16.

මොරියානං බත්තියානං, වංසෙ ජාතං සිරිධරං;
චන්දගුත්තොති පඤ්ඤාතං, වාණක්කො බ්‍රාහ්මණො තතො.

17.

නවමං ධනනන්දං තං, සාතෙත්වා චණ්ඩකොධසා;
සකලෙ ජම්බුදීපස්මිං, රජ්ජෙ සමහිසිඤ්චි සො.

18.

සො චතුර්විසවස්සානිං, රාජා රජ්ජමකාරයි;
තස්ස පුත්තො ඛින්ද්‍රසාරො, අට්ඨවිසති කාරයි.

19.

ඛින්ද්‍රසාරසුතා ආසුං, සතං එකො ච විස්සුතා;
අසොකො ආසි තෙසං තු, පුඤ්ඤතෙජොබලිද්ධිකො.

20.

වෙමාතිකෙ භාතරො සො, හන්ත්වා එකුනකං සතං;
සකලෙ ජම්බුදීපස්මිං, එකරජ්ජමපාපුණි.

21.

ජිනනිබ්බානතො පච්ඡා, පුරෙ තස්සාහිසෙකතො;
සාට්ඨාරසං වස්සසත-ද්වයමෙවං විජානිය.

22.

පත්වා චතුහි වස්සෙහි, එකරජ්ජං මහායසො;
පුරෙ පාටලිපුත්තස්මිං, අත්තානමහිසෙවයි.

23.

තස්සා'හිසෙකෙන සමං, ආකාසෙ භූමියං තථා;
යොජනෙ යොජනෙ ආණා, නිව්චං පවත්තිතා අහු.

24.

අනොතත්තො දකාකාපෙ, අට්ඨනෙසුං දිනෙ දිනෙ;
දෙවා දෙවො අකා තෙහි, සංවිහාගං ජනස්සව.

25.

නාගලතාදන්තකට්ඨං, ආනෙසුං හිමවන්තතො;

අනෙකෙසං සහස්සානං, දෙවා එව පහොනකං.

26.

අගදා'මලකඤ්ඤෙව, තථාගද හරිතකං;
තතො'ව අමපක්කඤ්ඤෙව, වණ්ණගන්ධරසුත්තමං.

27.

පඤ්චවණ්ණානි වත්ථානි, තත්ථපුඤ්ජනපට්ටකං;
පිතඤ්ච දිබ්බපානඤ්ච, ඡද්දන්තදහතො මරු.

28.

මරන්තා නගරෙ තස්මිං, මිගසුකරපක්ඛිනො;
ආගන්ත්වාන මහානසං, සයමෙව මරන්ති ව.

29.

ගාවො තත්ථ වරාපෙත්වා, වජමානෙන්ති දීපිනො;
බ්බත්ත වත්ථුතළාකාදිං, පාලෙන්ති මිගසුකරා.

30.

සුමනං පුජ්ථපට්ටකං, අභුත්තං දිබ්බමුජ්ජලං;
විලෙපනං අඤ්ජනඤ්ච, නාගානාගාවිමානතො.

31.

සාලිවාහසහස්සානි, නවුතිං තු සුවා පන;
ඡද්දන්තදහතොයෙව, ආහරිංසු දිනෙ දිනෙ.

32.

තෙ සාලිනිත්ථුසකණෙ, අබණ්ඨෙත්වාන තණ්ඩුලෙ;
අකංසු මුසිකා තෙහි, හත්තං රාජකුලෙ අහු.

33.

අකංසු සස්සතං තස්ස, මධුනි මධුමක්ඛිකා;
තථා කම්මාරසාලාසු, අවිජාකූටානි පාතයුං.

34.

කරවිකා සකුණිකා, මනුඤ්ඤමධුරස්සරා;
අකංසු තස්සා'ගන්ත්වාන, රඤ්ඤො මධුරවස්සිතං.

35.

රාජා'හිසිත්තො යො'යොකො,
කුමාරං තිස්සසව්හයං;

මහාවංසපාළි
කණ්ටියං සංඝොදරියං, උපරජ්ජෙ'හිසෙවයි.

ධම්මාසොකාහිසෙකො නිට්ඨිතො

නිග්‍රොධසාමණෙර දස්සන

36.

පිතා සට්ඨිසහස්සානි, බ්‍රාහ්මණෙ බ්‍රහ්මපක්ඛිකෙ;
භොජෙසි සොපි තෙයෙව, තීණි වස්සානි භොජයි.

37.

දිස්වා'නුපසමං තෙසං, අසොකො පරිවෙසනෙ;
විවෙය්‍ය දානං දස්සන්ති, අමච්චෙ සන්නියොජීය.

38.

ආණාපයිත්වා මතිමා, නානාපාසණ්ඨිකෙ විසුං;
විමංසිත්වා නිසජ්ජාය, භොජාපෙත්වා විසජ්ජයි.

39.

කාලෙ වාතායනගතො, සන්තං රච්ඡාගතං යතිං;
නිග්‍රොධසාමණෙරං සො, දිස්වා චිත්තං පසාදයි.

40.

බිත්දුසාරස්ස පුත්තානං, සබ්බෙසං ජෙට්ඨභාතුතො;
සුමනස්ස කුමාරස්ස, පුත්තො සො හි කුමාරකො.

41.

අසොකො පිතරා දින්නං, රජ්ජමුජ්ජෙනියඤ්ඤි සො;
හිත්වා'ගතො පුජ්ඵපුරං, බිත්දුසාරෙ ගිලානකෙ.

42.

කත්වා පුරං සකායත්තං, මතෙ පිතරි භාතරං;
ඝාතෙත්වා ජෙට්ඨකං රජ්ජං, අග්ගහෙසි පුරෙ වරෙ.

43.

සුමනස්ස කුමාරස්ස, දෙවී තන්නාමිකා තතො;
ගබ්භිනී නික්ඛමිත්වාන, පාවිනද්වාරතො බහි.

44.

චණ්ඩාලගාම මගමා, තත්ථ නිග්‍රොධදෙවතා;
තමාලපියනාමෙන, මා පත්වා සරකං අදා.

45.
තදහෙ'ව වරං පුත්තං, විජායිත්වා සුතස්ස සා;
නිග්‍රොධොති අකා නාමං, දෙවතා නුග්ගහානුගා.
46.
දිස්වා තං ජෙට්ඨවණ්ඩාලො, අත්තනො සාමිනිං විය;
මඤ්ඤන්තො තං උපට්ඨාසි, සත්තවස්සානි සාධුකං.
47.
තං මහාවරුණො ටෙරො, තදා දිස්වා කුමාරකං;
උපනිස්සය සම්පන්නං, අරහා පුච්ඡි මාතරං.
48.
පබ්බාජෙසි බුරග්ගෙ සො, අරහත්තමපාපුණි;
දස්සනායො'ප ගච්ඡන්තො, සො තතො මාතුදෙවියා.
49.
දක්ඛිණෙන ව ද්වාරෙන, පවිසිත්වා පුරුත්තමං;
තං ගාමගාමිමග්ගෙන, යාති රාජඪගණෙ තදා.
50.
සන්නාය ඉරියා යස්මිං, පසිදි සමභිපති;
පුබ්බෙ'ව සන්නිවාසෙන, පෙමං තස්මිං අජායථ.
51.
පුබ්බෙ කිර තයො ආසුං, භාතරො මධු වාණිජා;
එකො මධුං වික්කිණාති, ආහරන්ති මධුං දුට්ඨෙ.
52.
එකො පච්චෙකසම්බුද්ධො, වණරොගාතුරො අහු;
අඤ්ඤො පච්චෙකසම්බුද්ධො, තදත්ථං මධුවත්ථිකො.
53.
පිණ්ඩවාරිකවත්තෙන, නගරං පාවිසි තදා;
තිත්ථං ජලත්ථං ගච්ඡන්ති, එකා වෙට් තමද්දස.
54.
පුච්ඡිත්වා මධුකාමත්තං, ඤත්වා හත්ථෙන ආදිසි;
එසො මධ්වාපණො භන්තෙ, තත්ථ ගච්ඡා'ති අබ්‍රවි.
- 55.

තත්ථ පත්තස්ස බුද්ධස්ස, වාණිජො සො පසාදවා;
විස්සන්දයන්තො මුඛතො, පත්තපුරං මධුං අදා.

56.

පුණ්ණඤ්ච උප්පත්තඤ්ච, පතිතඤ්ච මහීතලෙ;
දිස්වා මධුං පසන්තො සො, එවං පණ්දහී තදා.

57.

ජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං, දානෙනා'නෙන හොතු මෙ;
ආකාසෙ යොජනෙ ආණා, භූමියං යොජනෙති ව.

58.

භාතරෙ ආගතෙ ආහ, එදිසස්ස මධුං අදං;
අනුමොදථ තුම්හෙ තං, තුම්භාකඤ්ච යතො මධු.

59.

ජෙට්ඨො ආහ අතුට්ඨො සො,
චණ්ඩාලො නුන සොසියං;
නිවාසෙන්තීති චණ්ඩාලා,
කාසායානි සදා ඉති.

60.

මජ්ඣො පච්චෙකබුද්ධං තං, බීජපාරණ්ණවෙ ඉති;
පත්තිදානවචො තස්ස, සුත්වා තෙ වානුමොදිසුං.

61.

ආපණා දෙසිකං යාතු, දෙවිත්තං තස්ස පත්ථයි;
ආදිස්සමානසන්ධි ව, රූපං අතිමනොරමං.

62.

අසොකො මධුදො'සන්ධි-මිත්තාදෙවී තු වෙට්ඨකා;
චණ්ඩාලවාදී නිග්‍රොධො, තිස්සො සො පාරවාදිකො.

63.

චණ්ඩාලවාදී චණ්ඩාල-ගාමෙ ආසි යතො තු සො;
පත්ථෙසි මොක්ඛං මොක්ඛඤ්ච, සත්ත වස්සොව පාපුණි.

64.

නිව්ට්ඨපෙමො තස්මිං සො, රාජා'ති තුරිතො තතො;
පක්කොසාපෙසි තං සො තු, සන්තවුත්තී උපාගමී.

65.
නිසිද තාතා'නුරූපෙ, ආසනෙ තා'හ භූපති;
අදිස්වා හික්ඛුමඤ්ඤං සො, සිභාසනමුපාගමි.
66.
තස්මිං පල්ලඬකමායානෙ, රාජාඉති විචිත්තයි;
අජ්ජා'යං සාමණෙරො මෙ, සරෙ හෙස්සති සාමිකො.
67.
ආලම්බිත්වා කරං රඤ්ඤො, සො පල්ලඬකෙ සමාරුහි;
නිසිදි රාජපල්ලඬකෙ, සෙතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨනො.
68.
දිස්වා තථා නිසින්නං තං, අසොකො සො මහීපති;
සම්භාවෙත්වාන ගුණනො, තුට්ඨො'තීව තදා අහු.
69.
අත්තනො පටියත්තෙන, ඛජ්ජහොජ්ජෙන තජ්ජිය;
සම්බුද්ධදෙසිතං ධම්මං, සාමණෙරමප්පච්ඡිතං.
70.
තස්ස'ජ්ජමාදවග්ගං සො, සාමණෙරො අභාසථ;
තං සුත්වා භූමිපාලො සො, පසන්තො ජිනසාසනෙ.
71.
අට්ඨ තෙ නිච්චහත්තානි, දම්මි තාතා'ති ආහ තං;
උපජ්ඣායස්ස මෙ රාජ, තානි දම්මිති ආහ සො.
72.
පුන අට්ඨසු දිත්තෙසු, තාන'දා වරියස්ස සො;
පුන අට්ඨසු දිත්තෙසු, හික්ඛුසඬ්ඨස්ස තාන'දා.
73.
පුන අට්ඨසු දිත්තෙසු, අධිවාසෙසි බුද්ධිමා;
ද්වත්තිංසහික්ඛු ආදාය, දුතියදිවසෙ ගතො.
74.
සහත්ථා තජ්ජිනො රඤ්ඤො, ධම්මං දෙසිය භූපතිං;
සරණෙසු ච සීලෙසු, යපෙසි සමභාජනං.

නිග්‍රොධසාමණෙරදස්සනං

සාසනාජපවෙස

75.
තතො රාජා පසන්තො සො, දිගුණෙන දිනෙ දිනෙ;
භික්ඛු සට්ඨිසහස්සානි, අනුපුබ්බෙනු'පයභි.
76.
තත්ථියානං සහස්සානි, නිකඩ්ඪිත්වාන සට්ඨිසො;
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානි, සරෙ නිච්චමහොජයි.
77.
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානි, හොජෙතුං තුරිතො හි සො;
පටියාදාපයිත්වාන, ඛජ්ජහොජ්ජං මහාරහං.
78.
භූසාපෙත්වාන නගරං, ගන්ත්වා සඬ්ඝං නිමන්තිය;
සරං නෙත්වාන හොජෙත්වා, දත්වා සාමණකං බහුං.
79.
සත්ථාරා දෙසිතො ධම්මො, කිත්තකොති අපුච්ඡථ;
බ්‍යාකාසි මොග්ගලිපුත්තො, තිස්සත්ථෙරො තදස්සනං.
80.
සුත්වාන චතුරාසිති, ධම්මක්ඛන්ධා'ති සො'බ්‍රවි;
පුජෙමි තෙ'හං පච්චෙකං, විහාරෙතා'ති භූපති.
81.
දත්වා තදා ඡන්තවුති-ධනකොටිං මහීපති;
පුරෙසු චතුරාසිති-සහස්සෙසු මහීතලෙ.
82.
තත්ථ තත්ථෙ'ව රාජුහි, විහාරෙ ආරභාපයි;
සයං අසොකාරාමං තු, කාරාපෙතුං සමාරභි.
83.
රතනත්තයනිග්‍රොධ-ගිලානානන්ති සාසනෙ;
පච්චෙකං සතසහස්සං, සො දාපෙසි දිනෙ දිනෙ.
84.
ධනෙන බුද්ධදිත්තෙන, ථූපපුජා අනෙකධා;
අනෙකෙසු විහාරෙසු, අනෙකෙ අකරුං සදා.

85.
ධනෙන ධම්මදින්නෙන, පච්චයෙ චතුරො වරෙ;
ධම්මධරානං භික්ඛූනං, උපනෙතුං සදා නරා.
86.
අනොතත්තොදකාපෙසු, සඬ්ඝස්ස චතුරො අදා;
තෙ පිටකානං ථෙරානං, සට්ඨියෙ'කං දිනෙ දිනෙ.
87.
එකං අසන්ධිමිත්තය, දෙවියා තු අදාපයි;
සයං පන දුට්ඨෙයෙව, පරිභුඤ්ජි මහීපති.
88.
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානං, දන්තකට්ඨං දිනෙ දිනෙ;
සොළසිත්ථිසහස්සානං, අදා නාගලතාවහයං.
89.
අථෙකදිවසං රාජා, චතුසම්බුද්ධදස්සිනං;
කප්පායුකං මහාකාලං, නාගරාජං මහිද්ධිකං.
90.
සුඤ්ඤත්වා තමානෙතුං, සොණ්ඩසඬ්ඛලිඛන්ධනං;
පෙසයිත්වා තමානෙත්වා, සෙනච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨතො.
91.
පල්ලඬ්ඛකම්භි නිසීදෙත්වා, නානාපුප්ඵෙහි පුජිය;
සොළසිත්ථිසහස්සෙහි, පරිවාරිය අබ්බවි.
92.
සද්ධම්මචක්කවත්තිස්ස, සම්බුද්ධස්ස මහෙසිනො;
රූපං අනන්තඤ්ඤාණස්ස, දස්සෙහි මම හො ඉති.
93.
ද්වත්තිංසලක්ඛණුපෙනං, අසීතිබ්බාඤ්ජනුජ්ජලං;
බ්බාමජ්ජහාපරික්ඛිත්තං, කෙතුමාලාහි සොහිතං.
94.
නිම්මාසි නාගරාජා සො, බුද්ධරූපං මනොහරං;
තං දිස්වා'ති පසාදස්ස, විම්භයස්ස ච පූරිතො.
- 95.

එතෙන නිමිමිතං රූපං, ඊදිසං කිදිසං නුබො;
තථාගතස්ස රූපන්ති, ආසි පිතුන්තතුන්තතො.

96.

අක්ඛිපුප්පන්ති සඤ්ඤාතං, තං සත්තාහං නිරන්තරං;
මහාමහං මහාරාජ, කාරාපෙසි මහිද්ධිකො.

97.

එවං මහානුභාවො ච, සද්ධො වාපි මහීපති;
ථෙරො ච මොග්ගලිපුත්තො, දිට්ඨා පුබ්බෙ වසිහි තෙ.

සාසනජපවෙසො නිට්ඨිතො.

මොග්ගලිපුත්තතිස්සථෙරාදයො

98.

දුතියෙ සඬගහෙ ථෙරා, පෙක්ඛන්තා'නාගතෙහි තෙ;
සාසනොපද්දවං තස්ස, රඤ්ඤො කාලමිහි අද්දසුං.

99.

පෙක්ඛන්තා සකලෙ ලොකෙ, තදුපද්දවසාතකං;
තිස්සබ්බුහ්මානමද්දක්ඛුං, අවිරට්ඨායි ජීවිතං.

100.

තෙසං සමුපසඬකමම, ආයාචිංසු මහාපතිං;
මනුස්සෙසු'පපජ්ජිත්වා, තදුපද්දවසාතනං.

101.

අදා පටිඤ්ඤං තෙසං සො, සාසනුජ්ජොතනත්ථිකො;
සිග්ගවං චණ්ඩවජ්ජිඤ්ච අවොචුං දහරෙ යති.

102.

අට්ඨාරසාදිකා වස්ස-සතා උපරි හෙස්සති;
උපද්දවො සාසනස්ස, න සම්භොස්සාම තං මයං.

103.

ඉමං තුම්භා'ධිකරණං, නොපගඤ්ජිත්ථ හික්ඛවො;
දණ්ඩකම්මාරහා තස්මා, දණ්ඩකම්මපදඤ්චි වො.

104.

සාසනුජ්ජොතනත්ථාය, තිස්සබ්බුහ්මා මහාපති;

මහාවංසපාළි
මොග්ගලියාග්ගසර, පටිසන්ධිං ගහෙස්සති.

105.

කාලෙ තුම්භෙසු එකො තං, පබ්බාපෙතු කුමාරකං;
එකො තං බුද්ධච්චනං, උග්ගණ්භාපෙතු සාධුකං.

106.

අහු උපාලිපෙරස්ස,
ථෙරො සද්ධිවිහාරිකො;
දාසකො සොණකො තස්ස,
ද්වෙ ථෙරො සොණකස්සිමෙ.

107.

අහු වෙසාලියං පුබ්බෙ-දාසකො නාම සොත්ථියො;
තිසිස්සසතපෙට්ඨො සො, වසං ආචරියන්තිකෙ.

108.

ද්වාදසවස්සිකොයෙව, වෙදපාරගතො චරං;
සසිස්සො වාලිකාරාමෙ, වසන්තං කතසඬිගහං.

109.

උපාලිපෙරං පස්සිත්වා, තිසිදිත්වා තදන්තිකෙ;
වෙදෙසු ගණ්ඨියානානි, පුච්ඡි සො තානි බ්‍යාකරි.

110.

සබ්බධම්මානුපතීනො, එකධම්මො හි මාණව;
සබ්බෙ ධම්මා ඔසරන්ති, එකධම්මො හි කො නු සො.

111.

ඉච්චාහ නාමං සන්ධාය, ථෙරො මාණවකො තු සො;
නා'ඤ්ඤාසි පුච්ඡිතො මන්තො, බුද්ධමන්තොති භාසිතො.

112.

දෙහිති ආහ සො ආහ, දෙම නො වෙසධාරිතො;
ගුරුං ආපුච්ඡි මන්තත්ථං, මාතරං පිතරං තථා.

113.

මාණවානං සතෙහෙ'ස, තිහි පෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජිත්වාන කාලෙන, උපසම්පජ්ජි මාණවො.

114.

බ්‍රිණාසවසහස්සං සො, දාසකත්ථෙරපෙට්ඨකං;
උපාලිථෙරො වාවෙසී, සකලං පිටකත්තයං.

115.

ගණනා චිතිවත්තා තෙ, සෙසා'රිය පුපුජ්ජනා;
පිටකානුග්ගහිතානි, යෙහි ථෙරස්ස සන්තිකෙ.

116.

කාසිසු කොසලො නාම, සත්ථවාහසුතො අහු;
ගිරිබ්බජං චණ්ඨජාය, ගතො මාතාපිතුහි සො.

117.

අගා වෙළවනං පඤ්ච-දසවසො කුමාරකො;
මාණවං පඤ්චපඤ්ඤාස, පරිවාරිය තං ගතා.

118.

සගණං දාසකං ථෙරං, තත්ථ දිස්වා පසිදිය;
පබ්බජ්ජං යාවි සො ආහ, තවා'පුච්ඡ ගුරුං ඉති.

119.

භත්තත්තයමභුඤ්ජීත්වා, සොණකො සො කුමාරකො;
මාතාපිතුහි කාරෙත්වා, පබ්බජ්ජානුඤ්ඤමාගතො.

120.

සද්ධිං තෙහි කුමාරෙහි, දාසකත්ථෙරසන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජං උපසම්පජ්ජ, උග්ගණ්හි පිටකත්තයං.

121.

බ්‍රිණාසවසහස්සස්ස, ථෙරසිස්ස ගණස්ස සො;
අහොසි පිටකඤ්ඤස්ස, ජෙට්ඨකො සොණකො යති.

122.

අහොසි සිග්ගවො නාම, පුරෙ පාටලිනාමකො;
පඤ්ඤවා'මච්චතනයො, අට්ඨාරසසමො තු සො.

123.

පාසාදෙසු වසං තීසු, ඡළඬිඬිඋතුසාධුසු;
අමච්චපුත්තං ආදාය, චණ්ඩවජ්ජීං සභායකං.

124.

පුරිසානං දසද්ධෙහි, සතෙහි පරිවාරිතො;

ගන්ත්වාන කුක්කුටාරාමං, සොණකත්ථෙරමද්දස.

125.

සමාපත්තිසමාපන්නං, නිසින්නං සංවුත්තිද්දියං;
චන්දි තෙනාලපන්නං තං, ඤත්වා සඬ්ඝමපුච්ඡිතං.

126.

සමාපත්තිසමාපන්නා, නාලපන්නි'ති ආහු තෙ;
කථන්තු වුට්ඨහන්තිති, වුත්තා ආහංසු භික්ඛවො.

127.

පක්කොසනාය සත්ථුස්ස, සඬ්ඝපක්කොසනාය ව;
යථා කාලපරිච්ඡෙදා, ආයුක්ඛයවසෙන ව.

128.

වුට්ඨහන්තිති වත්ථාන, තෙසං දිස්වො'පනිස්සයං;
පාහෙසුං සඬ්ඝවචනං, වුට්ඨාය ස තභිං අගා.

129.

කුමාරො පුච්ඡි කිං හන්තෙ, නාලපිත්ථාති ආහ සො;
භුඤ්ජිම්භ භුඤ්ජිතබ්බන්ති, ආහ භොජෙථ නො අපි.

130.

ආහ අම්භාදියෙ ජාහෙ, සක්කා භොජයිතුං ඉති;
මාතාපිතු අනුඤ්ඤාය, සො කුමාරොථ සිග්ගවො.

131.

චණ්ඩවජ්ජී ව තෙපඤ්ච-සතානි පුරිසාපි ව;
පබ්බජ්ජිත්වො'පසම්පජ්ජුං, සොණත්ථෙරස්ස සන්නිකෙ.

132.

උපජ්ඣායන්තිකෙයෙව, තෙ දුට්ඨෙ පිටකත්තයං;
උග්ගහෙසුඤ්ච කාලෙන, ඡළභිඤ්ඤං ලභිංසු ව.

133.

ඤත්වා තිස්ස පටිසන්ධිං, තතො පභුති සිග්ගවො;
ථෙරො සො සත්තවස්සානි, තං ඝරං උපසඬ්ඝමි.

134.

ගච්ඡාති වාචාමත්තම්පි, සත්තවස්සානි නාලභි;
අලත්ථ අට්ඨමෙ වස්සෙ, ගච්ඡාති වචනං තභිං.

135.

තං නික්ඛමන්තං පවිසන්තො, දිස්වා මොග්ගලිඛාන්මණො;
කිඤ්චි ලද්ධං සරෙ නොති, පුච්ඡි ආමාති සො'බුචි.

136.

සරං ගන්ත්වාන පුච්ඡිත්වා, දුතියෙ දිවසෙ තතො;
මුසාවාදෙන නිග්ගණ්හි, ථෙරං සරමුපාගතං.

137.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා, සො පසන්නමනො ද්විජො;
අත්තනො පකතෙන'ස්ස, නිච්චං භික්ඛං පවත්තයි.

138.

කමෙන'ස්ස පසිදිංසු, සබ්බෙ'පි සරමානුසා;
භොජාපෙසි දිජො නිච්චං, නිසිදාපිය තං සරෙ.

139.

ඵචං කමෙන ගච්ඡන්තො, කාලෙ සොළසවස්සිකො;
අහු තිස්සකුමාරො සො, තිවෙදොදධිපාරගො.

140.

ථෙරො කථාසමුට්ඨානං, හෙස්සතෙ'ව සරෙ ඉති;
ආසනානි න දස්සෙසි, ය්පෙත්වා මාණවාසනං.

141.

බ්‍රහ්මලොකගතත්තාව, සුචිකාමො අභොසි සො;
තස්මා සො තස්ස පල්ලඬිකො, වාසයිත්වා ලභීයති.

142.

අඤ්ඤාසනං අපස්සන්තො, යීතෙ ථෙරෙ සසම්භමො;
තස්ස තං ආසනං තස්ස, පඤ්ඤපෙසි සරෙ ජනො.

143.

දිස්වා තත්ථ නිසින්තං තං, ආගම්මා'වරියන්තිකා;
කුජ්ඣිත්වා මාණවො වාචං, අමනාපං උදිරයි.

144.

ථෙරො මාණව කිං මන්තං, ජානාසිති තමබුචි;
තමෙව පුච්ඡං ථෙරස්ස, පච්ඡා රොවෙසි මාණවො.

145.

ජානාමිති පටිඤ්ඤාය, ථෙරෙ ථෙරං අපුච්ඡිසො;
ගණ්ඨියානානි වෙදෙසු, තස්ස ථෙරො'ථ ඛ්‍යාකරි.

146.

ගහටියොයෙව ථෙරො සො,
වෙදපාරගතො අහු;
න ඛ්‍යාකරෙය්‍ය කිං තස්ස,
පහින්නපටිසම්භිදො.

යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති,
තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣස්සති; න උප්පජ්ජස්සති,
යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣස්සති න උප්පජ්ජස්සති;
තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති, න නිරුජ්ඣතීති.

147.

තං චිත්තයමකෙ පඤ්ඤං, පුච්ඡි ථෙරො විසාරදො;
අන්ධකාරො විය අහු, තස්ස සො තමවොච සො.

148.

භික්ඛුකො නාම මන්තොති, බුද්ධ මන්තොති සො බ්‍රවි;
දෙහිති චුත්තෙ නොවෙස-ධාරිතො දම්මි තං ඉති.

149.

මාතෘපිතුහි'නුඤ්ඤාතො, මන්තත්ථාය ස පබ්බජ්ජි;
කම්මට්ඨානමදා ථෙරො, පබ්බාජෙත්වා යථාරහං.

150.

භාවනං අනුයුඤ්ජන්තො, අවිරෙන මහාමතී;
සොතාවත්තිඵලං පත්තො, ථෙරො ඤත්වාන තං තථා.

151.

පෙසෙසි වණ්ඩවජ්ජිස්ස, ථෙරස්සන්තිකමුග්ගහං;
කාතුං සුත්තාහිධම්මානං, සොතත්ථා'කාතදුග්ගහං.

152.

තතො සො තිස්සදහරො, ආරහිත්වා විපස්සනං;
ජලභිඤ්ඤො අහු කාලෙ, ථෙරභාවඤ්ච පාපුණි.

153.

අතීව පාකටො ආසි, වන්දො'ව සුරියො'වසො;

මහාවංසපාළි
ලොකො තස්ස වචො'මඤ්ඤී, සම්බුද්ධස්ස වචොපිය.

මොග්ගලිපුත්තනිස්සපෙරොදයො නිට්ඨිතො.

154.

එකාහං උපරාජා සො, අදක්ඛි මිගවං ගතො;
කිළමානෙ මිගෙ'රඤ්ඤෙ, දිස්වා එතං විචිත්තයි.

155.

මිගාපි එවං කිළන්ති, අරඤ්ඤෙ තිණගොචරා;
න කිළිස්සන්ති කිං භික්ඛු, සුඛාහාරවිහාරිතො.

156.

අත්තනො චිත්තිතං රඤ්ඤො, ආරොචෙසි සරං ගතො;
සඤ්ඤාපෙතුං තු සත්තාහං, රජ්ජං තස්ස අදාසි සො.

157.

අනුභොගි ඉමෙ රජ්ජං, සත්තාහං ත්වං කුමාරක;
තතො තං සාතයිස්සාමි, ඉච්ච'වොච මහීපති.

158.

ආහා'ති තමහි සත්තාහෙ,
ත්වං කෙනා'සි කියො ඉති;
මරණස්ස භයෙනාති,
චුත්තෙ රාජා'හ තං පුත.

159.

සත්තාහා'හං මරිස්සංති, ත්වං න කිළි ඉමෙ කථං;
කිළිස්සන්ති යති තාත, සදා මරණසඤ්ඤිතො.

160.

ඉච්චෙවං භාකරා චුත්තො, සාසනස්මිං පසිදි සො;
කාලෙන මිගවං ගන්ත්වා, ථෙරමදක්ඛි සඤ්ඤතං.

161.

නිසින්තං රුක්ඛමූලස්මිං, සො මහාධම්මරක්ඛිතං;
සාලසාඛාය නාගෙන, ඛිජයන්ත මනාසවං.

162.

අයං පෙරො වියා'හමපි, පබ්බජ්ජ ජින සාසනෙ;
විහරිස්සං කදා රඤ්ඤෙ, ඉති චිත්තයි පඤ්ඤවා.

163.

ථෙරො තස්ස පසාදත්ථං,
උපතිත්වා විභායසා;
ගන්ත්වා අසොකාරාමස්ස,
පොක්ඛරඤ්ඤො ජලෙ යීතො.

164.

ආකාසෙ යපයිත්වාන, වීවරානි වරානි සො;
ඔගාහිත්වා පොක්ඛරණී, ගත්තානි පරිසිඤ්චථ.

165.

තං ඉද්ධිං උපරාජා සො, දිස්වා'තිව පසිදිය;
අජ්ජෙව පබ්බජිස්සංති, බුද්ධිංවා'කාසි බුද්ධිමා.

166.

උපසඬ්ඤාමි රාජානං, පබ්බජ්ජං යාචි සාදරො;
නිවාරෙත්වමසක්කොන්තො, තමාදාය මහීපති.

167.

මහතා පරිවාරෙන, විහාරමගමා සයං;
පබ්බජී සො මහාධම්ම-රක්ඛිතත්ථෙරසන්තිකෙ.

168.

සද්ධිං තෙන චතුසත-සහස්සානි නරාපි ව;
අනුපබ්බජිතානන්තු, ගණනා ච න වජ්ජති.

169.

භාගිනෙය්‍යො නරින්දස්ස, අග්ගි බ්‍රහ්මාති විස්සුතො;
අහොසි රඤ්ඤො ධිතාය, සඬ්ඝමිත්තාය සාමිකො.

170.

තස්සා තස්ස සුතො වාපි,
සුමනො නාම නාමසො;
යාචිත්වා සො'පි රාජානං,
උපරාජෙන පබ්බජී.

171.

උපරාජස්ස පබ්බජ්ජා, තස්සා'සොකස්ස රාජිනො;
චතුත්ථෙ ආසිවස්සෙසා, මහාජනහිතොදයා.

172.

තත්ථෙව උපසම්පන්නො, සම්පන්නඋපනිස්සයො;
සට්ඨන්තො උපරාජා සො, ඡළ'හිඤ්ඤො'රහා අහු.

173.

විහාරෙ තෙසමාරද්ධෙ, සබ්බෙ සබ්බපුරෙසුපි;
සාධුකං තීහි වස්සෙහි, නිට්ඨාපෙසුං මනොරමෙ.

174.

ථෙරස්ස ඉන්ද්‍රග්ගත්තස්ස, කම්මාදිට්ඨායකස්ස තු;
ඉද්ධියා වා'සු නිට්ඨාසි, අසොකාරාමසව්භයො.

175.

ජනෙන පරිභුත්තෙසු, යානෙසු ව තහිං තහිං;
චෙතියානි අකාරෙසි, රමණීයානි භූපති.

176.

පුරෙහි චතුරාසීති-සහස්සෙහි සමන්තතො;
ලෙබ්බෙ එකාහමානෙසුං, විහාරා නිට්ඨිතා ඉති.

177.

ලෙබ්බෙ සුත්වා මහාරාජා, මහාතෙජ්ඣ්ඨි වික්කමො;
කාතුකාමො සකිංයෙව, සබ්බාරාම මහාමහං.

178.

පුරෙ හෙරිං වරාපෙසි, සත්තමෙ දිවසෙ ඉතො;
සබ්බාරාමමහො හොතු, සබ්බදෙසෙසු එකදා.

179.

යොජනෙ යොජනෙ දෙන්නු, මහාදානං මහීතලෙ;
කරොන්නු ගාමාරාමානං, මග්ගානඤ්ච විභූසනං.

180.

විහාරෙසු ව සබ්බෙසු, හික්ඛුසඬ්ඨස්ස සබ්බථා;
මහාදානානි වත්තෙන්තු, යථාකාලං යථාබලං.

181.

දීපමාලා පුම්ඵමාලා-ලඬිකාරෙහි තහිං තහිං;
තුරියෙහි ව සබ්බෙහි, උපහාරං අනෙකධා.

182.

උපොසථඬිගානා'දාය, සබ්බෙ ධම්මං සුඤ්ඤානු ව;

සුඡාට්ඨසෙසන'නෙකෙ ව, කරොන්තු තදහෙපි ව.

183.

සබ්බෙ සබ්බත්ථ සබ්බථා, යථාණත්තාධිකාපි ව;
සුඡා සම්පට්ඨාදෙසුං, දෙවලොකමනොරමා.

184.

තස්මිං දිනෙ මහාරාජා, සබ්බාලඤ්ඤා භුසිතො;
සහොරොධො සහාමච්චො, ඛලොස පරිවාරිතො.

185.

අගමාසි සකාරාමං, භිත්තන්තො විය මෙදිනිං;
සඬ්ඝමජ්ඣමභි අට්ඨාසි, චන්දිත්වා සඬ්ඝමුත්තමං.

186.

තස්මිං සමාගමෙ ආසුං, අසිති භික්ඛුකොට්ඨො යො;
අහෙසුං සතසහස්සං, තෙසු ඛිණ්ණාසවා යති.

187.

නචුති භික්ඛුසහස්සානි, අහු භික්ඛුනියො තහිං;
ඛිණ්ණාසවා භික්ඛුනියො, සහස්සං ආසු තාසු තු.

188.

ලොකවිවරණං නාම, පාටිහිරං අකංසු තෙ;
ඛිණ්ණාසවා පසාදත්ථං, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

189.

චණ්ඩාසොකොති ඤායිත්ථ, පුබ්බෙ පාපෙන කම්මුතා;
ධම්මාසොකොති ඤායිත්ථ, පච්ඡා පුඤ්ඤෙන කම්මුතා.

190.

සමුද්දපරියන්තං සො, ජම්බුදීපං සමන්තතො;
පස්සි සබ්බෙ විහාරෙ ව, නානාසුඡා විභුසිතෙ.

191.

අතීච තුට්ඨො තෙ දිස්වා, සඬ්ඝං පුච්ඡි නිසීදිය;
කස්ස භන්තෙ පරිච්චාගො, මහාසුගත සාසනෙ.

192.

ථෙරො සො මොග්ගලිපුත්තො, රඤ්ඤො පඤ්ඤං වියාකරි;
ධරමානෙ'පි සුගතෙ, නත්ථි වාගි තයාසමො.

193.

තං සුත්වා වචනං භියොයා, තුට්ඨො රාජා අප්පච්ඡි තං;
බුද්ධසාසන දායාදො, හොති ඛො මාදිසො ඉති.

194.

ථෙරො තු රාජපුත්තස්ස, මහින්දස්සු'පනිස්සයං;
තථෙව රාජධිතාය, සඬ්ඝමිත්තාය පෙක්ඛිය.

195.

සාසනස්සා'හි වුද්ධිඤ්ච, තං හෙතුකම චෙක්ඛිය;
පච්චාභාසථ රාජානං, සො සාසනධුරන්ධරො.

196.

තාදිසො'පි මහාවාගී, දායාදො සාසනස්ස න;
පච්චයදායකො'ච්චෙව, වුච්චතෙ මනුජාධිප.

197.

යො තු පුත්තං ධිතරං වා,
පබ්බජ්ජාපෙති සාසනෙ;
සො සාසනස්ස දායාදො,
හොති නො දායකො අපි.

198.

අථ සාසන දායාද-භාවමිච්ඡං මහීපති;
මහින්දං සඬ්ඝමිත්තඤ්ච, ධිතෙ තත්‍ර අප්පච්ඡථ.

199.

පබ්බජ්ජිස්සථ කිං තාතා, පබ්බජ්ජා මහතී මතා;
පිතුනො වචනං සුත්වා, පිතරං තෙ අභාසිසුං.

200.

අජ්ජෙව පබ්බජ්ජිස්සාම, සථෙ ත්ථං දෙව ඉච්ඡසි;
අම්භඤ්ච ලාභො තුම්භඤ්ච, පබ්බජ්ජාය භවිස්සති.

201.

උපරාජස්ස පබ්බජ්ජ-කාලභො පහුතීහි සො;
සා වාපි අග්ගිබ්‍රහ්මස්ස, පබ්බජ්ජා කතනිච්ඡයා.

202.

උපරජ්ජං මහින්දස්ස, දාතුකාමො'පි භූපති;

තතො'පි අධිකාසා'ති, පබ්බජ්ජංයෙව රොවයි.

203.

පියං පුත්තං මහින්දඤ්ච, බුද්ධිරූපබලොදිතං;
පබ්බජ්ජා පෙසි සමහං, සඬ්ඝ මිත්තඤ්ච ධිතරං.

204.

තදා විසතිවස්සො සො, මහින්දො රාජනන්දනො;
සඬ්ඝමිත්තා රාජධිතා, අට්ඨාරසසමා තදා.

205.

තදහෙව අහු තස්ස, පබ්බජ්ජා උපසම්පදා;
පබ්බජ්ජා සික්ඛාදානඤ්ච, තස්සා ච තදහු අහු.

206.

උපජ්ඣායො කුමාරස්ස, අහු මොග්ගලිසව්හයො;
පබ්බාපෙසි මහාදෙව-ත්ථෙරො මජ්ඣන්තිකො පන.

207.

කම්මවාචං අකා තස්මිං, සො'පසම්පදමණ්ඩලෙ;
අරහත්තං මහින්දො සො, පත්තො සපට්ඨමිහිදං.

208.

සඬ්ඝමිත්තා'හු'පජ්ඣායා, ධම්මපාලාති විස්සුතා;
ආචරියා ආයුපාලි, කාලෙ සා'සි අනාසවා.

209.

උහො සාසනපජ්ජොතා, ලංකාදීපොපකාරිනො;
ජට්ඨෙ වස්සෙ පබ්බජිංසු, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

210.

මහාමහින්දො වස්සෙහි, තිහි දීපජ්ජසාදකො;
පිටකත්තයං මුග්ගණ්හි, උපජ්ඣායස්ස සන්තිකෙ.

211.

සා හික්ඛුහී වන්දලො, මහින්දො හික්ඛු සුරියො;
සම්බුද්ධ සාසනාකාසං, තෙ සදා සොහයුං තදා.

212.

වනෙ පාටලිපුත්තමිහා, වනෙ වනවරො වරං;
කුන්තකින්නරියා සද්ධිං, සංවාසං කප්පයි කිර.

213.

තෙන සංවාසමන්වාය,
සා පුත්තෙ ජනයි දූවෙ;
තිස්සො ජෙට්ඨො කණ්ට්ඨො තු,
සුමිත්තො නාම නාමතො.

214.

මහාවරුණත්ථෙරස්ස, කාලෙ පබ්බජ්ජ සන්තිකෙ;
අරහත්තං පාපුණිංසු, ඡළභිඤ්ඤං ගුණං උභො.

215.

පාදෙ කීටවිසෙනා'සි, ඵ්ථිට්ඨො ජෙට්ඨො සවෙදනො;
ආහ පුට්ඨො කණ්ට්ඨොන, හෙසජ්ජං පසතං සටං.

216.

රඤ්ඤො නිවෙදනං ථෙරො, ගිලානවත්තතො'පි සො;
සජ්ජිසත්ථඤ්ච වරණං, පච්ඡාහත්තං පටික්ඛිපි.

217.

පිණ්ඩාය වෙ වරං සජ්ජිං, ලහසෙ ත්වං තමාහර;
ඉච්ඡාහ තිස්සථෙරො සො, සුමිත්තං ථෙරමුත්තමං.

218.

පිණ්ඩාය වරතා තෙන, න ලද්ධං පසතං සතං;
සජ්ජිකුම්භසතෙනාපි, බ්‍යාධිජාතො අසාධියො.

219.

තෙනෙව බ්‍යාධිනා ථෙරො, පත්තො ආයුක්ඛයන්තිකං;
ඔවදිත්වාජ්ජමාදෙන, නිබ්බාතුං මානසං අකා.

220.

ආකාසමිහි නිසිදිත්වා, තෙජොධාතුවසෙන සො;
යථාරුචි අධිට්ඨාය, සරීරං පරිනිබ්බුතො.

221.

ජාලාසරීරා නික්ඛම්ම, නිම්මංසජාරිකං ඩහි;
ථෙරස්ස සකලං කායං, අට්ඨිකානිතුතො ඩහි.

222.

සුත්වා නිබ්බුතිමෙතස්ස, තිස්සථෙරස්ස භූපති;

මහාවංසපාළි
අගමාසි සකාරාමං, ජනොස පරිවාරිතො.

223.

හත්තික්ඛන්ධගතො රාජා, තානට්ඨින'වරොපිය;
කාරෙත්වා ධාතුසක්කාරං, සඨසං ඛ්‍යාධිමපුච්ඡිතං.

224.

තං සුත්වා ජාතසංවෙගො, පුරද්වාරෙසු කාරිය;
සුධාවිතා පොක්ඛරණී, හෙසජ්ජානඤ්ච පුරිය.

225.

පාපෙසි භික්ඛුසඨසස්ස, හෙසජ්ජානි දිනෙ දිනෙ;
මා හොතු භික්ඛුසඨසස්ස, හෙසජ්ජං දුල්ලහං ඉති.

226.

සුමිත්තට්ඨෙරො නිබ්බායි, වඬිකමන්තො'ව වඬිකමෙ;
පසිදි සාසනෙ'තීව, තෙනාපි ව මහාජනො.

227.

කුන්තිපුත්තා දුට්ඨෙ ට්ඨෙරා,
තෙ ලොකහිතකාරිනො;
නිබ්බායිංසු අසොකස්ස,
රඤ්ඤො වස්සමිහි අට්ඨමෙ.

228.

තතො පභුති සඨසස්ස, ලාභො'තීව මහා අහු;
පච්ඡා පසන්තා ව ජනා, යස්මා ලාභං පවත්තයුං.

229.

පහිනලාභසක්කාරා, තිත්ථියා ලාභකාරණා;
සයං කාසායමාදාය, වසිංසු සහ භික්ඛුහි.

230.

යථාසකඤ්ච තෙ වාදං, බුද්ධවාදො'ති දීපයුං;
යථාසකඤ්ච කිරියා, අකරිංසු යථාරුචි.

231.

තතො මොග්ගලිපුත්තො සො,
ට්ඨෙරො ථීර ගුණොදයො;
සාසනබ්බදමුජ්ජන්තං,

දිස්වා තමතිකක්ඛලං.

232.

තස්සෝ පසමනෙ කාලං, දීඝදස්සී අවෙක්ඛිය;
දත්වා මහින්දථෙරස්ස, මහාභික්ඛුගණං සකං.

233.

උද්ධං ගඬිගාය එකෝ ව, අහොගඬිගමිහි පබ්බතෙ;
විහාසි සත්තවස්සානි, විවෙක මනුබ්බහයං.

234.

තිත්ථියානං බහුවත්තා ව, දුබ්බච්චත්තා ව භික්ඛවො;
තෙසං කාතුං න සක්ඛිංසු, ධම්මෙන පටිසෙධනං.

235.

තෙනෙව ජම්බුදීපමිහි, සබ්බාරාමෙසු භික්ඛවො;
සත්තවස්සානි නාකංසු, උපොසථ පචාරණං.

236.

තං සුත්වා මහාරාජා, ධම්මාසොකො මහායසො;
එකං අමච්චං පෙසෙසී, අසොකාරාම මුත්තමං.

237.

ගන්ත්වා'ධිකරණං එතං, වුපසම්ම උපොසථං;
කාරෙහි භික්ඛුසඬ්ඨෙසන, පමා'රාමෙ තුවං ඉති.

238.

ගන්ත්වාන සන්නිපාතෙත්වා, භික්ඛුසඬ්ඨසං සදුම්මති;
උපොසථං කරොථාති, සාවෙසි රාජසාසනං.

239.

උපොසථං තිත්තියෙහි, න කරොම මයං ඉති;
අවො ව භික්ඛුසඬ්ඨෙසා තං, අමච්චං මුල්භමානසං.

240.

සෝ මච්චො කතිපයානං, ථෙරානං පටිපාටියා;
අවඡින්දි අසිනා සීසං, කාරෙමීති උපොසථං.

241.

රාජහාතා තිස්සත්ථෙරො, තං දිස්වා කිරියං ලභුං;
ගන්ත්වාන තස්ස ආසන්නෙ, සාසනමිහි නිසිදි සො.

242.

ථෙරං දිස්වා අමච්චො සො, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයි;
සබ්බං පචත්තිං තං සුත්වා, ජාතදාහො මහීපති.

243.

සීසං ගන්ත්වා භික්ඛුසඤ්ඤං, පුච්ඡි උබ්බිග්ගමානසො;
ඵචං කතෙන කම්මෙන, කස්ස පාපං සියා ඉති.

244.

තෙසං අපණ්ඩිතා කෙච්චි, පාපං තුය්හන්ති කෙච්චි තු;
උභින්නංවා'ති ආහංසු, නත්ථි තුය්හන්ති පණ්ඩිතා.

245.

තං සුත්වා'හ මහාරාජා, සමත්ථො අත්ථි භික්ඛුන;
විමතිං මෙ විනොදෙත්වා, කාතුං සාසනපග්ගහං.

246.

අත්ථි මොග්ගලිපුත්තො සො,
තිස්සත්ථෙරො රථෙසහ;
ඉච්ඡාහ සඤ්ඤා රාජානං,
රාජ තත්ථා'සි සාදරො.

247.

විසුං භික්ඛුසහස්සෙන, චතුරො පරිවාරිතෙ;
ථෙරො නරසහස්සෙන, අමච්චෙ චතුරො තථා.

248.

තදග්ගෙයෙව පෙසෙසී, අත්තනො චචතෙන සො;
ථෙරං ආනෙතු මෙ තෙහී, තථා චුත්තෙ සනාගම්.

249.

තං සුත්වා පුන අට්ඨ'ත්ථ, ථෙරො'මච්චෙ ච පෙසයි;
විසුං සහස්සපුරිසෙ, පුබ්බෙ විය සනාගම්.

250.

රාජා පුච්ඡි කථං ථෙරො, ආගච්ඡෙය්‍යා නු බො ඉති;
භික්ඛු ආහංසු ථෙරස්ස, තස්ස'ගමනකාරණං.

251.

හොති හන්තෙ උපත්ථම්මො, කාතුං සාසනපග්ගහං;

ඉති වුත්තෙ මහාරාජ, ථෙරො එස්සති සො ඉති.

252.

පුනාපි ථෙරො'මච්චෙ ච, රාජා සොළස සොළස;
විසුං සහස්ස පුරිසෙ, තථා චත්ථාන පෙසයි.

253.

ථෙරො මහල්ලත්තෙ'පි, නාරොහිස්සති යානකං;
ථෙරං ගඬිගාය නාවාය, ආනෙථා'ති ච අබ්බවි.

254.

ගන්ත්වා තෙ තං තථා'වොචුං,
සො තං සුත්වා'ව උට්ඨති;
නාවාය ථෙරං ආනෙසුං,
රාජා පච්චුග්ගමී තහිං.

255.

ජාණුමත්තං ජලං රාජො'ගහෙත්වා දක්ඛිණං කරං;
නාවාය ඔතරන්තස්ස, ථෙරස්සා'දාසි ගාරවො.

256.

දක්ඛිණං දක්ඛිණෙය්‍යොසා සො, කරං රඤ්ඤො'නුකම්පකො;
ආලම්බිත්වා'නුකම්පාය, ථෙරො නාවාය ඔතරි.

257.

රාජා ථෙරං නයිත්වාන, උය්‍යානං රතිවඨ්ඨනං;
ථෙරස්ස පාදෙ ධොවිත්වා, මක්ඛෙත්වා ච නිසිදිය.

258.

සමත්ථභාවං ථෙරස්ස, විමංසන්තො මහීපති;
දට්ඨුකාමො අහං හන්තෙ, පාටිහිරන්ති අබ්බවි.

259.

කන්ති වුත්තෙ මහීකම්පං, ආහ තං පුන රාහසො;
සකලායෙ'ක දෙසාය, කතරං දට්ඨුමිච්ඡයි.

260.

කො දුක්කරොති පුච්ඡිත්වා, එක දෙසාය කම්පනං;
දුක්කරන්ති සුඡිත්වාන, තං දුට්ඨුකාමතං බ්‍රවී.

261.

රථං අස්සං මනුස්සඤ්ච, පාතිඤ්චොදක පුරිතං;
ථෙරො යොජන සීමාය, අන්තරම්භි චතුද්දිසෙ.

262.

යපාපෙත්වා තදඬුසෙහි, සහ තං යොජනං මහිං;
වාලෙසි ඉද්ධියා තත්‍ර, නිසින්තස්ස ච දස්සයි.

263.

තෙනා'මච්චෙන භික්ඛුනං, මරණෙන'ත්තනොපි ච;
පාපස්ස'ත්ථිත්ත නත්ථිත්තං, ථෙරං පුච්ඡි මහීපති.

264.

පට්ඨිච කම්මං නත්ථිති, කිලිට්ඨං චෙතනං විනා;
ථෙරො බොධෙසි රාජානං, චත්වා තිත්තිරජාතකං.

265.

වසන්තො තත්ථ සත්තාහං, රාජ්‍යයානෙ මනොරමෙ;
සික්ඛාපෙසි මහීපාලං, සම්බුද්ධසමයං සුභං.

266.

තස්මිංයෙව ච සත්තා හෙ, දුට්ඨෙ යක්ඛෙ මහීපති;
පෙසෙත්වා මහියං භික්ඛු, අසෙසෙ සන්තිපාතයි.

267.

සත්තමෙ දිවසෙ ගන්ත්වා, සකාරාමං මනොරමං;
කාරෙසි භික්ඛුසඬ්ඨස්ස, සන්තිපාතමසෙසතො.

268.

ථෙරෙන සහ එකත්තෙ, නිසින්තො සාණ්ඤානරෙ;
එකෙකලද්ධිකෙ භික්ඛු, පක්කොසිත්වාන සන්තිකං.

269.

කිංවාදී සුගතො භන්තෙ, ඉති පුච්ඡි මහීපති;
තෙ සස්සතාදිකං දිට්ඨිං, බ්‍යාකරිංසු යථාසකං.

270.

තෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකෙ සබ්බෙ, රාජා උප්පබ්බාජාපයී;
සබ්බෙ සට්ඨිසහස්සානි, ආසුං උප්පබ්බජාපිතා.

271.

අපුච්ඡි ධම්මිකෙ භික්ඛු, කිංවාදී සුගතො ඉති;

විහජ්ජවාදී කාහංඝු, තං ථෙරං පුච්ඡී භූපති.

272.

විහජ්ජවාදී සම්බුද්ධො,
හොති හත්තෙ'ති ආහ සො;
ථෙරො' ආමා'ති තං සුත්වා,
රාජා තුට්ඨමනො තදා.

273.

සඬ්ඝො පිසොධිතො යස්මා,
තස්මා සඬ්ඝො උපොසථං;
කරොතු හත්තෙ ඉච්චෙවං,
චත්වා ථෙරස්ස භූපති.

274.

සඬ්ඝස්ස රක්ඛං දත්වාන, නගරං පාවිසී සුහං;
සඬ්ඝො සමග්ගො හුත්වාන, තදා'කාසි උපොසථං.

275.

ථෙරො අනෙක සඬ්ඛම්හා, භික්ඛුසඬ්ඝා විසාරදෙ;
ඡළභිඤ්ඤෙ තෙපිටකෙ, පභින්නපට්ඨසම්භිදෙ.

276.

භික්ඛුසහස්සං උච්චිති, කාතුං සද්ධම්මං සඬ්ගහං;
තෙහි අසොකාරාමම්භි, අකා සද්ධම්ම සඬ්ගහං.

277.

මහාකස්සපත්ථෙරො ච, යසත්ථෙරො ච කාරයුං;
යථා තෙ ධම්ම සංගීතිං, තිස්සත්ථෙරොපි තං තථා.

278.

තථාවත්ථුප්පකරණං, පරවාදප්පමද්දනං;
අහාසි තිස්සත්ථෙරො ච, තස්මිං සංගීති මණ්ඩලෙ.

279.

ඵචං භික්ඛුසහස්සෙන, රක්ඛාය'සොක රාජිනො;
අයං නවහි මාසෙහි, ධම්ම සංගීති නිට්ඨිකා.

280.

රඤ්ඤො සත්තරසෙ වස්සෙ, ද්වාසත්තතිසමො ඉසි;

මහාවංසපාළි
මහාපචාරණාය'සො, සංගීති තං සමාපයි.

281.

සාධුකාරං දදන්තීව, සාසනට්ඨිති කාරණං;
සංගීති පරියොසානෙ, අකම්මිත්ථ මහාමහී.

282.

හිත්වා සෙට්ඨං බ්‍රහ්මචරිමානමපි මනුඤ්ඤං;
ජෙගුච්ඡං සො සාසනහෙතුනරලොකං;
ආගම්මා'කා සාසනකිච්චං කතකිච්චො;
කොනාම'ඤ්ඤො සාසනකිච්චමිහි පමජ්ජෙති.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තතියධම්මසංගීති නාම

පඤ්චමො පරිච්ඡෙදො.

ජට්ඨපරිච්ඡෙද

විජයාගමනං

1.

වඩ්ගෙසු වඩ්ගනගරෙ, වඩ්ගරාජා අහු පුරෙ;
කාලිඬ්ගරඤ්ඤො ධිතා'සි, මහෙසී තස්ස රාජිනො.

2.

සො රාජා දෙවියා තස්සා, එකං අලහි ධිතරං;
නෙමිත්තාඛ්‍යාකරුං තස්සා, සංවාසං මගරාජිනා.

3.

අතීව රුපිනිං ආසි, අතීව කාමගිද්ධිනී;
දෙවෙන දෙවියා'වාපි, ලජ්ජායා'සි ජගුච්ඡිතා.

4.

එකාකිනී සා නික්ඛම්ම, සෙරීචාරසුඛත්ථිනී;
සත්ථෙත සහ අඤ්ඤාතා, අගා මගධගාමිනා.

5.

ලාළුරට්ඨෙ අට්ඨියා, සීහො සත්ථමහිද්ධවි;
අඤ්ඤත්ථ සෙසා ධාවිංසු, සීහගතදිසන්තුසා.

6.
ගණ්හිත්වා ගොවරං සීහො, ගච්ඡං දිස්වා තමා'රතො;
රත්තො උපාගලාලෙන්තො, ලඬ්ගුලං පත්තකණ්ණකො.
7.
සා තං දිස්වා සරිත්වාන, නෙමිත්තවචනං සුතං;
අභිතා තස්ස අඬ්ගානි, රඤ්ජයන්ති පරාමසි.
8.
තස්සා එස්සෙනා'ති රත්තො, පිට්ඨිං ආරොපියා'සුතං;
සීහො සකං ගුහං නෙත්වා, තාය සංවාසමාවරි.
9.
තෙන සංවාසමන්වාය, කාලෙන යමකෙ දූවෙ;
පුත්තඤ්ච ධීතරඤ්චාති, රාජධිතා ජනෙසි සා.
10.
පුත්තස්ස හත්ථපාදා'සුං, සීහාකාරා තතො අකා;
නාමෙන සීහබාහුං තං, ධීතරං සීහසිවලිං.
11.
පුත්තො සොළසවස්සො සො, මාතරං පුච්ඡි සංසයං;
තුචං පිතා ච නො අම්ම, කස්මා විසදිසා ඉති.
12.
සා සබ්බමබ්බුචි තස්ස, කිංතයාමා'ති සො'බ්බුචි;
ගුහං ඵකෙතිතාතො තෙ, පාසාණෙනාති සා'බ්බුචි.
13.
මහාගුහාය ඵකනං, බන්ධෙනා'දාය සො අකා;
එකාහෙනෙ'ව පඤ්ඤාස-යොජනානි ගතාගතං.
14.
ගොවරාය ගහෙ සීහෙ, දක්ඛිණස්මිඤ්ඤි මාතරං;
වාමෙ කණ්ට්ඨිං කත්වාන, තයො සිසං අපක්කමි.
15.
නිවාසෙත්වාන සාබං තෙ, පච්චන්තං ගාමමාගමුං;
තත්ථාසි රාජධිතාය, මාතුලස්ස සුතො තදා.
- 16.

සෙනාපති වඩ්ගරඤ්ඤො, ධීතො පච්චන්ත ගාමකො;
නිසින්තොවටමුලලෙසො, කම්මන්තං සංවිධායකං.

17.

දිස්වා තෙ පුච්ඡිතෙ'වොචුං, අට්ඨි වාසිනො මයං;
ඉති සො දාපයි තෙසං, චත්ථානි ධජීනී පති.

18.

තානා'හෙසුං උළාරානි, හත්තං පණ්ණෙසු දාපයි;
සොවණ්ණභාජනනා'සුං, තෙසං පුඤ්ඤෙන තානි ව.

19.

තෙන සො විම්භිතො පුච්ඡි, කෙ තුම්භෙති වමුපති;
තස්ස සා ජාතිගොත්තානි, රාජධිකා නිවෙදයි.

20.

පිතුච්ඡා ධිතරං තං සො, ආදාය ධජීනී පති;
ගන්ත්වාන වඩ්ගනගරං, සංවාසං තාය කප්පයි.

21.

සීහො සීසං ගුහං ගන්ත්වා, තෙ අදිස්වා තයො ජනෙ;
අට්ටිතො පුත්තසොකෙන, න ව බාදි න වා'පිවි.

22.

දාරකෙ තෙ ගවෙසන්තො, අගා පච්චන්තගාමකෙ;
උබ්බාසියති සො සො'ව, යංයං ගාමමුපෙති සො.

23.

පච්චන්තවාසිනො ගන්ත්වා, රඤ්ඤො තං පට්චෙදයුං;
සීහො පිළෙති තෙ රට්ඨං, තං දෙව පට්ඨෙසධය.

24.

අලකං නිසෙධකං තස්ස, හත්ථික්ඛන්ධගතං පුරෙ;
ආදෙතු සීහදායීති, සහස්සං සො පවාරයි.

25.

තථෙව ද්වෙසහස්සානි, තිණ්වා'පි නරිස්සරො;
ද්වීසු වාරෙසු වාරෙසි, මාතා සීහභූජං භිතං.

26.

අග්ගහි තතියෙ වාරෙ, සීහබාහු අපුච්ඡිය;

මාතරං තිසහස්සං තං, සාතෙනුං පිතරං සකං.

27.

රඤ්ඤො කුමාරං දස්සෙසුං, තං රාජා ඉධ මබ්බවි;
ගහිතො යදි සීහො තෙ, දම්මි රට්ඨං තදෙව තෙ.

28.

සො තං ගන්ත්වා ගුහාද්වාරං, සීහං දිස්වාච ආරකා;
එත්තං පුත්තසිනෙහෙන, විජ්ඣතුං තං සරං බිපි.

29.

සරො නළාතමාහව්ච, මෙත්තවිත්තෙන ටස්ස තු;
කුමාරපාදමුලෙ'ව, නිවත්තො පති භූමියං.

30.

තථා'සි යාව තතියං, තතො කුජ්ඣම්මිගාමිපො;
තතො ඛිත්තො සරොතස්ස, කායං නිබ්බිජ්ජ නික්ඛම්.

31.

සකෙසරං සීහසීසං, ආදාය සපුරං අගා;
මතස්ස වඬිගරාජස්ස, සත්තාහානි තදා අහු.

32.

රඤ්ඤො අපුත්තකත්තා ව, පතීතා ටස්ස කම්මුතා;
සුත්වා ව රඤ්ඤො නත්තුත්තං, සඤ්ජානිත්වා ව මාතරං.

33.

අමච්චා සන්තිපතිතා, අබ්ලා එකමානසා;
සීහබාහු කුමාරස්ස, රාජා හොහීති අබ්බු.

34.

සො රජ්ජං සම්පට්ඨජිත්වා, දත්වා මාතු පතිස්ස තං;
සීහසීවලිමාදාය, ජාතභූමිං ගතො සයං.

35.

නගරං තත්ථ මාපෙසි, අහු සීහපුරන්ති තං;
අරඤ්ඤො යොජනසතෙ, ගාමෙ වාපි නිවෙසයි.

36.

ලාළරට්ඨෙය පුරෙ තස්මිං, සීහබාහුනරාධිපො;
රජ්ජං කාරෙසි කත්වාන, මහෙසිං සීහසීවලිං.

37.

මහෙසී සොළසක්ඛත්තුං, යමකෙ ච දුවෙ දුවෙ;
පුත්තෙ ජනයි කාලෙසා, විජයො නාම ජෙට්ඨකො.

38.

සුමිත්තො නාම දුතියො, සබ්බෙ ද්වන්තිංස පුත්තකා;
කාලෙන විජයං රාජා, උපරජ්ජෙ'හි සෙවයි.

39.

විජයො විසමාවාරො, ආසි තම්පරිසාපි ච;
සාහසානි අනෙකානි, දුස්සහානි කරිංසුතෙ.

40.

කුද්ධො මහාජනො රඤ්ඤො, තමත්ථං පටිවෙදයි;
රාජා තෙ සඤ්ඤපෙත්වාන, පුත්තං ඔවදි සාධුකං.

41.

සබ්බං තථෙව දුතියං, අහොසි තතියං පන;
කුද්ධො මහාජනො ආහ, පුත්තං සාතෙහි තෙ ඉති.

42.

රාජා'ථවිජයං තඤ්ච, පරිවාරඤ්ච තස්ස තං;
සත්තසතානි පුරිසෙ, කාරෙත්වා අද්ධමුණ්ණකෙ.

43.

නාවාය පක්ඛිපාපෙත්වා, විස්සජ්ජාපෙසි සාගරෙ;
තථා තෙසං හරියායො, තථෙව ච කුමාරකෙ.

44.

විසුං විසුං තෙ විස්සට්ඨා, පුරිසිත්ථිකුමාරකා;
විසුං විසුං දීපකස්මිං, ඔක්කම්සු වසිංසු ච.

45.

නග්ගදීපොති ඤායිත්ථ, කුමාරොක්කන්තදීපකො;
හරියොක්කන්තදීපො තු, මහින්දදීපකො ඉති.

46.

සුප්පාරකෙ පට්ටනම්හි, විජයො පන ඔක්කම්;
පරිසා සාහසෙනෙ'ත්ථ, හීතො නාවං පුනා'රුහි.

47.

මහාවංසපාළි

ලංකායං විජයසනාමකො කුමාරො;
ඔතිණ්ණො ටීරමති තම්බපණ්ණිදීපෙ;
සාලානං යමකගුණානමන්තරස්මිං;
නිබ්බාතූං සයිතදිනෙ තථාගතස්ස.

සුජනපසාදසංචෙ ගත්ථායකතෙ මහාවංසෙ

විජයාගමනංනාම

ජට්ඨාපරිච්ඡෙදො.

සත්තම පරිච්ඡෙද

විජයාභිසෙකො

1.
සබ්බලොකභීතං කත්වා, පත්වා සන්තිකරං පදං;
පරිනිබ්බානමඤ්චමිහි, නිපන්තො ලොකනායකො.
2.
දෙවතාසන්තිපාතමිහි, මහන්තමිහි මහාමුනි;
සක්ක තත්ත්වපට්ඨං, අවොච වදනං වරො.
3.
විජයො ලාළාවිසයා, සීහබාහුනරින්දජො;
එසලඬිකාධනුපත්තො, සත්තභව්වසතානුගො.
4.
පතිට්ඨභිස්සති දෙවින්දං, ලංකායං මම සාසනං;
තස්මා සපරිවාරං තං, රක්ඛලංකඤ්ච සාධුකං.
5.
තථාගතස්ස දෙවින්දො, වචො සුත්වාච සාදරො;
දෙවස්සුජ්ජලවණ්ණස්ස, ලංකාරක්ඛං සමජ්ජයි.
6.
සක්කෙන චුත්තමත්තොසො, ලඬිකාමාගමිමසජ්ජකං;
පරිබ්බාජක චෙසෙන, රුක්ඛමූල මූපවිසිං.
7.
විජයසම්මුඛා සබ්බෙ,
තං උපච්ච අපුච්ඡිසුං;

අයං හො කොනු දිපොති,
ලංකාදිපොති සො බ්‍රවි.

8.

න සන්ති මනුජා හෙත්ථ, න ච හෙස්සති වො භයං;
ඉති චත්වා කුණ්ඩිකාය, තෙ ජලෙන නිසිඤ්චිය.

9.

සුත්තඤ්ච තෙසං හත්ථෙසු, ලගෙත්වානභසා'ගමා;
දස්සෙසි සොණිරූපෙන, පරිවාරිකයක්ඛිනී.

10.

එකො තං වාරියන්තොපි, රාජපුත්තෙන අන්වගා;
ගාමමිහි විජ්ජමානමිහි, භවන්ති සුනඛා ඉති.

11.

තස්සා ච සාමීනී තත්ථ, කුචෙණිනාම යක්ඛිනී;
නිසිදි රුක්ඛමුලමිහි, කන්තන්ති තාපසි විය.

12.

දිස්වාන සො පොක්ඛරණි, නිසින්තං තඤ්ච තාපසිං;
තත්ථ න්හාත්වා පිචිත්වා ච, ආදාය ච මුලාලියො.

13.

වාරිඤ්ච පොක්ඛරෙරහෙව, වුට්ඨාසි සාතමබ්බවි;
භක්ඛො'සි මම තිට්ඨාති, අට්ඨා බද්ධො වසො නරො.

14.

පරිත්තසුත්ත තෙජෙන, භක්ඛිතුං සා න සක්කුණි;
යාවියන්තොපි තං සුත්තං, නා'දායක්ඛිනියා නරො.

15.

තං ගහෙත්වා සුරුඬිගායං, රුදන්තං යක්ඛිනී බිපි;
එවං එකෙකසො තත්ථ, බිපි සත්තසතානිපි.

16.

අනායන්තෙසු සබ්බෙසු, විජයො භයසංකිතො;
නන්තපඤ්චායුධො ගන්ත්වා, දිස්වා පොක්ඛරණිං සුභං.

17.

අපස්ස මුත්තිණ්ණපදං, පස්සං තඤ්චෙව තාපසිං;

“ඉමාය බලු හව්වා මෙ, ගහිතානු”ති වින්තිය.

18.

කිං න පස්සසි හව්වෙ මෙ,
හොති ත්වං ඉති ආහතං;
“කිං රාජපුත්ත හව්වෙහි,
පිච නහායා”ති ආහසා.

19.

යක්ඛිනී තාව ජානාති, මම ජාතින්ති නිච්ඡිතො;
සඬ්ඝං සනාමං සාවෙත්වා, ධනුං සන්ධායු’ පාගතො.

20.

යක්ඛිං ආදාය ගීවාය, නාරා ච වලයෙන සො;
වාමහත්ථෙන කෙසෙසු, ගහෙත්වා දක්ඛිණෙ න තු.

21.

උක්ඛිපිත්වා අසිංආහ, “හව්වෙ මෙ දෙහි දාසිතං;
මාරෙමි”ති හයට්ඨාසා, ජීවිතං යාපි යක්ඛිනී.

22.

ජීවිතං දෙහි මෙ සාමි, රජ්ජං දජ්ජාමි තෙ අහං;
කරිස්සමි’ත්ති කිච්චඤ්ච, කිච්චං අඤ්ඤං යථිච්ඡිතං.

23.

අදුබ්භාත්ථාය සපථං, සො තං යක්ඛිං අකාරයි;
“ආනෙහි හව්වෙ සීස”න්ති, චුත්තමත්තාව සා’නයි.

24.

“ඉමෙ ජාතා”ති චුත්තාසා,
තණ්ඩුලාදිං විනිද්දිසි;
හක්ඛිතානං වාණිජානං,
නාවට්ඨං විවිධං බහුං.

25.

හව්වා තෙ සාධයිත්වාන, හත්තානි බ්‍යඤ්ජනානිච;
රාජා පුත්තං හොජයිත්වා, සබ්බෙවාපි අභුඤ්ජිසුං.

26.

දාපිතං විජයෙන’ග්ගං, යක්ඛි භුඤ්ජිය පිණිතා;

මහාවංසපාළි
සොළසවස්සිකං රූපං, මාපයිත්වා මනොහරං.

27.

රාජපුත්ත මුපගඤ්ඡි, සබ්බාහරණභූසිතා;
මාපෙසි රුක්ඛමූලස්මිං, සයනඤ්ච මහාරහං.

28.

සාණියා සුපරික්ඛිත්තං, විතානසමලඬිකතං;
තං දිස්වා රාජතනයො, පෙක්ඛං අත්ථමනාගතං.

29.

කත්වාන තායනාවායං, නිපජ්ජ සයනෙ සුඛං;
සාණි පරික්ඛිපිත්වාන, සබ්බෙ භවිවා නිපජ්ජිසුං.

30.

රත්තිං තූරියසද්දඤ්ච, සුත්වා ගීතරවඤ්ච සො;
අපුච්ඡි සහසෙමානං, කිං සද්දො ඉති යක්ඛිනිං.

31.

රජ්ජඤ්ච සාමීනො දෙයාං, සබ්බෙ යක්ඛෙ ච සාතිය;
මනුස්සා වාසකරණා, යක්ඛා මං සාතයන්තිහි.

32.

ඉති චින්තිය යක්ඛි සා, අබ්බවි රාජනන්දනං;
සිරිසවත්ථුනා මෙනං, සාමි යක්ඛපුරං ඉධ.

33.

තත්ථ ජෙට්ඨස්ස යක්ඛස්ස, ලංකානගරවාසිනී;
කුමාරිකා ඉධා'නීතා, තස්සා මාතා ච ආගතා.

34.

ආවාහ මඬිගලෙ තත්ථ, ඉධාපි උස්සවෙ මහා;
චත්තතෙ තත්ථ සද්දොයං, මහාහෙස සමාගමො.

35.

අජ්ජෙව යක්ඛෙ සාතෙහි,
න හි සක්ඛා ඉතො පරං;
සො ආභා'දිස්ස මානෙතෙ,
සාතෙස්සාමි කථං අහං.

36.

යත්ථ සද්දං කරිස්සාම, තෙන සද්දෙන සාතය;
ආයුධං මේ'නුභාවෙන, තෙසං කායෙ පතිස්සති.

37.

තස්සා සුත්වා තථා කත්වා, සබ්බෙ යක්ඛෙ අසාතයි;
සයම්පි ලද්ධවිජයො, යක්ඛරාජ පසාධනං.

38.

පසාධනෙහි සෙසෙහි, තංතං භව්වං පසාධයි;
කතිපහං වසිත්වේ'ත්ථ, තම්බපණ්ණිමුපාගමි.

39.

මාපයිත්වා තම්පපණ්ණි-නගරං විජයො තහිං;
වසී යක්ඛිනියා සද්ධිං, අමච්ච පරිවාරිතො.

40.

නාවාය භූමිමොතිණ්ණා, විජයපමුඛා තදා;
කිලන්තා පාණිනාභූමිං, ආලම්බිය නිසිදිසුං.

41.

තම්බභූමිරජොජුට්ඨො, තම්බොපාණි යතො අහුං;
සො දෙසොවෙව දීපො ච, තෙන තන්තාමකො අහු.

42.

සිහබාහු නරින්දො සො, සිහමාදින්තවා ඉති;
සිහලො තෙන සම්බන්ධා, එතෙ සබ්බෙපි සිහලා.

43.

තත්ථ තත්ථ ච ගාමෙ තෙ, තස්සා'මච්චා නිවෙසයුං;
අනුරාධගාමං තන්තාමො, කදම්බ නදියන්තිකෙ.

44.

ගම්භීරනදියා තීරෙ, උපතිස්සො පුරොහිතො;
උපතිස්සගාමං මාපෙසි, අනුරාධස්ස උත්තරෙ.

45.

අඤ්ඤ තයො අමච්චා තෙ, මාපයිංසු විසුං විසුං;
උජ්ජෙනිං උරුවෙලඤ්ච, විජිතං නගරං තථා.

46.

නිවාසෙත්වා ජනපදං, සබ්බෙ'මච්චා සමච්චතං;

මහාවංසපාළි
අවොචුං රාජතනයා, සාමී රජ්ජෙහිසෙවය.

47.

ඉති වුත්තො රාජපුත්තො, න ඉච්ඡි අහිසෙවනං;
විනා ඛත්තියකඤ්ඤාය, අහිසෙකං මහෙසියා.

48.

අථාමච්චා සාමීනො හෙ, අහිසෙක කතා දරා;
දුක්කරෙසුපි කිච්චෙසු, තදත්ථහිරුතා තිගා.

49.

පණ්ණාකාරෙ මහාසාරෙ, මණ්ඩුත්තාදිකෙ බහු;
ගාහාපයිත්වා පාහෙසුං, දක්ඛිණං මධුරං පුරං.

50.

පණ්ඩුරාජස්ස ධීතත්ථං, සාමීනො සාමිහත්තිනො;
අඤ්ඤාසං වාපි ධීතත්ථං, අමච්චානං ජනස්ස ව.

51.

සීසං නාවාය ගන්ත්වාන, දුතා තෙ මධුරං පුරං;
පණ්ණාකාරෙ ච ලෙඛඤ්ච, තස්ස රඤ්ඤා අදස්සයුං.

52.

තතො රාජාඅමච්චෙහි, මන්තයිත්වා සධීතරං;
පාහෙතුකාමො'මච්චානං, අඤ්ඤාසං වාපි ධීතරො.

53.

ලද්ධා උනසතං කඤ්ඤා, අථහෙරිං වරාපයි;
ලංකාය ධීතුගමනං, ඉච්ඡමානා නරා ඉධ.

54.

නිවාසයිත්වා දිගුණං, සරද්වාරෙසු ධීතරො;
යපෙත්තු තෙන ලිඛිගෙන, ආදීයිස්සාමිතා ඉති.

55.

ඵචං ලද්ධා බහුකඤ්ඤා, තප්පයිත්වාන තං කුලං;
සම්පන්නසබ්බාලඛිකාරං, ධීතරං සම්පට්ච්ඡදං.

56.

සබ්බා තා ලද්ධසක්කාරා, කඤ්ඤායො ච යථාරහං;
රාජාරහෙ ච හත්ථස්ස-රථපෙස්සිය කාරකෙ.

57.
අටියාරසන්නං සෙණිනං, සහස්සඤ්ච කුලානි සො;
ලෙඛං දන්වාන පෙසෙසි, විජයස්ස ජිතාරිනො.
58.
සබ්බොසෝ'තරී නාවාහි, මහාතිත්ථෙ මහාජනො;
තෙනෙව පට්ටනං තඤ්ඤි, මහාතිත්ථංති වුච්චති.
59.
විජයස්ස සුතොධිතා, තස්සා යක්ඛිනියා අහු;
රාජකඤ්ඤාගමං සුත්වා, විජයො ආහ යක්ඛිනිං.
60.
“ගච්ඡ දානි තුවං හොති, යපෙත්වා පුත්තකෙ දුවෙ;
මනුස්සා අමනුස්සෙහි, හායින්තිහි සදා” ඉති.
61.
සුත්වා තං යක්ඛහයනො, භීතං තං ආහ යක්ඛිනිං;
මා විත්තයි සාහස්සෙන, දාපයිස්සාමි තෙ බලිං.
62.
පුනස්පුනං තං යාචිත්වා, උහො ආදාය පුත්තකෙ;
භීතාපි සා අගතියා, ලංකාපුරමුපාගමි.
63.
පුත්තෙ බිහි නිසීදෙත්වා, සයං පාවිසි තං පුරං;
සඤ්ජානිත්වාන තං යක්ඛිං, භීතා වොරිති සඤ්ඤිතො.
64.
සංඛුභිංසු පුරෙ යක්ඛා, එකො සාහසිකො පන;
එකපාණිස්පහාරෙන, විලයං නයි යක්ඛිනිං.
65.
තස්සාතු මාතුලො යක්ඛො, නික්ඛම්ම නගරා බහි;
දිස්වා තෙ දාරකෙ පුච්ඡි, තුම්හෙ කස්ස සුතා ඉති.
66.
කුවෙණියා'ති සුත්වා'හ, මාතා වො මාරිතා ඉධ;
තුම්හෙපි දිස්වා මාරෙය්සුං, පලායථ ලහුං ඉති.
- 67.

ආගුං සුමනකුටං තෙ, පලායිත්වා තතො ලහුං;
වාසං කජ්ජෙසි ඡෙට්ඨො සො, වුද්ධො තාය කණ්ට්ඨියා.

68.

පුත්තධීතාහි වඩ්ඪිත්වා, රාජානුඤ්ඤාය තෙ වසුං;
තත්ථෙව මලයෙ එසො, පුලිත්ථානඤ්ඤි සම්භවො.

69.

පණ්ඩුරාජස්ස දුතා තෙ, පණ්ණාකාරං සමජ්ජයුං;
විජයස්ස කුමාරස්ස, රාජාධිකාරිකා ව තා.

70.

කත්වා සක්කාරසම්මානං, දුතානං විජයො පන;
අදා යාථාරහං කඤ්ඤා, අමච්චානං ජනස්ස ව.

71.

යථා විධි ව විජයං, සබ්බෙ මච්චාසමාගතා;
රජ්ජෙසමහිසිඤ්චිංසු, කරිංසුව මහාජණං.

72.

තතො සො විජයො රාජා, පණ්ඩුරාජස්ස ධීතරං;
මහතා පරිහාරෙන, මහෙසිත්තෙ'හිසෙවයි.

73.

ධනාන'දා අමච්චානං, අදාසි සසුරස්සතු;
අනුවස්සං සඬ්ඛමුත්තං, සතසහස්ස ද්වයාරහං.

74.

හිත්වා පුබ්බාවරිතං විසමං සමෙන;
ධම්මෙන ලංකමබ්බං අනුසාසමානො;
සො තමපණ්ණිනගරෙ විජයො නරින්දො;
රජ්ජං අකාරයි සමා බලු අට්ඨතිංසා'ති.

සුජනපසාදසංචෙ ගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

විජයාහිසෙකො නාම

සත්තමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨම පරිච්ඡෙද

පණ්ඩුවාසුදෙවානිසෙකො

1.
විජයො සො මහාරාජා, වස්සෙ අන්තිමකෙ යීතො;
ඉති චිත්තයි ‘‘චුද්ධො’හං, න ච විජ්ජති මෙ සුතො.
2.
කිච්ඡෙන වාසිතං රට්ඨං, නස්සෙය්‍යා මම අච්චයෙ;
ආණාපෙය්‍යාං රජ්ජහෙතු-සුමිත්තං භාතරං මම.
3.
අථා’මච්චෙහි මන්තෙත්වා, ලෙඛං තත්ථ විසජ්ජයි;
ලෙඛං දත්වාන විජයො, න විරෙන දිවඬිගතො.
4.
තස්මිං මනෙ අමච්චා තෙ, පෙක්ඛන්තා ඛත්තියාගමං;
උපතිස්සගාමෙ යත්වාන, රට්ඨං සමුත්තසාසිසුං.
5.
මනෙ විජයරාජමිහි, ඛත්තියාගමනා පුරා;
එකං වස්සං අයං ලංකා-දීපො ආසි අරාජකො.
6.
තස්මිං සිහපුරෙ තස්ස, සිහබාහුස්ස රාජිනො;
අච්චයෙන සුමිත්තො සො, රාජා තස්ස සුතො අහු.
7.
තස්ස පුත්තා තයො ආසුං, මද්දරාජස්ස ධිතුයා;
දුතා සිහපුරං ගන්ත්වා, රඤ්ඤො ලෙඛං අදංසු තෙ.
8.
ලෙඛං සුත්වාන සො රාජා, පුත්තෙ ආමන්තයි තයො;
අහං මහල්ලකො තාතා, එකො තුම්හෙසු ගච්ඡතු.
9.
ලංකං නෙකගුණං කන්තං, මම භාතුස්ස සන්තකං;
තස්ස’ච්ච යෙන තත්ථෙච, රජ්ජං කාරෙතු සොහනං.
10.
කණ්ට්ඨකො පණ්ඩුවාසු-දෙවො රාජකුමාරකො;

“ගමිස්සාමිති වින්තෙත්වා, ඤත්වා සොත්ථි ගතමිති ව.

11.

පිතරා සමනුඤ්ඤාතො, ද්වත්තිංසාමච්ච දාරකෙ;
ආදාය ආරුහී නාවං, පරිබ්බාජකලිඬ්ඛවා.

12.

මහාකන්දරනජ්ජා තෙ, මුඛද්වාරමිහි ඔතරං;
තෙ පරිබ්බාජකෙ දිස්වා, ජනො සක්කරි සාධුකං.

13.

පුච්ඡිත්වා නගරං එත්ථ, උපයන්තං කමෙන තෙ;
උපතිස්ස ගාමං සම්පත්තා, දෙවතා පරිපාලිතා.

14.

අමච්චා’නුමතො’මච්චො, පුච්ඡි නෙමිත්තකා තහිං;
ඛත්තියා’ගමනං තස්ස, සො බ්‍යාකාසි පරංපි ව.

15.

සත්තමෙ දිවසෙයෙව, ආගමිස්සති ඛත්තියො;
බුද්ධසාසන මෙතස්ස, වංසජො’ව යපෙස්සති.

16.

සත්තමෙ දිවසෙයෙව, තෙ පරිබ්බාජකෙ තහිං;
පත්තෙ දිස්වාන පුච්ඡිත්වා, අමච්චා තෙ විජානිය.

17.

තං පණ්ණවාසුදෙවං තෙ, ලංකාරජ්ජෙන අප්පයුං;
මහෙසියා අභාවාසො, න තාව අභිසෙවයි.

18.

අමිතොදනසක්කස්ස, පණ්ඩුසක්කො සුතො අහු;
ඤත්වා විනාසං සකායානං, සො ආදාය සකං ජනං.

19.

ගන්ත්වා අඤ්ඤාපදෙසෙන, ගඬිගාපාරං තහිං පුරං;
මාපෙත්වා තත්ථ කාරෙසි, රජ්ජං තස්ස සුතෙ ලහි.

20.

ධීතා කණ්ටධීතා ආසි, හද්දකච්චාන නාමිකා;
සබ්බලක්ඛණසම්පන්නා, සුරූපා අභිපත්ථිතා.

21.
තදත්ථං සත්තරාජානො, පණ්ණාකාරෙ මහාරහෙ;
පෙසෙසුං රාජිනො තස්ස, භීනො රාජුහි සො පන.
22.
ඤ්ඤත්වාන සොත්ථිගමනං, අභිසෙකඵලමිපි ව;
සහද්වත්තිංස ඉත්ථිහි, නාවං ආරොපියා'සුතං.
23.
ගඬිගාය බිපි ගණ්හාතු, පහු මෙ ධීතරං ඉති;
ගහෙනුං තෙ න සක්ඛිංසු, නාවාසාපන සීඝගා.
24.
දුතියෙ දිවසෙයෙව, ගොණාගාමක පට්ටනං;
පත්තාපබ්බජිතා කාරා, සබ්බා තා තත්ථ ඔතරුං.
25.
පුච්ඡිත්වා නගරං එත්ථ, තා කමෙනොපයන්තියො;
උපතිස්සගාමං සම්පත්තා, දෙවතා පරිපාලිතා.
26.
නෙමිත්තකස්ස වචනං, සුත්වා තත්ථා'ගතා තු තා;
දිස්වා අමච්චො පුච්ඡිත්වා, ඤ්ඤත්වා රඤ්ඤො සමප්පයි.
27.
තං පණ්ඩුවාසුදෙවං තෙ, අමච්චා සුද්ධවුද්ධිනො;
රජ්ජෙ සමභිසිඤ්චිංසු, පුණ්ණසබ්බමනොරථං.
28.
සුහද්දකච්චාන මනොමරුපිනිං;
මහෙසිභාවෙ අභිසිඤ්චිය'ත්තනො;
සහගතා තාය පදාසි අත්තනා;
සහාගතානං වසි භූමිපො සුඛන්ති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පණ්ඩුවාසුදෙවාහිසෙකො නාම

අට්ඨමො පරිච්ඡෙදො.

මහාවංසපාළි
නවම පරිච්ඡේද

අභයාභිසෙකො

1.
මහෙසී ජනයි පුත්තෙ, දස එකඤ්ච ධීතරං;
සබ්බජේට්ඨො'භයො නාම, චිත්තානාම කනිට්ඨිකා.
2.
පස්සිත්වා තං වියාකංසු, බ්‍රාහ්මණා මන්තපාරගා;
“රජ්ජහෙතු සුතො අස්සා, සාතයිස්සති මාතුලෙ”.
3.
සාතෙස්සාමි කනිට්ඨින්නි, නිව්ඡිතෙ භාතරා'භයො;
වාරෙසි කාලෙ වාසෙසුං, ගෙහං තං එකථුණිකෙ.
4.
රඤ්ඤො ච සිරිගබ්බෙන, තස්ස ද්වාරමකාරයුං;
අන්තො යපෙසුං එකඤ්ච, දාසිං නරසතං බහි.
5.
රූපෙනු'ම්මාදයි නරෙ, දිට්ඨමත්තාව සායතො;
තතො උම්මාදචිත්තා'ති, නාමං සොපපදං ලහි.
6.
සුත්වාන ලංකාගමනං, හද්දකච්චානදෙවියා;
මාතරා වොදිතා පුත්තා, යපෙත්තේ'කඤ්ච ආගමුං.
7.
දිස්වාන තෙ පණ්ඩුවාසු-දෙවං ලඬිකිත්තමාගතා;
දිස්වාන තං කනිට්ඨිඤ්ච, රොදිත්වා සහ තාය ව.
8.
රඤ්ඤො සුකතසක්කාරා, රඤ්ඤො'නුඤ්ඤාය වාරිකං;
වරිංසු ලංකාදීපමිහි, නිවසුඤ්ච යථාරූචිං.
9.
රාමෙන වුසිතයානං, රාමගොණන්නි වුවචති;
උරුවෙලා'නුරාධානං, නිවාසා ච තථා තථා.
10.
තථා විජිතදීඝායු-රොහණානං නිවාසකා;

විජිතගාමො දීඝායු-රොහණන්ති ච වුව්චති.

11.

කාරෙසි අනුරාධො සො, වාපිං දක්ඛිණතො තතො;
කාරාපෙත්වා රාජගෙහං, තත්ථ වාසමකප්පයි.

12.

මහාරාජා පණ්ඩුවාසු-දෙවො ජට්ඨසුතං සකං;
අභයං උපරජ්ජමිහි, කාලෙ සමභිසෙවයි.

13.

දීඝායුස්ස කුමාරස්ස, තනයො දීඝගාමණි;
සුත්වා උම්මාදවිත්තං තං, තස්සං ජාතකුතුහලො.

14.

ගහෙත්වා'පතිස්ස ගාමං, තං අපස්සි මනුජාධිපං;
අදා සභොපරාජෙන, රාජ්‍යපට්ඨානමස්සසො.

15.

ගවක්ඛාහිමුඛට්ඨානෙන, තං උපෙච්ච යීතං තුසා;
දිස්වාන ගාමිණිං චිත්තා, රත්තචිත්තා'හ දාසිකං.

16.

“කො එසො”ති තතො සුත්වා,
මාතුලස්ස සුතොඉති;
දාසිං තත්ථ නියොජෙසි,
සද්ධිංකත්වාන සො තතො.

17.

ගවක්ඛමිහි ඩසාපෙත්වා, රත්තිං කක්කටයන්තකං;
ආරුය්හ ඡින්දයිත්වාන, කවාටං තෙන පාවිසි.

18.

තාය සද්ධිං වසිත්වාන, පච්චුසෙයෙව නික්ඛමී;
එවං නිච්චං වසි තත්ථ, ඡිද්දාභාවා අපාකටො.

19.

සා තෙන අග්ගහී ගබ්භං, ගබ්භෙ පරිණතෙ තතො;
මාතු ආරොචයි දාසී, මාතා පුච්ඡිය ධීතරං.

20.

රඤ්ඤො ආරොවයි රාජා, අමන්තෙත්වා සුතෙ'බ්බමා;
පොසියොසො'පි අම්මෙහි, දෙව තස්සෙව තං ඉති.

21.

පුත්තො චෙ මාරයිස්සාම, ත'න්ති තස්ස අදංසු තං;
සා සුතිකාලසම්පත්තෙ, සුති ගෙහඤ්ච පාවිසිං.

22.

සඬ්ඛිත්වා ගොපකං චිත්තං, කාලචෙලඤ්ච දාසකං;
තස්මිං කම්මෙ නිස්සායා'ති, ගාමණි පරිවාරකෙ.

23.

තෙ පට්ඨඤ්ඤං අදෙනේන තෙ, රාජපුත්තා අසාතයුං;
යක්ඛා හුත්වාන රක්ඛිංසු, උභො ගබ්භෙ කුමාරකං.

24.

අඤ්ඤං උපච්ඡඤ්ඤං සා, සල්ලක්ඛා පෙසි දාසියා;
චිත්තා සා ජනයි පුත්තං, සා ඉත්ථි පන ධිතරං.

25.

චිත්තං සහස්සං දාපෙත්වා, තස්සා පුත්තං සකම්පි ව;
ආණාපෙත්වා ධිතරං තං, නිපජ්ජාපෙසි සන්තිකෙ.

26.

ධිතා ලද්ධා'ති සුත්වාන, තුට්ඨා රාජසුතා අහුං;
මාතා ච මාතූමාතා ච, උභො පන කුමාරකං.

27.

මාතාමහස්ස නාමඤ්ච, ජෙට්ඨස්ස මාතූලස්ස ව;
එකං කත්වා තමකරුං, පණ්ඩුකාභයනාමකං.

28.

ලංකා පාලො පණ්ඩුවාසු-දෙවො රජ්ජමකාරයි;
තිංස වස්සම්හි ජාතම්හි, මනො සො පණ්ඩුකාභයෙ.

29.

තස්මිං මතස්මිං මනුජාධිපස්මිං,
සබ්බෙ සමාගම්ම නරින්දපුත්තා;
තස්සාභයස්සාභයදස්ස භාතු,
රාජාභිසෙකං අකරුං උළාරාති.

මහාවංසපාළි
සුජනප්පසාද සංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අභයාභිසෙකො නාම

නවමො පරිච්ඡේදො.

දසම පරිච්ඡේද

පණ්ඩුකාභයාභිසෙකො

1.

උම්මාදවිත්තායාණත්තා, දාසී ආදාය දාරකං;
සමුග්ගෙ පක්ඛිපිත්වාන, ද්වාරමණ්ඩල කෙ අගා.

2.

රාජපුත්තා ච මීගවං, ගතා තුම්බරකන්දරෙ;
දිස්වා දාසිං කුහිං යාසි, කිං මෙ කන්ති ච පුච්ඡිසුං.

3.

ද්වාරමණ්ඩලකං යාමි, ධීතුමෙගුළපුවකං;
ඉච්චාභ ඔරොපෙහීති, රාජපුත්තං කමබ්බුං.

4.

චිත්තො ච කාලවෙලො ච, තස්සා'රක්ඛාය නිග්ගතා;
මහත්තං සුකරවෙසං, තං ඛණ්ණංයෙව දස්සිසුං.

5.

තෙ තං සමනුබන්ධිංසු, සාසමාදාය තත්ත්වං;
දාරකඤ්ච සහස්සඤ්ච, ආයුත්තස්ස අදාරහො.

6.

තස්මිංයෙව දිනෙ තස්ස, හරියා ජනයි සුතං;
යමකෙ ජනයි පුත්තෙ, හරියං මෙ'ති පොසිතං.

7.

සො සත්තවස්සිකො වා'සි, තං විජානිය මාතුලා;
ගන්තුං සරසි කීළන්තෙ, දාරකෙ ච පයොජයුං.

8.

ජලට්ඨං රුක්ඛසුසිරං, ජලච්ඡාදිතඡිද්දකං;
නිමුජ්ජමානො ඡිද්දෙන, පවිසිත්වා විරට්ඨිතො.

9.

තතො තථෙව නික්ඛම්ම, කුමාරෙ සෙසදාරකෙ;
උපච්ච පුච්ඡියන්තොපි, වඤ්චෙන'ඤ්ඤවචොහි සො.

10.

මනුස්සෙහා'ගතෙහෙසො, නිවාසෙත්වාන වත්ථකං;
කුමාරො වාරිමො ගය්හ, සුසිරම්හි යීතො අහු.

11.

වත්ථකානි ගණෙත්වාන, මාරෙත්වා සෙසදාරකෙ;
ගන්ත්වා ආරොවයුං සබ්බෙ, දාරකා මාරිකා ඉති.

12.

ගතෙසු තෙසු සො ගන්ත්වා, ආයුත්තකසරං සකං;
වසං අස්සාසිතො තෙන, අහු ද්වාදසවස්සිකො.

13.

පුන සුත්වාන ජීවන්තං, කුමාරං තස්ස මාතුලං;
තත්ථ ගොපාලකෙ සබ්බෙ, මාරෙතුං සන්නියොජයුං.

14.

තස්මිං අහනි ගොපාලා, ලද්ධා එකං චතුප්පදං;
අග්ගිං ආහරිතුං ගාමං, පෙසෙතුං තං කුමාරකං.

15.

සො ගන්ත්වා සරමායුත්ත-පුත්තකංයෙව පෙසයි;
පාදා රුජන්ති මෙ තෙහි, අග්ගිං ගොපාලසන්නිකං.

16.

තත්ථ අඬිගාර මංසඤ්ච,
බාදිස්සසි තුවං ඉති;
තෙ සි සො තං වචො සුත්වා,
අග්ගිං ගොපාලසන්නිකං.

17.

තස්මිං ඛණෙ පෙසිතා තෙ, පරික්ඛිපිය මාරයුං;
සබ්බෙ ගොපෙ මාරයිත්වා, මාතුලානං නිවෙදයුං.

18.

තථො සොළසවස්සං තං, විජානිංසු ච මාතුලා;

මාතා සහස්සඤ්චා' දාසි, තස්සා රක්ඛඤ්ච ආදිසි.

19.

ආයුත්තො මාතුසන්දෙසං, සබ්බං තස්ස නිවෙදිය;
දත්වා දාසං සහස්සඤ්ච, පෙසෙසි පණ්ඩුලන්තිකං.

20.

පණ්ඩුලබ්බාන්මණො නාම, භොගවා වෙදපාරගො;
දක්ඛිණස්මිං දිසාභාගෙ, වසි පණ්ඩුලගාමකෙ.

21.

කුමාරො තත්ථ ගන්ත්වාන, පස්සි පණ්ඩුලබ්බාන්මණං;
“ත්වං පණ්ඩුකාභයො තාත”, ඉති පුච්ඡිය බ්‍යාකතෙ.

22.

තස්ස කත්වාන සක්කාරං, ආහ රාජා භවිස්සසි;
සමසත්තතිවස්සානි, රජ්ජං ත්වං කාරයිස්සසි.

23.

සිජ්ජං උග්ගණ්භ තාතානි, සිජ්ජුග්ගහමකාරයි;
චන්දෙන තස්ස පුත්තෙන, බිජ්ජං සිජ්ජං සමාපිතං.

24.

අදා සතසහස්සං සො, යොධසඬ්ගහකාරණා;
යොධෙසු සඬ්ගහිතෙසු, තෙන පඤ්චසතෙසු සො.

25.

සිද්ධං යාය ගයිතානි, පණ්ණානි කනකානි තං;
මහෙසිං කුරුවන්දඤ්ච, මම පුත්තං පුරොහිතං.

26.

ඉහි වත්වා ධනං දත්වා, සයොධං නිහරි තතො;
සො නාමං සාවයිත්වාන, තතො නික්ඛම්ම පුඤ්ඤවා.

27.

ලද්ධබලො නගරකෙ, කාසපබ්බත සන්තිකෙ;
සත්තසතානි පුරිසෙ, සබ්බෙසං භොජනානි ව.

28.

තතො නරසහස්සෙන, ද්විසතෙන කුමාරකො;
ගිරිකණ්ඩ පබ්බතං නාම, අගමා පරිවාරිතො.

29.
ගිරිකණ්ඩසිවො නාම, පණ්ඩුකාභය මාතුලො;
තං පණ්ඩුවාසුදෙවෙන, දින්නං භුඤ්ජති දෙසකං.
30.
සො කර්සසතං පක්කං, තදා ලාවෙති ඛත්තියො;
තස්ස ධිතා රූපවතී, පාළි නාමා'සි ඛත්තියා.
31.
සා මහාපරිවාරෙන, යානමාරුය්භ සොහනං;
පිතුහත්තං ගාහයිත්වා, ලාවකානඤ්ච ගච්ඡති.
32.
කුමාරස්ස මනුස්සානං, දිස්වා තත්ථ කුමාරිකං;
ආරොවෙසුං කුමාරස්ස, කුමාරො සහසා'ගතො.
33.
ද්වෙධා තං පරිසං කත්වා, සතං යානමපෙසයි;
තදන්නිකං සපරිසා, කත්ථ යාසීති පුච්ඡිතං.
34.
තාය චුත්තෙතු සබ්බස්මිං, තස්සංසාරත්ත මානසො;
අත්තනො සංවිභාගත්ථං, භත්තෙනා'යාචි ඛත්තියො.
35.
සාසමොරුය්භ යානමිහා, අදා සොචණ්ණපාතියා;
හත්තං නිග්‍රොධ මූලස්මිං, රාජපුත්තස්ස ඛත්තියා.
36.
ගණ්හි නිග්‍රොධපණ්ණානි, හොපේතුං සෙසකෙ ජනෙ;
සොචණ්ණභාජනානා'සුං, තානි පණ්ණානි තං ඛණෙ.
37.
තානි දිස්වා රාජපුත්තො, සරිත්වා දිජ්ඣාසිතං;
මහෙසිභාව යොග්ගාමෙ, කඤ්ඤාලද්ධාති තුස්සිසො.
38.
සබ්බෙ භොජාපයි තෙසා, තං න ඛියිත්ථ භොජනං;
ඵකස්ස පට්ඨිසො'ව, ගහිතො තත්ථ දිස්සථ.
- 39.

එවං පුඤ්ඤගුණපෙතා, සුකුමාරී කුමාරිකා;
සුවණ්ණපාළි නාමෙන, තතොප්පභූත ආසි සා.

40.

තං කුමාර ගහෙත්වාන, යානමාරුය්හ ඛත්තියො;
මහබ්බල පරිබ්බුල්හො, අනුසංඝී අපක්කමි.

41.

තං සුත්වාන පිතා තස්සා, නරෙ සබ්බෙ අපෙසයි;
තෙ ගන්ත්වා කලහං කත්වා, තජ්ජිතා තෙහි ආගමුං.

42.

කලහනගරං නාම, ගාමො තත්ථ කතෙ අහු;
තං සුත්වා භාතරො තස්සා, පඤ්චයුද්ධායු'පාගමුං.

43.

සබ්බෙ තෙ පණ්ඩුලසුතො, චන්දොයෙව අසාතයි;
ලොහිත වාහඛණ්ඩොති, තෙසං යුද්ධමහී අහු.

44.

මහතා බල කාධයන,
තතො සො පණ්ඩුකාභයො;
ගඬිගාය පාරිමෙ තිරෙ,
දොළපබ්බතකං අගා.

45.

තත්ථ චත්තාරි වස්සානි, වසි තං තත්ථ මාතුලා;
සුත්වා ඨපෙත්වා රාජානං, තං යුද්ධත්ථමුපාගමුං.

46.

ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙත්වා, ධුමරක්ඛාග සන්තිකෙ;
භාගිනෙයොන යුජ්ඣිංසු, භාගිනෙයො තු මාතුලෙ.

47.

අනුබන්ධි ඔරගඬිගං, මලාපෙත්වා නිවත්තිය;
තෙසඤ්ච ඛන්ධාවාරමිහි, දූවෙ වස්සානි සො වසි.

48.

ගන්ත්වො'පතිස්සගාමං තෙ, තමත්ථං රාජිනො'බ්බුං;
රාජාලෙඛං කුමාරස්ස, සරහස්සං සපාහිණි.

49.

‘‘පුඤ්ජස්ස පාරගඬිගං ත්වං, මා’ගා ඔරංතතො’’ඉති;
තං සුත්වා තස්ස කුජ්ජිංසු, භාතරො නව රාජිනො.

50.

උපත්ථම්මො ත්වමෙවා’සි, චිරං තස්ස ඉදානි තු;
රට්ඨං දදාසි තස්මා ත්වං, මාරෙස්සාමා’ති අබ්බුං.

51.

සො තෙසං රජ්ජමජ්ජෙසි, තෙ තිස්සං නාම භාතරං;
සබ්බෙව සහිතා’කංසු, රජ්ජස්ස පරිනායකං.

52.

එසො වීසතිවස්සානි, අභයො’භය දායකො;
තත්ථො’පතිස්සගාමම්හි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

53.

වසන්ති ධුමරක්ඛාගෙ, සරෙ තුම්බරියඬිගණෙ;
වරතෙ වළවා රූපා, යක්ඛී වෙනියනාමිකා.

54.

එකො දිස්වාන සෙනඬිගං, උත්තපාදං මනොරමං;
ආරොවෙසි කුමාරස්ස, වළවෙ’ත්ති’දිසි ඉති.

55.

කුමාරො රස්මිමාදාය, ගහෙතූං තං උපාගමී;
පච්ඡතො අගතං දිස්වා, හීතා තෙජෙන තස්සසා.

56.

ධාවි’නන්තරධායිත්වා, ධාවන්ති මනුබන්ධිසො;
ධාවමානා සරං හං සා, සත්තක්ඛත්තූං පරික්ඛිපි.

57.

ඔතරිත්වා මහාගඬිගං, උත්තරිත්වා තතො පන;
ධුමරක්ඛං පබ්බතං තං, සත්තක්ඛත්තූං පරික්ඛිපි.

58.

තං සරං පුන තික්ඛත්තූං, පරික්ඛිපි තතො පුන;
ගඬිගං කච්ඡකතිත්ථෙන්න, සමොතරි තහිං තු සො.

59.

ගහෙසිතං වාලධිස්මිං, තාලපත්තඤ්ච තොයගං;
තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන, සො අහොසි මහා අසි.

60.

උච්චාරෙසි අසිං දජ්ජං, “මාරොථී” ති තමාහ සා;
රජ්ජං ගහෙත්වා තෙ දජ්ජං, සාමි මාමං අමාරයි.

61.

භීවාය තං ගහෙත්වා සො, විජ්ඣිත්වා අසිකොට්ඨා;
නාසාය රජ්ජයා ඛන්ධි, සා අහොසි වසානුගා.

62.

ගන්ත්වා තං ධුමරක්ඛං සො, තමාරුය්හ මහඛ්ඛලො;
තත්ථ චත්තාරි වස්සානි, ධුමරක්ඛන ගෙ වසි.

63.

තතො නික්ඛම්ම සඛලො, ආගම්මා’රිට්ඨපඛ්ඛතං;
සුද්ධිකාලමපෙක්ඛන්තො, තත්ථ සත්තසමාවසි.

64.

ද්වෙ මාතුලෙ යපෙත්වාන, තස්ස සෙසට්ඨමාතුලා;
යුද්ධසජ්ජා අරිට්ඨං තං, උපසඬ්ඨිකම්ම පඛ්ඛතං.

65.

ඛන්ධාවාරං නගරකෙ, නිවෙසෙත්වා චමුපතිං;
දත්වා පරික්ඛිපාපෙසුං, සමන්තා’රිට්ඨපඛ්ඛතං.

66.

යක්ඛිනියා මන්තයිත්වා, තස්සා චචනයුත්තියා;
දත්වා රාජපරික්ඛාරං, පණ්ණාකාරා යුචානි ව.

67.

“ගණ්භාථ සඛ්ඛානෙ’තානි, ඛමාපෙස්සාමි වො අහං”;
ඉති චත්වාන පෙසෙසි, කුමාරො පුරතො ඛලං.

68.

ගණ්භිස්සාමි පච්චිට්ඨන්ති, විස්සට්ඨෙසු තු තෙසු සො;
ආරුය්හ යක්ඛවළවං, මහාඛලපුරක්ඛතො.

69.

යුද්ධාය පාවිසි යක්ඛි, මහාරාව මරාපිසා;

අත්තො බහිබ්බෙඤ්චස්ස, උක්කුට්ඨිං මහතිං අකා.

70.

කුමාරපුරිසා සබ්බෙ, පරසෙනා නරෙ බහු;
සාතෙත්වා මාතුලෙ ච'ත්ථ, සීසරාසිං අකංසු තෙ.

71.

සෙනාපති පාලයිත්වා, ගුම්බට්ඨානං සපාවිසි;
සෙනාපති ගුම්බකො'ති, තෙන එස පච්චිචති.

72.

උපරිට්ඨමාතුලසිරං, සීසරාසිං සපස්සිය;
ලාබ්බරාසි'ව ඉච්ඡාහ, තෙනා'සි ලාබ්බගාමකො.

73.

එවං විජිතසඬ්ඨගාමො, තතො සො පණ්ඩුකාභයො;
අය්‍යකස්සා'නුරාධස්ස, වසනායානමාගමී.

74.

අත්තතො රාජගෙහං සො, තස්ස දත්වාන අය්‍යකො;
අඤ්ඤත්ථවාසං කප්පෙසි, සො තු තස්මිං සරෙ වසී.

75.

පුච්ඡාපෙත්වාන නෙමිත්තං, චත්ථුච්ඡ්ඡා'විදුං තථා;
නගරං පවරං තස්මිං, ගාමෙයෙව අමාපයි.

76.

නිවාසත්තා'නුරාධානං, අනුරාධපුරං අහු;
නක්ඛත්තෙනා'නුරාධෙන, පතිට්ඨාපිත තාය ව.

77.

ආණාපෙත්වා මාතුලානං, ඡත්තං ඡාතස්සරෙ ඉධ;
ධොවාපෙත්වා ධාරයිත්වා, තං සරෙයෙව වාරිනා.

78.

අත්තතො අභිසෙකං සො, කාරෙසි පණ්ඩුකාභයො;
සුචණ්ණපාලිං දෙවිං තං, මහෙසිත්තෙ භිසෙවයි.

79.

අදා චන්දකුමාරස්ස, පොරොභිච්චං යථාවිධි;
යානන්තරානි සෙසානං, භච්චානඤ්ච යථාරහං.

80.

මාතුයා උපකාරත්තා, අත්තනො ව මහීපතිං;
අසාතයිත්වා ජෙට්ඨං තං, මාතුලං අභයං පන.

81.

රත්තිරජ්ජං අදා තස්ස, අභු නගරගුත්තිකො;
තදුපාදාය නගරෙ, අභු නගරගුත්තිකො.

82.

සස්සුරං තං අසාතෙත්වා, ගිරිකණ්ඩසිවම්පි ව;
ගිරිකණ්ණදෙසං තස්සෙ'ව, මාතුලස්ස අදාසි සො.

83.

සරං තඤ්ච ඛණාපෙත්වා, කාරාපෙසි ඛභු දකං;
ජයෙ ජලස්ස ගාහෙන, ජයවාපීති අභුතං.

84.

කාලවෙලං නිවාසෙසි, යක්ඛංපුර පුරත්ථිමෙ;
යක්ඛං තු චිත්තරාජං තං, හෙට්ඨො අභයවාපියා.

85.

පුබ්බොපකාරිං දාසිං තං, නිබ්බත්තං යක්ඛයොනියා;
පුරස්ස දක්ඛිණද්වාරෙ, සො කතඤ්ඤා නිවාසයි.

86.

අත්තො නරින්දවත්ථුස්ස, වළවාමුඛයක්ඛිනිං;
නිවාසෙසි ඛලිං තෙසං, අඤ්ඤෙසඤ්ඤවානුවස්සකං.

87.

දාපෙසි ඡණකාලෙ තු, චිත්තරාජෙන සො සහ;
සමාසනෙ නිසීදිත්වා, දිබ්බමානුසනාටකං.

88.

කාරෙත්තො'භිරම් රාජා, රතිබ්බිඛා සමජ්ජිතො;
ද්වාරගාමෙ ව වතුරො, භයවාපිඤ්ච කාරයි.

89.

මහාසුසානසාතනං, පච්ඡිමරාජීනිං තථා;
වෙස්සවණස්ස නිග්‍රොධං, බ්‍යාධිදෙවස්ස තාලකං.

90.

යොනසභාග වත්ථුඤ්ච, මහෙජ්ජසරමෙව ච;
එතානි පච්ඡිමද්වාර-දිසාභාගෙ නිවෙසයි.

91.

පඤ්චසතානි චණ්ඩාල-පුරිසෙ පුරසොධකෙ;
දුට්ඨසතානි චණ්ඩාල-පුරිසෙ වච්චසොධකෙ.

92.

දියඨ්ඨසතචණ්ඩාලෙ, මතනීභාරකෙ'පි ච;
සුසාන ගොපචණ්ඩාලෙ, තත්තකෙයෙව ආදිසි.

93.

තෙසං ගාමං නිවෙසෙසි, සුසානා පච්ඡිමුත්තරෙ;
යථා විහිතකම්මානි, තානි නිව්චං අකංසුතෙ.

94.

තස්ස චණ්ඩාලගාමස්ස, පුබ්බුත්තරදිසාය තු;
නීවසුසානකං නාම, චණ්ඩාලානමකාරයි.

95.

තස්සුත්තරෙ සුසානස්ස, පාසාණපබ්බතත්තරෙ;
ආවාසපාලිකොධානං, තදා ආසි නිවෙසිතා.

96.

තදුත්තරෙ දිසාභාගෙ, යාව ගාමණි වාපියා;
තාපසානං අනෙකෙසං, අස්සමො ආසි කාරිතො.

97.

තස්සෙව ච සුසානස්ස, පුරත්ථිමදිසාය තු;
ජොතියස්ස නිගණ්ඨස්ස, සරං කාරෙසි භූපති.

98.

තස්මිංයෙව දෙසස්මිං, නිගණ්ඨො ගිරිනාමකො;
නානාපාසණ්ඩකා වෙව, වසිංසු සමණා බහු.

99.

තත්ථෙව ච දෙවකුලං, අකාරෙසි මහීපති;
කුහණ්ඩස්ස නිගණ්ඨස්ස, තංනාමකමහොසිතං.

100.

තතො තු පච්ඡිමෙ භාගෙ, කොධපාලිපුරත්ථිමෙ;

මහාවංසපාළි
මිච්ඡාදිට්ඨිකුලානං තු, වසී පඤ්චසතං තහිං.

101.

පරං ජොතිශගෙහමිහා, ඔරං ගාමණි වාපියා;
සො පරිබ්බාජකාරාමං, කාරාපෙසි තථෙව ව.

102.

ආජීවකානං ගෙහඤ්ච, බ්‍රාහ්මණවට්ටමෙව ව;
සිව්කා සොත්ථිසාලා ව, අකාරෙසි තහිං තහිං.

103.

දසවස්සාහිසෙකො සො, ගාමසීමා නිවෙසයි;
ලංකාදීපමහි සකලෙ, ලංකින්දො පණ්ඩුකාභයො.

104.

සො කාලවෙලචිත්තෙහි, දිස්සමානෙහි භූපති;
සභා'නු හොසි සම්පතිං, යක්ඛභූතසභාය වා.

105.

පණ්ඩුකාභයරඤ්ඤො ව, අභයස්ස ව අන්තරෙ;
රාජසුඤ්ඤානි වස්සානි, අහෙසුං දසසත්ත ව.

106.

සො පණ්ඩුකාභයමහීපති සත්තතිංස—
වස්සො'ධිගම්ම ධිතිමා ධරණි පතිත්තං;
රම්මෙ අනුනමනුරාධපුරෙ සමිද්ධෙ;
වස්සානි අකාරයි රජ්ජමෙත්ථාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පණ්ඩුකාභයාහිසෙකොනාම

දසමො පරිච්ඡෙදො.

එකාදසම පරිච්ඡෙද

දෙව්‍යානංජියතිස්සාහිසෙකො

1.

තස්සච්චයෙ තස්ස සුතො, මුට්ඨිචො'ති විස්සුතො;
සුවණ්ණපාලියා පුත්තො, පත්තො රජ්ජමනාකුලං.

2.

මහාමෙඝවනුය්‍යානං, නාමනුගගුණොදිනං;
එලපුප්ඵතරුපෙනං, සො රාජා කාරයි සුභං.

3.

උය්‍යානායානග්ගහණං, මහාමෙඝො අකාලජො;
පාවස්සිතෙන උය්‍යානං, මහාමෙඝවනං අහු.

4.

සට්ඨිවස්සානි මුට්ඨිවො, රාජා රාජ්ජමකාරයි;
අනුරාධෙ පුරවරෙ, ලංකා භුවදනෙ සුභෙ.

5.

තස්ස පුත්තා දසා'හෙසුං, අඤ්ඤමඤ්ඤහිතෙසිනො;
දූවෙ ධිතා වා'නුකුලා, කුලානුච්ඡවිකා අහු.

6.

දෙවානං පියතිස්සොති, විස්සුතො දුතියො සුතො;
තෙසු භාතුසු සබ්බෙසු, පුඤ්ඤාපඤ්ඤාධිකො අහු.

7.

දෙවානං පියතිස්සො සො, රාජා'සි පිතුඅච්චයෙ;
තස්සා'හිසෙකෙන සමං, බහුන'ච්ඡරියාන'හුං.

8.

ලංකාදීපමිහි සකලෙ, නිධයො රතනානි ව;
අත්තොධිතානි උග්ගන්ත්වා, පථවීතලමාරුහුං.

9.

ලංකාදීපසමීපමිහි, හින්තනාවාගතානි ව;
තත්‍රජාතානි ව ඵලං, රතනානි සමාරුහුං.

10.

ජාතපබ්බතපාදමිහි, තිස්සො ව වෙළයට්ඨියො;
ජාතාරථපතොදෙන, සමානා පරිමාණතො.

11.

තාසු එකාලතායට්ඨි, රජතා'හා තහිං ලතා;
සුවණ්ණාවණ්ණාරූපිරා, දිස්සන්තෙතා මනොරමා.

12.

එකා කුසුමා යට්ඨිතු, කුසුමානි තභිං පන;
නානානි නානාවණ්ණානි, දිස්සන්තෙ'ති ඵ්ථානි ව.

13.

එකාසකුණයට්ඨිතු, තභිං පක්ඛිමිගා බහු;
නානා ව නානාවණ්ණා ව, සජ්ඣා විය දිස්සරෙ.

14.

භයගජරථාමලකා, වලයඬුලිවෙයකා;
කකුධඵලාපාකතිකා, ඉච්චෙතා අට්ඨජානියො.

15.

මුත්තාසමුදා උග්ගන්ත්වා, තීරෙ වට්ඨි විය යීතා;
දෙවානං පියතිස්සස්ස, සබ්බං පුඤ්ඤවිජම්භිතං.

16.

ඉන්ද්‍රීයං වෙඨරියං, ලොභිතඬුකමණ්ඩි'මෙ;
රජතානි පනෙ'තානි, මුත්තා තා තාවයට්ඨියො.

17.

සත්තභබ්භන්තරෙයෙව, රඤ්ඤො සන්තිකමාහරුං;
තානි දිස්වා පතීතො සො, රාජා ඉති විචින්තයි.

18.

රතනානි අනග්ඝානි, ධම්මාසොකො ඉමානිමෙ;
සභායො'රහතෙතා'ඤ්ඤො, තස්ස දස්සං ඉමාන'තො.

19.

දෙවානං පියතිස්සො ව, ධම්මාසොකො ව තෙ ඉමෙ;
ද්වෙ අදිට්ඨසභායාහි, චිරජ්ජහුති භූපති.

20.

භාගිනෙය්‍යං මහාරිට්ඨං, අමච්චං පමුඛං තතො;
දිජං අමච්චං ගණතං, රාජා තෙ චතුරො ජනෙ.

21.

දුතො කත්වාන පාහෙසි, බලොසපරිවාරිතෙ;
ගාභා පෙත්වා අනග්ඝානි, රතනානි ඉමානි සො.

22.

මණිජාතී ව තිස්සො තා, තිස්සො ව රථයට්ඨියො;

සඬ්ඛඤ්ච දක්ඛිණාවත්තං, මුත්තා ජාතී ච අට්ඨ තා.

23.

ආරුය්හ ජම්බුකොලමිහි, නාවං සත්තදිනෙන තෙ;
සුබෙන තිත්ථං ලද්ධාන, සත්තාහෙන තතො පුන.

24.

පාටලිපුත්තං ගන්ත්වාන, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
අදංසු පණ්ණාකාරෙන, දිස්වා තානි පසිදි සො.

25.

රතනානි'දිසානෙත්ථ, නත්ථි මෙ ඉති චිත්තිය;
අදා සෙනාපතිට්ඨානං, තුට්ඨො'රිට්ඨස්ස භූපති.

26.

පොරොහිව්වමුහමණස්ස, දණ්ඩනායකං පන;
අදාසි තස්සා'මච්චස්ස, සෙට්ඨිත්තං ගණකස්ස තු.

27.

තෙසං අනප්පකෙ භොගෙ, දත්වා වාසසරානි ව;
මහාමච්චෙහි මන්තෙන්තො, පස්සිත්වා පටිපාහතං.

28.

වාලබ්ජනී මුණ්හිසං, බග්ගං ඡත්තඤ්ච පාදුකං;
මොළිං වතං සපාමඬ්ඨගං, භිඬ්ඤාරං හරිවන්දනං.

29.

අධොවිමං වත්ථකොට්ඨං, මහග්ගං හත්ථපුඤ්ජනිං;
නාගා'හටං අඤ්ජනඤ්ච, අරුණාහඤ්ච මත්තිකං.

30.

අනොතත්තොදකඤ්චෙව, ගඬ්ඨගාසලිලමෙව ව;
සඬ්ඛඤ්ච නන්දියාවට්ඨං, වඬ්ඨමානං කුමාරිකං.

31.

හෙමහොජනකණ්ඩඤ්ච, සිව්ඤ්ඤාඤ්ච මහාරහං;
හරිට්ඨකං ආමලකං, මහග්ගං අමතොසධං.

32.

සුකාහටානං සාලිනං, සට්ඨිවාහසතානි ව;
අභිසෙකො පකරණං, පරිවාරවිසෙසිතං.

33.
දත්වා කාලෙ භභායස්ස, පණ්ණාකාරෙ නරිස්සරො;
දුතෙ පාහෙසිසද්ධම්ම-පණ්ණාකාරම්මම්පිව.
34.
අභං බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච, සඬ්ඝඤ්ච සරණං ගතො;
උපාසකත්තං දෙසෙසිං, සකාපුත්තස්ස සාසනෙ.
35.
ත්වම්පිමානි රතනානි, උත්තමානි නරුත්තම;
චිත්තං පසාදයිත්වාන, සද්ධාය සරණං වජ.
36.
“කරොථ මෙ සභායස්ස, අභිසෙකං පුනො” ඉති;
වත්වා සභයා’මච්චෙනෙ, සක්කරිත්වා ව පෙසයි.
37.
පඤ්චමාසෙ වසිත්වාන, තෙ මච්චා’තිවසක්කතා;
වෙසාබසුක්ඛපක්ඛාදි-දිනෙ දුතා විනිශ්ශතා.
38.
තාමලිත්තියමාරුය්හ, නාවං තෙජම්බුකොලකෙ;
ඔරුය්හ කූපං පස්සිංසු, පත්වා ද්වාදසියං ඉධ.
39.
අදංසු පණ්ණාකාරෙ තෙ, දුතා ලංකාදීපස්සතෙ;
තෙසං මහත්තං සක්කාරං, ලංකාපති අකාරයි.
40.
තෙ මග්ගසිරමාසස්ස, ආදිවන්දොදයෙජ්ඣනෙ;
අභිසිත්තඤ්ච ලංකින්දං, අමච්චා සාම්භත්තිනො.
41.
ධම්මාසොකස්ස වචනං, වත්වා සාම් භිතෙරතා;
පුනොපි අභිසිඤ්චිංසු, ලංකාභිතසුබෙරතං.
42.
වෙසාබෙ නරපති පුණ්ණමායමෙවං;
දෙවානං පියවචනො පගුළනාමො;
ලංකායං පච්ඡිත්තපිති උස්සවායං;
අත්තානං ජනසුඛදො’භිසෙවයි සොති.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දෙව්‍යානංපියතිස්සාහිසෙකොනාම

එකාදසමො පරිච්ඡෙදො.

ද්වාදසම පරිච්ඡෙද

නානාදෙසපසාදො

1.
ථෙරො මොග්ගලිපුත්තො සො, ජිනසාසන ජොතකො;
නිට්ඨාපෙත්වාන සංගීතිං, පෙක්ඛමානො අනාගතං.
2.
සාසනස්ස පතිට්ඨානං, පච්චන්තෙසු අවෙක්ඛිය;
පෙසෙසි කත්තිකෙ මාසෙ, තෙනෙ ථෙරෙ තහිං තහිං.
3.
ථෙරං කස්මීරගන්ධාරං, මජ්ඣන්තිකමපෙසයි;
අපෙසයි මහාදෙව-ත්ථෙරං මහිසමණ්ඩලං.
4.
වනවාසිං අපෙසයි, ථෙරං රක්ඛිතනාමකං;
තථා'පරන්තකං යොන-ධම්මරක්ඛිතනාමකං.
5.
මහාරට්ඨං මහාධම්ම-රක්ඛිතත්ථෙර නාමකං;
මහාරක්ඛිත ථෙරං තං, යොන ලොකමපෙසයි.
6.
පෙසෙසි මජ්ඣමං ථෙරං, හිමවන්තපදෙසකං;
සුචණ්ණභූමිං ථෙරෙ ද්වෙ, සොණමුත්තර මෙව ව.
7.
මහාමහින්දත්ථෙරං තං, ථෙර ඉට්ටියමුත්තියං;
සම්බලං හද්දසාලඤ්ච, සකෙ සද්ධිවිහාරිකෙ.
8.
ලංකාදීපෙ මනුඤ්ඤමිහි, මනුඤ්ඤං ජිනසාසනං;
පතිට්ඨාපෙථ තුම්හෙ'ති, පඤ්ච ථෙරෙ අපෙසයි.

9.

තදා කස්ථීරගන්ධාරො, පක්කං සස්සං මහිද්ධිකො;
අරවාලො නාගරාජා, වස්සං කරකසඤ්ඤිතං.

10.

වස්සා පෙත්වා සමුද්දස්මිං, සබ්බං බ්වතිදාරුණො;
තත්‍ර මජ්ඣන්තිකත්ථෙරො, බ්ව්වං ගන්ත්වා විභායසා.

11.

අරවාලදහෙවාරි-පිට්ඨෙය වඩ්ඤ්ඤාදිකො;
අකාසි දිස්වා තංනාගා, රුට්ඨාරඤ්ඤො නිවෙදයුං.

12.

නාගරාජා'ථරුට්ඨො සො, විවිධා භිසිකා'කරි;
වාතා මහන්තා වායන්ති, මෙසො ගජ්ජති වස්සති.

13.

ඵලන්ත්‍ය'සනියො විජ්ජු, නිච්ඡරන්ති තතො තතො;
මහිරුහා පබ්බතානං, කුටානි පපතන්ති ව.

14.

විරූපරූපා නාගා ව, භිංසාපෙන්ති සමන්තතො;
සයං ධූපායති ජලති, අක්කොසන්තො අනෙකධා.

15.

සබ්බං තං ඉද්ධියා ථෙරො, පට්ඨාභිය භිංසනං;
අවොච නාගරාජං තං, දස්සෙන්තො බලමුත්තමං.

16.

සදෙව කොපි වෙ ලොකො, ආගන්ත්වා තාසයෙය්‍ය මං;
න මෙ පට්ඨලො අස්ස, ජනෙතුං භයහෙරවං.

17.

සවෙ'පි ත්වං මහිං සබ්බං, සසමුද්දං සපබ්බතං;
උක්ඛිපිත්වා මහානාග, බ්වෙය්‍යාසි මමො'පරි.

18.

නෙව මෙ සක්කුණෙය්‍යාසි, ජනෙතුං භයහෙරවං;
අඤ්ඤදත්ථු තවෙ'ව'ස්ස, විසාතො උරගාධිප.

19.

තංසුත්වා නිම්මදස්ස'ස්ස, ථෙරො ධම්මමදෙසයි;
තතො සරණසිලෙසු, නාගරාජා පතිට්ඨති.

20.

තථෙව චතුරාසිති-සහස්සාති භුජඬ්ඨගමා;
භිමචන්තෙව ගන්ධබ්බා, යක්ඛා කුම්භණ්ඩකා බහු.

21.

පණ්ඩකො නාම යක්ඛො තු, සද්ධිංභාරිත යක්ඛියා;
පඤ්චසතෙහි පුත්තෙහි, එලං පාපුණි ආදිකං.

22.

“මා”දාති කොධං ජනියත්ථ, ඉතො උද්ධං යථාපුරෙ;
සසසාතඤ්ච මා'කත්ථ, සුබකාමාහි පාණිනො.

23.

කරොථ මෙත්තං සත්තෙසු, වසන්තු මනුජා සුඛං;
ඉති තෙනා'නුසිට්ඨා තෙ, තථෙව පටිපජ්ජිසුං.

24.

තතො රතනපල්ලඬ්ඨකෙ, ථෙරං සො උරගාධිපො;
නිසිදාපිය අට්ඨාසි, බීජමානො තදන්තිකෙ.

25.

තදා කස්මීරගන්ධාර-වාසිනො මනුජා'ගතා;
නාගරාජස්ස පූජත්ථං, මන්ත්වා ථෙරං මහිද්ධිකං.

26.

ථෙරමෙවා'හි වාදෙත්වා, එකමන්තං නිසිදිසුං;
තෙසං ධම්මමදෙසෙසි, ථෙරො ආසිවිසොපමං.

27.

අසිනියා සහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අනු;
සතසහස්ස පුරිසා, පබ්බජුං ථෙරසන්තිකෙ.

28.

තතොප්පභූපති කස්මීර-ගන්ධාරං තෙ ඉදානිපි;
ආසුං කාසාව පජ්ජොතා, වත්ථුත්තයපරායනා.

29.

ගන්ත්වා මහාදෙවත්ථෙරො, දෙසං මහිසමණ්ඩලං;

සුත්තන්තං දෙවදුතං සො, කපෙසි ජනමජ්ඣගො.

30.

චත්තාලීස සහස්සානි, ධම්මචක්ඛුං විසොධයුං;
චත්තාලීස සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

31.

ගන්ත්වා'ථ රක්ඛිතත්ථෙරො, චනවාසිං නහෙ යිතො;
සංයුත්තමනමතග්ගං, කපෙසි ජනමජ්ඣගො.

32.

සට්ඨි නරසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
සත්තතිංස සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

33.

විහාරානං පඤ්චසතං, තස්මිංදෙසෙ පතිට්ඨති;
පතිට්ඨාපෙසි තත්ථෙවං, ථෙරො සො ජිනසාසනං.

34.

ගන්ත්වා'පරන්තකං ථෙරො, යොනකො ධම්මරක්ඛිතො;
අග්ගික්ඛන්ධොපමං සුත්තං, කපෙත්වා ජනමජ්ඣගො.

35.

සත්තතිංස සහස්සානි, පාණෙ තත්ථ සමාගතෙ;
ධම්මාමතමපායෙසි, ධම්මා ධම්මෙසු කොවිදො.

36.

පුරිසානඤ්ච සහස්සඤ්ච, ඉත්ථියො ච තතො'ධිකා;
ඛත්තියානං කුලායෙව, නික්ඛමිත්වාන පබ්බජුං.

37.

මහාරට්ඨමිසී ගන්ත්වා, සො මහාධම්මරක්ඛිතො;
මහානාරදකස්සපච්ඡං, ජාතකං කථයි තභිං.

38.

මග්ගඵලං පාපුණිංසු, චතුරාසීති සහස්සකා;
තෙරසන්තු සහස්සානි, පබ්බජිංසු තදන්තිකෙ.

39.

ගන්ත්වාන යොනවිසයං, සො මහාධම්මරක්ඛිතො ඉසි;
කාළකාරාම සුත්තන්තං, කපෙසි ජනමජ්ඣගො.

40.
පාණසත සහස්සානි, සහස්සානි ච සත්තති;
මග්ගඵලං පාපුණිංසු, දස සහස්සානි පබ්බජුං.
41.
ගන්ත්වා චතුභි ඵෙරෙහි, දෙසෙසි මජ්ඣමො ඉසි;
හිමවන්තපදෙසස්මිං, ධම්මවක්කපවත්තනං.
42.
මග්ගඵලපාපුණිංසු, අසීතිපාණ කොට්ඨො;
විසුං තෙ පඤ්චරට්ඨානි, පඤ්චථෙරා පසාදයුං.
43.
පුරිසසතසහස්සානි, එකෙකස්සෙව සන්තිකෙ;
පබ්බජිංසු පසාදෙන, සම්මාසම්බුද්ධ සාසනෙ.
44.
සද්ධිං උත්තරථෙරෙන, සොණත්ථෙරො මහිද්ධිකො;
සුවණ්ණභූමිං අගමා, තස්මිං තු සමයෙ පන.
45.
ජාතෙ ජාතෙ රාජගෙහෙ, දාරකෙ රුද්දරක්ඛසී;
සමුද්දතො නික්ඛමිත්වා, හක්ඛිත්වා පන ගච්ඡති.
46.
තස්මිං ඛණෙ රාජගෙහෙ,
ජාතො හොති කුමාරකො;
ථෙරෙ මනුස්සා පස්සිත්වා,
රක්ඛසානං සභායකා.
47.
ඉති චින්තිය මාරෙතුං, සා යුවා උපසඬ්ඛමුං;
“කිමෙතන්ති” ච පුච්ඡිත්වා, ථෙරං තෙ එව මාහුතෙ.
48.
සමණා මයං හිමවන්තා, න රක්ඛසි සභායකා;
රක්ඛසි සා සපරිසා, නික්ඛන්තා හොති සාගරා.
49.
තං දිස්වාන මහාරාවං, විරවිංසු මහාජනා;

දිගුණ රක්ඛසෙ ථෙරො, මාපයිත්වා භයානකෙ.

50.

තං රක්ඛසිං සපරිසං, පරික්ඛිපි සමන්තතො;
ඉදං ඉමෙහි උද්ධන්ති, මන්ත්වා හිතා පලායිසා.

51.

තස්ස දෙසස්ස ආරක්ඛං, යපෙත්වාන සමන්තතො;
තස්මිං සමාගමෙ ථෙරො, බ්‍රහ්මජාලමදෙසයි.

52.

සරණෙසු ව සිලෙසු, අට්ඨංසු බහවො ජනා;
සට්ඨියා තු සහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු.

53.

අඩ්ඨුඩ්ඨානි සහස්සානි, පබ්බජුං කුලදාරකා;
පබ්බජිංසු දියඩ්ඨන්තු, සහස්සං කුලධීතරො.

54.

තතොප්පභුති සඤ්ජාතෙ, රාජගෙහෙ කුමාරකෙ;
නාමං කරිංසු රාජානො, සොණුත්තර සනාමකෙ.

55.

මහාජනස්සාපි ජිනස්ස කඩ්ඨනං;
විහාය පත්තං අමතං සුබම්පිතෙ;
කරිංසු ලොකස්ස හිතං තහිං තහිං;
භවෙය්‍ය යො ලොකහිතෙ පමාදවාති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

නානාදෙසපසාදො නාම ද්වාදසමො පරිච්ඡෙදො.

තෙරසම පරිච්ඡෙද

මහින්දාගමනො

1.

මහාමහින්දත්ථෙරො සො, තදා ද්වාදසවස්සිකො;
උපජ්ඣායෙන ආණත්තො, සඬ්ඝෙන ව මහාමතී.

2.

ලංකාදීපං පසාදෙතුං,

කාලං පෙක්ඛං විචිත්තයි;
“චුඬ්ඨෙසා මුට්ඨිවො රාජා,
රාජා භොතු සුතො” ඉති.

3.

තදන්තරෙ ඤාතිගණං, දට්ඨුං කත්වාන මානසං;
උපජ්ඣායඤ්ච සඬ්ඝඤ්ච, චන්දිත්වා පුච්ඡ භූපතිං.

4.

ආදාය චතුරො ථෙරෙ, සඬ්ඝමිත්තාය අනුජං;
සුමනං සාමණෙරඤ්ච, ඡළාහිඤ්ඤං මහිද්ධිකං.

5.

ඤාතීනං සඬ්ගහං කාතුං, අගමා දක්ඛිණාගිරිං;
තතො තත්ථ චරන්තස්ස, ඡම්මාසා සමතික්කමුං.

6.

කමෙන වෙදිසගිරිං, නගරං මාතුදෙවියා;
සම්පත්වා මතරං පස්සි, දෙවී දිස්වා පියං සුතං.

7.

භොජයිත්වා සපරිසං, අත්තනායෙව කාරිතං;
විහාරං වෙතියගිරිං, ථෙරං ආරොපයි සුභං.

8.

අචන්තිරට්ඨං භුඤ්ජන්තො, පිතරා දින්නමත්තතො;
සො අසොක කුමාරො හි, උජ්ජෙනීගමනා පුරා.

9.

වෙදිසෙ නගරෙ වාසං, උපගන්ත්වා තහිං සුභං;
දෙවින්නාම ලහිත්වාන, කුමාරිං සෙට්ඨිධිතරං.

10.

සංවාසං තාය කප්පෙසි, ගඬ්භං ගණ්ඨිය තෙන සා;
උජ්ජෙනියං කුමාරං තං, මහින්දං ජනයි සුභං.

11.

වස්සද්වයමතික්කම්ම, සඬ්ඝමිත්තඤ්ච ධිතරං;
තස්මිං කාලෙ වසති සා, වෙදිසෙ නගරෙ තහිං.

12.

ථෙරො තත්ථ නිසිදිත්වා, කාලඤ්ඤ ඉති චිත්තයි;
පිතරා මෙ සමාණත්තං, අභිසෙක මහුස්සවං.

13.

දෙවානං පියතිස්සො සො, මහාරාජා'නුභොතු ව;
චත්ථත්තයගුණො වාපි, සුත්වා ජානාතු දුහතො.

14.

ආරොහතු මිස්සනගං, ජෙට්ඨමාසස්සු'පොසථෙ;
තදහෙව ගමිස්සාම, ලංකාදීපවරං මයං.

15.

මහින්දො උපසඬකම්ම, මහින්දත්ථෙර මුත්තමං;
යාහි ලංකං පසාදෙනුං, සම්බුද්ධෙනා'සි ඛ්‍යාකතො.

16.

මයම්පි තත්ථුපත්ථම්හා, භවිස්සාමා'ති අබ්බවි;
දෙවියා භගිනී ධීතු-පුත්තො භණ්ඩුක නාමකො.

17.

ථෙරෙන දෙවියා ධම්මං, සුත්වා දෙසිතමෙව තු;
අනාගාමීඵලං පත්වා, වසි ථෙරස්ස සන්තිකෙ.

18.

තත්ථ මාසං වසිත්වාන, ජෙට්ඨමාසස්සු' පොසථෙ;
ථෙරො චතුහි ථෙරෙහි, සුමනෙනා'ථ භණ්ඩුනා.

19.

සද්ධිං තෙන ගහට්ඨෙන, න රතො ඤාතිහෙතුනා;
තස්මා විහාරා ආකාසං, උග්ගන්ත්වා සො මහිද්ධිකො.

20.

ඛණෙනෙව ඉධාගම්ම, රම්මෙ මිස්සක පබ්බතෙ;
අට්ඨාසි විලුකුටම්හි, රුචිරම්බත්ථලෙ වරෙ.

21.

ලංකාපසාද ගුණෙන වියාකතො සො;
ලංකාහිතාය මුනිනා සයිතෙන අන්තෙ;
ලංකාය සත්ථුසදිසො හිතහෙතු තස්සා;
ලංකාමරුහි මහිතො'හිනිසිදි තත්තාති.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහින්දාගමනො නාම

තෙරසමො පරිච්ඡෙදො.

චුද්දසම පරිච්ඡෙද

නගරජපවෙසනො

1.

දෙවානංපියතිස්සො සො, රාජා සලිලකිලිතං;
දත්වා නගරවාසිනං, මිගවං කිලිතුං අගා.

2.

චත්තාලිසසහස්සෙහි, නරෙහි පරිවාරිතො;
ධාවන්තො පදසායෙව, අගමා මිස්සකං නගං.

3.

ථෙරෙ දස්සෙතුමිච්ඡන්තො, දෙවො තස්මිං මහීධරෙ;
ගුම්භංභක්ඛයමානො'ව, අට්ඨා ගොකණ්ණරූපවා.

4.

රාජා දිස්වා “පමත්තං තං, න යුත්තං විජ්ඣතුං” ඉති;
ජියා සද්දමකාධාපි, ගොකණ්ණො පබ්බතන්තරං.

5.

රාජා'නුධාවි සොධිං, ථෙරානං සන්තිකං ගතො;
ථෙරෙ දිට්ඨෙ නරින්දෙන, සයමන්තරධායිසො.

6.

ථෙරො “ඛුසු දිට්ඨෙසු, අතිහායිස්සති” තිසො;
අත්තානමෙව දස්සෙසි, පස්සිත්වා තං මහීපතිං.

7.

හීනො අට්ඨාසි තං ථෙරො, “එහි තිස්සාති අබ්බවි;
තිස්සා'ති වචනෙනෙව, රාජා යක්ඛො”ති චිත්තයි.

8.

සමණා මයං මහාරාජ, ධම්මරාජස්ස සාවකා;
තමෙව අනුකම්පාය, ජම්බුදීපා ඉධාගතා.

9.

ඉච්චාහ ටෙරො තං සුත්ථා, රාජා චිතහයො අහු;
සරිත්ථා සබ්බන්දෙසං, ‘‘සමාණා’’ ඉති නිච්ඡිතො.

10.

ධනුං සරඤ්ච නික්ඛිප්ප, උපසඬකම්ම තං ඉසිං;
සම්මොදමානො ටෙරෙන, සො නිසීදි තදන්තිකෙ.

11.

තදා තස්ස මනුස්සා තෙ, ආගම්ම පරිවාරයුං;
තදා සෙසෙ ඡ දස්සෙසී, මහාටෙරො සභාගතෙ.

12.

තෙ දිස්වා අබ්ථි රාජා, ‘‘කදා’’ මෙ ආගතා ඉති;
‘‘මයා සද්ධිං’’ති ටෙරෙන, චුත්තෙ පුච්ඡි ඉදං පුත.

13.

‘‘සන්ති ඊදිසකා අඤ්ඤෙ, ජම්බුදීපෙ යතී’’ ඉති;
ආහ ‘‘කාසාවපජ්ජො තො, ජම්බුදීපො තහිං පන.

14.

තෙච්ඡ්ජා ඉද්ධිප්පත්තා ච, වෙතොපරියකොච්ඡා;
‘‘දිබ්බසොතා’රහන්තො ච, බහු බුද්ධස්ස සාවකා’’.

15.

පුච්ඡි ‘‘කෙතාගතත්ථා’’ති, න ථලෙන න වාරිනා;
ආගතම්භා’’ති චුත්තෙ සො, විජානි තහසාගමං.

16.

විමංසංසො මහාපඤ්ඤො, කණ්ඨං පඤ්ඨමපුච්ඡිතං;
පුට්ඨො පුට්ඨො වියාකාසී, තංතං පඤ්ඨං මහීපති.

17.

රුක්ඛොයං රාජකිත්තාමො, අඤ්ඤො නාම අයං තරු;
ඉමං මුඤ්චිය අත්ථ’ම්බො, සන්ති අම්බතරු බහුං.

18.

ඉමඤ්ච අම්බං තෙව’ම්බෙ, මුඤ්චියත්ථි මහිරුහා;
සන්ති හන්තෙ බහු රුක්ඛා, අනම්බාපන තෙ තරු.

19.

අඤ්ඤෙ අමිබෙ අනම්බෙ ව, මුඤ්චිය'ත්ථි මහිරුහා;
අයං භන්තෙ අම්බරුක්ඛො, පණ්ඩිතො'සි නරිස්සර.

20.

සන්ති තෙ ඤාතකා රාජ, සන්ති භන්තෙ බහුජ්ජනා;
සන්ති අඤ්ඤාතකා රාජ, සන්ති තෙ ඤාතිතො බහු.

21.

ඤාතකෙ තෙ ව අඤ්ඤෙ ව, මුඤ්චිය'ඤ්ඤොපි අත්ථි නු;
“භන්තෙ” භමෙව සාධු ත්වං, පණ්ඩිතො'සි නරිස්සර.

22.

පණ්ඩිතො'ති විදිත්වාන, චූළභත්ථිපදොපමං;
සුත්තන්තං දෙසයි ථෙරො, මහීපස්ස මහාමතී.

23.

දෙසනාපරියොසානෙ, සද්ධිං තෙහි නරෙහි සො;
චත්තාලීසසභස්සෙහි, සරණෙසු පතිට්ඨති.

24.

භත්තා'භීභාරං සායන්තෙ, රඤ්ඤො අභිහරුං තදා;
“න භුඤ්ජීස්ස” ත්ති දානි මෙ, ඉති ජනම්මි භූපති.

25.

පුච්ඡිතුංයෙව යුත්තන්ති, භත්තෙනා'පුච්ඡිතෙ ඉසි;
න භුඤ්ජාම ඉදානී'ති, චුත්තෙ කාලඤ්ච පුච්ඡිසො.

26.

කාලං චුත්තෙ'බ්බි එවං, “ගච්ඡාම නගරං” ඉති;
තුචං ගච්ඡ මහාරාජ, වසිස්සාම මයං ඉධ.

27.

එවං සති කුමාරො'යං, අමිහෙහි සභ ගච්ඡතු;
අයඤ්ඤි ආගතථලො, රාජ විඤ්ඤාතසාසනො.

28.

අපෙක්ඛමානො පබ්බජ්ජං, වසත'ම්භාකමන්තිකෙ;
ඉදානි පබ්බපෙස්සාම, ඉමං ත්වං ගච්ඡ භූමිප.

29.

පාතො රථං පෙසයිස්සං, තුම්භෙ තත්ථ ධීතා පුරං;

යාථා'ති ථෙරෙ වන්දිත්වා, භණ්ඩුංනෙත්ව'ක මන්තකං.

30.

පුච්ඡි ථෙරාධිකාරංසො, රඤ්ඤො සබ්බමහාසි සො;
ථෙරං ඤත්වා'ති තුට්ඨොසො, “ලාභා මෙ” ඉති චින්තයි.

31.

භණ්ඩුස්ස ගීහිභාවෙන, ගතාසඬකො නරිස්සරො;
අඤ්ඤාසි නරභාවං සො, “පබ්බාපේම ඉමං” ඉති.

32.

ථෙරො තං ගාමසීමායං, තස්මිංයෙව බණෙ අකා;
භණ්ඩුකස්ස කුමාරස්ස, පබ්බජ්ජමුපසම්පදං.

33.

තස්මිංයෙව බණෙ සො ව, අරහත්තමපාපුණි;
සුමනං සාමණෙරං තං, ථෙරො ආමන්තයි තතො.

34.

ධම්මසවනකාලං ත්වං, සොසෙහි'ති අපුච්ඡිසො;
සාවෙන්තො කිත්තකං යානං, භන්තෙ සොසෙම'හං ඉති.

35.

“සකලං තම්බපණ්ණි”ති, චුත්තෙ ථෙරෙන ඉද්ධියා;
සාවෙන්තො සකලං ලංකං, ධම්මකාලමසොසයි.

36.

රාජා නාගවතුත්තෙසො, සොණ්ණිපස්සෙ නිසීදිය;
භුඤ්ජන්තො තං රවං සුත්වා, ථෙරන්තික මපෙසයි.

37.

“උපද්දවො නු අත්ථි”ති, ආහ නත්ථි උද්දවො;
සොතුං සම්බුද්ධවචනං, කාලො සොසාපිතො ඉති.

38.

සාමණෙර රවං සුත්වා, භුම්මාදෙවා අසොසයුං;
අනුක්කමෙන සො සද්දො, බ්‍රහ්මලොකං සමාරුහි.

39.

තෙන සොසෙන දෙවානං, සන්තිපාතො මහා අහු;
සම්චිත්තසුත්තං දෙසෙසි, ථෙරො තස්මිං සමාගමෙ.

40.
අසංඛියානං දෙවානං, ධම්මානිසමයො අහු;
බහු නාගා සුපණ්ණා ව, සරණෙසු පතිට්ඨයුං.
41.
යථෙදං සාරිපුත්තස්ස, සුත්තං ථෙරස්ස භාසතො;
තථා මහින්දත්ථෙරස්ස, අහු දෙවසමාගමො.
42.
රාජා පභා තෙ පාහෙසි, රථං සාරථී සො ගතො;
“ආරොහථ රථං යාම, නගරං” ඉති තෙ’බ්බවි.
43.
නා’රොහාම රථං ගච්ඡ, ගච්ඡාම තව පච්ඡතො;
ඉති වත්ථාන පෙසෙත්වා, සාරථීං සුමනොරථං.
44.
වෙහාසමබ්භුගන්ත්වා, තෙ නගරස්ස පුරත්ථතො;
පයමත්ථුපට්ඨානම්හි, ඔතරිංසු මහිද්ධිකා.
45.
ථෙරෙහි පයමොතිණ්ණ-ධානම්හි කතවෙතියං;
අජ්ජාපි වුච්චතෙ තෙන, එවං පයමවෙතියං.
46.
රඤ්ඤා ථෙරගුණං සුත්වා, සබ්බා අන්තෙපුරිත්ථීයො;
ථෙරදස්සනම්ච්ඡිංසු, යස්මා තස්මාමහිපති.
47.
අන්තො’ව රාජවත්ථුස්ස, රම්මං කාරෙසි මණ්ඩපං;
සෙනෙහි වත්ථපුජ්චෙහි, ඡාදිතං සමලඬ්ඛකං.
48.
උච්චසෙය්‍යාවිරමණං, සුතත්තා ථෙරසන්නිකෙ;
කඬ්ඬි “උච්චාසනෙ ථෙරො, නිසිද්දෙය්‍යනුනොති ව.
49.
තදන්තරෙ සාරථී සො, ථෙරෙ දිස්වා තහිං ධීතෙ;
වීවරං පාරුපන්තෙ තෙ, අතිවිම්භිත මානසො.
- 50.

ගන්ත්වා රඤ්ඤා නිවෙදෙසි, සුත්වා සබ්බං මහීමති;
“නිසජ්ජං න කරස්සන්ති, පීඨකෙසු”ති නිවිජ්ඣො.

51.

“සුසාධු භුමිමත්ථරණං, පඤ්ඤාපෙඨා”ති භාසිය;
ගන්ත්වා පටිපථං ථෙරෙ, සක්කච්චං අභිවාදිය.

52.

මහාමහින්දත්ථෙරස්ස, හත්ථනො පත්තමාදිය;
සක්කාරපුජාවිධිනා, පුරං ථෙරං පවෙසයි.

53.

දිස්වා ආසනපඤ්ඤත්තිං, නෙමිත්තා ඛ්‍යාකරුං ඉති;
“ගහිතා පථවී”මෙහි, දීපෙ හෙස්සන්ති ඉස්සරා.

54.

නරින්දො පුජයන්තො තෙ, ථෙරෙ අන්තෙපුරං නයි;
තත්ථ තෙ දුස්සපීඨෙසුං, නිසිදිංසු යථාරහං.

55.

තෙ යාගුබජ්ජහොජ්ජෙහි, සයං රාජා අතජ්ජයි;
නිට්ඨිතෙ හත්තකිච්චමිහි, සයං උපනිසිදිය.

56.

කනිට්ඨස්සොපරාජස්ස, මහානාගස්ස ජායිකං;
වසන්තිං රාජගෙහෙ’ව, පක්කොසා පෙසිවා’නුලං.

57.

ආගම්ම අනුලාදෙවී, පඤ්ච ඉත්ථිසතෙහි සා;
ථෙරෙවන්දිය පුජෙත්වා, එකමන්තමුපාවිසි.

58.

පෙනවත්ථුං විමානඤ්ච, සච්චසංයුත්තමෙව ව;
දෙසෙසි ථෙරො තා ඉත්ථී, පයමං ඵලමජ්ඣගුං.

59.

භියොයා දිට්ඨමනුස්සෙහි, සුත්වා ථෙරගුණෙ ඛහු;
ථෙරදස්සනම්චිජන්තා, සමාගන්ත්වාන නාගරා.

60.

රාජද්වාරෙ මහාසද්දං, අකරුං තං මහීපති;

සුත්වා පුච්ඡිය ජානිත්වා, ආහ තෙසං භිතත්ථිකො.

61.

සබ්බෙසං ඉධ සම්බාධො, සාලාමඬ්ඛලහත්ථිනො;
සොධෙථ තත්ථ දක්ඛන්ති, ථෙරො'මෙ නාගරා'ඉති.

62.

සොධෙත්වා හත්ථිසාලං තං, විතානාදිහි සජ්ජකං;
අලඬ්ඛරිත්වා සයනෙ, පඤ්ඤපෙසුං යථාරහං.

63.

සථෙරො තත්ථ ගන්ත්වාන, මහාථෙරො නිසිදිය;
සො දෙවදුතසුත්තන්තං, කථෙසි කථිකො මහා.

64.

තං සුත්වාන පසිදිංසු, නගරා තෙ සමාගතා;
තෙසු පාණසහස්සංතු, පයමං ඵලමජ්ඣගා.

65.

ලංකාදීපෙ සො සත්ථුකප්පො අකප්පො;
ලංකාධිට්ඨානෙ ද්වීපු යානෙසු ථෙරො;
ධම්මං භාසිත්වා දීපභාසාය ඵවං;
සද්ධම්මො තාරං කාරයි දීපදීපොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

නගරප්පවෙසනො නාම

චුද්දසමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චදසම පරිච්ඡෙද

මහාවිහාර පටිග්ගහකො

1.

හත්ථිසාලාපි සම්බාධා, ඉති තත්ථ සමාගතා;
තෙ නන්දනවනෙ රම්මෙ, දක්ඛිණද්වාරතො ඛහි.

2.

රාජ්ජයානෙ සනච්ඡායෙ, සීතලෙ නීලසද්දලෙ;
පඤ්ඤාපෙසුං ආසනානි, ථෙරානං සාදරා නරා.

3.
නික්ඛම්ම දක්ඛිණද්වාරා, ථෙරො තත්ථ නිසීදි ව;
මහාකුලීනා වා'ගම්ම, ඉත්ථියො බහුකා තහිං.
4.
ථෙරං උපනිසීදිංසු, උය්‍යානං පුරයන්තියො;
බාලපණ්ඩිතසුත්තන්තං, තාසං ථෙරො අදෙසයි.
5.
සහස්සං ඉත්ථියො තාසු, පයමං එලමජ්ඣගුං;
එවං තත්ථෙව උය්‍යානෙ, සායණ්භසමයො අහු.
6.
තතො ථෙරා නික්ඛමිංසු, “යාම තං පබ්බතං” ඉති;
රඤ්ඤො පටිනිවෙදෙසුං, සීසං රාජා උපාගමි.
7.
උපාගම්මා'බුථි ථෙරං, “සායං දුරො ව පබ්බතො;
ඉධෙව නන්දනුය්‍යානෙ, නිවාසො ඵාසුකො ඉති.
8.
පුරස්ස අව්වාසන්තන්තා, “අසාරුජ්ජ”න්ති භාසිතෙ;
“මහාමෙඝවනුය්‍යානං, නාතිදුරාති සන්තිකෙ.
9.
රම්මං ඡායුදකුපෙතං, නිවාසො තත්ථ රොචතු;
නිවත්තිතබ්බං භන්තෙ”න්ති, ථෙරො තත්ථ නිවත්තයි.
10.
තස්මිං නිවත්තයානමහි, කදම්බනදියන්තිකෙ;
නිවත්තවෙතියං නාම, කතං වුච්චති වෙතියං.
11.
තං නන්දනා දක්ඛිණෙන, නයං ථෙරං රථෙසහො;
මහාමෙඝවනුය්‍යානං, පාවිනද්වාරකං නයි.
12.
තත්ථ රාජසරෙ රම්මෙ, මඤ්චපීඨානි සාධුකං;
සාධුති සන්ථරාපෙත්වා, “වසතෙ”ත්ත සුඛං” ඉති.
- 13.

රාජා ථෙරෙ'හිවාදෙත්වා, අමච්චපරිවාරිතො;
පුරං පාවිසි ථෙරා තු, තං රත්තිං තත්ථ තෙ වසුං.

14.

පහාතෙයෙව පුජ්ථානි, ගාහෙත්වා ධරණීපති;
ථෙරෙ උපච්ච වන්දිත්වා, පූජෙත්වා කුසුමෙහි ව.

15.

පුච්ඡි කච්චි සුඛං වුට්ඨං, උය්‍යානං ථාසුකං ඉති;
සුඛං වුත්ථං මහාරාජ, උය්‍යානං යති ථාසුකං.

16.

ආරාමො කජ්ජතෙ හන්තෙ, සඬ්ඝස්සා''ති අපුච්ඡි සො;
''කජ්ජතෙ'' ඉති වත්ථාන, කජ්ජාකජ්ජෙසු කොච්ඤො.

17.

ථෙරො වෙළවනාරාම, පටිග්ගහණමබ්චි;
තං සුත්ථා අහිහට්ඨො සො, තුට්ඨහට්ඨො මහාජනො.

18.

ථෙරානං වන්දනත්ථාය, දෙවී තු අනුලාගතා;
සද්ධිං පඤ්චසතිත්ථිහි, දුතියං ඵලමජ්ඣගා.

19.

සා පඤ්චසතා දෙවී, අනුලා'හ මහීපති;
''පඬ්චජ්ජාම දෙවා''ති, රාජා ථෙරමචොච සො.

20.

පඬ්චාජෙථ ඉමායො''ති, ථෙරො ආහ මහීපතිං;
''න කජ්ජති මහාරාජ, පඬ්චාජෙතුං ථියො හිනො.

21.

අත්ථි පාටලිපුත්තස්මිං, හික්ඛුනී මෙ කනිට්ඨිකා;
සඬ්ඝමිත්තාති නාමෙන, විස්සුතා සා ඛහස්සුතා.

22.

නරින්දසමණින්දස්ස, මහාබොධිදුමින්දතො;
දක්ඛිණං සාබමාදාය, තථා හික්ඛුනියො වරා.

23.

ආගච්ඡතු'ති පෙසෙහි, රඤ්ඤො නො පිතු සන්තිකං;

පබ්බාසෙස්සති සා ථෙරී, ආගතා ඉත්ථියො ඉමා.

24.

“සාධු”ති වත්වා ගණ්හිත්වා, රාජා භිඤ්ඤාමුත්තමං;
“මහාමෙඝවක්ඛායානං, දම්මි සඤ්ඤාසි”මං ඉති.

25.

මහින්දථෙරස්ස කරෙ, දක්ඛිණොදකමා’කිරි;
මහියා පතිතෙ තොයෙ, අකම්මිත්ථ මහා මහී.

26.

“තස්මා කම්පති භූමි”ති, භූමිපාලො අප්පච්ඡි තං;
පතිට්ඨිතත්තා දීපමහී, සාසනස්සා’ති සො බ්‍රවි.

27.

ථෙරස්ස උපනාමෙසි, ජාතිපුජ්ඣානි ජාතිමා;
ථෙරො රාජසරං ගන්ත්වා, තස්ස දක්ඛිණතො ධීතො.

28.

රුක්ඛමහී පිච්චලෙ අට්ඨ, පුජ්ඣමුට්ඨි සමොකිරි;
තත්ථාපි පුට්ඨි කම්මි, පුට්ඨො තස්සා’හ කාරණං.

29.

අහොසි තිණ්ණං බුද්ධානං, කාලෙ’පි ඉධ මාලකො;
නරින්දසඤ්ඤාකම්මත්ථං, භවිස්සති ඉදානිපි.

30.

රාජගෙහා උත්තරතො, වාරුපොක්ඛරණං අගා;
තත්තකා නෙව පුජ්ඣානි, ථෙරො තත්ථාපි ඔකිරි.

31.

තත්ථා’පි පුට්ඨි කම්මි, පුට්ඨො තස්සා’හ කාරණං;
“ජන්තසර පොක්ඛරණි, අයං භෙස්සති භූමිප”.

32.

තස්සෙව රාජගෙහස්ස, ගන්ත්වාන ද්වාරකොට්ඨකං;
තත්තකෙහෙ’ව පුජ්ඣෙහි, තං යානං පුජ්ඣි ඉසි.

33.

තත්ථාපි පුට්ඨිකම්මි, හට්ඨලොමො අතීවසො;
රාජා තං කාරණං පුච්ඡි, ථෙරො තස්සා’හ කාරණං.

34.
ඉමමිහි කප්පෙ බුද්ධානං, තිණ්ණන්තං බොධිරුක්ඛතො;
ආනෙත්වා දක්ඛිණාසාධා, රොපිතා ඉධ භූමිප.
35.
තථාගතස්ස අම්භාකං, බොධිසාධාපි දක්ඛිණා;
ඉමස්මිංයෙව යානමිහි, පතිට්ඨස්සති භූමිප.
36.
තතො'ගමා මහාථෙරො, මහාමුචලමාලකං;
තත්තකානෙව පුජ්ථානි, තස්මිං යානෙ සමොකිරි.
37.
තථාපි පුථවී කම්පි, පුට්ඨො තස්සා'හ කාරණං;
සඬ්ඝස්සු පොසථා ගාරං, ඉධ හෙස්සති භූමිප.
38.
පඤ්ඤමිබ්බමාලකට්ඨානං, තතො'ගමා මහීපති;
සුපක්කං අම්බපක්කඤ්ච, චණ්ණගන්ධරසුත්තමං.
39.
මහන්තං උපනාමෙසි, රඤ්ඤො උය්‍යානපාලකො;
තං ථෙරස්සුපනාමෙසි, රාජා අතිමනොරමං.
40.
ථෙරො නිසීදනාකාරං, දස්සෙසි ජනතා හිතො;
අත්ථරාපෙසි තත්ථෙව, රාජා අත්ථරණං වරං.
41.
අදා තත්ථ නිසිත්තස්ස, ථෙරස්සම්බං මහීපති;
ථෙරො තං පරිභුඤ්ජිත්වා, රොපනත්ථාය රාජිනො.
42.
අම්බට්ඨිකං අදා රාජා, තං සයං තත්ථ රොපයි;
හත්ථෙ තස්සොපරිථෙරො, ධොවි තස්ස විරුළුහියා.
43.
තං ඛණංයෙව ඛිජම්භා, තම්භා නික්ඛම්ම අඬ්ඤරො;
කමොනා'ති මහාරුක්ඛො, පත්තපක්කධරො අහු.
- 44.

තං පාටිභාරියං දිස්වා, පරිසා සා සරාජිකා;
නමස්සමානා අට්ඨාසි, ටෙරෙ හත්ථතනුරුහා.

45.

ටෙරො තදා පුජ්ඵමුට්ඨි, අට්ඨ තත්ථ සමොකිරි;
තථාපි පුථවිකම්පි, පුට්ඨො තස්සා'හ කාරණං.

46.

සඬ්ඝස්සජ්ජන්තලාභානං, අනෙකෙසං නරාධිප;
සඬ්ගම්මහාජනධානං, ඉදං ධානං භවිස්සති.

47.

තතො ගන්ත්වා චතුස්සාල-ධානං තත්ථ සමොකිරි;
තත්තකානෙව පුජ්ථානි, කම්පි තත්ථාපි මෙදිනී.

48.

තං කම්පකාරණං පුච්ඡි, රාජා ටෙරො වියාකරි;
තිණ්ණන්තං පුබ්බබුද්ධානං, රාජ්‍යාන පටිග්ගහෙ.

49.

දාන වත්ථුනා'හටානි, දීපවාසීහි සබ්බතො;
ඉධ යපෙත්වා භොජෙසුං, සසඬ්ඝෙ සුගතෙ තයො.

50.

ඉදානි පන එත්ථෙව, චතුස්සාලා භවිස්සති;
සඬ්ඝස්ස ඉධ හත්තග්ගං, භවිස්සති නරාධිප.

51.

මහථුපඨිතධානං, ධානාධානවිදුතතො;
අගමාසි මහාටෙරො, මහින්දො දීපදීපනො.

52.

තදා අන්තොපරික්ඛෙපෙ, රාජ්‍යානස්ස බුද්දිකා;
කකුධවිහා අහු වාපී, තස්සො'පරි ජලන්තිකෙ.

53.

ථුපාරහං ථලධානං, අහු ටෙරෙ තහිං ගතෙ;
රඤ්ඤො වම්පකපුජ්ථානං, පුට්ඨාන'ට්ඨ ආහරුං.

54.

තානි වම්පකපුජ්ථානි, රාජා ටෙරස්සු'පානයි;

ථෙරො වම්පකපුප්ඵෙහි, තෙහි පුපෙසි තං ඵලං.

55.

තත්ථාපි පුථවී කම්පි, රාජා තං කම්පකාරණං;
පුච්ඡී ථෙරො'නු පුබ්බෙන, ආහතං කම්පකාරණං.

56.

ඉදං යානං මහාරාජ, චතුබුද්ධ නිසෙවිතං;
ථූපාරහං හිතත්ථාය, සුඛත්ථාය ච පාණිනං.

57.

ඉමම්හි කප්පෙ පඨමං, කකුසන්ධො ජිනො අහු;
සබ්බ ධම්මවිදු සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

58.

මහාතිත්ථවිහයං ආසි, මහාමෙසවනං ඉදං;
නගරං අහයං නාම, පුරත්ථිමදිසාය'හු.

59.

කදම්බ නදියා පාතර, තත්ථ රාජා'හයො අහු;
ඔජදීපොති නාමෙන, අයං දීපො තදාඅහු.

60.

රක්ඛසෙහි ජනස්සෙ'ත්ථ, රොගො පජ්ජරකො අහු;
කකුසන්ධො දසබ්බලො, දිස්වාන තදුපද්දවං.

61.

තං ගන්ත්වා සත්තවිනයං, පවත්තිං සාසනස්ස ච;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණා බලවොදිතො.

62.

චත්තාලිසසහස්සෙහි, තාදිහි පරිවාරිතො;
නහසා'ගම්ම අට්ඨාසි, දෙවකුට්ඨිහි පබ්බතෙ.

63.

සම්බුද්ධස්සා'නුභාවෙන, රොගො පජ්ජරකො ඉධ;
උපසන්තො මහාරාජ, දීපම්හි සකලෙ තදා.

64.

කත්ථ යිතො අධිට්ඨාසි, නරිස්සර මුනිස්සරො;
සබ්බෙ මං අජ්ජ පස්සන්තු, ඔජදීපම්හි මානුසා.

65.
ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මනුස්සා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, බිජ්ජඤ්චාපි මහාමුනි.
66.
ඔභාසයන්තං මුනින්දං තං, ඔභාසන්තඤ්ච පබ්බතං;
රාජා ච නාගරා වෙව, දිස්වා බිජ්ජං උපාගමුං.
67.
දෙවතා බලිදානත්ථං, මනුස්සා ච තභිං ගතා;
දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඬ්ඝං ලොකනායකං.
68.
රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො'හි වාදිය;
නිමන්තයිත්වා හත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්ති කං.
69.
සසඬ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහමුත්තමං;
රමණියමිදං යාන-මසම්බාධන්ති චිත්තිය.
70.
කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඬ්කෙසු වරෙ සුතං;
නිසිදාපෙසි සම්බුද්ධං, සසඬ්ඝං ඉධ භූපති.
71.
නිසින්තම්පි ච පස්සන්තා, සසඬ්ඝං ලොකනායකං;
දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.
72.
අත්තනො ඛජ්ජහොජ්ජෙහි, තෙහි තෙහා'හතෙහි ච;
සන්තජ්ජෙසි සසඬ්ඝං තං, රාජා සො ලොකනායකං.
73.
ඉධෙව පච්ඡාහත්තං තං, නිසින්තස්ස ජිනස්ස සො;
මහා තිත්ථකමුය්‍යානං, රාජා'දා දක්ඛිණං වරං.
74.
අකාලපුජ්ඣා ලඬ්කාරෙ, මහාතිත්ථවනෙ තදා;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහී.
- 75.

එත්ථෙව සො නිසිදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
චත්තාලීස සහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං නරා.

76.

දිවාචිහාරං කත්වාන, මහාතිත්ථවනෙ ජිනො;
සායණ්භසමයෙ ගන්ත්වා, බොධිධානාරහං මහි.

77.

නිසින්තො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චිත්තයි සම්බුද්ධො, හිතත්ථං දීපවාසිනං.

78.

ආදාය දක්ඛිණං සාඛං, බොධිතො මෙ සිරිසතො;
ආගච්ඡතු රූපනන්දා, හික්ඛුනී සහහික්ඛුනී.

79.

තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඬ්ඛම්ම තං තරුං.

80.

ලෙඛං දක්ඛිණසාඛාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ජින්නං තං, ධීතං හෙමකටාහකෙ.

81.

ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසත හික්ඛුනී;
ඉධා'නෙත්වා මහාරාජ, දෙවතා පරිවාරිතා.

82.

සසුචණ්ණ කටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
යපෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

83.

පතිට්ඨාපෙතුං පාදාසි, බොධිං රඤ්ඤො'භයස්ස තං;
මහාතිත්ථම්හි උය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

84.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො,
ඉතො උත්තරතො පන;
සිරිසමාලකෙ රම්මෙ,
නිසිදිත්වා තථාගතො.

85.
ජනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, ධම්මාභිසමයො තභිං;
විසතියා සහස්සානං, පාණානං ආසි භූමිප.
86.
තතොපි උත්තරං ගන්ත්වා, ථූපරාමමභිං ජිනො;
නිසින්තො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.
87.
ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තභිංපන;
දසපාණ සහස්සානි, පත්තමග්ගඵලාන'හු.
88.
අත්තනො ධම්මකරණං, මනුස්සානං නමස්සිතුං;
දත්වා සපරිවාරං තං, යපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනි.
89.
සහ භික්ඛුසහස්සෙන, මහාදෙවඤ්ච සාවකං;
යපෙත්වා ඉධ සම්බුද්ධො, තතො පාවිනතො පන.
90.
ධීතො රතනමාලමභි, ජනං සමනුසාසිය;
සසඬ්ඝො නහමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.
91.
ඉමමිහි කප්පෙ දුතියං, කොණාගමන නායකො;
අහු සබ්බවිදු සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.
92.
මහානාමවිභයං ආසි, මහාමෙඝවනං ඉදං;
වඩ්ඪමානපුරං නාම, දක්ඛිණාය දිසාය'හු.
93.
සම්ඤ්ඤා නාම නාමෙන, තත්ථ රාජා තදා අහු;
නාමෙන වරදීපො'ති, අයං දීපො තදා අහු.
94.
දුබ්බට්ඨුපද්දවො එත්ථ, වරදීපෙ තදා අහු;
ජිනො සකොණාගමනො, දිස්වාන තදුපද්දවං.
- 95.

තං හුත්වා සත්තවිනයං, පචත්තිං සාසනස්ස ව;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණා බලවොදිතො.

96.

තිංස භික්ඛුසහස්සෙහි, තාදීහි පරිවාරිතො;
නහසා'ගම්ම අට්ඨාසි, නහෙ සුමනකුටකෙ.

97.

සම්බුද්ධස්සා'නුභාවෙන, දුබ්බට්ඨි සා බයං ගතා;
සාසනාන්තරධානත්තා, සුචුට්ඨි ච තදාඅහු.

98.

තත්ත යිතො අට්ඨාසි, නරිස්සරමුනිස්සරො;
සබ්බෙව අජ්ජ පස්සන්තු, වරදීපමිහි මානුසා.

99.

ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මනුස්සා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, බිජ්ජඤ්චා'ති මහාමුනි.

100.

මහාසත්තං මුනින්දං තං, ධර්මසන්තඤ්ච පබ්බතං;
රාජා ච නාගරා වෙව, දිස්වා බිජ්ජමුපාගමු.

101.

දෙවතාබලිදානත්ථං, මනුස්සා ච තහිං ගතා;
දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඬ්ඝං ලොකනායකං.

102.

රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො'හිවාදිය;
නිමන්තයිත්වා හත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්තිකං.

103.

සසඬ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහ මුත්තමං;
රමණියමිදං යානං, අසම්බාධන්ති චිත්තිය.

104.

කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඬ්ඨකෙසු වරෙසු තං;
නිසිදාපයි සම්බුද්ධං, සසඬ්ඝං ඉධ භූපති.

105.

නිසින්තම්පි'ධ පස්සන්තා, සසඬ්ඝං ලොකනායකං;

දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.

106.

අත්තනො ඛජ්ජහොජ්ජෙහි,
තෙහි තෙහා'හ තෙහි ව;
සන්තජ්ජෙසි සසඬ්ඝං තං,
රාජා සො ලොක නායකං.

107.

ඉධෙව පච්ඡාහත්තං තං, නිසින්නස්ස ජිනස්ස සො;
මහානාමකමුය්‍යානං, රාජා'දා දක්ඛිණං වරං.

108.

අකාලපුජ්ඣාලඬ්ඛකාරෙ, මහානාමවනෙ තදා;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහී.

109.

එත්ථෙව සො නිසීදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
තදා තිංස සහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං නරා.

110.

දිවාචිහාරං කත්වාන, මහානාමවනෙ ජිනො;
සායණ්භසමයෙ ගන්ත්වා, පුබ්බධොධිධීතං මහී.

111.

නිසින්නො තත්ථ අජ්ජෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චිත්තෙසි සම්බුද්ධො, හිතත්ථං දීපවාසිනං.

112.

ආදාය දක්ඛිණං සාබං, මමොදුම්බරබොධිතො;
ආයාතු කනකදත්තා, හික්ඛුනී සහහික්ඛුනී.

113.

තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඬ්ඛම්ම තං තරුං.

114.

ලෙබ්බං දක්ඛිණසාබාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ජින්නං තං, ධීතං හෙමකටාහකෙ.

115.

ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසහභික්ඛුනී;
ඉධාගන්ත්වා මහාරාජ, දෙවතාපරිවාරිතා.

116.

සසුවණ්ණකටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
යපෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

117.

පතිට්ඨාපෙතං රඤ්ඤො'දා, සම්ද්ධස්ස සතං තහිං;
මහානාමම්හි උය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

118.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො, සිරිසමාලකුත්තරෙ;
ජනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, නිසින්තො නාගමාලකෙ.

119.

තං ධම්මදෙසනං සුත්වා, ධම්මාභිසමයො තහිං;
විසතියා සහස්සානං, පාණානං ආසි භූමිප.

120.

පුබ්බබුද්ධනිසින්තං තං, යානං ගන්ත්වා පුරුත්තරං;
නිසින්තො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.

121.

ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තහිං පන;
දසපාණසහස්සානි, පත්තා මග්ගඵලං අහුං.

122.

කායබන්ධනධාතූං සො, මනුස්සෙහි නමස්සිතූං;
දත්වා සපරිවාරං තං, යපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනිං.

123.

සහ භික්ඛුසහස්සෙන, මහාසුම්මඤ්ච සාවකං;
යපෙත්වා ඉධ සම්බුද්ධො, ඔරං රතනමාලතො.

124.

යපෙත්වා සුදස්සනෙ මාලෙ, ජනං සමනුසාසිය;
සසඬ්ඝො නහමුග්ගම්ම, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

125.

ඉමම්හි කප්පෙ තතියං, කස්සපො ගොත්තනො ජිනො;

අහු සබ්බවිදු සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

126.

මහාමෙඝවනං ආසි, මහාසාගරනාමකං;
විසාලං නාම නගරං, පච්ඡිමාය දිසාය'හු.

127.

ජයන්තො නාම නාමෙන, තත්ථ රාජා තදා අහු;
නාමෙන මණ්ඩදීපොති, අයං දීපො තදා අහු.

128.

තදා ජයන්තරඤ්ඤො ව, රඤ්ඤො කනිට්ඨහාතු ව;
යුද්ධං උපට්ඨිතං ආසි, හිංසනං සත්තහිංසනං.

129.

කස්සපො සො දසබලො, තෙන යුද්ධෙන පාණිනං;
මහන්තං බ්‍යාසනං දිස්වා, මහාකාරුණිකො මුනි.

130.

තං හන්ත්වා සත්තවිනයං, පවත්තිං සාසනස්ස ව;
කාතුං ඉමස්මිං දීපස්මිං, කරුණාබලවොදිතො.

131.

විසතියා සහස්සෙහි, තාදිහි පරිවාරිතො;
නහසා'ගම්ම අට්ඨාසි, සුභකුට්මිහි පබ්බතෙ.

132.

තත්‍රයිතො අධිට්ඨාසි, නරිස්සර මුනිස්සරො;
“සබ්බෙ මං අප්ප පස්සන්තු, මණ්ඩදීපමිහි මානුසා.

133.

ආගන්තුකාමා සබ්බෙව, මානුසා මම සන්තිකං;
ආගච්ඡන්තු අකිච්ඡෙන, බිජ්ජඤ්චා'ති මහාමුනි.

134.

ඔහාසන්තං මුනින්දං තං, ඔහාසන්තඤ්ච පබ්බකං;
රාජා ව නාගරා වෙව, දිස්වා බිජ්ජං උපාගමු.

135.

අත්තනො අත්තනො පත්ත-විජයාය ජනා බහු;
දෙවතා බලිදානත්ථං, තං පබ්බතමුපාගතා.

136.

දෙවතා ඉති මඤ්ඤිංසු, සසඬ්ඝං ලොකනායකං;
රාජා ව සො කුමාරො ව, යුද්ධමුජ්ඣිංසු විමිහිතා.

137.

රාජා සො මුනිරාජං තං, අතිහට්ඨො'හිවාදිය;
නිමන්තයිත්වා හත්තෙන, ආනෙත්වා පුරසන්තිකං.

138.

සසඬ්ඝස්ස මුනින්දස්ස, නිසජ්ජාරහමුත්තමං;
රමණියමිදං යාන-මසම්බාධන්ති චිත්තිය.

139.

කාරිතෙ මණ්ඩපෙ රම්මෙ, පල්ලඬ්ඝකෙසු වරෙසු තං;
නිසිදාපෙසි සම්බුද්ධං, සසඬ්ඝං ඉධ භූපති.

140.

නිසින්තම්පිධ පස්සන්තා, සසඬ්ඝං ලොකනායකං;
දීපෙ මනුස්සා ආනෙසුං, පණ්ණාකාරෙ සමන්තතො.

141.

අත්තනො ඛජ්ජහොජ්ජෙහි, තෙහි තෙහා'හතෙහි ව;
සසන්තජ්ජෙසි සසඬ්ඝං තං, රාජා සො ලොකනායකං.

142.

ඉධෙ'ව පච්ඡාහත්තං තං, නිසින්තස්ස ජිනස්ස සො;
මහාසාගරමුය්‍යානං, රාජා'දා දක්ඛිණං වරං.

143.

අකාලපුජ්ඵලඬ්ඝකාරෙ, මහාසාගරකානනෙ;
පටිග්ගහිතෙ බුද්ධෙන, අකම්පිත්ථ මහාමහි.

144.

එත්ථෙව සො නිසිදිත්වා, ධම්මං දෙසෙසි නායකො;
තදා වීසං සහස්සානි, සොතාපත්තිඵලං නරා.

145.

දිවා විහාරං කත්වාන, මහාසාගරකානනෙ;
සායන්තෙ සුගතො ගන්ත්වා, පුබ්බබොධිට්ඨිතං මහි.

146.

නිසින්තො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො;
ඉති චින්තෙසි සම්බුද්ධො, භිතත්ථං දීපවාසිනං.

147.

ආදාය දක්ඛිණං සාබං, මම නිග්‍රොධබොධිතො;
සුධම්මා භික්ඛුනී එතු, ඉදානි සහභික්ඛුනී.

148.

තස්ස තං චිත්තමඤ්ඤාය, සා ථෙරී තදනන්තරං;
ගහෙත්වා තත්ථ රාජානං, උපසඬ්ඛම්ම තං තරුං.

149.

ලෙඛං දක්ඛිණසාබාය, දාපෙත්වාන මහිද්ධිකා;
මනොසිලාය ඡින්නං තං, ධීතං හෙමකටායකෙ.

150.

ඉද්ධියා බොධිමාදාය, සපඤ්චසතභික්ඛුනී;
ඉධානෙත්වා මහාරාජ, දෙවතාපරිවාරිතා.

151.

සසුවණ්ණකටාහං තං, සම්බුද්ධෙන පසාරිතෙ;
ය්‍යෙසි දක්ඛිණෙ හත්ථෙ, තං ගහෙත්වා තථාගතො.

152.

පතිට්ඨාපෙතුං රඤ්ඤො'දා, ජයන්තස්ස සතං තහිං;
මහාසාගරමුය්‍යානෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

153.

තතො ගන්ත්වාන සම්බුද්ධො, නාගමාළකඋත්තරෙ;
ධනස්ස ධම්මං දෙසෙසි, නිසින්තො'සොකමාළකෙ.

154.

තං ධම්මදෙසනං සුත්වා, ධම්මාභිසමයො තහිං;
අහු පාණසහස්සානං, චතුන්නං මනුජාධිප.

155.

පුබ්බබුද්ධනිසිතං තං, යානං ගන්ත්වා පුත්‍රන්තරං;
නිසින්තො තත්ථ අප්පෙත්වා, සමාධිං වුට්ඨිතො තතො.

156.

ධම්මං දෙසෙසි සම්බුද්ධො, පරිසාය තහිං පන;

මහාවංසපාළි
දසපාණසහස්සානි, පත්තමග්ගඵලාන'හුං.

157.

ජලසාටිකධාතුං සො, මනස්සෙහි නමස්සිතුං;
දත්වා සපරිවාරං තං; යපෙත්වා ඉධ භික්ඛුනී.

158.

සහ භික්ඛුසහස්සෙන, සබ්බනන්දිඤ්ච සාවකං;
යපෙත්වා නදීතො ඔරං, සො සුදස්සනමාළතො.

159.

සොමනස්සෙ මාළකස්මිං, ජනං සමනුසාසිය;
සඬ්ඝෙන නහමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

160.

අහු ඉමස්මිං කප්පස්මිං, චතුත්ථං ගොතමො ජිනො;
සබ්බධම්මවිදු සත්ථා, සබ්බලොකානුකම්පකො.

161.

පයමං සො ඉධාගන්ත්වා, යක්ඛනිද්ධමනං අකා;
දුතියං පුනරාගම්ම, නාගානං දමනං අකා.

162.

කල්‍යාණියං මණ්ණිඅක්ඛි නාගෙනා'භිනිමන්තිතො;
තතියං පුනරාගම්ම, සසඬ්ඝො තත්ථ භුඤ්ජිය.

163.

පුබ්බබොධිධීතයානං, ථූපයානම්දම්පි ව;
පරිභොගධාතුයානඤ්ච, නිසජ්ජායො'පභුඤ්ජිය.

164.

පුබ්බබුද්ධධීතට්ඨානා, ඔරං ගන්ත්වා මහාමුනි;
ලංකාදීපෙ ලොකදීපො, මනුස්සාභාවතො තදා.

165.

දීපට්ඨං දෙවසඬ්ඝඤ්ච, නාගෙ සමනුසාසිය;
සසඬ්ඝො නහමුග්ගන්ත්වා, ජම්බුදීපං ජිනො අගා.

166.

එවං යානම්දං රාජ, චතුබුද්ධනිසෙවිතං;
තස්මිං යාතෙ මහාරාජ, ථූපො භෙස්සති'නාගතෙ.

167.

බුද්ධසාරීරධාතුනං, දොණ්ණධාතුනිධානවා;
විසංහත්ථසතං උච්චො, හෙමමාලී'ති විස්සුතො.

168.

අහමෙව කාරෙස්සාමි, ඉච්ඡාහ පුථවිස්සරො;
ඉධ අඤ්ඤාති කිච්චාති, බහුති තව භූමිප.

169.

තාති කාරෙහි නත්තාතෙ, කාරෙස්සති ඉමං පන;
මහානාගස්ස තෙ භාතු, උපරාජස්ස අත්‍රපො.

170.

සො යට්ඨාලයතිස්සොති, රාජා හෙස්සත'නාගතෙ;
රාජා ගොට්ඨාභයො නාම, තස්ස පුත්තො භවිස්සති.

171.

තස්ස පුත්තො කාකචණ්ණ-තිස්සො නාම භවිස්සති;
තස්ස රඤ්ඤො සුතො රාජ, මහාරාජා භවිස්සති.

172.

දුට්ඨගාමණිසද්දෙන, පාකටො'භයනාමකො;
කාරෙස්සති'ධ පුපං සො, මහා තෙජ්ඣ්ඨිවික්කමො.

173.

ඉච්චාහ ථෙරො ථෙරස්ස, වචනෙ නෙ'ත්ථ භූපති;
උස්සාපෙසි සිලාථම්භං, තං පවත්තිං ලිබාපිය.

174.

රම්මං මහාමෙඝවනං, තිස්සාරාමං මහාමහී;
මහාමහින්දථෙරො සො, පටිග්ගස්ස මහිද්ධිකො.

175.

අකම්පො කම්පයිත්චාන, මහිං යානෙසු අට්ඨසු;
පිණ්ඩාය පවිසිත්චාන, නගරං සාගරූපමං.

176.

රඤ්ඤො සරෙ භත්තකිච්චං, කත්ථා නික්ඛම්ම මන්දිරං;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, අග්ගික්ඛන්ධොපමං තහිං.

177.

සුත්තං ජනස්ස දෙසෙත්වා, සහස්සං මානුසෙ තභිං;
පාපයිත්වා මග්ගඵලං, මහාමෙඝවනෙ වසි.

178.

තතියෙ දිවසෙ ථෙරො, රාජගෙහමිහි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, දෙසියා'සිවිසොපමං.

179.

පාපයිත්වා'හිසමයං, සහස්සපුරිසෙ තතො;
තිස්සාරාමං අගා ථෙරො, රාජා ච සුතදෙසනො.

180.

ථෙරං උපනිසිදිත්වා, සො පුච්ඡි ජිනසාසනං;
පතිට්ඨිතන්ත්‍රා හන්තෙ'ති, න තාව මනුජා'ධිප.

181.

උපොසථාදිකම්මත්ථං, ජිනා'ණාය ජනාධිප;
සීමාය ඉධ බද්ධාය, පතිට්ඨිස්සති සාසනං.

182.

ඉච්ච'බ්‍රවි මහාථෙරො, තං රාජා ඉදමබ්‍රවි;
සම්බුද්ධා'ණාය අත්තොහං, වස්සිස්සාමි පුතින්ධර.

183.

තස්මා කත්වා පුරං අත්තො-සීමං බන්ධථ සජ්ජකං;
ඉච්චා'බ්‍රවි මහාරාජා, ථෙරො තං ඉධමබ්‍රවි.

184.

ඵචං සති තුචංයෙව, පජාන පුථවිස්සර;
සීමාය ගමනට්ඨානං, බන්ධිස්සාම මයං හිතං.

185.

‘සාධු’ති වත්වා භූමින්දො, දෙවින්දො විය නන්දනා;
මහාමෙඝවනාරම්මා, පාවිසි මන්දිරං සකං.

186.

චතුත්ථෙ දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤො ගෙහමිහි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, දෙසෙස්'නමනග්ගියං.

187.

පායෙත්වා'මතපානං සො, සහස්සපුරිසෙ තභිං;

මහාවංසපාළි
මහාමෙඝවනාරාමං, මහාථෙරො උපාගමි.

188.

පාතො හෙරිං වරාපෙත්වා, මණ්ඩයිත්වා පුරං වරං;
විහාරගාමිමග්ගඤ්ච, විහාරඤ්ච සමන්තතො.

189.

රථෙසහො රථට්ඨො සො, සබ්බාලඤ්ඤාසිතො;
සහාමච්චො සහොරොධො, සයොග්ගබලවාහනො.

190.

මහතා පරිවාරෙන, සකාරාමමුපාගමි;
තත්ථ ථෙරෙ උපගන්ත්වා, වන්දිත්වා වන්දනාරහෙ.

191.

සහ ථෙරෙහි ගන්ත්වාන, නදියො'පරිතිත්ථකං;
තතො කසන්තො අගමි, හෙමනඤ්ඤාමාදිය.

192.

මහාපදුමො කුඤ්ජරො ච, උහො නාගා සුමඬ්ඨගලා;
සුවණ්ණනඬ්ඨගලෙ යුත්තා, පඨමෙ කුන්තමාළකෙ.

193.

චතුරඬ්ඨගමහා සෙතො, සහ ථෙරෙහි ඛත්තියො;
ගහෙත්වා නඬ්ඨගලං සීතං, දස්සයිත්වා අරින්දමො.

194.

සමලඬ්ඨකතං පුණ්ණසං, නානාරාගං ධජං සුභං;
පාතිං වන්දනවුණ්ණඤ්ච, සොණ්ණරජන දණ්ඩකං.

195.

ආදාසං පුප්ඵහරිතං, සමුග්ගං කුසුමග්ගියං;
තොරණකදලීජත්තාදිං, ගහිතිත්ථි පරිවාරිතො.

196.

නානාතුරිය සඬ්ඨුට්ඨො, බලොස පරිවාරිතො;
ථුතිමඬ්ඨගලගීතෙහි, පුරයන්තො චතුද්දිසං.

197.

සාධුකාර නිනාදෙති, වෙලුක්ඛෙපසතෙහි ච;
මහතා ඡණපුජාය, කසන්තො භූමිපො අගා.

198.

විහාරඤ්ච පුරඤ්චෙව, කුරුමානො පදක්ඛිණං;
සීමාය ගමනධානං, නදිං පත්වා සමාපයි.

199.

කෙනකෙන නිමිත්තෙන, සීමා එත්ථ ගතාති වෙ;
එවං සීමාගතධානං, ඉච්ඡමානා නිබ්බාදං.

200.

නජ්ජාපාසාණතිත්ථමිහි, පාසාණෙ කුඨ්ඨවාටකං;
තතො කුම්බලවාටං තං, මහානිපං තතො අගා.

201.

තතො කුකුඨපාළිඨගො, මහාඅඨගණගො තතො;
තතො චූජ්ජමධුලඤ්ච, මරුත්තපොක්ඛරණිංතතො.

202.

විජයාරාම උය්‍යානෙ, උත්තරද්වාරකොට්ඨ ගො;
ගජකුම්භක පාසාණං, ථුසවට්ඨික මජ්ඣගො.

203.

අභයෙ බලාකපාසාණං, මහාසුසාන මජ්ඣගො;
දීඝපාසාණකං ගන්ත්වා, කම්මාරදෙව ගාමතො.

204.

නිග්‍රොධ මඨගණං ගන්ත්වා, භියගල්ලසමීපකෙ;
දියාවසබ්‍රාහ්මණස්ස, දෙවොකං පුබ්බදක්ඛිණං.

205.

තතො තෙලුමපාළිඨගො,
තතො තාලචතුක්කගො;
අස්සමණ්ඩලවාමෙන,
ද්වෙ කදම්බා අජායිසුං.

206.

තතො මරුම්බතිත්තඨගො, තතො උද්ධං නිදිං අගා;
පයම චෙතිය පාවිනෙ, ද්වෙ කදම්බා අජායිසුං.

207.

සෙනින්දගුත්තරජ්ජමිහි, දම්ලා දකසුද්ධිකා;

නදිං දුරන්ති ඛන්ධිත්වා, නගරාසන්තමකංසු තං.

208.

ජීව මානකදම්බඤ්ච, අන්තොසීමගතං අහු;
මතක දම්බතීරෙන, සීමාඋද්දකදම්බගා.

209.

සිහසිනා නතිත්ථෙත, උග්ගන්ත්වා තීරතො වජං;
පාසාණතිත්ථං ගන්ත්වාන, නිමිත්තං සට්ඨි ඉසි.

210.

නිමිත්තෙනු පනෙ'තස්මිං, සට්ඨිතෙ දෙවමානුසා;
සාධුකාරං පවත්තෙසුං, සාසනං සුප්පතිට්ඨිතං.

211.

රඤ්ඤො දින්නාය සිතාය, නිමිත්තෙ පරිකිත්තයි;
ද්වන්තිංසමාලකත්ථඤ්ච, ථූපාරාමත්ථමෙව ව.

212.

නිමිත්තෙ කිත්තයිත්වාන, මහාථෙරො මහාමති;
සීමන්තරනිමිත්තෙ ව, කිත්තයිත්වා යථාවිධිං.

213.

අඛන්ධි සබ්බා සීමායො, තස්මිංයෙව දිනෙවසී;
මහාමහී අකම්පිත්ථ, සීමාඛන්ධෙ සමාපිතෙ.

214.

පඤ්චමෙ දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤො ගෙහමහී භුඤ්ජීය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, සුත්තන්තං ඛජ්ජනීයකං.

215.

මහාජනස්ස දෙසෙත්වා, සහස්සං මානුසෙ තහිං;
පායෙත්වා අමතං පානං, මහාමෙඝවනෙ වසී.

216.

ජට්ඨෙපි දිවසෙ ථෙරො, රඤ්ඤොගෙහමහී භුඤ්ජීය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, සුත්ත ගොමය පිණ්ඩිකං.

217.

දෙසයිත්වා දෙසනඤ්ඤා, මහස්සංයෙව මානුසෙ;
පාපයිත්වා'හිසමයං, මහා මෙඝවනෙ වසී.

218.

සත්තමෙපි දිනෙ ථෙරො, රාජගෙහමිහි භුඤ්ජිය;
නිසජ්ජ නන්දනවනෙ, ධම්මවක්කජ්ජවත්තනං.

219.

සුත්තන්තං දෙසයිත්වාන, සහස්සංයෙව මානුසෙ;
පාපයිත්වා'හිසමයං, මහා මෙඝවනෙ වසි.

220.

එවඤ්ඤි අට්ඨ නවම-සහස්සානි ජුතින්ධරො;
කාරයිත්වා'හිසමයං, දිවසෙහෙව සත්තති.

221.

තං මහානන්දනවනං, වුච්චතෙ තෙන තාදිනා;
සාසනජොතිතට්ඨාන-මිති ජොතිවනං ඉති.

222.

තිස්සරාමමිහි කාරෙසි,
රාජා ථෙරස්ස ආදිනො;
පාසාදං සිසමුක්කාය,
සුක්ඛා පෙත්වාන මත්තිකා.

223.

පාසාදො කාළකාභාසො,
ආසි සො තෙන තං තහිං;
කාළපාසාද පරිවෙණ-මිති සඬ්ඛමුපාගතං.

224.

තතො මහාබොධිසරං, ලොභපාසාද මෙව ච;
සලාකග්ගඤ්ච කාරෙසි, හත්තසාලඤ්ච සාධුකං.

225.

බහුනි පරිවෙණානි, සාධු පොක්ඛරණිපි ච;
රත්තිධාන දිවාධාන-පභුතීනි ච කාරයි.

226.

තස්ස නභානපාපස්ස, න්භානපොක්ඛරණිතට්ඨො;
සුනභාතපරිවෙණන්ති, පරිවෙණං පවුච්චති.

227.

තස්ස වඩ්ඤ්ඤායානෙ, දීප දීපස්ස සාධුනො;

වුච්චතෙ පරිවෙණං තං, දීඝවඩ්ඛමනං ඉති.

228.

අග්ගඵලසමාපත්තිං, සමාපජ්ජ යහිං තුසො;
ඵලග්ග පරිවෙණන්ති, එතං තෙන පවුච්චති.

229.

අපස්සිය අපස්සෙනං, ථෙරො තත්ථ නිසීදිසො;
ථෙරා පස්සය පරිවෙණං, එතං තෙන පවුච්චති.

230.

බහු මරුගණා යත්ථ, උපාසිංසු උපච්චතං;
තෙනෙව තං මරුගණ-පරිවෙණන්ති වුච්චති.

231.

සෙනාපතිතස්ස රඤ්ඤො, ථෙරස්ස දීඝසන්දකො;
කාරෙසි වුළපාසාදං, මහාථම්හෙනි අට්ඨති.

232.

දීඝසන්ද සෙනාපති-පරිවෙණන්ති තං තහිං;
වුච්චතෙ පරිවෙණං තං, පමුඛං පමුඛාකරං.

233.

දෙවානංපියවචනො' පගුළුනාමො,
ලංකායං පයමමිමං මහාවිහාරං;
රාජා සො සුමතිමහාමහින්දපෙරං,
ආගමිමා මලමතිමෙත්ථකාරයිත්ථාති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාවිහාරපටිග්ගහකො නාම

පන්තරසමො පරිච්ඡේදො.

සොළසම පරිච්ඡේද

වෙනියපබ්බතවිහාර පටිග්ගහකො

1.

පුරෙ වරිත්ථා පිණ්ඩාය, කරිත්ථා ජනසඬ්ඨගහං;
රාජගෙහමිහි භුඤ්ජන්තො, කාරෙත්තො රාජසඬ්ඨගහං.

2.
ජබ්බසද්දිවසෙ ථෙරො, මහාමෙඝවනෙ වසී;
ආසල්භසුක්කපක්ඛස්ස, තෙරසෙ දිවසෙ පන.
3.
රාජගෙහමිහි භුඤ්ජීත්වා, මහාරඤ්ඤො මහාමති;
මහා'ප්පමාදසුත්තන්තං, දෙසයිත්වා තතො ව සො.
4.
විහාරකරණං ඉච්ඡං, තත්ථ චෙතියපබ්බතෙ;
නික්ඛම්ම පුරිමද්ද්වාරා, අගා චෙතියපබ්බතං.
5.
ථෙරං තත්ථ ගතං සුත්වා, රථං ආරුය්භ භූපති;
දෙවියො ද්ද්වෙ ව ආදාය, ථෙරස්සානුපදං අකා.
6.
ථෙරා නාගවතුක්කමිහි, නහාත්වා රහදෙ තහිං;
පබ්බතාරොහණත්ථාය, අට්ඨංසු පටිපාටියා.
7.
රාජා රථා තදො'රුය්භ, සබ්බෙ ථෙරෙ'හිවාදයි;
උණ්භෙ කිලන්තෙ කිංරාජ, ආගතොසි'ති අහුතෙ.
8.
තුම්භාකං ගමනාසඬ්ඪී, ආගතොමිහි'ති භාසිතෙ;
ඉධෙව වස්සං වසිතුං, ආගතම්භා'ති භාසිය.
9.
තස්සුපනායිකං ථෙරො, බන්ධකං බන්ධකොවිදො;
කථෙසි රඤ්ඤො තං සුත්වා, භාගිනෙයො ව රාජිනො.
10.
මහාරිට්ඨො මහාමච්චො, පඤ්චපඤ්ඤාසභාතුහි;
සද්ධිං ජෙට්ඨකනිට්ඨෙහි, රාජානමහිනො යීනො.
11.
යාවිත්වා තදහු චෙව, පබ්බජුං ථෙරසන්තිකෙ;
පත්තාරහත්තං සබ්බෙපි, තෙ බුරග්ගෙ මහාමතී.
- 12.

කන්තකචේතියයානෙ, පරිතො තදහෙව සො;
කම්මානි ආරහාපෙත්වා, ලෙණානි අට්ඨසට්ඨියො.

13.

අගමාසි පුරං රාජා, ථෙරා තත්ථෙව තෙ වසුං;
කාලෙ පිණ්ඩාය නගරං, පවිසන්තා'නුකම්පකා.

14.

නිට්ඨිතෙ ලෙණකම්මමිහි, ආසල්හිපුණ්ණමාසියං;
ගන්ත්වා අදාසි ථෙරානං, රාජා විහාරදක්ඛිණං.

15.

ද්වන්තිංසමාලකානඤ්ච, විහාරස්ස ච තස්ස ඛො;
සීමං සීමාතිගො ථෙරො, ඛන්ධිත්වා තදහෙව සො.

16.

තෙසං පබ්බජ්ජාපෙක්ඛානං, අකාසි උපසම්පදං;
සබ්බෙසං සබ්බපඨමං, ඛද්ධෙ තුම්ඛරුමාලකෙ.

17.

එතෙ ද්වාසට්ඨි අරහන්තො, සබ්බෙ චේතියපබ්බතෙ;
තත්ථ වස්සං උපගන්ත්වා, අකංඝු රාජසඬ්ඨගහං.

18.

දෙවමනුස්සගණගණිතං තං,
තඤ්ච ගණං ගුණවිත්ථතකිත්තිං;
යානමුපච්ච ච මානයමානා,
පුඤ්ඤවයං විපුලං අකරිංසුති.

සුජනපසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චේතියපබ්බතවිහාරපටිග්ගහකො නාම

සොළසමො පරිච්ඡේදො.

සත්තරසම පරිච්ඡේද

ධාතුආගමනො

1.

වුත්ථවස්සො පචාරෙත්වා, කත්තිකපුණ්ණමාසියං;
අවොචෙ'දං මහාරාජං, මහාථෙරො මහාමති.

2.
විරදිටියො හි සම්බුද්ධො, සත්ථා නො මනුජාධිප;
අනාථවාසං අවසිම්භ, නත්ථි නො පුජියං ඉධ.
3.
“භාසිත්ථ නනු හත්තෙමෙ, සම්බුද්ධො නිබ්බුතො” ඉති;
ආහ ධාතුසු දිට්ඨියු, දිට්ඨියො හොති ජිනො” ඉති.
4.
විදිතො වො අධිජ්ජායො, ථූපස්ස කාරණෙ මයා;
කාරෙස්සාමි අහං ථූපං, තුම්භෙ ජානාථ ධාතුයො.
5.
මත්තෙහි සුමනෙනාති, ථෙරො රාජානමබ්චි;
රාජා’හ සාමණෙරං තං, කුතො ලච්ඡාම ධාතුයො.
6.
විභූසයිත්වා නගරං, මග්ගඤ්ච මනුජාධිප;
උපොසථි සපරිසො, හත්ථිං ආරුය්හ මඬිගලං.
7.
සෙතච්ඡත්තං ධාරයන්තො, තාලාවචරසංභිතො;
මහානාගචන්ද්‍රයානං, සායන්හසමයෙ චජ.
8.
ධාතුහෙදඤ්ඤුතො රාජ, ධාතුයො තත්ථ ලච්ඡසි;
ඉච්ඡාහ සාමණෙරො සො, සුමනො තං සුමානසං.
9.
ථෙරො’ථ රාජකුලතො, ගන්ත්වා චෙතියපඬ්ඛනං;
ආමන්තිය සාමණෙරං, සුමනං සුමනො ගතිං.
10.
එහි ත්වං හද්‍ර සුමන, ගන්ත්වා පුජ්ඵපුරං වරං;
අය්‍යකං තෙ මහාරාජං, එවං නො වචනං වද.
11.
සභායො තෙ මහාරාජ, මහාරාජා මරුජ්ජියො;
පසන්තො බුද්ධසමයෙ, ථූපං කාරෙතුම්චිජති.
- 12.

මුනිනො ධාතුයො දෙහි, පත්තං භුත්තඤ්ච සත්ථුනා;
සරිරධාතුයො සන්ති, ඛහවො හි තචන්තිකෙ.

13.

පත්තපුරා ගහෙත්වා තා, ගන්ත්වා දෙවපුරං වරං;
සක්කං දෙවනමින්දං තං, එවං නො වචනං වද.

14.

තිලොකදක්ඛිණෙය්‍යස්ස, දායාධාතු ච දක්ඛිණා;
තචන්තිකමහි දෙවින්ද, දක්ඛිණක්ඛකධාතු ච.

15.

දායං ත්වමෙව පුපෙහි, අක්ඛකං දෙහි සත්ථුනො;
ලංකාදීපස්ස කිච්චෙසු, මාපමජ්ජ සුරාධිප.

16.

“එවං භන්තෙ”ති වත්වා සො, සාමණෙරො මහිද්ධිකො;
තඬ්ඛණංයෙව අගමා, ධම්මාසොකස්ස සන්තිකං.

17.

සාලමූලමිහි යපිතං, මහාබොධිං තහිං සුතං;
කත්තිකච්ඡණපූජාහි, පුජියං තඤ්ච අද්දස.

18.

ථෙරස්ස වචනං වත්වා, රාජතො ලද්ධධාතුයො;
පත්තපුරං ගහෙත්වාන, හිමවන්තමුපාගමි.

19.

හිමවන්තෙ යපෙත්වාන, සධාතුං පත්තමුත්තමං;
දෙවින්දසන්තිකං ගන්ත්වා, ථෙරස්ස වචනං භණි.

20.

චූළාමණි චෙතියම්භා, ගහෙත්වා දක්ඛිණක්ඛකං;
සාමණෙරස්ස පාදාසි, සක්කො දෙවනමිස්සරො.

21.

තං ධාතුං ධාතුපත්තඤ්ච, ආදාය සුමනො තතො;
ආගමිම චෙතියගිරිං, ථෙරස්ස’දාසි තං යති.

22.

මහානාගචන්ද්‍රය්‍යානං, චූත්තෙනා විධිනා’ගමා;

සායන්හාසමයෙ රාජා, රාජසෙනා පුරක්ඛතො.

23.

යපෙසි ධාතුයො සබ්බා, ථෙරො තත්ථෙව පබ්බතෙ;
මිස්සකං පබ්බතං තස්මා, ආහු වෙනිය පබ්බතං.

24.

යපෙත්වා ධාතුපත්තං තං, ථෙරො වෙනියපබ්බතෙ;
ගහෙත්වා අක්ඛකං ධාතුං, සඬ්ඛෙතං සගණො'ගමා.

25.

සවායං මුනිනො ධාතු, ඡත්තං නමතු මෙ සයං;
ජණ්ණකෙහි කරිධාතු, ධාතුවඬ්ඛොටකො අයං.

26.

සිරස්මිං මෙ පතිට්ඨාතු, ආගම්ම සහ ධාතුකො;
ඉති රාජා විචිත්තෙසි, චිත්තිතං තං තථා අහු.

27.

අමතෙනා'හිසිත්තොව, අහු හට්ඨො'ති භූපති;
සීසතො තං ගහෙත්වාන, හත්ථික්ඛන්ධෙ යපෙසිතං.

28.

හට්ඨො හත්ති කුඤ්චනාදං, අකා කම්පිත්ථ මෙදිති;
තතො නාගො නිවත්තිත්වා, සථෙර ඛලවාහනො.

29.

පුරත්ථිමෙන ද්වාරෙත, පවිසිත්වා පුරං සුභං;
දක්ඛිණෙන ව ද්වාරෙත, නික්ඛමිත්වා තතො පුත.

30.

ථූපාරාමෙ වෙනියස්ස, යානතො පවිජතො කතං;
පමොජවත්ථුං ගන්ත්වාන, බොධියානෙ නිවත්තිය.

31.

පුරත්ථාවදනො අයා, ථූපයානං තදා හිතං;
කදම්බපුප්ඵආදාරි-වල්ලීහි චිතකං අහු.

32.

මනුස්සදෙවො දෙවෙහි, තං යානං රක්ඛිතං සුචිං;
සොධාපෙත්වා භූසයිත්වා, තඬ්ඛණංයෙව සාධුකං.

33.

ධාතුං ඔරොපනත්ථාය, ආරභී භත්ථික්ඛන්ධනො;
නාගො න ඉච්ඡිතං රාජා, ථෙරං පුච්ඡිත්ථ තං මනං.

34.

අත්තනො ඛන්ධසමකෙ, යානෙ යපනම්ච්ඡති;
ධාතුඔරොපනං තෙන, න ඉට්ඨමී'ති සො බ්‍රවි.

35.

ආණාපෙත්වා ඛණංයෙව,
සුක්ඛාතො'භයවාපිතො;
සුක්ඛකද්දම ඛණ්ඨෙහි,
චිතා පෙත්වාන තං සමං.

36.

අලඬිකරිත්වාන බහුධා, රාජා තං යානමුත්තමං;
ඔරොපෙත්වා භත්ථික්ඛන්ධා, ධාතුං තත්ථ යපෙසිතං.

37.

ධාතාරක්ඛං සංවිධාය, යපෙත්වා තත්ථ භත්ථිනං;
ධාතුථුපස්ස කරණෙ, රාජා තුරිතමානසො.

38.

බහු මනුස්සෙ යොජෙත්වා, ඉත්ථිකාකරණෙ ලහුං;
ධාතුකිච්චං චිචිත්තෙන්තො, සාමච්චො පාවිසී පුරං.

39.

මහාමහින්දත්ථෙරො තු, මහා මෙඝවනං සුභං;
සගණො අභිගන්ත්වාන, තත්ථ වාසමකප්පයි.

40.

රත්තිං නාගො'නුපරියාති, තං යානං සො සධාතු කං;
බොධියානමිහි සාලාය, දිවායාති සධාතුකො.

41.

චත්ථුපස්ස තස්සො'පරිතො, ථුපං ථෙරමනානු ගො;
ජඩිසාමත්තං චිතාපෙත්වා, කතිපාහෙන භූපති.

42.

තත්ථ ධාතුපතිට්ඨානං, සොසාපෙත්වා උපාගමි;

තතො තතො සමන්තො ව, සමාගමි මහාජනො.

43.

තස්මිං සමාගමෙ ධාතු, හත්ථික්ඛන්ධා නගාග්ගතා;
සත්තතාලප්පමාණමිහි, දිස්සන්ති නහසිට්ඨිතා.

44.

විම්භාපයන්ති ජනතං, යමකං පාටිභාරියං;
කණ්ණමබ්බුලෙ බුද්ධො'ව, අකරි ලොමහංසනං.

45.

තතො නික්ඛන්තජාලාහි, ජලධාරාහි වා'සකිං;
අයං ඔහාසිතා'සිත්තා, සබ්බාලංකාමහි මහු.

46.

පරිනිබ්බානමඤ්චමිහි, නිපන්නෙන ජිනෙන හි;
කතං මහාඅධිට්ඨාන-පඤ්චකං පඤ්චවක්ඛුනා.

47.

ගය්හමානා මහාබොධි සාබ්බාසොකෙන දක්ඛිණා;
ජිජ්ජිත්වාන සයංයෙව, පතිට්ඨාතු කටාහකෙ.

48.

පතිට්ඨහිත්වා සා සාබ්බා, ඡබ්බණ්ණරස්මියො සුභා;
රඤ්ජයන්ති දිසා සබ්බා, ඵලපත්තෙහි මුච්චතු.

49.

සසුචණ්ණකටාහා සා, උග්ගන්ත්වාන මනොරමා;
අදිස්සමානා සත්තාහං, හිමගබ්හමිහි තිට්ඨතු.

50.

ථූපාරාමෙ පතිට්ඨන්තං, මම දක්ඛිණඅක්ඛකං;
කරොතු නහමුග්ගන්ත්වා, යමයං පාටිභාරියං.

51.

ලඬිකා ලඬිකාරභූතමිහි, හෙමමාලිකවෙනියෙ;
පතිට්ඨහන්තියො ධාතු, දොණමත්තා පමාණතො.

52.

බුද්ධවෙසධරා හුත්වා, උග්ගන්ත්වා නහසිට්ඨිතා;
පතිට්ඨං තු කරිත්වාන, යමකං පාටිභාරියං.

53.
අධිට්ඨානානි පඤ්චෙ'ව, අධිට්ඨාසි තථාගතො;
අකාසි තස්මා සා ධාතු, තදා තං පාටිභාරියං.
54.
ආකාසා ඔතරිත්වා සා, අට්ඨාභූපස්ස මුද්ධනි;
අනිවහට්ඨො තං රාජා, පතිට්ඨාපෙසි චෙතියෙ.
55.
පතිට්ඨිතාය තස්සා ච, ධාතුයා චෙතියෙ තදා;
අහු මහාභූමිවාලො, අබ්භූතො ලොමහංසනො.
56.
ඵචං අවිත්තියා බුද්ධා, බුද්ධධම්මා අවිත්තියා;
අවිත්තියෙ පසන්නානං, විපාකො හොති අවිත්තියො.
57.
තං පාටිභාරියං දිස්වා, පසිදිංසු ජනෙ ජනා;
මත්තාභයො රාජපුත්තො, කනිට්ඨො රාජිනො පන.
58.
මුනිස්සරෙ පසිදිත්වා, යාවිත්වාන නරිස්සරං;
පුරිසානං සහස්සෙන, සහ පබ්බජිසාසනෙ.
59.
චෙතාරිගාමතො වාපි, ද්වාරමණ්ඩලතොපි ච;
විහිරබ්ඡතො වාපි, තථා ගල්ලකපිට්ඨිතො.
60.
තථො'පතිස්සගාමා ච, පඤ්ච පඤ්ච සතානි ච;
පබ්බජුං දාරකා හට්ඨා, ජාතසද්ධා තථාගතෙ.
61.
ඵචං පුරා බාහිරා ච, සබ්බෙ පබ්බජිතා තදා;
තිංස භික්ඛුසහස්සානි, අහෙසුං ජිනසාසනෙ.
62.
ථූපාරාමෙ ථූපවරං, නිට්ඨාපෙත්වා මහීපති;
රතනාදීහි'නෙකෙහි, සදා පුප්පමකාරයි.
- 63.

රාජොරොධා ඛත්තියා ව, අමච්චා නාගරා තථා;
සබ්බෙ ජනපදා වෙව, පුජා'කංසු විසුං විසුං.

64.

ථූපපුබ්බඤ්චිගමං රාජා, විහාරං තත්ථ කාරයි;
ථූපාරාමොති තෙනෙ'ස, විහාරො විස්සුතො අහු.

65.

සකධාතුසරිරකෙන චෙ'වං,
පරිනිබ්බානගතොපි ලොකනාමො;
ජනකායහිතං සුඛඤ්ච සම්මා,
බහුධා'කාසි යීතෙ ජීතෙ කථාවකාති.

සුජනජපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුඅගමනො නාම

සත්තරසමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨාරසම පරිච්ඡෙද

මහාබොධිග්ගහණො

1.

මහාබොධිඤ්ච ථෙරිඤ්ච, ආණාපෙතුං මහීපති;
ථෙරෙන චුත්තවචනං, සරමානො සකෙ සරෙ.

2.

අත්තොවස්සෙ'ක දිවසං, නිසින්තො ථෙරසන්නිකෙ;
සභා'මච්චෙහි මන්තෙත්වා, භාගිනෙය්‍යං සයං සකං.

3.

අරිට්ඨනාමකා'මච්චං, තස්මිං කම්මෙ නියොජිතුං;
මන්ත්වා ආමන්තයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්බවි.

4.

තා සක්ඛිස්සසි..., ධම්මාසොකස්ස සන්නිකා;
මහාබොධිං සඬ්ඝමිත්තං, ථෙරිං ආනයිතුං ඉධ.

5.

සක්ඛිස්සාමි අහං දෙව, ආනෙතුං තං දූවෙ තතො;
ඉධා'ගතො පබ්බජිතුං, සවෙ ලච්ඡාමි මානද.

6.
එවං භොතුති වත්චාන, රාජා තං තත්ථ පෙසයි;
සො ථෙරස්ස ව රඤ්ඤො ව, සාසනං ගය්හ වන්දිය.
7.
අස්සයුජ්ජුක්කපක්ඛෙ, නික්ඛන්තො දුතියෙ'හනි;
සානුයුත්තො ජම්බුකොලෙ, නාවමාරුය්හ පට්ටනෙ.
8.
මහොදම් කරිත්චාන, ථෙරාධිට්ඨානයොගතො;
නික්ඛන්තදිවසෙයෙව, රම්මං පුජ්ඵපුරං අගා.
9.
තදා තු අනුලාදෙවී, පඤ්චකඤ්ඤාසතෙහි ව;
අන්තෙපුරිකඉත්ථිනං, සද්ධිං පඤ්චසතෙහි ව.
10.
දසසීලං සමාදාය, කාසාය වසනා සුචි;
පබ්බජ්ජාපෙක්ඛි නිසෙබ්බා, පෙක්ඛන්ති ථෙරියා'ගමං.
11.
නගරස්සෙ'කදෙසම්හි, රම්මෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ;
කාරාපිතෙ නරින්දෙන, වාසං කප්පෙසි සුබ්බතා.
12.
උපාසිකාහි තාහෙ'ස, චුත්තො භික්ඛුනුපස්සයො;
උපාසිකා විහාරොති, තෙන ලංකාය විස්සුතො.
13.
භාගිනෙයො මහා'රිට්ඨො, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
අප්පෙත්වා රාජසන්දෙසං, ථෙරසන්දෙස'මබ්බවි.
14.
භාතුජයා සභායස්ස, රඤ්ඤො තෙ රාජකුඤ්ජර;
ආකඨ්ඨමානා පබ්බජ්ජං, නිව්චං වසති සඤ්ඤතා.
15.
සඨසම්ත්තං භික්ඛුනිං තං, පබ්බාපෙතුං විසජ්ජය;
තාය සද්ධිං මහාබොධි-දක්ඛිණසාධමෙව ව.
- 16.

ථෙරියා ව තමෙවත්ථං, අබ්බවි ථෙරභාසිතං;
ගන්ත්වා පිතුසමීපං සා, ථෙරී ථෙරමතං බ්බවි.

17.

ආහ රාජා තුවං අමිම, අපස්සන්තො කථං අහං;
සොකං විනොදයිස්සාමි, පුත්තනත්තවියොගජං.

18.

ආහ සා මෙ මහාරාජ, භාතුනො වචනං ගරු;
පබ්බාජනියා ව බහු, ගන්තබ්බං තත්ථ තෙන මෙ.

19.

“සත්ථසාතමනාරහා, මහාබොධිමභීරුහා;
කථන්ත්‍ර සාබං ගණිස්සං”, ඉති රාජා විචිත්තයි.

20.

අමච්චස්ස මහාදෙව-නාමකස්ස මතෙන සො;
භික්ඛුසඬ්ඨං නිමන්තෙත්වා, භොජෙත්වා පුච්ඡි භූපතිං.

21.

භන්තෙ ලංකං මහාබොධි, පෙසෙතබ්බා නු බො ඉති;
ථෙරො මොග්ගලීපුත්තො සො, පෙසෙතබ්බාති භාසිය.

22.

කතං මහාඅධිට්ඨාන-පඤ්චකං පඤ්චවක්ඛුනා;
ආභාසි රඤ්ඤො තං සුත්වා, තුස්සිත්වා ධරණීපති.

23.

සත්තයොජනිකං මග්ගං, සො මහාබොධිගාමිනං;
සොධාපෙත්වාන සක්කච්චං, භූසාපෙති අනෙකධා.

24.

සුවණ්ණං නීභරාපෙසි, කටාභකරණාය ව;
විස්සකම්මො ව ආගන්ත්වා, සතුලාධාරරූපවා.

25.

“කටාභං කිං පමාණං නු, කරොමි”ති අපුච්ඡිතං;
“ඤ්ඤත්වා පමාණං ත්වංයෙව, කරොහි” ඉති භාසිය.

26.

සුවණ්ණා ගහෙත්වාන, භත්ථෙත පරිමජ්ජිය;

මහාවංසපාළි
කටාහං තඨඛණංයෙව, නිමිමිනිත්වාන පක්කමි.

27.

නවහත්ථපරික්ඛෙපං, පඤ්චහත්ථං ගභීරතො;
තිහත්ථවික්ඛම්හයුතං, අට්ඨඨිගුලඝනං සුභං.

28.

යුවස්ස හත්ථිනො සොණ්ඩ-පමාණමුඛවට්ටිකං;
ගාහා පෙත්වාන තං රාජා, බාලසුරසමජ්ජකං.

29.

සත්තයොජනදීඝාය, විත්ථතායති යොජනං;
සෙනාය චතුරඨ්ඨිගිත්තා, මහාභික්ඛුගණෙන ච.

30.

උපගම්ම මහාබොධිං, නානාලඬිකාරභූසිතං;
නානාරතනවිත්තං තං, විවිධද්ධජමාලිනි.

31.

නානාකුසුමසංකිණ්ණං, නානාතුරියසොසිතං;
සෙනාය පරිවාරෙත්වා, පරික්ඛිපිය සාණියා.

32.

මහාථෙරසහස්සෙන, පමුඛෙන මහාගණෙන;
රඤ්ඤං පත්තාභිසෙකානං, සහස්සෙනා'ධිකෙන ච.

33.

අත්තානං පරිවාරෙත්වා, මහාබොධිඤ්ච සාධුකං;
ඔලොකෙසි මහාබොධිං, පග්ගහෙත්වාන අඤ්ජලිං.

34.

තස්සා දක්ඛිණසාධාය, චතුහත්ථපමාණකං;
යානං ඛන්ධඤ්ච චජ්ජෙත්වා, සාධා අන්තරධායිසුං.

35.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, පතීතො පුඨවීපති;
“පුජෙම’හං මහාබොධිං, රජ්ජෙනා’හි උදීරිය.

36.

අභිසිඤ්චි මහාබොධිං, මහාරජ්ජෙ මහීපති;
පුජ්ථාදීහි මහාබොධිං, පුජෙත්වාන පදක්ඛිණං.

37.

කත්වා අට්ඨස්ස යානෙස්ස, චන්දිත්වාන කතඤ්ජලී;
සුවණ්ණබවිතෙ පීයෙ, නානාරතනමණ්ඩිතෙ.

38.

ස්ථාරොහෙ යාව සාඋච්චෙ, තං සුවණ්ණකටාහකං;
යපාපෙත්වාන ආරුය්හ, ගහෙතුං සාබ්බුත්තමං.

39.

ආදිශිත්වාන සොවණ්ණ තුලිකාය මනොසීලං;
ලෙඛං දත්වාන සාබ්බාය, සච්චක්‍රියමකා ඉති.

40.

‘‘ලංකාදීපං යදි ඉතො, ගන්තබ්බං උරුබොධියා;
නිබ්බෙමතිකො බුද්ධස්ස, සාසනමහි සචෙ අහං.

41.

සයංයෙව මහාබොධි-සාබ්බායං දක්ඛිණා සුභා;
ඡිජ්ජිත්වාන පතිට්ඨාතු, ඉධ හෙමකටාහකෙ.

42.

ලෙඛයානෙ මහාබොධි, ඡිජ්ජිත්වා සයමෙව සා;
ගන්ධකද්දමපුරස්ස, කටාහස්සො’පරිට්ඨිතා.

43.

මූලලෙඛාය උපරි, තියඬුලතියඬුලෙ;
දදං මනොසීලා ලෙඛා, පරික්ඛිපි නරිස්සරො.

44.

ආදියා පුලමුලානි, බුද්දකානි’තරාහි තු;
නික්ඛමිත්වා දස දස, ජාලිභූතා නිඔතරුං.

45.

තං පාටිහාරියං දිස්වා, රාජා’තීව පමොදිතො;
තත්ථෙවා’කාසි උක්කුට්ඨිං, සමන්තා පරිසාපි ව.

46.

භික්ඛුසඬ්ඨො සාධුකාරං, තුට්ඨවිත්තො පමොදයි;
චෙලුක්ඛෙපසහස්සානි, පචත්තිංසු සමන්තතො.

47.

එවං සතෙන මූලානං, තත්ථ සා ගන්ධකද්දමෙ;
පතිට්ඨාසි මහාබොධි, පසාදෙන්තී මහාජනං.

48.

තස්සා ඛන්ධො දසහත්ථො, පඤ්චසාඛා මනොරමා;
චතුහත්ථා චතුහත්ථා, දසඨ්ඨඵලමණ්ඩිතා.

49.

සහස්සන්තු පසාඛානං, සාඛානං තාසමාසි ව;
එවං ආසි මහාබොධි, මනොහරසිරිධරා.

50.

කටාහම්හි මහාබොධි-පතිට්ඨිතක්ඛණෙ මහී;
අකම්පි පාටිහිරානි, අහෙසුං විවිධානි ව.

51.

සයං නාදෙනි තූරියානං, දෙවෙසු මානුසෙසු ව;
සාධුකාරනිනාදෙනි, දෙවබ්බුග්ගමගණස්ස ව.

52.

මෙසානං මිගපක්ඛිනං, යක්ඛාදීනං රවෙහි ව;
රවෙහිවමහීකම්පෙ, එකකොලාහලං අහු.

53.

බොධියා ඵලපත්තෙහි, ඡබ්බණ්ණරස්මියො සුභා;
නික්ඛමිත්වා චක්ඛවාළං, සකලා සොහයිංසු ව.

54.

සකටාහා මහාබොධි, උග්ගන්ත්වාන තතො නහං;
අට්ඨාසි හිමගබ්හම්හි, සත්තාහානි අදස්සනා.

55.

රාජා ඔරුය්හ පීඨම්හා, තං සත්තාහං තහිං වසං;
නිච්චං මහාබොධිපූජං, අකාසි ව අනෙකධා.

56.

අතීතෙ තම්හි සත්තාහෙ, සබ්බෙ හිමවලාවකා;
පච්ඡිංසු මහාබොධිං, සබ්බාකා රංසියොපි ව.

57.

සුද්ධෙනකදිසිස්සිත්ථ, සාකටාහෙ පත්තිට්ඨිතා;

මහාවංසපාළි
මහාජනස්ස සබ්බස්ස, මහාබොධි මනොරමා.

58.

පචත්තම්හි මහාබොධි, විවිධෙ පාටිභාරියෙ;
විම්භාපයන්ති ජනතං, පට්ඨිතලමොරුහි.

59.

පාටිහිරෙහි'නෙකෙහි, තෙහි සො පිණිතො පුන;
මහාරාජා මහාබොධිං, මහාරජ්ජෙන පූජයි.

60.

මහාබොධිං මහාරජ්ජෙ-නාහිසිඤ්චිය පූජයං;
නානාපූජාහි සත්තාහං, පුන තත්ථෙව සො වසි.

61.

අස්සයුජසුක්කපක්ඛෙ, පන්තරසලපොසථෙ;
අග්ගහෙසි මහාබොධිං, ද්විසත්තාහමච්චයෙ තතො.

62.

අස්සයුජකාලපක්ඛෙ, චතුද්දසලපොසථෙ;
රථෙ සුහෙ යපෙත්වාන, මහාබොධිං රථෙසහො.

63.

පුජෙත්තො තං දිනංයෙව, උපනෙත්වා සකං පුරං;
අලඬිකරිත්වා බහුධා, කාරෙත්වා මණ්ඩපං සුහං.

64.

කත්තිකසුක්කපක්ඛස්ස, දිනෙ පාටිපදෙ තහිං;
මහාබොධිං මහාසාල-මූලෙ පාවිනතෙ සුහෙ.

65.

යපාපෙත්වාන කාරෙසි, පූජා'නෙකා දිනෙ දිනෙ;
ගාහතො සත්තරසමෙ, විවසෙ තු නවඬිකිරා.

66.

සකිං යෙවඅජායිංසු, තස්සා'නෙකනරාධිපො;
තුට්ඨවිත්තො මහාබොධිං, පුන රජ්ජෙන පූජයි.

67.

මහාරජ්ජෙ'හි සිඤ්චිත්වා, මහාබොධිං මහිස්සරො;
කාරෙසි ච මහාබොධි-පූජා නානජ්ජකාරකං.

68.

ඉති කුසුමපුරෙ සරෙසරංසා,
 බහුවිධවාරුධජාකුලාවිසාලා;
 සුරුවිරපවරොරු බොධිපුජා,
 මරුනරචිත්තවිකාසිනී අහොසිති.

සුජනජපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාබොධිග්ගහණො නාම

අට්ඨාරසමො පරිච්ඡෙදො.

එකුනවීසතිම පරිච්ඡෙද

බොධි ආගමනො

1.

මහාබොධිරක්ඛණත්ථං, අට්ඨාරස රථෙ සහො;
 දෙවකුලානි දත්ථාන, අට්ඨාමච්චා කුලානි ච.

2.

අට්ඨ ච්ඡාභ්මණකුලානි, අට්ඨ වස්සකුලානි ච;
 ගොපකානං තරච්ඡානං, කුලීඨිගානං කුලානි ච.

3.

තථෙව පෙසකාරානං, කුම්භකාරානමෙව ච;
 සබ්බෙ සඤ්චාපි සෙනීනං, නාගයක්ඛානමෙව ච.

4.

හෙමසජ්ජුසට්ඨෙව, දත්ථා අට්ඨට්ඨ මානදො;
 ආරොපෙත්ථා මහාබොධිං, නාවං ගඬිගාය භූසිතං.

5.

සඬ්ඝමිත්ත මහාථෙරී, සහෙ කදස හික්ඛුනිං;
 තථෙවා'රොපයිත්ථාන, අරිට්ඨපමුඛෙපි ච.

6.

නගරා නික්ඛමිත්ථාන, විඤ්ජාට්ඨිමතිච්චසො;
 තාමලිත්ථිං අනුජපත්තො, සත්තාහෙනෙ'ව භූපති.

7.

අච්චුළා රාහි පූජායි, දෙවානාගානරාපි ච;

මහාවංසපාළි
මහාබොධිං පූජයන්තා, සන්තාහෙන'වුපාගමුං.

8.

මහාසමුද්දතීරමහි, මහාබොධිං මහීපති;
යපාපෙත්වාන පුපෙසි, මහාරජ්ජෙන සො පුන.

9.

මහාබොධිං මහාරජ්ජෙ, අභිසිඤ්චියකාමදො;
අග්ගසිර සුක්කපක්ඛෙ, දිනෙ පාටිපදෙ තතො.

10.

උච්චාරෙතුං මහාබොධිං, තෙනියෙව'ට්ඨ අට්ඨහි;
සාලමූලමහි දිත්තෙනහි, ධාතුග්ගතකුලෙහි සො.

11.

උක්ඛිපිත්වා මහාබොධිං, ගලමත්තං ජලං තහිං;
ඔගාහෙත්වා සනාචාය, පතිට්ඨාපයි සාධුකං.

12.

නාවං ආරොපයිත්වා තං, මහාථෙරිං සථෙරිකං;
මහාරිට්ඨං මහාමච්චං, ඉදං වචනමබ්බවි.

13.

“අහං රජ්ජෙන තික්ඛත්තුං, මහාබොධිමපූජයිං;
එව මෙවා'හි පුපෙතු, රාජා රජ්ජෙන මෙ සබ්බා”.

14.

ඉදං වත්වා මහාරාජා, තීරෙ පඤ්ජලිකො යීතො;
ගච්ඡමානං මහාබොධිං, පස්සං අස්සුනිවත්තයි.

15.

මහාබොධි වියොගෙන,
ධම්මා සොකො සසොකවා;
කන්තිත්වා පරිදෙවිත්වා,
අගමාසි සකං පුරං.

16.

මහාබොධි සමාරුළ්භා, නාවාපක්ඛන්ධී තොයධිං;
සමන්තා යොජනෙ විචී, සන්තිසීදි මහණ්ණවෙ.

17.

පුප්ඵංසු පඤ්චවණ්ණානි, පදුමානි සමන්තතො;
අන්තලික්ඛෙ පච්ඡිංසු, අනෙක තුරියානි ව.

18.

දෙවතාහි අනෙකාහි, පූජා'නෙකා පවත්තිතා;
ගහෙනුඤ්ච මහාබොධි, නාගා'කාසුං විකුබ්බනං.

19.

සඬ්ඝමිත්තා මහාපෙරි, අහිඤ්ඤාබලපාරගා;
සුපණ්ණරූපා හුත්වාන, තෙ තාසෙසි මහොරගෙ.

20.

තෙ තාසිතා මහාපෙරිං, යාවිත්වාන මහොරගා;
නයිත්වාන මහාබෙමධිං, භුජඬ්ඝභවනං තතො.

21.

සත්තාහං නාගරජ්ජෙන, පූජාහි විවිධාහි ව;
පූජයිත්වාන ආනෙත්වා, නාවායං යපයිංසු තෙ.

22.

තදගෙව මහාබොධි, ජම්බුකොලමීධගමා;
දෙවානංපියතිස්සො තු, රාජා ලොකහිතෙ රතො.

23.

සුමනා සාමණෙරමිහා, පුබ්බෙ සුතතදාගමො;
මග්ගසිරාදිදිනසො, පභුති වචසාදරො.

24.

උත්තරද්වාරතො යාව, ජම්බුකොලං මහාපථං;
විභූසයිත්වා සකලං, මහාබොධිගතාසයො.

25.

සමුද්දාසනසාලාය, යානෙ යත්වා මහණ්ණවෙ;
ආගච්ඡන්තං මහාබොධිං, මහාපෙරිද්ධියා'ද්දස.

26.

තස්මිංයානෙ කතා සාලා, පකා සෙතූං තමබ්බුතං;
සමුද්දාසනසාලාති, නාමෙනා'සි'ධ පාකටා.

27.

මහාපෙරානුභාවෙන, සද්ධිං පෙරෙහි තෙහි ව;

තදහෙව'ගමා රාජා, ජම්බුකොලං ස සෙනකො.

28.

මහාබොධා ගමෙපීති-වෙගෙනු'න්නො උදානයං;
ගලප්පමාණං සලිලං, විගාහෙත්වා සුචිග්ගහො.

29.

මහාබොධිං සොළසහි, කුලෙහි සහ මුද්ධනා;
ආදායො'රොපයිත්වාන, වෙලායං මණ්ඩපෙ සුහෙ.

30.

යපයිත්වාන ලංකිත්ථො, ලංකාරජ්ජෙන පූජයි;
සොළසන්තං සමප්පෙත්වා, කුලානං රජ්ජමත්තනො.

31.

සයං දොවාරිකයානෙ, යත්වාන දිවසෙ තයො;
තත්ථෙව පූජං කාරෙසි, විවිධං මනුජාධිපො.

32.

මහාබොධිං දසමීයං, ආරොපෙත්වා රථෙසුහෙ;
ආනයන්තො මනුස්සින්දො, දුමින්දං තං යපාපයි.

33.

පාවිනස්ස විහාරස්ස, යානෙ යානවිචක්ඛණො;
පාතරාසං පවත්තෙසි, සසඨ්ඨස්ස ජනස්ස සො.

34.

මහාමහින්දථෙරෙ'ත්ථ, කතං දසබලෙන තං;
කථෙසි නාගදමනං, රඤ්ඤො තස්ස අසෙසතො.

35.

ථෙරස්ස සුත්වා කාරෙත්වා, සඤ්ඤාණානි තහිං තහිං;
පරිභුත්තෙසු යානෙසු, නිසජ්ජාදීහි සත්ථුනා.

36.

තිවක්කස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ගාමද්වාරෙ ව භූපති;
යපාපෙත්වා මහාබොධිං, යානෙසු තෙසු තෙසු ව.

37.

සුද්ධවාලුක සන්ථාරෙ, නානාපුප්ඵසමාකුලෙ;
පග්ගහිතධපෙ මග්ගෙ, පුප්ඵග්ගිකවිභූසිතෙ.

38.
මහාබොධිං පූජයන්තො, රත්තින්දිව මතන්දිතො;
ආනයිත්වා චුද්දසියං, අනුරාධ පුරන්තිකං.
39.
වඩ්ඪමානකච්ඡායාය, පුරං සාධු විභූසිතං;
උත්තරෙන ව ද්වාරෙන, පූජයන්තො පචෙසිය.
40.
දක්ඛිණෙන ව ද්වාරෙන, නික්ඛමිත්වා පචෙසිය;
මහා මෙඝවනාරාමං, චතුරුද්ධනිසෙවිතං.
41.
සුමනස්සෙව වචසා, පදෙසං සාධුසඬ්ඛිතං;
පුබ්බබොධිධීතට්ඨානං, උපනෙත්වා මනොරමං.
42.
කුලෙහි සො සොළසහි, රාජා ලඬ්ඛකාරධාරිහි;
ඔරොපෙත්වා මහාබොධිං, පතිට්ඨා පෙතු මොස්සජ්ජි.
43.
හත්ථතො මුත්තමත්තසා, අසීතිරතනං නහං;
උග්ගන්ත්වාන ධීතා මුඤ්චි, ජබ්බණ්ණා රස්මියො සුභා.
44.
දීපෙ පත්ථරියා'හව්ව, බ්‍රහ්මලොකං ධීතා අහු;
සූරියත්ථඬ්ඛගමනායාව, රස්මියො තා මනොරමා.
45.
පුරිසා දසසහස්සානි, පසන්නා පාටිභාරියෙ;
විපස්සිත්වානා'රහත්ථං, පත්වාන ඉධ පබ්බජුං.
46.
ඔරොහිත්වා මහාබොධි, සූරියත්ථඬ්ඛගමෙ තතො;
රොහිණියා පතිට්ඨාසි, මහියං කම්පි මෙදිනී.
47.
මූලානි තානි උග්ගන්ත්වා, කටාහමුඛවට්ටිතො;
විනන්ධන්තා කටාහං තං, ඔතරිංසු මහීතලං.
- 48.

පතිට්ඨිතං මහාබොධිං, ජනා සබ්බෙ සමගතා;
ගන්ධමාලාදි පූජාහි, පූජයිංසු සමන්තතො.

49.

මහාමෙසො පචස්සිත්ථ, හිමගබ්භා සමන්තතො;
මහාබොධිං ඡාදයිංසු, සිතලානි සනානි ව.

50.

සත්තාහානි මහාබොධිං, තහිංයෙව අදස්සනා;
හිමගබ්භෙ සන්තිසිද්ධි, පසාදජනනී ජනෙ.

51.

සත්තාහා තික්කමෙ මෙසා, සබ්බෙ අපගමිංසු නෙ;
මහාබොධි ව දිස්සිත්ථ, ඡබ්බණ්ණො රංසියොපි ව.

52.

මහාමහින්දත්ථෙරොව, සඬ්ඝමිත්තා ව හික්ඛුනී;
තත්ථා'ගඤ්ජුංසපරිසා, රාජා සපරිසොපි ව.

53.

බත්තියා කාජරග්ගාමෙ, චන්දනග්ගාම බත්තියා;
තිවක්ක බ්‍රාහ්මණො වෙව, දීපවාසී ජනාපි ව.

54.

දෙවානුභාවෙනා'ගඤ්ජුං, මහාබොධි මහුස්සුක්කා;
මහාසමාගමෙ තස්මිං, පාටිභාරියවිම්භිතෙ.

55.

පක්කං පාවිනසාබාය, පෙක්ඛනං පක්ක'මක්ඛනං;
ථෙරො පතන්තමාදාය, රොපෙනුං රාජීනො අදා.

56.

පංසුනං ගන්ධමිස්සානං, පුණ්ණෙ සොණ්ණෙ කටාහකෙ;
මහාසනස්ස යානෙ තං, යපිතං රොප'යිස්සරො.

57.

පෙක්ඛනංයෙව සබ්බෙසං, උග්ගන්ත්වා අට්ඨ අඬ්ඤුරා;
ඡායිංසු බොධිතරුණා, අට්ඨංසු චතුහත්ථකා.

58.

රාජා නෙ බොධිතරුණෙ, දිස්වා විම්භිතමානසො;

සෙනවිජත්තෙන පුපෙසි, අභිසෙකමදාසි ව.

59.

පතිට්ඨාපෙසි අට්ඨන්තං, ජම්බුකොලම්භි පට්ටනෙ;
මහාබොධි ධීත යානෙ, නාවායො රොහනෙ තදා.

60.

තිවක්කඛ්ඛාභ්මණගාමෙ, ථූපාරාමෙ තථෙව ව;
ඉස්සරසමණාරාමෙ, පඨමෙ චෙතියඬ්ඛගණෙ.

61.

චෙතිය පබ්බතා රාමෙ, තථා කාජරගාමකෙ;
චන්දනගාමකෙ වාති, එකෙකං බොධිලට්ඨිකං.

62.

සෙසා චතුපක්කජාතා, ද්වන්තිංස බොධිලට්ඨියො;
සමන්තා යොජනායානෙ, විහාරෙසු තභිං තභිං.

63.

දීපාවාසී ජනස්සෙව, භිතත්ථාය පතිට්ඨිතෙ;
මහාබොධි දුමින්දම්භි, සම්මාසම්බුද්ධ තෙජසා.

64.

අනුලාසාස පරිසා, සඬ්ඝමිත්තාය ථෙරියා;
සන්තිකෙ පබ්බජිත්වාන, අරහත්තමපාපුණි.

65.

අරිට්ඨො සො පඤ්චසත-පරිවාරො ව ඛත්තියො;
ථෙරන්තිකෙ පබ්බජිත්වා, අරහත්තමපාපුණි.

66.

යාති සෙට්ඨිකුලාන'ට්ඨ-මහාබොධිමිධාහරුං;
බොධාහරකුලානීති, තාති තෙන පවුච්චරෙ.

67.

උපාසිකා විහාරොති, ඤාතෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ;
සසඬ්ඝා සඬ්ඝමිත්තා සා, මහාථෙරී තභිං වසි.

68.

අගාරත්තයපාමොක්ඛෙ, අගාරෙ තත්ථ කාරයි;
ද්වාදස තෙසු එකස්මිං, මහාගාරෙ යපාපයි.

69.

මහාබොධිසමෙතාය, නාවාය කූපයට්ඨිකං;
එකස්මිං පිය මෙකස්මිං, අරිත්තං තෙනි තෙවිදුං.

70.

ජාතෙ අඤ්ඤානිකායෙපි, අගාරා ද්වාදසාපි තෙ;
හත්ථාලක භික්ඛුනීහි, වළඤ්ජයිංසු සබ්බදා.

71.

රඤ්ඤො මඬිගලහත්ථි සො, විචරන්තො යථාසුඛං;
පුරස්ස එකපස්සමිහි, කන්දරන්තමිහි සීතලෙ.

72.

කදම්බපුප්ඵගුම්ඛන්තෙ, අට්ඨාසි ගොවරං වරං;
හත්ථිං තත්ථරතං ඤත්වා, අකංසු තත්ථ ආළ්භකං.

73.

අටෙක දිවසං හත්ථි, නගණ්ඨි කබ්බානි සො;
දීපජ්ජසාදකං ථෙරං, රාජා සො පුච්ඡිතං මතං.

74.

කදම්බපුප්ඵගුම්ඛස්මිං, ථූපස්ස කරණං කරී;
ඉච්ඡතී මහාථෙරො, මහාරාජස්ස අබ්බවි.

75.

සධාතුකං තත්ථ ථූපං, ථූපස්ස සරමෙව ව;
බ්ජ්ජං රාජා අකාරෙසි, නිච්චං ජනහිතෙරතො.

76.

සඬ්ඝමිත්තා මහාථෙරී, සුඤ්ඤාගාරාහිලාසිනී;
ආකිණ්ණත්තා විහාරස්ස, වුස්සමානස්ස තස්ස සා.

77.

වුද්ධත්ථිනී සාසනස්ස, භික්ඛුනීනං හිතාය ව;
භික්ඛුනුපස්සයං අඤ්ඤං, ඉච්ඡමානා විචක්ඛණා.

78.

ගන්ත්වා චෙතියගෙහං තං, පව්චෙකසුඛං භූසං;
දිවාචිහාරං කජ්ජෙසි, විහාරකුසලා'මලා.

79.

ථෙරියා වන්දනත්ථාය, රාජා භික්ඛුනුපස්සයං;
ගන්ත්වා තත්ථ ගතං සුත්වා, ගන්ත්වාන තත්ථ වන්දිය.

80.

සම්මොදිත්වා තාය සද්ධිං, තත්ථාගමනකාරණං;
තස්සා ඤාත්වා අධිජ්ජායං, අධිජ්ජාය වීදු වීදු.

81.

සමන්තා ථූපගෙහස්ස, රම්මං භික්ඛුනුපස්සයං;
දෙවානංපියතිස්සො සො, මහාරාජා අකාරයි.

82.

හත්ථාල්හකසම්පම්භි, කතො භික්ඛුනුපස්සයො;
හත්ථාල්හකවිහාරොති, විස්සුතො ආසි තෙන සො.

83.

සුමිත්තා සඬ්ඝම්ත්තා සා, මහාථෙරී මහාමතී;
තස්මිඤ්භි වාසං කජ්ජෙසි, රම්මෙ භික්ඛුනුපස්සයෙ.

84.

එවං ලංකා ලොකහිතං සාසනවුද්ධිං;
සංසොධෙන්තො එස මහාබොධි දුමින්දො;
ලංකාදීපෙ රම්මෙ මහාමෙඝවනස්මිං,
අට්ඨා සීසං කාලමනෙකඛ්භූතයුත්තොති.

සුජනජ්ජසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

බොධිආගමනො නාම

එකුනවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

විසතිම පරිච්ඡෙද

ථෙරපරිනිබ්බානං

1.

අට්ඨාරසම්භි වස්සම්භි, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො;
මහාමෙඝවනාරාමෙ, මහාබොධි පතිට්ඨති.

2.

තතො ද්වාදසමෙ වස්සෙ, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
පියා අසන්ධිමිත්තා සා, මතා සම්බුද්ධමාමකා.

3.
තතො චතුත්ථෙච චස්සමිහි, ධම්මාසොකො මහීපති;
තිස්සරක්ඛ මහෙසින්තෙ, යපෙසි විසමාසයං.
4.
තතො තු තතියෙ චස්සෙ, සාබ්බලා රූපමානිනී;
“මයාපි ච අයං රාජා, මහාබොධිං ම මායති”.
5.
ඉති කොධවසං ගන්ත්වා, අත්තනො’නත්ථ කාරිකා;
මණ්ඩුකණ්ටකයොගෙන, මහාබොධි මසා තයි.
6.
තතො ච තුත්ථෙචස්සමිහි, ධම්මා සොකො මහායසො;
අනිච්ච තාව සංපත්තො, සත්තතිංසසමා ඉමෙ.
7.
දෙවානං පියතිස්සො තු, රාජා ධම්මගුණෙ රතො;
මහාවිහාරෙ නවකම්මං, තථා චෙතියපබ්බතෙ.
8.
ථූපාරාමෙ නවකම්මං, නිට්ඨාපෙත්වා යථාරහං;
දීපජ්ජසාදකං ථෙරං, පුච්ඡි පුච්ඡිතකොවිදං.
9.
කාරාපෙස්සමහං හත්තෙ, විහාරෙසු බහු ඉධ;
පතිට්ඨාපෙතුං ථූපෙසු, කථං ලච්ඡාම ධාතුයො.
10.
සම්බුද්ධපත්තං පුරෙත්වා, සුමනෙනා’හවා ඉධ;
චෙතියපබ්බතෙ රාජ, යපිතා අත්ථි ධාතුයො.
11.
හත්ථික්ඛන්ධෙ යපෙත්වා තා, ධාතුයො ඉධ ආහර;
ඉති චුත්තො සථෙරෙන, තථා ආහරි ධාතුයො.
12.
විහාරෙ කාරයිත්වාන, යානෙ යොජනයොජනෙ;
ධාතුයො තත්ථ ථූපෙසු, නිධාපෙසි යථාරහං.
- 13.

සම්බුද්ධභූත්තපත්තං තු, රාජවත්ථුසරෙ සුභෙ;
යපයිත්ථාන පුපෙසි, නානාපුජාහි සබ්බදා.

14.

පඤ්චසතෙහි'ස්සරෙති, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජවසිතයානෙ, ඉස්සරසමණකො අහු.

15.

පඤ්චසතෙහි වස්සෙහි, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
පබ්බජ්ජවසිතයානෙ, තථා වස්සගිරි අහු.

16.

යා යා මහාමහින්දෙන, ථෙරෙන වසිතා ගුහා;
සපබ්බතවිහාරෙසු, සා මහින්දගුහා අහු.

17.

මහාවිහාරං පයමං, දුතියං චෙතියවිහයං;
ථුපාරාමං තු තතියං, ථුපපුබ්බච්ඡගමං සුභං.

18.

චතුත්ථං තු මහාබොධි-පතිට්ඨාපනමෙව ච;
ථුපයානීයභූතස්ස, පඤ්චමං පන සාධුකං.

19.

මහාචෙතියයානමහි, සිලාථුපස්ස වාරුනො;
සම්බුද්ධගීවාධාතුස්ස, පතිට්ඨාපනමෙව ච.

20.

ඉස්සරසමණං ඡට්ඨං, තිස්සවාපින්තුසත්තමං;
අට්ඨමං පයමං ථුපං, නවමං වස්සගිරිවිහයං.

21.

උපාසිකාවිහයං රම්මං, තථා හත්ථාළ්භකවිහයං;
භික්ඛුත්ථපස්සකෙ ද්වෙ'මෙ, භික්ඛුනී ථාසුකාරණා.

22.

හත්ථාළ්භකෙ ඔසරිත්ථා, භික්ඛුනීනං උපස්සයෙ;
ගන්ත්ථාන භික්ඛුසඬ්ඨෙසන, හත්තග්ගහණකාරණා.

23.

හත්තසාලං සුපහාරං, මහාපාළිකනාමකං;

මහාවංසපාළි
සබ්බුපකරණුපෙනං, සම්පත්තපරිවාරිකං.

24.

තථා භික්ඛුසහස්සස්ස, සපරික්ඛාරමුත්තමං;
පචාරණාය දානඤ්ච, අනුචස්සකමෙව ච.

25.

නාගදීපෙ ජම්බුකොල-විහාරං ත මහිපට්ටනෙ;
තිස්සමහාවිහාරඤ්ච, පාවිනාරාම මෙව ච.

26.

ඉති එතානි කම්මානි, ලංකාජනහිතත්ථිකො;
දෙවානංපියතිස්සො සො, ලංකින්දො පුඤ්ඤපඤ්ඤවා.

27.

පඨමෙයෙව චස්සම්භි, කාරාපෙසි ගුණජ්ජියො;
යාව ජීවන්තුනෙකානි, පුඤ්ඤකම්මානි ආචිනි.

28.

අයං දීපො අහු යීතො, විජිතෙ තස්ස රාජීනො;
චස්සානි චත්තාලීසං සො, රාජා රජ්ජමකාරයි.

29.

තස්ස'ච්ච යෙ තං කනිට්ඨො, උත්තියො ඉති විස්සුතො;
රාජපුත්තො අපුත්තං තං, රජ්ජං කාරෙසි සාධුකං.

30.

මහාමහින්දත්ථෙරො තු, ජිනසාසනමුත්තමං;
පරියත්තිං පටිපත්තිං, පටිච්චෙධඤ්ච සාධුකං.

31.

ලංකාදීපම්භි දීපෙත්වා, ලංකාදීපො මහාගණි;
ලංකායසො සත්ථු කප්පො, කත්වා ලංකාහිතං බහුං.

32.

තස්ස උත්තියරාජස්ස, ජයචස්සම්භි අට්ඨමෙ;
අත්තොචස්සං සට්ඨිචස්සො, චෙතියපබ්බතෙ වසං.

33.

අස්සයුජස්ස මාසස්ස, සුක්කපක්ඛයමෙ දිනෙ;
පරිනිබ්බායිතෙ නෙතං, දිනං තත්තාමකං අහු.

34.

[නිබ්බූතස්ස මහින්දස්ස, අට්ඨමියං දිනෙ පන,
තෙන තං දිවසං නාම, අට්ඨමියාති සම්මතං.]

35.

තං සුත්වා උත්තියො රාජා, සොකසල්ලසමප්පිතො;
ගන්ත්වාන ථෙරං චන්දිත්වා කන්දිත්වා බහුධා බහුං.

36.

ආසිත්තගන්ධනෙලාය, බහුං සොවණ්ණදොණියා;
ථෙරදෙහං ඛිපාපෙත්වා, තං දොණිං සාධුච්ඡස්සිතං.

37.

සොවණ්ණකුටාගාරමිහි, ධ්වජපෙත්වා අලඬිකතෙ;
කුටාගාරං ගාහයිත්වා, කාරෙන්තො සාධුකිලිතං.

38.

මහතා ච ජනොසෙන, ආගතෙනතතො තතො;
මහතා ච බලොසෙන, කාරෙන්තො පූජනාවිධිං.

39.

අලඬිකතෙන මග්ගෙන, බහුධා'ලඬිකතං පුරං;
ආනයිත්වාන නගරෙ, වාරෙන්වා රාජවිථියො.

40.

මහාවිහාරං ආනෙන්වා, එත්ථ පඤ්චම්බමාලකෙ;
කුටාගාරං ධ්වජපෙත්වා, සත්තාහං සො මහීපති.

41.

තොරණද්ධජපුප්ඵෙහි, ගන්ධපුණ්ණසංථෙහි ච;
විහාරඤ්ච සමන්තා ච, මණ්ඩිහං යොජනත්තයං.

42.

අහු රාජානුභාවෙන, දීපත්තු සකලං පන;
ආනුභාවෙන දෙවෘතං, තථෙවා'ලඬිකතං අහු.

43.

නානාපූජං කාරයිත්වා, සත්තාහං සො මහීපති;
පුරත්ථිමදිසාභාගෙ, ථෙරානං බද්ධමාලකෙ.

44.

කාරෙත්වා ගන්ධවිතකං, මහාචූපං පදක්ඛිණං;
කරොන්තො තත්ථ නෙත්වා තං, කූටාගාරං මනොරමං.

45.

විතකම්භි යපාපෙත්වා, සක්කාරං අන්තිමං අකා;
චෙතියඤ්චෙත්ථ කාරෙසි, ගාභා පෙත්වාන ධාතුයො.

46.

උපඨිසධාතුං ගාහෙත්වා, චෙතියෙ පබ්බතෙපි ච;
සබ්බෙසු ච විහාරෙසු, ථූපෙ කාරෙසි ඛත්තියො.

47.

ඉසිනො දෙහනික්ඛෙප-කතයානඤ්භි තස්ස තං;
වුච්චතෙ බහුමානෙන, ඉසිභූමඨගනං ඉති.

48.

තතො පභුත්තා'රියානං, සමන්තා යොජනත්තයෙ;
සරීරං ආහරිත්වාන, තම්භි දෙසම්භි ඩය්හති.

49.

සඨසම්ත්තා මහාථෙරී, මහා'භිඤ්ඤා මහාමතී;
කත්වා සාසනකිච්චානි, තථා ලොකහිතං බහුං.

50.

එකුනසට්ඨිවස්සා සා, උත්තියස්සෙ'ව රාජිනො;
වස්සම්භි නචමෙ බෙමෙ, හත්ථාළ්භකඋපස්සයෙ.

51.

වසන්තී පරිනිබ්බාසී, රාජා තස්සාපි කාරයි;
ථෙරස්ස විය සත්තාහං, පූජාසක්කාර මුත්තමං.

52.

සබ්බා අලඬකතා ලංකා, ථෙරස්ස විය ආසි ච;
කූටාගාරගතං ථෙරී-දෙහං සත්තදිනච්චයෙ.

53.

නික්ඛාමෙත්වාන නගරං, ථූපරාම පුරත්ථනො;
විත්තසාලා සමීපම්භි, මහාබොධිප දස්සයෙ.

54.

ථෙරියා වුට්ඨයානම්භි, අග්ගිකිච්ච මකාරයි;

ථූපඤ්ච තත්ථ කාරෙසි, උත්තියො සො මහීපති.

55.

පඤ්චාපි තෙ මහාථෙරා, ථෙරාරිට්ඨාදයොපි ව;
තථා'නෙක සහස්සාති, භික්ඛු ඛිණ්ණාසවාපි ව.

56.

සඬ්ඝමිත්තා පභුතියො, තා ව ද්වාදසථෙරියො;
ඛිණ්ණාසවා භික්ඛුතියො, සහස්සාති බහුති ව.

57.

බහුස්සුතා මහාපඤ්ඤා, විනයාදිජානාගමං;
ජොතයිත්වාන කාලෙන, පයාතා'නිච්චතාවසං.

58.

දසවස්සාති සො රාජා, රජ්ජං කාරෙසි උත්තියො;
ඵචං අනිච්චතා ඵසා, සබ්බලොකවිනාසිනී.

59.

තං ඵතං අතිසාහසං අතිබලං න වාරියං නරො;
ජානන්තොපි අනිච්චතං භවගතෙ නිබ්බන්දතෙනෙව ව;
නිබ්බන්දො විරතිං රතිං න කුරුතෙ පාපෙහි පුඤ්ඤෙහි ව;
තස්සෙ'සාඅතිමොහජාලබලතාජානම්පි සම්මුය්හතීති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ථෙරපරිනිබ්බානං නාම

විසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකවීසතිම පරිච්ඡෙද

වඤ්ච රාජකො

1.

උත්තියස්ස කනිට්ඨො තු, මහාසිචො තදච්චයෙ;
දස වස්සාති කාරෙසි, රජ්ජං සුජන සෙවකො.

2.

හද්දසාලම්හි සො ථෙරෙ, පසිදිත්වා මනොරමං;
කාරෙසි පුරිමායන්තු, විහාරං නගරඬ්ඣගණං.

3.
මහාසිවකනිට්ඨො තු, සුරතිස්සො තදව්වයෙ;
දසවස්සානි කාරෙසි, රජ්ජං පුඤ්ඤෙසු සාදරො.
4.
දක්ඛිණාය දිසායං සො, විහාරං නගරං ගණං;
පුරිමාය හත්ථික්ඛන්ධඤ්ච, ගොකණ්ණගිරිමෙව ච.
5.
වඩ්ගුත්තරෙ පබ්බතමිහි, පාවින පබ්බතවිහයං;
රහෙණකසම්පමිහි, තථා කොළම්බකාළකං.
6.
අරිට්ඨපාදෙ මං ගුලකං, පුරිමාය'ච්ඡ ගල්ලකං;
ගිරිනෙලපනායකණ්ඩං, නගරස්සුත්ථරාය තු.
7.
පඤ්චසතා නෙව මාදි-විහාරෙ පුථවී පති;
ගඬිගාය ඔරපාරඤ්හි, ලංකාදීපෙ තහිං තහිං.
8.
පුරෙ රජ්ජා ච රජ්ජෙ ච, සට්ඨිවස්සානි සාධුකං;
කාරෙසි රම්මෙ ධම්මෙන, රතනත්තය ගාරවො.
9.
සුවණ්ණපිණ්ඩික්ඛස්සානි, නාමං රජ්ජා තස්සා අහු;
සුරතිස්සානි නාමන්තු, තස්සා'පුරජ්ජපත්තියා.
10.
අස්සනාවකපුත්තා ද්වෙ, දම්ළා සෙනගුත්තිකා;
සුරතිස්සමහිපාලං, තං ගහෙත්වා මහබ්බලා.
11.
දුට්ඨෙ වීසතිවස්සානි, රජ්ජං ධම්මෙන කාරයුං;
තෙ ගහෙත්වා අසෙලො තු, මුට්ඨිවස්ස අත්රපො.
12.
සොදරියානං භාතුනං, නවමො භතුකො තතො;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, දසවස්සානි කාරයි.
- 13.

වොළරට්ඨා ඉධ ගම්ම, රජ්ජත්ථං උජ්ජානිකො;
ඵළාරො නාම දම්ළො, ගහෙත්වා'සෙලභූපතිං.

14.

වස්සානි චත්තාරිසඤ්ච, චත්තාරි ච අකාරයි;
රජ්ජං වොහාරසමයෙ, මජ්ඣන්තො මිත්තසත්තුසු.

15.

සයනස්ස සිරොපස්සෙ, සණ්ඨං සුද්දිසයොත්තකං;
ලම්බාපෙසි වීරාවෙතුං, ඉච්ඡන්තෙහි විනිච්ඡයං.

16.

ඵකො පුත්තො ච ධිතා ච, අහෙසුං තස්ස රාජිනො;
රටෙන තිස්සවාපිං සො, ගච්ඡන්තො භූමිපාලජො.

17.

තරුණං චච්ඡකං මග්ගෙ, නිපන්තං සහධෙත්තුකං;
ගීවං අක්කම්මචක්කෙන, අසඤ්චිච්ච අසාතයි.

18.

ගන්ත්වාන ධෙත්තුසණ්ඨං තං, සට්ඨෙසි සට්ඨිතාසයා;
රාජා තෙනෙව චක්කෙන, සීසං පුත්තස්ස ඡෙදයි.

19.

දීජපොතං තාලරුක්ඛෙ, ඵකො සජ්ජො අහක්ඛයි;
තම්පොතමාතා සකුණී, ගන්ත්වා සණ්ඨමසට්ඨයි.

20.

ආණාපෙත්වාන තං රාජා, කුච්ඡිං තස්ස විදාළිය;
පොතං තං නීහරාපෙත්වා, තාලෙ සජ්ජමසජ්ජයි.

21.

රතනග්ගස්ස රතන-ත්තයස්ස ගුණසාරතං;
අජානන්තොපි සො රාජා, වාරිත්තමත්තුපාලයං.

22.

වෙනියදබ්බතං ගන්ත්වා, භික්ඛුසඬ්ඨං පචාරිය;
ආගච්ඡන්තො රථගතො, රථස්ස යුගකොට්ඨයා.

23.

අකාසි ඡිනථුපස්ස,

එකදෙසස්ස හඤ්ජනං;
අමච්චා “දෙව පුපොනො,
තයා හින්තො”ති ආහු තං.

24.

අසඤ්චිච්ච කතෙ‘පෙ’ස, රාජා ඔරුශ්භ සන්දනා;
“චක්කෙන මම සීසමිපි, ඡින්දලා”ති පටෙසයි.

25.

“පරහිංසං මහාරාජ, සත්ථා නො නෙව ඉච්ඡති;
පුපං පාකතිකං කත්වා, බමාපෙහී”ති ආහු තං.

26.

තෙ යපෙතුං පඤ්චදස, පාසාණෙ පතිතෙ තහිං;
කහාපණ සහස්සානි, අදා පඤ්චදසෙ වසො.

27.

අකා මහල්ලිකා වීහිං, සො සෙතුං ආතපෙ බිපි;
දෙවො අකාලෙ වස්සිත්වා, තස්සා වීහිං අතෙමයි.

28.

වීහිං ගහෙත්වා ගන්ත්වා සා, සණ්ටං තං සමසට්ඨයි;
අකාලවස්සං සුත්වා තං, විස්සජ්ජෙත්වා තමත්තිකං.

29.

රාජා ධම්මමිහි වත්තන්තො, “කාලෙ වස්සං ලභෙ”ඉති;
තස්සා විනිච්ඡයත්ථාය, උපවාසං නිපජ්ජි සො.

30.

බලිග්ගාහී දෙවපුත්තො, රඤ්ඤො තෙජෙන ඔත්ථටො;
ගන්ත්වා වාතුමහාරාජ-සන්තිකං තං නිවෙදයි.

31.

තෙ තමාදාය ගන්ත්වාන, සක්කස්ස පටිවෙදයුං;
සක්කො පජ්ජන්තමාහුය, කාලෙ වස්සං උපාදියි.

32.

බලිග්ගාහී දෙවපුත්තො, රාජිනො තං නිවෙදයි;
තතොජ්ජහුති තං රජ්ජෙ, දිවා දෙවො න වස්සථ.

33.

රත්තිං දෙවො'නු සත්තාහං, වස්සියාමම්හි මජ්ඣිමෙ;
පුණ්ණාන'හෙසුං සබ්බත්ථ, බුද්දකා වාටකානිපි.

34.

අගතිගමනදොසො මුත්තමත්තෙන ඵසො,
අනුපහත කුදිට්ඨිපිදිසිං පාපුණි'ද්ධිං;
අගතිගමනදොසං සුද්ධදිට්ඨිසමානො,
කථමිධහි මනුස්සො බුද්ධිමා නො ජහෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

එකවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

බාවිසතිම පරිච්ඡෙද

ගාමණිකුමාර සුති

1.

එළාරං සාතයිත්වාන, රාජා'හු දුට්ඨගාමණි;
තදත්ථ දීපනත්ථාය, අනුපුබ්බකථා අයං.

2.

දෙවානං පියතිස්සස්ස, රඤ්ඤො දුතියභාතිකො;
උපරාජා මහානාගො, නාමානු භාතුනො පියො.

3.

රඤ්ඤො දෙවී සපුත්තස්ස, බාලා රජ්ජාහිකාමිනි;
උපරාජවධත්ථාය, ජාතවිත්තා නිරන්තරං.

4.

වාපිං තරච්ඡනාමං සා, කාරාපෙත්තස්ස පාහිණි;
අම්බං විසෙන යොජෙත්වා, ය්‍යෙත්වා අම්බමත්ථකෙ.

5.

තස්සා පුත්තො සහගතො, උපරාජෙන බාලකො;
භාජනෙ විවට්ටෙයෙව, තං අම්බං බාදියා'මරි.

6.

උපරාජා තතොයෙව, සදාර බල වාහනො;
රක්ඛිහුං සකමත්තානං, රොහණා'හිමුබො අගා.

7.

යට්ඨාලය විහාරස්මිං, මහෙසී තස්ස ගබ්භිනී;
පුත්තං ජනෙසි සො තස්ස, භාතු නාම මකාරයි.

8.

තතො ගන්ත්වා රොහණං සො,
ඉස්සරො රොහණෙ'බ්බලො;
මහා භාගො මහා ගාමෙ,
රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

9.

කාරෙසි සො නාගමහා-විහාරං සකනාමකං;
උද්ධකන්දරකාදී ව, පිභාරෙ කාරයි බහු.

10.

යට්ඨාලය කතිස්සො සො, තස්ස පුත්තො තදව්වයෙ;
හත්ථෙව රජ්ජං කාරෙසි, තස්ස පුත්තො'හයො තථා.

11.

ගොට්ඨාභයසුතො කාක-වණ්ණතිස්සොති විස්සුහො;
තදව්වයෙ තත්ථ රජ්ජං, සො අකාරෙසි ඛත්තියො.

12.

විහාරදෙවි නාමා'සි, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
සද්ධස්ස සද්ධාසම්පන්නා, ධීතා කල්‍යාණි රාජිනො.

13.

කල්‍යාණියං නරින්දො හි, තිස්සො නාමාසි ඛත්තියො;
දෙව්සඤ්ඤාගජනිත-කො පොතස්ස කතිට්ඨකො.

14.

භීතො තතො පලායිත්වා, අය්‍යඋත්තිය නාමකො;
අඤ්ඤත්ථ වසි සො දෙසො, තෙන තං නාමකො අහු.

15.

දත්වා රහස්සලෙඛං සො, භික්ඛුවෙසධරං නරං;
පාහෙසි දෙවියා ගන්ත්වා, රාජද්වාරෙ ධීතො තුසො.

16.

රාජ ගෙහෙ අරහතා, භුඤ්ජමානෙන සබ්බදා;

අඤ්ඤායමානො ථෙරෙන, රඤ්ඤො සරමුපාගමි.

17.

ථෙරෙන සද්ධිං භුඤ්ජිත්වා, රඤ්ඤො සහ විනිශ්ශමෙ;
පාතෙසි භූමියං ලෙඛං, පෙක්ඛමානාය දෙවියා.

18.

සද්දෙන තෙන රාජානං, නිවත්තිත්වා විලෝකයං;
ඤත්වාන ලෙඛසන්දෙසං, කුද්ධො ථෙරස්ස දුම්මති.

19.

ථෙරං තං පුරිසං තඤ්ච, මාරාපෙත්වාන කොධසා;
සමුද්දස්මිං බිපාපෙසි, කුජ්ඣිත්වා තෙන දෙවතා.

20.

සමුද්දෙනො'ත්ථරා පෙසුං, තං දෙසං සොතුභූපති;
අත්තනො ධිතරං යුද්ධං, දෙවිං නාම සුරුපිනිං.

21.

ලිඛිත්වා රාජධිතාති, සොවණ්ණක්ඛලියා ලහුං;
නිසිදාපිය තත්ථෙව, සමුද්දස්මිං විස්සජ්ජයි.

22.

ඔක්කන්තං තං තතො ලංකෙ-කාකචණ්ණො මහීපති;
අභිසෙවයි තෙනා'සි, විහාරොපපදවහයා.

23.

තිස්ස මහාවිහාරඤ්ච, තථා විත්තලපබ්බතං;
ගමිත්ථවාලිං කුටාලිං, විහාරෙ ඵවමාදිකෙ.

24.

කාරෙත්වා සුපසන්තෙන, මනසාරතනත්තයෙ;
උපට්ඨති තදා සඬ්ඝං, පච්චයෙති චතුහි සො.

25.

කොට්ඨබ්බත නාමමිහි, විහාරෙ සීලවත්තිමා;
තදා අහු සාමණෙරො, නානාපුඤ්ඤකරො සදා.

26.

සුඛෙනාරොහණත්ථාය, අකාස චෙතියඬ්ඨගණෙ;
ධ්වංසෙති තිණි පාසාණෙ, පාසාණ ඵලකානි සො.

27.
අදා පාතිය දානඤ්ච, චත්තං සඬ්ඝස්ස වා' කරි;
සදා කිලන්තකායස්ස, තස්සා'බ්බොධො මහා අහු.
28.
සිවිකාය කමානෙත්වා, භික්ඛවො කතවෙදිනො;
සිලාපස්සය පරිවෙණෙ, තිස්සාරාමෙ උපට්ඨහුං.
29.
සදා විහාරදෙව්සා, රාජගෙහෙ සුසඬ්ඛනෙ;
පුරෙහත්තං මහාදානං, දත්වා සඬ්ඝස්ස සඤ්ඤතා.
30.
පච්ඡාහත්තං ගන්ධමාලං, හෙසජ්ජවසනානි ව;
ගාහයිත්වා ගතා'රාමං, සක්කරොති යථාරහං.
31.
තදා තට්ථ කත්වා සා, සඬ්ඝත්ථෙරස්ස සන්තිකෙ;
නිසීදි ධම්මං දෙසෙන්නො, ථෙරො තං ඉධ මබ්බවි.
32.
“මහාසම්පත්ති තුම්හෙහි, ලද්ධා'යං පුඤ්ඤකම්මුතා;
අප්පමාදො'ව කාතබ්බො, පුඤ්ඤකම්මෙ ඉදානිපි”.
33.
ඵවං චුත්තෙ තු සා ආහ, “කිං සම්පත්ති අයං ඉධ;
යෙසං නො දාරකා නත්ථි, වඤ්ඤාසම්පත්ති තෙන නො”.
34.
ජළභිඤ්ඤො මහාථෙරො, පුත්තලාහමවෙක්ඛිය;
“ගිලානං සාමණෙරං තං, පස්සදෙව්”ති අබ්බවි.
35.
සා ගත්ත්වා'සන්න මරණං, සාමණෙරමවොච තං;
“පත්ථෙහි මම පුත්තත්තං, සම්පත්ති මහතී හි නො”.
36.
න ඉච්ඡතීති ඤත්වාන, තදත්ථං මහතීං සුභං;
පුප්ඵපුප්ථං කාරයිත්වා, පුන යාචි සුමෙධසා.
- 37.

එවම්ප'නිච්ඡමානස්ස, අත්ථායු'පායකොව්දා;
නානා හෙසජ්ජ වත්ථානි, සඬ්ඝෙ දත්ථා'ථ යාවිතං.

38.

පත්ථෙසි සො රාජකුලං, සා තං යානං අනෙකධා;
අලඬ්ඝකරිත්ථා වත්දිත්ථා, යානමාරුය්හ පක්කම්.

39.

තතො චුතො සාමණෙරො, ගච්ඡමානාය දෙවියා;
තස්සා කුච්ඡිමහි නිබ්බත්ති, තං ජානිය නිවත්තිසා.

40.

රඤ්ඤො තං සාසනං දත්ථා, රඤ්ඤො සහ පුනා'ගමා;
සරිරකිච්චං කාරෙත්ථා, සාමණෙරස්සු'හොපිතෙ.

41.

තස්මිංයෙව පරිවෙණෙ, වසන්තා සන්තමානසා;
මහාදානං පවත්තෙසුං, භික්ඛුසඬ්ඝස්ස සබ්බදා.

42.

තස්සෙ'වං දොහලො ආහි, මහා පුඤ්ඤාය මාතුයා;
‘‘උසහමත්තං මධුගණ්ඩං, කත්ථා උස්සිසකෙ සයං.

43.

වාමෙතරෙන පස්සෙන, නිපන්තාසයනෙ සුහෙ;
ද්වාදසන්තං සහස්සානං, භික්ඛුනං දින්නසෙසකං.

44.

මධුං භුඤ්ජිතුකාමා'සි, අථ එළාර රාජිනො;
යොධාන මග්ගයොධස්ස, සිසච්ඡන්තාසිදෙවනං.

45.

තස්සෙව සීසෙ යත්ථාන, පාතුඤ්ඤෙව අකාමයි;
අනුරාධ පුරස්සෙව, උප්පලක්ඛෙත්තතො පන.

46.

ආනීතුප්පලමාලඤ්ච, අමිලා තං පිලන්ධිතුං;
තං දෙවී රාජිනො ආහ, නෙමිත්තෙ පුච්ඡි භූපති.

47.

තං සුත්ථා ආහු නෙමිත්තා, ‘‘දෙවිපුත්තො නිසාතිය;

දම්මළෙ කත්තුවේ කරජ්ජං, සාසනං ජොතයිස්සති''.

48.

එදිසං මධුගණ්ඨං සො, දස්සෙති තස්ස ඊදිසිං;
සම්පත්තිං දෙනි රාජා''ති, සොසාපෙසි මහීපති.

49.

ගොට්ඨසමුද්දවෙලන්තෙ, මධුපුණ්ණං නිකුජ්ජිතං;
නාවං ඤත්වාන ආවික්ඛි, රඤ්ඤො ජනපදෙ නරො.

50.

රාජා දෙවිං තහිං නෙත්වා, මණ්ඩපමිහි සුසඬ්ඛතෙ;
යථිච්ඡිථං තාය මධුං, පරිභොගමකාරයි.

51.

ඉතරෙ දොහළෙ තස්සා, සම්පාදෙතුං මහීපති;
වෙළුසුමන නාමං තං, යොධං තත්ථ නියොජයි.

52.

සො'නුරාධපුරං ගන්ත්වා, රඤ්ඤො මඩ්ගලවාජිනො;
ගොපකෙන අකා මෙත්තිං, තස්ස කිච්චඤ්ච සබ්බදා.

53.

තස්ස විස්සත්ථ තං ඤත්වා, පාතොව උජ්ජලාන'සිං;
කදම්බනදියා තීරෙ, යපෙත්වාන අසඬ්ඛිතො.

54.

අස්සං නෙත්වා තමාරුශ්භ, ගණ්හිත්වාන උජ්ජලාන'සිං;
නිවෙදයිත්වාන අත්තානං, අස්සවෙගෙන පක්කම්.

55.

සුත්වා රාජා ගහෙතුං තං, මහා යොධානපෙසයි;
දුතියං සම්මථං අස්සං, ආරුශ්භ සොනුධාපිතං.

56.

සො ගුම්බනිස්සිතො අස්ස-පිට්ඨෙයෙව නිසීදිය;
එත්තස්ස පිට්ඨිතො තස්ස, උබ්බය්භා'සිං පසාරයි.

57.

අස්සවෙගෙනයත්තස්ස, සීසං ඡිජ්ජ උභොහයෙ;
සීසඤ්චා'දාය සායං සො, මහාගාමමුපාගම්.

58.

දොහළෙ තෙ ව සා දෙවී, පරිභුඤ්ජී යථාරුචි;
රාජා යොධස්ස සක්කාරං, කාරාපෙසි යථාරහං.

59.

සා දෙවී සමයෙ ධඤ්ඤං, ජනයි පුත්තමුත්තමං;
මහාරාජකුලෙ තස්මිං, ආනන්දො ව මහා අභු.

60.

තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන, තදහෙව උපාගමුං;
නානාරතනසම්පුණ්ණා, සත්තනාවා තතො තතො.

61.

තස්සෙව පුඤ්ඤතෙජෙන, ඡද්දන්තකුලතො කරී;
හත්ථිච්ඡාපං ආහරිත්වා, යපෙත්වා ඉධ පක්කමි.

62.

තං තිත්ථසරතීරමහි, දිස්වා ගුම්ඛන්තරෙ යීතං;
කණ්ඩුලච්චො ඛාලිසිකො, රඤ්ඤො ආචික්ඛි තාවදෙ.

63.

පෙසෙත්වා'වරියෙ රාජා, තමාණාපිය පොසයි;
කණ්ඩුලො ඉති ඤායිත්ථ, දිට්ඨත්තා කණ්ඩුලෙන සො.

64.

“සුවණ්ණභාජනාදීනං, පුණ්ණා නාවා ඉධාගතා”;
ඉති රඤ්ඤො නිවෙදසුං, රාජා තානා'හරාපයි.

65.

පුත්තස්ස නාමකරණෙ, මඬිගලමහි මහීපති;
ද්වාදස සහස්සසඬ්ඛං, භික්ඛුසඬ්ඛං නිමන්තිය.

66.

ඵවං චිත්තෙසි “යදිමෙ, පුත්තො ලංකාතලෙ'බ්බෙ;
රජ්ජං ගහෙත්වා සම්බුද්ධ-සාසනං ජොතයිස්සති.

67.

අට්ඨුත්තරසහස්සඤ්ච, භික්ඛවො පවිසන්තු ව;
සබ්බෙ තෙ උද්ධපත්තඤ්ච, වීවරං පාරපන්තු ව.

68.

පයමං දක්ඛිණං පාදං, උම්මාරන්තො යපෙනතු ව;
එකච්ඡත්තයුතං ධම්ම-කරණං නීහරන්තු ව.

69.

ගොතමො නාම ථෙරො ව, පතිග්ගණ්භාතු පුත්තකං;
සො ච සරණසික්ඛා යො, දෙනු'' සබ්බං තථා අහු.

70.

සබ්බං නිමිත්තං දිස්වාන, තුට්ඨවිත්තො මහීපති;
දත්වා සඬ්ඝස්ස පායාසං, නාමං පුත්තස්ස කාරයි.

71.

මහාගාමෙ නායකත්තං, පිතුනාමඤ්ච එකතො;
උභො කත්වාන එකජ්ඣං, ගාමණිඅභයො ඉති.

72.

මහාගාමං පවිසිත්වා, නවමෙ දිවසෙ තතො;
සඬ්ගමං දෙවියා කාසි, තෙන ගබ්භමගණ්භි සා.

73.

කාලෙ ජාතං සුතං රාජා, තිස්සනාමං අකාරයි;
මහතා පරිභාරෙන, උභතො වඩ්ඪිංසු දාරකා.

74.

සිත්ථජ්ජවෙසමඬ්ගල-කාලෙ ද්විත්තමිපි සාදරො;
භික්ඛුසතානං පඤ්චනං, දාපයිත්වාන පායසං.

75.

තෙහි උපඬ්ඨෙ භුත්තමිහි, ගහෙත්වා ථොකථොකකං;
සොවණ්ණසරකෙනෙ'සං, දෙවියා සහ භූපති.

76.

''සම්බුද්ධසාසනං තුම්හෙ, යදි ඡඩ්ඨෙථ පුත්තකා;
මා ජීරතු කුච්ඡිගතං, ඉදං වො''ති අපාපයි.

77.

විඤ්ඤාය භාසිතත්ථං තෙ, උභො රාජකුමාරකා;
පායාසං තං අභුඤ්ජිංසු, තුට්ඨවිත්තා'මතං විය.

78.

දස ද්වාදසවස්සෙසු, තෙසු වීමංසනත්ථිකො;

තථෙව භික්ඛු භොජෙත්වා, තෙසං උච්ඡිට්ඨමොදනං.

79.

ගාහයිත්වා තට්ටකෙන, යපාපෙත්වා තදන්තිකෙ;
තිභාගං කාරයිත්වාන, ඉධ මාහ මහීපති.

80.

“කුලදෙවතානං නො තාතා, භික්ඛුනං විමුඛා මයං;
න භෙස්සාමා”ති චිත්තෙන්වා, භාගං භුඤ්ජථි’මන්ති ව.

81.

“ද්වෙ භාතරො මයං නිච්චං, අඤ්ඤමඤ්ඤමද්දහකා;
භවිස්සාමා”ති චිත්තෙන්වා, භාගං භුඤ්ජථි’මන්ති ව.

82.

අමතං විය භුඤ්ජිංසු, තෙ ද්වෙ භාගෙ උභොපි ව;
“න යුජ්ඣිස්සාම දමිලෙහි”, ඉති භුඤ්ජථි’මං ඉති.

83.

ඵචං වුත්තෙතු තිස්සො සො, පාණිනා බිපි භොජනං;
ගාමණිහත්තපිණ්ඩං තු, බිපිත්වා සයනං ගතො.

84.

සංකුචිත්වා හත්ථපාදං, නිපජ්ජි සයෙන සයං;
දෙවි ගන්ත්වා තොසයන්ති, ගාමණිං ඵතදබ්බවි.

85.

පසාරිතඨිගො සයනෙ, කිං නපෙසි සුඛං සුත;
“ගඨිගාපාරමිහි දමිලො, ඉතො ගොට්ඨමහොදධි.

86.

කථං පසාරිතඨිගො’හං, නිපජ්ජාමි’ති සො බ්බවි;
සුත්වාන තස්සාධිජ්ජායං, තුණ්හි ආසි මහීපති.

87.

සො කමෙනා’භිවච්ඡන්තො, අහු සොළසවස්සිකො;
පුඤ්ඤවා යසවා ධිමා, තෙජො බලපරක්කමො.

88.

චලාචලායං ගතියඤ්ඤි පාණිනො,
උපෙත්ති පුඤ්ඤෙන යථාරූචිං ගතිං;

මහාවංසපාළි
ඉතීති මන්තෙත්වා සත්තං මහාදරො,
භවෙය්‍ය පුඤ්ඤපචයම්භි බුද්ධිමාති.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ගාමණිකුමාරසුති නාම

බාවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තෙවිසතිම පරිච්ඡෙද

යොධලාභො

1.
බලලක්ඛණරූපෙනි,
තෙජොජවගුණෙනි ච;
අග්ගො හුත්වා මහාකායො,
සො ච කණ්ඩුලවාරණො.
2.
නන්දිමිත්තො සුරනිමිලො, මහාසොණො ගොට්ඨයිම්බරො;
ථෙරපුත්තාභයො භරණො, වෙළුසුමනො තථෙව ච.
3.
බඤ්ජදෙවො චුස්සදෙවො, ලහියා වසභොපි ච;
එතෙ දස මහායොධා, තස්සා'හෙසුං මහබ්බලා.
4.
අහු ඵළාරරාජස්ස, මිත්තො නාම චමුපති;
තස්ස කම්මන්තගාමම්භි, පාවිනඤ්ඤිරාජියා.
5.
විත්තපබ්බතසාමන්තා, අහු භගිනියා සුතො;
කොසොභිතවත්ථගුය්හො, මාතුලස්සෙව නාමතො.
6.
දුරම්පි පරිසප්පන්තං, දහරං තං කුමාරකං;
ආබජ්ඣ නන්දියා කට්ඨං, නිසදම්භි අබන්ධිසු.
7.
නිසදං කඨ්ඨතො තස්ස, භූමියං පරිසප්පතො;
උම්මාරාතික්කමෙ නන්දි, සා ඡජ්ජති යතො තතො.

8.
නන්දිමිත්තොති ඤායිත්ථ, දසනාගබ්බො අහු;
වුද්ධො නගරමාගම්ම, සො උපට්ඨාසි මාතුලං.
9.
ථූපාදීසු අසක්කාරං, කරොන්තො දම්මෙ තදා;
ඌරුං අක්කම්මපාදෙන, හත්ථෙන ඉතරං තුසො.
10.
ගහෙත්වා සම්පදාලෙන්වා, බහික්ඛපතිං ථාමවා;
දෙවා අන්තරධාපෙත්ති, තෙන ඛිත්තං කළෙවරං.
11.
දම්මානං බයං දිස්වා, රඤ්ඤො ආරොචයිං සුතං;
“සහොට්ඨං ගණ්හථෙතං” ති, වුත්තං කාතුං න සක්ඛිසුං.
12.
චින්තෙසි නන්දිමිත්තො සො, “ඵවම්පි කරතො මම;
ජනක්ඛයො කෙවලඤ්ඤි, නත්ථි සාසනජොතනං.
13.
රොහණෙ ඛත්තියා සන්ති, පසන්නං රතනත්තයෙ;
තත්ථ කත්වා රාජසෙවං, ගණ්හිත්වා දම්මෙ’බ්බෙ.
14.
රජ්ජං දත්වා ඛත්තියානං, ජොතෙස්සං බුද්ධසාසනං”;
ඉති ගන්ත්වා ගාමණිස්ස, තං කුමාරස්ස සාවයි.
15.
මාතුයා මන්තයිත්වා සො, සක්කාරං තස්ස කාරයි;
සක්කතො නන්දිමිත්තො සො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.
16.
කාකවණ්ණො තිස්සරාජා, වාරෙතුං දම්මිසදා;
මහාගඬගාය තිත්ථෙසු, රක්ඛං සබ්බෙසු කාරයි.
17.
අහු දීඝාභයො නාම, රඤ්ඤො’ඤ්ඤ හරියා සුතො;
කච්ඡකතිත්ථෙ ගඬගාය, තෙන රක්ඛමකාරයි.
- 18.

සො රක්ඛාකරණත්ථාය, සමන්තා යොජනද්වයෙ;
මහාකුලමීහා එකෙකං, පුත්තං ආණාපයි තභිං.

19.

කොට්ඨිවාලෙ ජනපදෙ, ගාමෙ ඛණ්ඩකවිට්ඨිකෙ;
සත්තපුත්තො කුලපති, සඬිසො නාමා'සි ඉස්සරො.

20.

තස්සාපි ධූතං පාහෙසි, රාජපුත්තො සුතත්ථිකො;
සත්තමො නිමිලො නාම, දසහත්ථිබලො සුතො.

21.

තස්ස අකම්මසිලත්තා, බියන්තා ඡපි භාතරො;
රොවුට්ඨං තස්ස ගමනං, න තු මාතා පිතා පන.

22.

කුජ්ඣිත්වා සෙසභාතුනං, පාතොයෙව තියොජනං;
ගන්ත්වා සුරග්ගමෙයෙව, රාජපුත්තං අපස්සිසො.

23.

සො තං විමංසනත්ථාය, දුරෙ කිච්චෙ නියොජයි;
චෙතිය පබ්බතා සන්නෙ, ද්වාර මණ්ඩලගාමකෙ.

24.

බ්‍රාහ්මණො කුණ්ඩලො නාම, විජ්ජ තෙ මෙ සභායකො;
සමුද්දපාරෙ භණ්ඩානි, තස්ස විජ්ජන්ති සන්තිකෙ.

25.

ගන්ත්වා තං තෙන දින්නානි, භණ්ඩකානි ඉධා'හර;
ඉති වත්ථාන භොජෙත්වා, ලෙඛං දත්වා විස්සජ්ජයි.

26.

තතො නව යොජනඤ්ඨි, අනුරාධපුරං ඉදං;
පුබ්බණ්ඨෙයෙව ගන්ත්වාන, සො තං බ්‍රාහ්මණ මද්දස.

27.

“න්හත්වා වාපියං තාත, එභී”ති ආහ බ්‍රාහ්මණො;
ඉධා'නාගත පුබ්බත්තා, න්හත්වාන තිස්සවාපියං.

28.

මහාබොධිඤ්ච පූජෙත්වා, ථූපාරාමෙ ව චෙතියං;

නගරං පවිසිත්වාන, පස්සිත්වා සකලං පුරං.

29.

ආපණා ගන්ධමාදාය, උත්තර ද්වාරතො තතො;
නික්ඛම්මුප්පල ඛෙත්තම්භා, ගහෙත්වා උප්පලානි ව.

30.

උපාගමී බ්‍රාහ්මණං තං, පුට්ඨො තෙනා'හ සො ගතිං;
සුත්වා සො බ්‍රාහ්මණො තස්ස, පුබ්බාගමමිධාගමං.

31.

විම්භිතො චින්තයි එවං, ‘පුරිසා ජාතියො අයං;
සචෙ ජානෙය්‍ය එළාරො, ඉමං හත්ථෙ කරිස්සති.

32.

තස්මා'යං දම්ළා'සන්තෙ, වාසෙතුං නෙව අරහති;
රාජපුත්තස්ස පිතුතො, සන්තිකෙ වාසමරහති’.

33.

එව මෙවං ලිඛිත්වාන, ලෙඛං තස්ස සමප්පයි;
පුණ්ණවඩ්ඪන වත්ථානි, පණ්ණාකාරෙ ඛහුපි ව.

34.

දත්වා තං භොජයිත්වා ව, පෙසෙසි සබ්බන්තිකං;
සො වඩ්ඪමානච්ඡායායං, ගත්වා රාජපුත්තන්ති කං.

35.

ලෙඛඤ්ච පණ්ණාකාරෙ ව, රාජපුත්තස්ස අප්පයි;
තුට්ඨො ආහ ‘සහස්සෙන, පසාදෙථ ඉම’න්ති සො.

36.

ඉස්සං කරිංසු තස්ස'ඤ්ඤෙ, රාජපුත්තස්ස සෙවකා;
සො තං දසසහස්සෙන, පසාදාපෙසි දාරකං.

37.

තස්ස කෙසං ලිඛාපෙත්වා, ගඬිගායෙව නභාපිය;
පුණ්ණවඩ්ඪන වත්ථයුගං, ගන්ධමාලඤ්ච සුන්දරං;
අච්ඡාදෙත්වා විලිම්පෙත්වා, මණ්ඩයිත්වා සුරූපකං.

38.

සිසං දුකුලපට්ටෙන, වෙය්යිත්වා උපානයුං;

අත්තනො පරිහරෙන, හත්තං තස්ස අදාපයි.

39.

අත්තනො දසසහස්ස-අග්ගනසයනං සුභං;
සයනත්ථං අදාපෙසි, තස්ස යොධස්ස ඛත්තියො.

40.

සො සබ්බං එකතො කත්වා, නෙත්වා මාතාපිතන්තිකං;
මාතුයා දසසහස්සං, සයනං පිතුනො අදා.

41.

තංයෙව රත්තිං ආගන්ත්වා, රක්ඛයානෙ අද්දස්සයි;
පහානෙ රාජපුත්තො තං, සුත්වා තුට්ඨමනො අහු.

42.

දත්වා පරිච්ඡදං තස්ස, පරිවාරජනං තථා;
දත්වා දසසහස්සානී, පෙසෙසි පිතුසන්තිකං.

43.

යොධො දසසහස්සානී, නෙත්වා මාතාපිතන්තිකං;
තෙසං දත්වා කාකචණ්ණ-තිස්සො රාජා මුපාගමී.

44.

සො ගාමණිකුමාරස්ස, තමප්පෙසි මහීපති;
සක්කතො සුරනිම්බො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.

45.

කුටුම්භරිකණ්ණිකායං,
හුන්දරීවාපි ගාමකෙ;
තිසස්ස අට්ඨමො පුත්තො,
අහොසි සොණ නාමකො.

46.

සත්තවස්සිකකාලෙපි, තාලගච්ඡෙ අලුඤ්චි සො;
දස වස්සිකකාලමහී, තාලෙ ලුඤ්චිමහබ්බලො.

47.

කාලෙ න සො මහාසොණො,
දස හත්ථි බලො අහු;
රාජා තං තාදිසං සුත්වා,

ගහෙත්වා පිතුසන්තිකා.

48.

ගාමණිස්ස කුමාරස්ස, අදාසි පොසනත්ථිකො;
තෙන සො උද්ධසක්කාරො, යොධො වසි තදන්තිකෙ.

49.

ගිරිනාමෙ ජනපදෙ, ගාමෙ නිව්ජෙලව්ඨිකෙ;
දසහත්ථිබලො ආසි, මහානාගස්ස අනුජො.

50.

ලකුණ්ටකසරීරත්තා, අහු ගොට්ඨක නාමකො;
කරොන්ති කෙළිපරිභාසං, තස්ස ජෙට්ඨා ඡ භාතරො.

51.

තෙ ගන්ත්වා මාසබ්බන්තත්ථං, කොට්ටයිත්වා මහාවනං;
තස්ස භාගං යපෙත්වාන, ගන්ත්වා තස්ස නිවෙදයුං.

52.

සො ගන්ත්වා තං බණ්ඨෙයෙව, රුක්ඛෙ ඉම්බරසඤ්ඤිතෙ;
ලුඤ්චිත්වාන සමං කත්වා, භූමිං ගන්ත්වා නිවෙදයි.

53.

ගන්ත්වාන භාතරො තස්ස, දිස්වා කම්මන්ත මබ්භුතං;
තස්ස කම්මං කිත්තයන්තා, ආගච්ඡංසු තදන්තිකං.

54.

තදුපාදාය සො ආසි, ගොට්ඨයිම්බරනාමකො;
තථෙව රාජා පාහෙසි, තම්බි ගාමණිසන්තිකං.

55.

කොට්ඨබ්බසාමන්තා, කිත්තිගාමම්හි ඉස්සරො;
රොහණො නාම ගහපති, ජාතං පුත්තකමත්තනො.

56.

සමාන නාමං කාරෙසි, ගොට්ඨකාභයරාජිනො;
දාරකො සො බලී ආසි, දසද්වාදසවස්සිකො.

57.

අසක්කුණෙය්‍යපාසාණෙ, උද්ධත්තුං චතුපඤ්චහි;
කිළමානො ඛිපි තදා, සො කිළාගුළුකෙ විය.

58.

තස්ස සොළසවස්සස්ස, පිතා ගදමකාරයි;
අට්ඨකිංසඬ්ගුලවට්ටං, සොළසහත්ථදීසකං.

59.

කාලානං නාළිකෙරානං,
බන්ධෙ ආහව්ව තාය සො;
තෙ පාතයිත්වා තෙනෙව,
යො ධො සො පාකටො අහු.

60.

තථෙව රාජා පාහෙසි, තම්පි ගාමණිසන්තිකෙ;
උපට්ඨාකො මහාසුම්ම-ථෙරස්සා'සි පිතා පන.

61.

සො මහාසුම්මථෙරස්ස, ධම්මං සුත්වා කුටුම්භිකො;
සොතාපත්තිඵලං පත්තො, විහාරෙ කොළපබ්බතෙ.

62.

සොතු සඤ්ජාතසංවෙගො, ආරොවෙත්වාන රාජිනො;
දත්වා කුටුම්භං පුත්තස්ස, පබ්බජී ථෙරසන්තිකෙ.

63.

භාවනං අනුයුඤ්ජීත්වා, අරහත්තමපාපුණි;
පුත්තො තෙන'ස්ස පඤ්ඤායි, ථෙරපුත්තාභයො ඉති.

64.

කප්පකන්දරගාමමිහි, කුමාරස්ස සුතො අහු;
භරණො නාම සො කාලෙ, දසද්වාදසවස්සිකෙ.

65.

දාරකෙහි වනං ගන්ත්වා'-නුබන්ධිත්වා සසෙ බහු;
පාදෙන පහරිත්වාන, ද්විබණ්ඩං භූමියං බිජි.

66.

ගාමිකෙහි වනං ගන්ත්වා, සොළසවස්සිකො පන;
තථෙව පාතෙසි ලහුං, මීග ගොකණ්ණසුකරෙ.

67.

භරණො සො මහායොධො,

තෙනෙව පාකටො අහු;
තථෙව රාජා වාසෙසි,
තම්පි ගාමණිසන්තිකෙ.

68.

ගිරිගාමෙ ජනපදෙ, කුටුම්භියඨිගණගාමකෙ;
කුටුම්පිවසහො නාම, අහොසි තත්ථ සම්මතො.

69.

වෙළො ජනපදො තස්ස, සුමනො ගිරිභොජකො;
සභායස්ස සුතෙ ජාතෙ, පණ්ණාකාරපුරස්සරා.

70.

ගන්ත්වා උභො සකං නාමං, දාරකස්ස අකාරයුං;
තං වුද්ධං අත්තනො ගෙහෙ, වාසෙසි සිරිභොජකො.

71.

තස්සෙ'කො සින්ධවො පොසං, කඤ්චිනා රොහිතුං අදා;
දිස්වා තු වෙඵ්සුමනං, අයං අරොහකො මම.

72.

අනුරූපො'ති චින්තෙත්වා,
පභට්ඨො හෙසිතං අකා;
තං ඤත්වා භොජකො “අස්සං,
ආරොහා”ති තමාහසො.

73.

සො අස්සං ආරුහිත්වා තං, සීසං ධාවයි මණ්ඩලෙ;
මණ්ඩලෙ සකලෙ අස්සො, එකාබද්ධො අදිස්සි සො.

74.

නිසීදි ධාවතො ව'ස්ස, වස්සභාරො'ව පිට්ඨියං;
මොවෙනිපි උත්තරියං, ඛන්ධනිපි අනාදරො.

75.

තං දිස්වා පරිසා සබ්බා, උක්කුට්ඨිං සම්පවත්තයි;
දත්වා දසසහස්සානි, තස්ස සො ගිරිභොජකො.

76.

රාජානුව්ඡවිකො'යංති, හට්ඨො රඤ්ඤො අදාසි තං;

රාජා තං වෙළුසුමනං, අත්තනොයෙව සන්තිකෙ.

77.

කාරෙත්වා තස්ස සක්කාරං, වාසෙසි බ්‍රහ්මානයං;
නකුලනගරකණ්ණිකායං, ගාමෙ මහින්ද දොණිකෙ.

78.

අභයස්ස'න්තිමෙ පුත්තො, දෙවොනාමා'සි ථාමවා;
ඊසකං පන බඤ්ජත්තා, බඤ්ජදෙවොති තං විදුං.

79.

මිගමං ගාමවාසීහි, සහ ගන්ත්වාන සො තදා;
මහිසෙ අනුබන්ධිත්වා, මහන්තෙ උට්ඨිතුට්ඨිතෙ.

80.

හත්ථෙන පාදෙ ගණ්හිත්වා, හමෙත්වා සීසමත්ථකෙ;
අසුම්භ භූමිං චුණ්ණෙති, තෙසං අට්ඨිති මාණවො.

81.

තං පවත්තිං සුණ්ණිත්වාච, බඤ්ජදෙවං මහීපති;
වාසෙසි ආහරාපෙත්වා, ගාමණිස්සෙ'ව සන්තිකෙ.

82.

චිත්තලපබ්බතා'සන්තෙ, ගාමෙ කපිට්ඨනාමකෙ;
උජ්ජලස්ස සුතො ආසි, චුස්සදෙවොති නාමකො.

83.

ගන්ත්වා සහ කුමාරෙහි, විහාරං සො කුමාරකො;
බොධියා පුජිතං සඬ්ඛං, ආදාය ධම්මාමසා.

84.

අසනීපාතසද්දොච, සද්දො තස්ස මහා අහු;
උම්මත්තා විය ආසුං තෙ, හීතා සබ්බෙපි දාරකා.

85.

තෙන සො ආසි උම්මාද-චුස්ස දෙවොති පාකටො;
ධනුසිප්පං අකාරෙසි, තස්ස වංසාගතං පිතා.

86.

සද්දවෙධි විජ්ජුවෙධි, වාලවෙධි ච සො අහු;
වාලුකාපුණ්ණසකටං, බද්ධධම්මසතං තථා.

87.

අසනො දුම්බරමයං, අට්ඨසොළසඅඬුලං;
තථා අයො ලොහමයං, පට්ටංදි චතුරඬුගලි.

88.

නිබ්බේධයතිකණ්ණෙන, කණ්ණෙධා තෙන විසජ්ජිතො;
ඵලෙ අට්ඨසහං යාති, ජලෙ තු උසහං පන.

89.

තං සුණිත්වා මහාරාජා, පචත්තිං පිතුසන්තිකා;
තම්පි ආණාපයිත්වාන, ගාමණිමිහි අවාසයි.

90.

තුලාධාරනගාසන්තෙ, විහාරවාපි ගාමකෙ;
මත්තකුටුම්භිස්ස සුතො, අහු වසහනාමකො.

91.

තං සුජාතසරිරත්තා, ලහිය වසහං විදුං;
සො වීසතිවස්සුද්දෙසමිහි, මහාකායබලො අහු.

92.

ආදාය සො කතිපයො, පුරිසෙයෙව ආරහි;
බ්බත්තත්ථිකො මහාවාසිං, කරොන්තො තං මහබ්බලො.

93.

දසහි ද්වාදසහි වා, වහිතබ්බෙ ධුරෙහිපි;
වහන්තො පංසුපිණ්ණෙ සො, ලහුං වාසිං සමාපයි.

94.

තෙන සො පාකට්ඨා ආසි, තම්පි ආදාය භූමිපො;
දත්වා තං තස්ස සක්කාරං, ගාමණිස්ස අදාසි තං.

95.

වසහොදකවාරොති, කං බ්බත්තං පාකට්ටං අහු;
ඵවං ලහියාවසහො, වසි ගාමණිසන්තිකෙ.

96.

මහායොධානමෙතෙසං, දසන්තම්පි මහිපති;
පුත්තස්ස සක්කාරසමං, සක්කාරං කාරයි තදා.

97.

ආමන්තෙත්වා මහායොධෙ, දසාපි ච දිසම්පති;
“යොධෙ දසදසෙ”කෙකො, එසථා’ති උදාහරි.

98.

තෙ තථෙවා’නුයුං යොධෙ, තෙසම්පාහ මහීපති;
තස්ස යොධසහස්සාපි, තථෙව පරියෙසිතුං.

99.

තථා තෙපා’නුයුං යොධෙ, තෙසම්පාහං මහීපති;
පුනායොධසහස්සස්ස, තථෙව පරියෙසිතුං.

100.

තථා තෙපා’නුයුං යොධෙ, සබ්බෙ සම්පිණ්ඩිතා තු තෙ;
එකාදසසහස්සානි, යොධාසතං තථා දස.

101.

සබ්බෙ තෙ ලද්ධසක්කාරා, භූමිපාලෙන සබ්බදා;
ගාමණිං රාජපුත්තං තං, වසිංසු පරිවාරිය.

102.

ඉති සුවරිතජාතබ්භුතං,
සුණිය නරො මනිමා සුඛත්තිකො;
අකුසලපථතො පරම්මුඛො,
කුසලපථෙ’භිරමෙයා සබ්බදාති.

සුජනජ්ජසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

යොධලාභො නාම

තෙවීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුර්විසතිම පරිච්ඡෙද

ද්වෙහාතිකයුද්ධං

1.

හත්ථස්ස ථරුකම්මස්ස, කුසලො කතුපාසනො;
සො ගාමණිරාජසුතො, මහාගාමෙ වසී තදා.

2.

රාජා රාජසුතං තිස්සං, දීඝවාපිම්භි වාසයි;
ආරක්ඛිතුං ජනපදං, සම්පන්න ඛලවාහනං.

3.
කුමාරො ගාමණිකාලෙ, සම්පස්සන්තො බලං සකං;
“යුජ්ඣස්සං දමිලෙහි”ති, පිතුරඤ්ඤො කථාපයි.
4.
රාජා තං අනුරක්ඛන්තො, “ඔරගඬිගං අලං” ඉති;
වාරෙසි යාවතතියං, සො තථෙව කථාපයි.
5.
පිතා මෙ පුරිසො භොන්තො, නෙ’වං චක්ඛති තෙනි’දං;
පිලන්ධතුති පෙසෙසි, ඉත්ථාලඬිකාරමස්ස සො.
6.
රාජා’හ තස්ස කුජ්ඣත්වා, “කරොථ හෙමසඬිබලිං;
තාය තං ඛන්ධයිස්සාමි, නා’ඤ්ඤථා රක්ඛියො හි සො.
7.
පලායිත්වාන මලයං, කුජ්ඣත්වා පිතුනො අගා;
දුට්ඨත්තායෙව පිතරි, ආහු තං දුට්ඨගාමණි.
8.
රාජා’ථ ආරහී කාතුං, මහාමඬිගලචෙතියං;
නිට්ඨිතෙ චෙතියෙ සඬිසං, සන්තිපාතයි භූපති.
9.
ද්වාදසා’සුං සහස්සානි, හික්ඛු චිත්තලපබ්බතා;
තතො තතො ද්වාදසෙව, සහස්සානි සමාගමුං.
10.
කත්වාන චෙතියමහං, රාජා සඬිසස්ස සම්මුඛා;
සබ්බෙ යොධෙ සමානෙත්වා, කාරෙසි සපථං තදා.
11.
“පුත්තානං කලහට්ඨානං, න ගච්ඡිස්සාම නො”ඉති;
අකංසු සපථං සබ්බෙ, තං යුද්ධං තෙන නාගමුං.
12.
චතුසට්ඨි විහාරෙ සො, කාරාපෙත්වා මහීපති;
තත්තකානෙව චස්සානි, යත්වා මරිතහිං තදා.
- 13.

රඤ්ඤො සරීරං ගාහෙත්වා, ඡන්තයානෙන රාජිනි;
නෙත්වා තිස්ස මහාරාමං, තං සඬ්ඝස්ස නිවෙදයි.

14.

සුත්වා තිස්සකුමාරො තං, ආගන්ත්වා දීඝවාපිතො;
සරීරකිච්චං කාරෙත්වා, සක්කච්චං පිතුනො සයං.

15.

මාතරං කණ්ඩුලං හත්ථිං, ආදිශිත්වා මහබ්බලො;
භාතුභයා දීඝවාපිං, අගමාසි ලහුං තතො.

16.

තං පවත්තිං නිවෙදෙතුං, දුට්ඨගාමණි සන්තිකං;
ලෙඛං දත්වා විසජ්ජෙසුං, සච්චෙමච්චා සමාගතා.

17.

සො ගුත්තභාලමාගන්ත්වා, තත්ථ වාරෙ විසජ්ජිය;
මහාගාමමුපගන්ත්වා, සයං රජ්ජෙ'හිසෙවයි.

18.

මාතත්ථං කණ්ඩුලත්ථඤ්ච, භාතුලෙඛං විසජ්ජයි;
අලද්ධා යාවතතියං, යුද්ධාය සමුපාගමී.

19.

අහු ද්විත්තං මහායුද්ධං, වූළඬගණියපිට්ඨියං;
තත්ථ තෙකසහස්සානි, පතිංසු රාජිනො නරා.

20.

රාජා ච තිස්සාමච්චො ච, වළවාදීසුතුනිකා;
තයොයෙව පලායිංසු, කුමාරො අනුබන්ධිතෙ.

21.

උභින්නමන්තරෙ හික්ඛු, මන්තයිංසු මහීධරං;
තං දිස්වා “හික්ඛුසඬ්ඝස්ස, කම්මං” ඉති නිවත්ති සො.

22.

කප්පකන්දරනජ්ජාසො, ජවමාලිතිත්ථමාගතො;
රාජා'හ තිස්සමච්චං තං, “ජාතජ්ඣත්තා මයං” ඉති.

23.

සුවණ්ණසරකෙ ඛිත්ත-හත්තං නිහරිතස්ස සො;

සඬසෙ දත්වා භුඤ්ජනතො, කාරෙත්වා චතුභාගකං.

24.

“සොසෙහි කාල” මිච්චා’හ,
තිස්සො කාලමසොසයි;
සුඤ්ඤත්වා දිබ්බසොතෙන,
රඤ්ඤො සක්ඛාය දායකො.

25.

ථෙරො පියඬගු දීපට්ඨො, ථෙරං තත්ථ නියොජයි;
තිස්සං කුටුම්භිකසුතං, සො තත්ථ නහසා’ගමා.

26.

තස්ස තිස්සො කරාපත්ත-ආදායා’දාසි රාජිනො;
සඬසස්ස භාගං සම්භාගං, රාජා පත්තෙ බිපාපයි.

27.

සම්භාගං බිපි තිස්සො ච, සම්භාගං චළවාපි ච;
න ඉච්ඡිතස්සාභාගඤ්ච, තිස්සො පත්තම්හි පක්ඛිපි.

28.

හත්තස්ස පුණ්ණපත්තං තං, අදාථෙරස්ස භූපති;
අදා ගොතමථෙරස්ස, සො ගත්ත්වා නහසා ලහුං.

29.

හික්ඛුතං භුඤ්ජමානානං, දත්වා ආලොපභාගසො;
පඤ්චසතානං සො ථෙරො, ලද්ධෙහි තු තදන්තිකා.

30.

භාගෙහි පත්තං පුරෙත්වා, ආකාසෙ බිපි රාජිනො;
දිස්වා’ ගතං ගහෙත්වා තං, තිස්සො භොජිසි භූපතිං.

31.

භුඤ්ජිත්වාන සයඤ්ජාපි, චළචඤ්ච අභොජයි;
සත්තාහං චුම්ඛටං කත්වා, රාජා පත්තං විසජ්ජයි.

32.

ගත්ත්වාන සො මහාගාමං, සමාදාය බලං පුත;
සට්ඨිසහස්සං යුද්ධාය, ගත්ත්වා යුජ්ඣි සභාතරා.

33.

රාජා වළවමාරුශ්භ, තිස්සො කණ්ඩුල හත්ථිනං;
ද්වෙ භාතරො සමාගඤ්ජුං, යුජ්ඣමානා රණෙ තදා.

34.

රාජා කරිං කරිත්ථ'න්තො, වළවාමණ්ඩලං අකා;
තථාපි ඡිද්දං නො දිස්වා, ලඬ්ඝා පෙතුං මතිංඅකා.

35.

වළවං ලඬ්ඝයිත්වාන, හත්ථිනං භාතිකො'පරි;
තොමරං ඛිපි වම්මංව, යථා ඡිජ්ජති පිට්ඨියං.

36.

අනෙකානි සහස්සානි, කුමාරස්ස නරාතහිං;
පතිංසු යුද්ධෙ යුජ්ඣන්තා, හිජ්ජ වෙව මහබ්බලං.

37.

“ආරොහකස්ස වෙකල්ලා, ඉත්ථි මං ලඬ්ඝයි”ඉති;
කුද්ධොකරී තං වාලෙන්තො, රුක්ඛමෙක මුපාගමි.

38.

කුමාරො ආරුහී රුක්ඛං, හත්ථි සාම්මුපාගමි;
තමාරුශ්භ පලායන්තං, කුමාරො මනුබන්ධි සො.

39.

පවිසිත්වා විහාරං සො, මහාථෙර සරංගතො;
නිපජ්ජහෙට්ඨා මඤ්චස්ස, කුමාරො භාතුනොභයා.

40.

පසාරයි මහාථෙරො, චීවරං තත්ථ මඤ්චකෙ;
රාජා අනුපදං ගන්ත්වා, “කුහිං තිස්සො”ති පුච්ඡථ.

41.

“මඤ්චෙ තත්ථ මහාරාජ”, ඉති ථෙරො අවොච තං;
හෙට්ඨා මඤ්චෙති ජානිත්වා, තතො නික්ඛම්ම භූපති.

42.

සමන්තතො විහාරස්ස, රක්ඛං කාරයි තං පන;
පඤ්චකම්භි නිපජ්ජෙත්වා, දත්වා උපරි චීවරං.

43.

මඤ්චපාදෙසු ගණ්හිත්වා, චත්තාරො දහරා යතී;

මහාවංසපාළි
මතභික්ඛුනියාමෙන, කුමාරං බහි නීහරුං.

44.

නියමානන්තු තං ඤත්වා, ඉධ මාහ මහීපති;
“තිස්ස ත්වං කුලදෙවතානං, සීසෙ හුත්වාන නියාසි.

45.

බලක්කාරෙන ගහණං, කුලදෙවෙහි නත්ථි මෙ;
ගුණං ත්වං කුලදෙවානං, සරෙය්‍යාසි කදාචිපි”.

46.

තතොයෙව මහාගාමං, අගමාසි මහීපති;
ආණාපෙසි ච තත්ථෙව, මාතරං මාතුගාරවො.

47.

[වස්සානි අට්ඨසට්ඨිංසො, අට්ඨා ධම්මට්ඨමානසො;
අට්ඨසට්ඨිවිහාරෙ ච, කාරාපෙසි මහීපති.]

48.

නික්ඛම්තො සො භික්ඛුහි, තිස්සොරාජ සුතො පන;
දීඝවාපිං තතොයෙව, අගම’ඤ්ඤතරො විය.

49.

කුමාරො ගොධගත්තස්ස, තිස්සථෙරස්ස ආහ සො;
“සාපරාධො අහං හන්තෙ, බමාපෙස්සාමි භාතරං.

50.

වෙය්‍යාවච්චකරා කාරං, තිස්සං පඤ්චසතානි ච;
භික්ඛුනමාදිසිත්වා සො, ථෙරො රාජ මුපාගමි.

51.

රාජපුත්තං යපෙත්වාන, ථෙරො සොපාන මත්ථකෙ;
සසඬිසො පාවිසි සද්ධො, නිසිදාවිය භූමිපො.

52.

උපානයි යාගුආදිං, ථෙරො පත්තං විධෙසිසො;
“කිත්ති වුත්තො’බ්‍රවි තිස්සං, ආදාය අගතා” ඉති.

53.

“කුහිං වොරො”ති වුත්තො ච, ඨිතයානං නිවෙදයි;
විහාරදෙවී ගන්ත්වාන, ඡාදියයාසි පුත්තක.

54.

රාජා'හ ථෙරං “ඤාතො වො,
දාසභාවො ඉදානි නො;
සාමණෙරං පෙසයෙථ,
තුම්හෙ මෙ සත්තවස්සිකං.

55.

ජනක්ඛයං විනායෙව, කලහො න භවෙය්‍ය නො;
රාජා සඬ්ඝස්ස දොසෙසො, භංසෙ දණ්ඩං කර්ස්සති.

56.

හෙස්සතා'ගතකිච්චා වො,
යාගාදිං ගණ්භාථාති සො;
දත්වා තං භික්ඛුසඬ්ඝස්ස,
පක්කොසිත්වාන භාතරං.

57.

තත්ථෙව සඬ්ඝමජ්ඣමිහි, නිසින්තො භාතරා සහ;
භුඤ්ජිත්වා එකතොයෙව, භික්ඛු සඬ්ඝං විසජ්ජයි.

58.

සස්සකම්මානි කාරෙතුං, තිස්සං තත්ථෙව පාභිණි;
සයම්පි හෙරිං වාරෙත්වා, සස්සකම්මානි කාරයි.

59.

ඉති වෙරමනෙකවිකප්පවිතං,
සමයන්ති ඛුං අපි සප්පුරිසං;
ඉති චිත්තිය කොභි නරො මතිමා,
න භවෙය්‍ය පරෙසු සුසන්ත මනොති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්වෙභාතිකයුද්ධං නාම

චතුච්ඡතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චවිසතිම පරිච්ඡෙද

දුට්ඨගාමණි විජයො

1.

දුට්ඨගාමණිරාජා'ථ, කත්වාන ජනසඬ්භං;
කුන්තෙ ධාතුං නිධාපෙත්වා, සයොග්ගබලවාහනො.

2.

ගත්ත්වා තිස්සමහාරාමං, වන්දිත්වා සඬ්භමබ්බවි;
‘‘පාරගඬ්භං ගමිස්සාමි, ජොතෙතුං සාසනං අහං.

3.

සක්කාතුං භික්ඛවො දෙථ, අම්භෙහි සහගාමිනො;
මඬ්භලඤ්චෙව රක්ඛා ව, භික්ඛුනං දස්සනං හිනො.

4.

අදාසි දණ්ඩකම්මත්ථං, සඬ්ඝො පඤ්චසතං යතී;
භික්ඛුසඬ්ඝතමාදාය, තතො නික්ඛම්ම භූපති.

5.

සොධාපෙත්වාන මලයෙ, ඉධාගමනමඤ්ජසං;
කණ්ඩුලං හත්ථිමාරුය්හ, යොධෙහි පරිවාරිතො.

6.

මහතා බලකායෙන, යුද්ධාය අභිනික්ඛමි;
මහාගාමෙන සම්බද්ධා, සෙනාගා'ගුත්තභාලකං.

7.

මහියඬ්භණ්ඩාගම්ම, ඡත්තං දම්ළමග්ගහි;
සාතෙත්වා දම්ළෙ තත්ථ, ආගන්ත්වා අමබතිත්ථකං.

8.

ගඬ්භා පරිබාසම්පන්නං, තිත්ථම්බදම්ළං පන;
යුජ්ඣං චතුහි මා සෙහි, කතහත්ථං මහබ්බලං.

9.

මාතරං දස්සයිත්වාන, තෙන ලෙසෙන අග්ගහි;
තතොඔරුය්හ දම්ළෙ, සත්තරාපෙ මහබ්බලෙ.

10.

ඵකාහෙනෙව ගණ්හිත්වා, බෙමං කත්වා මහබ්බලො;
බලස්සා'දා ධනං තෙන, බෙමාරාමොති වුව්චති.

11.

මහාකොට්ඨන්තරෙ සොබ්භෙ, දොණො ගවරමග්ගහි;

භාලකොලෙ ඉස්සරියං, නාළිසොබ්භමිහි නාළිකං.

12.

දීසාභයගල්ලකමිහි, ගණ්හි දීසාභයමිපි ව;
කච්ඡිපිට්ඨෙ කපිසීසං, චතුමාසෙන අග්ගහි.

13.

කොටනගරෙ කොටඤ්ච, තතො භාලවභාණකං;
වහිට්ඨෙ වහිට්ඨදම්මිලං, ගාමණිමිහි ව ගාමණිං.

14.

කුම්භගාමමිහි කුම්භඤ්ච, නන්දිගාමමිහි නන්දිකං;
ගණ්හි බාණුං බාණුගාමෙ, ද්වෙ තු තම්බුණ්ණමෙ පන.

15.

මාතුලං භාගිනෙයාඤ්ච, තම්බලණ්ණමනාමකෙ;
ජම්බුවග්ගහී සොසො ව, ගාමො'හු තං තදව්භයො.

16.

“අජානිත්වා සකංසෙනං, සාතෙන්ති සජනා” ඉති;
සුත්වාන සච්චකිරියං, අකරී තත්ථ භූපති.

17.

රජ්ජසුඛාය වායාමො, නායං මම කදාවිපි;
සම්බුද්ධ සාසනස්සෙව, යපනාය අයං මම.

18.

තෙන සච්චෙන මෙසෙනා-කායොපගතභණ්ඩිකං;
ජාලවණ්ණංව භොතුති, තං තට්ඨෙවතදා අහු.

19.

ගඬිගාතීරමිහි දම්මිලා, සබ්බෙ සාතිතසෙසකා;
විජිතං නගරං නාම, සරණත්ථාය පාවිසුං.

20.

ඵාසුකෙ අඬිගණ්ඨානෙ, ඛන්ධාවාරං නිවෙසයි;
තං ඛන්ධාවාර... ධීති, නාමෙනා'භොසි පාකටං.

21.

විජිතනගරගාහත්ථං, වීමංසන්තො නරාධිපො;
දිස්වා'යන්තං නන්දිමිත්තං, විසජ්ජාපෙසි කණ්ඩුලං.

22.

ගණ්හිතුං ආගතං හත්ථිං, නන්දිමිත්තො කරෙහිතං;
උභො දන්තෙ පිළයිත්වා, උක්කුටිකං නිසිදයි.

23.

හත්ථිනා නන්දිමිත්තො තු, යස්මා යත්ථ අයුජ්ඣි සො;
තස්මා තත්ථ තතො ගාමො, හත්ථිපොරොති වුච්චති.

24.

විමංසිත්වා උභො රාජා, විජිතං නගරං අගා;
යොධානං දක්ඛිණද්වාරෙ, සඬිගාමො ආසි හිංසනො.

25.

පුරත්ථිමමහි ද්වාරමහි, සො වෙළුසුමනො පන;
අනෙක සඬිබ්බෙ දම්මෙ, අස්සාරුල්ලෙහ අසාතයි.

26.

ද්වාරං ඵකෙසුං දම්මො, රාජා යොධෙ විසජ්ජයි;
කණ්ණුලො නන්දිමිත්තො ච, සුරනිමිලො ච දක්ඛිණො.

27.

මහාසොණො ච ගොට්ඨො ච,
ථෙර පුත්තො ච තෙ තයො;
ද්වාරෙසු තීසු කම්මානි,
ඉතරෙසු තදා කරුං.

28.

නගරං තං තිපරිබං, උච්චපාකාර ගොපිතං;
අයොකම්මකතද්වාරං, අරිහි දුජ්ජධංසියං.

29.

ජාණ්හි යත්වා දායාහි, හින්දිත්වාන සිලායුධා;
ඉට්ඨකා වෙච හත්ථි සො, අයොද්වාරමුපාගමි.

30.

ගොපුරට්ඨා තු දම්මො, බ්බිසංසු විවිධා'යුධෙ;
පක්කං අයොගුලඤ්ඤවෙච, කථිකඤ්ඤ සිලෙසිකං.

31.

පිට්ඨිං බිත්තෙ සිලෙසමිහි, ධූපායන්තෙ'ථ කණ්ඩුලො;

වෙදනට්ටො' දකයානං, ගන්ත්වාන තත්ථ ඔග්භි.

32.

න ඉදං සුරාපාණං තෙ, අයොද්චාර විසාටනං;
ගච්ඡ ද්චාරං විසාටෙහි, ඉච්චාහගොට්ඨයිමිබරො.

33.

සො මානං ජනයිත්වාන, කොඤ්චං කත්වා ගජුත්තමො;
උදකා උට්ඨහිත්වාන, ථලෙ අට්ඨාසි දජ්ජවා.

34.

හත්ථිවජ්ජෙ වියොජෙත්වා, සිලෙසං ඔසධං අකා;
රාජා ආරුය්හ හත්ථිං තං, කුමහෙ ඵුසියපාණිනා.

35.

“ලංකාදීපමිහි සකලෙ, රජ්ජං තෙ තාත කණ්ඩුල;
දම්මි”ති තං තොසයිත්වා, භොජෙත්වා වරභොජනං.

36.

වෙය්යිත්වා සාටකෙන, කාරයිත්වා සුවම්මිතං;
සත්තගුණං මාහිසවම්මං, ඛන්ධෙත්වා වම්මපිට්ඨියං.

37.

තස්සො' පරිතෙලවම්මං, දාපෙත්වා තං විසජ්ජයි;
අසනීවිය ගජ්ජන්තො, සො ගහෙත්වා'පද්දවෙ සහ.

38.

පදරං විජ්ඣි දායාහි, උම්මාරං පදසා'හනි;
සද්ධාරබාහං තං ද්චාරං, භූමියං සරවං පති.

39.

ගොපුරෙ දබ්බසම්භාරං, පතන්තං හත්තිපිට්ඨියං;
බාහාහි පරිහරිත්වාන, නන්දිමිත්තො පවට්ඨයි.

40.

දිස්වාන තස්ස කිරියං, කණ්ඩුලො තුට්ඨමානසො;
දායාපීඨනවෙරං තං, ඡඩ්ඨෙසි පය්මං කතං.

41.

අත්ථනො පිට්ඨිතොයෙව, පවෙසත්ථාය කණ්ඩුලො;
නිවත්තිත්වාන ඔලොකි, යොධං තත්ථ ගජුත්තමො.

42.

“හත්ථිනාකතමග්ගෙන, නප්පවෙක්ඛාමහං” ඉති;
නන්දිමිත්තො විචිත්තෙන්වා, පාකාරං හනි බාහුනා.

43.

සො අට්ඨාරසහත්ථුවිවො, පතිඅට්ඨසහො කිර;
ඔලොකි සුරනිමලං, අනිච්ඡං සොපි තං පථං.

44.

ලඬ්ඝයිත්වාන පාකාරං,
නගරබ්භන්තරෙ පති;
හින්දිත්වා ද්වාරමෙකෙකං,
ගොට්ඨො සොණොව පාවිසි.

45.

හත්තී ගහෙන්වා රථවක්කං, මිත්තො සකටපඤ්ජරං;
නාළිකෙරතරුං ගොට්ඨො, නිමමලො ඛග්ගමුත්තමං.

46.

තාලරුක්ඛං මහාසොණො, ථෙරපුත්තො මහාගදං;
විසුං විසුං වීථිගතා, දමිළෙ තත්ථ වුණ්ණයුං.

47.

විජිතං නගරං හෙන්වා, චතුමාසෙන ඛත්තියො;
තථො ගිරිලකං ගත්ත්වා, ගිරියං දමිළං හනි.

48.

ගත්ත්වා මහෙලනගරං, තිමහාපරිඛං තතො;
කදම්බ පුප්ඵවල්ලීහි, සමන්තා පරිවාරිතං.

49.

ඵකද්වාරං දුප්පවෙසං, චතුමාසෙ වසං තහිං;
ගණ්හි මහෙලරාජානං, මන්තයුද්ධෙන භූමිපො.

50.

තතො’නුරාධනගරං, ආගච්ඡන්තො මහීපති;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, පරිතොකාසපබ්බතං.

51.

මාසමිහි ජෙට්ඨමූලමිහි, තළාකං තත්ථ කාරිය;

ජලං කීළි තනිං ගාමො, පොසොනනගරවිහයො.

52.

තං යුද්ධායාගතං සුත්වා, රාජානං දුට්ඨගාමණිං;
අමච්චෙ සන්තිපාතෙත්වා, එළාරො ආභ භූමිපො.

53.

“සො රාජා ච සයංයොධො,
යොධා චස්ස මහුකිර;
අමච්චො කිත්තූ කාතබ්බං,
කිත්ති මඤ්ඤන්ති නො ඉමෙ.

54.

දීඝජත්තුප්පභුතයො, යොධා එළාරරාජිනො;
“සුචෙ යුද්ධං කරිස්සාමි”, ඉති තෙ නිච්ඡයං කරුං.

55.

දුට්ඨගාමණිරාජාපි, මන්තෙත්වා මාතුයා සහ;
තස්සා මනෙන කාරෙසි, ද්වන්තිංස බලකොට්ඨකෙ.

56.

රාජච්ඡත්තධරෙ තත්ථ, යපෙසි රාජරූපකෙ;
අබ්භන්තරෙ කොට්ඨකෙ තු, සයං අට්ඨාසි භූපති.

57.

එළාරරාජා සන්තද්ධො, මහාපබ්බත භත්ථිනං;
ආරුය්හ අගමා තත්ථ, සයොග්ග බලවාහනො.

58.

සඬ්ඨගාමෙ චත්තමානමිහි, දීඝජත්තු මහබ්බලො;
ආදාය බග්ගඵලකං, යුජ්ඣමානො භයානකො.

59.

භත්ථෙ අට්ඨරසු’ග්ගන්ත්වා, නහං තං රාජරූපකං;
ඡිත්තීත්වා අසිනා හින්දි, පයමං බලකොට්ඨකං.

60.

එවං සෙසෙපි හින්දිත්වා, මලකොට්ඨෙ මහබ්බලො;
ධීතං ගාමණිරාජෙන, බලකොට්ඨමුපාගමි.

61.

යොධො සො සුරනිමලො, ගච්ඡන්තං රාජිනො'පරි;
සාවෙත්වා අත්තනො නාමං, තමක්කොසි මහබ්බලො.

62.

ඉතරො “තං වධිස්ස”න්ති, කුද්ධො ආකාසමුග්ගමි;
ඉතරො ඔතරන්තස්ස, එලකං උපනාමයි.

63.

“ඡින්දා මෙතං සඵලකං”, ඉති වින්තිය සො පන;
ඵලකං හනි බග්ගෙන, තං මුඤ්චයි' තරොසයි.

64.

කප්පෙන්නො මුත්තඵලකං, දීඝජත්තු තහිං පති;
උට්ඨාය සුරනිමිලො, පතිතං සත්තියා'හනි.

65.

සඬ්ඛං ධම් පුස්සදෙවො, සෙනා හිජ්ජිත්ථ දාමිළි;
ඵලරොපි නිවත්තිත්ථ, සාතෙසුං දමිලෙ බහු.

66.

තත්ථ වාපි ජලං ආසි, හතානං ලොහිතා විලං;
තස්මා කුලත්ථවා පිති, නාමනො විස්සුතං අහු.

67.

වරාපෙත්වා තහිං හෙරිං, දුට්ඨගාමණි භූපති;
“න හනිස්සතු ඵලාරං, මංමුඤ්චිය පරො”ඉති.

68.

සන්නද්ධො සයමාරුශ්භ, සන්නද්ධං කණ්ඩුලං කරිං;
ඵලාරං අනුබන්ධන්තො, දක්ඛිණද්වාරමාගමි.

69.

පුරදක්ඛිණද්වාරමිහි, උභො යුජ්ඣංසු භූමිපා;
තොමරං බිපි ඵලාරො, ගාමණි තමවඤ්චයි.

70.

විජ්ඣාපෙසි ව දන්තෙහි, තං හත්ථිං සකහත්ථිනා;
තොමරං බිපි ඵලාරං, සහත්ථි තත්ථ සො පති.

71.

තතො විජිතසඬ්ඛගාමො, සයොග්ගබලවාහනො;

ලංකං එකාතපත්තං සො, කත්වාන පාවිසි පුරං.

72.

පුරමිහි හෙරිං වාරෙත්වා, සමන්තා යොජනෙ ජනෙ;
සන්නිපාතිය කාරෙසි, පූජං එළාරරාජිනො.

73.

තං දෙහපතිතයානෙ, කුටාගාරෙන කුමාපයි;
චෙතියං තත්ථ කාරෙසි, පරිහාරමදාසි ච.

74.

අජ්ජාපි ලංකාපතිනො, තං පදෙසසමිපගා;
තෙනෙව පරිහාරෙන, න වාදාපෙන්නි තුරියං.

75.

එවං ද්වත්තිංස දමිළ, රාජානො දුට්ඨගාමණි;
ගණ්හිත්වා එකච්ඡත්තෙන, ලංකාරජ්ජමකාසි සො.

76.

විජිතෙ නගරෙ හින්තෙ, යොධො සො දීඝජත්තුකො;
එළාරස්ස නිවෙදෙත්වා, භාගිනෙයාස්ස යොධතං.

77.

තස්ස හල්ලුක නාමස්ස, භාගිනෙයාස්ස අත්තනො;
පෙසයි වාගමත්ථාය, තස්ස සුත්වාන හල්ලුකො.

78.

එළාරදඩ්ඨදිවසා, සත්තමෙ දිවසෙ ඉධ;
පුරිසානං සහස්සෙහි, සට්ඨියා සහ ඔතරි.

79.

ඔතිණ්ණො සො සුණ්ත්වාපි, පතනං තස්ස රාජිනො;
‘‘යුජ්ඣස්සාමි’’ති ලජ්ජාය, මහාතිත්ථං ඉධාගමා.

80.

බන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, ගාමෙ කොළමිබ්බාලකෙ;
රාජා තස්සා’ගමං සුත්වා, යුද්ධාය අභිනික්ඛමි.

81.

යුද්ධසන්නහ සන්නද්ධො, හත්ථිමාරුය්හ කණ්ඩුලං;
හත්ථස්ස රථයො ධෙහි, පන්තිහි ච අනුනකො.

82.

උම්මාදච්ඡස්සො දෙවො සො, දීපෙ අග්ගධනුග්ගහො;
දසඨ්ඨායුධසන්ද්ධො, සෙසයොධා ච අන්වගුං.

83.

පචත්තෙ තුමුලෙ යුද්ධෙ, සන්තද්ධො භල්ලුකො තහිං;
රාජාහිමුඛ මායාසී, නාගරාජා තු කණ්ඩුලො.

84.

තං වෙගමන්දිභාවත්ථං, පච්චොසක්කි සනිං සනිං;
සෙනාපි සද්ධිං තෙනෙව, පච්චොසක්කි සනිං සනිං.

85.

රාජාහ “පුබ්බෙ යුද්ධෙසු, අට්ඨවීසතියා අයං;
න පච්චොසක්කි කිං ඵතං, චුස්සදෙවා”ති ආහ සො.

86.

ජයො නො පරමො දෙව, ජයභූමි මයං ගජො;
පච්චොසක්කති පෙක්ඛන්තො, ජයධානම්හි ධස්සති.

87.

නාගො’ථ පච්චොසක්කිත්වා, චුස්සදෙවස්ස පස්සතො;
මහාවිහාරසීමන්තෙ, අට්ඨාසි සුජපතිට්ඨිතො.

88.

තත්ථට්ඨිතො නාගරාජා, භල්ලුකො දම්ළො තහිං;
රාජාහිමුඛමාගන්ත්වා, උජ්ජණ්ඨෙසි මහීපති.

89.

මුඛං පිධාය ඛග්ගෙන, රාජා අක්කොසි තං පන;
“රඤ්ඤො මුඛමිහි පාතෙමි”, ඉති කණ්ඩඤ්ච සො බිපි.

90.

ආහච්ච සො ඛග්ගතලං, කණ්ඩො පපති භූමියං;
“මුඛෙ විද්ධො”ති සඤ්ඤාය, උක්කට්ඨිං භල්ලුකො අකා.

91.

රඤ්ඤො පච්ඡා නිසින්තො හො, චුස්සදෙවො මහබ්බලො;
කණ්ඩ බිපිමුඛෙ තස්ස, සට්ටෙන්තො රාජකුණ්ඩලං.

92.

රාජානං පාදතො කත්වා, පතමානස්ස තස්ස තු;
බ්විත්වා අපරං කණ්ඩං, විජ්ඣිත්වා තස්ස ජණ්ඩුකං.

93.

රාජානං සීසතො කත්වා, පාතෙසී ලහුහත්ථකො;
භල්ලුකෙ පතීතෙ තස්මිං, ජයනාදො පවත්තථ.

94.

චුස්සදෙවො තහිංයෙව, ඤාපෙතුං දොස මත්තනො;
කණ්ඩවල්ලිං සකං ඡෙත්වා, පසතං ලොහිතං සයං.

95.

රධඤ්ඤා දස්සෙසි තං දිස්වා, රාජා තං පුච්ඡි “කිං” ඉති;
රාජ දණ්ඩො කතො මෙති, සො අවොච මහීපති.

96.

කොට්ඨා දොසොති චුත්තොච,
ආහ කුණ්ඩල සට්ඨනං;
අදොසං දොසමඤ්ඤාය,
කීමෙතං කරි භාතික.

97.

ඉති වත්වා මහාරාජා, කතඤ්ඤා ඉධ මාහ ව;
“කණ්ඩානුච්ඡවිකො තුය්හං, සක්කාරො හෙස්සතෙ මහා.

98.

සාතෙත්වා දමිළෙ සබ්බෙ, රාජා ලද්ධජයො කතො;
පාසාද තලමාරුය්හ, සීහාසනගතො තහිං.

99.

නාටකාමච්ච මජ්ඣමහී, චුස්සදෙවස්ස තං සරං;
ආණාපෙත්වා යපාපෙත්වා, පුංඛෙන උජුකං තලෙ.

100.

කභාපණෙහි කණ්ඩං තං, ආසිත්තෙ’යු පරුපරි;
ජාදාපෙත්වා දාපෙසි, චුස්සදෙවස්ස තං බණෙ.

101.

නරින්දපාසාදතලෙ, නරින්දොථ අලඬිකතෙ;
සුගන්ධදීපුජ්ජලිතෙ, නානාගන්ධසමායුතෙ.

102.

නාටක ජනයොගෙන, අවිජරාහි ච භූසිතෙ;
අනග්ගත්ථරණත්ථිණ්ණෙ, මුදුකෙ සයනෙ සුභෙ.

103.

සයිතො සිරිසම්පත්තිං, මහතිං අපිපෙක්ඛිය;
කතං අක්කොභිණ්ණානං, සරන්තො න සුඛං ලභි.

104.

යිසඬ්භුද්දිපෙ අරහන්තො, ඤත්වා තං තස්සතක්කිතං;
අට්ඨා'රහන්තෙ පාහෙසුං, තමස්සාසෙතුමිස්සරං.

105.

ආගම්ම තෙ මජ්ඣායාමෙ, රාජ ද්වාරම්හි ඔතරුං;
නිවෙදි තඛ්භාගමනා, පාසාද තලෙමාරුහුං.

106.

චන්දිත්වා තෙ මහාරාජ, නිසීදාපිය ආසනෙ;
කත්වා විවිධසක්කාරං, පුච්ඡි ආගතකාරණං.

107.

පියඬ්භුද්දිපෙ සඬ්ඝෙන, පෙසිතං මනුජාධිප;
තමස්සා සයිතුං අම්භෙ, ඉති රාජා පුනා'හතෙ.

108.

“කථං නු භන්තෙ අස්සාසො, මම භෙස්සති යෙන මෙ;
අක්කොභිණ්ණමහාසෙන, ඝාතො කාරාපිතො” ඉති.

109.

“සග්ගමග්ගන්තරායො ච, නත්ථි තෙ තෙන කම්මුනා;
දීයඬ්ඝමනුජා චෙ'ත්ථ, ඝාතිතා මනුජාධිප.

110.

සරණෙසු ධීතො එකො, පඤ්චසීලෙපි වා'පරො;
මිච්ඡාදිට්ඨි ච දුස්සීලො, සෙසා පසුසමාමතා.

111.

ජොතයිස්සසි චෙච ත්වං, බහුධා බුද්ධසාසනං;
මනොවිලොඛං තස්මා ත්වං, විනොදය නරිස්සර.

112.

ඉති වුත්තො මහාරාජා, තෙනි අස්සාසමාගතො;
වන්දිත්වා තෙ විසජ්ජෙත්වා, සයිතො පුන වින්තයි.

113.

විනා සඬ්ඝෙන ආහාරං, මාභුඤ්ජෙථ කදාවිපි'';
ඉති මාතාපිතා'හාරෙ, සපිංසු දහරෙ' වනො.

114.

අදත්වා හික්ඛුසඬ්ඝස්ස, භුත්තං අත්ථි නුබො ඉති;
අද්දස පාතරාසමිහි, එකං මරිචචට්ටිකං.

115.

සඬ්ඝස්ස අට්ඨපෙත්වාච පරිභුත්තං සතිං විනා;
තදත්ථං දණ්ඩකම්මං මෙ, කත්තබ්බන්ති ච වින්තයි.

116.

එතෙ තෙනෙකකොටි ඉධ මනුජගණෙ සාතිතෙ වින්තයිත්වා,
කාමානං හෙතු එතං මනසි ච කයිරා සාධු ආදීනවං තං;
සබ්බෙසං සාතනිං තං මනසි ච කයිරා' නිච්චතං සාධු සාධු,
එවං දුක්ඛා පමොක්ඛං සුභගති මහවා පාපුණෙය්‍යා'ථීරෙනාති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දුට්ඨගාමණිවිජයො නාම

පඤ්චවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ජබ්බිසතිම පරිච්ඡෙද

මරිචචට්ටිකවිහාරමහො

1.

එකච්ඡත්තං කරිත්වාන, ලංකාරජ්ජං මහායසො;
නානන්තරං සංවිදහි, යොධානං සො යථාරහං.

2.

ථෙරපුත්තාහයො යොධො, දියාමානං න ඉච්ඡිතං;
පුච්ඡිතොච කිමත්ථන්ති, යුද්ධමත්ථිති අබ්‍රවි.

3.

එකරජ්ජෙ කතෙ යුද්ධං, කිනාමත්තිති පුච්ඡිතො;
යුද්ධං කිලෙස වොරෙහි, කරිස්සාමි සුදුජ්ජයං.

4.
ඉච්චෙව මාහ තං රාජා, පුනඡ්ඡුනං නිසෙධයි;
පුනඡ්ඡුනං සොයාවිත්වා, රඤ්ඤොනුඤ්ඤාය පබ්බජී.
5.
පබ්බජිත්වා ච කාලෙන, අරහත්තමපාපුණි;
පඤ්චබ්බිණාසවසත-පරිවාථරා අහොසි ච.
6.
ජත්තමඬ්ඛල සත්තාහෙ, ගතෙ ගතභයො' භයො;
රාජා කතා භිසෙකොච, මහතා විභවෙන සො.
7.
තිස්සවාපි'මගා කිළ-විධිනා සමලඬ්ඛ තං;
කිළිතුං අභිසිත්තානං, වාරිත්තඤ්චා නුරක්ඛිතුං.
8.
රඤ්ඤො පරිච්ඡදං සබ්බං, උපායනසතානි ච;
මරිචචට්ටිචිභාරස්ස, යානම්හි යපයිංසු ච.
9.
තත්ථෙව පුපයානම්හි, සධාතුං කුන්තමුත්තමං;
යපෙසුං කුන්තධරකා, උජුකං රාජමානුසා.
10.
සහොරොධො මහාරාජා, කිළිත්වා සලිලෙ දිවා;
සායමාහං ගමීස්සාම, කුන්තං වඬ්ථෙට්ඨ හො'ඉති.
11.
වාලෙතුං තං න සක්ඛිංසු, කුන්තං රාජාධිකාරිකා;
ගන්ධාමාලාහි පුෂ්පෙසුං, රාජසෙනාසමාගතා.
12.
රාජා මහත්තං අච්ඡෙරං, දිස්වා තං හට්ඨමානසො;
විධාය තත්ථ ආරක්ඛං, පවිසිත්වා පුරං තතො.
13.
කුන්තං පරික්ඛිපාපෙත්වා, චෙතියං තත්ථ කාරයි;
පුපං පරික්ඛිපාපෙත්වා, විභාරඤ්ච අකාරයි.
- 14.

තීහි වස්සෙහි නියාසි, විහාරො සො නරිස්සරො;
සඬ්ඝං සසන්තිපාතෙසි, විහරමහාකාරණා.

15.

භික්ඛූනං සතසහස්සානි, තදා භික්ඛුනියො පන;
නවුති ච සහස්සානි, අහවිංසු සමාගතා.

16.

තස්මිං සමාගමෙ සඬ්ඝං, ඉදමාක මහීපති;
‘‘සඬ්ඝං හන්තෙ විසරිත්වා, භුඤ්ජිං මරිචචට්ටිකං.

17.

හස්සෙ’තං දණ්ඩකම්මං මෙ, හවතුති අකාරයි;
සචෙතියං මරිචචට්ටි-විහාරං සුමනොහරං.

18.

පතිග්ගණ්හාතු තං සඬ්ඝො, ඉති සො දක්ඛිණොදකං;
පාතිත්වා භික්ඛුසඬ්ඝස්ස, විහාරං සුමනො අදා.

19.

විහාරෙ තං සමන්තාපි, මහන්තං මණ්ඩපං සුභං;
කාරෙත්වා තත්ථ සඬ්ඝස්ස, මහාදානං පවත්තයි.

20.

පාදෙ පතිට්ඨාපෙත්වාපි,
ජලෙ අභයවාපියා;
කතො සො මණ්ඩපො ආසි,
සෙසො කාසෙ කථාවකා.

21.

සත්තාහං අන්තපානාදිං, දත්වාන මනුජාධිපො;
අදා සාමණකං සබ්බං, පරික්ඛාරං මහාරහං.

22.

අහු සතසහස්සග්ගෙසො, පරික්ඛාරො ස ආදිකො;
අන්තෙ සහස්සග්ගෙනො, සබ්බෙ සඬ්ඝො ච තංලභි.

23.

යුද්ධෙ දාතෙ ච සුරෙන, සුරිනා රතනත්තයෙ;
පසන්තාමලවිත්තෙන, සාසනුජොත නත්ථිනා.

24.

රඤ්ඤා කතඤ්ඤානා තෙන, ථූපකාරාපනාදිතො;
විහාර මහනන්තානි, පුප්පෙතූං රතනත්තයං.

25.

පරිච්චත්තධනානෙ'ත්ථ, අනග්ගානි විමුඤ්චිය;
සෙසානි භොන්ති එකාය, උනාවිසතිකොට්ඨො.

26.

තොගා දසද්ධවිධ දොසවිදුසිතාපි,
පඤ්ඤාවිසෙස සහිතෙහි ජනෙහි පත්තා;
භොන්තෙව පඤ්චගුණයොග ගහිතසාරං,
ඉච්චස්ස සාරගහණෙ මතිමායතෙය්‍යාති.

සුප්පජ්ජසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මරිච්චට්ඨිකවිහාරමභොනාම

ජබ්බිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තවිසතිම පරිච්ඡෙද

ලොහපාසාදමභො

1.

තතො රාජා විචිත්තෙසි, විස්සුතං සුස්සුතං සුතං;
මහාපඤ්ඤො සදා පුඤ්ඤො, පඤ්ඤාය කතනිච්ඡයො.

2.

“දීපජ්ජසාදකො ථෙරො, රාජිනො අය්‍යකස්ස මෙ;
එවං කිරාහනත්තා තෙ, දුට්ඨගාමණිභූපති.

3.

මහාපුඤ්ඤො මහාථූපං, සොණ්ණමාලිං මනොරමං;
විසංහත්ථසතං උච්චං, කාරෙස්සති අනාගතෙ.

4.

පුනො උපොසථාගාරං, නානාරතනමණ්ඩිතං;
නවභූමං කරිත්වාන, ලොහපාසාද මෙව ච.

5.

ඉති චිත්තිය භූමිත්ථො, ලිඛිත්ථෙවං යපාපිතං;

පෙක්ඛාපෙන්නො රාජගෙහෙ, යීතං එව කරණ්ඩකෙ.

6.

සොවණ්ණපට්ටං ලද්ධාන, ලෙඛං තත්ථ අවාචයි;
“චත්තාලීසසතං වස්සං, අතික්කම්ම අනාගතෙ.

7.

කාකවණ්ණසුතො දුට්ඨ-ගාමණිමනුජාධිපො;
ඉදඤ්චිදඤ්ච එවඤ්ච, කාරෙස්සති”ති වාචිතං.

8.

සුත්වා හට්ඨො උදානෙත්වා, අප්පොට්ඨෙසි මහීපති;
තතො පාතො’ව ගන්ත්වාන, මහාමෙඝවනං සුභං.

9.

සන්තිපාතං කාරයිත්වා, භික්ඛුසඬ්ඨස්ස අබ්බවි;
“විමානතුල්‍යං පාසාදං, කාරයිස්සාමි වො අහං.

10.

දිඛ්ඛං විමානං පෙසෙත්වා, තදා ලෙඛං අදාථ මෙ’”;
භික්ඛුසඬ්ඨො විසජ්ජෙසි, අට්ඨ ඛිණ්ණාසවෙ තහිං.

11.

කස්සපමුනිනො කාලෙ, අසොකො නාම බ්‍රාහ්මණො;
අට්ඨ සලාකහත්තානි, සඬ්ඨස්ස පරිණාමිය.

12.

හරණං නාම දාසිං සො, “නිව්චං දෙහී”ති අබ්බවි;
දත්වා සා තානි සක්කච්චං, යාවජීවං තතො චුතා.

13.

ආකාසට්ඨවිමානමහි, නිඛ්ඛත්තිරුචිරෙ සුහෙ;
අච්ඡරානං සහස්සෙන, සදා’සි පරිවාරිතා.

14.

තස්සා රතනපාසාදො, ද්වාදසයොජනුග්ගතො;
යොජනානං පරික්ඛෙපො, චත්තාලීසඤ්ච අට්ඨ ව.

15.

කුටාගාරසහස්සෙන, මණ්ඩිතො නවභූමිකො;
සහස්සඛ්ඛසම්පන්නො, රාජමානො චතුම්බුබ්බො.

16.
සහස්සසඬ්ඛසංවුත්ති, සිහපඤ්ජර නෙත්තවා;
සකිඬ්ඛකණිකජාලාය, සජ්ජිතො වෙදිකාය ව.
17.
අම්බලට්ඨිකපාසාදො, තස්ස මජ්ඣෙකෙ යිතො අහු;
සන්තමතො දිස්සමානො, පග්ගහිතධජාකුලො.
18.
තාවතිංසඤ්ච ගච්ඡන්තා, දිස්වා ථෙරං තමෙව තෙ;
හිඬ්ඟුලෙන තදා ලෙඛං, ලෙඛයිත්වා පටෙ තතො.
19.
නිවත්තිත්වාන ආගන්ත්වා, පටං සඬ්ඝස්ස දස්සයුං;
සඬ්ඝො පටං ගහෙත්වා තං, පාහෙසි රාජසන්තිකං.
20.
තං දිස්වා සුමනො රාජා, ආගම්මාරාම මුත්තමං;
ආලෙඛතුලාං කාරෙසි, ලොහපාසාද මුත්තමං.
21.
කම්මාරම්භනකාලෙව, චතුද්වාරම්භි භොගවා;
අට්ඨසතසහස්සානි, හිරඤ්ඤානි යපාපයි.
22.
පුට්ඨසහස්ස වත්ථානි, ද්වාරෙ ද්වාරෙ යපාපයි;
ගුලු තෙලසක්ඛරමධු-පුරා වානෙක වාටියො.
23.
“අමුලකකම්ම මෙත්ථ, න කාතඛ්ඛ”න්ති භාසිය;
අග්ඝාපෙත්වා කතං කම්මං, තෙසං මූලමදාපයි.
24.
හත්ථසතං හත්ථසතං, ආසි එකෙක පස්සතො;
උච්චතො තත්තකොයෙව, පාසාදො හි චතුම්මුඛො.
25.
තස්මිං පාසාද සෙට්ඨස්මිං, අහෙසුං නවභූමියො;
එකෙකිස්සා භූමියා ව, කුටාගාරසතානි ව.
- 26.

කූටාගාරානි සබ්බානි, සජ්ඣානා ඛට්ඨාන'යුං;
පචාලවෙදිකා තෙසං, නානාරතන භූසිතා.

27.

නානාරතන චිත්තානි, තාසං පදුමකානි ච;
සජ්ඣාකිංකිණිකාපන්ති-පරික්ඛිත්තාව තා අහු.

28.

සහස්සං තත්ථ පාසාදො, ගබ්භා ආසුං සුසඬ්ඛිතා;
නානාරතන ඛට්ඨා, සිහපඤ්ජරනෙත්තවා.

29.

නාරිවාහනයානන්තු, සුත්වා වෙස්සවණස්ස සො;
තදා කාරමකාරෙසි, මජ්ඣෙ රතනමණ්ඩපං.

30.

සීහබ්බාග්ගාදිරූපෙහි, දෙවතා රූපකෙහි ච;
අහු රතනමයොහෙ'ස, ථම්මෙහි ච විභූසිතො.

31.

මුත්තාජාලපරික්ඛෙපො, මණ්ඩපන්තෙ සමන්තතො;
පචාලවෙදිකා චෙත්ථ, පුබ්බෙ වුත්තවිධා අහු.

32.

සත්තරතන චිත්තස්ස, වෙමජ්ඣෙ මණ්ඩපස්ස තු;
රුවිරො දන්තපල්ලඬකො, රම්මො ඵලිකසන්ථරො.

33.

දන්තමයාපස්සයෙ'ත්ථ, සුවණ්ණමය සුරියො;
සජ්ඣාමයෙ චන්දිමා ච, තාරා ච මුත්තකා මයා.

34.

නානාරතන පදුමානි, තත්ථ තත්ථ යථාරහං;
ජාතකානි ච තත්ථෙව, ආසුං සොණ්ණලතන්තරෙ.

35.

මහග්ගපච්චත්ථරණෙ, පල්ලඬකෙ'ති මනොරමෙ;
මනොහරා'සිට්ඨපිතා, රුවිරං දන්තබීජනී.

36.

පචාලපාදුකා තත්ථ, ඵලිකමිහි පතිට්ඨිතා;

සෙනවිජත්තං සජ්ඣාදානං, පල්ලඬකො'පරිසොහථ.

37.

සත්තරතන මයානෙත්ථ, අට්ඨමඬගලිකානි ච;
චතුප්පදානං පන්තී ච, මණ්ඩුත්තන්තරා අහුං.

38.

රජතානඤ්ච සණ්ඨානං, පන්තී හත්තන්තලමබ්බතා;
පාසාදජත්තපල්ලඬක-මණ්ඩපා'සුං අනග්ගිකා.

39.

මහග්ග පඤ්ඤපාපෙසි, මඤ්චජීයං යථාරහං;
තථෙව භූමත්ථරණං, කම්බලඤ්ච මහාරහං.

40.

ආවාම කුම්භිසොචණ්ණා, උලුඬකො ච අහු තහිං;
පාසාද පරිභොගෙසු, සෙසෙසු ච කථා' වකා.

41.

චාරුපාකාර පරිචාරො,
සො චතුද්වාරකොට්ඨකො;
පාසාදො'ලඬකතො සොහි,
තාවතිංස සභා විය.

42.

තම්බ ලොහිට්ඨකාහෙ'සො,
පාසාදො ඡාදිතො අහු;
ලොහ පාසාද වොහාරො,
තෙන තස්ස අජායථ.

43.

නට්ඨිතෙ ලොහපාසාදෙ, සො සඬ්ඝං සන්නිපාතයි;
රාජා සඬ්ඝො සන්නිපති, මරිචචට්ටිමහෙ විය.

44.

පුට්ඨජනා'ව අට්ඨංසු, හික්ඛු පඨමභූමියං;
තෙපිටකා දුතියාය, සොතාපන්නාදයො පන.

45.

එකෙ කෙයෙව අට්ඨංසු, තතියාදීසු භූමිසු;

මහාවංසපාළි
අරහන්තො ච අට්ඨංසු, උද්ධං චතුසු භූමිසු.

46.

සඬ්ඝස්ස දත්වා පාසාදං, දක්ඛිණම්බුපුරස්සරං;
රාජා'දත්ථ මහාදානං, සත්තාහං පුබ්බකං පිය.

47.

පාසාද මහවත්තානි, මහාවාගෙන රාජිනා;
අනග්ඝානි යපෙත්වාන, අහෙසුං තිංසකොට්ඨො.

48.

නිස්සාරෙ ධනනිවයෙ විසෙසසාරං,
යෙ දානං පරිගණයන්ති සාධුපඤ්ඤා;
තෙ දානං විපුලමපෙත චිත්තසඬ්භා,
සත්තානං භිතපරමා දදන්ති එවංති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලොකහපාසාදමහො නාම

සත්තවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨවිසතිම පරිච්ඡෙද

මහා ඥාපසාධන ලාභො

1.

තතො සතසහස්සං සො, විස්සජ්ජෙත්වා මහීපති;
කාරාපෙසි මහාබොධි-පූජං සුළාරමුත්තමං.

2.

තතො පුරං පවිසිත්තො, ඥාපයානෙ නිවෙසිතං;
පස්සිත්වාන සීලායුජං, සරිත්වා පුබ්බකං සුතිං.

3.

“කාරෙස්සාමි මහාඥාපං”, ඉති භට්ඨො මහාතලං;
ආරුය්හ රත්තිං භුඤ්ජිත්වා, සයිතො ඉති චිත්තයි.

4.

“දම්මෙ මද්දමානෙන, ලොකො'යං පිළිතො මයා;
න සක්කා බලිමුද්ධත්තුං, තං වජ්ජිය බලිං අහං.

5.
කාරයන්තො මහාඥපං, කතං ධම්මෙන ඉට්ඨිකා;
උප්පාදෙස්සාමි “ඉච්චෙවං, වින්තයන්තස්ස වින්තිතං.
6.
ජත්තම්භි දෙවතාජානී, තතො කොලාහලං අහු;
දෙවෙසු ඤාත්වා තං සක්කො, විස්සකම්මාන මබ්බවි.
7.
“ඉට්ඨකත්තං චෙතියස්ස, රාජා වින්තෙසි ගාමණි;
ගන්ත්වා පුරා යොජනම්භි, ගම්භීර නදී යන්තිකෙ.
8.
මාපෙහි ඉට්ඨිකා තත්තං’, ඉති සක්කෙ න භාසිතො;
විස්සකම්මො ඉධාගම්ම, මාපෙසි තත්ථ ඉට්ඨිකා.
9.
පභාතෙ ලුද්දකො තත්ථ, සුනබ්බෙහි වනං අගා;
චොධාරුපෙන දස්සෙසි, ලුද්දකං භූමිමදෙවතා.
10.
ලුද්දකො තං’නුබන්ධන්තො, ගන්ත්වා දිස්වාන ඉට්ඨිකා;
අන්තරහිතාය ගොධාය, ඉති විධන්තසි සො තහිං.
11.
“කාරෙතු කාමො කිරි නො, මහාඥපං මහීපති;
උපායනම්දං තස්සං’, ඉති ගන්ත්වා නිවෙදයි.
12.
තස්ස තං වචනං සුත්වා, පියං ජනහි තප්පියො;
රාජා කාරෙසි සක්කාරං, මහන්තං තුට්ඨමානසො.
13.
පුරාපුබ්බත්තරෙ දෙසෙ, යොජනත්තය මත්ථකෙ;
ආචාර විට්ඨිගාමම්භි, සොළසකරියෙ කලෙ.
14.
සොවණ්ණ ඛිජානු’ට්ඨිංසු, විවිධානි පමාණතො;
විදත්ථුක්කට්ඨ මාණානි, අභිගුලිමාණා නිහෙය්තො.
- 15.

සුවණ්ණ පුණ්ණං තං භූමිං, දිස්වා සඬගාමවාසිකා;
සුවණ්ණ පාහිං ආදාය, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයුං.

16.

පුරාපාවින පස්සමිහි, සත්ත යොජන මත්ථකෙ;
ගඬගාපාලෙ තම්බපිට්ඨෙ, තම්බලොහං සමුට්ඨහි.

17.

තඬගාමිකා තම්බලොහ-බ්ඡමාදාය පාතියා;
රාජාන මුපසඬකමම, තමත්ථඤ්ච නිවෙදයුං.

18.

පුබ්බදක්ඛිණදෙසමිහි, පුරතො චතුයොජනෙ;
සුමන වාපි ගාමමිහි, උට්ඨහිංසු මණ්ඩහු.

19.

උපල කුරුවිත්දෙහි, මිස්සකානෙව ගාමිකා;
ආදාය පාතියාඵව, ගන්ත්වා රඤ්ඤො නිවෙදයුං.

20.

පුරතො දක්ඛිණෙ පස්සෙ, අට්ඨයොජනමත්ථකෙ;
අම්බට්ඨ කොලලෙණමිහි, රජතං උපපජ්ජථ.

21.

නගරෙ වාණිජො ඵකො, ආදාය සකටෙ බහු;
මලයා සිඬගිවෙරාදිං, ආනෙතුං මලයං ගතො.

22.

ලෙණස්ස අවිදුරමිහි, සකටානිට්ඨ පාපිය;
පතොදාදාරුනිච්ඡන්තො, ආරුළ්භො තං මහීධරං.

23.

වාට්ඨපමාණං තං තත්ථ, පක්කභාලෙන නාමි තං;
දිස්වා පන සලට්ඨිඤ්ච, පාසාණට්ඨඤ්ච තං ඵලං.

24.

චණ්ටෙ තං වාසියා ඡෙත්වා, දස්සාම'ග්ගන්ති විත්තිය;
කාලං ඝොසෙසි සද්ධාය, චත්තාරො'නාසවාගමුං.

25.

හට්ඨො සො තෙ'හිවාදෙත්වා, නිසිදාපිය සාදරො;

වාසියා වණ්ටසාමන්තා, තවං ඡන්තවා අපස්සයං.

26.

මුඤ්ඡිත්වා'වාට පුණ්ණං තං, යුසං පත්තෙහී ආදිය;
චත්තාරො යුස පුරෙතෙ, පත්තෙ තෙසමදාසියො.

27.

තෙ තං ගහෙත්වා පක්කාමුං,
කාලං සොසෙසි සො පුන;
අඤ්ඤෙ ඛිණ්ණාසවා ථෙරා,
චත්තාරො තත්ථ ආගමුං.

28.

තෙසං පත්තෙ ගහෙත්වා සො, පත්තාමිඤ්ජහී පුරිය;
අදාසි තෙසං පක්කාමුං, තයො එකො නපක්කමි.

29.

රජතං තස්ස දස්සෙතුං, ඔරොහිත්වා තතො හි සො;
නිසජ්ජ ලෙණාසන්නමිහි, තාමිඤ්ජා පරිභුඤ්ජථ.

30.

සෙසාමිඤ්ජා වාණිජො'පි, භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථකං;
හණ්ඩිකාය ගහෙත්වාන, සෙසථෙරපදානුගො.

31.

අඤ්ජසා ඉමිනා ත්වමපි, ගච්ඡ දානී උපාසක;
ගන්ත්වාන ථෙරං පස්සිත්වා, වෙය්‍යාවච්ච මහාසි ව.

32.

ථෙරො ව ලෙණද්වාරෙන, තස්ස මග්ග අමාපයි;
ථෙරං වන්දිය සො තෙන, ගච්ඡන්තො ලෙණමද්දස.

33.

ලෙණ ද්වාරමිහි යත්වාන, පස්සිත්වා රජතමපි සො;
වාසියා ආහනිත්වාන, රජතති විජානිය.

34.

ගහෙත්වෙකං සජ්ඣුපිණ්ඩං, ගන්ත්වාන සකටන්තිකං;
සකටානි යපාපෙත්වා, සජ්ඣුපිණ්ඩං තමාදිය.

35.

ලහුං අනුරාධ පුරං, ආගමිම වරවාණිජො;
දස්සෙත්වා රජතං රඤ්ඤො, තමත්ථමිපි නිවෙදයි.

36.

පුරතො පච්ඡිමෙ පස්සෙ, පඤ්චයොජන මත්ථකෙ;
උරුචෙලපට්ටනෙ මුත්තා, මහාමලක මත්තියො.

37.

පවාලන්තරිකා සද්ධිං, සමුද්දාථලමොක්කමුං;
කෙවට්ඨා තා සමෙක්ඛිත්වා, රාසිං කත්වාන එකතො.

38.

පාතියා ආනයිත්වාන, මුත්තා සහ පවාලකා;
රාජාන මුපසඬිකම්ම, තමත්ථමිපි නිවෙදයුං.

39.

පුරතො උත්තරෙ පස්සෙ, සත්ත යොජන මත්ථකෙ;
පෙළිවාපික ගාමස්ස, වාපිපක්ඛන්තකන්දරෙ.

40.

ජායිංසු වාලුකාපිට්ඨෙ, චත්තාරො උත්තමා මණි;
නීසද පොතජ්ජමාණා, උම්මාපුජ්ජනිභාසුභා.

41.

තෙ දිස්වා සුනබො ලුද්දො, අගන්ත්වා රාජසන්තිකං;
“එවරුපා මණිදිට්ඨො, මයා” ඉති නිවෙදයි.

42.

ඉට්ඨකාදීනි එතානි මහාපුඤ්ඤො මහාමනි;
මහාථුපත්ථමුජ්ජන්තා-න’ස්සොසි තදහෙව සො.

43.

යථානුරූපං සක්කාරං, තෙසං කත්වා සුමානතො;
එතෙ වා රක්ඛකෙ කත්වා, සබ්බානි ආභරාපයි.

44.

බෙදමිපි කායජමසය්හමචින්තයිත්වා,
පුඤ්ඤං පසන්නමනසො පචිත හි එවං;
සාධෙති සාධන සතානි සුඛා කරානි,
තස්මා පසන්නමනසො’ව කරෙය්‍ය පුඤ්ඤන්ති.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

මහාඥපසාධනලාභො නාම

අට්ඨවිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකුනතිංසතිම පරිච්ඡෙද

ඥාපරමිභො

1.

එවං සමත්තෙ සම්භාරෙ, වෙසාබ්බුණ්ණමාසීයං;
පත්තෙ විසාබ්බනක්ඛත්තෙ, මහාඥපත්ථමාරහි.

2.

භාරත්වාන තහිං ඥාපං, ඥාපයානමබ්බාණයි;
සත්ථහත්ථො මහීපාලො, ටීරී කාතුං මනෙකධා.

3.

යොධෙහි ආහරාපෙත්වා, ගුලපාසාණකෙ තහිං;
කුට්ඨෙහි ආහනාපෙත්වා, පාසාණෙ වුණ්ණිතෙ අථ.

4.

චම්මවනද්ධ පාදෙහි, මහාහත්ථීහි මද්දයි;
භූමියා ටීරීභාවත්ථං, අත්ථානත්ථවිච්ඡක්ඛණො.

5.

ආකාස ගඬිගාපතිත-ට්ඨානෙ සතතතින්තකෙ;
මත්තිකා සුබ්බමා තත්ථ, සමන්තා තිං සයොජනෙ.

6.

නවනීත මත්තිකා'නෙසා, සුබ්බමත්තා පප්ඵචති;
ඛිණාසවා සාමණෙරා, මත්තිකා ආහරුං තතො.

7.

මත්තිකා අත්ථරාපෙසි, තත්ථ පාසාණකොට්ටිමෙ;
ඉට්ඨකා අත්ථරාපෙසි, මත්තිකො පරිඉස්සරො.

8.

තස්සො පරිබරසුධං, කුරුවින්දං තතොපරි;
තස්සො පරිඅයොජාලං, මරුම්බන්තු තතොපරං.

9.
ආහටං සාමණෙරෙහි, හිමවන්තා සුගන්ධකං;
සන්ථරාපෙසි භූමින්දො, එළිකන්තු තතොපරි.
10.
සීලායො සන්ථරාපෙසිවිජ එළිකසන්ථරො පරි;
සබ්බත්ථ මත්තිකාකිව්වෙ, නවනීතව්හයා අහු.
11.
නියායාසෙන කපිට්ඨස්ස, සන්තිතෙන රසොදකෙ;
අට්ඨඬ්ගුලං බහලඵතා, ලොහපට්ටං සීලොපරි.
12.
මනොසීලායතිලතෙ-ලසන්නිකාය තතො පරි;
සත්තඬ්ගුලං සජ්ජපට්ටං, සන්ථරෙසි රථෙසහො.
13.
මහාථූප පතිට්ඨාන-යානෙ ඵලං මහීපති;
කාරෙත්වා පරිකම්මානි, විජ්ජසන්නෙන වෙතසා.
14.
ආසල්හී සුක්කපක්ඛස්ස, දිවසම්භි චතුද්දසෙ;
කාරෙත්වා හික්ඛුසඬ්ඝස්ස, සන්තිපාතමිදං වදි.
15.
මහාවෙනිය මත්ථාය, හදන්තාමඬ්ගලිට්ඨකං;
පතිට්ඨාපෙස්සං ස්වෙ ඵත්ථ, සබ්බො සඬ්ඝො සමෙතුනො.
16.
බුද්ධ පූජා පයොගෙන, මහාජනහීතත්ථිකො;
“මහාජනො” පොසථිකො, ගන්ධමාලාදිගණ්ඨිය.
17.
මහාථූප පතිට්ඨාන-යානං යාතු සුචෙ’’ඉති;
වෙනිය යාන භූසාය, අමච්චෙ ව නියොජයි.
18.
ආණාපිතා නරින්දෙන, මුනිනො පියගාරවා;
අනෙකෙහි පකාරෙහි, තෙ තං යානමලඬ්කරුං.
- 19.

නගරං සකලඤ්චෙව, මග්ගඤ්චෙව ඉධාගතං;
අනෙකෙහි පකාරෙහි, අලඬිකාරයි භූපති.

20.

පහානෙ ච චතුද්වාරෙ, නගරස්ස යිපාපයි;
නහාපිනෙ නහාපකෙ ච, අප්පකෙ ච බහුතථා.

21.

චත්ථානි ගන්ධමාලා ච, අන්තානි මධුරානි ච;
මහාජනත්ථං භූමින්දො, මහාජනහිනෙ රතො.

22.

පටියත්තානි එතානි, සාදිගිත්වා යථාරුචි;
පොරාජානපදාවෙව ථූපයානමුපාගමුං.

23.

සුමණ්ඨිතෙහි නෙකෙහි, යානන්තර විධානතො;
ආරක්ඛිතො අමච්චෙහි, යථායානං මහීපති.

24.

සුමණ්ඨිතාහි නෙකාහි, දෙවකඤ්ඤපමාහි ච;
නාටකීහි පරිබ්බුල්ලො, සුමණ්ඨිත පස්සාධිතො.

25.

චත්තාලීස සහස්සෙහි, නරෙහි පරිවාරිතො;
නානා තූරිය සඬිසුට්ඨො, දෙවරාජ විලාසවා.

26.

මහාථූප පතිට්ඨානං, යානායාන විචක්ඛණො;
අපරණ්භෙ උපාගඤ්ඨි, නන්දයන්තො මහාජනං.

27.

අට්ඨත්තරසහස්සං සො, සාටකානිට්ඨපාපිය;
පුට්ඨද්ධානි මජ්ඣමිහි, චතුපස්සෙ තතො පන.

28.

චත්ථානි රාසිංකාරෙසි, අඵනකානි මහීපති;
මධුසප්පි ගුලාදීහි ච, මඬිගලත්ථං යිපාපයි.

29.

නානාදෙසෙහිපා'ගඤ්ජුං, බහවො හික්ඛවො ඉධ;

ඉධ දීපට්ඨසඛිසස්ස, කා කථාව ඉධාගමෙ.

30.

ථෙරො' සීති සහස්සානි, භික්ඛු ආදාය ආගමා;
රාජගහස්ස සාමන්තා, ඉන්දගුත්තො මහාගණි.

31.

සහස්සානි' සිප්පතනා, භික්ඛුනං ද්වාදසා' දිය;
ධම්මසෙනො මහාථෙරො, චෙතියධානමාගමා.

32.

සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානි, ආදාය ඉධමාගමා;
පියදස්සි මහාථෙරො, ජෙතාරාම විහාරතො.

33.

වෙසාලී මහාවනතො, ථෙරොරු බුද්ධරක්ඛිතො;
අට්ඨාරස සහස්සානි, භික්ඛු ආදාය ආගමා.

34.

කොසමිඛි සොසිතාරාමා, ථෙරොරු ධම්මරක්ඛිතො;
තිංසභික්ඛුසහස්සානි, ආදාය ඉධ ආගමා.

35.

ආදායුජ්ජෙතියං ථෙරො, දක්ඛිණ ගිරිතො යති;
චත්තාරීස සහස්සානි, අගොරු සඬ්ඝරක්ඛිතො.

36.

භික්ඛුනං සතසහස්සං, සට්ඨසහස්සානි වා' දිය;
පුප්ඵපුරෙ' සොකරාමා, ථෙරො මිත්තිණ්ණ නාමකො.

37.

දූවෙ සතසහස්සානි, සහස්සානි අසීති ව;
භික්ඛු ගහෙත්වානු' ත්තිණ්ණො, ථෙරො කස්මිරමණ්ඩලා.

38.

චත්තාරීසත සහස්සානි, සහස්සානි ච සට්ඨි ව;
භික්ඛු පල්ලවහොගම්හා, මහාදෙවො මහාමතී.

39.

යොනනගරා' ලසන්දාසො, යොන මහාධම්මරක්ඛිතො;
ථෙරො තිංස සහස්සානි, භික්ඛු ආදාය ආගමා.

40.
වඤ්ඤාටච්චත්තනියා, සෙනාසනා තු උත්තරො;
ථෙරො සට්ඨසහස්සානි, භික්ඛු ආදාය ආගමා.
41.
චිත්තගුත්තො මහාථෙරො, බොධිමණ්ඩවිහාරතො;
තිංස භික්ඛුසහස්සානි, ආදිශිත්වා ඉධාගමා.
42.
චන්දගුත්තො මහාථෙරො, චනවාසපදෙසතො;
ආගාසිති සහස්සානි, ආදිශිත්වා යතී ඉධ.
43.
සූරියගුත්තො මහාථෙරො, කෙලාසමහා විහාරතො;
ජන්නවුති සහස්සානි, භික්ඛු ආදාය ආගමා.
44.
භික්ඛුනං දීපවාසිනං, ආගතානඤ්ච සබ්බසො;
ගණනාය පරිච්ඡෙදො, පොරාණෙහි න භාසිතො.
45.
සමාගතානං සබ්බෙසං, භික්ඛුනං තං සමාගමෙ;
වුත්තා බිණ්ණාසවායෙව, තෙ ජන්නවුතිකොට්ඨො.
46.
තෙ මහාචෙතියයානං, පරිවාරෙත්වා යථාරහං;
මජ්ඣෙකෙ යථෙත්වා ධිකාසං, රඤ්ඤො අට්ඨංසු භික්ඛවො.
47.
පච්ඡිත්වා තහිං රාජා, භික්ඛුසඤ්ඤා තථා ධීතං;
දිස්වා පසන්තචිත්තෙන, චන්දිත්වා හට්ඨමානසො.
48.
ගන්ධමාලාහි පුෂ්පත්වා, කත්වාන තිපදක්ඛිණං;
මජ්ඣෙකෙ පුණ්ණසට්ඨානං, පච්ඡිත්වා සමඤ්ඤං.
49.
සුවණ්ණබ්බෙ පටිමුක්ඛං, පරිබ්භමනදණ්ඩකං;
රාජතෙන කතං සුද්ධං, සුද්ධපිති බලොදයො.
- 50.

ගාහයිත්වා අමච්චෙන, මණ්ඩිතෙන සුජාතිනා;
අභිමඬ්ගලභූතෙන, භූතභූතිපරායණො.

51.

මහන්තං චෙතියාවට්ටං, කාරෙතුං කතනිච්ඡයො;
හමාපයිතු මාරද්ධො, පරිකම්මිත භූමියං.

52.

සිද්ධත්ථො නාම නාමෙන, මහාථෙරො මහිද්ධිකො;
තථාකරොන්තං රාජානං, දීඝදස්සි නිවාරයි.

53.

“එවං මහන්තං ථූපඤ්ච, අයං රාජා’රහිස්සති;
ථූපෙ අනිට්ඨිතෙයෙව, මරණං අස්ස හෙස්සති.

54.

හවිස්සති මහන්තො ච, ථූපොදුප්පට්ඨිකරො;
ඉති සො නාගතං පස්සං, මහන්තන්තං නිවාරයි.

55.

සඬ්ඝස්ස ච අනුඤ්ඤාය, ථෙරො සම්භාවනායච;
මහන්තං කත්තුකාමො’පි, ගණ්හිත්වා ථෙරභාසිතං.

56.

ථෙරස්ස උපදෙසෙන, තස්ස රාජා අකාරයි;
මජ්ඣිමං චෙතියාවට්ටං, පතිට්ඨාපෙතූමිට්ඨිකා.

57.

සොවණ්ණරජතෙ චෙව, සට්ඨෙ මජ්ඣෙට්ඨිපාපයි;
අට්ඨට්ඨ අට්ඨිතුස්සාහො, පරිවාරිය තෙ පන.

58.

අට්ඨත්තරසහස්සඤ්ච, ධූපාපෙසි නචෙ සට්ඨෙ;
අට්ඨත්තරෙ අට්ඨත්තරෙ, චත්ථානං තු සතෙ පන.

59.

ඉට්ඨිකාපවරා අට්ඨ, ධූපාපෙසි විසුං විසුං;
සම්මතෙන අමච්චෙන, භූසිතෙන අනෙකධා.

60.

තතො එකං ගාහයිත්වා, නානාමඬ්ගලසඬ්ඛතෙ;

මහාවංසපාළි
පුරිත්ථිමදිසාභාගෙ, පයමං මඬිගලිත්ථිකං.

61.
පතිට්ඨාපෙසි සක්කච්චං, මනුඤ්ඤෙ ගන්ධකද්දමෙ;
ජාතිසුමන පුප්ඵෙසු, පුජිතෙසු තභිං පන.
62.
අභොසි පුට්ඨිකම්පො, සෙසා සත්තාපි සත්තභි;
පත්තිට්ඨාපෙස' මච්චෙහි, මඬිගලානි ච කාරයි.
63.
ඵචං අසාළ්භමාසස්ස, සුක්කපක්ඛෙ'භිසම්මතෙ;
උපොසථෙ පන්නරසෙ, පතිට්ඨාපෙසි ඉට්ඨිකා.
64.
චතුද්දිසං ඨිතෙ තත්ථ, මහාථෙරෙ අනාසවෙ;
චන්දිත්ථා පුජයිත්ථා ච, සුප්පතිතො කමෙන සො.
65.
පුබ්බුත්තරං දිසං ගන්ත්ථා, පියදස්සිං අනාසවං;
චන්දිත්ථාන මහාථෙරං, අට්ඨාසි තස්ස සන්තිකෙ.
66.
මඬිගලං තත්ථ වඩ්ඤන්තො, තස්ස ධම්මමහාසිසො;
ථෙරස්ස දෙසනා තස්ස, ජනස්සා'භොසි සාත්ථිකා.
67.
චත්තාලිසසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
චත්තාලිසසහස්සානං, සොතාපත්තිඵලං අහු.
68.
සහස්සං සකදාගාමී, අනාගාමී ච තත්තකා;
සහස්සංයෙව අරහන්තො, තත්ථ'හෙසුං ගිහීජනා.
69.
අට්ඨාරසසහස්සානි, භික්ඛුභික්ඛුනියො පන;
චුද්දසෙව සහස්සානි, අරහත්තෙ පතිට්ඨයුං.
70.
ඵචම්පපසන්නමතිමා රතනත්තයම්භි,
වාගාමිබ්බුත්තමනසාජනතාභි තෙන;

මහාවංසපාළි
ලොකත්ථසිද්ධි පරමා භවතීති ඤාත්වා,
සද්ධාදිනෙකගුණයොග රතීං කරෙය්‍යාති.

සුජනප්පසාදසං වෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ථුපාරම්මො නාම

එකුනතිංසතිමො පරිච්ඡේදො.

තිංසතිම පරිච්ඡේද

ධාතුගතිහරවනො

1.
වන්දිත්වාන මහාරාජා, සබ්බං සඤ්ඤං නිමන්තයි;
“යාවචෙතියනිට්ඨානා, භික්ඛං ගණ්හථ මෙ” ඉති.
2.
සඤ්ඤා තං නාධිවාසෙසි, අනුපුබ්බෙන සො පන;
යාවන්තො යාව සත්තාහං, සත්තාහමධිවාසනං.
3.
අලත්ථො’පඨ්ඨභික්ඛුහි, තෙ ලද්ධා සුමනො’ව සො;
අට්ඨාරසසු යානෙසු, ථුපයානසමන්තතො.
4.
මණ්ඩපෙ කාරයිත්වාන, මහාදානං පවත්තයි;
සත්ථාහං තත්ථ සඤ්ඤස්ස, තතො සඤ්ඤං විස්සජ්ජයි.
5.
තතො හෙරිං වරාපෙත්වා, ඉට්ඨකා වඨ්ඨකී ලහුං;
සන්නිපාතෙසි තෙ ආසුං, පඤ්ඤවමත්තසතානි හි.
6.
කථං කරිස්සසි නෙ’කො, පුච්ඡිතො ආහ භූපති;
“පෙස්සියානං සතං ලද්ධා, පංසුනං සකථං අහං.
7.
බෙපයිස්සාමි එක්කා’හං, තං රාජා පටිබාහයි;
තතො උපඨ්ඨපඨ්ඨඤ්ඤව, පංසු ද්වෙ අම්මණානි ව.
- 8.

ආහංසු රාජා පටිබාහි, චතුරො තෙපි වඩ්ඨකී;
අටෙකො පණ්ඨිතො ඛ්‍යත්තො, වඩ්ඨකී ආහ භූපතිං.

9.

“උදුක්ඛලෙ කොට්ටයිත්වා, අහං සුප්පෙහි වට්ටිතං;
පිංසාපයිත්වා නිසදෙ, එතං පංසුනමම්මණං.

10.

ඉති චුත්තො අනුඤ්ඤාසි, තිණාදිනෙත්ථනො සියුං;
චෙතියම්භිති භූමින්දො, ඉන්දතුලාපරක්කමො.

11.

“කං සණ්ඨානං චෙතියං තං, කර්ස්සසි තුවං ඉති;
පුච්ඡිතං තංඛණංයෙව, විස්සකම්මො තමාවිසි.

12.

සොවණ්ණපාතිං තො යස්ස, පුරාපෙත්වාච වඩ්ඨකී;
පාණිනා වාරිමාදාය, වාරිපිට්ඨියමාහතී.

13.

එලික ලොලසදිසං, මහාචුබ්බුළමුට්ඨහි;
ආභී’දිසං කර්ස්සති, තුස්සිත්වාන’ස්ස භූපති.

14.

සහස්සග්ගං චත්ථයුගං, තථා’ලඬිකාර පාදුකා;
කහාපනානි ද්වාදස-සහස්සානි ච දාපපි.

15.

“ඉට්ඨකා ආහාරාපෙස්සං, අපිලෙන්තො කථං නරෙ’”;
ඉති රාජා විචිත්තෙසි, රත්තිංඤත්වාන තං මරු.

16.

චෙතියස්ස චතුද්ධාරෙ, ආහරිත්වාන ඉට්ඨකා;
රත්තිං රත්තිං යපයිංසු, එකෙකාහපහොනකා.

17.

තං සුත්වා සුමනොරාජා, චෙතියෙ කම්මමාරහි;
අමුලමෙන්ථ කම්මඤ්ච, න කාතබ්බන්ති ඤාපයි.

18.

එකෙකස්මිං දුචාරස්මිං, යපාපෙසි කහාපණෙ;

මහාවංසපාළි
සොළසසතසහස්සානි, වත්ථානිසු බහුනි ව.

19.
විවිධඤ්ච අලඬිකාරං, බජ්ජංභොජ්ජං සපානකං;
ගන්ධමාලාගුලාදිව, මුඛවාසකපඤ්චකං.
20.
“යථාරුචිතං ගණ්හන්තු, කම්මං කත්වා යථාරුචිං;
තෙ තථෙව අපෙක්ඛිත්වා, අදංසු රාජකම්මිකා.
21.
ථූපකම්මසභායත්තං, එකො භික්ඛුනිකාමයං;
මත්තිකාපිණ්ඩමාදාය, අත්තනා අභිසංඛතං.
22.
ගන්ත්වාන වෙනියට්ඨානං, වඩ්ඨෙත්වා රාජකම්මිකෙ;
අදාසි තං වඩ්ඨකිස්ස, ගණ්හන්තොයෙව ජානිසො.
23.
තස්සා කාරං විදිත්වාන, තත්ථාභොසි කුතුහලං;
කමෙන රාජා සුත්වාන, ආගතො පුච්ඡි වඩ්ඨකී.
24.
දෙව එකෙන හත්ථෙන, පුජ්ථානා’දාය භික්ඛවො;
එකෙන මත්තිකාපිණ්ඩං, දෙන්ති මය්හං අහං පන.
25.
අයං ආගන්තුකො භික්ඛු, අයං නෙවාසිකො ඉති;
ජානාමිනෙවා’ති වවො, සුත්වා රාජාසමජ්ජයි.
26.
එකොබලත්ථං දස්සෙතුං, මත්තිකා දායකං යතිං;
සො බලතස්ස දස්සෙසි, සො තං රඤ්ඤො නිවෙදයි.
27.
ජාතිමකුලකුම්භෙසො, මහාබොධධිගණෙ තයො;
යපාපෙත්වා බලත්ථෙන, රාජා දාපෙසි භික්ඛුනො.
28.
අජානිත්වා පුජයිත්වා, ධීතස්සෙ’තස්ස භික්ඛුනො;
බලත්ථො තං නිවෙදෙසි, තදා තං ජානි සො යති.

29.

කෙලිවානෙ ජනපදෙ, පියඨගල්ලනිවාසිකො;
ථෙරො චෙතියකම්මස්මිං, සභායත්තං නිකාමයං.

30.

තස්සිත්ථිකාවඨ්ඨකිස්ස, ඤාතකො ඉධ ආගතො;
තස්සිට්ඨිකා සමත්තෙන, ඤාතො කත්වාන ඉට්ඨකං.

31.

කම්මියෙවඨ්ඨයිත්වාන, වඨ්ඨකිස්ස අදාසිතං;
සො තං තත්ථ නියොජෙසි, කොලාහලමහොසි ව.

32.

රාජා සුත්වාච' තං ආහ, 'ඤාතුං සක්කා තම්ඨිකං';
ජානත්තොපි න සක්කාති, රාජානං ආහ වඨ්ඨකී.

33.

'ජානාසි තං ත්වං ථෙරංති',
චුත්තො ආමා'ති භාසිතො;
තං ඤාපනත්ථං අප්පෙසි,
බලත්ථං තස්ස තූපති.

34.

බලත්ථො තෙන තං ඤත්වා, රාජානුඤ්ඤායුපාගතො;
කට්ඨභාලපරිවෙණෙ, ථෙරං පස්සිය මන්තිය.

35.

ථෙරස්ස මගමනාහඤ්ච, ගතිධානඤ්ච ජානිය;
'තුම්හෙහි සහ ගච්ඡාමි, සකං ගාමං' ත්ති භාසිය.

36.

රඤ්ඤො සබ්බං නිවෙදෙසි, රාජා තස්ස අදාපයි;
චත්ථයුගං සහස්සග්ගං, මහග්ගං රත්තකම්බලං.

37.

සාමණකෙ පරික්ඛාරෙ, බහුකෙ සක්ඛරම්පි ව;
සුගන්ධ තෙලනාළිඤ්ච, දාපෙත්වා අනුසාසිතං.

38.

ථෙරෙන සහ ගත්ත්වා සො, දිස්සන්තෙ පියගල්ලකෙ;

39.

සක්ඛරපාණකං දත්වා, පාදෙ තෙලෙන මක්ඛිය;
උපාහනානි යොජෙත්වා, පරික්ඛාරෙ උපානයි.

40.

කුලුපගස්ස ථෙරස්ස, ගහිතා මෙ ඉමෙ මයා;
චන්ඨයුගංතු පුත්තස්ස, සබ්බෙ තානි දදාමි වො.

41.

ඉති වත්ථාන දත්වා තෙ, ගහෙත්වා ගච්ඡතො පන;
චන්දිත්වා රාජවචසා, රඤ්ඤො සන්දෙසමාහ සො.

42.

මහාථුපෙ කයිරමානෙ, සතියාකම්මකාරකා;
අනෙකසඬ්ඛාහි ඡනා, පසන්තා සුගතිං ගතා.

43.

චිත්තජපසාදමත්තෙන, සුගතෙ ගතිඋත්තමා;
ලබ්හතීති විදිත්වාන, ථුපපුජං කරෙ බුධො.

44.

ඵත්ථෙව හතියා කම්මං, කරිත්වා ඉත්ථියො දුවෙ;
තාවතිංසමිහි නිබ්බත්තා, මහාථුපමිහි නිට්ඨිතෙ.

45.

ආවජ්ජිත්වා පුබ්බකම්මං, දිට්ඨකම්මඵලා උහො;
ගන්ධමාලා'දිසිත්වාන, ථුපං පුජෙතුමාගතා.

46.

ගන්ධමාලාහි පුජෙත්වා, වෙනියං අභිවන්දිසුං;
තස්මිං බණ්ණ භාතිවඬ්ඤ-වාසී ථෙරො මහාසිවො.

47.

රත්තිභාගෙ මහාථුපං, චන්දිස්සාමීති ආගතො;
තාදිස්වාන මහාසත්ත-පණ්ණිරුක්ඛම පස්සිතො.

48.

අදස්සයිත්වා අත්තානං, පස්සං සම්පත්තිමබ්භුතං;
යත්වා තාසං චන්දනාය, පරියොසානෙ අපුච්ඡිතං.

49.

“භාසනෙ සකලො දීපො,
දෙභොභාසෙන වො ඉධ;
කිත්තුකම්මං කරිත්ථාන,
දෙවලොකං ඉතො ගතා.

50.

මහාචූපෙ කතං කම්මං, තස්ස ආභංසු දෙවතා;
එවං තථාගතෙ භෙව, පසාදො හි මහජ්ඣලො.

51.

පුජ්ඣාධානත්තයං චූපෙ, ඉට්ඨිකාහි චිතං චිතං;
සමං පථවියා කත්ථා, ඉද්ධිමන්තො’ව සිද්ධං.

52.

නව වාරෙ චිතං සබ්බං, එවං ඔසිද්ධිංසු තෙ;
අථ රාජා භික්ඛුසඤ්ඤා-සන්තිපාත මකාරයි.

53.

තත්ථාසිතිසහස්සානි, සන්තිපාතම්හි භික්ඛවො;
රාජා සඤ්ඤාපාගම්ම, පුජෙත්ථා අභිවන්දිය.

54.

ඉට්ඨිකොසිදනෙහෙතුං, පුච්ඡි සඤ්ඤා විශාකරි;
“නො සිදනත්ථං චූපස්ස, ඉද්ධිමන්තෙහි භික්ඛුහි.

55.

කතං එතං මහාරාජ, න ඉදානි කරිස්සතෙ;
අඤ්ඤාථත්තමකත්ථා තං, මහාචූපං සමාපය.

56.

තං සුත්ථා සුමනො රාජා, චූපකම්මමකාරයි;
පුජ්ඣාධානෙසු දසසු, ඉට්ඨිකා දසකොට්ඨො.

57.

භික්ඛුසඤ්ඤා සාමණෙරෙ, උත්තරං සුමනම්පි ව;
“වෙහිය ධාතුගබ්භත්ථං, පාසාණෙ මෙඝවණ්ණකෙ.

58.

ආහරථා’ති යොජෙසි, තෙ ගන්ත්ථා උත්තරං කුරුං;

මහාවංසපාළි
අසීති රතනායාම, විත්ථාරෙ රවිභාසුරෙ.

59.

අට්ඨච්ඡිගුලානි බහලෙ, ගණ්ඨිපුප්ඵනිහෙ සුහෙ;
ජමෙසවණ්ණපාසාණෙ, ආහරිංසු බණ්ණතතො.

60.

පුප්ඵධානස්ස උපරි, මජ්ඣෙ ඵකං නිපාතිය;
චතුපස්සමිහි චතුරො, මඤ්ජුසං විය යොජිය.

61.

ඵකං පිධානකත්ථාය, දිසාභාගෙ පුරත්ථිමෙ;
අදස්සනං කරිත්වා තෙ, යපයිංසු මහිද්ධිකා.

62.

මජ්ඣමිහි ධාතුගබ්භස්ස, තස්ස රාජා අකාරයි;
රතනමයං බොධිරුක්ඛං, සබ්බාකාරමනොරමං.

63.

අට්ඨාරස රතනිකො, බන්ධො සාබ්බස්ස පඤ්ච ව;
පවාලමයමුලො සො, ඉන්ද්‍රිනීලෙ පතිට්ඨිතො.

64.

සුසුද්ධරජතක්ඛන්ධො, මණිපත්තෙහි සොභිතො;
හෙමමයපණ්ඩුපත්ත, ඵලො පවාලඅඬිකුරො.

65.

අථ මඬ්ගලිකා තස්ස, බන්ධෙ පුප්ඵලතාපි ව;
චතුප්පදානං පන්තීධ, හංසපන්ති ව සොහනා.

66.

උද්ධං වාරුචිතානන්තෙ, මුත්තා කිං කිණිජාලකා;
සුවණ්ණ සණ්ටාපන්තීධ, දාමානි ව තහිං තහිං.

67.

විතාන චතුකොණ්ණමිහි, මුත්තාදාමකලාපකො;
නවසත සහස්සග්ගො, ඵකෙ කො අසීලමිබ්බිතො.

68.

රවිචන්ද්‍රකාර රූපානි, නානාපද්‍රුමකානි ව;
රතනෙහි කතානෙව, ධිතානෙ අජ්ජිතාන'යුං.

69.
අටයුත්තරසහස්සානි, චත්තානි විවිධානි ච;
මහග්ගනානාරඨගානි, විතානෙ ලම්බිතාන'යුං.
70.
බොධිං පරික්ඛිපිත්ථාන, නානාරතනවෙදිකා;
මහාමලක මුත්තාහි, සන්ථාරෙතු තදන්තරෙ.
71.
නානාරතන පුප්ථානං, චතුගන්ධුදකස්ස ච;
පුණ්ණා පුණ්ණසට්ඨන්ති, බොධිමුලෙ කතාන'යුං.
72.
බොධි පාවින පඤ්ඤත්තෙ, පල්ලඬකෙකොට්ඨග්ගසකෙ;
සොවණ්ණ බුද්ධපට්මං, නිසිදාපෙසි භාසුරං.
73.
සරිරාවයවාතස්සා, පටිමාය යථාරහං;
නානාවණ්ණෙහි රතනෙහි, කතා සුරුචිරා අහුං.
74.
මහාබ්‍රහ්මා ධිතො තත්ථ, රාජතච්ඡත්ත ධාරකො;
විජයුත්තරසඬබ්බෙ, සක්කො ච අභිසෙකදො.
75.
විණාහත්ථො පඤ්චසිබ්බො, කාලනාගො සනාටිකො;
සහස්සහත්ථො මාරො ච, සහත්තීසහ කිංකරො.
76.
පාවිනපල්ලඬකනිභා, තිසු සෙසදිසාසු ච;
කොටිකොට්ඨනග්ගා ච, පල්ලඬකා අත්ථතා අහුං.
77.
බොධිං උස්සිසකෙ කත්ථා, නානාරතනමණ්ඩිතං;
කොට්ඨනග්ගකංගෙව, පඤ්ඤත්තං සයනං අහු.
78.
සත්තසත්තාහ යානෙසු, තත්ථ තත්ථ යථාරහං;
අධිකාරෙ අකාරෙසි, බ්‍රහ්මයාවනමෙව ච.
- 79.

ධම්මවක්කජ්ජවත්තඤ්ච, යසපබ්බජනම්පි ව;
හද්දවග්ගිය පබ්බජ්ජං, ජට්ඨානං දමනම්පි ව.

80.

බිම්බිසාරාගමඤ්චාපි, රාජගෙහජ්ජවෙසනං;
වෙළවනස්සගහනං, අසිතිසාවකෙ තථා.

81.

කපිල වත්ථුගමනං, තථා රතන වඩ්ඤාමං;
රාහුලානන්දපබ්බජ්ජං, ගහණං ජෙතවනස්ස ව.

82.

අම්බමුලෙ පාටිභීරං, තාවතිංසමභි දෙසනං;
දෙවොරොහණපාටිභීරං, ථෙරපඤ්ඤාසමාගමං.

83.

මහාසමය සුත්තන්තං, රාහුලොවාදමෙවව;
මහාමඬිගලසුත්තඤ්ච, ධනපාලසමාගමං.

84.

ආලවකඬිගුලිමාල, අපලාලදමනම්පි ව;
පාරායනකසමිතිං, ආයුචොස්සජ්ජනං තථා.

85.

සුකරමද්දවග්ගාහං, සිඬ්භිවණ්ණයුගස්ස ව;
පසන්තොදකපානඤ්ච, පරිනිබ්බාන මෙව ව.

86.

දෙවමනුස්ස පරිදෙවං, ථෙරෙන පාදවන්දනං;
දහනං අග්ගිනිබ්බානං, තත්ථ සක්කාර මෙව ව.

87.

ධාතුචිතඬිග දොණෙන, පසාදජනකානි ව;
යෙහුයොන අකාරෙසි, ජාතකානි සුජාතිමා.

88.

වෙස්සන්තර ජාතකන්තු, විත්ථාරෙන අකාරසි;
කුසිනාපුරතො යාව, බොධිමන්ති තථෙව ව.

89.

චතුද්දිසං තෙ චත්තාරො, මහාරාජා ඨිතා අහුං;

තෙත්තිංසදෙව පුත්තා ව, බාත්තිංස ව කුමාරියො.

90.

යක්ඛසෙනාපතිඅට්ඨ, වීසති ව තතො පරි;
අඤ්ජලීපග්ගහාදෙවා, පුජ්ඵපුණ්ණසට්ඨා තතො.

91.

නච්චකා දෙවතාවෙව, තුරියවාදක දෙවතා;
ආදාසගාහකා දෙවා, පුජ්ඵසාබා ධරා තථා.

92.

පදුමාදිගාහකා දෙවා, අඤ්ඤ දෙවා ව නෙකධා;
රතනග්ගිස පන්ති ව, ධම්මචක්කාන මෙව ව.

93.

බග්ගධරාදෙවපන්ති, දෙවාපාතිධරා තථා;
තෙසං සීසෙ පඤ්චහත්ථා, ගන්ධතෙලස්ස පූරිතා.

94.

දුකුලචට්ටිකා පන්ති, සදාපඤ්ජලිතා අහු;
ඵලිකග්ගිසෙ චතුක්කණ්ණෙ, ඵකෙකො ව මහාමණි.

95.

සුචණ්ණමණි මුත්තානං, රාසියො වජිරස්ස ව;
චතුක්කණ්ණෙසු චත්තාරො, කථා'හෙසුං පහස්සරා.

96.

මෙදවණ්ණකපාසාණ, හිත්තියංයෙව උජ්ජලා;
විජ්ජාතා අජ්ජිතා ආසුං, ධාතුගබ්භෙවිභූසිතා.

97.

රූපකානෙත්තසබ්බානි, ධාතුගබ්භෙ මනොරමෙ;
සනකොට්ඨි මහෙමස්ස, කාරාපෙසි මහීපති.

98.

කම්මාධිට්ඨායකො ඵත්ථ, සබ්බං සංවිදහි ඉමං;
ඉන්ද්‍රගුත්තො මහාථෙරො, ඡළහිඤ්ඤො මහාමතී.

99.

සබ්බං රාජීද්ධියා ඵතං, දෙවතානඤ්ච ඉද්ධියා;
ඉද්ධියා අරියානඤ්ච, අසම්බාධං පතිට්ඨිතං.

100.

නිට්ඨන්තං සුගතඤ්ච පුජියතමං ලොකුත්තමං නිත්තමං;
 ධාතු තස්ස විචුණ්ණිතං ජනහිතං ආසිංසතා පුජිය;
 පුඤ්ඤං තං සමමිච්ච'වෙච්ච මනිමා සද්ධාගුණලඬිකතො;
 නිට්ඨන්තං සුගතං විය'ස්ස මුනිනො ධාතු ච සම්බුජයෙ.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුගඬිහරවනො නාම

තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකතිංසතිම පරිච්ඡෙද

ධාතුනිධානං

1.

ධාතුගඬිහමිහි කම්මානි, නිට්ඨාපෙත්වා අරින්දමො;
 සන්තිපාතං කාරයිත්වා, සඬ්ඝස්ස ඉධමබ්බවි.

2.

ධාතුගඬිහමිහි කම්මානි, මයා නිට්ඨාපි තානි හි;
 සුචෙ ධාතුං නිධෙස්සාමි, හත්තෙ ජානාථ ධාතුයො''.

3.

ඉදං වත්වා මහාරාජා, නගරං පාවිසී තතො;
 ධාතු ආහරකං භික්ඛුං, භික්ඛුසඬ්ඝො විචිත්තිය.

4.

සොණුත්තරං නාමයතිං, පුජාපරිවෙණුවාසි කං;
 ධාතාහරණ කම්මමිහි, ඡළහිඤ්ඤං නියොජයි.

5.

චාරිකං වරමානමිහි, නාථෙ ලොකහිතායහි;
 නන්දුත්තරො'ති නාමෙන, ගඬිගාතීරමිහි මාණවො.

6.

නිමන්තෙත්වා'හිසම්බුද්ධං, සහ සඬ්ඝං අභොජයි;
 සත්ථාපයොගපට්ඨානෙ, සසඬ්ඝොනාවමාරුහි.

7.

තත්ථ හද්දජීටෙරො තු, ඡළහිඤ්ඤො මහිද්ධිකො;
 භද්දජීටෙරො තු, ඡළහිඤ්ඤො මහිද්ධිකො;

ජලපක්ඛලිතට්ඨානං, දිස්වා හික්ඛු ඉදං වදී.

8.

“මහා පනාදභූතෙන, මයා චුත්තො සුවණ්ණයො;
පාසාදො පතීනො එත්ථ, පඤ්චවීසතියොජකො.

9.

තං පාපුණිත්වා ගඬිගාය, ජලං පක්ඛලි තං ඉධ;
හික්ඛු අසද්දහන්තා තං, සත්ථුනො තං නිවෙදයුං.

10.

සත්ථා’හ “කඬ්ඛං හික්ඛුනං, විනොදෙහී” තියොතතො;
ඤාපෙතූං බ්‍රහ්මලොකෙ’පි, වසවත්තිසමත්ථ තං.

11.

ඉද්ධියා නහමුග්ගන්ත්වා, සත්තතාලසමෙ ධීතො;
දුස්සපුපං බ්‍රහ්මලොකෙ, යපෙත්වා වඩ්ඪිතෙ කරෙ.

12.

ඉධා’නෙත්වා දස්සයිත්වා, ජනස්ස පුත තං තහිං;
යපයිත්වා යථායානෙ, ඉද්ධියා ගඬිගාමාගතො.

13.

පාදඬිගුට්ඨෙන පාසාදං, ගහෙත්වා ථුපිකායසො;
උස්සාපෙත්වාන දස්සෙත්වා, ජනස්ස ඛිපි තං තහිං.

14.

නන්දුත්තරො මාණවකො, දිස්වා තං පාටිහාරියං;
පරායත්තමහං ධාතුං, පහුආනයිතුං සියං.

15.

ඉති පත්ථයි තෙනෙතං, සඬිඝො සොණුත්තරං යතිං;
තස්මිං කම්මෙ නියොපෙසි, සොළසවස්සිකං අපි.

16.

“ආහරාමී කුතො ධාතුං”, ඉති සඬිසමප්‍රච්ඡියො;
කථෙසි සඬිඝො ථෙරස්ස, තස්ස තා ධාතුයො ඉති.

17.

“පරිනිබ්බාන මඤ්චම්හි, නිපන්තො ලොක නායකො;
ධාතුහිපිලොකහි තං, කාතුං දෙවින්ද මබ්‍රවි.

18.
දෙවින්ද'ට්ඨසු දොණෙසු, මම සාරිරධාචුසු;
එකං දොණං රාමගාමෙ, කොළියෙහි ව සක්කතං.
19.
නාගලොකං තතො නිතං, තතො නාගෙහි සක්කතං;
ලංකාදිපෙ මහාචුපෙ, නිධානාය භවිස්සති.
20.
මහාකස්සපත්ථෙරොපි, දීඝදස්සි මහායති;
ධම්මාසොක නරින්දෙන, ධාතුචිත්ථාරකාරකො.
21.
රාජගහස්ස සාමන්තෙ, රඤ්ඤා අජාතසත්තුනා;
කාරාපෙන්නො මහාධාතුං, නිධානං සාධු සඬ්ඛතං.
22.
සත්ත දොණානි ධාතුනං, ආහරිත්ථාන කාරයි;
රාමගාමමිහි දොණන්තු, සත්තුචිත්තඤ්ඤන'ග්ගහි.
23.
මහාධාතුනිධානං තං, ධම්මාසොකොපි භූපති;
පස්සිත්ථා අට්ඨමං දොණං, ආණාපෙතුංමකිං අකා.
24.
මහාචුපෙ නිධානත්ථං, විහිතං තං ජිනෙනි'ති;
ධම්මාසොකං නිවාරෙසුං, තත්ථ බිණාසවායති.
25.
රාමගාමමිහි චුපොතු, ගඬ්ඨගාතීරෙ කතො තතො;
හිජ්ජිගඬ්ඨගාය ඔසෙන, සොතු ධාතු කරණ්ඩකො.
26.
සමුද්දං පවිසිත්ථාන, ද්විධා හින්නෙ ජලෙ තහිං;
නානාරතනපිට්ඨමහි, අට්ඨාරස්මිං සමාකුලො.
27.
නාගා දිස්වා කරණ්ඩං තං, කාළනාගස්ස රාජිනො;
මඤ්ජෙරිකනාගභවනං, උපගම්ම නිවෙදයුං.
- 28.

දසකොට්ඨසහස්සෙහි, ගන්ත්වා නාගෙහි සො තභිං;
ධාතු තා අභිපුජෙත්තො, නෙත්වාන භවනං සකං.

29.

සබ්බරතනමයං ථූපං, තස්සොපරිසරං තථා;
මාපෙත්වා සහ නාගෙහි, සදා පුජෙසි සාදරො.

30.

ආරක්ඛාමහති තත්ථ, ගන්ත්වා ධාතුඉධානය;
සුචෙ ධාතූනිධානඤ්ඤි, භූමිපාලො කරිස්සති''.

31.

ඉච්චෙවං සඬ්ඝවචනං, සුත්වා සාධුති සො පන;
පත්තබ්බකාලං පෙක්ඛන්තො, පරිචෙණ මගාසකං.

32.

භවිස්සති සුචෙ ධාතු, නිධානන්ති මහීපති;
වාරෙසි නගරෙ හෙරිං, සබ්බ කිච්චං විධාය තං.

33.

නගරං සකලඤ්චෙව, ඉධාගාමිඤ්ච අඤ්ජසං;
අලඬ්ඛාරයි සක්කච්චං, නගරෙ ච විභූසයි.

34.

සක්කො දෙවානමින්දො ච, ලංකාදීපමසෙසකං;
ආමන්තෙත්වා විස්සකම්මං, අලඬ්ඛාරයිනෙකධා.

35.

නගරස්ස චතුද්වාරෙ, චත්තහත්තංහි නෙකධා;
මහාජනොපහොගත්ථං, යිපාපෙසි නරාධිපො.

36.

උපොසංථෙ පත්තරසෙ, අපරන්තෙ සුමානසො;
පණ්ඩිතො රාජකිච්චෙසු, සබ්බාලඬ්ඛාර මණ්ඩිතො.

37.

සබ්බාහි නාටකත්ථීහි, යොධෙහි සායුධෙහි ච;
මහතා ච බලොසෙන, හත්ථීවා ජීරථෙහි ච.

38.

නානාවිධවිභූසෙහි, සබ්බතො පරිවාරිතො;

ආරුශ්භ සුරථං අට්ඨා, සුසෙන ච සුසින්ධවං.

39.

භූසිතං කණ්ඩුලං හත්ථීං, කාරෙත්ථා පුරතොසුහං;
සුවණ්ණවඬිගොටධරො, සොතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨාතො.

40.

අට්ඨත්තර සහස්සානි, නාගරනාරියො සුභා;
සුපුණ්ණසටභූසායො, තං රට්ඨං පරිවාරයුං.

41.

නානාපුප්ඵසමුග්ගානි, තථෙව දණ්ඩදීපිකා;
තත්තකා තත්තකා ඵව, ධාරයින්චාන ඉත්ථියො.

42.

අට්ඨත්තර සහස්සානි, දාරකා සමලඬිකතා;
ගහෙත්ථා පරිවාරෙසුං, නානාවණ්ණධපෙ සුහෙ.

43.

නානාතුරියසොසෙහි, අනෙකෙහි තහිං තහිං;
හත්ථසරථසද්දෙහි, හිජ්ජන්තෙ විය භූතලෙ.

44.

යන්තො මහාමෙඝවනං, සිරියා සො මහායසො;
යන්තෙ'ව නන්දනවනං, දෙවරාජා අසොහථ.

45.

රඤ්ඤො නිග්ගමනාරම්භෙ, මහාතුරිය රවංපුරෙ;
පරිවෙණෙ නිසින්තො'ව, සුත්ථා සොණුත්තරො යති.

46.

නිමුජ්ජිත්ථා පුට්ඨියා, ගන්ත්චාන නාගමන්දිරං;
නාගරාජස්ස පුරතො, තත්ථ පාතුරහුලහුං.

47.

වුට්ඨාය අභිවාදෙත්ථා, පල්ලඬිකෙ තං නිවෙසීල;
සක්කරින්චාන නාගින්දො, පුච්ඡි ආගත දෙසකං.

48.

තස්මිං වුත්තෙ අථොපුච්ඡි, ථෙරාගමනකාරණං;
පත්ථා'ධිකාරං සබ්බං සො, සඬ්ඝ සන්දෙස මබ්බවි.

49.

මහාථුපෙ නිධානත්ථං, බුද්ධෙන විහිතා ඉධ;
තච හත්ථගතා ධාතු, දෙහිතා කිර මෙ තුවං.

50.

තං සුත්ථා නාගරාජාසො, අතීච දොමනස්සි තො;
“පහු අයඤ්ඤි සමණො, බලක්කාරෙන ගණ්ඨිතුං.

51.

තස්මා අඤ්ඤත්ථ නෙතබ්බා, ධාතුයො”ඉති වින්තිය;
තත්ථ ධීතං භාගිනෙය්‍යං, ආකාරෙන නිවෙදයි.

52.

නාමෙන වාසුලදත්තො, ජානිත්ථා තස්ස ඉඬගිතං;
ගන්ත්ථා තං වෙතියසරං, ගිලිත්ථාන කරණ්ඩකං.

53.

සිනෙරුපාදං ගන්ත්ථාන, කුණ්ඩලාවට්ටකොසයි;
තියොජනසතං දීසො, භොගොයොජනවට්ටවා.

54.

අනෙකානි සහස්සානි, මාපෙත්ථාන එණානි ව;
ධූපායති පජ්ජලති, සයිත්ථා සො මහිද්ධිකො.

55.

අනෙකානි සහස්සානි, අත්තනා සදිසෙ අහි;
මාපයිත්ථා සයාපෙසි, සමන්තා පරිවාරිතෙ.

56.

බහු දෙවා ච නාගා ච, ඔසරිංසු තහිං තදා;
“යුද්ධං උභින්නං නාගානං, පසිස්සාම මයං”ඉති.

57.

මාතුලො භාගිනෙය්‍යෙන, හටාතා ධාතුයො ඉති;
ඤ්ඤත්ථා’නහ ථෙරං තං, ධාතුනත්ථි මෙ සන්තිකෙ ඉති.

58.

ආදිතොජ්ජහුතිථෙරො, තාසං ධාතුනමාගමං;
චත්ථාන නාගරාජං තං, “දෙහි ධාතු”ති අබ්බුචි.

59.

අඤ්ඤාදා සඤ්ඤාපෙතුං තං, ථෙරං සො උරගාධිපො;
ආදාය චෙතිය සරං, ගන්ත්වා තං තස්ස චණ්ණයි.

60.

අනෙකධා අනෙකෙහි, රතනෙහි සුසඬ්ඛනං;
චෙතියං චෙතියසරං, පස්ස භික්ඛු සුනිමිමිතං.

61.

ලංකාදීපමිහි සකලෙ, සබ්බානි රතනානිපි;
සොපානන්තෙ පාටිකම්පි, නාග්ගන්ත'ඤ්ඤෙසු කා කථා.

62.

මහාසක්කාරයානම්හා, අප්පසක්කාරයාන කං;
ධාතුනං නයනං නාම, නයුත්තං භික්ඛුවො ඉදං.

63.

“සච්චාභිසමයො නාම, තුම්භාකං භීත විජ්ජති;
සච්චාභිසමයයානං, නෙතුං යුත්තඤ්ඤි ධාතුයො”.

64.

“සංසාර දුක්ඛ මොක්ඛාය, උප්පජ්ජන්ති තථාගතා;
බුද්ධස්සායමධිප්පායො, තෙනනෙස්සාම ධාතුයො.

65.

ධාතුනිධානං අප්පේ'ව, සො හි රාජා කරිස්සති;
තස්මා පපඤ්චමකරිත්වා, ලහුං මෙ දෙහි ධාතුයො”.

66.

නාගොආභසචෙ භන්තෙ, තුවං පස්සසි ධාතුයො;
ගහෙත්වා යාහි තං ථෙරො, තික්ඛත්තුං තං භණ්ඩිය.

67.

සුබ්බමං කරං මාපයිත්වා, ථෙරො තත්ත්වො'වසො;
භාගිනෙය්‍යස්ස වදනෙ, හත්ථං පක්ඛිප්ප තාවදෙ.

68.

ධාතුකරණ්ඩං ආදාය, “තිට්ඨ නාගා”ති භාසිය;
නිමුජ්ජිත්වා පථවියං, පරිචෙණමිහි උට්ඨහි.

69.

නාගරාජා ගතො භික්ඛු, අමහෙහි වඤ්චිතො”ඉති;

ධාතු ආනයනත්ථාය, භාගිනෙය්‍යස්ස පාහිණි.

70.

භාගිනෙය්‍යා'ථ කුච්ඡිමිහි, අපස්සිත්වා කරණ්ඩකං;
පරිදෙවමානො ආගන්ත්වා, මාතුලස්ස නිවෙදයි.

71.

තදා සො නාගරාජාපි, ‘‘වඤ්චිතම්හ මයං’’ඉති;
පරිදෙවි නාගා සබ්බෙපි, පරිදෙවිංසු පිළිතා.

72.

හික්ඛු නාගස්ස විජයෙ, තුට්ඨා දෙවා සමාගතා;
ධාතුයො පුජයන්තාතා, තෙනෙව සහ ආගමුං.

73.

පරිදෙවමානා ආගන්ත්වා, නාගා සඬ්ඝස්ස සන්තිකෙ;
බහුධා පරිදෙවිංසු, ධාතාහරණ දුක්ඛිතා.

74.

තෙසං සඬ්ඝො'නුකම්පාය, ථොකං ධාතුමදාපයි;
තෙ තෙන තුට්ඨා ගන්ත්වාන, පූජා භණ්ඩානි ආහරුං.

75.

සක්කො රතනපල්ලඬ්ඛකං, සොණ්ණවඬ්ඛකොට්මෙව ච;
ආදාය සහ දෙවෙහි, තං යානං සමුපාගතො.

76.

ථෙරස්ස උග්ගතයානෙ, කාරිතෙ විස්සකම්මුතා;
පතිට්ඨපෙත්වා පල්ලඬ්ඛකං, සුභෙ රතනමණ්ඩපෙ.

77.

මාතුකරණ්ඩමාදාය, තස්ස ථෙරස්ස හත්ථනො;
වඬ්ඛකොටකෙ යපෙත්වාන, පල්ලඬ්ඛකෙ පවරෙය්පි.

78.

බ්‍රහ්මා ඡත්තමධාරෙසි, සන්තුස්සිතො වාළබ්ඡනිං;
මණිකාලවණ්ටං සුයාමො, සක්කො සඬ්ඛං තුසොදකං.

79.

චත්තාරො තු මහාරාජා, අට්ඨංසු බග්ගපාණිනො;
සමුග්ගහත්ථා තෙත්තිංස, දෙවපුත්තා මහිද්ධිකා.

80.
පාරිච්ඡත්තක පුජ්චෙහි, පුජ්‍යන්තා තහිංඨිතා;
කුමාරියොතු ද්වත්තිංස, දණ්ඩදීපධරා ඨිතා.
81.
පලාපෙත්වා දුට්ඨයක්ඛෙ, යක්ඛසෙනාපති පන;
අට්ඨවීසති අට්ඨංසු, ආරක්ඛං කුරුමානකා.
82.
වීණං වාදයමානො'ව, අට්ඨා පඤ්චසිංඛො තහිං;
රඬිගභූමිං මාපයිත්වා, තිම්පරුතුරිය සොසවා.
83.
අනෙකදෙවපුත්තා ව, සාධුගීතජ්ජයොජකා;
මහාකාළො නාගරාජා, ථුයමානො අනෙකධා.
84.
දිබ්බතුරියානි චජ්ජන්ති, දිබ්බසංගීති චත්තති;
දිබ්බගන්ධාදිවස්සානි, වස්සපෙන්නි ව දෙවතා.
85.
සො ඉන්දගුත්තට්ඨරොතු, මාරස්ස පට්ඨාහනං;
චක්කවාළසමං කත්වා, ලොභච්ඡත්තමමාපයි.
86.
මාතුනං පුරතො චෙව, තත්ථ තත්ථ ව පඤ්චසු;
යානෙසු ගණසජ්ඣායං, කරිංස්ව බ්ලහික්ඛවො.
87.
තත්ථා'ගමා මහාරාජා, පහට්ඨො දුට්ඨගාමණි;
සීසෙනා'දාය ආනීතෙ, වඬිකොට්ඨහි සුවණ්ණයෙ.
88.
යපෙත්වා ධාතු වඬිකොටං, පතිට්ඨාපිය ආසනෙ;
ධාතුං පුජීය වන්දිත්වා, ඨිතො පඤ්චලිකො තහිං.
89.
දිබ්බච්ඡත්තාදිකානෙත්ථ, දිබ්බගන්ධාදිකානි ව;
පස්සිත්වා දිබ්බතුරියාදි-සද්දෙ සුත්වා ව ඛත්තියො.
- 90.

අපස්සිත්වා බ්‍රහ්මදෙවො, තුට්ඨො අවිජරියබ්භුතො;
ධාතුජත්තෙන පුපෙසි, ලංකාරජ්ජෙ'හිසිඤ්චි ව.

91.

“දිබ්බවිජත්තං මානුසඤ්ච, විමුත්තිවිජත්තමෙව ව;
ඉති තිව්ජිත්තධාරිස්ස, ලොකනාථස්ස සත්ථුනො.

92.

තික්ඛත්තුමෙව මෙ රජ්ජං, දම්මී'ති භට්ඨමානසො;
තික්ඛත්තුමෙව ධාතුනං, ලංකාරජ්ජමදාසිසො.

93.

පුජයන්තො ධාතුයොනා, දෙවෙහි මානුසෙහි ව;
සහ වඨකොටකෙහෙව, සීසෙනාදාය ඛත්තියො.

94.

හික්ඛුසඬ්ඨ පරිඛ්‍යුල්ලො, කත්වා ථුපං පදක්ඛිණං;
පාවිනතො ආහරිත්වා, ධාතුගබ්භමිහි ඔතරි.

95.

අරහන්තො ඡන්තවුති-කොට්ඨො ථුපමුත්තමං;
සමන්තා පරිවාරෙත්වා, අට්ඨංසු කතපඤ්ජලී.

96.

ඔතරිත්වා ධාතුගබ්භං, මහග්ගෙස සයනෙසුහෙ;
ඨපෙස්සාමිති චිත්තෙන්තෙ, පිතිපුණ්ණනරිස්සරෙ.

97.

සධාතු ධාතුවඨකොටො, උග්ගන්ත්වා තස්ස සීසතො;
සත්තතාලජ්ජමාණමිහි, ආකාසමිහි ඨිතො තතො.

98.

සයං කරණංඛො විවරි, උග්ගන්ත්වා ධාතුයො තතො;
බුද්ධවෙසං ගහෙත්වාන, ලක්ඛණොඤ්ජනුජ්ජලං.

99.

ගණ්ඨම්බමුලෙ බුද්ධො'ව, යමකං පාටිභාරියං;
අකංසු ධරමානෙන, සුගතෙන අධිට්ඨිතං.

100.

තං පාටිභාරියං දිස්වා, පසන්තෙකග්ගමානසා;

දෙවාමනුස්සා අරහත්තං, පත්තා ද්වාදස කොට්ඨො.

101.

සෙසා ඵලත්තයං පත්තා, අතීතා ගණනාපථං;
හිත්වා'ථ බුද්ධවෙසං තා, කරණධම්මි පතිට්ඨයුං.

102.

තතො ඔරුය්හ වඬිකොටො, රඤ්ඤො සීසෙ පතිට්ඨහි;
සහින්දගුත්තපෙරෙන, නාටකීහි ව සො පන.

103.

ධාතුගඛ්භංපරිහරං, පත්වාන සයනං සුභං;
වඬිකොටං රතනපල්ලඬකෙ, යපයිත්වා ජුතින්ධරො.

104.

ධොවිත්වාන පුනොහත්ථෙ, ගන්ධවාසික වාරිනා;
චතුජ්ජාතියගන්ධෙන, උඛ්ඛතෙත්වා සභාරවො.

105.

කරණධං විවරිත්වාන, තාගහෙත්වාන ධාතුයො;
ඉති චිත්තයි භූමින්දො, මහාජනහිතත්ථිකො.

106.

අනාකුලං කෙහිවිපි, යදි හෙස්සන්ති ධාතුයො;
ජනස්ස සරණං හුත්වා, යදි යස්සන්ති ධාතුයො.

107.

සත්ථුනිපන්නාකාරෙන, පරිනිබ්බානමඤ්චකෙ;
නිපජ්ජන්තු සුපඤ්ඤත්තෙ, සයනම්හි මහාරහෙ.

108.

ඉති චිත්තිය සො ධාතු, යපෙසි සයනුත්තමෙ;
තදා කාරා ධාතුයො ව, සහිංසු සයනුත්තමෙ.

109.

ආසල්භීසුක්කපක්ඛස්ස, පන්තරසලපොසථෙ;
උත්තරාසල්භනක්ඛත්තෙ, එවං ධාතූපතිට්ඨිතා.

110.

සහ ධාතූපතිට්ඨානා, අක්ඛම්මිත්ථ මහාමහී;
පාටිහිරානිනෙකානි, පවත්තිංසු අනෙකධා.

111.

රාජා පසන්තොධාතුතා, සෙනව්ඡත්තෙන පුජයි;
ලංකාය රජ්ජං සකලං, සත්තාහානි අදාසි ව.

112.

කායෙ ව සබ්බාලභිකාරං, ධාතුගබ්භමිහි පුජයි;
තථානාටකියො'මච්ඡා, පරිසා දෙවතාපි ව.

113.

වත්ථගුලසතාදීනි, දත්වා සඬ්ඝස්ස භූපති;
භික්ඛුහි ගණසජ්ඣායං, කාරෙත්වා'බ්ලරත්තියං.

114.

පුනාහනි පුරෙහෙරිං, වාරෙසි “සකලා ජනා;
චින්දන්තු ධාතුසත්තාහං, ඉමං”ති ජනතාහිතො.

115.

ඉන්දගුත්තො මහාථෙරො, අදිට්ඨාසි මහිද්ධිකො;
“ධාතු වන්දිතුකාමායෙ, ලංකාදීපමිහි මානුසා.

116.

තඬ්ඛණංයෙව ආගන්ත්වා, වන්දිත්වා ධාතුයො ඉධ;
යථා සකං සරං යන්තු”, තං යථාධිට්ඨිතං අහු.

117.

සො මහාභික්ඛුසඬ්ඝස්ස, මහාරාජා මහායසො;
මහාදානං පවත්තෙත්වා, තං සත්තාහං නිරන්තරං.

118.

ආචික්ඛිධාතුගබ්භමිහි, කිච්චං නිදාපිතං මයා;
ධාතුගබ්භපිධානංතු, සඬ්ඝො ජානිතුමරහති.

119.

සඬ්ඝො තෙ ද්දෙව සාමණෙරෙ, තස්මිං කම්මෙ නියොජයි;
පිදහිංසු ධාතුගබ්භං, පාසාණෙනා'හට්ඨන තෙ.

120.

“මාලෙත්ථ මා මිලායන්තු, ගන්ධාසුස්සන්තුමා ඉමෙ;
මා නිබ්බායන්තු දීපාව, මා කිඤ්චාපි විවජ්ජතු.

121.

මහාවංසපාළි
මෙදවණ්ණ ඡ පාසාණා, සන්ධියන්තුනිරන්තරා'';
ඉති සීණාසවා එත්ථ, සබ්බමෙතං අධිට්ඨය්‍යං.

122.

ආණාපෙසි මහාරාජා, ‘‘යථාසත්තිං මහාජනො;
ධාතුනිධානකානෙ’ත්ථ, කරොතු’’ති භිතත්ථිකො.

123.

මහාධාතුනිධානස්ස, පිට්ඨිමිහි ච මහාජනො;
අකා සහස්ස ධාතුනං, නිධානානි යථාබලං.

124.

පිදහාපියතං සබ්බං, රාජාථුපං සමාපයි;
චතුරස්ස ච යඤ්චෙත්ථ, චෙතියමිහි සමාපයි.

125.

පුඤ්ඤානි එවමමලානි සයඤ්චසන්තො,
කුබ්බන්ති සබ්බවිහවුත්තමපත්ති හෙතු;
කාරෙන්ති වාපිහි’බ්බො පරිසුද්ධවත්තා,
නානාවිසෙසජානතා පරිවාරහෙතු’’ති.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ධාතුනිධානං නාම

එකතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්වත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

තුසිතපුරගමනං

1.

අනිට්ඨිතෙ ඡත්තකම්මෙ, සුධාකම්මෙ ච චෙතියෙ;
මාරණන්තිකරොගෙන, රාජා ආසි ගිලානකො.

2.

තිස්සං පක්කොසයිත්වා සො, කනිට්ඨං දීඝවාපිනො;
‘‘ථූපෙ අනිට්ඨිතං කම්මං, නිට්ඨාපෙහිති අබ්බවි.

3.

භාතුනො දුබ්බලත්තාසො, තුන්තවායෙහි කාරිය;
කඤ්චුකං සුද්ධවත්ථෙහි, තෙන ඡාදිය චෙතියං.

4.
චිත්තකාරෙහි කාරෙසි, වෙදිකං තත්ථ සාධුකං;
පන්තිපුණ්ණසංඛාතඤ්ච, පඤ්චඨගුලකපන්තිකං.
5.
ඡත්තකාරෙහි කාරෙසි, ඡත්තං වෙළමයං තථා;
බරපත්තමයෙ චන්ද-සුරියෙ මුද්ධවෙදියං.
6.
ලාබාකුඨිකුමකෙහෙ'තං, චිත්තයිත්වා සුවිත්තිතං;
රඤ්ඤො නිවෙදයි'පුපෙ, කත්තබ්බං නිට්ඨිතං'ඉති.
7.
සිවිකාය නිපජ්ජිත්වා, ඉධාගන්ත්වා මහීපති;
පදක්ඛිණං කරිත්වාන, සිවිකායෙ'ව චෙතියං.
8.
චන්දිත්වා දක්ඛිණද්වාරෙ, සයනෙ භූමිසන්ථනෙ;
සයිත්වා දක්ඛිණපස්සෙන, සො මහාථුප මුත්තමං.
9.
සයිත්වා වාමපස්සෙස, ලොහපාසාද මුත්තමං;
පස්සන්තො සුමනො ආසි, හික්ඛුසඨසපුරෙක්ඛනො.
10.
ගිලානපුච්ඡනත්ථාය, ආගතාහි තතො තතො;
ඡන්තවුතිකොටියො හික්ඛු, තස්මිං ආසුං සමාගමෙ.
11.
ගණසජ්ඣායමකරුං, වග්ගබන්ධෙන හික්ඛවො;
ථෙරපුත්තාහයං ථෙරං, තත්ථා'දිස්වා මහීපති.
12.
අට්ඨවීස මහායුද්ධං, යුජ්ඣන්තො අපරාජයං;
යො සො න පච්චදාවන්තො, මහායොධො වසී මම.
13.
මච්චයුද්ධමිහි සම්පත්තෙ, දිස්වා මඤ්ඤෙ පරාජයං;
ඉදානි සො මං නො පෙති, ථෙරො ථෙරපුත්තහයො.
- 14.

ඉති වින්තයි සොටෙරො, ජානිත්වා තස්ස වින්තිතං;
කරින්දනදියා සිසෙ, වසං පඤ්ජලිපබ්බතෙ.

15.

පඤ්චබ්බිණාසවසත-පරිවාරෙන ඉද්ධියා;
නහසාගම්ම රාජානං, අට්ඨාසි පරිවාරිය.

16.

රාජා දිස්වා පසන්තො තං, පුරතො ච නිසීදිය;
තුම්හෙ දසමහායොධෙ, ගණ්හිත්වාන පුරෙ අහං.

17.

යුජ්ඣං ඉදානි එකො'ව, මච්චුනා යුද්ධමාරහිං;
මච්චුසත්තුං පරාජෙතුං, න සක්කොමි'ති ආහ ව.

18.

ආහ ටෙරො “මහාරාජ-මා භාගි මනුජාධිප;
කිලෙසසත්තුං අජිත්වා, අජෙයොගා මච්චුසත්තුකො.

19.

සබ්බමිපි සඬ්ඛාරගතං, අවස්සංයෙව හිජ්ජති;
“අනිච්චා සබ්බසඬ්ඛාරා”, ඉති චුත්තංහි සත්ථුනා.

20.

ලජ්ජා සාරජ්ජරහිතා, බුද්ධෙපෙ'ති අනිච්චතා;
තස්මා අනිච්චා සඬ්ඛාරා, දුක්ඛා'නත්තාති වින්තය.

21.

දුතියෙ අත්තාභාවෙපි, ධම්මච්ඡන්දො මහාහිතෙ;
උපට්ඨිතෙ දෙවලොකෙ, හිත්වා දිබ්බං සුඛං තුවං.

22.

ඉධාගම්ම බහුං පුඤ්ඤං, අකාසි ච අනෙකධා;
කරණම්පෙකරජ්ජස්ස, සාසනුජ්ජොතනායතෙ.

23.

මහාපුඤ්ඤකතං පුඤ්ඤං, යාවජ්ජදිවසා තයා;
සබ්බංනුස්සරමෙවං තෙ, සුඛං සජ්ජු හවිස්සති.

24.

ටෙරස්සවචනං සුත්වා, රාජා අත්තමනො අහු;

“අවස්සයො මච්චුයුද්ධෙපි, ත්වං මෙ සී”ති අභාසිතං.

25.

තදා ච ආභරාපෙත්වා, පහට්ඨො පුඤ්ඤ පොත්ථකං;
වාචෙතුං ලෙඛකං ආභ, සො තං වාචෙසි පොත්ථකං.

26.

එකුනසතවිහාරා, මහාරාජෙන කාරිතා;
එකුනවිසකොට්ඨි, විහාරො මරිච චට්ඨි ච.

27.

උත්තමො ලොභපාසාදො,
තිංසකොට්ඨි කාරිතො;
මහාථුපෙ අනග්ගානි,
කාරිතා චතුර්විසති.

28.

මහාථුපමිහි සෙසානි, කාරිතානි සුබුද්ධිනා;
කොට්ඨිසහස්සං අග්ගන්ති, මහාරාජා”ති වාචයි.

29.

“කොට්ඨිනාමමිහි මලයෙ, අක්ඛක්ඛායික ඡාතකෙ;
කුණ්ඩලානි මහග්ගානි, දුට්ඨෙ දත්ථාන ගණ්ඨිය.

30.

බිණ්ණසවානං පඤ්චන්තං, මහාථෙරාන මුත්තමො;
දින්නො පසන්නචිත්තෙන, කඨගුඅම්බිලපිණ්ඩකො.

31.

චූළඬගනිය යුද්ධමිහි, පරාජිත්වා පලායතා;
කාලං සොසාපයිත්ථාන, ආගතස්ස විභායසා.

32.

බිණ්ණසවස්ස යතිනො, අත්තානමනපෙක්ඛිය;
දින්නං සරකහත්ත’න්ති, චුත්තෙ ආභ මහීපති.

33.

විහාරමහසත්තාහෙ, පාසාදස්ස මහෙතථා;
ථුපාරම්මෙ තු සත්තාහෙ, තථා ධාතුනිධානකෙ.

34.

වාතුද්දිසස්ස උභතො, සඬ්ඝස්ස උභතො මයා;
මහාරහං මහාදානං, අවිසෙසං පවත්තිතං.

35.

මහාවෙසාබ්බජා ව, චතුච්ඡති කාරයි;
දීපෙ සඬ්ඝස්ස තික්ඛත්තුං, තිච්චරමදාපයි.

36.

සත්තසත්ත දිනානෙව, දීපෙ රජ්ජමහං ඉමං;
පඤ්චක්ඛත්තුං සාසනමිහි, අදාසිං හට්ඨමානසො.

37.

සතතං ද්වාදසයානෙ, සජ්ජිනා සුද්ධවට්ටියා;
දීපසහස්සං ජාලෙසිං, පුජෙන්නො සුගතං අහං.

38.

නිච්චං අට්ඨාරසයානෙ, වජ්ජෙහි විහිතං අහං;
ගිලාන හත්තභෙසජ්ජං, ගිලානානමදාපයි.

39.

චතුත්තාලීසයානමිහි, සඬ්ඛතං මධුපායසං;
තත්තකෙස්වෙව යානෙසු, තෙලුල්ලොපකමෙව ව.

40.

ඝනෙ පක්කෙ මහාජාල, පූවෙ යානමිහි තත්තකෙ;
තට්ඨෙව සහ හත්තෙහි, නිච්ච ඵමෙව අදාපයි.

41.

උපොසට්ඨෙසු දිවසෙසු, මාසෙ මාසෙ ව අට්ඨසු;
ලංකාදීපෙ විහාරෙසු, දීප තෙලමදාපයි.

42.

ධම්මදානං මහත්තන්ති, සුත්වා අමිසදානතො;
ලොභ පාසාදතො හෙට්ඨා, සඬ්ඝමජ්ඣමිහි ආසනෙ.

43.

“ඔසාරෙස්සාමි සඬ්ඝස්ස, මඬ්ගලසුත්ත” මිච්චහං;
නිසින්තො ඔසාරයිතුං, නාසක්ඛිං සඬ්ඝගාරවා.

44.

තතොජ්ජහුති ලංකාය, විහාරෙසු තහිං තහිං;

ධම්මකථං කථාපෙසිං, සක්කරිත්වාන දෙසකෙ.

45.

ධම්මකථික ස්පෙකස්ස, සජ්ජිවාණිකසක්ඛරං;
නාළිං නාළිමදාපෙසිං, දාපෙසිං චතුරභිගුලං.

46.

මුට්ඨිකං යට්ඨිමධුකං, දාපෙසිං සාටකද්වයං;
සබ්බංපිස්සරියෙ දානං, නමෙ භාසෙසි මානසං.

47.

ජීවිතං අනපෙක්ඛිත්වා, දුග්ගතෙන සතා මයා;
දිත්ත දාන ද්වයංයෙව, තං මෙ භාසෙසි මානසං.

48.

තං සුත්වා අභයො ථෙරො, තං දානද්වයමෙව සො;
රඤ්ඤො විත්තජ්ජසාදත්ථං, සං චණ්ණෙසි අනෙකධා.

49.

තෙසු පඤ්චසු ථෙරෙසු, කභිගුඅමිබ්බිලගාහකො;
මලිය දෙව මහාථෙරො, සුමනකුට්ඨිහි පබ්බතෙ.

50.

නවන්තං භික්ඛුසතානං, දත්වා තං පරිභුඤ්ජි සො;
පථව්වාලකො ධම්ම, සුත්තථෙරො තු තං පන.

51.

කලායාණිකවිහාරමහි, භික්ඛුනං සංවිහාජිය;
දසද්ධස තසඬ්ඛානං, පරිභොග මකාසයං.

52.

තලඬ්ගර වාසිකො ධම්ම, දිත්තත්ථෙරො පියඬ්ගකෙ;
දීපෙ දසසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජිතං.

53.

මඬ්ගණවාසිකො බුද්ද, තිස්සත්ථෙරො මහිද්ධිකො;
කෙලාසෙ සට්ඨිසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජි තං.

54.

මහාබ්‍යග්ගෙසා ච ථෙරො තං, උක්කනගරවිහාරකෙ;
දත්වා සතානං සත්තානං, පරිභොගමකාසයං.

55.

සරකහත්තගාභී තු, ටෙරො පියඬ්ගුදීපකෙ;
ද්වාදස භික්ඛුසහස්සානං, දත්වාන පරිභුඤ්ජිතං.

56.

ඉති වත්වා'භයත්ථෙරො, රඤ්ඤො භාසෙසි මානසං;
රාජා චිත්තං පසාදෙත්වා, තං ටෙරං ඉධ මබ්බවි.

57.

“චතුර්විසතිවස්සානි, සඬ්ඝස්ස උපකාරකො;
අභ මෙවං භොතු කායො'පි, සඬ්ඝස්ස උපකාරකො.

58.

මහාථුප දස්සනධානෙ, සඬ්ඝස්ස කම්මමාළකෙ;
සරීරං සඬ්ඝදාසස්ස, තුම්භෙ ක්කාපෙථ මෙ''ඉති.

59.

කනිට්ඨං ආභ “භො තිස්ස, මහාථුපෙ අනිට්ඨිතං;
නිට්ඨාපෙහි තුවං සබ්බං, කම්මං සක්කච්ච සාධුකං.

60.

සායං පාතො ච පුජ්ථානි, මහාථුපමිහි පුජය;
තික්ඛත්තුං උපහාරඤ්ච, මහාථුපස්ස කාරය.

61.

පටියාදිතඤ්ච යං වත්තං, මයා සුගත සාසනෙ;
සබ්බං අපරිභාපෙත්වා, තාත වත්තය තං තුවං.

62.

සඬ්ඝස්ස තාත කිච්චෙසු, මා පමජ්ජිත්ථ සබ්බදා'';
ඉතං තං අනුසාසිත්වා, තුණ්හි ආසි මහීපති.

63.

තඬ්ඛණං ගණසජ්ඣායං, භික්ඛුසඬ්ඝො අකාසි ච;
දෙවතා ඡ රථෙ වෙච, ඡහි දෙවෙහි ආනායුං.

64.

යාචුං විසුං විසුං දෙවා, රාජානං තෙ රථෙ ධීතා;
“අම්භාකං දෙවලොකං ත්වං, එහි රාජමනොරමං”.

65.

රාජා තෙසං වචො සුත්වා, “යාව ධම්මං සුඤ්ඤාමහං;
අධිවාසෙථ තාවා”ති, හත්ථාකාරෙන වාරයි.

66.

වාරෙති ගණසජ්ඣාය, මීභි මන්ත්වාන භික්ඛවො;
සජ්ඣායං යපයුං රාජා, පුච්ඡිතං යානකාරණං.

67.

“ආගමෙථා”ති සඤ්ඤාය, දින්නත්තා’ති වදිංසු තෙ;
රාජා “නෙතං තථා හන්තෙ”, ඉති වත්වාන තං වදි.

68.

තං සුත්වාන ජනා කෙවි, “භීතො මච්චුහයා අයං;
ලාලජ්ජති”ති මඤ්ඤිංසු, තෙසං කඬ්ඛාවිනොදනං.

69.

කාරෙතුං අභයත්ථෙරො, රාජානං එවමාහ සො;
“ජානාපෙතුං කථං සක්කා, ආනීතා තෙ රථා”ඉති.

70.

පුජ්ඨදානං බ්වපාපෙසි, රාජ නහසි පණ්ඩිතො;
තාති ලග්ගාති ලම්බිංසු, රජීසාසු විසුං විසුං.

71.

ආකාසෙ ලම්බිමානාති, තාති දිස්වා මහාජනො;
කඬ්ඛං පටිවිනොදෙසි, රාජා ථෙරමහාසිතං.

72.

“කතමො දෙවලොකො හි,
රම්මො හන්තෙ”ති සො බුච්චි;
“තුසිතානං පුරං රාජ,
රම්මං”ඉති සතං මතං.

73.

බුද්ධභාවාය සමයං, ඔලොකෙන්තො මහාදයො;
මෙත්තෙයො ඛොධිසත්තො හි, වසතෙ තුසිතෙ පුරෙ.

74.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා, මහාරාජා මහාමතී;
ඔලොකෙන්තො මහාථූපං, නිපන්තොව නිමීලයි.

75.

වවිත්වා තංඛණංයෙව, තුසිතා අහට්ඨ රථේ;
නිබ්බත්තිත්වා සීතොයෙව, දිබ්බදෙහො අදිස්සථ.

76.

කතස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස, එලං දස්සෙතුමත්තනො;
මහාජනස්ස දස්සෙත්තො, අත්තානං සමලඬ්ඛකතං.

77.

රථට්ඨොයෙව තික්ඛත්තුං, මහාථූපං පදක්ඛිණං;
කත්වාන ථූපං සඬ්ඝඤ්ච, වන්දිත්වා තුසිතං අගා.

78.

නාටකියො ඉධාගන්ත්වා, මකුටං යත්ථ මොචය්‍යුං;
“මකුටමුත්තසාලා”ති, එත්ථ සාලා කතා අහු.

79.

චිතකෙ යපිතෙ රඤ්ඤෙ, සරීරමහි මහාජනො;
යත්ථාරචි “රාවචට්ඨි-සාලා”නාම තහිං අහු.

80.

රඤ්ඤො සරීරං ඤාපෙසුං, යස්මිං නිස්සිමමාළකෙ;
සො එව මාළකො එත්ථ, වුච්චතෙ “රාජ මාළකො”.

81.

දුට්ඨගාමණිරාජා සො, රාජා නාමාරහො මහා;
මෙත්තෙයාස්ස භගවතො, භෙස්සති අග්ගසාවකො.

82.

රඤ්ඤො පිතා පිතා තස්ස,
මාතා මාතා භවිස්සති;
සද්ධාතිස්සො කනිට්ඨො තු,
දුතියො භෙස්සති සාවකො.

83.

සාලිරාජකුමාරො යො,
තස්ස රඤ්ඤො සුතො තුසො;
මෙත්තෙයාස්ස භගවතො,
පුත්තොයෙව භවිස්සති.

84.

මහාවංසපාළි

එවං යො කුසලපරො කරොති පුඤ්ඤං,
ඡාදෙන්තො අනියතපාපකං බහුමිපි;
සො සග්ගං සකලෙ රමී වො පයාති තස්මා,
සප්පඤ්ඤො ස තතරතො භවෙය්‍ය පුඤ්ඤෙති.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තුසිතපුරගමනං නාම

ද්වන්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො

තෙත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

දසරාජකො

1.
දුට්ඨගාමණීරඤ්ඤො තු, රජ්ජෙය්‍යිතා ජනා අහු;
සාලිරාජකුමාරොති, හස්සාසි විස්සුතො සුතො.
2.
අතීව ධඤ්ඤො සො ආසි, පුඤ්ඤකම්මරතො සදා;
අතීව වාරුරුපාය, සත්තො චණ්ඩාලියා අහු.
3.
අසොකමාලාදෙවිංතං, සම්බන්ධං පුබ්බජාතියා;
රූපෙනා'ති පියායන්තො, සො රජ්ජං නෙවකාමයි.
4.
දුට්ඨගාමණිහාතා'සො, සද්ධාතිස්සො තදව්ඡයෙ;
රජ්ජං කාරෙස්සා'හිසිත්තො, අට්ඨාරස්ස සමා'සමො.
5.
ඡක්කකම්මං සුධාකම්මං, හත්ථිපාකාරමෙව ව;
මහාථුපස්ස කාරෙසි, සො සද්ධාකතනාමකො.
6.
දීපෙන ලොහපාසාදො, උඩ්ඨිය්හිත්ථ සුසඬ්ඨතො;
කාරෙසි ලොහපාසාදං, පුත සො සත්තභූමකං.
7.
නවුතිසතසහස්සග්ගො, පාසාදො ආසි සො තදා;
දක්ඛිණගිරිවිහාරං, කල්ලකලෙණ මෙව ව.

8.
කුළුම්බාලවිහාරඤ්ච, තථාපෙත්තඤ්ච වාලිකං;
වෙලඤ්චවට්ටිකඤ්චෙව, දුබ්බලවාපිතිස්සනං.
9.
දුරතිස්සකවාපිඤ්ච, තථාමාතු විහාරකං;
කාරෙසි ආදීසවාපිං, විහාරංයොජන යොජනෙ.
10.
දීසවාපිවිහාරඤ්ච, කාරෙසි සහචෙතියං;
නානාරතනකච්ඡන්තං, තත්ථ කාරෙසි චෙතියෙ.
11.
සන්ධියං සන්ධියං තත්ථ, රථචක්කප්පමාණකං;
සොවණ්ණමාලං කාරෙත්වා, ලග්ගාපෙසි මනොරමං.
12.
චතුරාසිතිසහස්සානං, ධම්මක්ඛන්ධානමිස්සරො;
චතුරාසිතිසහස්සානි, පුජාවාපි අකාරයි.
13.
ඵචං පුඤ්ඤානි කත්වා සො, අනෙකානි මහීපති;
කායස්සහෙදා දෙවෙසු, තුසිතෙසු පපජ්ජථ.
14.
සද්ධාතිස්සපකාරාපෙ, වසන්තෙ දීසවාපියං;
ලජ්ජීතිස්සො පෙට්ඨසුතො, ගිරිකුම්භිමනාමකං.
15.
විහාරං කාරයි රම්මං, තංකනිට්ඨසුතො පන;
ථුල්ලත්ථනො අකාරෙසි, විහාරං කන්දරව්භයං.
16.
පිතරා ථුල්ලත්ථනකො, භාතුසන්තිකමායතා;
සහෙවා'හ විහාරස්ස, සඬ්ඝහොගත්ථමත්තනො.
17.
සද්ධාතිස්සෙඋපරතෙ, සබ්බෙ'මච්චා සමාගතා;
ථුජාරාමෙ භික්ඛුසඬ්ඝං, සකලං සන්තිපාතිය.
- 18.

සඬ්ඝානුක්ඛායරට්ඨස්ස, රක්ඛණත්ථං කුමාරකං;
අභිසිඤ්චං ථුල්ලත්ථනං, තං සුත්ථා ලජ්ජිතිස්සතො.

19.

ඉධාගන්ත්වා ගහෙන්වා තං, සයං රජ්ජමකාරයි;
මාසඤ්චෙව දසාහඤ්ච, රාජා ථුල්ලත්ථනො පන.

20.

තිස්සොසමං ලජ්ජිතිස්සො, සඬ්ඝො හුත්වා අනාදරො;
“න ජාතිංසු යථාච්චිඨං” මිති තං පරිභාසයි.

21.

පච්ඡා සඬ්ඝං ඛමාපෙත්වා, දණ්ඩකම්මත්ථමිස්සරො;
තීණි සතසහස්සානි, දත්ථාන උරුවෙතියෙ.

22.

සිලාමයානි කාරෙසි, පුප්ඵයානානි තීණිසො;
අථො සතසහස්සෙන, විතාපෙසි ච අන්තරා.

23.

මහාථුපථුපාරාමානං, භූමිංභූමිස්සරො සමං;
ථුපාරාමෙ ච ථුපස්ස, සිලාකඤ්චුක මුත්තමං.

24.

ථුපාරාමස්ස පුරතො, සිලාථුපකමෙව ච;
ලජ්ජිකාසනසාලඤ්ච, භික්ඛුසඬ්ඝස්ස කාරයි.

25.

කඤ්චුකං කණ්ටකෙ ථුපෙ, කාරාපෙසි සිලාමයං;
දත්ථාන සතසහස්සං, විහාරෙ වෙතියවිහයෙ.

26.

ගිරිකුම්භිලනාමස්ස, විහාරස්ස මහම්භි සො;
සට්ඨිභික්ඛුසහස්සානං, තිව්වරමදාපයි.

27.

අරිට්ඨවිහාරං කාරෙසි, තථාකන්දරහිනකං;
ගාමිකානඤ්ච භික්ඛූනං, හෙසජ්ජානි අදාපයි.

28.

කිම්ච්ඡකං තණ්ඩුලඤ්ච, භික්ඛුනීනමදාපයි;

සමානව' යමාසඤ්ච, රජ්ජං සො කාරයි ඉධ.

29.

මනෙ ලජ්ජිකතිස්සමිහි, කනිට්ඨො තස්ස කාරයි;
රජ්ජං ඡළෙව වස්සානි, බල්ලාටනාගනාමකො.

30.

ලොහපාසාදපරිවාරෙ, පාසාදෙ'ති මනොරමෙ;
ලොහපාසාදසොහත්ථං, එසො ද්වත්තිංසකාරයි.

31.

මහාථුපස්ස පරිතො, වාරුතො හෙමමාලිතො;
වාලිකඬ්ඨගණමරියාදං, පාකාරඤ්ච අකාරයි.

32.

සොවකුරුන්දපාසකං, විහාරඤ්ච අකාරයි;
පුඤ්ඤකම්මානිවඤ්ඤානි, කාරාපෙසි මහීපති.

33.

තං මහාරත්තතොනාම, සෙනාපති මහීපතිං;
බල්ලාටනාගරාජානං, නගරෙයෙව අග්ගහි.

34.

තස්ස රඤ්ඤො කනිට්ඨොතු, වට්ටගාමණිනාමකො;
තං දුට්ඨසෙනාපතිකං, හන්ත්වා රජ්ජමකාරයි.

35.

බල්ලාටනාගරඤ්ඤොසො, පුත්තකං සකභාතුතො;
මහාචූලිකනාමානං, පුත්තයානෙ යපෙසි ව.

36.

තම්මාතරං නුළාදෙවිං, මහෙසිඤ්ච අකාසිසො;
පිතියානෙ යිතතා'ස්ස, පිතිරාජාති අබ්බු.

37.

එවං රජ්ජෙ'හිසිත්තස්ස, තස්ස මාසමිහි පඤ්චමෙ;
රොහණෙ නකුලනගරෙ, එකො බ්‍රාහ්මණවෙටතො.

38.

තියො නාම බ්‍රාහ්මණස්ස, වචො සුත්වා අපණ්ඩිතො;
චොරො අසු මහාතස්ස, පරිවාරො අහොසි ව.

39.

සගණාසත්තදමිලා, මහාතිත්ථමිහි ඔතරුං;
තදා බ්‍රාහ්මණනියො ච, තෙ සත්තදමිලාපිච.

40.

ජක්කත්ථාය විසජ්ජෙසුං, ලෙඛං භූපතිසන්තිකං;
රාජා බ්‍රාහ්මණනියස්ස, ලෙඛං පෙසෙසි නීතිමා.

41.

“රජ්ජං තච ඉදානෙච, ගණ්භ ත්වං දමිලෙ” ඉති;
සාධුති සො දමිලෙහි, යුජ්ඣි ගණ්භිංසු තෙ තු තං.

42.

තතො තෙ දමිලා යුද්ධං, රඤ්ඤා සහ පචත්තයුං;
කොළම්බාලකසාමන්තා, යුද්ධෙ රාජා පරාජිතො.

43.

තිත්ථාරාමද්වාරෙන, රථාරුල්භො පලායති;
පණ්ඩුකාභයරාජෙන, තිත්ථාරාමොහි කාරිතො;
වාසිතො ච තදා ආසි, එකච්ඡති රාජ්‍යසු.

44.

තං දිස්වා පලායන්තං, නිගණ්ඨොගිරිනාමකො;
“පලායති මහාකාළ-සිහලො”ති භූසං රචි.

45.

තං සුත්ථාන මහාරාජා, “සිද්ධෙ මම මනොරථෙ;
විහාරං එත්ථ කාරෙස්සං”, ඉච්චෙචං චිත්තයි තදා.

46.

සගඛිභං අනුලාදෙවිං, අග්ගහි රක්ඛියා ඉති;
මහාචූළ මහානාග-කුමාරෙවාපි රක්ඛියෙ.

47.

රථස්ස ලහුභාවත්ථං, ඩත්වා චූළාමණිංසුභං;
ඔතාරෙසි සොමදෙවිං, තස්ස’නුඤ්ඤාය භූපති.

48.

යුද්ධායගමනෙයෙච, පුත්තකෙ ද්වෙ ච දෙවියො;
ගාහයිත්ථාන නික්ඛන්තො, සඬිකිතො සො පරාජයෙ.

49.

අසක්කුණිත්වා ගාහෙතුං, පත්තං භුත්තං ජිනෙන තං;
පලායිත්වා වෙස්සගිරි-වනෙ අභිනිශ්ශිසො.

50.

කුත්ථික්කුලමහාතිස්ස-ථෙරො දිස්වා තභං තු තං;
භත්තං පාදා අනාමට්ඨං, පිණ්ඩදානං විවජ්ජිය.

51.

අථ කෙතකිපත්තමිහි, ලිඛිත්වා භට්ඨමානසො;
සඬ්ඝභොගං විහාරස්ස, තස්ස පාදාමභිපති.

52.

තතො ගන්ත්වා සිලාසොඛ්භ-කණ්ඩකමිහි වසී තතො;
ගන්ත්වාන මාතුචෙලඬ්ගෙ, සාලගලස්මිපගො.

53.

තත්ථද්දස දිට්ඨපුබ්බං, ථෙරං ථෙරො මභිපතිං;
උපට්ඨාකස්ස අප්පෙසි, තනසිවස්ස සාධුකං.

54.

තස්ස සො තනසිවස්ස, රට්ඨිකස්ස'න්තිකෙ තහිං;
රාජා වුද්දසවස්සානි, වසී තෙන උපට්ඨිතො.

55.

සත්තසු දමිලෙස්ථෙ'කො, සොමාදෙවිං මදාවහං;
රාගරත්තො ගහෙත්වාන, පරතීරමගාලභුං.

56.

එකොපත්තං දසබලස්ස, අනුරාධපුරෙ යීතං;
ආදාය තෙන සන්තුට්ඨො, පරතීරමගාලභුං.

57.

පුළහත්ථො තු දමිලො, තීණිවස්සානි කාරයි;
රජ්ජං සෙනාපතිං කත්වා, දමිලං බාහියවිහයං.

58.

පුළහත්ථං ගහෙත්වා තං, දුරෙ වස්සානි බාහියො;
රජ්ජං කාරෙසි තස්සා'සි, පණයමාරො වමුපති.

59.

බාහියං තං ගහෙත්වාන, රාජා'සි පණයමාරකො;
සත්තවස්සානි තස්සා'සි, පිළයමාරො චමුපති.

60.

පණයමාරං ගහෙත්වා සො, රාජාසි පිළයමාරකො;
සත්තමාසානි තස්සාසි, දායියො තු චමුපති.

61.

පිළයමාරං ගහෙත්වා සො, දායියො දමිළො පන;
රජ්ජං'නුරාධනගරෙ, දූවෙ චස්සානි කාරයි.

62.

එවං දමිළරාජුනං, තෙසං පඤ්චන්තමෙවහි;
හොන්ති චුද්දසචස්සානී, සත්තමාසා ච උත්තරිං.

63.

ගතාය තු නිවාසත්ථං, මලයෙ'නුලදෙවියා;
හරියාකනසිවස්ස, පාදාපහරි පච්ඡියං.

64.

කුජ්ඣිත්වා රොදමානාසා, රාජානං උපසකිම්;
තං සුත්වා තනසිවොසො, මනුමාදාය නික්ඛම්.

65.

දෙවියා චචනං සුත්වා, තස්ස ආගමනා පුරා;
ද්විපුත්තං දෙවිමාදාය, තතො රාජා'පි නික්ඛම්.

66.

ධනුං සන්ධාය ආයන්තං, සිවං විජ්ඣි මහාසිවො;
රාජා නාමං භාවයිත්වා, අකාසි ජිනසඬගහං.

67.

අලත්ථ අට්ඨාමච්චෙව, මහන්තෙ යොධසම්මතෙ;
පරිචාරො මහාආසී, පරිභාරො ච රාජිනො.

68.

කුම්භීලකමහාතිස්ස-ථෙර දිස්වා මහායසො;
අච්ඡගල්ලවිහාරම්හි, බුද්ධපූජමකාරයි.

69.

චත්ථුං සොධෙතුමාරුල්ලො, අකාසචෙතියඬගණං;

මහාවංසපාළි
කවිසීසෙ අමච්චමිහි, ඔරොහන්තොමහීපති.

70.

ආරොහන්තො සදෙවිකො, දිස්වා මග්ගෙ නිසින්නකං;
“න නිපන්තො”ති කුජ්ඣිත්වා, කවිසීසං අසාතයි.

71.

සෙසා සත්තඅමච්චාවි, නිබ්බින්නා තෙන රාජිනා;
තස්ස’න්තිකා පලායිත්වා, පක්කමන්තා යථාරුචි.

72.

මග්ගෙ විලුත්තා වොරෙහි, විහාරං හම්බුගල්ලකං;
පවිසිත්වාන අද්දක්ඛුං, තිස්සත්ථෙරං බහුස්සුතං.

73.

චතුතෙකායිකො ථෙරො, යථාලද්ධානි දාපයි;
චත්ථථාණිතතෙලානි, තණ්ඩුලා පාහුණා තථා.

74.

අස්සත්ථකාලෙ ථෙරො සො,
“කුහිංයාතා”ති පුච්ඡිතෙ;
අත්තානං ආචිකත්වා තෙ,
තං පවත්තිං නිවෙදයුං.

75.

“කාරෙතුං කෙහි සක්කා නු, ජිනසාසනපග්ගහං;
දම්මෙහි වා’ථ රඤ්ඤා, ඉති පුට්ඨා තු තෙ පන.

76.

“රඤ්ඤො සක්කා”ති ආහංසු, සඤ්ඤාපෙත්වාන තෙ ඉති;
උභො තිස්ස මහාතිස්ස-ථෙරා ආදාය තෙ තතො.

77.

රාජිනො සන්තිකං නෙත්වා, අඤ්ඤමඤ්ඤං බමාපයුං;
රාජා ච තෙ අමච්චා ච, ථෙරො ඵච මයාවයුං.

78.

සිද්ධෙ කම්මෙ පෙසිතෙතො, ගන්තබ්බං සන්තිකං ඉති;
ථෙරා දත්වා පට්ඨඤ්ඤං තෙ, යථායානමගඤ්ඡිසුං.

79.

අනුරාධපුරං රාජා, ආගන්ත්වාන මහායසො;
දායිකං දමිළං හන්ත්වා, සයං රජ්ජමකාරයි.

80.

තතො නිගණ්ඨාරාමං තං, විද්ධංසෙත්වා මහීපති;
විහාරං කාරයි තත්ථ, ද්වාදස පරිවෙණකං.

81.

මහාවිහාරපට්ඨානා, ද්විසු වස්සස තෙසු ව;
සත්තරසසු වස්සෙසු, දසමාසා'මිකෙසු ව.

82.

තථා දිනෙසු දසසු, අතික්කන්තෙසු සාදරො;
අභයගිරි විහාරංසො, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

83.

අක්කොසියිත්වා තෙ ථෙරෙ, තෙසු පුබ්බුපකාරිනො;
තං මහාතිස්ස ථෙරස්ස, විහාරං මානදො අදා.

84.

ගිරිස්ස යස්මා ගාරාමෙ, රාජා කාරෙසි සොභයො;
තස්මා'භය ගිරිත්වෙව, විහාරො නාමකො අහු.

85.

ආණාපෙත්වා සොමාදෙවිං,
යථා යානෙ යපෙසිසො;
තස්සාතන්නාමකං කත්වා,
සොමාරාම මකාරයි.

86.

රථා ඔරොපිතා සා හි, තස්මිංයානෙ වරඞ්ගනා;
කද්දම්බපුස්ථ ගුම්බම්හි, නිලිනා තත්ථ අද්දස.

87.

මුත්තයන්තං සාමණෙරං, මග්ගං හත්ථෙන ඡාදිය;
රාජා තස්ස වට්ඨො සුත්වා, විහාරං තත්ථ කාරයි.

88.

මහාථූපස්සුත්තරතො,
වෙනියං උච්චවත්ථුකං;

සීලා සොහකණ්ඩකං නාම,
රාජා සොයෙව කාරයි.

89.

තෙසු සත්තසු යොධෙසු, උත්තියො නාම කාරයි;
නගරමිහා දක්ඛිණතො, විහාරං දක්ඛිණවිහයං.

90.

තත්තෙව මූලවොකාස, විහාරං මූලනාමකො;
අමච්චො කාරයි තෙන, සොපි තංනාමකො අහු.

91.

කාරෙසි සාලියාරාමං, අමච්චො සාලියවිහයො;
කාරෙසි පබ්බතාරාමං, අමච්චො පබ්බතවිහයො.

92.

උත්තරතිස්සරාමන්තු, තිස්සාමච්චො අකාරයි;
විහාරෙ නිට්ඨිතෙ රම්මෙ, තිස්සපේර මුපච්චතෙ.

93.

“තුම්හාකං පටිසන්ථාර, වසෙන’ම්හෙහි කාරිතෙ;
විහාරෙ දෙම තුම්හාකං, ඉති වත්වා අදංසු ව.

94.

ථෙරො සබ්බත්ථවාසෙසි, තෙ තෙ හික්ඛු යථා රහං;
අමච්චා’දංසු සඬ්ඝස්ස, විවිධෙ සමණාරහෙ.

95.

රාජා සකවිහාරමිහි, වසන්තෙ සමුපට්ඨහි;
පච්චයෙහි අනුනෙහි, තෙන තෙ බහවො අහුං.

96.

ථෙරං කුලෙහි සංසට්ඨං, මහාතිස්සොති විස්සුතං;
කුලසංසට්ඨ දොසෙන, සඬ්ඝො තං නීහරි ඉතො.

97.

තස්ස සිස්සො බහලමස්සු-
තිස්සත්ථෙරොති පිස්සුතො;
කුද්ධො’භයගිරිං ගන්ත්වා,
වසි පක්ඛං වහං තහිං.

98.

තතොප්පභුති තෙ භික්ඛු, මහාවිහාරනාගමුං;
එවං තෙ'භයගිරිකා, නිග්ගතා ථෙරවාදනො.

99.

පභින්නා'භයගිරිකෙහි, දක්ඛිණවිහාරිකායති;
එවං තෙ ථෙරවාදීහි, පභින්නා භික්ඛවො ද්විධා.

100.

මහා අභයභික්ඛු තෙ, වඩ්ඨෙය්තුං දීපවාසිනො;
වට්ටගාමණිභූමින්දො, පත්තිං නාම අදාසි සො.

101.

විහාරපරිවෙණානි, ස්වාඛද්ධෙ අකාරයි;
“පටිසඬ්ඛරණං එවං, හෙස්සතීති විචින්නිය.

102.

පිටකත්තයපාළිඤ්ච, තස්ස අට්ඨකථම්පි ව;
මුඛපායෙන ආනෙසුං, පුබ්බෙ භික්ඛු මහාමති.

103.

භානිං දිස්වාන සත්තානං, තදා භික්ඛු සමාගතා;
විරට්ඨිතත්ථං ධම්මස්ස, පොත්ථකෙසු ලිඛාපයුං.

104.

වට්ටගාමණි අභයො, රාජා රජ්ජමකාරයි;
ඉති ද්වාදසවස්සානි, පඤ්චමාසෙසු ආදිතො.

105.

ඉති පරහිත මත්තනො හිතඤ්ච,
පට්ලහිසිස්සරියං කරොති පඤ්ඤො;
විපුලමපි කුඛුද්ධිලද්ධහොවං,
උභයහිතං න කරොති භොගලුද්ධො'ති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දසරාජකො නාම

තෙත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

එකාදසරාජදීපනො

1.
තදච්චයෙ මහාචූළි-මහාතිස්සො අකාරයි;
රජ්ජං චුද්දසවස්සානි, ධම්මෙන ච සමෙන ච.
2.
සහත්ථෙන කතං දානං, සො සුත්ථාන මහජ්ඵලං;
පඨමෙයෙව වස්සමිහි, ගන්ත්වා අඤ්ඤාතවෙසවා.
3.
කත්ථාන සාලිලවනං, ලද්ධාය හතියා තතො;
පිණ්ඩපාතං මහාසුම්ම-ථෙරස්සා' දා මහීපති.
4.
සොණ්ණගිරිමිහි පුන සො, තිණ්ණවස්සානි ඛත්තියො;
ගුලයන්තමිහි කත්ථාන, හතිංලද්ධා ගුලෙ තතො.
5.
තෙ ගුලෙ ආහරාපෙත්වා, පුරං ආගම්ම භූපති;
භික්ඛුසඬ්ඨස්ස පාදාසි, මහාදානං මහීපති.
6.
තිංසභික්ඛුසහස්සස්ස, අදා අච්ඡාදනානි ච;
ද්වාදසන්තං සහස්සානං, භික්ඛුනීනං තථෙව ච.
7.
කාරයිත්වා මහීපාලො, විහාරං සුජ්ජතිට්ඨිතං;
සට්ඨිහික්ඛු සහස්සස්ස, තිථිවරමදාපයි.
8.
තිංස සහස්ස සඬ්ඛානං, භික්ඛුනීනඤ්ච දාපයි;
මණ්ඩවාපි විහාරං සො, තථා අහයගල්ලකං.
9.
වඩ්ගුපට්ටඬ්ගගල්ලඤ්ච, දීසබාහුකගල්ලකං;
වාලගාම විහාරඤ්ච, රාජා සොයෙව කාරයි.
10.
එවං සද්ධාය සො රාජා, කත්වා පුඤ්ඤානිනෙකධා;

චතුද්දසන්තං වස්සානං, අව්වයෙන දිවං අගා.

11.

වට්ඨගාමණිනො පුත්තො, චොරනාගොති විස්සුනො;
මහාචූළිස්සරජ්ජමහි, චොරො හුත්වා වරිතදා.

12.

මහාචූළෙ උපරතෙ, රජ්ජං කාරයි ආගතො;
අත්තනො චොරකාලෙ සො, නිවාසං යෙසුනාලහි.

13.

අට්ඨරසවිහාරෙ තෙ, විද්ධංසාපෙසි දුම්මති;
රජ්ජං ද්වාදසවස්සානි, චොරනාගො අකාරයි.

14.

ලොකන්තරික නිරයං, පාපොසොඋපපජ්ජථ;
තදව්වයෙ මහාචූළ්හි-රඤ්ඤො පුත්තො අකාරයි.

15.

රජ්ජං තීණෙව වස්සානි, රාජාතිස්සො'ති විස්සුනො;
චොරනාගස්ස දෙවීතු, වීසමං වීසමානුලා.

16.

වීසං දත්වාන මාරෙසි, බලත්ථෙරත්තමානසා;
තස්මිංයෙවබලත්ථෙසා, අනුලාරත්තමානසා.

17.

තිස්සං වීසෙනසාතෙත්වා, තස්ස රජ්ජමදාසිසා;
සීවො නාම බලත්ථොසො, ජෙට්ඨදොවාරිකො තහිං.

18.

කත්වා මහෙසිං අනුලං, වස්සං මාසද්වයා'විකං;
රජ්ජං කාරෙසි නගරෙ, වටුකෙ දම්ළෙ'නුලා.

19.

රත්තා වීසෙන තං හන්ත්වා, වටුකෙ රජ්ජමජ්ජයි;
වටුකො දම්ළො සො හි, පුරෙ නගරවඩ්ඨකී.

20.

මහෙසිං අනුලං කත්වා, වස්සං මාසද්වයාධිකං;
රජ්ජං කාරෙසි නගරෙ, අනුලා තත්ථ ආගතං.

21.
පස්සිත්වා දාරුහතිකං, තස්මිං සාරත්තමානසා;
හන්ත්වා විසෙන වටුකං, තස්ස රජ්ජං සමප්පයි.
22.
දාරුහතිකතිස්සො සො, මහෙසිං කරියානුලං;
ඵකමාසාධිකං වස්සං, පුරෙ රජ්ජමකාරයි.
23.
කාරෙසි සො පොක්ඛරණිං, මහාමෙඝවනෙ ලහුං;
නිලියෙ නාම දමිලෙ, සා පුරොහිතබ්බමණෙ.
24.
රාගෙන රත්තා අනුලා, තෙන සංවාසකාමිනී;
දාරුහතිකතිස්සංතං, වීසං දත්වාන සාතිය.
25.
නිලියස්ස අදා රජ්ජං, සොපි නිලියබ්බමණො;
තං මහෙසිං කරිත්වාන, නිව්වං තාය උපට්ඨිතො.
26.
රජ්ජං කාරෙසි ඡම්මාසං, අනුරාධපුරෙ ඉධ;
ද්වත්තිංසාය බලත්ථෙහි, චත්ථකාමා යථාරුචිං.
27.
විසෙන තං සාතයිත්වා, නිලියං ඛත්තියානුලා;
රජ්ජං සා අනුලාදෙවී, චතුමාසමකාරයි.
28.
මහාචූළිකරාජස්ස, පුත්තො දුතියකො පන;
කුටකණ්ණතිස්සො නාම, භීතො සො'නුලදෙවියා.
29.
පලායිත්වා පබ්බජිත්වා, කාලෙ පත්තබ්බො ඉධ;
ආගන්ත්වා සාතයිත්වා, තං අනුලං දුට්ඨමානසං.
30.
රජ්ජං කාරෙසි ද්වාවීසං, වස්සානි මනුජාධිපො;
මහාඋපොසථාගාරං, අකා චෙතියපබ්බතෙ.
- 31.

සරස්ස තස්ස පුරතො, සිලාථුපමකාරයි;
බොධිං රොපෙසි තත්ථෙව, සොව චෙතියෙපබ්බතෙ.

32.

පෙලගාමවිහාරඤ්ච, අන්තරගඬිගාය කාරයි;
තත්ථෙව චණ්ණකං නාම, මහාමාතිකමෙව ච.

33.

අම්බදුග්ගමහාවාසිං, භයොලුප්පලමෙව ච;
සත්තහත්ථුවචපාකාරං, පුරස්ස පරිබං තථා.

34.

මහාවත්ථුමහි අනුලං, ක්කාපයිත්වා අසඤ්ඤතං;
අපතිය තතො ථොකං, මහාවත්ථුමකාරයි.

35.

පදුමස්සරවනුයානං, නගරෙයෙව කාරයි;
මතා'ස්ස දන්තෙ ධොවිත්වා, පබ්බජී ජිනසාසනෙ.

36.

කුලසන්තකෙ සරට්ඨානෙ, මාතුහික්ඛුනුපස්සයං;
කාරෙසි දන්තගෙහන්ති, විස්සතො ආසි තෙන සො.

37.

තදව්වයෙ තස්ස පුත්තො, නාමකො භාතිකාභයො;
අට්ඨවිසතිවස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි බත්තියො.

38.

මහාදාට්ඨිකරාජස්ස, භාතිකත්තාමහීපති;
දීපෙ “භාතිකරාජා”ති, පාකටො ආසි ධම්මිකො.

39.

කාරෙසි ලොභපාසාදෙ, පටිසඬ්ඛාරමෙත්ථසො;
මහාථුපෙ චෙදිකා ද්වෙ, ථුපවිහෙ'පොසථව්භයං.

40.

අත්තනො බලිමුජ්ඣිත්වා, නගරස්ස සමන්තතො;
රොපාපෙත්වා යොජනමහි, සුමනාන'ඡ්ජුකානි ච.

41.

පාදචෙට්ඨිකතො යාව, ධුරව්ජත්තානරාධිපො;

මහාවංසපාළි
චතුරඨගලබ්‍රහ්මලෙන, ගන්ධෙන උරුවෙනියං.

42.
ලිම්පාපෙත්වාන පුජ්ථානි, චණ්ඨෙහි තත්ථ සාධුකං;
නිවෙසිත්වාන කොරෙසි, ථූපං මාලාගුලොපමං.
43.
පුනඳ්වඨගුලබ්‍රහ්මලාය, මනොසිලාය චෙනියං;
ලිම්පාපෙත්වාන කොරෙසි, තථෙව කුසුමාවිතං.
44.
පුන සොපානතො යාව, ධුරවිජත්තාව චෙනියං;
පුජ්ථෙහි ඔකිරාපෙත්වා, ඡාදෙසි පුජ්ථරාසිනො.
45.
උට්ඨාපෙත්වාන යන්තෙහි, ජලං අභයවාපිනො;
ජලෙහි ථූපං සෙවන්තො, බලපුජමකාරයි.
46.
සකට්ඨතෙන මුත්තානං, සද්ධිං තෙලෙන සාධුකං;
මද්දාපෙත්වා සුධාපිණ්ඩං, සුධාකම්මමකාරයි.
47.
පවාලජාලං කොරෙත්වා, තං බිපාපිය චෙනියෙ;
සොවණ්ණානි පදුමානි, චක්කමත්තානි සන්ධිසු.
48.
ලග්ගාපෙත්වා තතො මුත්තා-කලාපෙ යාව හෙට්ඨිමා;
පදුමා'ලම්බයිත්වාන, මහාථූපමපුජයි.
49.
ගණසජ්ඣායසද්දං සො, ධාතුගබ්‍රහ්මණිකාදිනි;
සුත්වා ‘අදිස්වා තංනා’හං, වුට්ඨනිස්සන්ති නිච්ඡිනො.
50.
පාවිනාදිකමුලම්භි, අනාහාරො නිපජ්ජථ;
ථෙරා ද්වාරං මාපයිත්වා, ධාතුගබ්‍රහ්මං නයිංසු තං.
51.
ධාතුගබ්‍රහ්මවිභූතිංසො, සබ්බං දිස්වා මහීපති;
නික්ඛන්තො තාදිසෙහෙව, පොත්ථරුපෙහි පුජයි.

52.

මධුගන්ධෙහි ගන්ධෙහි, සටෙහි සරසෙහි ව;
අඤ්ජනහරිතාලෙහි, තථාමනොසිලාහි ව.

53.

මනොසිලාසු වස්සෙන, හස්සින්වා වෙනියඬගණෙ;
ධීතාසු ගොජ්ඵමත්තාසු, රවිතෙ පු'ජ්ජලෙහි ව.

54.

ථුපඬගණමිහි සකලෙ, පුරිතෙ ගන්ධකද්දමෙ;
විත්තකිලඤ්ජ්ජ්ද්දෙසු, රවිතෙ පු'ජ්ජලෙහි ව.

55.

වාරයිත්වා වාරිමග්ගං, තථෙව පුරිතෙ සටෙ;
දීපවට්ඨිහි නෙකානි, කතවට්ඨිසිඛාහි ව.

56.

මධුකතෙලමිහි තථා, තිලතෙලෙ තථෙව ව;
තථෙව පට්ටවට්ඨිනං, සු බහුහි සිඛාහි ව.

57.

යථාචුත්තෙහි ඵතෙහි, මහාථුපස්ස ඛත්තියො;
සත්තක්ඛත්තුං සත්තක්ඛත්තුං, පූජා'කාසි විසුං විසුං.

58.

අනුවස්සඤ්ච නියතං, සුධාමඬගලමුත්තමං;
බොධිසිනානපූජා ව, තථෙව උරුබොධියා.

59.

මහාවෙසාබ පූජා ව, උළාරා අට්ඨවිසති;
චතුරාසිති සහස්සානි, පූජා ව අනුළාරිකා.

60.

විවිධං නටනච්චඤ්ච, නානාතුරියවාදිතං;
මහාථුපෙ මහාපූජං, සද්ධානුන්තො අකාරයි.

61.

දිවසස්ස ව තික්ඛත්තුං, බුද්ධුජ්ජට්ඨානමාගමා;
ද්වික්ඛත්තුං, පූජ්ඵහෙරිඤ්ච, නියතං සො අකාරයි.

62.

නියතඤ්චනදානඤ්ච, පචාරණාදානමෙව ච;
තෙලථාණිතචත්ථාදි-පරික්ඛාරං සමණාරහං.

63.

බහුං පාදාසි සඨසස්ස, චෙතියබ්බේතමෙව ච;
චෙතියෙ පරිකම්මත්ථං, අදාසි තත්ථ බත්තියො.

64.

සදා භික්ඛුසහස්සස්ස, විහාරෙ චෙතියපබ්බතෙ;
සලාකචත්තහත්තඤ්ච, සො දාපෙසි ච භූපති.

65.

විත්තාමණිමුචෙලවිහෙ, උපට්ඨානත්තයෙ ච සො;
තථා පදුමසරෙ ඡත්ත-පාසාදෙ ච මනොරමෙ.

66.

භොජෙත්තො පඤ්චයානම්හි, භික්ඛුගන්ථධුරෙ යුතෙ;
පච්චයෙහි උපට්ඨාසි, සදා ධම්මෙ සගාරවො.

67.

පොරාණරාජනියානං, යංකිඤ්චි සාසනස්සිතං;
අකාසි පුඤ්ඤකම්මංසො, සබ්බං භාතිකභූපති.

68.

තස්ස භාහකරාජස්ස, අච්චයෙ තං කනිට්ඨකො;
මහාදායීමහානාග-නාමො රජ්ජමකාරයි.

69.

ද්වාදසංයෙව වස්සානි, නානාපුඤ්ඤපරායනො;
මහාථූපමහි කිඤ්ජක්ඛ- පාසාණෙ අත්ථරාපයි.

70.

වාලිකාමරියාදඤ්ච, කාරෙසි විත්ථතඨගණං;
දීපෙ සබ්බවිහාරෙසු, ධම්මාසනමදාපයි.

71.

අම්බත්ථල මහාථූපං, කාරාපෙසි මහීපති;
ච යෙඅනිට්ඨමානම්හි, සරිත්වා මුනිනො ගුණං.

72.

චජිත්ථාන සකං පාණං, නිපජ්ජිත්ථා සයං තහිං;

යපයිත්වා වයං තස්ස, නිට්ඨාපෙත්වාන චෙතියං.

73.

චතුද්වාරෙ යපාපෙසි, චතුරො රතනග්ගිකෙ;
සුසිප්පිකෙහි සුවිහත්තෙ, නානාරතනජොතිතෙ.

74.

චෙතියෙ පටිමොචෙත්වා, නානාරතනකඤ්චුකං;
කඤ්චන බුබ්බුලඤ්චෙත්ථ, මුත්තොලම්බඤ්ච දාපයි.

75.

චෙතිය පබ්බතාවට්ඨෙ, අලඬකරිය යොජනං;
යොජාපෙත්වා චතුද්වාරං, සමන්තා වාරුවීථිකං.

76.

වීථියා උභතො පස්සෙ, ආපණානි පසාරිය;
ධජග්ගික තො රණානි, මණ්ඩයිත්වා තහිං තහිං.

77.

දීපමාලා සමුජ්ජොතං, කාරයිත්වා සමන්තතො;
නට්ඨනව්වානි ගීතානි, වාදිතානි ච කාරයි.

78.

මග්ගෙ කදම්බනදිතො, යාවචෙතිය පබ්බතා;
ගන්තුං ධොතෙහි පාදෙහි, කාරයි'ත්ථරණත්ථතං.

79.

සනච්චගීතවාදෙහි, සමජ්ජමකරුං තහිං;
නගරස්ස චතුද්වාරෙ, මහා දානඤ්ච දාපයි.

80.

අකාසි සකලෙ දීපෙ, දීපමාලානිරන්තරං;
සලිලෙපි සමුද්දස්ස, සමන්තා යොජනන්තරෙ.

81.

චෙතියස්ස මහෙතෙන, පූජා සා කාරිතා සුභා;
ගිරිභණ්ඩා මහාපූජා, උළාරා වුව්චතෙ ඉධ.

82.

සමාගතානං භික්ඛූනං, තස්මිං පූජා සමාගමෙ;
දානං අට්ඨස්සු යානෙසු, යපාපෙත්වා මහීපති.

83.
තාළයිත්වාන තත්‍රට්ඨා, අට්ඨසොවණ්ණහෙරියො;
චතුච්ඡසහස්සානං, මහාදානං පවත්තයි.
84.
ජව්වරානි පාදාසි, ඛන්ධමොක්ඛඤ්ච කාරයි;
චතුද්වාරෙත්වාපිතෙහි, සදා කම්මමකාරයි.
85.
පුබ්බරාජුහි යපිතං, භාතරං යපිතං තථා;
පුඤ්ඤකම්මං අභාපෙත්වා, සබ්බං කාරයිභූපති.
86.
අත්තානං දෙවිංපුත්තෙ ද්වෙ, හත්ථිං අස්සඤ්ච මඬගලං;
වාරියන්තො'පි සඬසෙන, සඬසස්සා'දාසි භූපති.
87.
ජසත සහස්සග්ගසකං, හික්ඛුසඬසස්ස සො අදා;
සතසහස්සග්ගසතකං, හික්ඛුනීනං ගණස්ස තු.
88.
දත්වාන කප්පියං භණ්ඩං, විවිධං විධිකොවිදො;
අත්තානඤ්ච'ව සෙසෙ ච, සඬසතො අභිනීහරි.
89.
කාලායන කණ්ණිකම්හි, මණිනාග පබ්බතච්ඡයං;
විහාරඤ්ච කළච්ඡයං, කාරෙසි මනුජාධිපො.
90.
කුබ්බ ඛන්ධනදීතීරෙ, සමුද්දව්හාරමෙව ච;
හුචාවකණ්ණිකෙ වුළු, නගපබ්බතසච්ඡයං.
91.
පාසාණදීපකච්ඡමහි, විහාරෙ කාරිතෙ සයං;
පානියං උපනිතස්ස, සාමණෙරස්ස ඛත්තියො.
92.
උපවාලෙ පසිදිත්වා, සමන්තා අට්ඨයොජනං;
සඬසභොගමදාතස්ස, විහාරස්ස මහීපති.
- 93.

මණ්ඩවාපි විහාරෙ ව, සාමණෙරස්ස ඛත්තියො;
තුට්ඨො විහාරං දාපෙසි, සඬ්ඝෙ හොගං තථෙව සො.

94.

ඉති විභවමනස්සං සාධුපඤ්ඤා ලභිත්වා,
විගතමදපමාදාවත්ත කාමපසඬ්ඣා;
අකරියජනබෙදං පුඤ්ඤකම්මාහිරාමා,
විපුලවිවිධපුඤ්ඤං සුජ්ජන්තාකරොන්තිති.

සුජන්තස්සාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

එකාදසරාජදීපනො නාම

චතුත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චතිංසතිමපරිච්ඡෙද

ද්වාදසරාජකො

1.

ආමණ්ඩගාමණ්ණාහයො, මහාදායීකආච්චයෙ;
නවවස්සනට්ඨමාසෙ, රජ්ජං කාරෙසි තං සුතො.

2.

ජත්තාති ජත්තං කාරෙසි, මහාථුපෙ මනොරමෙ;
තථෙව පාදවෙදිඤ්ච, මුද්ධවෙදිඤ්ච කාරයි.

3.

තථෙව ලොහපාසාද, ථුපච්ඡෙහ පොසථච්ඡයෙ;
කාරෙසි කුච්ඡිආජීරං, කුච්ඡිආලින්දමෙව ව.

4.

උභයත්ථාපි කාරෙසි, වාරුං රත්තපණ්ඩපං;
රජතලෙණ විහාරඤ්ච, කාරාපෙසි නරාධිපෙ.

5.

මහාගාමෙණ්ඩවාපිංසො, පස්සෙ කාරිය දක්ඛිණෙ;
දක්ඛිණස්ස විහාරස්ස, අදාසි පුඤ්ඤදක්ඛිණො.

6.

මාඝාතං සකලෙ දීපෙ, කාරෙසි මනුජාධිපො;
චල්ලිඵලානි සබ්බානි, රොපාපෙත්වා තහිං තහිං.

7.

මං සකුහණ්ඩකං නාම, ආමණ්ඩිය මහීපති;
පත්තං පුරාපයිත්වාන, කාරෙත්වා වත්ථචුම්බටං.

8.

දාපෙසි සබ්බසඬ්ඝස්ස, විජ්ජසන්නෙන චෙතසා;
පත්තෙ පුරාපයිත්වා සො, ආමණ්ඩ ගාමණිවිදු.

9.

තඬ්ඝනිට්ඨොකණ්ණරාජා-තිස්සො ඝාතිය තාතරං;
තීණි වස්සානි නගරෙ, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

10.

උපොසථසරට්ටං එසා, නිච්ඡිති චෙකියව්හයෙ;
රාජාපරාධකම්මම්භි, පුත්තෙ සට්ඨිතු භික්ඛවො.

11.

සහොඬ්ඨෙ ගාහයිත්වාන, රාජා චෙතිය පබ්බතෙ;
බ්බාපෙසි කණ්ණරව්හෙ, පබ්බාරම්භි අසීලකෙ.

12.

කණ්ණරාජා අව්චයෙන, ආමණ්ඩගාමණි සුතො;
චූළාභයො වස්සමෙකං, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

13.

සො ගොණකනදීතීරෙ, පුරපස්සම්භි දක්ඛිණෙ;
කාරාපෙසි මහීපාලො, විහාරෙ චූළගල්ලකං.

14.

චූළාභයස්ස'ච්ච යෙන, සිවලි තං කනිට්ඨිකා;
ආමණ්ඩධීතා චතුරො, මාසෙ රජ්ජමකාරයි.

15.

ආමණ්ඩ භාගිනෙය්‍යා තු, සිවලිං අපතීයතං;
ඉළනාගොති නාමෙන, ඡත්තං උස්සාපයි පුරෙ.

16.

තිස්සවාපිං ගතෙ තස්මිං, ආදිවස්සෙ නරාධිපෙ;
තං භිත්වා පුරමාගඤ්ජුං, බහවොලම්බකණ්ණකා.

17.

තභිං අදිස්වා තෙ රාජා, කුද්ධො තෙහි අකාරයි;
මද්දයං වාපියා පස්සෙ, මහාථුපඤ්ජසංසයං.

18.

තෙසං විචාරකෙ කත්වා, චණ්ඩාලෙ ව ය්‍යාපයි;
තෙන කුද්ධාලම්බකණ්ණා, සබ්බෙ භුත්වාන එකතො.

19.

රාජානං තං ගහෙත්වාන, රුන්ධිත්වාන සකෙ සරෙ;
සයං රජ්ජං විචාරෙසුං, රඤ්ඤො දෙවී තදා සකං.

20.

පුත්තං චන්දමුඛසිවං, මණ්ඩයිත්වා කුමාරකං;
දත්වාන හත්ථෙ ධාතීනං, මඬිගලහත්ථි සන්තිකෙ.

21.

පෙසෙසි චත්වා සන්දෙසං, නෙත්වා තං ධාතියො තභිං;
චදිංසු දෙවිසන්දෙසං, සබ්බං මඬිගල හත්ථිනො.

22.

“අයං තෙ සාධිතො පුත්තො,
සාමිකො චාරකෙ ධීතො;
අරිහි සාතතො සෙසො,
තයා සාතො ඉමස්ස තු.

23.

ත්වමෙනං කිර සාතෙහි, ඉදං දෙවිවචො”ඉති;
චත්වා තු සයාපෙසුං, පාදමුලම්හි හත්ථිනො.

24.

දුක්ඛිතො සො රුදිත්වාන, නාගො හෙත්වාන ආලකං;
පච්ඡිත්වා මහාවත්ථුං, ද්වාරං පාතිය ථාමසා.

25.

රඤ්ඤො නිසින්නඬිගණම්හි, උග්ගාටෙත්වා කවාටකං;
නිසිදාපිය තං බන්ධෙ, මහාතිත්ථමුපාගම්.

26.

නාවං ආරො පයිත්වාන, රාජානං තත්ථ කුඤ්ජරො;
පච්ඡිමො දධිතීරෙන, සයං මලය මාරුහී.

27.
පරතීරෙ වසිත්වා සො, තිණිවස්සානි ඛත්තියො;
බලකායං ගහෙත්වාන, ආගා නාවාති රොහණං.
28.
තිත්ථෙ සක්ඛරසොබ්හම්හි, ඔතරිත්වාන භූපති;
අකාසි රොහණෙ තත්ථ, මහන්තං බලසඬ්ගහං.
29.
රඤ්ඤො මඬ්ගලහත්ථීසො, දක්ඛිණං මලයං තතො;
රොහණංයෙ'වුපාගඤ්ඡී, තස්ස කම්මානි කාතවෙ.
30.
මහාපදුමනාමස්ස, තත්ථ ජාතකභාණිනො;
තුලාධාරච්ඡවාසිස්ස, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ.
31.
කපිජාතකං සුත්වාන, බොධිසත්තෙ පසාදවා;
නාගමහාවිහාරං සො, ජියාමුත්තධනුස්සතං.
32.
කත්වා කාරෙසි පුපඤ්ච, වඩ්ඪාපෙසි යථායීතං;
තිස්සවාපිඤ්ච කාරෙසි, තථා දුරච්ඡවාපිකං.
33.
සො ගහෙත්වා බලං රාජා, යුද්ධාය අභිනික්ඛමී;
තං සුත්වා ලම්බකණ්ණා ව, යුද්ධාය අභිසංයුතා.
34.
පපල්ලක්ඛන්ධද්වාරම්හි, බෙත්තෙ හිඬ්කරවාපිකෙ;
යුද්ධං උභින්නං වත්තිත්ථ, අඤ්ඤමඤ්ඤව්හෙසනං.
35.
නාවාකිලන්තදෙහත්තා, පොසා සිදන්ති රාජිනො;
රාජා නාමං සාවයිත්වා, සයං පාවිසි තෙන සො.
36.
තෙන භීතාලම්බකණ්ණා, සයිංසු උදරෙන සො;
තෙසං සිසානි ඡින්දිත්වා, රතනාභිසමංකරි.
- 37.

තික්ඛත්තුමෙවන්තුකතෙ, කරුණාය මහීපති;
“අමාරෙත්වා”ව ගණ්හාථ, ජීවග්ගාහ’න්ති අබ්බවි.

38.

තතො විජීතසඬිගාමො, පුරං ආගම්ම භූපති;
ජත්තං උස්සාපයිත්වාන තිස්සවාපි ඡණං අගා.

39.

ජලකිළාය උග්ගන්ත්වා, සුමණ්ඨිතපසාධිතො;
අත්තතො සිරිසම්පත්තිං, දිස්වා තස්සන්තරායිකෙ.

40.

ලම්බකණ්ණෙ සරිත්වාන, කුද්ධො සො යොජයිරථෙ;
යුගපරම්පරා තෙසං, පුරතො පාවිසි පුරං.

41.

මහාවන්ථුස්ස උම්මාරෙ, යත්වා රාජාණපෙසි සො;
“ඉමෙසං සිසමුම්මාරෙ, අස්මිං ජීන්දථ හො”ඉති.

42.

ගොණා එතෙරථෙ යුත්තා, තව හොන්ති රථෙසහ;
සිඬිගංබුරඤ්ච එතෙසං, ඡෙදාපයත හො”ඉති.

43.

මාතුයා අථ සඤ්ඤත්තො, සිසවිඡෙදං නිවාරිය;
නාසඤ්ච පාදඬිගුට්ඨඤ්ච, තෙසං රාජා අඡෙදයි.

44.

හත්ථිචුත්ථං ජනපදං, අදා හත්ථිස්ස ඛත්තියො;
හත්ථිහොගො ජනපදො, ඉති තෙනාසි නාමතො.

45.

එවං අනුරාධපුරෙ, ඉළානාගො මහීපති;
ඡබ්බස්සානි අනුනානි, රජ්ජං කාරෙසි ඛත්තියො.

46.

ඉළනාගච්චයෙ තස්ස, පුත්තො චන්දමුබොසිවො;
අට්ඨවස්සං සත්තමාසං, රාජා රජ්ජමකාරයි.

47.

මණිකාරගාමෙ වාපි, කාරාපෙත්වා මහීපති;

ඉස්සරසමණවිහස්ස, විහාරස්ස අදාසි සො.

48.

තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී ව, සඬිගාමෙ පත්තිමත්තනො;
තස්සෙවා'දා විහාරස්ස, දමිළදෙවිති විස්සුතා.

49.

තං තිස්සවාපී කිළාය, හත්තවා චන්දමුඛං සිවං;
යසලාලකතිස්සො'ති, විස්සුතො තඬිකනිට්ඨකො.

50.

අනුරාධපුරෙ රම්මෙ, ලඬිකාභුවදනෙ සුහෙ;
සත්තවස්සානට්ඨමාසෙ, රාජා රජ්ජමකාරයි.

51.

දොවිරිකස්ස දත්තස්ස, පුත්ථො දොචාරිකො සයං;
රඤ්ඤො සදිසරුපෙන, අහොසි සුභනාමවා.

52.

සුභං බලත්ථං තං රාජා, රාජභූසාය භූසිය;
නිසිදාපිය පල්ලඬිකෙ, භාසත්ථං යසලාලකො.

53.

සිසවොළං බලත්ථස්ස, සසිසෙ පටිමුඤ්චිය;
යට්ඨිං ගහෙත්වා හත්ථෙන, ද්වාරමුලෙ ධීතො සයං.

54.

චන්දන්තෙසු අමච්චෙසු, නිසින්තං ආසනමභි තං;
රාජා හසති එවං සො, කුරුතෙ අන්තරන්තරා.

55.

“බලත්ථො එකදිවසං, රාජානං හසමානකං;
අයං බලත්ථො කස්මා මෙ, සම්මුඛාහසති” ති සො.

56.

මාරාපයිත්වා රාජානං, බලත්ථො සො සුහො ඉධ;
රජ්ජං කාරෙසි ඡබ්බස්සං, සුභරාජාති විස්සුතො.

57.

ද්විසු මහාවිහාරෙසු, සුභරාජා මනොරමං;
පරිවෙණපන්තිං සුභ-නාමකංයෙව කාරයි.

58.

උරුවෙලසමීපමිහි, තථා වෙල්ලිවිහාරකං;
පුරත්ථිමෙ එකද්වාරං, ගඬගන්තෙ නන්දිගාමකං.

59.

ලම්බකණ්ණසුතො එකො, උත්තරපස්සවාසිකො;
සෙනාපතිමුපට්ඨාසි, වසභො නාම මාතුලං.

60.

හෙස්සති වසභො නාම, රාජා'ති සුතියාසදා;
සාතෙති රාජාදීපමිහි, සබ්බෙ වසභනාමකෙ.

61.

‘‘රඤ්ඤො දස්සාම වසනං, ඉම’’න්ති හරියාය සො;
සෙනාපතිමන්තයිත්වා, පාතො රාජකුලං අගා.

62.

ගච්ඡතො තෙන සහසා, තම්බුලං චුණ්ණවජ්ජිතං;
හත්ථමිහි වසභස්සා'දා, තං සාධු පරිරක්ඛිතුං.

63.

රාජගෙහස්ස ද්වාරමිහි, තම්බුලං චුණ්ණවජ්ජිතං;
සෙනාපති උදික්ඛිත්වා, තං චුණ්ණත්ථං විසජ්ජයි.

64.

සෙනාපතිස්ස හරියා, චුණ්ණත්ථං වසභං ගතං;
චත්වා රහස්සං දත්වා ච, සහස්සං තං පලාපයි.

65.

මහාවිහාරයානං සො, ගන්ත්වාන වසභො පන;
තත්ථ ථෙරෙහි ඛිරන්ත-චත්ථෙහි කතසඬගහො.

66.

තතො පරං කුට්ඨිනො ච, රාජභාවාය නිච්ඡිතං;
සුත්වාන චචනංභට්ඨො, ‘‘වොරො හෙස්ස’’න්ති නිච්ඡිතො.

67.

ලද්ධසමත්ථපුරිසෙ, ගාමසාතං තතො පරං;
කරොන්තො රොහණං ගන්ත්වා, කපල්ලපුචොපදෙසතො.

68.

කමෙන රට්ඨං කණ්භන්ථො, සම්පත්තබලවාහනො;
සො රාජා ද්වීහි වස්සෙහි, ආගම්ම පුරසන්තිකං.

69.

සුභරාජං රණෙ භන්ත්වා, වසභො සො මහබ්බලො;
උස්සාපයි පුරෙහත්තං, මාතුලො'පි රණෙ පති.

70.

තං මාතුලස්ස සරිරං, පුබ්බභූතොපකාරිකං;
අකාසි වසභො රාජා, මහෙසිං මෙත්තනාමිකං.

71.

සොභොරපායකං පුච්ඡි, ආයුජ්ජමාණමත්තනො;
“ආහ ද්වාදසවස්සානි”, රහොයෙවස්ස සොපි ව.

72.

රහස්සං රක්ඛණත්ථාය, සහස්සං තස්සා දාපිය;
සඬ්ඝං සො සන්නිපාතෙත්වා, වන්දිත්වා පුච්ඡි භූපති.

73.

“සියානු භන්තෙ ආයුස්ස, වඩ්ඪිනකාරණං” ඉති;
“අත්ථි”ති සඬ්ඝො ආචික්ඛි, අන්තරායවිමොචනං.

74.

පරිස්සාවනදානඤ්ච, ආවාසදාන මෙව ව;
ගිලානවත්තදානඤ්ච, දාතබ්බං මනුජාධිප.

75.

“කාතබ්බං ජිණ්ණකාවාස-පටිසඬ්ඛරණං තථා;
පඤ්චසිලසමාදානං, කත්වා තං සාධුරක්ඛියං.

76.

උපොසථුපවාසො ව, කත්තබ්බො' පොසථෙ" ඉති;
රාජා සාධුති ගන්ත්වාන, තථා සබ්බං මකාසි සො.

77.

තිණ්ණං තිණ්ණඤ්ච වස්සානං, අච්චයෙන මහීපති;
දීපමහි සබ්බසඬ්ඝස්ස, තිථිවරමදාපයි.

78.

අනාගතානං ථෙරානං, පෙසයිත්වාන දාපයි;

ද්වන්තිංසායනී යානෙසු, දාපෙසි මධුපායසං.

79.

චතුසට්ඨියා ච යානෙසු, මහාදානංතු මිස්සකං;
සහස්සවට්ඨි චතුසු, යානෙසු ච ජලාපයි.

80.

චෙතියපබ්බතෙ චෙව, ථූපාරාමෙ ච චෙතියෙ;
මහාථූපෙ මහාබොධි-සරෙ ඉති ඉමෙසු හි.

81.

චිත්තලකුටෙ කාරෙසි, දසථූපෙ මනොරමෙ;
දීපෙ'බ්බමහි ආවාසෙ, ජිණ්ණෙ ච පටිසඬ්ඛරි.

82.

චල්ලියෙරවිහාරෙ ච, ථෙරස්ස සො පසිදිය;
මහාවල්ලිගොත්තං නාම, විහාරඤ්ච අකාරයි.

83.

කාරෙසි අනුරාරාමං, මහාගාමස්ස සන්තිකෙ;
හෙළිගාමට්ඨකරිස, සහස්සං තස්ස දාපයි.

84.

මුචෙලවිහාරං කාරෙත්වා, සො තිස්සවඬ්ඨමානකෙ;
ආළිසාරොදකභාගං, විහාරස්ස අදාපයි.

85.

කලමබ්බතිත්ථෙ ථූපමහි, කාරෙසිට්ඨිකකඤ්චුකං;
කාරෙසුපොසථා ගාරං, වට්ටිතෙලත්ථ මස්සතු.

86.

සහස්සකරිසවාපිංසො, කාරාපෙත්වා අදාසි ච;
කාරෙසුපොසථාගාරං, විහාරෙ කුමහිගල්ලකෙ.

87.

සොයෙ'වු පොසථාගාරං, ඉස්සරසමණකෙ ඉධ;
ථූපාරාමෙථූපසරං, කාරාපෙසි මහීපති.

88.

මහාවිහාරෙ පරිවෙණ, පන්තිං පච්ඡිමපෙක්ඛිතිං;
කාරෙසි ච චතුසාලඤ්ච, ජිණ්ණකං පටිසඬ්ඛරි.

89.
චතුබ්බද්ධපට්ඨාරම්මං, පට්ඨානංසරංතථා;
මහාබොධිභිගණෙ රම්මෙ, රාජා සොයෙව කාරයි.
90.
තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී සා, චුත්තනාමා මනොරමං;
ථූපං ථූපසරඤ්ඤෙව, රම්මං තථෙව කාරයි.
91.
ථූපාරාමෙ ථූපසරං, නිට්ඨාපෙත්වා මහීපති;
තස්ස නිට්ඨාපිතමහෙ, මහාදානමදාසී ව.
92.
යුත්තානං බුද්ධච්චනෙ, භික්ඛූනං පච්චයම්පි ව;
භික්ඛූනං ධම්මකප්පිකානං, සජ්ජිථාණිතමෙව ව.
93.
නගරස්ස චතුද්වාරෙ, කපණුවට්ඨඤ්ඤෙව දාපයි;
ගිලානානඤ්ඤෙව භික්ඛූනං, ගිලානවට්ඨමෙව ව.
94.
මයෙත්තිං රාජ්ජප්පලවාපිං, වහකොලම්බගාමකං;
මහානික විත්තවාපිං, මහාරාමොත්ති මෙව ව.
95.
කෙහාලං කාලිවාපිඤ්ඤෙව, චම්බුට්ඨිං වාතමඬ්ඨගනං;
අභිවඬ්ඨමානකඤ්ඤෙව, ඉච්චෙකාදස වාපියො.
96.
ද්වාදස මාතිකා චෙව, සුභික්ඛත්ථමකාරයි;
ගුත්තත්ථ පුරපාකාරං, චෙව මුච්චමකාරයි.
97.
ගොපුරඤ්ඤෙව චතුද්වාරෙ, මහාවත්ථුඤ්ඤෙව කාරයි;
සරං කාරෙසි උය්‍යානෙ, හංසෙතත්ථවිසජ්ජයි.
98.
පුරෙ බහු පොක්ඛරණී, කාරාපෙත්වා තහිං තහිං;
උම්මග්ගෙන ජලං තත්ථ, පච්චෙසෙසි මහීපති.
- 99.

එවං නානාවිධං පුඤ්ඤං, කත්වා වසභ්භුපති;
භතන්තරායො සො හුත්වා, පුඤ්ඤකම්මෙ සදාදරො.

100.

චතුත්තාසීසවස්සානි, පුරෙ රජ්ජමකාරයි;
චතුත්තාලීසවෙසාඛ, පූජා යො ච අකාරයි.

101.

සුභරාජා ධරන්තො සො, අත්තනො එකධීතරං;
වසභෙන භයාසංකී, අජ්ජෙසි'ධීක වඩ්ඪකිං.

102.

අත්තනො කම්බලඤ්ඤවෙව, රාජා භණ්ඩානි ච'ජ්ජයි;
වසභෙන භතෙ තස්මිං, තමාදාසිට්ඨවඩ්ඪකී.

103.

ධීතිධානෙ යජෙත්වාන, වඩ්ඪෙති අත්තනො සරෙ;
සකම්මං කරතො තස්ස, භත්තං ආහරි දාරිකා.

104.

සා නිරොධසමාපන්නං, තදම්බපුජ්ඵ ගුම්බකෙ;
සත්තමෙ දිවසෙ දිස්වා, භත්තං මෙධාවීනී අදා.

105.

පුන භත්තං රන්ධයිත්වා, පිතුනො භත්තමාහරි;
පපඤ්චකාරණං පුට්ඨා, තමත්ථං පිතුනො වදි.

106.

තුට්ඨො පුනප්පුනඤ්ඤවෙ'සො, භත්තං ථෙරස්ස දාපයි;
විස්සත්ථො'නාගතං දිස්වා, ථෙරො ආභ කුමාරිකං.

107.

“තවඉස්සරියෙජාතෙ, ඉමං යානං කුමාරිකෙ;
සරෙය්‍යාසි'ති ථෙරො තු, තදා ච පරිනිබ්බුතො.

108.

සකෙ සො වසභො රාජා, වයජ්ජත්තම්භි පුත්තකෙ;
වඩ්ඪනාසිකතිස්සම්භි, කඤ්ඤංතස්සානුරුපිකං.

109.

ගවෙසාපෙසි පුරිසා, තං දිස්වාන කුමාරිකං;

ඉටියකවඩ්ඪකීගාමෙ, ඉත්ථිලක්ඛණ කොවිදා.

110.

රඤ්ඤො නිවෙද්දුං රාජා, තමාණාපෙතුමාරහි;
තස්සාහ රාජධිතත්තං, ඉටියකවඩ්ඪකී තදා.

111.

සුභරඤ්ඤො තු ධිතත්තං, කම්බලාදිහි ඤාපයි;
රාජා තුට්ඨො සුතස්සා'දා, තං සාධු කතමඤ්ඤං.

112.

වසහස්සච්චයෙ පුත්තො, වඩ්ඪකනාසික තිස්සකො;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, තිණි වස්සානි කාරයි.

113.

සො ගොණනදියා තීරෙ, මහාමඤ්ඤනාමකං;
විහාරං කාරයි රාජා, වඩ්ඪකනාසිකතිස්සකො.

114.

මහාමත්තා තු දෙවී සා, සරත්තී ථෙරහාසිතං;
විහාරකාරණත්ථාය, අකාසි ධනසඤ්චයං.

115.

වඩ්ඪකනාසිකතිස්සස්ස, අච්චයෙ කාරයි සුතො;
රජ්ජං බාවිසවස්සානි, ගජ්ජබාහුකගාමණි.

116.

සුත්වා සො මාතුච්චනං, මාතුදත්ථාය කාරයි;
කදම්බපුජ්ථයානම්හි, රාජමාතුච්චාරකං.

117.

මාතා සතසහස්සං සා, භූමිඅත්ථොය පණ්ඩිතා;
අදා මහාවිහාරස්ස, විහාරඤ්ච අකාර යි.

118.

සයමෙව අකාරෙසි, තත්ථ ථූපං සිලාමයං;
සඬ්ඪසහොගඤ්ච පාදාසි, කිණිත්වාන තතො තතො.

119.

අහයුත්තර මහාථූපං, වඩ්ඪාපෙත්වා විතාපයි;
චතුද්වාරෙ ච තත්ථෙව, ආදිමුඛමකාරයි.

120.

ගාමණිකිස්සවාපිං සො, කාරාපෙත්වා මහීපති;
අභයගිරි විහාරස්ස, පාකච්චාය'දාසි ව.

121.

මරිචච්චිකචුපමිහි, කඤ්චුකඤ්ච අකාරයි;
කිණිත්වා සතසහස්සෙන, සඨසභොගමදාසි ව.

122.

කාරෙසි පච්ඡිමෙ වස්සෙ, විහාරං රාමකච්ඡයං;
මහෙජසනසාලඤ්ච, නගරමිහි අකාරයි.

123.

ගජබාහුස්සච්චයෙන, සසුරො තස්ස රාජිනො;
රජ්ජං මහල්ලකො නාගො, ඡබ්බස්සානි අකාරයි.

124.

පුරත්ථිමෙ පෙජලකං, දක්ඛිණෙ කොටි පබ්බතං;
පච්ඡිමෙ දකපාසාණෙ, නාගදීපෙ සාලිපබ්බතං.

125.

බීජගාමෙ තනවෙලිං, රොහණෙ ජනපදෙ පන;
තොබ්බලනාගපබ්බතඤ්ච, අන්තොට්ඨෙ ගිරිභාලිකං.

126.

එතෙ සත්ත විහාරෙ සො, මහල්ලනාගභූපති;
පරිත්තෙනපි කාලෙන, කාරාපෙසි මහාමතී.

127.

එවං අසාරෙහි ධනෙහි සාරං,
පුඤ්ඤානි කත්වාන ඛහුනි පඤ්ඤා;
ආදෙන්ති බාලා පන කාම හෙතු,
ඛහුනි පාපානි කරොන්තා මොහා'ති.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්වාදස රාජකො නාම

පඤ්චතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

මහාවංසපාළි
ජත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

කයොදස රාජකො

1.
මහල්ලනාගච්චයෙන, පුත්තො භාතිකතිස්සකො;
චතුච්ඡතිචස්සානි, ලංකාරජ්ජමකාරයි.
2.
මහාවිහාරෙ පාකාරං, කාරාපෙසි සමන්තතො;
ගවරතිස්සවිහාරං, සො කාරයිත්වා මහීපති.
3.
මහාගාමණිකං වාසිං, විහාරස්ස 'ස්ස' දාසි ව;
විහාරඤ්ච අකාරෙසි, භාතියතිස්ස නාමකං.
4.
කාරෙසුපොසථාගාරං, ථූපාරාමෙ මනොරමෙ;
රත්ධකණ්ඩකවාපිඤ්ච, කාරාපෙසි මහීපති.
5.
සත්තෙසු මුදුවිත්තොසො, සඬ්ඝමහි තිබ්බගාරවො;
උභතොසඬ්ඝෙ මහීපාලො, මහාදානං පවත්තයි.
6.
භාතිකතිස්සච්චයෙන, තස්ස කනිට්ඨතිස්සකො;
අට්ඨවිසසමාරජ්ජං, ලංකාදීපෙ අකාරයි.
7.
භූතාරාම මහානාග, ථෙරස්මිං සො පසිදිය;
කාරෙසි රතනපාසාදං, අභයගිරිමහි සාධුකං.
8.
අභයගිරිමහි පාකාරං, මහාපරිවෙණමෙව ව;
කාරෙසි මණිසොමවිහෙ, මහාපරිවෙණමෙව ව.
9.
තත්ථෙව චෙතියසරං, අම්බන්ථලෙ තථෙව ව;
කාරෙසි පටිසඬ්ඛාරං, නාගදීපෙ සරෙ පන.
10.
මහාවිහාරසීමංසො, මද්දිත්වා තත්ථ කාරයි;

කුක්කුට්ඨිරි පරිවෙන, පන්තිං සක්කච්ච භූපති.

11.

මහාවිහාරෙ කාරෙසි, ද්වාදස මනුජාධිපො;
මහාවතුරස්සපාසාදෙ, දස්සනෙයොමනොරමෙ.

12.

දක්ඛිණවිහාර ථූපමහි, කඤ්චුකඤ්ච අකාරයි;
හත්තසාලං මහාමෙස, වනාසිමඤ්ච මද්දිය.

13.

මහාවිහාරපාකාරං, පස්සතො අපනීයසො;
මග්ගං දක්ඛිණවිහාර, ගාමිඤ්චාපි අකාරයි.

14.

භූතාරාම විහාරඤ්ච, රාමගොණකමෙව ච;
තථෙව නන්දනිස්සස්ස, ආරාමඤ්ච අකාරයි.

15.

පාවිනතො අනුලානිස්ස, පබ්බතං ගඬගරාජියං;
නියෙලනිස්සාරාමඤ්ච, පිළ පිට්ඨි විහාරකං.

16.

රාජමහාවිහාරඤ්ච, කාරෙසි මනුජාධිපො;
සොයෙව තිසු යානෙසු, කාරෙසු'පොසථාලයං.

17.

කල්‍යාණික විහාරෙ ච, මණ්ඩලගිරිකෙ තථා;
දුබ්බලවාපිනිස්සවිහෙ, විහාරෙසු ඉමෙසු හි.

18.

කනිට්ඨනිස්සව්වයෙන, තස්ස පුත්තො අකාරයි;
රජ්ජං ද්වෙයෙව වස්සානි, චූළනාගොති විස්සුතො.

19.

චූළනාගකනිට්ඨොතු, රාජාසාතිය භාතිකං;
එකවස්සං කුඩ්ඛනාගො, රජ්ජං ලංකාය කාරයි.

20.

මහාපෙළඤ්ච වඩ්ඨෙසි, එකනාලිකජාතකෙ;
හික්ඛුසතානං පඤ්චන්තං, අබ්භොවිෂ්න්තං මහීපති.

21.
කුඩ්ඛනාගස්ස රඤ්ඤො තු, දෙවියා භාතූකො තදා;
සෙනාපති සිරිනාගො, වොරො හුත්වාන රාජිනො.
22.
බලවාහන සම්පන්නො, ආගම්ම නගරන්තිකං;
රාජබලෙන යුජ්ඣන්තො, කුඩ්ඛනාගං මහීපතිං.
23.
පලාපෙත්වා ලද්ධජයො, අනුරාධ පුරෙ වරෙ;
ලංකාරජ්ජමකාරෙසි, වස්සානෙකුනචීසති.
24.
මහාඥපවරෙ ඡත්තං, කාරාපෙත්වාන භූපති;
සුවණ්ණකම්මං කාරෙසි, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං.
25.
කාරෙසි ලොහපාසාදං, සංඛිත්තං පඤ්චභූමකං;
මහාබොධි චතුද්වාරෙ, සොපානං පුනකාරයි.
26.
කාරෙත්වා ඡත්තපාසාදං, මහෙ පූජමකාරයි;
කුලම්බණඤ්ච දීපස්මිං, විස්සජ්ජෙසි දයාපරො.
27.
සිරිනාගච්චයෙ තස්ස, පුත්තො තිස්සො අකාරයි;
රජ්ජං ද්වාචීසවස්සානි, ධම්මවොහාර කොච්චො.
28.
යජෙසි සො හි වොහාරං, හිංසා මුත්තං යතොඉධ;
වොහාරක තිස්සරාජා, ඉති නාමං තතො අහු.
29.
කම්බුගාමකවාසිස්ස, දෙවත්ථෙරස්ස සන්තිකෙ;
ධම්මං සුත්වා පටිකම්මං, පඤ්චාවාසෙ අකාරයි.
30.
මහාතිස්සස්ස ථෙරස්ස, අනුරා රාමවාසිනො;
පසන්නො මුච්චෙලපට්ටනෙ, දාන වට්ටමකාරයි.
- 31.

තිස්සරාජ මණ්ඩපඤ්ච, මහාවිහාරද්වයෙහි සො;
මහාබොධිසරෙ පාවි, ලොහරූපද්ධයමිහි ව.

32.

සත්තපණ්ණිකපාසාදං, කාරෙත්වා සුඛවාසකං;
මාසෙ මාසෙ සහස්සං සො, මහාවිහාරස්ස දාපයි.

33.

අභයගිරිවිහාරෙ, දක්ඛිණමූලසව්හයෙ;
මරිචචට්ඨි විහාරමිහි, කුලාලිතිස්සසව්හයෙ.

34.

මහියඬිගණ විහාරමිහි, මහාගාමකසව්හයෙ;
මහානාගතිස්සව්හමිහි, තථා කල්‍යාණිකව්හයෙ.

35.

ඉති අට්ඨසු ථූපෙසු, ඡත්තකම්මකාරයි;
මුක්තනාගසෙනාපති, විහාරෙ දක්ඛිණෙ තථා.

36.

මරිච වට්ඨි විහාරමිහි, පුත්තභාගව්හයෙ තථා;
ඉස්සරසමණව්හමිහි, තිස්සව්හෙ නාගදීපකෙ.

37.

ඉති ඡසු විහාරෙසු, පාකාරඤ්ච අකාරයි;
කාරෙසු' පොසථාගාරං, අනුරාරාමසව්හයෙ.

38.

අරියවංසකථායානෙ, ලංකාදීපෙඛිලෙහි ව;
දාන වට්ඨං යපාපෙසි, සද්ධම්මෙ ගාරවෙන සො.

39.

තිණි සතසහස්සානි, දත්වාන මනුජාධිපො;
ඉණතො සයිකෙ හික්ඛු, මොවෙසි සාසනජ්ජියො.

40.

මහා වෙසාඛ පූජං සො, කාරෙත්වා දීපවාසිනං;
සඛිබ්බෙ සංයෙව හික්ඛුනං, තිථිවරමදාපයි.

41.

චෙතුල්ලවාදං මද්දිත්වා, කාරෙත්වා පාපනිග්ගහං;

කපිලෙන අමච්චෙන, සාසනං ජොතයිව සො.

42.

විස්සුතො'භයනාගො'ති, කනිට්ඨො තස්සරාජිනො;
දෙවියා තස්ස සංසට්ඨො, ඤාතො භීතො සභාතරා.

43.

පලායිත්වා හල්ලතිත්ථං, ගන්ත්වාන සහසෙවකො;
කුද්ධො විය මාතුලස්ස, හත්ථපාදඤ්ච ඡෙදයි.

44.

රාජිනො රට්ඨතෙදත්ථං, යපෙත්වාන ඉධෙව තං;
සුනබොපමං දස්සයිත්වා, ගහෙත්වා'ති සිනිද්ධකෙ.

45.

තත්ථෙව නාවං ආරුය්හ, පරතීරමගාසයං;
සුභවො මාතුලො තු, උපගම්ම මහීපති.

46.

සුභදො විය හුත්වාන, තස්මිං රට්ඨමභින්දිසො;
අභයො තං ජානනත්ථං, දූතං ඉධ විසජ්ජයි.

47.

තං දිස්වා පුගරුක්ඛං සො, සමන්තා කුන්තනාළියා;
පරිබ්භමන්තො මද්දිත්වා, කත්වා දුබ්බලමූලකං.

48.

බාහුනායෙව පාතෙත්වා, තජ්ජෙත්වා තං පලාපයි;
දූතො ගන්ත්වා අභයස්ස, තං පවත්තිං පවෙදයි.

49.

ඤ්ඤත්වා'භයො තං දමිළෙ, ආදාය බසුකෙ තතො;
නගරන්තිකමාගඤ්ජි, භාතරා සහ යුජ්ඣිතුං.

50.

තං ඤ්ඤත්වාන පලායිත්වා, අස්සමාරුය්හදෙවියා;
මලයං ආගමා රාජා, තංකනිට්ඨො'නු බන්ධිය.

51.

රාජානං මලයෙ හන්ත්වා, දෙවිමාදාය ආගතො;
කාරෙසි නගරෙ රජ්ජං, අට්ඨවස්සානි භූපති.

52.
පාසාණුවෙදිං කාරෙසි, මහාබොධිසමන්තතො;
ලොහපාසාදඬුගණමිහි, රාජා මණ්ඩපමෙව ව.
53.
ද්විති සතසහස්සෙහි, නෙකවත්ථානි භාගිය;
දීපමිහි හික්ඛුසඬුසස්ස, වත්ථදානමදාසි සො.
54.
අභයස්ස'ච්චයෙ භාතු, තස්සස්ස තස්ස අත්‍රපො;
ද්වෙවස්සානි සිරිනාගො, ලංකාරජ්ජ මකාරයි.
55.
පටිසඬුරිය පාකාරං, මහාබොධිසමන්තතො;
මහාබොධිසරස්සෙව, සොයෙව වාලිකාතලෙ.
56.
මුවෙලරුක්ඛපරතො, හංසවට්ටං මනොරමං;
මහන්තං මණ්ඩපඤ්චෙව, කාරාපෙසි මහීපති.
57.
විජයකුමාරකො නාම, සිරිනාගස්ස අත්‍රපො;
පිතුතො අච්චයෙ රජ්ජං, එකවස්සමකාරයි.
58.
ලම්බකණ්ණා තයො ආසුං, සභාතා මහියඬුගණො;
සඬුසතිස්සො සඬුසබොධි, තතියො ගොට්ඨකාභයො.
59.
තෙ තිස්සවාපිමරියාද-ගතො අන්ධො විචක්ඛණො;
රාජ්‍යපට්ඨානමායන්තෙ, පදසද්දෙන අබ්බවි.
60.
“පථවීසාමීනො එතෙ, තයො වහනිභූ'ඉති;
තං සුත්වා අභයො පච්ඡා, යන්තො පුච්ඡි පුනාභසො.
61.
තස්ස වංසො යස්සතීති,
පුන පුච්ඡිතමෙව සො;
“පච්ඡිමස්සා”ති සො ආභ,

තං සුත්වා ද්විතියොදගා.

62.

තෙ පුරං පවිසිත්වාන, තයො රඤ්ඤො'ති වල්ලභො;
රාජකිව්වානි සාධෙත්තා, වසත්තා රාජසත්තිකෙ.

63.

හත්ත්වා විජයරාජානං, රාජගෙහමිහි එකතො;
සෙනාපතිංසඬ්ඝතිස්සං, දුචෙරජ්ජෙ'නිසෙවයුං.

64.

එවං සො අභිසිත්තොව, අනුරාධපුරුත්තමෙ;
රජ්ජං චත්තාරි වස්සානි, සඬ්ඝතිස්සො අකාරයි.

65.

මහාථුපමිහි ඡත්තඤ්ච, හෙමකම්මඤ්ච කාරයි;
විසුං සතසහස්සග්ගෙ, චතුරො ව මහාමණි.

66.

මජ්ඣෙ චතුත්තං සුරියානං, ධ්වජපෙසි මහීපති;
ථුපස්ස මුද්ධති තථා-නග්ගවජිරවුමබ්බං.

67.

සො ඡත්තමහපුජාය, සඬ්ඝස්ස මනුජාධිපො;
චත්තාලීසසහස්සස්ස, ඡ විවරමදාපයි.

68.

තං මහාදෙවථෙරෙන, දාමගල්ලක වාසිනො;
දෙසිතං බන්ධකෙ සුත්තං, යාගානිසංස දීපනං.

69.

සුත්වා පසත්තො සඬ්ඝස්ස, යාගුදානමදාපයි;
නගරස්ස චතුද්වාරෙ, සක්කච්චඤ්චෙව සාධු ව.

70.

සො අන්තරන්තරෙ රාජා, ජම්බුපක්කානි බාදිතුං;
සහොරොධො සහාමච්චො, අගාපාවින දීපකං.

71.

උපද්ද්වතං'ස්ස ගමනෙ, මනුස්සා පාවි වාසිනො;
විසං එලෙසු යො ජෙසුං, රාජහොජ්ජාය ජම්බුයා.

72.

බාදිත්වා ජම්බුපක්කානි, තානි තත්ථෙව සො මනො;
සෙනාපති සඬ්ඝධබ්බාදිං-භයො රජ්ජෙ'නිසෙවයි.

73.

රාජාසිරි සඬ්ඝ බොධි, විස්සුතො පඤ්චසීලවා;
අනුරාධපුරෙ රජ්ජං, දූවෙ වස්සානි කාරයි.

74.

මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සලාකග්ගං මනොරමං;
තදාදීපෙ මනුස්සෙසො, ඤාත්වා දුබ්බට්ඨපද්දුතෙ.

75.

කරුණාය කම්පිතමනො, මහාථුපඬ්ගණෙ සයං;
නිපජ්ජි භූමියං රාජා, කත්වාන ඉති නිව්ජයං.

76.

“පවස්සිත්වාන දෙවෙන, ජලෙනුපලාවිතෙ මයි;
නහෙව වුට්ඨනිස්සාමි, මරමානොපහං ඉධ”.

77.

එවං නිපන්තෙ භූමින්දෙ, දෙවො පාවස්සි තාවදෙ;
ලංකාදීපමිහි සකලෙ, පිණයන්තො මහාමහිං.

78.

තථාපි නුට්ඨහතිසො, අපිලාපනතො ජලෙ;
ආවරිංසු තතො'මච්චා, ජලනිග්ගමනාළියො.

79.

තතො ජලමිහි පිලවං, රාජා වුට්ඨාසි ධම්මිකො;
කරුණායනුදි එවං, දීපෙ දුබ්බට්ඨිකාභයං.

80.

වොරාතහිං තහිං ජාතා, ඉති සුත්වාන භූපති;
වොරෙ ආණාපයිත්වාන, රහස්සෙන පලාපිය.

81.

ආණාපෙත්වා රහස්සෙන, මතානං සො කලෙවරං;
අග්ගිහි උත්තාසෙත්වාන, හනිතං වොරුපද්දවං.

82.

එකො යක්ඛො ඉධාගමිම, රත්තක්ඛො ඉති විස්සුතො;
කරොති රත්තාන'ක්ඛිති, මනුස්සානං තභිං තභිං.

83.

අඤ්ඤමඤ්ඤමපෙක්ඛිත්වා, භාගිත්වා රත්තනෙත්තතං;
නරාමරන්ති තෙ යක්ඛො, සොභක්ඛෙසි අසඬිකිතො.

84.

රාජා උපද්දවං තෙසං, සුත්වා සන්තත්තමානසො;
එකො'පවාස ගඛිහමිහි, භුත්වා අට්ඨචගුපොසථි.

85.

“අපස්සිත්වාන තං යක්ඛං, න වුට්ඨාමි”ති සො සගි;
තස්ස සො ධම්මතෙජෙන, අගා යක්ඛො තදන්තිකං.

86.

තෙන “කොසි”ති පුට්ඨො ව, සො “අභ”න්ති පච්චෙදගි;
“කස්මා පජං මෙ භක්ඛෙසි, මා බාද”ඉති සොබුචි.

87.

“එකස්මිං මෙ ජනපදෙ, නරෙ දෙහි”ති සොබුචි;
“න සක්කා ඉති වුත්තෙ සො, කමෙනෙකංති අබුචි.

88.

“අඤ්ඤං න සක්කා දාතුං මෙ, මං බාද” ඉති සොබුචි;
“න සක්කා”ඉති තං යාථි, ගාමෙ ගාමෙ බලිඤ්ච සො.

89.

සාධුති වත්වා භූමින්දො, දිපමපි සකලෙපි ව;
ගාමවරෙ නිවෙසෙත්වා, බලිංතස්ස අදාපගි.

90.

මහාසත්තෙන තෙනෙව, සබ්බභූතානුකම්පිනා;
මහාරොගහයං ජාතං, දීපදීපෙන නාසිතං.

91.

සො භණ්ඩාගාරිකො රඤ්ඤො,
අමච්චො ගොට්ඨතාභයො;
වෙරො භුත්වා උත්තරතො,
නගරං සමුපාගමි.

92.
පරිස්සාවනමාදාය, රාජා දක්ඛිණද්වාරතො;
පරභිංසමරොචෙන්තො, එකකොච පලායි සො.
93.
පුට්ඨත්තං ගහෙන්වාන, ගච්ඡන්තො පුරිතො පථි;
භත්තභොගායරාජානං, නිබන්ධිත්ථ පුනඡ්ඡුනං.
94.
ජලං පරිස්සාවයිත්වා, භුඤ්ජිත්වාන දයාලුකො;
තස්සෙවං'නුග්ගහං කාතුං, ඉදං වචනමබ්බවි.
95.
‘සඬ්ඝබොධි අහං රාජා, ගහෙන්වා මමහො සිරං;
ගොට්ඨාභයස්ස දස්සෙහි, බහුං දස්සති තෙ ධනං.
96.
න ඉච්ඡිතො තථාකාතුං, තස්සත්ථාය මහීපති;
නිසින්තොයෙව අමරි, සො සීසං තස්ස ආදිය.
97.
ගොට්ඨාභයස්ස දස්සෙසි, සොතු විමිහිතමානසො;
දත්වා තස්ස ධනං රඤ්ඤො, සක්කාරං සාධුකාරයි.
98.
එවං ගොට්ඨාභයො එසො, මෙඝවණ්ණාභයො'ති ව;
විස්සුතො තෙරස සමා, ලංකාරජ්ජමකාරයි.
99.
මහාවත්ථුං කාරයිත්වා, වත්ථුද්වාරමහි මණ්ඩපං;
කාරයිත්වා මණ්ඩයිත්වා, සො හික්ඛු තත්ථ සඬ්ඝතො.
100.
අට්ඨත්තරසභස්සානි, නිසීදෙන්වා දිනෙ දිනෙ;
යාගුබජ්ජක භොජ්ජෙහි, සාදුහි විවිධෙහි ව.
101.
සථිවරෙහි කප්පෙන්වා, මහාදානං පවත්තයි;
එකථිසදිනා නෙවං, නිබද්ධඤ්චස්ස කාරයි.
- 102.

මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සිලාමණ්ඩප මුත්තමං;
ලොහපාසාදථම්හෙ ව, පරිවත්තිය යාපයි.

103.

මහාබොධි සිලාවෙදිං, උත්තරද්වාරතොරණං;
පතිට්ඨාපෙසි ථම්හෙ ව, චක්කුකණ්ණෙ සවක්කකෙ.

104.

තිස්සො සිලාපට්ඨායො, තිසු ද්වාරෙසු කාරයි;
යපාපෙසි ව පල්ලඬකං, දක්ඛිණමිහි සිලාමයං.

105.

පධානභූමිං කාරෙසි, මහාවිහාරපච්ඡතො;
දීපමිහි ජිණ්ණකාවාසං, සබ්බඤ්ච පටිසඬිරි.

106.

ථූපාරාමෙ ථූපසරං, ථෙරම්බත්ථලකෙ තථා;
ආරාමෙ මණිසොමච්ඡතො, පටිසඬිබාරයි ව සො.

107.

ථූපාරාමෙ මණිසොමා-රාමෙ මරිච්චට්ටකෙ;
දක්ඛිණවිහ විහාරෙ ව, උපොසථසරානි ව.

108.

මෙඝවණ්ණාභයවිහඤ්ච, නවවිහාරමකාරයි;
විහාරමහපුජායං, පිණ්ඩෙත්වා දීපවාසිනං.

109.

තිංසහික්ඛුසහස්සානං, ඡව්වරමදාසි ව;
මහාවෙසාබ්බපුජඤ්ච, තදා ඵලං අකාරයි.

110.

අනුචස්සඤ්ච සඬිසස්ස, ඡව්වරමදාමයි;
පාපකානං නිග්ගහෙන, සොධෙත්තො සාසනං තු සො.

111.

වෙතුල්ලවාදිනො භික්ඛු, අභයගිරිනිවාසිනො;
ගාහයිත්වාසට්ඨිමත්තෙ, ජිනසාසනකණ්ටකෙ.

112.

කත්වාන නිග්ගහං තෙසං, පරතිරෙ බිපාපයි;

තත්ථ ඛිත්තස්ස ථෙරස්ස, නිස්සිතො භික්ඛුවොළිකො.

113.

සඬ්ඝමිත්තො'තිනාමෙන, භූතිවිජ්ජාදිකොවිදො;
මහාවිහාරෙ භික්ඛුනං, කුජ්ඣිත්වාන ඉධගමා.

114.

ථූපාරාමෙ සන්තිපාතං, පවිසිත්වා අසඤ්ඤතො;
සඬ්ඝපාලස්ස පරිවෙන, වාසිත්ථෙරස්ස තත්ථ සො.

115.

ගොට්ඨාසයස්ස ථෙරස්ස, මාතුලස්ස'ස්ස රාජිනො;
රඤ්ඤො නාමෙනා'ලපන්තො, වචනං පටිබාහිය.

116.

රඤ්ඤො කුලූපගො ආසි, රාජා තස්මිං පසිදිය;
ජෙට්ඨපුත්තං ජෙට්ඨතිස්සං, මහාසෙනං කනිට්ඨකං.

117.

අජ්ජෙසි තස්ස භික්ඛුස්ස, සො සඬ්ගණ්ඨි දුතියකං;
ලපනන්ධි තස්මිං භික්ඛුස්මිං, ජෙට්ඨතිස්සො කුමාරකො.

118.

පිතුනො අච්චයෙ ජෙට්ඨ, සිස්සො රාජාඅභොසිසො;
පිතු සාරීර සක්කාරෙ, නිග්ගන්තුං නිච්ඡමානකෙ.

119.

දුට්ඨාමච්චෙ නිග්ගහෙතුං, සයං නික්ඛම්ම භූපති;
කනිට්ඨං පුරතො කත්වා, පිතුකායං අනන්තරං.

120.

තතො අමච්චෙ කත්වාන, සයං හුත්වාන පච්ඡතො;
කනිට්ඨෙ පිතුකායෙ ච, නික්ඛන්තෙ තදනන්තරං.

121.

ද්වාරං සංවරයිත්වාන, දුට්ඨමච්චෙ නිසාතිය;
සුලෙ අජ්ජෙසි පිතුනො, චිත්තකායසමන්තතො.

122.

තෙන'ස්ස කම්මුතා නාමං, කක්ඛලොපපදංඅහු;
සඬ්ඝමිත්තොතු සො භික්ඛු, භීතො තස්මිං නරාධිපා.

123.

තස්සාභිසෙකසමකාලං, මහාසෙනෙන මන්තිය;
තස්සාභිසෙකං පෙක්ඛන්තො, පරතීරං ගතො ඉතො.

124.

පිතරා සො විජ්ජකතං, ලොභපාසාද මුත්තමං;
කොට්ඨනං අග්ගිසනකං, කාරෙසි සත්තභූමකං.

125.

සට්ඨිසතසහස්සග්ගං, පුජයිත්වා මණිංතහිං;
කාරෙසි ජෙට්ඨතිස්සොතං, මණිපාසාදනාමකං.

126.

මණි දූවෙ මහග්ගෙ ච, මහාථූපෙ අපුජයි;
මහාබොධිසරෙ තීණි, තොරණානි ච කාරයි.

127.

කාරයිත්වා විහාරං සො, පාවිනතිස්ස පබ්බතං;
පඤ්චවාසෙසු සඬ්ඝස්ස, අදාසි පුටුච්චි පති.

128.

දෙවානංපියතිස්සෙන, සො පතිට්ඨාපිතං පුරා;
ථූපාරාමෙ උරුසිලා, පටිමං වාරුදස්සනං.

129.

නෙත්වාන ථූපාරාමචිහං, ජෙට්ඨතිස්සො මහීපහි;
පතිට්ඨාපෙසි ආරාමෙ, පාවිනතිස්ස පබ්බතෙ.

130.

කාළමත්තිකවාපිංසො, අදාවෙනිය පබ්බතෙ;
විහාර පාසාද මහං, මහාවෙසාබමෙච ච.

131.

කත්වා තිංස සහස්සස්ස, සඬ්ඝස්ස'දා ඡව්වරං;
ආළම්බගාමවාපිංසො, ජෙට්ඨතිස්සො අකාරයි.

132.

ඵවං සො විවිධං පුඤ්ඤං, පාසාදකරණාදිකං;
කාරෙන්තො දසවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

133.

මහාවංසපාළි

ඉති බහුවිධ පුඤ්ඤ හෙතු භූතා,
නරපතිතා බහුපාපහෙතු වාති;
මධුරමිව විසෙනමිස්සමන්තං,
සුඡන්මනො භජතෙ න තං කදාපි.

සුඡන්ප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තයොදසරාජකොනාම

ජත්තිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

සත්තිංසතිම පරිච්ඡෙද

පඤ්චරාජකො

1.

ජෙට්ඨතිස්සච්චයෙ තස්ස, මහාසෙනො කනිට්ඨකො;
සත්තිච්ඡතිවස්සානි, රාජා රජ්ජමකාරයි.

2.

තස්ස රජ්ජාභිසෙකං තං,
කාරෙතුං පරතීරතො;
සො සඨසමිත්තත්ථෙරො තු,
කාලං ඤත්වා ඉධාගතො.

3.

තස්සාභිසෙකං කාරෙත්වා, අඤ්ඤං කිච්චඤ්චනෙකධා;
මහාවිහාර විද්ධංසං, කාතුකාමො අසඤ්ඤතො.

4.

අවිනයවාදිනො එතෙ, මහාවිහාරවාසිනො;
විනයවාදී මයං රාජ, ඉති ගාභිය භූපතිං.

5.

මහාවිහාරවාසිස්ස, ආහාරං දෙනි භික්ඛුනො;
යො සො සතං දණ්ඩියො'ති, රඤ්ඤා දණ්ඩං යිපාපයි.

6.

උපද්ද්වතා තෙහි භික්ඛු, මහාවිහාරවාසිනො;
මහාවිහාරං ඡඩ්ඪෙත්වා, මලයං රොහණං අගුං.

7.

තෙන මහාවිහාරො'යං, නවවස්සානි ඡඩ්ඨිතො;
මහාවිහාරවාසීහි, හික්ඛුහි ආසි සුඤ්ඤකො.

8.

“හොති අස්සාමිකං වත්ථු, පුතුවිසාමිතො” ඉති;
රාජානං සඤ්ඤාපෙත්වා සො, ථෙරො දුම්මති දුම්මතිං.

9.

මහාවිහාරං නාසෙතුං, ලද්ධානුමති රාජතො;
තථා කාතුං මනුස්සෙ සො, යොජෙසි දුට්ඨමානසො.

10.

සඬ්ඝමිත්තස්ස ථෙරස්ස, සෙවකො රාජවල්ලහො;
සොණාමච්චො දාරණො ව, හික්ඛවො ව අලජ්ජිතො.

11.

හින්දිත්වා ලොහපාසාදං, සත්තභූමක මුත්තමං;
සරෙ නානප්පකාරෙ ව, ඉතො'භයගිරිං නය්‍යං.

12.

මහාවිහාරා නීතෙහි, පාසාදෙහි බහුහි ව;
අභයගිරිවිහාරොයං, බහුපාසාදකො අහු.

13.

සඬ්ඝමිත්තං පාපමිත්තං, ථෙරං සොණඤ්ච සෙවකං;
ආගම්ම සුබහුං පාපං, අකාසි සො මහීපති.

14.

මහාසිලාපට්ඨං සො, පාවිනතිස්සපබ්බතා;
ආනෙත්වා'භයගිරිමිහි, පතිට්ඨාපෙසි භූපති.

15.

පට්ඨාසරං බොධිසරං, ධාතුසාලං මනොරමං;
චතුසාලඤ්ච කාරෙසි, සඬ්ඛරී කුක්කුටච්භයං.

16.

සඬ්ඝමිත්තෙන ථෙරෙන, තෙන දාරුණකම්මුතා;
විහාරො සො'භයගිරි, දස්සනෙයොයා අහු තදා.

17.

මෙඝවණ්ණාභයො නාම, රඤ්ඤො සබ්බත්ථ සාබකො;

සබ්බා අමච්චො කුජ්ඣත්වා, මහාවිහාරනාසනො.

18.

වොරො හුත්වාන මලයං, ගන්ත්වා ලද්ධමහබ්බලො;
බන්ධාවාරං නිවෙසෙයි, දුරතිස්සකවාපියං.

19.

තත්ත්වා'ගතං තං සුත්වා, සභායං සො මහීපති;
යුද්ධාහ පච්චුග්ගන්ත්වාන, බන්ධාවාරං නිවෙසයි.

20.

සාධුං පානඤ්ච මංසඤ්ච, ලහිත්වා මලයාගතං;
“න සෙවිස්සං සභායෙන, විනා රඤ්ඤා”ති වින්තිය.

21.

ආදාය තං සයංයෙව, රත්තිං නික්ඛම්ම එකකො;
රඤ්ඤො සන්තිකමාගම්ම, තමත්ථං පටිවෙදයි.

22.

තෙනා'හතං තෙන සහ, විස්සත්ථො පරිභුඤ්ජීය;
“කස්මා වොරො අහු මෙ ත්වං, “ඉති රාජා අප්පච්ඡිතං.

23.

“තයා මහාවිහාරස්ස, නාසිතත්තා”ති අබ්බුචි;
“විහාරං වාසයිස්සාමි, ඛෙමමෙතං මමච්චියං.

24.

ඉච්ඡෙව මබ්බවී රාජා, රාජානං සො ඛමාපයි;
තෙන සඤ්ඤාපිතො රාජා, නගරංයෙව ආගමී.

25.

රාජානං සඤ්ඤාපෙත්වා සො, මෙසවණ්ණාහයො පන;
රඤ්ඤො සහ න ආගඤ්ජී, දබ්බසම්භාරකාරණා.

26.

වලභා හරියා රඤ්ඤො, එකං ලෙඛකධීතිකා;
මහාවිහාරනාසමිහි, දුක්ඛිතං තං විනාසකං.

27.

ථෙරං මාරාපයි කුද්ධා, සංගහෙත්වාන වඩ්ඪකිං;
පුපාරාමං විනාසෙතුං, ආගතං දුට්ඨමානසං.

28.
මාරාපෙත්වා සඬ්ඝමිත්ත-ත්ථෙරං ආරුණකාරකං;
සොණාමච්චදාරණඤ්ච, ඝාතයිංසු අසඤ්ඤකා.
29.
ආනෙත්වා දඬ්ඛසම්භාරං, මෙඝවණ්ණාභයො තු සො;
මහාවිහාරෙතෙකානි, පරිවෙණානි කාරයි.
30.
අභයෙනභයො තස්මිං, වූපසන්තෙ තු භික්ඛවො;
මහාවිහාරං වාසෙසුං, ආගන්ත්වාන තතො තතො.
31.
රාජා මහාබොධිසරෙ, පච්ඡිමාය දිසාය තු;
කාරෙත්වා ලොහරූපානි, ධ්වපාපෙසි දූවෙ තු සො.
32.
දක්ඛිණාරාමවාසිමහි, කුහකෙ ජිම්භමානසෙ;
පසිදිත්වා පාපමිත්තෙ, තිස්සත්ථෙරෙ අසඤ්ඤතෙ.
33.
මහාවිහාරසීමන්තෙ, උය්‍යානෙ ජොතිනාමකෙ;
ජෙනවනවිහාරං සො, වාරයන්තොපි කාරයි.
34.
තතො සීමං සමුග්ගාතුං, භික්ඛුසඬ්ඝමයාවිසො;
අදාතුකාමා තං භික්ඛු, විහාරම්භා අපක්කමුං.
35.
ඉධ සීමාසමුග්ගාතං, පරෙහි කරියමානකං;
කොපෙතුං භික්ඛවො කෙච්චි, නිලීයිංසු තහිං තහිං.
36.
මහාවිහාරො නවමාසෙ, එවං භික්ඛුහි වජ්ජිතො;
“සමුග්ගාතං කරම්භා”ති-පරෙ භික්ඛු අමඤ්ඤදිසුං.
37.
තතො සීමාසමුග්ගාතෙ, බ්‍යාපාරෙ පරිනිට්ඨිතෙ;
මහාවිහාරං වාසෙසුං, ඉධාගන්ත්වාන භික්ඛවො.
- 38.

තස්ස විහාරගාහිස්ස, තිස්සත්ථෙරස්ස වොදනා;
අන්තිමවත්ථුනා ආසි, භූතත්ථං සඬ්ඝමජ්ඣගා.

39.

විනිවිජ්ජය මහාමච්චො, තථා ධම්මිකසම්මතො;
උජ්ජබ්බාපෙසි ධම්මෙන, තං අනිවිජාය රාජිනො.

40.

සොයෙව රාජා කාරෙසි, විහාරං මණ්ඩිරකං;
තයො විහාරෙ කාරෙසි, දෙවාලයං විනාසිය.

41.

ගොකණ්ණං ඵරකාපිල්ලං, කලන්දබ්බාන්මණගාමකෙ;
මිගගාමවිහාරඤ්ච, ගඬිගසෙනකපබ්බතං.

42.

පච්ඡිමාය දිසායාථ, ධාතුසෙනඤ්ච පබ්බතං;
රාජා මහාවිහාරඤ්ච, කොකවාතමිහි කාරයි.

43.

රූපාරම්මවිහාරඤ්ච, චූළවිට්ඨඤ්ච කාරයි;
උත්තරාභයසවිහෙ ච, දූවෙ හික්ඛුනුපස්සයෙ.

44.

කාලවෙළකයක්ඛස්ස, යානෙ ථූපඤ්ච කාරයි;
දීපමිහි ජිණ්ණකාවාසෙ, බහු ච පටිසඬ්ඛරි.

45.

සඬ්ඝත්ථෙරසහස්සස්ස, සහස්සග්ග්ඝමදාසි සො;
ථෙරදානඤ්ච සබ්බෙසං, අනුචස්සඤ්ච වීවරං.

46.

අන්තපානාදිදානස්ස, පරිච්ඡෙදො න විජ්ජති;
සුභික්ඛත්ථාය කාරෙසි, සො'ව සොළස වාපියො.

47.

මණ්ඩිරමහාවාසිං, ජල්ලුරං බාණුනාමකං;
මහාමණිං කොකවාතං, මොරකපරකවාපිකං.

48.

කුබ්බාහකං වාහකඤ්ච, රත්තමාලකණ්ඩකමිපි ච;

තිස්සවඩ්ඨමානකඤ්ච, වෙළඳිගවිට්ඨිකම්පි ව.

49.

මහාගල්ලචීරවාපිං, මහාදාරගල්ලකම්පි ව;
කාළපාසාණවාපිඤ්ච, ඉමා සොළස වාපියො.

50.

ගඬිගාය පබ්බවච්ඡංසො, මහාමාතිඤ්ච කාරයි;
එවං පුඤ්ඤමපුඤ්ඤඤ්ච, සුබ්බුං සො උපාවතීති.

51.

අසාධුසඬිගමෙනෙවං, යාවජීවං සුභාසුභං;
කත්වා ගතො යථාකම්මං, සො මහාසෙනභූපති.

52.

තස්මා අසාධුසංසග්ගං, ආරකා පරිවජ්ජිය;
අහිං වා'සි විසං බ්ජපං, කරෙය්‍යා'ත්ථහිතං බුධො.

53.

අහු රාජා සිරිමෙඝ-වණ්ණො තස්ස සුතො තතො;
වන්ධාතා විය ලොකස්ස, සබ්බසම්පත්තිදායකො.

54.

මහාසෙනෙන පාපානං, වසගෙන විනාසිතෙ;
මහාවිහාරෙ සබ්බෙපි, සන්තිපාතිය භික්ඛවො.

55.

උපසඬිකම්ම වන්දිත්වා, නිසින්නො පුච්ඡි සාදරො;
“පිතරා සඬිසමිත්තස්ස, සභායෙන විනාසිතං.

56.

කිං කිමෙවා’’ති ආහංසු, භික්ඛවො තං නරිස්සරං;
“සීමායුග්ගාඨනං කාතුං, වායමිත්වාපි තෙ පිතා.

57.

නාසක්ඛි අන්තොසීමායං, භික්ඛුනං විජ්ජමානතො;
භූමිගබ්භනිලීනාහි, සත්තාසුං එත්ථ භික්ඛවො.

58.

අමච්චො සොණාමච්චො ව, සඬිසමිත්තො ව පාපියො;
රාජානං සඤ්ඤාපෙත්වාන, අපුඤ්ඤං තෙන කාරයුං.

59.
හින්දිත්වා ලොහපාසාදං, සත්තභූමකමුත්තමං;
සරෙ නානප්පකාරෙ ව, ඉතො'භයගිරිං නයුං.
60.
මාසකෙ චතුබ්බද්ධෙහි, නිවුත්ථෙ චෙතියඨගණෙ;
වපාපෙසුඤ්ච දුප්පඤ්ඤා, පස්ස බාලසමාගමං''.
61.
තං සුත්වා පිතුකම්මං සො, නිබ්බින්නො බාලසඨගමෙ;
පිතරා නාසිතං තත්ථ, සබ්බං පාකතිකං අකා.
62.
ලොහපාසාදමගදො'ව, කාසි පාසාදමුත්තමං;
රඤ්ඤො මහාපනාදස්ස, දස්සෙන්තො විය භූතලෙ.
63.
පරිවෙණානි සබ්බානි, නාසිතානි නිවෙසයි;
භොගෙ ආරාමිකානඤ්ච, යථායානෙ යපෙසි සො.
64.
පිතරා පච්චයානඤ්ච, පච්ඡින්නත්තා විබුද්ධිනා;
ඡිද්දාවාසං සනාවාසං, විහාරං'කාසි බුද්ධිමා.
65.
කාරිතෙ පිතරා ජොති වනෙවෙ'සො විහාරකෙ;
කම්මං විප්පකතං සබ්බං, නිට්ඨාපෙසි නරිස්සරො.
66.
ථෙරස්සා'ථ මහින්දස්ස, සමණින්දස්ස සුනුනො;
සුත්වාන මනුජින්දො සො, පවත්තිං සබ්බමාදිනො.
67.
පසිදිත්වා ගුණෙ තස්ස, රාජා දිප්පපසාදකෙ;
''ඉස්සරො වත දීපස්ස, ථෙරො'' ඉති විචින්නිය.
68.
පට්ඨිම්බං සුවණ්ණස්ස, කත්වා තම්මාණ නිස්සිතං;
පුබ්බකත්තිකමාසස්ස, පබ්බපක්ඛෙ තු සත්තමෙ.
- 69.

දිනෙ නෙත්වා චෙතියම්බ-ථලෙ ථෙරම්බසඤ්ඤිතෙ;
තත්ත්වයමෙ නිවාසෙත්වා, තතො තු නවමෙ පන.

70.

මහාසෙනං ගහෙත්වා සො, දෙවසෙනා සමුපමං;
ඔරොධෙ නගරෙ චෙව, ගෙහරක්ඛණකෙ විනා.

71.

ලංකාදීපෙ ච සකලෙ, සබ්බෙ ආදාය භික්ඛවො;
විස්සජ්ජෙත්වා මනුස්සෙ ච, නගරෙ වාරකට්ඨිතෙ.

72.

පට්ඨපෙත්වා මහාදානං, අයඤ්චාබ්ලපාණිනං;
පූජං සබ්බොපහාරෙහි, කරොන්තො ච අනුපමං.

73.

පච්චුග්ගමනමෙතස්ස, දීපසත්ථුස්ස සත්ථුනො;
වරපුත්තස්ස සො කත්වා, දෙවරාජා'ව සත්ථුනො.

74.

චෙතියම්බථලා යාව, නගරං සාධුසජ්ජයි;
මග්ගං වෙසාලිතො යාව, සාවත්ථිනගරං යථා.

75.

විස්සජ්ජෙත්වා තභිං භොගං, සබ්බං ථෙරස්ස සො පිතා;
රාජා මොග්ගලිපුත්තස්ස, ථෙරස්සා'ගමනෙ විය.

76.

දත්වා තත්ථ මහාදානං, කපණද්ධිවනිබ්බකෙ;
භික්ඛවොපි ච තොසෙත්වා, පච්චයෙහි චතුහි'පි.

77.

ථෙරස්සා'ගමනෙ ඵවං, පස්සතුති මහාජනෙ;
ගහෙත්වා තංමහන්තෙන, සක්කාරෙන මහායසො.

78.

තම්භා ඔරුය්හ සො මහා, සයං හුත්වා පුරෙවරො;
භික්ඛවො වාපි කත්වාන, පරිවාරෙ සමන්තතො.

79.

ථෙරස්ස ඛිම්බං සොවණ්ණං, බීරසාගරමජ්ඣගො;

සඤ්ඤා සනපරික්ඛිත්තො, හෙමමෙරු'ව සොහථ.

80.

වෙසාලිනගරං සුත්තං, දෙසෙතුං ලොකනායකො;
අගමා එවමෙවාති, දස්සෙසි ව මහාජනං.

81.

එවං කරොන්තො සක්කාර-සම්මානං සො නරාසහො;
නගරස්ස'ස්ස පාවින-ද්වාරපස්සෙ සයංකතං.

82.

උපසඬ්ඛිකම්ම සායණ්හෙ, විහාරං සොත්ථියා කරං;
තීහං තත්ථාපි වාසෙසි, බිම්බං තං ජිනසුත්තො.

83.

නගරං සාධුසජ්ජෙත්වා, තතො ද්වාදසමෙ දිනෙ;
සත්ථුස්සා'දිජ්ජවෙසමිහි, පුරං රාජගහං යථා.

84.

පටිමං නීහරිත්වා තං, විහාරං සොත්ථියා කරං;
නගරෙ සාගරාකාරෙ, වත්තමානෙ මහාමහෙ.

85.

මහාවිහාරං නෙත්වාන, තෙමාසං බොධියඬ්ඛිගණ්ඤ;
නිවාසෙත්වා පවෙසෙත්වා, තෙනෙව විධිනා පුරං.

86.

රාජගෙහසමීපමිහි, පුබ්බදක්ඛිණකොණකෙ;
පටිබිම්බස්ස කාරෙසි, තස්ස සාධුනිවෙසනං.

87.

කාරෙත්වා ඉද්ධියාදීනං, පටිමායො විසාරදො;
ථෙරෙන සහ තත්ථෙ'ව, නිවෙසෙසි මහාපති.

88.

ආරක්ඛං පට්ඨපෙත්වා, පූජාය ව පරිබ්බයං;
අනුසංවච්ඡරං කාතුං, එවමෙව නියොජයි.

89.

තස්සාණමනුරක්ඛන්තා, රාජා තබ්බංසිකා ඉධ;
යාව'ජ්ජපරිරක්ඛන්ති, තං විධිං න විනාසිය.

90.
පචාරණාදිනෙ නෙත්වා, විහාරං නගරා තතො;
කාතුං තෙරසියං පූජං, අනුචස්සං නියොජයි.
91.
විහාරෙ අභයෙ තිස්ස-වසභෙ බොධිපාදපෙ;
සිලාවෙදිඤ්ච කාරෙසි, පාකාරඤ්ච මනොහරං.
92.
නවමෙ තස්ස වස්සමිහි, දායාධාතුං මහෙසිනො;
බ්‍රාහ්මණිකාචි ආදිය, කාලිඤ්ඣමහා ඉධානයි.
93.
දායාධාතුස්ස වංසමිහි, චුත්තෙන විධසනං;
ගහෙත්වා බහුමානෙන, කත්වා සම්මා න මුත්තමං.
94.
පක්ඛිප්ත්වා කරණඤ්චමිහි, විසුද්ධඵලිකුම්භවිහෙ;
දෙවානංපියතිස්සෙන, රාජවත්ථුමිහි කාරිතෙ.
95.
ධම්මවක්කවිහයෙ ගෙහෙ, වඩ්ඪයිත්ථ මහීපති;
තතො පට්ඨාය තං ගෙහං, දායාධාතුසරං අහු.
96.
රාජා සතසහස්සානං, නවකං පුණ්ණමානසො;
විස්සජ්ජෙත්වා තතො'කාසි, දායාධාතු මහාමහං.
97.
අනුසංචච්ඡරං නෙත්වා, විහාරමහයුත්තරං;
තස්ස පූජාවිධිං කාතු, මෙව රූපං නියොජයි.
98.
අට්ඨාරස විහාරෙ ව, කාරාපෙසි මහීපති;
අනුකම්පාය පාණිනං, වාපියො ව ටීරොදිකා.
99.
බොධි පූජාදි පුඤ්ඤානි, අප්පමෙය්‍යානි කාරිය;
අට්ඨවිසතිමෙ වස්සෙ, ගහො සො තස්ස යා ගති.
- 100.

කුමාරො ජෙට්ඨකියො'ථ, භාතා තස්ස කනිට්ඨකො;
ඡත්තං ලඬ්ඨෙසසි සංකායං, දන්තසිප්පමිහි කොවිදො.

101.

කත්වා කම්මානි චත්‍රානි, දුක්කරානි මහීපති;
සිප්පායතන මෙතං සො, තික්ඛාපෙසි බහුජනෙ.

102.

අණුත්තො පිතුනා'කාසි, ඉද්ධිහි විය නිම්මිතං;
බොධිසත්ත සරූපඤ්ච, රූපං සාධු මනොහරං.

103.

අපසයඤ්ච පල්ලඬ්ඨකං, ඡත්තං රතනමණ්ඩපං;
චිත්‍රදන්තමයං කිඤ්චි, තස්ස කම්මං තහිං තහිං.

104.

කත්වා සො නවවස්සානි, ලංකාදීපානුසාසනං;
අනෙකානි ච පුඤ්ඤානි, යථාකම්මමුපාගමි.

105.

බුද්ධදාසො තතො තස්ස, පුත්තො ආසි මහීපති;
ගුණානං ආකරො සබ්බ-රතනානං'ව සාගරො.

106.

සුඛං සබ්බපයොගෙහි, කරොන්තො දීපවාසිනං;
රක්ඛමාලකමන්දං'ව, පුරං වස්සවණො ධනී.

107.

පඤ්ඤා පුඤ්ඤගුණුපෙතො, විසුද්ධිකරුණාලයො;
තථා දසහි රාජුනං, ධම්මෙහි සමුගාගතො.

108.

චතස්සො අගති හිත්වා, කාරයන්තො විනිච්ඡයං;
ජනං සඬගභවත්ථුහි, සඬගහෙසි චතුහිපි.

109.

චරියං බොධිසත්තානං, දස්සෙන්තො සක්ඛිපාණිනං;
පිතා'ව පුත්තෙ සො සත්තෙ, අනුකම්පිත්ථ භූපති.

110.

දළිද්දෙ ධනදානෙනා-කාසි පුණ්ණමනොරථෙ;

සුඛිතෙ සබ්බභොගානං, ජීවිතස්ස ව ගුත්තියා.

111.

සාධවො සඬගහෙනා'ථ, නිග්ගහෙන අසාධවො;
ගිලානෙ වෙජ්ජකම්මෙන, සඬගහෙසි මහාපති.

112.

අටෙක දිවසං රාජා, හත්ථික්ඛන්ධවරං ගතො;
තිස්සවාපිං නහානත්තං, ගච්ඡමානො මහාපටෙ.

113.

අද්දසෙ'කං මහානාගං, කුච්ඡිරොග සමප්පිතං;
පුත්තභාග විහාරස්ස, පස්සෙ වම්භිකමත්ථකෙ.

114.

උත්තාන මුදරෙ රොගං, දස්සෙතුං ගණ්ඩසඤ්ඤිතං;
නිපන්තංසො'ථ චිත්තෙසි, තතො රොගීති නිව්ඡයං.

115.

අටො'රුය්හ මහානාගං, මහානාග සමීපගො;
ඵවමාහ මහානාගො, මහානාගමනාගවා.

116.

‘‘කාරණං තෙ මහානාග, ඤාතමාගමනෙ මයා;
කුම්භෙ ඛලු මහාතෙජා, ඛිජ්ජං කුප්පිතසිලිනො.

117.

තස්මා චුසිත්වා තං කම්මං, කාතුං සක්කා න තෙ මයා;
අචුසිත්වාපි නො සක්කා, කින්නුකාතබ්බමෙත්ථි'ති.

118.

ඵවං පුත්තෙ ඵණ්ණිදො සො, කෙවලං ඵණමත්තනො;
බ්ලස්ස'ත්තො පවෙසෙත්වා, නිජ්ජජ්ජිත්ථ සමාහිතො.

119.

අටෙ'න මුපසඬකම්ම, උච්ඡඬගගතමත්තනො
සත්ථං ගහෙත්වා ථාලෙත්වා, උදරං තස්ස භොගිතො.

120.

නිහරිත්වා තතො දොසං, කත්වා හෙසජ්ජ මුත්තමං;
සජ්ජං තං තඬ්ඛණෙනෙව, අකාසි සුඛිතං තදා.

121.

අත්තාන මෙවං ටොමෙසි, “මහාකාරුඤ්ඤතං මම;
තිරච්ඡානාපි ජානිංසු, සාධු රජ්ජන්ති මෙ කතං.

122.

දිස්වා සුඛිතමත්තානං, පන්තගොසො මහීපතිං;
සුපෙතුං තස්ස පාදාසි, මහග්ගං මණිමත්තනො.

123.

සිලාමයාය සම්බුද්ධ-පටිමාය අකාරයි;
මිණිං තං නයනං රාජා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ.

124.

එකොපි භික්ඛු භික්ඛන්තො, ගාමමහි ථුසවිත්ථිකෙ;
සුක්ඛං භික්ඛං ලභිත්වාන, බීරභික්ඛාය සඤ්චරං.

125.

බීරං සප්පාණකං ලද්ධා, පරිභුඤ්ජිත්ථ කුච්ඡියං;
පාණකා බලවො හුත්වා, උදරං තස්ස බාදිසුං.

126.

තතො සො උපසඬ්ඛමිම, තං නිවෙදෙසි රාජිනො;
රාහ “ජාතො සුලො”යං, කදා භාරෙසි කීදිසං.

127.

සො ආහ” ථුසවිත්ථිමහි, ගාමෙ බීරෙන භොජනෙ;
භුත්තෙ’ති රාජා අඤ්ඤාසි, බීරං සප්පාණකං”ඉති.

128.

තදෙව අස්සො එකොපි, සිරාවෙධ තිකිච්ඡියො;
රාජා තස්ස සිරාවෙධං, කත්වා ආදාය ලොභිතං.

129.

පායෙත්වා සමණං ආහ, මුහුත්තං වීතිනාමය;
“අස්සලොභිතමණ”න්ති, තං සුත්වා සමණොවමි.

130.

පාණකා ලොභිතෙනෙව, නික්ඛමිංභු සුඛි අහු;
භික්ඛුං රාජා නිවෙදෙසි, කුච්ඡිමෙවං පනත්තනො.

131.

“එකසත්ථපහාරෙන, පාණකා සමණො භයො;
කතා අරොගා සම්මමෙ, වෙජ්ජකම්ම මහො” ඉති.

132.

පිවත්තො තොයමෙකො හි,
දෙඬුචුහණ්ඩං මජානිය;
අජ්ඣෙකාහරිතදා ආසි,
තතො ජාතො’ති දෙඬුචුහො.

133.

අත්තො තු දිත්ථතුණ්ඨෙන, තෙන දුක්ඛෙන පිළිතො;
රාජානං මගමා රාජා, නිදානං තස්ස පුච්ඡිය.

133.

අත්තො තු දිත්ථතුණ්ඨෙන, තෙන දුක්ඛෙන පිළිතො;
රාජානං මගමා රාජා, නිදානං තස්ස පුච්ඡිය.

134.

අඵත්තා සප්පො’ති විඤ්ඤාය, සත්තාහමුපවාසිය;
සුත්භාතසු විලිත්තඤ්ච, සයනෙ සාධු සන්ථතෙ.

135.

සයාපෙසි තතො සො’ති, නිද්දාය මුඛමත්තනො;
විවරිත්වා තදා සුත්තො, තතො තස්ස මුඛත්තිකෙ.

136.

මංසපෙසිං ධපාපෙසි, සරජ්ජුං තස්ස නිග්ගතො;
ගන්ධෙන තං ඩංසිත්වාන, අත්තො විසිතුමාරහි.

137.

රජ්ජුයා’ථ ගහෙත්වාන, සමාකඨසීක පාණියං;
උදකෙ පාතයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්බවි.

138.

“වෙජ්ජො අහොසි සම්මාස-මිබ්බද්ධස්ස කිර ජීවකො;
කම්මං විජ්ජති ලොකස්ස, කතං කිංතෙන දුක්කරං.

139.

ඊදිසං කසිරාසො’පි, කම්මං නත්ථෙ’ත්ථ සංසයො;
සබ්බාදරෙන කුබ්බත්තො, අහො පුඤ්ඤො දයො මම.

140.

තථා හෙල්ලොලිගාමමිහි, චණ්ඩාලි මුල්භගබ්භිනිං;
ජාතං සත්තසු වාරෙසු, සගබ්භං සුඛිතං අකා.

141.

වාතබොධෙන එකො'පි, හික්ඛු උට්ඨාපිතො අහු;
ගොපානසී ගතෙතමිහි, දුක්ඛාමොචෙසි බුද්ධිමා.

142.

පිචන්තස්සාපි මණ්ඩුක, ජීබ්බුත්තං ජලං ලහුං;
නාසිකා බිලතො ගන්ත්වා, බීජමාරුය්හ මත්ථකං.

143.

හිජ්ජිත්වා ආසි මණ්ඩුකො, සො වුද්ධො තත්ථ ගච්ඡති;
මෙසස්සා'ගමනෙ තෙන, සො'නිබ්බජ්ජති මාණවො.

144.

ඵාලෙත්වා මත්ථකං රාජා, මණ්ඩුකමපනීය සො;
කපාලානි සට්ඨන්වාන-කාසි පාකතිකං බණ්ණෙ.

145.

හිතත්ථං දීපාවාසිනං, ගාමෙ ගාමෙ මහීපති;
කාරෙත්වා චෙජ්ජසාලායො, චජ්ජෙ තත්ථ නියොජයි.

146.

සබ්බෙසං චජ්ජසත්ථානං, කත්වා සාරත්ථසඬ්ඛනං;
යට්ඨෙසි චෙජ්ජෙ දීපස්ස, තිකිච්ඡත්ථමනාගතෙ;
යොජෙසි චෙජ්ජ මෙකෙකං, රාජා ගාම ද්විපඤ්චකෙ.

147.

අදා විසද්ධ ඛෙත්තානං, චෙජ්ජානමුපජීවනං;
චෙජ්ජෙහත්ථිනමස්සානං, බලස්ස ච නියොජයි.

148.

පිට්ඨසප්පිනමත්ථානං, සාලායො ච තහිං තහිං;
කාරෙසි සහ භොගෙන, සාලායො ච මහාපටෙ.

149.

නිච්චමස්සොසි සද්ධම්මං, සක්කත්වා ධම්මභාණකෙ;
ධම්මභාණකචට්ටඤ්ච, පට්ඨපෙසි තහිං තහිං.

150.

සාටකන්තරතො කත්වා, සත්ථ චට්ටිං මහාදයො;
දිට්ඨෙය් දිට්ඨෙය් පමොවෙසි, දුක්ඛම්භා දුක්ඛිතෙ ජනෙ.

151.

අටෙක දිවසං රාජා, රාජාහරණ මණ්ඩිතො;
සද්ධිං ගච්ඡති සෙනාය, දෙවෙහි විය වාසවො.

152.

තං දිස්වා සිරිසොහග්ග-මග්ගං පත්තං මහී පතිං;
රාජිද්ධිහි විරාජන්තං, ඛද්ධිවෙරො භවන්තරෙ.

153.

කුට්ඨි ඵකො පකුජ්ජිත්වා, හට්ඨෙනාහනියා'වතිං;
පොටෙන්නො තඤ්ච පොටෙන්නො, භූමිං කත්තරයට්ඨියා.

154.

අක්කොසෙසි අනෙකෙහි, අක්කොසවචනෙහි ච;
විජ්ජකාරංමිමං දිස්වා, දුරතො'ව මහීපති.

155.

“නාහං සරාමි සත්තස්ස, කස්සා'පි කතමජ්ජියං;
පුබ්බවෙරී අයං ජාතු, නිබ්බාපෙස්සාමිතං” ඉති.

156.

අණාපෙසි සමීපට්ඨං, පුරිසං “ගච්ඡ කුට්ඨිනො;
අමුකස්සා'හිජානාහි, චිත්තාවාර”න්ති සො තතො.

157.

සභායො විය කුට්ඨිස්ස, සමීපමහි නිසිදිය;
“රුට්ඨො කිමත්ථං හො ත්ව”න්ති, පුච්ඡි සබ්බමචොච සො.

158.

“දාසො මෙ බුද්ධදාසො'යං, රාජාහු පුඤ්ඤකම්මුතා;
අවමඤ්ඤාය මං මය්හං, පරතො තො යාති හත්ථිතා.

159.

ජානාපෙස්සාමි අත්තානං, කතිපාහෙන සොයදි;
හත්ථං මෙ ඵති කාරෙත්වා, සබ්බං දාසාන නිග්ගහං.

160.

නො වෙ හත්ථං මමා' යාති, මාරෙත්වා ගලලොහිතං;
පිට්ඨස්සාමි න සන්දෙහො, න චිරෙනෙව පස්සසි''.

161.

සො ගන්ත්වා නරපාලස්ස, පචත්තිං තං නිවෙදයි;
''පුබ්බවෙරි මමායන්ති, නිච්ඡිනිත්වා මහාමති.

162.

විනො දෙනුමුපායෙන, පුත්තංවෙරන්ති වෙරිනො;
''සාධු සඬගඤ්ඤානං ත්ව''න්ති, පුරිසං තං නියෙජයි.

163.

සො කුට්ඨිමුපසඬකම්ම, සභායො පිය ආහනං;
''රාජානං තං විනාසෙතුං, වෙනෙත්වා කාලමෙත්තකං.

164.

අලහන්තො සභායං මෙ, නාසක්ඛි තස්ස සාතනෙ;
ලද්ධාතුම්හෙ නයිස්සාමි, මත්ථකං මෙ මනොරථං.

165.

ඵථ ගෙහෙ වසිත්වා මෙ, හොථ මෙ අනුචත්තකා;
අහමෙව'ස්ස නාසෙමි, කතිපාහෙන ජීවිතං.

166.

ඉති වත්ථාන තං කුට්ඨං, නෙත්වා සො සරමත්තනො;
සුන්හාන සුචිලිත්තඤ්ඤ, නිවත්ථසුබ්බමම්බරං.

167.

සුභුත්තමධුරාහාරං, යොබ්බනිත්ථිකථාදරං;
සයාපෙසි මනුඤ්ඤම්හි, සයනෙ සාධු සන්ථනෙ.

168.

ඵතෙ නෙව නියාමෙන, කතිපාහං නීවාසිය;
ඤ්ඤත්වා තං ජාතවිස්සාසං, සුබ්බං පිණ්ඩිත්ථියං.

169.

''රඤ්ඤො දිත්ත''න්ති වත්ථාන, ඛජ්ජහොජ්ජාදිකං අදා;
ද්වත්තික්ඛත්තුං නියෙධෙත්වා, තෙන'ජ්ඣධිට්ඨො නමග්ගහි.

170.

භූපාලෙන කමෙනා'සි, විස්සත්ථො'තිව භූමිපො;

මනොති සුත්වා තස්සා-සි හදයං ඵලිතං ද්විධා.

171.

ඵවං රොගෙ තිකිච්ඡෙසි, රාජා සාරීරමානසෙ;
යපෙසි චෙජ්ජෙ දීපස්ස, තිකච්ඡත්ථ මනාගතෙ.

172.

පඤ්චවිසතිහත්ථෙත, පාසාදෙ නොපසොහිතං;
මහාවිහාරෙමාරචිහ-පරිචෙණමකාරයි.

173.

සමණං ගොළපානුඤ්ච, අදා ගාමද්වයං තහිං;
ධම්මසාසක හික්ඛුනං, භොගෙ කප්පියකාරකෙ.

174.

විහාරෙ පරිචෙණෙ ච, සම්පන්න චතුපච්චයෙ;
වාපියො දානසාලායො, පටිමායොච කාරයි.

175.

තස්සෙව රඤ්ඤො රජ්ජමිහි, මහාධම්මකථීයති;
සුත්තානි පරිචත්තෙසි, සීහලායනිරුත්තියා.

176.

අහිනි පුත්තා තස්සා'සුං, සුරාවිරභිගරුපිනො;
අසීනියා සාවකානං, නාමකායිපදස්සනා.

177.

සාරිපුත්තාදිනාමෙහි, පුත්තෙහි පරිචාරිනො;
බුද්ධදාසො සසම්බුද්ධ-රාජාවිය විරොචථ.

178.

ඵවං කත්වා හිතංදීප-විසිනං තිදිවං ගතො;
චස්සෙ ඵකුනතිංසමිහි, බුද්ධදාසො නරාධිපො.

179.

තතො ජෙට්ඨසුතො තස්ස, උපතිස්සො'සි භූපති;
සබ්බරාජගුණොපෙසො, නිච්චසීලො මහාදයො.

180.

දසාපුඤ්ඤක්‍රියාහිත්වා, දසපුඤ්ඤක්‍රියා'දීයි;
රාජධම්මෙච පුරෙසි, රාජපාරමිතා දස.

181.

ගණ්ඨි සඬගහවත්ථුහි, වථුහි ච වතුද්දිසං;
මහාපාළිමිහි දාපෙසි, රාජාරාජානුභොජනං.

182.

උත්තරමිහි දිසාභාගෙ, චෙතියමිහා තු මඬිගලා;
ථුපඤ්ච පටිමාගෙහං, පටිමඤ්චා'පි කාරයි.

184.

කරොන්තො තඤ්ච සො රාජා, මාබ්ජ්ජන්තු ජනා ඉති;
කාරාපෙසි කුමාරෙහි, දාපෙත්වා ගුළකණ්ඩුලං.

185.

රාජ්ජපලවිහයං ගිජ්ඣ-කුටං පොක්ඛරපාසයං;
වාලාහස්සඤ්ච අමබුට්ඨිං, ගොණ්ඨිගොමමිහි වාපිකං.

186.

විහාරං ඛණ්ඩරාජිඤ්ච, වාපියො ච ටීරොදිකා;
අජ්ජමාණානි පුඤ්ඤානි, කාරාපෙසි තහිං තහිං.

187.

වස්සාමානෙපි සො වස්සෙ, සයනෙ සන්තිසින්නකො;
කෙවලං පරිණාමෙසි, රත්තිං “බෙදො ජනස්සි”ති.

188.

ඤ්ඤා'වා අමච්චො තං නෙත්වා, උය්‍යානං ජාදය්‍යරං;
ඵචං පටිච්ච අත්තානං, දුක්ඛං නාකාසි පාණිනං.

189.

කාලෙ තස්සා'සි දුක්ඛිත්ත-රොගදුක්ඛෙහි පිළිතො;
දීපො දීපො පමොපාප-තමසො සො සුමානසො.

190.

හික්ඛු පුච්ඡිත්ථ''කිංහන්තෙ, දුබ්භික්ඛාදිහයද්දිතෙ;
ලොකෙ ලොකහිතං නත්ථි, කතං කිඤ්චි මහෙසිනා.

191.

ගන්ඨාරොහණසුත්තස්ස, උජ්ජත්තිංතස්ස නිද්දිසුං;
සුත්වා තං සබ්බසොචණ්ණං, බිම්බං සම්බුද්ධධාතුනො.

192.

කත්වා සත්ථුසිලාපත්තං, සොදකං පාණ්ඩුසම්ප්පාදං;
යපෙත්වා තස්ස තෙ රූප-මාරොපෙත්වා මහාරථං.

193.

සයං සීලං සමාදාය, සමාදෙත්වා මහාජනං;
මහාදානං පවත්තෙත්වා, අභයං තම්බපාණිනං.

194.

අලඬිකත්වා ච නගරං, දෙවලොකමනොහරං;
දීපවාසිහි සබ්බෙහි, හික්ඛුහි පරිවාරිතො.

195.

ඔතරිත්ථ මහාවීරීං, හික්ඛු තත්ථ සමාගතා;
භණන්තා රතනං සුත්තං, සිඤ්චමානා ජලං තථා.

196.

රාජගෙහන්තිකෙ වීති-මග්ගෙ පාකාරසන්තිකෙ;
විවරිංසු තියාමන්තෙ, කුරුමානා පදක්ඛිණං.

197.

හිජ්ජමානෙ'රුණෙ වස්සි, මහාමෙසො මහීතලෙ;
රොගාතුරාව සබ්බෙහි, සුඛිතාකංසු උස්සවං.

198.

‘යදා දුබ්භික්ඛරොගාදි-භයං දීපමිහි හෙස්සති;
එවමෙව කරොන්තු’ති, නියොපෙසි නරාධිපො.

199.

ආරුළුහො වෙනියං කුන්ත-කිපිල්ලාදිමවෙක්ඛිය;
සුච්ඡිත්වා මොරපිඤ්ඤවෙන, ‘සණ්ඨං යන්තුවනංති ච.

200.

සඬ්ඛං සොදකමාදාය, චරතා'සනධොවනෙ;
දක්ඛිණපරිතොණමිහි, කාරෙත්වා රාජගෙහතො.

201.

උපොසථසරං බුද්ධ-පටිමාගෙහ මෙව ච;
පාකාරෙන පරික්ඛිත්තං, උය්‍යානඤ්ච මනොරමං.

202.

වාතුද්දසිංපඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;

මහාවංසපාළි
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨකිගසමුපාගතං.

203.

උපොසථංසමාදාය, සාපදානං තභං වසී;
යාවජීවඤ්ච සො භුඤ්ජී, මහාපාළිමිහි භොජනං.

204.

චරත්තොචකලන්දාන මුය්‍යානෙ භත්තමත්තනො;
කත්වා නිවාපං දාපෙසි, තදජ්ජාපි ච චත්තති.

205.

වොරං වජ්ජමුපනීතං, දිස්වා සංවිග්ගමානසො;
ජවං සුසානං ආනෙත්වා, බිපිත්වා ලොභකුමහියං.

206.

දත්වා ධමං පලාපෙත්වා, වොරං රත්තියමුග්ගතෙ;
සුරියෙ කුජ්ඣිකො වොරං-වියඤ්ඤාපයි තං ජවං.

207.

අකා දීපමිහි සබ්බෙසං, චෙතියානං මහාමහං;
ථූපාරාමෙ ච ථූපස්ස, හෙමවුම්බටකඤ්චුකං.

208.

ද්වාචත්තාලීසවස්සානි, කත්වා වඤ්චුංඛණමිපිසො;
කත්වා පුඤ්ඤමුපාගඤ්ජී, දෙවරාජසභරාතං.

209.

රඤ්ඤො තස්ස කනිට්ඨෙන, මහානාමෙන චල්ලභා;
දෙවී සත්ථං නිපාතෙත්වා, තමයානමිහි මාරයි.

210.

පබ්බජිත්තා කනිට්ඨො සො, ජීවමානමිහි භාතරි;
හතෙ රාජිනි භීතාය, ආචත්තිත්වා'සි භූපති.

211.

මහෙසිංඅත්තනො'කාසි, මහෙසිං භාතුසාතිනිං;
ගිලානසාලා කාරෙසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

212.

ලොභද්වාර රලග්ගාම-කොට්ඨස්සවනච්ඡයෙ;
තයො විහාරෙ කත්වා'දා, භික්ඛුනමභයුත්තරෙ.

213.

විහාරං කාරයිත්වාන, ධුමරක්ඛමිහි පබ්බතෙ;
මහෙසියා නයෙනා'දා, හික්ඛුනං ථෙරවාදීනං.

214.

නවකම්මඤ්ච ජිණ්ණෙසු, විහාරෙසු සකාරයි;
දානසීලරතො චත්ථු-පුජකො ච අහු සදා.

215.

බොධිමණ්ඩපමීපමිහි, ජාතො බ්‍රොහ්මණමාණවො;
විජ්ජාසිප්පකලාවෙදී, තීසු වෙදෙසු පාරගො.

216.

සම්මාවිඤ්ඤාතසමයො, සබ්බවාදවිසාරදො;
වාදත්ථි ජම්බුදීපමිහි, ආහිණ්ඩන්තො පවාදිකො.

217.

විහාරමෙකං ආගම්ම, රත්තිං පාතඤ්ජලං මනං;
පරිවත්තෙසි සම්පුණ්ණ-පදං සුපරිමණ්ඩලං.

218.

තත්ථෙට්ඨකො රෙවතොනාම, මහාථෙරො විජානිය;
“මහාපඤ්ඤො අයං සත්ථො, දමෙතුං වට්ටතී”ති සො.

219.

“කො නු ගුහරාවෙන, විරවන්තො”ති අබ්‍රවි;
“ගුහානං රවෙ අත්ථං, කිං ජානාසී”ති ආහතං.

220.

“අහං ජානෙ”ති චුත්තොසො, ඔතාරෙසි සකං මනං;
චුත්තං චුත්තං වියාකාසි, විරොධමපි ච දස්සයි.

221.

“තෙනහි ත්වං සකවාද-මොතාරෙහි”ති වොදිතො;
පාළිමාහා'හිධම්මස්ස, අත්ථමස්ස න සො'මිගා.

222.

ආහ කස්සෙ'සමන්තො'ති, බුද්ධමන්තො'ති සොබ්‍රවි;
“දෙහි මෙ ත”න්ති චුත්තෙහි, “ගණ්හු පබ්බජ්ජනං”ඉති.

223.

මන්තත්ථි පබ්බජිත්වාසො, උග්ගණ්ඨි පිටකත්තයං;
“එකායනො අයං මග්ගො”, ඉති පච්ඡා තමග්ගහි.

224.

බුද්ධස්ස විය ගම්භීර-සොසත්තාතං වියාකරුං;
“බුද්ධසොසො”ති සොසොහි, බුද්ධො විය මහීතලෙ.

225.

තත්ථ ඤාණොදයං නාම, කත්වා මකරණං තදා;
ධම්මසඬ්ඛිගණියා’කාසි, කච්ඡං සො අට්ඨසාලිනිං.

226.

පතිත්තට්ඨකථඤ්ඤවෙව, කාරාමාරහිබුද්ධිමා;
තං දිස්වා රෙවතො ථෙරො, ඉදං වචනමබ්බවි.

227.

පාළිමත්තඉධානිතං, නත්ථි අට්ඨකථා ඉධ;
තථාචරියවාදා ව, හිත්තරූපා න විජ්ජරෙ.

228.

සීහලාට්ඨකථා සුද්ධා, මහින්දෙන මතීමතා;
සංගීතිත්තයමාරුලං, සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං.

229.

සාරිපුත්තාදිගීතඤ්ඤව, කථාමග්ගං සමෙක්ඛිය;
එකා සීහලහාසාය, සීහලෙසු පවත්තති.

230.

තං තත්ථ ගන්ත්වා සුත්වා තං, මාගධානං නිරුත්තියා;
පරිවත්තෙසි සා හොති, සබ්බලොකහිතා වහා.

231.

එවං චුත්තො පසන්තො සො, නික්ඛමීත්වා තතොඉමං;
දීපමාගා ඉමස්සෙව, රඤ්ඤොකාලෙ මහාමති.

232.

මහාවිහාරං සම්පත්තො, විහාරං සබ්බසාධුනං;
මහාපධානසරං ගන්ත්වා, සඬ්ඝපාලස්ස සන්තිකා.

233.

සීහලාට්ඨකථා සුද්ධා, ථෙරවාදඤ්ඤව සබ්බසො;

“ධම්මසාමිස්ස එසොව, අධිජ්ජායො” ති නිව්ඡිය.

234.

තත්ථ සඬ්ඝං සමානෙත්වා, “කාතුමට්ඨකථාමම;
පොත්ථකෙ දෙථ සබ්බෙ” ති, ආහ වීමංසිතුං සතං.

235.

සඬ්ඝො ගාථාද්වයං තස්සා-දාසි “සාමන්තියං තව;
එත්ථ දස්සෙහි තං දිස්වා, සබ්බෙ දෙමා” ති පොත්ථකෙ.

236.

පිටකත්තයමෙත්ථෙව, සද්ධිමට්ඨකථාය සො;
විසුද්ධිමග්ග නාමාකා, සඬ්ගහෙත්වා සමාසතො.

237.

තතො සඬ්ඝං සමුහෙත්වා, සම්බුද්ධමතකොවිදං;
මහාබොධිසම්පම්භි, සො තං වාචෙතුමාරහි.

238.

දෙවතා තස්ස නෙපුඤ්ඤං, පකාසෙතුං මහාජනෙ;
ජාදෙසුං පොත්ථකංසො’යි, ද්වත්තික්ඛත්තුම්පි තං අකා.

239.

වාචෙතුං තතියෙ වාරෙ, පොත්ථකෙ සමුදාහටෙ;
පොත්ථකද්වයමඤ්ඤම්පි, සණ්ඨාපෙසුං තහිං මරු.

240.

වාචයිංසු තදාහික්ඛු, පොත්ථකත්තය මෙකතො;
ගත්ථතො අත්ථතො වාපි, පුබ්බාපරවසෙන වා.

241.

ථෙරවාදෙහි පාළිහි, පදෙහි බ්‍යඤ්ජනෙහි ව;
අඤ්ඤත්ථත්තමහුනෙව, පොත්ථත්ථකෙසුපි තීසුපි.

242.

අථ උග්ගොසයි සඬ්ඝො, තුට්ඨහට්ඨො තිසෙසතො;
“නිස්සංසයා’යං මෙත්තෙයො” , ඉති වත්වා පුනථපුනං.

243.

සද්ධිමට්ඨකථායා’දා, පොත්ථකෙ පිටකත්තයෙ;
ගත්ථකාරෙ වසන්තො සො, විහාරෙ දුරසඬ්කරෙ.

244.

පරිවත්තෙසි සබ්බාපි, සිහලුට්ඨකථා තදා;
සබ්බෙසං මූලභාසාය, මාගධාය නිරුත්තියා.

245.

“සත්තානං සබ්බභාසානං, සා අහොසි භිතාවහා;
ථෙරියා වරියාසබ්බෙ, පාළිංචිය තමග්ගස්භං.

246.

අථ කත්තබ්බකිච්චෙසු, ගහෙනු පරිනිට්ඨිතිං;
වන්දිතුං සො මහාබොධිං, ජම්බුදීපමුපාගමි.

247.

සුත්වා ද්වාවිසවස්සානි, මහානාමො මහාමහිං;
කත්වා පුඤ්ඤානි චිත්‍රානි, යථා කම්මමුගාගමි.

248.

සබ්බෙ’පෙ තෙ ධරණීපතයො මච්චුමච්චෙතුමත්තෙ,
නො සක්ඛිං සුපචිතසුබ්බලාසාධු සම්පන්නහොගො;
එවං සබ්බෙ නිධනවසගා හොත්ති සත්තා’ති නිච්චං,
රාගං සම්මා විනයතුධනෙ ජීවිතෙ වාපි ධිමා.

සුජනජපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

සත්තතිංසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨකිංසතිම පරිච්ඡෙද

දසරාජකො

1.

මහානාම සුතො ආසි, දමිළි කුච්ඡිසම්භවො;
සොත්ථිසෙතො, තථාසඬ්ඨෙසො-ධිතා වා’සි මහෙසියා.

2.

සොත්ථිසෙතො තදා රජ්ජං, පත්වා සඬ්ඨෙසනාසිතො;
තස්මිංයෙව දිනෙ හෙරිං, වරාපෙත්වා තදා තු සා.

3.

අත්තනො සාමිකස්සදා, ඡත්තග්ගාහකජන්තුතො;

ජත්තග්ගාහකවාසිං සො, කත්වා සංවච්ඡරෙ මනො.

4.

අථ මච්චො මහාපඤ්ඤො, සභායො තස්ස තං මනං;
අත්තොවත්ථුම්භි ඤාපෙත්වා, චිභිවොරං මහාබලං.

5.

රජ්ජයොග්ගොති චිත්තෙත්වා, කත්වා තං භූපතිං රහො;
අත්තොයෙව නිවාසෙත්වා, රාජා රොගාතුරො ඉති.

6.

යසං රජ්ජං චිවාරෙසි, ඡණෙ පත්තෙ මහාජනා;
රාජා වෙ අත්ථි අම්හෙහි, සද්ධිං මෙතුති සොසයුං.

7.

තං සුත්වා නරපාලො සො, සබ්බලඤ්ඤාකාරමණ්ඩිනො;
සමානංතෙ මහානාගෙ, නෙසයොග්ගා මමා'තිසො.

8.

දාට්ඨාධාතුසරයානෙ, සුවා නාගං සමාදිසි;
රඤ්ඤො ආණාති වුත්තෙ සො, අගා ආරුය්හ තං පුරං.

9.

කත්වා පදක්ඛිණං ගන්ත්වා, පාවිනද්වාරතො බහි;
පයමෙ චෙතියයානෙ, ධාතුනාගං සමප්පයි.

10.

මහාවෙතිත්තයෙ හත්ථි-පාකාරෙ'කාසි තොරණං;
මිත්තසෙනො බහුං පුඤ්ඤං, කත්වා වස්සෙන සො වුතො.

11.

මිත්තසෙනං රණෙ හන්ත්වා, දම්ළො පණ්ඩුනාමකො;
ආගතො පරතීරම්භා, ලඤ්ඤාකාරජ්ජමකාරයි.

12.

ජනා කුලීනා සබ්බෙපි, රොහණං සමුපාගතා;
ඔරගඤ්ඤාය ඉස්සෙරං, දම්ළො එව කප්පයුං.

13.

යෙ සුභස්ස බලට්ඨස්ස, භීතාමොරියවංසජා;
බලායිත්වා නරාවාසං, කප්පයිංසු තහිං තහිං.

14.
තෙසමඤ්ඤතමො නන්දි-වාපි ගාමෙ කුට්ඨකො;
ධාතුසෙනවිහයො ආසි, දායානාමො ච තං සුතො.
15.
ගාමෙ අම්බිලයාගුම්හි, වසං පුත්තෙ දූවෙ ලහි;
ධාතුසෙනං සිලාතිස්ස-බොධිංච සම්පජාතිකෙ.
16.
මාතුසො දරියො තෙසං, සද්ධො පබ්බජ්ජ චත්තති;
දීඝසන්දකතාවාසෙ, ධාතුසෙනාපි මාණුවො.
17.
සන්තිකෙ තස්ස පබ්බජ්ජ-රුක්ඛමූලමිහි එකදා;
සජ්ඣායති පටිස්සිත්ථ, මෙසො නාගොතුපස්සිය.
18.
පරික්ඛිපිත්වා භොගෙහි, ඡාදයිත්වා එණෙන ච;
පොත්ථකඤ්ච කුමාරඤ්ච, රක්ඛිතං පස්සි මාතුලො.
19.
සීසෙ ආකිරි සඬිකාරං, තස්ස රුට්ඨො පරොයති;
තස්මිං චිත්තං න දූසෙසි, තම්පි දිස්වාන මාතුලො.
20.
උත්තමො චත්ත'යං සත්තො, රාජා භෙස්සති නිච්ඡයං;
රක්ඛිතබ්බො'ති ආදාය, තං විහාරමුපාගතො.
21.
ගොණිසාදි විහාරෙ'යං, කත්තබ්බො නීතිමා ඉති;
සික්ඛාපෙසි කුමාරං තං, පණ්ඩුකො තං විජානිය.
22.
ගණ්හට්ඨත්තිපෙසෙසි, සෙවකෙ තස්සාරත්තියං;
දිස්වාන සුපිනං ථෙරො, නිහරිත්ථ කුමාරකං.
23.
තස්මිං නික්ඛන්තමත්තම්හි, සෙවකං පරිවාරිය;
පරිවෙණෙ න පස්සිංසු, තතො නික්ඛම්ම තෙ උභො.
- 24.

දක්ඛිණස්මිං දිසාභාගෙ, ගොණ නාමං මහානදිං;
පත්වා සම්පුණ්ණමට්ඨංසු, ගන්තුකාමාපි වෙගසා.

25.

යථා නදියං වාරෙති, අම්භෙ තං ත්වම්පි වාරය;
වාපිංගහෙත්වා එත්ථෙ'ති, වත්වා ථෙරො තදා නදිං.

26.

ඔතරිත්ථකුමාරෙන, සද්ධිං දිස්වාන තෙ උභො;
නාගරාජා තදා එකො, පිට්ඨිං පාදාසි තෙන සො.

27.

උත්තරිත්වා කුමාරං තං, නෙත්වා පච්චන්තමාවසං;
ලද්ධා ඛිරොදනං සුත්වා, සෙසං පත්තෙන තස්ස'දා.

28.

චිත්තකාරෙන ථෙරම්භි, භත්තං පක්ඛිප්ප භූමියං;
භුඤ්ජී ථෙරොපි තං ජානි, භුඤ්ජ තෙ යං මහිං ඉති.

29.

පණ්ඩුරාජාපි කත්වාන, රජ්ජං වස්සම්භි පඤ්චමෙ;
චුතො පුත්තො පිපාරිත්ථො, තතියො තස්ස භාතුකො.

30.

කණ්ටියො බුද්දපාරිත්ථො, කුබ්බං රජ්ජං මහාමහිං;
ධාතුසෙනානුගෙ සබ්බෙ, විහෙයෙසි මහාජනෙ.

31.

සඬ්ගහෙත්වා ජනෙ සාධු-සෙනො යුජ්ජිත්ථ රාජිනා;
සො සොළසහි වස්සෙහි, පුඤ්ඤපාපකරොමනො.

32.

නිරිතරො තතො ආසි, රාජාමාසද්වයෙන තං;
ධාතුසෙනො විනාසෙසි, තෙන කත්වා මහාභවං.

33.

හතෙ තස්මිං මහීපාලෙ, දායියො දම්ලො තතො;
රාජා වස්සත්ථ යෙ හුත්වා, ධාතුසෙනහතොතතො.

34.

පිට්ඨියො දම්ලො සත්ත-මාසෙන නිධනං ගතො;

ධාතුසෙනෙන යුජ්ඣන්වා, චංසො පච්ඡිජ්ජී දාමිලො.

35.

අථා'සි රාජාලඤ්ඤායං, ධාතුසෙනො ඉරාධිපො;
භාතරා සහ දීපමිහි, දමිලෙ දීපසාතකෙ.

36.

උපායෙහි අනෙකෙයි, එකච්ඡප්පමාණකෙ;
ඛන්ධවාරෙ නිවෙසෙත්වා, කත්වා යුද්ධමසෙසනො.

37.

සොධෙත්වා මෙදිනිං සාධු, කත්වා ච සුඛිතංජනං;
සාසනඤ්ච යථායානෙ, යපෙසි පරනාසිතං.

38.

දමිලෙ යෙ'නුවත්තිංසු, කුලීනා කුලගාමවා;
තෙ මං වා සාසනං වා නො, රක්ඛිංසු'ති පකුජ්ජිය.

39.

තෙසං ගාමෙ ගහෙත්වාන, ගාමෙ ස්වාකාසිරක්ඛකෙ;
රොහණා'ගම්ම තෙ සබ්බෙ, කුලීනා තමුපට්ඨහුං.

40.

තෙසං සක්කාරසම්මානං, යථායොගමකාසි සො;
අමච්චෙ අත්තනො දුක්ඛ-සභායෙවා'හි තොසයි.

41.

ඛන්ධාපෙත්වා මහාගඬ්ඨං, කෙදාරෙ'කා ටීරොදකෙ;
මහාපාළමිහි හික්ඛුනං, සාලිහත්තඤ්ච දාපයි.

42.

පඬ්ඨරොගා තුරට්ඨානං, සාලායොකාසි බුද්ධිමා;
කාළවාපිංච ගණ්හිත්වා, ඛන්ධි ගොණං මහානදිං.

43.

මහාවිහාරං කත්වාන, පන්තියුත්තමනාකුලං;
තථා බොධිසරඤ්චෙව, දස්සනෙය්‍ය මකාරයි.

44.

හික්ඛවො පරිතොසෙත්වා, පච්චයෙහි චතුහිපි;
ධම්මාසොකො'ව සොකාසි, සඬ්භං පිටකත්තයෙ.

45.

අට්ඨාරසවිහාරෙ ව, ථෙරියාන මකාරයි;
සම්පන්නහොගෙ දීපමිහි, අට්ඨාරස ව වාපියො.

46.

කාළවාපී විහාරො ව, කොට්ඨස්සාවනාමකො;
දක්ඛිණ ගිරිනාමො ව, විහාරො වඩ්ඪමානකො.

47.

පණ්ණවල්ලකභූතො ව, හල්ලාතකසනාමකො;
පාසාණසින්තෙ දෙසමිහි, ධාතුසෙනො ව පබ්බතො.

48.

මං ගතො ථූපවිට්ඨී ව, ධාතුසෙනොපි උත්තරෙ;
පාවිත කම්බවිට්ඨී ව, තථා අත්තරමෙ ගිරි.

49.

අන්තාළි ධාතුසෙනො ව, කස්සපිට්ඨික පුබ්බකො;
රොහණෙදායගාමො ව, සාලවාණො විහිසනො.

50.

විහාරො හල්ලිවාණො ව, අට්ඨාරසනරුත්තමො;
පාදුලකං හම්බලට්ඨී, මහාදත්ථාදිවාපි යො.

51.

බුද්දකෙ ව විහාරෙසො, අට්ඨාරසනරුත්තමො;
වාපියො ව තථාකත්වා, තෙසමෙව තු දාපයි.

52.

පඤ්චවිසති හත්ථඤ්ච, මයුරපරිවෙණකං;
හරිත්වා'කාසිපාසාද-මෙකවිසති හත්ථකං.

53.

කුමාරසෙනස්ස'පෙත්වා, පුබ්බහොගං විසොධයි;
කාළවාපිමිම්හාගද්ධං, ඛේත්තානඤ්ච සතද්වයං.

54.

ලොහ පාසදකෙ ජිණ්ණෙ, නවකම්මකාරයි;
මහාථූපෙසු ඡත්තානි, තීසු ජිණ්ණානි කාරයි.

55.

දෙවනං පියතිස්සෙන, කතං බොධිමහං විය;
සින්නානපුජං බොධිස්ස, වරබොධිස්ස කාරයි.

56.

ධාවනා ලොහනාවායො, තත්ථ පුජෙසි සොළස;
අලඬිකාරං මුනින්දස්ස, අභිසෙකඤ්ච කාරයි.

57.

මහාබොධි පතිට්ඨානා, ඔරං ලඬිකාය භූමිපා;
යාව ද්වාදසමං වස්සං, බොධිපුජමකාරයුං.

58.

මහාමහින්දත්ථෙරස්ස, කාරෙත්වා පටිබ්බිමකං;
ථෙරස්සා'ලාහනං නෙත්වා, කාතුං පුජං මහාරහං.

59.

දත්වා සහස්සං දීපෙනුං, දීපවංසං සමාදිසි;
ධීතානං තත්ථ භික්ඛුනං, දාතුඤ්චාණාපයිගුලං.

60.

භික්ඛුස්ස අත්තනො සීසෙ, සඬිකාරොකිරණං සරං;
ලාහං නාදාසි චුත්ථස්ස, පටිවෙණස්ස අත්තනො.

61.

ඵාතිකම්මං බහුං'කාසි, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
සිලාසත්ථුස්ස කාරෙසි, මන්දිරඤ්ච සමණ්ඨපං.

62.

බුද්ධ දාසකතෙනෙත්තෙ, නට්ඨෙ'නග්ගමණි ද්වයං;
අකාසි නෙත්තං සත්ථුස්ස, රංසි චූළාමණිංතථා.

63.

මණිහි සනතීලෙහි, කෙසා වත්තං සුමුත්තමං;
හෙමපට්ටං තථෙවුණ්ණ-ලොමං සොවණ්ණ වීවරං.

64.

පාදජාලං සුවණ්ණස්ස, පදුමං දීපමුත්තමං;
නානාරාගම්බරං තත්ථ, පුජයිත්ථ අසංඛියං.

65.

අකාසි පටිමා ගෙහෙ, බහුමඬිගලචෙතියෙ;

බොධිසත්තෙ තථා'කාසි, කාළසෙලස්ස සත්ථුනො.

66.

උපසුම්භවිහයස්සාපි, ලොකනාථස්ස කාරයි;
රංසිවුලාමණිඤ්චෙව, අභිසෙකවිහයස්ස ව.

67.

බුද්ධබ්බිමස්ස කාරෙසි, පුබ්බෙ චුත්තං පිළන්ධනං;
වාමපස්සම්භි බොධිස්ස, බොධිසත්තසරං තථා.

68.

මෙත්තෙයාස්ස ව කාරෙසි, සබ්බං රාජපිළන්ධනං;
සමන්තා යොජනෙ තස්ස, තදා රක්ඛඤ්ච යොජයි.

69.

කාරාපෙසි විහාරෙසු, ධාතුරාජවිහපන්තියො;
තථා සතසහස්සෙන, මහාබොධිසරං වරං.

70.

ථූපාරමම්භි ථූපස්ස, පූජං ජිණ්ණවිසොධනං;
දායා ධාතුසරෙවාපි, ජිණ්ණස්ස පටිසඬ්ඛරං.

71.

දායාධාතුකරුණ්ඩඤ්ච, රංසිඤ්ච සනකොට්ටිමං;
මහග්ගමනිසංකිණ්ණං, සුවණ්ණ පදුමානි ව.

72.

දායාධාතූම්භි පූජෙසි, පූජාවාකා අසඬ්ඛියා;
වීවරාදීනි දාපෙසි, භික්ඛූනං දීපවාසිනං.

73.

කාරාපෙත්වා විහාරෙසු, නවකම්මං තභිං තභිං;
පාකාරෙ ව සරෙත්වා'කා, සුධාකම්මං මනොහරං.

74.

මහාවෙනිත්තයෙ කත්වා, සුධාකම්මං මහාරහං;
සුවණ්ණජත්තං කාරෙසි, තථා වජිරවුම්ඛටං.

75.

මහාවිහාරෙ පාපෙන, මහාසෙනෙන නාසිතෙ;
වසිසුං ධම්මරුචිකා, භික්ඛූ වෙනියපබ්බතෙ.

76.

කත්වා අම්බත්ථලං ථෙර-වාදානං දාතු කාමකො;
යාවිතො තෙහි තෙසං'ව, අදාසි ධරණී පති.

77.

දාතු පඨානනාවඤ්ච, කාරෙත්වා කංසලොහජං;
දානවට්ටං පවත්තෙසි, අම්බණෙහි ද්විපඤ්චහි.

78.

අත්තො ඛහි ච කාරෙත්වා, නගරස්ස ජිනාලයෙ;
පට්ඨායො ච පුපෙසි, ධම්මාසොකසමො'සමො.

79.

තස්ස පුඤ්ඤානි සබ්බානි, චත්ථු පට්පදං නරො;
කො හි නාම සමත්ථොති, මුඛමත්තං නිදස්සිතං.

80.

තස්ස පුත්තදුවෙ ආසුං, කස්සපො හින්තමාතිකො;
සමානමාතිකො වෙව, මොග්ගල්ලානො මහබ්බලො.

81.

තථා පාණසමා එකා, දුහිතා ච මනොරමා;
භාගිනෙයාස්ස පාදාසි, සෙනාපච්චඤ්ච තඤ්ච සො.

82.

විනා දොසෙන තාලෙසි, කසායුරුසු සො'පිතං;
රාජා දිස්වාන දුහිතු-චත්ථං ලොහිතමක්ඛිතං.

83.

ඤ්ඤ්වා තං මාතරං තස්ස, නග්ගං කුප්පෙසි කුජ්ඣය;
තතොජ්ජහුතිසො බද්ධ-වෙරො සඬගම්ම කස්සපං.

84.

රජ්ජෙ නෙතං පලොහෙත්වා, හින්දිත්වා පිතුඅත්තරෙ;
සඬගහෙත්වා ජනං ජව-ගාහං ගාභාපසි පතිං.

85.

උස්සාපෙසි තතො ඡත්තං, කස්සපො පිතුපක්ඛියෙ;
විනාසෙත්වා ජනෙ ලද්ධ-සබ්බපාපසභායකො.

86.

මොග්ගල්ලානො තතො තෙන,
කාතුකාමො මහාහවං;
අලද්ධ ඛලතාය'ගා,
ජම්බුදීප ඛලත්ථිකො.

87.

මහාරජ්ජ විනාසෙන, වියොගෙන ච සුනුනො;
බද්ධනාගාරවාසෙන, දුක්ඛිතම්පි දුරාධිපං.

88.

දුක්ඛාපෙතුමපඤ්ඤොසො, ආහ කස්සපරාජකං;
නිධි රාජකුලෙරාජ-ගුත්ත තෙ පිතරා ඉති.

89.

නෙ'ති ගුත්තෙ න ජානාසි, චිත්තමෙතස්ස භූමිප;
මොග්ගල්ලානස්ස කාපෙනි, නිධිංසොති තදබ්බවි.

90.

සුත්වා තං කුපිතො දුතෙ, පාහෙසි පිතුසන්තිකං;
ආචික්ඛතු නිධියාන-මිති චත්වා නරාධමො.

91.

මාරෙතු අම්මෙහ පාපස්ස, තස්සුපායො'ති චිත්තිය;
තුණ්හි අහොසි තෙ ගන්ත්වා, රාජකස්ස නිවෙදයුං.

92.

තතො'තිව පකුජ්ජිත්වා, පෙසයිත්ථ පුනජ්ජනං;
සාධු දිස්වා සහායම්මෙ, න්හත්වාන කාළවාපියං.

93.

පරිස්සාමිති චිත්තෙන්වා, ආහ දුතෙ සවෙ මමං;
කාළවාපිංසමාපෙනි, සක්කා ඤාතුන්ති තෙ ගතා.

94.

රඤ්ඤො ආහංසු රාජාපි, තුට්ඨහට්ඨො ධනත්ථිකො;
පෙසෙසි දුතෙ දත්වාන, රථං ජිණ්ණෙන වාජිනා.

95.

එවං ගච්ඡති භූපාලෙ, පාපෙන්තො රථිකො රථං;
බාදන්තො ලාජමස්සාපි, කිඤ්චි මත්තං අදාසි සො.

96.

තං බාදිත්වා පසිදිත්වා, තස්මිං පාණමදා තදා;
මොග්ගල්ලානස්ස තං කාතුං, සඬිගහං ද්වාරනායකං.

97.

එවං සම්පත්තියො නාම, චලා විජ්ජුල්ලතොපමා;
තස්මා තාසු පමජ්ජෙය්‍යා, කො හි නාම සචෙතනො.

98.

රාජා එතීතිසුත්වාන, ථෙරො සො තස්ස සොහ දො;
ලද්ධා මාසොදනං මංසං, සාණුණඤ්ච වරං සරං.

99.

රාජා රොචෙති එතන්ති, ගොපයිත්වා උපාවිසි;
ගන්ත්වා රාජාපි වන්දිත්වා, එකමන්තමුපාවිසි.

100.

එවං නිසින්නා සම්පත්ත-රජ්ජා විය උභොපි තෙ;
අඤ්ඤමඤ්ඤා'හිලාපෙන, නිබ්බාපෙසුං මහාදරං.

101.

භොජයිත්වාන තං ථෙරො, ඔවදිත්වා අනෙකධා;
අප්පමාදෙ නියොජෙසි, දස්සෙත්වා ලොකධම්මතං.

102.

තතො වාපි මුපගම්ම, ඔග්ගස්හිත්වා යථා සුඛං;
න්හයිත්වා පිටිත්වා ච, ආහෙවං රාජසෙවකෙ.

103.

එත්තකං මෙ ධනං භො'ති, සුත්වා තං රාජසෙවකා;
ආපරිත්වා පුරංරඤ්ඤො, නිවෙදෙසුං නිරිස්සරො.

104.

ධනං රක්ඛති පුත්තස්ස, දීපෙ හින්දති මානුසෙ;
ජීවන්තො'යංතී කුජ්ඣිත්වා, ආණාපෙසි චමුපතිං.

105.

මාරෙහි පිතරං මෙති, දිට්ඨා පිට්ඨීති වෙරිනො;
හට්ඨතුට්ඨො තිරුට්ඨොසො, සබ්බාලඬිකරමණ්ඩිනො.

106.

රාජානමුපසඬිකම්ම, පුරතො ච'ස්ස වඩ්ඤ්ඤි;
රාජාදිස්වා ච චිත්තෙසි, පාපියො'යං මතං මම.

107.

කායං විය දුක්ඛාපෙත්වා, නරකං හෙතු මිච්ඡති;
රොසුප්පාදෙන තස්සෙව, කිංසුරෙමි මනොරථං.

108.

ඉති මෙත්තායමානො තං, ආහ සෙනාපතිං පති;
මොග්ගල්ලානෙ ත්වයිවෙව, එකච්ඡත්තො අහං ඉති.

109.

හසංවාලෙසි සිසංසො, දිස්වා තං ජානිභූපති;
'නුන මාරෙති අප්පා'ති, තදා සාහසිකොපි සො.

110.

නග්ගං කත්වාන රාජානං, සසඬ්ඤික ඛන්ධනං;
පුරත්ථාහිමුඛං කත්වා, අන්තොඛන්ධිය හිත්තියං.

111.

මත්තිකාය විලිම්පෙසි, එවං දිස්වාපි පණ්ඩිතො;
කො හි රජ්ජෙය්‍ය භොගෙසු, ජීවිතෙපි යසෙපි වා.

112.

ධාතුසෙතො නරින්දො සො, එවං පුත්තහතො ගතො;
අට්ඨාරසහි වස්සෙහි, දෙවරාජස්ස සන්තිකං.

113.

කාළවාපි මයං රාජා, කාරාපෙත්තො සමාහිතං;
පස්සිත්වා හික්ඛුමෙතන්තු, වුට්ඨාපෙතුං සමාධිතො.

114.

අසක්කොන්තො ඛිපාපෙසි, පංසුං හික්ඛුස්ස මත්ථකෙ;
සන්ධිට්ඨිකො විපාකොයං, තස්ස කම්මස්ස දීපිතො.

115.

දසාපිතෙ රාජවරා සහොගා,
උපාගමුං මච්චුමුඛං සහොවා;
අනිච්චතං භොගවතො ධනෙ ව,
දිස්වා සපඤ්ඤො විහවං ඉච්ඡෙ.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

දසරාජකො නාම

අට්ඨකිංසනිඵමා පරිච්ඡෙදො.

ඵකුනවත්තාලියනිම පරිච්ඡෙද රාජද්වයදීපනො

1. තතො කස්සපනාමො සො, පාපකො නරපාලකො;
අස්ස ගො පඤ්චසුදඤ්ච, පෙසයිත්වාන භාතිකං.
2. මාරාපෙතුං අසක්කොන්තො, භීතො සීහගිරිං ගතො;
දුරාරොහං මනුස්සෙහි, සොධාපෙත්වා සමන්තතො.
3. පාකාරෙන පරික්ඛිජ්ජ, සීහාකාරෙන කාරයි;
තත්ථ නිස්සෙණි ගෙහානි, තෙන තං නාමකො අහු.
4. සංහරිත්වා ධනං තත්ථ, නිදහිත්වා සුගොපිතං;
අත්තතො නිහිතානං සො, රක්ඛං දත්වා තහිං තහිං.
5. කත්වා රාජසරං තත්ථ, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං;
දුතියාලකමන්දංව, කුචෙරොව තහිං වසි.
6. මීගාරො නාම කාරෙසි, සෙනාපති සනාමකං;
පරිවෙණං තථාගෙහ-මහිසෙකජිනිස්ස ව.
7. තස්සාහිසෙකං යාවිත්වා, සිලාසම්බුද්ධතො'ධිරං;
අලද්ධාසාමි නො රජ්ජෙ, ජානිස්සාමිති සණ්ඨහි.
8. හුත්වා විජ්ජට්ඨාරී සො, අත්තනා කතකම්මනා;
මුච්චිස්සාමි කතං නු'ති, පුඤ්ඤං කාසි අනප්පකං.

9.

මහා චන්ද්‍රනි කාරෙසි, ද්වාරෙසු නගරස්ස සො;
අම්බුය්‍යානෙ ච කාරෙසි, දීපෙ යොජන යොජනෙ.

10.

ඉස්සරසමණාරාමං, කාරෙත්වා පුබ්බචන්ද්‍රනො;
අධිකං භොගගාමෙ ච, අධිකං තස්ස දාපයි.

11.

බොධි උප්පලවණ්ණා ච, තස්සාසුං ධිතරො දුචෙ;
විහාරස්ස'ස්ස කාරෙසි, නාමං තාසඤ්ච අත්තනො.

12.

දෙන්තෙ තස්මිං න ඉච්ඡිංසු, සමණා ථෙරවාදිනො;
“පිතුසාතිස්ස කම්ම”න්ති, ලොකගාරය්හ භීරුනො.

13.

දාතුකාමොස තෙසං'ච, සම්බුද්ධ පටිමාය'දා;
භික්ඛවෙ අධිවාසෙසුං, භොගො නො සත්ථුනො ඉති.

14.

කථා නිය්‍යන්ති උය්‍යානෙ, සමීපෙ පබ්බතස්ස සො;
කාරාපෙසි විහාරං සො, තෙසං නාමො තතො අහු.

15.

අදා ධම්මරුචිතං තං, සම්පත්ත චතුපච්චයං;
විහාරඤ්චෙව උය්‍යානං, දිසාභාගමිහි උත්තරෙ.

16.

හත්තං සනීරපක්කං සො, භුඤ්ජිත්වා දින්නමිත්ථියා;
සප්පියුත්තං මනුඤ්ඤෙහි, සුපෙහි අභිසඬ්ඛතං.

17.

මනුඤ්ඤමිදමය්‍යානං, දස්සමෙවන්ති තාදිසං;
හත්තං පාදාසි භික්ඛුනං, සබ්බෙසඤ්ච සච්චරං.

18.

උපොසථමධිට්ඨාසි, අප්පමඤ්ඤඤ්ච භාවයි,
සමාදියි ධුතඬ්ගෙ ච, ලිබාපෙසි ච පොත්ථකෙ.

19.

පටිමාදාන සාලාදිං, කාරාපෙසි අනප්පකං;
භිතො සො පරලොකමිහා, මොග්ගල්ලානා ව චත්තති.

20.

තතො අට්ඨාරසෙ වස්සෙ, මොග්ගල්ලානො මහාභට්ටා;
ආදෙසෙන නිගණ්ඨානං, ද්වාදසග්ගසභාය වා.

21.

ජම්බුදීපා ඉධාගම්ම, දෙසෙ අම්බට්ඨකොලකෙ;
කුළාරී නාමෙ ඛන්ධිත්ථ, විහාරෙ බලසඤ්චයං.

22.

රාජා සුත්වා ගහෙත්වා තං, භඤ්ජිස්සාමිති නික්ඛමි;
නෙමිත්තෙහි න සක්කාති, වදන්තෙපි මහාබලො.

23.

මොග්ගල්ලානොපි සන්නද්ධ බලො සුරසභාය වා;
ගච්ඡන්තො සුරසඬිගාමං, දෙවො විය සුජම්පති.

24.

අඤ්ඤමඤ්ඤං උපාගම්ම, භින්තවෙලාව සාගරා;
ආරහිංසු මහායුද්ධං, බලකායා උභොපි තෙ.

25.

කස්සපො පුරතො දිස්වා, මහන්තං කද්දමාසයං;
ගන්තුමඤ්ඤෙන මග්ගෙන, පරිවත්තෙසි දන්තිනං.

26.

දිස්වා තං සාමිකොනො'යං, පලායති භණ්ණ ඉති;
බලකායො පභිජ්ජිත්ථ, “දිට්ඨං පිට්ඨං”න්ති සොසයුං.

27.

මොග්ගලාන බලාරාජා, ඡෙත්වා නිකරණෙන සො;
සීසං උක්ඛිපියා'කාසං, ජුරිකං කොසියං බිපි.

28.

කත්වා'ලාභන කිච්චං සො, තස්ස කම්මෙ පසිදිය;
සබ්බංසො ධනමාදාය, ආගඤ්ජි නගරං වරං.

29.

භික්ඛු සුත්වා පවත්තිං තං, සුනිවත්වා සුපාරුතා;

සම්මජ්ජිත්වා විහාරඤ්ච, අට්ඨංසු පටිපාටියා.

30.

මහාමෙඝවනං පත්වා, දෙවරාජාව නන්දනං;
මහාසෙන නිවත්තෙත්වා, හත්ථිපාකාරතො බහි.

31.

උපසඬකම්ම වන්දිත්වා, සඬසෙ තස්මිං පසිදිය;
ජත්තත්තෙන සඬසං පුජෙසි, සඬසො තස්සෙව තං අදා.

32.

තං යානං ඡත්තවඬ්ඪිති, වොහරිංසු තහිං කතං;
පරිවෙණම්පි තං නාමං, අහොසි පුරමාගතො.

33.

විහාරෙ ද්වෙපි ගන්ත්වාන, සඬසං තත්ථා'භිවන්දිය;
පාපුණිත්වා මහාරජ්ජං, ලොකං ධම්මෙන පාලයි.

34.

කුද්ධො නීහරි දායංසො, ඝාතකං පිතුනො මම;
අනුවත්තිත්වා මච්චාති, තෙන රක්ඛස නාම වා.

35.

අතිරෙකසහස්සං සො, අමච්චානං විනාසයි;
කණ්ණනාසාදි ඡෙදෙසි, පබ්බාජෙසි තථා බහු.

36.

තතො සුත්වාන සද්ධම්ම-මුපසන්තො සුමානසො;
මහාදානං පවත්තෙසි, මෙසො විය මහීතලෙ.

37.

ඵ්ඤ්ඤාණං දාන-මනුෂ්ඨසං පවත්තයි;
තතො පට්ඨාය තං දානං, දීපෙ අජ්ජාපි වත්තති.

38.

සොපි සාරථිකො ලාජ-දායකො පිතුරාජිනො;
ආනෙත්වා පිතුසන්දෙ සං, මොග්ගල්ලානස්ස දස්සයි.

39.

තං දිස්වා පරිදෙවිත්වා, පිතුනො පෙම මත්තනී;
වණ්ණෙත්වා තස්ස පාදාසි, ද්වාරනායකතං විභු.

40.
සෙනාපති මිගාරොහි, නිවෙදෙත්වා යථා විධිං;
අභිසෙක ජිනස්සා'කා, අභිසෙකං යථාරුචිං.
41.
සීහා'වලෙ දළ්භනාමං, දායා කොණ්ඩඤ්ඤකම්පි ව;
විහාරං ධම්මරුචිනං, සාගලිනඤ්ච දාපයි.
42.
පබ්බතන්තු විහාරංසො, කත්වා ථෙරස්ස දාපයි;
මහානාමසනාමස්ස, දීඝසණ්ඩ විහාරකෙ.
43.
රාජිනිනාමකඤ්චෙව, කත්වා භික්ඛුනුපස්සයං;
අදා සාගලිකානං සො, භික්ඛුනීනං මහාමති.
44.
ලම්බකණ්ණකගොත්තොපි, දායා පභුති නාමකො;
කස්සපස්ස උපයානෙ, කොචි නිබ්බින්න මානසො.
45.
ගන්තා මෙ රෙලියං වග්ගං,
වාසං තත්ථෙව කප්පයි;
අහොසි පුත්තො තස්සෙකො,
සිලාකා ලොති පිස්සුතො.
46.
සොපි කස්සපතො භීතො, ඤාතකෙන සහ'ත්තනො;
මොග්ගල්ලානෙන ගන්ත්වාන, ජම්බුදීපතලං ඉතො.
47.
බොධිපණ්ඩවිහාරම්පි, පබ්බජ්ජං සමුපාගතො;
කරොන්තො සඬ්ඝකිව්වානි, සාදරො සො සුපෙසලො.
48.
අම්මං සඬ්ඝස්ස පාදාසි, සඬ්ඝො තස්මිං පසීදිය;
ආහ'ම්බ සාමණෙරො'ති, තෙන තං නාමකො අහු.
49.
සො කෙසධාතුවංසම්හි, චුත්තෙන විධිනා තතො;

කෙසධාතුං ලභිත්වාන, තස්ස රජ්ජෙ ඉධා'නයි.

50.

තස්ස කත්වාන සක්කාරං, ගහෙත්වා කෙස ධාතුයො;
මහග්ගෙස නිදහිත්වාන, කරණ්ඨෙ ඵලිකුම්භවිහෙ.

51.

දීපඛිකරස්ස නාථස්ස, පටිමාය සරෙ වරෙ;
වඨ්ඨෙත්වා පරිභාරෙන, මහාපුෂං පවත්තයි.

52.

මාතුලං හරියඤ්ච'ස්ස, කත්වා සොවණ්ණයං තහිං;
යපෙසි පටිමායො ව, අස්ස බිම්බඤ්ච වාරුකං.

53.

කෙසධාතුකරණ්ඨඤ්ච, ඡත්තං රත්තමණ්ඨපං;
සාවකග්ගයුංගං වාළ-බීජනිඤ්ච සකාරයි.

54.

පරිභාරඤ්ච තස්ස'දා, රාජා අධිකමත්තනො;
සිලාකාළ මසිග්ගාහං, කත්වා රක්ඛාය යොජයි.

55.

අසිග්ගාහසිලාකාළො, ඉති තෙනා'සි විස්සුතො;
හගිනිඤ්ච'ස්ස පාදාසි, සද්ධිං භොගෙන භූමිපො.

56.

චුත්තො'යමති සඬ්ඨෙපො, විත්ථාරො පන සබ්බසො;
කෙසධාතුකවංසමිහා, ගහෙතබ්බො විභාවිනා.

57.

බන්ධිත්වා සාගරා රක්ඛං, දීපඤ්ච කාසිනිබ්භයං;
ධම්මකම්මන සොධෙසි, සධම්මං ජිනසාසනං.

58.

සෙනාපතිස නාමං'කා, පධානසර මුත්තරො;
කත්වා'ට්ඨාරසමෙ වස්සෙ, සො පුඤ්ඤානි බයං ගතො.

59.

කස්සපතො ජිතො අතිබලි පුඤ්ඤක්ඛයෙ සඬ්ඨතෙ;
ජෙතුං නො විසහිත්ථ මච්චුමුපගං සො යෙවදාසොවිය;

මහාවංසපාළි
තස්මා මච්චුබලං නිහච්ච සුඛිනො හෙස්සන්ති මෙධාවිනො;
නිබ්බානං පරමච්චුතං සිවපදං පත්තබ්බමත්තඤ්ඤානා.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රාජද්වයදීපනො නාම

එකුනවත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

වත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

අට්ඨරාජකො

1. තස්සච්චයෙ කුමාරාදි-ධාතුසෙනොති විස්සුනො;
අහු තස්ස සුතො රාජා, දෙවරූපො මහාබලො.
2. කාරිතෙ පිතරා'කාසි, විහාරෙ නවකම්මකං;
කාරෙත්වා ධම්මසඬ්ඨිතිං පරියොධෙති සාසනං.
3. සන්තප්පෙසි මහාසඬ්ඨං, පච්චයෙහි චතුහිපි;
කත්වා පුඤ්ඤාති'නෙකාති, නවමෙ භායනෙ'තිගා.
4. තිත්තිසෙනො සුතො තස්ස, රාජා හුත්වා අනෙකධා;
කත්වා පුඤ්ඤාති රජ්ජං තං, මාසම්පි නවමෙ ජහි.
5. සිවො තං මාතුලො හන්ත්වා, හුත්වා රාජා අනප්පකං;
පුඤ්ඤං කත්වො'පතිස්සෙන, පඤ්චවීස දිනෙ හතො.
6. උපතිස්සො තතො ආසි, රාජා හන්ත්වාන සිවකං;
මොග්ගල්ලානස්ස හගිති, සාම්බො ධජීනීපති.
7. රාජා යානන්තරාදීහි, කත්වාන ජනසඬ්ඨගහං;
සීලාකාළස්ස පාදාසි, සහ හො කනධිවරං.
- 8.

එකො පුත්තො අහු රඤ්ඤො, උපතිස්සස්ස කස්සපො;
සසොළස සභායෙහි, සුරො සුපෙහි සඤ්ඤුතො.

9.

එක වුත්තිසභායෙහි, දානමාන මහාධනො;
ධම්මට්ඨො විරියාජීවි, සාධු ජෙට්ඨපවායකො.

10.

සිලා කාළොතතො රජ්ජ-ලොභවඤ්චිත මානසො;
දක්ඛිණං මලයං ගන්ත්වා, සඬගණ්හිත්වා මහා බලං.

11.

විලුම්පමානො පච්චන්ති, සම්පත්තො නගරන්තිකං;
තං සුත්වා කස්සපො ජෙට්ඨො, වරමාරුය්හ කුඤ්ජරං.

12.

අස්සා සෙත්වාන පිතරං, සමාදාය සභායකෙ;
නික්ඛම්ම නගරා ගච්ඡී, සිලාකාලස්ස දස්සනං.

13.

එවං සත්ත'ට්ඨ වාරෙසු, පලාතො ලීනවුත්තිකො;
හත්ථෙ කත්වා උපායෙන, දෙසෙ පාවිත පච්ඡිමෙ.

14.

යුජ්ඣිතුං පුත පාවිත-තිස්ස පබ්බතමාගමී;
කස්සපොපි සභායෙහි, සද්ධිමාරුය්හ දන්තිනං.

15.

තත්ථ ගන්ත්වා පලාපෙත්වා, වොරං පබ්බතමත්ථකං;
ආරොපෙසි මහානාගං, තෙනා'සි ගිරිකස්සපො.

16.

මානත්ථද්ධො සිලාකාළො, භියොරා රට්ඨං පහින්දිය;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, අජෙය්‍ය බලවාහතො.

17.

ආගම්ම නගරං රුන්ධි, සත්ථාහං රාජසෙවකා;
යුජ්ඣිත්වා විරලා ආසුං, තතො චිත්තෙසි කස්සපො.

18.

එතෙ නගරරොධෙන, සබ්බෙ භිජ්ජන්ති පාණිනො;

පරිච්ඡිතං බලං රාජා, අන්ධකො ච මහල්ලකො.

19.

මෙරුකන්දරකෙ කත්වා, මාතරං පිතරඤ්ච මෙ;
අභිගහෙත්වා බලං පච්ඡා, වොරො නිග්ගණ්ඨි යො ඉති.

20.

රත්තියං සො සභායෙ ච, රාජසාධනමෙවච;
ආදාය පිතරො වෙච, මලයං ගන්තුමාරහි.

21.

තදා මග්ගමජානන්තා, සම්මුලා මග්ගදෙසකා;
නගරස්ස සමීපෙච, සම්භමිංසු ඉතො තතො.

22.

සිලාකාලො පවත්තිං තං, සුත්වා සභිගම්ම වෙගසා;
පරිවාරෙසි සභිගාමො, තත්ථ භිංසනකො අහු.

23.

දෙවාසුරරණාකාරෙ, චත්තමානෙ මහාභවෙ;
පතිතෙසු සභායෙසු, සීදමානෙ මහාගපේ.

24.

හත්ථාරොහස්ස දත්වා, ඡින්දිත්වා සීසමත්තනො;
පුඤ්ඡිත්වා ලොහිතං කත්වා, කොසියං අසි පුත්තිකං.

25.

හත්ථිකුම්භෙ උහො හත්ථෙ, යපෙත්වාන අචත්ථරි;
උපතිස්සොපි තං සුත්වා, සොකසල්ලාහතො මරි.

26.

ඵචං දියඨිඨවස්සෙන, උපතිස්සෙ දිවංගතෙ;
රාජා'හොසි සිලාකාලො, පුබ්බනාමෙන ඵකතො.

27.

තං අම්බසාමණෙරාදි-සිලාකාලොති වොහරුං;
තිත්ථං තෙරසවස්සානි, දිපං ධම්මෙන පාලයි.

28.

මහාපාළිම්භි දාපෙසි, පච්චග්ගං රාජහොජනං;
වෙජ්ජසාලාසු හොගෙ ච, වඩ්ඨෙසි ජනතාහිතො.

29.

අන්වහං පුජයි බොධිං, පටිමායො ච කාරයි;
සබ්බෙසං දීපවාසිනං, භික්ඛූනං'දා තිව්වරං.

30.

මාසාතං කාරයිදීපෙ, සබ්බෙසංයෙව පාණිනං;
ආනිතං අත්තනා කෙස-ධාතුං සම්මා අපුජයි.

31.

රහෙරදකචාරඤ්ච, අදාසි අහයුත්තරෙ;
පුරත්ථිමා ථෙරීයානං, විහාරකුන්ථනාම සො.

32.

ආනෙත්වා ආසනං තත්ථ, යපෙසි දුමරාජකෙ;
යාවජීවං පවත්තෙසි, පුඤ්ඤකම්මමසඬ්ඛියං.

33.

මොග්ගල්ලානො තථා දායා, පභුති වො'පතිස්සකො;
පුත්තො තස්සා'සුමග්ගස්ස, දෙසං දත්වා පුරත්ථිමං.

34.

දත්වා යානන්තරඤ්චාදි-පාදසඤ්ඤං විසජ්ජයි;
ගන්ත්වා තත්ථ වසාහීති, සොපි ගන්ත්වා තහිං වසි.

35.

යානං මලයරාජග්ගං, දෙසං දත්වාන දක්ඛිණං;
රක්ඛණත්ථං සමුද්දස්ස, මජ්ඣමං තු නියොජයි.

36.

උපතිස්සං තු වාසෙසි, සන්තිකෙයෙව අත්තනො;
විසෙසෙන මමායන්තො, යුනං කල්‍යානදස්සනං.

37.

තස්ස ද්වාදසමෙ වස්සෙ, ඉතො කාසි පුරං ගතො;
ධම්මාතු මිධා'නෙසි, තතො වාණිජ මාණවො.

38.

රාජා දිස්වා'සමත්ථො සො, ධම්මාධම්මවිචාරණෙ;
හෙමසඤ්ඤාය දීපමිහි, පතන්තො සලහො විය.

39.

බුද්ධධම්මොති සඤ්ඤාය, තං ගහෙත්වාන සාධුකං;
කත්වා සක්කාරසම්මානං, ගෙහෙ රාජසරත්තිකෙ.

40.

ය්‍යපෙත්වා අනුවස්සං තු, නෙත්වා ජෙතවනං මහං;
කාතුං කාරෙසි වාරිත්තං, හිතං මත්ත්වාන පාණිනං.

41.

එවං කත්වා සිලාකාලො, පුඤ්ඤකම්මමනස්සකං;
පත්තෙ තෙරසමෙ වස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.

42.

දායස්පභුතිකො රජ්ජං, ගහෙත්වා භාතරංසකං;
අක්කමොති නිවාරෙත්තං, මාරාපෙසි විබුද්ධිකො.

43.

මොග්ගල්ලානො'ථ තං සුත්වා, අප්පත්තං රජ්ජමග්ගහි;
අකාරණෙ මෙ මාරෙසි, කණ්ටියං ධම්මවාදීනං.

44.

කාරාපෙස්සාමහම්පජ්ජ, රජ්ජත්ති පරිකුප්පිය;
සමාදාය මහාසෙනං, අගාරාහෙර පබ්බතං.

45.

රාජාපි සුත්වා සන්නද්ධ-බලකායො කරින්දකෙ;
පබ්බතෙ සිවිරං බන්ධි, මොග්ගල්ලානො නිසම්මතං.

46.

සාපරාධාන තෙ මෙ වා, මනුස්සා දීපවාසිනො;
එකස්මිඤ්ච මතෙ රජ්ජ-මුභින්තංයෙව නොසියා.

47.

තස්මා අඤ්ඤෙන යුජ්ඣන්තු, උභොයෙව මයං ඉධ;
හත්ථියුද්ධං කරොමාති, රඤ්ඤො පෙසෙසි සාසනං.

48.

සොපි සාධුති වත්වාන, බද්ධපඤ්චායුධො ගජං;
ආරුය්හ මුනිනො මාරො විය ඔත්ථරි තාවදෙ.

49.

මොග්ගල්ලානොපි සන්නද්ධො, ආරුය්හ කරිතං වරං;

තත්ථා'ගො අඤ්ඤමඤ්ඤං තෙ, පාපුණිංසු මහාගජා.

50.

සද්දො සුයිත්ථ සඬ්ඝට්ඨෙ, අසනිරාව සන්තිහො;
දන්තසාතෙන උට්ඨාසි, ඡාලා විජ්ජුල්ලතා විය.

51.

සඤ්ඤාසනසභාගා'සුං, ගජා ලොහිතමක්ඛිතා;
මොග්ගල්ලානගජාවිද්ධො, රඤ්ඤොඨසක්කි කුඤ්ජරො.

52.

රාජා ආරහි තං දිස්වා, ඡින්දිතුං සිසමත්තනො;
මොග්ගල්ලානො'ථ වන්දන්තො, යාවි'මෙ'වං කිරිඉති.

53.

යාවමානෙපි සොමානං, මානෙන්තො ඡින්දිකන්ධරං;
ජඩ්ඛෙසි ඡහි සො රජ්ජං, මාසෙහි දිවසෙහි ව.

54.

මොග්ගල්ලානො තතො රාජා, ආසි දීපෙ මහාබලො;
මාතුලඤ්ච පටිච්චෙමං, චූලනාමෙන වොහරුං.

55.

ආසාධාරණකාවෙය්‍යා, වත්ථුත්තය පරායණො;
දානසංයම සොවෙය්‍යා, සොරච්චාදිගුණාලයො.

56.

දානෙන පියවාචාය, අත්ථස්ස වරියාය ව;
සමානත්තස්සභාවෙන, සඬ්ගහෙසි මහාජනං.

57.

පිණ්ඩපාතවිහාරෙහි, හෙසජ්ජච්ඡාදනෙහි ව;
හික්ඛුසඬ්ඝඤ්ඤාහි සඬ්ගණ්හි, ධම්මිකාය ව ගුත්තියා.

58.

අතිරෙකාය පුජාය, පුපෙත්වා ධම්මභාණකෙ;
පිටකෙ තීණි වාචෙසි, සද්ධිමට්ඨකථාය සො.

59.

කුමාරෙ උපලාලෙත්වා, නිවාපෙන යථාරූචිං;
සජ්ඣාපෙසි සදා ධම්මං, ධම්මදීපො මහාමති.

60.
ධම්මදීපඤ්ච සො කත්වා, කුඤ්ජරසෙබරෙනි සා;
ධම්මාවාසානෙ වාවෙසි, පුරම්හි පුරිසුත්තමො.
61.
බන්ධාපෙසි කදම්බඤ්ච, නදිංපබ්බතමජ්ඣතො;
පත්තපසාණවාපිඤ්ච, ධනවාපිං ගරිතරං.
62.
ගණ්භාපෙසි සද්දිසායු-හෙතු කම්මන්ති සාදරො;
ලිබාපෙසි ච සද්ධම්මං, වත්ථුපුපඤ්ච කාරයි.
63.
ලොකං සො අනුකම්පිත්වා, මාතාපුත්තංච ඔරසං;
දත්වා භුත්වා යථාකාමං, වස්සෙ විසතිමෙ මරි.
64.
මහෙසි තස්ස සාතෙත්වා, විසයොගෙන ඤාතකෙ;
පුත්තං රජ්ජෙ'හිසිඤ්චිත්වා, සයං රජ්ජං විවාරයි.
65.
තථාහිසිත්තො සො කිත්ති-සිරිමෙසො නරාධිපො;
තිපුපත්තෙහි ඡාදෙසි, දුමින්දධරමාදිතො.
66.
කපණද්ධිවණ්ඨිබ්බානං, මහාදානං පවත්තයි;
මග්ගපාලො තථාකාරො, අහු සබ්බොපභොගියො.
67.
මහෙසි සා සදා ආසි, පධානා සබ්බකම්මසු;
රජ්ජං තස්සා'සි තෙනෙව, හෙට්ඨුපරියවත්තිකං.
68.
රාජාපාදා මහාමච්චා'-හෙසුං ලඤ්චපරායනා;
දුබ්බලෙ ච විහෙයෙසුං, බලී ජානපදා නරා.
69.
සිලාකාළස්ස කාලම්හි, ගාමෙ සඬ්භිල්ලනාමකෙ;
භයවසිච්ඡයො පොසො, අහු මොරියවංසජො.
- 70.

අහොසි පුත්තො සිවස්ස, අග්ගබොධි සනාමකො;
භාගිනෙයොයාපි තස්සාසි, මහානාගොති විස්සුතො.

71.

භාගිනෙයො මහානාගො, අග්ගබොධි ච සුත්තරො;
උළාරජ්ඣාසයත්තා සො, මහානාගො මහබ්බලො.

72.

හිත්වා කස්සකකම්මානි, චොරකම්මමකා චනෙ;
ගොධං ලද්ධාන පෙසෙසි, මාතුලානිය සන්තිකං.

73.

ගොධං දිස්වා'වසා ඤාත්වා, ධඤ්ඤපච්ඡිමපෙසයි;
කම්මාරස්සා'පි පෙසෙසි, සසං සොපි තථෙවකා.

74.

බීජං හගිනී මායාචි, බීජගාහඤ්ච තස්ස සා;
දාසඤ්ච ඤාත්වා පෙසෙසි, අන්තපානාදිනා රහො.

75.

තදා දුබ්භික්ඛකාලමිහි, එකො මන්තධරො නරො;
හික්ඛාලාභාය සද්ධෙහි, හික්ඛුවෙසෙන හික්ඛති.

76.

තං ගාමං පවිසිත්වා සො, අලද්ධා කිඤ්චි භොජනං;
අභිභූතො ජිසච්ඡාය, කම්පමානො නිගච්ඡති.

77.

තං දිස්වා කරුණායන්තො, මහානාගො මහාදයො;
පත්තමාදාය ගාමන්ත-මාහිණ්ඩිත්වාපි සබ්බසො.

78.

යාගුමත්තමිපි නාලත්ථ, තතො උත්තරසාටකං;
දත්වා ආහරි ආහාරං, සො තං භුත්වා පසිදිය.

79.

රජ්ජාරහමිමං දීපෙ, කරිස්සාමිති චිත්තිය;
තමාදාය බණ්ණනා'ගා, ගොකණ්ණකමහණ්ණවං.

80.

අථ තත්ථ නිසිදිත්වා, සඤ්ජපන්තො යථාවිධිංම;

මන්තොනා'නෙසි නාගින්දං, චුස්සපුණ්ණමරත්තියං.

81.

මහානාගං චුසාහීති, මහානාගං නියොජයි;
සො හීතො පුරිමෙ යාමෙ, ආගතං තං න සම්භුසී.

82.

තථා මජ්ඣිමයාමෙපි, පච්ඡිමෙ පන නඬගලෙ;
ගහෙත්වා බිපි තිහෙව, අඬගුලිහි සතං ජුපි.

83.

සො තං බ්‍යාකාසි තං දිත්වා, සබ්බං මෙ පරිස්සමං;
තීහි රාජුහි යුජ්ඣත්වා, චතුත්ථං ත්වං නිසාතිය.

84.

වුඩ්ඨො තිණෙව වස්සානි, රාජා හුත්වා න ජීවසී;
තථා හෙස්සන්ති රාජානො, තයො තෙ වංසජා නරා.

85.

ගන්ත්වා සෙවස්සු රාජානං, පච්ඡා පස්සසි මෙබ්බං;
ඉති වත්වාන පෙසෙසි, සොපි ගන්ත්වා නරිස්සරං.

86.

පස්සිත්වා තමුපට්ඨාසි, රාජා රොහණකම්මිකං;
තං අකාසි තදුට්ඨානං, භණ්ඩමාහරි සො බහුං.

87.

රාජා තස්මිං පසිදිත්වා, අන්ධසෙනාපතිවහයං;
දත්වා යානන්තරං තස්ස, ගන්තුං තත්ථෙව යොජයි.

88.

භයසීවස්ස පුත්තඤ්ච, භාගිනෙය්‍යඤ්ච අත්තනො;
ආදාය ගන්ත්වා තං දෙසං, පරිවත්තෙසි සබ්බසො.

89.

පච්චෙකභොගං කත්වාන, රොහණං තත්ථ සො වසං;
දාය්ප්පභුතිනා කාතුං, යුද්ධංගන්ත්වා මහබ්බලො.

90.

මොග්ගල්ලානභයා ගන්ත්වා, රොහණඤ්ච තහිං වසී;
සුත්වා කිත්තිසිරිමෙඝවණ්ණ-රඤ්ඤො රජ්ජෙ සමඤ්ජසං.

91.
රජ්ජං ගහෙනුං කාලොති, සීසං ආගම්ම රොහණා;
එකුනවිසෙ දිවසෙ, මාරයිත්වා මහීපතිං.
92.
සයං හුත්වා මහීපාලො, දෙසං කත්වා යථා පුරෙ;
භාගිනෙය්‍යස්ස පාහෙසි, පණ්ණමාගච්ඡතුති සො.
93.
ආගච්ඡන්තො නිමිත්තෙන, නිවත්තිත්වා මරිත්ථ සො;
තතො මාතුලපුත්තං'කා, උපරජ්ජං කතඤ්ඤකො.
94.
ආලවාලං දුමින්දස්ස, කත්වා හෙමමයං සරං;
ජාදාපෙසි මුනින්දස්ස, පටිමායො ව සන්දහි.
95.
මහාවෙනිත්තයෙ කාසි, සුධාකම්මඤ්ච වුම්බටං;
හත්ථිවෙදිඤ්ච කාරෙත්වා, චිත්තකම්මමකාරයි.
96.
පෙසකාරකගාමං සො, ජම්බෙලවිහයමුත්තරෙ;
මහාවිහාරෙවාබන්ධි, ගාමං තිත්තිණිකවිහයං.
97.
උද්ධගාමම්හි වසහ-ගාමං ජෙතවනස්ස'දා;
වත්ථදානං නිකායෙසු, තීසු වෙව පවත්තයි.
98.
බෙත්තානං භිසනං දත්වා, විහාරෙ ජෙතනාමකෙ;
යාගුං තත්ථ පවත්තෙසි, භික්ඛූනං සබ්බකාලිකං.
99.
සහස්ස දුරතිස්සවිහා, බෙත්තං දත්වා තපස්සිනං;
මහාවිහාරවාසිනං, යාගුං නිව්චං පවත්තයි.
100.
විරමාතිකවාරඤ්ච, තත්ථෙව'දා ගුණෙ රතො;
මයුරපරිවෙණෙ ව, නවකම්මමකාරයි.
- 101.

කාසිබණ්ඩෙ මහාදෙව-රත්තකුරවනාමකෙ;
විහාරෙ අනුරාරාමං, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඬ්ඛරී.

102.

කමං සොවග්ගිකං කත්වා, එවමාදිං නරිස්සරො;
අගමා තීහි වස්සෙහි, දෙවරාජසහබ්බතං.

103.

අට්ඨෙතෙ කුට්ඨවිත්තා'පරිමිතවිභවා රාජරාජෙනරූපා;
රාජානො රාජමානා නරකරිතුරගාසුරසෙනාරථෙහි;
අන්තෙ හිත්වා'බ්ලං තං විගතපරිජනා'ළාභනං සඬ්ඛතාසුං;
සප්පඤ්ඤො තං සරන්තො භවතු භවසුඛං චන්තුකාමො හිතෙසී.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අට්ඨරාජකො නාම

චත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

ද්විරාජකො

1.

මහානාගනරින්දස්ස, භාගිනෙය්‍යො සුභාගියො;
සො අග්ගබොධිරාජාසී, අග්ගබොධිගතාසයො.

2.

තෙජෙන ඛාහුං සොම්මෙන, චන්දං සම්පුණ්ණමණ්ඩලං;
සුමෙරුමචලන්තෙන, ගම්හිරෙන මහොදධිං.

3.

වසුන්ධරා පකම්පෙන, මාරුතං සම්පවුත්තියා;
බුද්ධියාමරමත්තාරං, සුද්ධියා සරදම්බරං.

4.

කාමහොගෙන දෙවින්ද, මත්ථෙන ච නරිස්සරං;
ධම්මෙන සුද්ධවාසෙට්ඨං, වික්කමෙන මිගාධිපං.

5.

රාජධම්මෙහි රජ්ජෙහි, චක්කචත්තිනරිස්සරං;
වෙස්සන්තරඤ්ච දානෙන, අනුගන්ත්වා ජනෙ සුතො.

6.
මාතුලං උපරාජවිභෙ, භාතරං යුවරාජකෙ;
භාගිනෙයායාඤ්ච මලය-රාජධානෙ යපෙසි සො.
7.
යානන්තරෙ යථායොගං-සෙට්ඨාමච්චෙ යපෙසි ච;
ජනං සඬගභවත්ථුභී, රාජධම්මෙහි චග්ගහි.
8.
දෙසං සයොග්ගං පාදාසි, යුවරාජස්ස දක්ඛිණං;
වසං තත්ථ සිරිවඬ්ඨ-මානවාපිං සගාහයි.
9.
කත්වා ගිරිවිහාරඤ්ච, සඬසිකං තස්ස දාපයි;
බෙත්තානං ද්විසතං සඬස-භොගත්ථාය මහාමනි.
10.
අදා මලයරාජස්ස, දායානාමං සධිතරං;
පරිවෙණං සිරිසඬස-බොධිනාමඤ්ච කාරයි.
11.
මහාසිවස්ස කාරෙසි, පරිවෙණං සනාමකං;
පරිවාරො'පි තස්සාසි, එවං පුඤ්ඤපරායනො.
12.
කත්වා සාධුපචාරෙන, පොරාණං සඬගභං විධිං;
අන්තරායං විසොධෙතුං, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඬ්ඛරි.
13.
කචයො තස්ස රජ්ජමහි, සීහළාය නිරුත්තියා;
කාවෙයො බහුකෙ'කාසුං, විචිත්‍රනායාසාලිනො.
14.
විහාරෙ දක්ඛිණෙ කාසි, පාසාදං සුමනොහරං;
අකා නවහි වස්සෙහි, දිපෙ කණ්ටකසොධනං.
15.
කුරුන්දනාමං කාරෙත්වා, විහාරං සබ්බසඬසිකං;
වාපිං තන්තාමකං නාළි-කෙරාරාමං තියොජනං.
- 16.

මහාසිවච්ඡනයෙ චෙව, සස්සං කාරයිතුං අදා;
ලාභසක්කාරසම්මාන-මාරාමිකසතං තදා.

17.

විහාරං තං සමීපමිහි, කත්වා අම්බිලපස්සවං;
ගාමං තත්තාමකං වාදා, ටෙරියානං තපස්සිනං.

18.

උත්තරවල්ලිවිහාරස්ස, රතනං දීඝවණ්ණිකං;
දත්වා ගාමං පතිට්ඨෙසි, සත්ථුබ්බිමං සිලාමයං.

19.

කෙළිවාතෙ ච කාරෙසි, සුමනං නාම පබ්බතං;
මහාතෙලවටංබොධි-සරෙ පාසාණචෙදිකං.

20.

කාරෙත්වා ලොභපාසාදං, පාසාදමහතෙ අදා;
ජත්තිංසානං සහස්සානං, භික්ඛූනං සො තිථිවරං.

21.

ගාමං දත්වා නියොජෙසි, ආරක්ඛං ධීතු නාමකං;
හත්ථිකුච්ඡිවිහාරෙපි, පාසාදං කාසි බුද්ධිමා.

22.

දායා සිවස්ස ඨත්වාන, ඔවාදෙ සාධු භික්ඛූනො;
සමාවරත්තො ධම්මෙන, සක්කච්චං තමුපට්ඨහි.

23.

මුගසෙනාපතිං වාකා, විහාරං සො විසාලකං;
ගාමං ලජ්ජිකමෙතස්ස, දාස භොගාය'දාසි ච.

24.

මහානාගස්ස පුඤ්ඤත්ථං, රඤ්ඤො තංනාමකං අකා;
මහාටෙරස්ස තඤ්චා'දා, රාජා තෙපිටකස්ස සො.

25.

අත්තනො සදිසානඤ්ච, යොගීනං විගතාලයො;
භික්ඛූනං චතුසට්ඨිනං, විහාරං තං තදා අදා.

26.

කත්වා තස්සෙව මහා-පරිචෙණනිවාසිනො;

හින්තොරුදීපං දත්වාන, වට්ටකාකාරපිට්ඨිතො.

27.

දක්ඛිණගිරිදළ්භවිහෙ, මහානාගෙ ව පබ්බතෙ;
කාළවාපාදිකෙ වා'කා, විහාරෙ පොසථාලයෙ.

28.

විහාරෙ අභයෙ'කාසී, මහාපොක්ඛරණිං තථා;
චෙතියපබ්බතෙ වාකා, නාගසොණ්ඩිං ටීරොදිකං.

29.

මහින්දතට්ඨාවිඤ්ච, කාරාපෙත්වාන සාධුකං;
එතිස්සා මරියාදාය, ථෙරං නෙතුං නියොජයි.

30.

මහාමහින්ද ථෙරමිහි, තංඨානසමුපාගතො;
තරච්ඡා එව නෙතුන්ති, කතිකඤ්චෙව කාරයි.

31.

ජත්තං සොණ්ණඤ්ච කාරෙසී, නිකායෙසුපි තීසු සො;
සත්තාට්ඨනව වාරෙසු, මහග්ගරතනෙහි ව.

32.

මහාතුපෙ චතුබ්බිස-භාරං ජත්තං සුවණ්ණයං;
තත්ථ තත්ථ ව පුපෙසී, මහග්ගං රතනුත්තමං.

33.

දායාධාතුසරං කත්වා, විචිත්තරතනුජ්ජලං;
කාසී හෙමකරණ්ඩඤ්ච, ලොභනාවඤ්ච පාළියං.

34.

මණිමෙඛලනාමඤ්ච, ඛන්ධාපෙසි සඛන්ධනං;
මහාමාතිඤ්ච ගණ්හෙසි, මණිහීරකවාපියං.

35.

තදා එකො මහාථෙරො, ජොතිපාලකනාමකො;
පරාපෙසි විවාදෙන, දීපෙ චෙතුල්ලවාදිතො.

36.

දායාපභුතිනාමො'ථ, ආදිපාදො'තිලජ්ජිතො;
හත්ථමුක්ඛිජ්ජි තං හන්තුං, ගණ්ඨො සඤ්ජායි තංඛණෙ.

37.

රාජා තස්මිං පසිදිත්වා, විහාරෙයෙව වාසයි;
මානෙන තං අනාගමිම, දායාපභූමතො කිර.

38.

දත්වා මහාදිපාදත්තං, භාගිනෙයාග්ගබොධිනො;
රක්ඛිතුං තං නියොජෙසි, ථෙරං සොපි තමාවරි.

39.

නීලගෙහපරිච්ඡේදං, කත්වා තස්සෙව සො අදා;
කත්වෙවං බහුධා පුඤ්ඤං, චතුත්තිංසෙ සමෙ මනො.

40.

අග්ගබොධි තතො ආසි, රාජා පුබ්බස්ස රාජිනො;
මහල්ලකත්තානං බුද්ද-නාමෙන පරිදීපයුං.

41.

සො දීපං පරිපාලෙසි, පුබ්බවාරිත්තකොවිදො;
අකාසි ච මහෙසිං සො, මාතුලධිතුමත්තනො.

42.

සඬ්ඝභද්දං අසිග්ගාහං, කාසි බන්ධුං මහෙසියා;
යථාරහමදා වෙව, යානන්තරමනාලයො.

43.

කත්වා වෙළවනං රාජා, සාගලීනං නියොජයි;
ජම්බුරත්තරගල්ලඤ්ච, කාසි මාතිකපිට්ඨිකං.

44.

රඤ්ඤො තස්සෙ'ව රජ්ජමහි, කාලිඬ්ගෙසු මහීපති;
සත්තානං මරණං යුද්ධෙ, දිස්වා සංවිග්ගමානසො.

45.

ඉමං දීපමුපාගමිම, පබ්බජ්ජා කතනිච්ඡයො;
ජොතිපාලමහි පබ්බජී, රාජා සක්කාසි තං වීරං.

46.

පධානායානං තස්ස'කා, විහාරෙ මත්තපබ්බතෙ;
තස්සාමච්චො මහෙසි ච, තථෙවා'ගමිම පබ්බජුං.

47.

රඤ්ඤො මහෙසී සුත්වාන, තස්ස පබ්බජ්ජමුත්තමං;
සක්කවිචං තමුපට්ඨාසි, රත්තවිහඤ්ච කාරයි.

48.

අදා රාජා අමච්චස්ස, පාවිනකණ්ඩරාජියං;
චෙත්තවාසවිහාරඤ්ච, සො'දා සඬ්ඝස්ස තං යති.

49.

රාජත්ථෙරෙරමනෙ රාජා, සොචිත්වා පරිදෙවිය;
පධානඨානං කාරෙසි, චූළගල්ලවිහාරකෙ.

50.

පලංගරගඤ්චෙව, තස්ස ඨානඤ්චි කාරයි;
ඵචං තදත්ථං පුඤ්ඤානි, බහුනි'පි මහීපති.

51.

ජොතිපාලිත ථෙරමිහි, තූපාරාමමිහි චෙතියං;
චන්දමානෙ පහිජ්ජිත්වා, භාගො තං පුරතො පති.

52.

පක්කොසිත්වාන රාජානං, ථෙරො දස්සෙසි දුක්ඛිනො;
රාජා දිස්වාච සංවිග්ගො, කම්මං පට්ඨපි තංඛණෙ.

53.

දක්ඛිණක්ඛකධාතුං සො, ලොහපාසාදකුච්ඡියං;
සාරක්ඛං යපයිත්වාන, රත්තින්දිවමපුප්පයි.

54.

නවකම්මෙ විරායන්තෙ, ථූපාරාමමිහි දෙවතා;
සුපිනං තස්ස දස්සෙසුං, රත්තිමාරාමිකා විය.

55.

සචෙ රාජා පපඤ්චෙති, කාතුං ධාතුසරං මයං;
ධාතුං ගහෙත්වා ගච්ඡාම, යත්ථතත්ථා'ති තංඛණෙ.

56.

රාජා පබුද්ධො සංවිග්ගො, න විරෙතෙව කාරයි;
කම්මං ධාතුසරෙසබ්බං, චිත්තකම්මාදිසඤ්ඤාත්තං.

57.

චතස්සො පට්ඨායො ච, පල්ලඬකෙ ච සිලාමයෙ;

හෙමච්ඡත්තං සිලාදන්ත-කම්මං ගෙහමිහි සබ්බසො.

58.

මහාමච්චාදයෝ'කංසු, කරණ්ඩානං සතං නව;
දෙවානං පියතිස්සස්ස, කම්මඤ්ච නිබ්බලං නවං.

59.

සබ්බුස්සාහෙන කාරෙත්වා, මහාපුජං යථාරහං;
ආනෙත්වා ලොහපාසාදා, ධාතුං සබ්බාදරෙන සො.

60.

ජොතිපාලං මහාථෙරං, සසඬ්ඝං පරිවාරිය;
පරිහාරෙන වඬ්ඨෙසි, ධාතුං ධාතුකරණ්ඩකෙ.

61.

ධාතුගෙහස්ස පාදාසි, ලඬ්ඛාදීපං සහත්තනා;
ලාහග්ගාම-මදා තස්සා, රක්ඛකානං මහෙසියා.

62.

නාගදීපමිහි ගෙහඤ්ච, රාජායතනධාතුයා;
උණ්ණලොමසරඤ්චෙව, ඡත්තමාමලචෙතිසෙ.

63.

තත්ථ ගාමං විහාරස්ස, යාගුදානාය'දාසි ව;
විහාරස්ස'භයස්සා'දා, ගාමමඬ්ඛණසාලකං.

64.

නාමං කත්වාන සො'කාසි, අත්තනො ව මහෙසියා;
දායග්ගබ්බොධිමාවාසං, විහාරෙ අත්‍යුත්තරෙ.

65.

දෙවී කපාලනාගං සා, විහාරං සාධුකාරිය;
තස්සෙ'වාදා විහාරස්ස, සම්පන්නවතුපච්චයං.

66.

ගෙහං ජෙතවනෙ කාසි, රාජා රාජතච්චම්බටං;
උද්දානං මණ්ණාපෙසි, සොච බ්බොධිසරත්තිකෙ.

67.

ගඬ්ඛාතටං වලාහස්සං, වාපිං ගිරිතටඤ්චකා;
මහාපාළිංසි වඬ්ඨෙසි, භතනාවඤ්ච කාරසි.

68.

හික්ඛුනීනං මහෙසී ව, හත්තවංසං සමාදිසි;
එවං පුඤ්ඤානි කත්වා සො, දිවං'ගා දසමෙ සමෙ.

69.

එවං පුඤ්ඤරතා නරාධිපතයො සම්පන්නහොගා ගමුං;
මච්චස්සෙව වසං තතොහි මනිමා සම්මා භවස්සිදිසං;
පස්සන්තො නියමං විභාය විධිනා සබ්බං භවෙ සඬිගතිං;
නිබ්බානාහිමුඛො චරෙය්‍යා ධිනිමා පබ්බජ්ජමජ්ඣුපගො.

සුජනජපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්විරාජකො නාම

එකචත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විචත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

ජ රාජකො

1.

සඬිසතිස්සො තතො ආසි, අසිග්ගාහො මහීපති;
සාසනස්ස ව රට්ඨස්ස, වුද්ධිකාමො නයෙ රතො.

2.

යානන්තරං යථාරහං, දත්වා සඬිගණ්හිසො ජනං;
තදා බුද්දකරාජස්ස, මොග්ගල්ලානො චමුපති.

3.

වසන්තො රොහණෙ සුත්වා, සඬිසතිස්සස්ස රාජනං;
බන්ධවාරං සයුද්ධත්ථං, මහාගල්ලෙ නිවෙසයි.

4.

සඬිසතිස්සො ව සුත්වා තං, බලකායමපෙසයි;
යුජ්ඣිතුං තෙන තජ්ජෙසි, මොග්ගල්ලානො මහබ්බලො.

5.

තතො හත්ථස්සමාදාය, ගන්ත්වා රත්තිවිහාරකං;
බලං සො සන්නිපාතෙන්තො, වාසං තත්ථෙව කජ්ජයි.

6.

රාජා සුත්වා පුනා'ගන්ත්වා, කදල්ලාදීනිවාතකෙ;

යුජ්ඣිත්වා තං පලාපෙත්වා, පෙසෙත්වා බලමත්තනො.

7.

සයං පුරමුපාගඤ්ඡි, සොපි නට්ඨං සවාහිනිං;
පුන පාකතිකං කත්වා, කරෙහෙරමුපාගමි.

8.

රඤ්ඤො සෙනාපති පුත්තං, පෙසෙත්වා වොරසන්තිකං;
යෙන කෙනවි ලෙසෙන, සයං දුක්ඛිව දුම්මනො.

9.

ආතුරො විය බාළ්භං සො, හොසි මඤ්චපරායනො;
රාජා සුත්වා පවත්තිතං, උපසඬකම්ම තඬ්ඛණො.

10.

මා ත්වං සොචි කුමාරස්ස, සම්මානෙත්වානුසාසිය;
හන්ද ත්වං නගරං රක්ඛ, නතෙ සක්කා මයා සහ.

11.

යුද්ධමණ්ඩලමාගන්තුං, ගිලානත්තාති යොජයි;
උබ්බාසිතෙ ජනෙ සබ්බෙ, විච්ඡින්නෙ රාජභොජනෙ.

12.

මහාපාළිමිහි සම්පක්කං, රඤ්ඤො භොජනමාහරුං;
රාජා ද්විස්වා'ති නිබ්බන්තො, යාව මන්දො න හෙස්සති.

13.

එක්කො පිති විචින්නෙත්වා, යුද්ධාය සමාසා'ගමා;
සද්ධිං පුත්තෙන ආරුය්භ, හත්ථිංසන්නද්ධවාහනො.

14.

ථොකෙනෙව බලෙනාගා, පාවිනතිස්සපබ්බතං;
එවං උභයතො වුළු-සඬිගාමෙ පච්චුපට්ඨිතෙ.

15.

සෙනාපතිසම්ත්තද්දු, යුද්ධමාරහි පච්ඡතො;
පුත්තො දිස්වා නරින්දස්ස, සාතෙස්සාමි ඉමං ඉති.

16.

ආහ රාජා නිවාරෙසි, මා තෙ රුච්චි බලං ඉදං;
නෙව සක්කා'ධිවාසෙතුං, අතිමන්දං හනිස්සති.

17.
දුටින්තං බලකායානං, රාජාමජ්ඣගතො අහු;
තතො සෙනා ද්විධා'හොසි, වොරසෙනාපතීපති.
18.
රඤ්ඤො නාගො මධුකච්ඡ රුක්ඛච්ඡායං සමාවිසි;
තදා ඡත්තං පතිතස්ස, සාබ්බාහව්ව භූමියං.
19.
වොරස්ස සෙනා තං දිත්වා, හරිත්වා සාමිනො අදා;
සො තං උස්සාපයිඡත්තං, යත්වාපබ්බතමුද්ධනි.
20.
තදා රාජබලං රාජා, නුනමෙසොති චිත්තිය;
ගන්ත්වා තං පරිවාරෙසි, රාජා ආසි තදෙකකො.
21.
හත්ථික්ඛන්ධා තදොරුය්හ-පුත්තං'මච්චඤ්ච සොහදං;
උපාවිසි සමීපමිහි, මෙරුමජ්ජරකානනං.
22.
මොග්ගල්ලානො තතො ලද්ධ-ජයො වාහනමාදිය;
සෙනාපතිංව මිත්තද්දුං, තස්ස පුත්තඤ්ච පාපිනං.
23.
උපාගමිම පුරං රාජා, ආසි ලඬ්ඛා තලාධිපො;
තතො චිත්තෙසි ජීවන්තෙ, සත්තුමිහි න සුඛං ඉති.
24.
සො සුත්වා පුබ්බරාජස්ස, පුත්තො එත්ථාති කුජ්ඣිය;
ආණාපෙසි ච තස්සා'සු, හත්ථපාදානි ඡින්දිතුං.
25.
උපක්කමි තදා රඤ්ඤො, ආණත්තො පුරිසො බණ්ණෙ;
ඡින්දිතුං හත්ථපාදං සො, කුමාරො රොදි දුම්මනො.
26.
සුවබාදකහත්ථං මෙ, ඡින්දෙය්‍යං වෙ තදා අහං;
බාදිසං තෙන පුචෙති, හං සුත්වා රාජකම්මිකො.
- 27.

රොදිත්වා පරිදෙවිත්වා, රාජාණාය දුබ්දිතො;
වාමං හත්ථඤ්ච පාදඤ්ච, තස්ස ඡීන්දි නරාධමො.

28.

ජෙට්ඨතිස්සො පලායිත්වා, රඤ්ඤො පුත්තො'පරො අගා;
අඤ්ඤතො මලයං දෙසං, මෙරුකන්දරනාමකං.

29.

රාජා'ථ සසුතා'මච්චො, ගන්ත්වා වෙළවනං රහො;
චොදිතො තත්ථ භික්ඛුහි, කාසාවානි සමාදිශි.

30.

භික්ඛුවෙසං ගහෙත්වාන, රොහණං ගන්තුමානසො;
මණ්ඩිරං සමාගඤ්ඡී, තත්ත්වා රාජසෙවකා.

31.

සඤ්ජානිත්වා තයොපෙනෙ, තෙසං පාදෙවරුජ්ඣය;
සාසනං තස්ස පෙසෙසුං, රාජා සුත්වා විසෙසතො.

32.

තුට්ඨො ආණාපයි ගන්ත්වා, සීසමාදාය තෙජනෙ;
තතො සීහගිරිංතෙත්වා, තිස්සඨකං නිරුපද්දවං.

33.

සීසං ගණ්හථ තත්ථෙව, රඤ්ඤො ච තනයස්ස ව;
අමච්චං පන ජීවන්ත-මානෙය්‍යාථ මම'න්තිකං.

34.

මනුස්සා එවමාණත්තා, තෙ ගහෙත්වා තයොජනෙ;
තෙත්වා සීහගිරිංකාතුං, යථාචුත්තමුපක්කමුං.

35.

තතො රාජසුතො ආහ, පුරිසෙ කම්මකාරකෙ;
සීසං මෙ පඨමං ඡෙත්වා, දෙථ මය්හං සුඛං ඉති.

36.

රාජපොසා තථා'කාසුං, පච්ඡාජිත්තිංසු රාජිනො;
සීසං පස්සථ ඛලානං, කම්මං කම්මවිදුජනා.

37.

එවං අනිච්චා භොගාහි, අධුවා අසයංවසී;

තත්ථ ලග්ගා කථං නිව්චං, සුඛං හො න ගවෙසථ.

38.

රඤ්ඤො සාසනමාහංසු, අමච්චස්ස හිතෙසිනො;
තං සුත්ථාන හසිත්ථාන, ඉදං චචනමබ්බවි.

39.

ජින්නසිසො මයා දිට්ඨො, මයි ජීවති සාමිකො;
යපෙත්වා හමිපි සෙවාමි, අහො අඤ්ඤඤ්ඤි සාමිකං.

40.

ඉධ තං මාරයිත්ථාන, ඡායං තස්ස හරිස්සථ;
අහො අඤ්ඤාණකා තුමිහෙ, මඤ්ඤෙ උම්මත්තකා ඉති.

41.

ඉති චත්ථාන සො පාදෙ, ගහෙත්වා සාමිනො සයි;
තස්ස තෙ හරණොපායං, අපස්සන්තා යථා තථා.

42.

තස්සාපි සීසං ඡෙත්ථාන, මච්චා ආදාය තිණ්ඨි;
රඤ්ඤො දස්සෙතුමාහච්ච, රාජා තුසිත්ථ නිබ්භයො.

43.

දුට්ඨසෙනා පතිස්සා'දා, තතො මලයරාජතං;
අසිග්ගාහකයානමිහි, තස්ස පුත්තං යපෙසි ව.

44.

ථූපත්තයමිපි ඡාදෙසි, චත්ථෙහි අහතෙහි සො;
තථා ලඬ්ඛාතලෙ සබ්බෙ, ථූපෙකාසි මහස්සවං.

45.

කෙසධාතුඤ්ච නාථස්ස, දායාධාතුං තථෙව ව;
මහාබොධිං සසක්කච්චං, මහාපුජාය සක්කරි.

46.

සබ්බං වෙසාබ්බපුජාදිං, චාරිත්තංනුගතං අකා;
ධම්මකම්මෙන සොධෙසි, සබ්බං සුගතසාසනං.

47.

පිටකානඤ්ච සජ්ඣායං, මහාපුජාය කාරයි;
ලාහං දත්ථා තිරෙකෙන, පුජයිත්ථ බ්‍රහ්මස්සුතෙ.

48.

හික්ඛුනං දීපවාසීනං, සබ්බෙසං චීවරං අගා;
ආවාසෙසු ච සබ්බෙසු, කථිනං අත්ථරාපයි.

49.

පටිමායො ච කාරෙසි, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඬ්ඛරි;
ලොණක්ඛෙන්තඤ්ච පාදාසි, සඬ්ඝස්ස තිසතාධිකං.

50.

කාරපිට්ඨිමිහි කාරෙසි, මොග්ගල්ලාන විහාරකං;
විහාරා පිට්ඨිගාමඤ්ච, සගාමං වටගාමකං.

51.

තථා චෙතියගෙහඤ්ච' -කාසි රක්ඛවිහාරකෙ;
විහාරං නං බහුන්තං සො, භොගගාමෙ බහු අදා.

52.

එවං පුඤ්ඤානී සො'කාසි, අප්පමෙය්‍යානි භූමිපො;
සම්පත්තිනමනිවත්තං, සරත්තො පුබ්බරාජිතො.

53.

තදා කෙනචි දොසෙන, කුද්ධොමලයරාජිතො;
සරිත්ථා පුබ්බරාජස්ස, කතං තෙන විරූපකං.

54.

උපායෙන ගහෙත්ථාන, හත්ථපාදඤ්ච ඡෙදයි;
තං සුත්ථා සො අසිග්ගාහො, සපුත්තො රොහණංගතො.

55.

වසත්තො තත්ථ සො කත්ථා, හත්ථෙ ජනපදං ලහුං;
ඡෙට්ඨස්සිස්සමුපගඤ්ඡි, නිලීනං මලයෙ ධීතං.

56.

සද්ධිං තෙනසසාතෙන්තො, රට්ඨං ජනපදං බණ්ණෙ;
දොළපබ්බතමාගම්ම, බන්ධාවාරං නිවෙසයි.

57.

රාජා සුත්ථාන තං සබ්බං, සන්තද්ධබලවාහතො;
බන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, ගන්ත්ථා තස්සෙව සන්තිකං.

58.

තදා පජ්ජරරොගෙන, මනුස්සාරාජීනො බහු;
උපද්දතා මතා ආසුං, තං සුත්වා සො අසිග්ගහො.

59.

යුද්ධමාරහිවෙගෙන, රඤ්ඤො සෙනාතිදුබ්බලා;
පහිජ්ජිත්වා පලායිත්ථ, රාජාපච්ඡා පලායි සො.

60.

දිස්වා එකාකිනං යන්තං, සිහපබ්බතසන්තිකෙ;
අසිග්ගහො මහාරාජං, මාරයිත්ථ සපරිසං.

61.

ඔහිනං පච්ඡතො ජෙට්ඨ-තිස්සමපි පන මාරිතුං;
සාසනං තස්ස පෙසෙසි, එහි රාජා භවාහිති.

62.

සො තඤ්ඤත්වා පලායිත්වා, නිවත්තො මලයං අගා;
කථඤ්ඤි ලද්ධං කිච්ඡෙන, රජ්ජංසො දෙනි මෙ ඉති.

63.

එවං බො දල්ලනාමං සො, මොග්ගල්ලානං නරිස්සරං;
මාරෙත්වා ඡහි වස්සෙහි, සම්පත්තබ්බලවාහනො.

64.

අථා'ගන්ත්වා අසිග්ගහො, අනුරාධපුරං වරං;
රාජා හුත්වා පවත්තෙසි, ආණ්ඩක්කං මහිතලෙ.

65.

ස සිලාමෙඝවණ්ණවහො, සඬ්ඝං බොධිඤ්ච වන්දිය;
ථූපත්තයඤ්ච සක්කාසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

66.

පායාසං'දාසි සඬ්ඝස්ස, සජ්ජිවාණිතසඬ්ඛතං;
ජාතකෙ අතිකිච්ඡමහි, පරිස්සාවනමෙව ව.

67.

සබ්බදානෙන සඬ්ගණ්ඨි, කපණද්ධිවණ්ඨිබ්බකෙ;
සුවමුලධනංවා'දා, කුමාරානං මහාදයො.

68.

විහාරෙ අභයෙ බුද්ධං, සුපයිත්ථ සිලාමයං;

ජිණ්ණඤ්ච ගෙහං තස්සා'කා, නානාරතනවිත්තිකං.

69.

කොලවාපිඤ්ච දත්වාන, ආරක්ඛත්ථං ජිනස්ස සො;
පූජං සබ්බොපභාරෙහි, සබ්බකාලං පවත්තියි.

70.

එවං තස්මිං මහීපාලෙ, වසන්තෙ පුඤ්ඤභාජනෙ;
නායකො සිරිනාගවිහො, ජෙට්ඨතිස්සස්ස මාතුලො.

71.

ගන්ත්වාන පරතීරං සො, ආදාය දම්මෙ බහු;
ආගන්ත්වා උත්තරං දෙසං, ගණ්හිතුං තමුපක්කම්.

72.

රාජාපි සුත්වා තං ගන්ත්වා, යුජ්ඣිත්වා රාජමිත්තකෙ;
ගාමෙ භන්ත්වාන තං තෙන, දම්මෙ සද්ධිමාගතෙ.

73.

භතසෙසෙ ගහෙත්වාන, කත්වා පරිභවං බහුං;
අදාසි දාසෙ කත්වාන, විහාරෙසු තහිං තහිං.

74.

එවංසම්පත්තවිජයෙ, පුරමාගම්මභූමිපෙ;
සබ්බං රට්ඨං විසොධෙත්වා, වසන්තෙ අකුතො භයෙ.

75.

හික්ඛුබ්බොධි සනාමො'ථ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
දුස්සීලෙ බහුලෙ දිස්වා, පබ්බජ්ජාය නවොපි සො.

76.

රාජානමුපසඬිකම්ම, ධම්මකම්මමයාවථ;
රාජා තෙ නෙව කාරෙසි, ධම්මකම්මං විහාරකෙ.

77.

දුස්සීලා නිහටා තෙන, සබ්බෙ මන්තිය එකතො;
රහො තං මාරයිත්වාන, තං කම්මං පටිබාහය්සුං.

78.

රාජා සුත්වා තදා කුද්දො, සබ්බෙගණ්හිය එකතො;
අකා පොක්ඛරණී පාලෙ, ජින්නහත්ථෙ සබ්බන්ධතො.

79.

අඤ්ඤා තත්ථ සතං භික්ඛු, ජම්බුදීපෙ බිපාපයි;
සරත්තො තස්ස උස්සාහං, පරිසොධෙසි සාසනං.

80.

භික්ඛු ථෙරියවාදෙ සො, කාතුං තෙහි උපොසථං;
ආරාධෙත්වා පටික්ඛිත්තො, පකුජ්ජිත්වා අනාදරො.

81.

අක්කොසිත්වා ච භාසිත්වා, වාචාහි ඵරුසාහි සො;
භික්ඛු තෙ අක්ඛමාපෙත්වා, දක්ඛිණං දෙසමජ්ඣගා.

82.

තස්ස සො මහතා ථුට්ඨො, රොගෙන මරිසජ්ජකං;
ඵචං නවහි වස්සෙහි, පරිච්චජි මහිතලං.

83.

තස්ස පුත්තො තතො අග්ග-බොධි නාමො කුමාරකො;
ආසි රාජාසිරිසඬ්ඝ-බොධිනාමෙන විසුතො.

84.

කණ්ට්ඨං භාතරං මාණං, ඔපරජ්ජෙ'හිසඤ්චිය;
තස්සා'දා දක්ඛිණං දෙසං, සයොග්ගබලවාහනං.

85.

රාජා සො පුබ්බරාජුනං, පචත්තං න විනාසිය;
රට්ඨං ධම්මෙන පාලෙසි, සඬ්ඝඤ්ච බහුමානයි.

86.

ජෙට්ඨතිස්සො'ථ තං සබ්බං, සුණිත්වා මලයෙ ධීතො;
අරිට්ඨං ගිරිමාගමිම, සඬ්ගහෙසි මහාජනං.

87.

කත්වා හත්ථගතෙ පුබ්බ-දක්ඛිණෙ සුසමානසෙ;
කමෙන පුරමාගන්තු-මාරහිත්ථ මහාබලො.

88.

දායාසිව මමච්චඤ්ච, ගහෙතුං පච්ඡිමං දිසං;
පෙසයිත්වා සයං ගාමෙ, වසිත්ථ සිරිපිට්ඨිකෙ.

89.

රාජා නිසම්ම තංසබ්බං, උපරාජං විසජ්ජයි;
සබ්බං පච්ඡිමං දෙසං, සො ගන්ත්වා තං පලාපයි.

90.

පොතකංව කුලාවම්භි, සක්කා හන්තුන්ති දාරකං;
මායෙත්තං ආගතං රාජා, කුමාරා'මච්ච මග්ගභී.

91.

ජෙට්ඨතිස්සංපි එතංව, ගණ්භිස්සාමිති චිත්තිය;
ථොකෙනෙව බලෙනාගා, නිරාසඬකොතිවික්කමො.

92.

ජෙට්ඨසිස්සොපි තං සුත්වා, සන්නද්ධබලවාහනො;
සාගරො භින්නවෙලොව, රාජසෙනං සමොත්ථරි.

93.

රාජසෙනා පභිජ්ජිත්ථ, රාජා ආරුය්භ කුඤ්ජරං;
එකො අඤ්ඤාතවෙසෙන, පලායිත්වා බණෙන සො.

94.

ජට්ඨෙ මාසම්භි රජ්ජම්භා, නාවමාරුය්භ සජ්ජුකං;
ජම්බුදීපමගාහිත්වා, ධනං දෙසඤ්ච ඤාතකෙ.

95.

ජෙට්ඨතිස්සො තතො භුත්වා, පුරෙ රාජායථා පුරෙ;
සබ්බං කිච්චං පවත්තෙසි, පරිපාලෙසි සාසනං.

96.

මහාදාරගිරිං සො'දා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
මහාවිහාරස්සා'දාසි, මහාමෙත්තවිහබ්බොධිකං.

97.

ගොණ්ඩිගාමඤ්ච පාදාසි, රාජා ජෙතවනස්ස සො;
මාතුලඬිගණකඤ්චෙව, ගාමඤ්චො දුම්බරඬිගණං.

98.

මහානාගස්ස පාදාසි, පඨානසරකස්ස සො;
කස්සපස්ස ගිරිස්සාපි, ආහාරං අම්බිලාපිකං.

99.

ගාමං කක්බලවිත්ථිඤ්ච, අදාවෙඵ්ඵනස්ස සො;

ගඬිගාමාති විහාරස්ථ, කෙහෙනං ගාමකං අදා.

100.

අන්තරාගඬිගසව්හස්ථ, චුල්ලමාතිකගාමකං;
මයෙත්තිකස්ථපාවාසෙ, සහන්ත නගරං අදා.

101.

කාළවාපි විහාරස්ථ, උදව්හං ගාමමාදිසි;
එතෙ වඤ්ඤෙව සො භොග-ගාමෙහි පරිපූරයි.

102.

ජිණ්ණං සතසහස්සෙහි, තිහි සො පටිසඬ්ඛරි;
හික්ඛුනං දීපවාසිනං, තිව්වරමදාසි ව.

103.

ජම්බුදීපගතස්ථා'සු, රඤ්ඤො සොදරියා නරා;
තත්ථ තත්ථ නිලීනා තෙ, දෙසං හන්තුමුපක්කමු.

104.

සුත්වා තං ජෙට්ඨතිස්සො'ථ, කාළවාපිංඋපච්ච සො;
යුජ්ඣන්තො තෙහි තත්ථෙව, වාසං'කාසි සවාහතො.

105.

පරතීරං ගතො රාජා, ගහෙත්වා දම්ළං බලං;
කාළවාපිමුපාගම්ම, කාතුං යුද්ධමුපක්කම්.

106.

ජෙට්ඨතිස්සොපි සන්තද්ධ බලකායො ධනායුධො;
ජම්බුදීපං ගමාපෙත්වා, අමච්චං දායසිවකං.

107.

වම්මිතං ගජමාරුශ්භ, යුජ්ඣන්තො අත්තනො බලං;
ඔහියමානං දිස්වාන, ආරුළ්භං අත්තනා සහ.

108.

මහාමච්චවචො වෙදං, සන්දෙසං මෙ මහෙසියා;
ආරොචෙහි යථාකාමං, පච්ඡා තච කරිස්සති.

109.

පබ්බජිත්වා මහාදෙවී, සජ්ඣායිත්වා ච ආගමං;
අහිංසාමං කට්ඨන්වාන, පත්තිං දෙහිති රාජිනො.

110.

ඉච්චෙනං සාසනං දත්වා, දමිලෙ ආගතාගතෙ;
යාව යුද්ධං නිහන්ත්වාන, ආයුම්හි ඛයමාගතෙ.

111.

වෙළුප්පදම්ලං නාම, දිස්වා යුජ්ඣිකුමාගතං;
තම්බුලත්ථවියං හත්ථෙ, රක්ඛන්තො ඡුරිකං තදා.

112.

තතො නික්කරණිං සම්මා, ගහෙත්වා සීසමත්තනො;
ජෙත්වා හත්ථිම්හි අප්පෙත්වා, ඡුරිකං කොසියං බිපි.

113.

උග්ගොසගි මහාසෙනා, මහාමච්චොපි සො තදා;
ගන්ත්වා'හියොගං වත්වාන, සීසවිජෙදම්හි රාජිනො.

114.

සන්දෙසං දෙවියා වත්වා, තාය පබ්බජ්ජසාසනෙ;
සමාපිනො හිමම්මම්හි, සද්ධිමට්ඨකථාය හි.

115.

ධම්මාසනා සමොරුය්හ, නිසීදිය මහීතලෙ;
එහි රඤ්ඤො මහාකාරං, දස්සෙහි'ති නියොජිතො.

116.

නිසජ්ජ පුරතො තස්සා, ඡන්දිත්වා සීසමත්තනො;
බිපිත්වා ඡුරිකං ආහ, එවං දෙවො මනො ඉති.

117.

සා තං දිස්වා-තිසොකෙන, ථාලෙත්වා හදයං මනා;
එවං පඤ්චහි මාසෙහි, රාජා සො තිදිවං ගතො.

118.

එවං විජිතසඬ්භාමො, සත්තවො අහිමද්දිය;
රජ්ජං පාකතිකං කත්වා, විහරන්තො පුරෙ වරෙ.

119.

උපරාජස්ස නාමෙන, කාරිතස්ස පන්'ත්තනා;
මහල්ලරාජා සවිහස්ස, පධානසරකස්ස සො.

120.

අද්ධා ගාමද්වයං රාජා, හඬිකාරං සාමුගාමකං;
කෙහෙල්ලරාජභාගඤ්ච, සබ්බෙපි පරිවාරකෙ.

121.

තථා ජෙතවනස්ස'දා, මහාමණිකගාමකං;
මයෙත්තිකස්සපාවාසං, සාලගාමෙන පූජයි.

122.

අම්බිල්ලපදරං වා'දා, චෙතියස්ස ගිරිස්ස සො;
පුලත්ථිතගරෙ කාසි, මහාපානාදි දීපකං.

123.

අමච්චා තස්ස මාරෙසුං, මාණව්හං යුවරාජකං;
අන්තොපුරෙ'පරජ්ඣන්තවා, දත්වාපි සමමෙත්තිකං.

124.

තතො කස්සපනාමං සො, කණ්ටියං සකභාතරං;
පාලෙන්තො සන්තතිං රාජා, ඔපරජ්ජෙ'භිසෙවයි.

125.

මාණස්ස මරණං සුත්වා, ගහෙත්වා දම්මෙ ලහුං;
දායාසිවො සමාගඤ්ඡි, ගාමං තිත්තිණි නාමකං.

126.

තස්සාගමනමඤ්ඤාම, නික්ඛමිත්වා සවාහනො;
යුජ්ඣන්තො ද්වාරසෙ වස්සෙ, ජම්බුදීපං පලාතවා.

127.

පහාය සබ්බං ගච්ඡන්තො, සඤ්ඤාණත්ථාය අත්තනො;
එකාවලිං ගහෙත්වාච, එකාකී සො හි නික්ඛමි.

128.

එකාවලිං විනාවෙච, රාජා හුත්වා යථාවිධිං;
අහු දායොපතිස්සොති, විසුතො ධරණි තලෙ.

129.

ඉතරො ලද්ධඔකාසො, රජ්ජමග්ගහි යුජ්ඣය;
අඤ්ඤමඤ්ඤං පලාපෙසුං, එවං තෙ අත්තරත්තරා.

130.

එවං උභින්නං රාජුනං, සඬගාමෙනා'භිපිළිතො;

ලොකො උපද්දුතො-සබ්බො විහිතධනධස්සද්දවා.

131.

දායොපතිස්සො නාසෙසි, සබ්බං පුබ්බකරාජුනං;
ගණ්ඨි තීපු නිකායෙසු, සාරං ධාතුසරෙසු ව.

132.

සුවණ්ණපට්ඨායො සො, සුවණ්ණං ගණ්ඨි හින්දිය;
සොණ්ණමාලාදිකං සබ්බං, පුජාභණ්ඩං නිරාකරි.

133.

පුපාරාමෙ තථාගණ්ඨි, සොවණ්ණං ටුපිකං සරෙ;
මහග්ගරතනාකිණ්ණං, ඡත්තං හින්දිත්ථ වෙනියෙ.

134.

මහාපාළිමිහි නාවායො, දම්ළානං සදාපයි;
රාජගෙහා නික්ඛාපෙසුං, සද්ධිං ධාතුසරෙන තෙ.

135.

පච්ඡා විජ්ජට්ඨාරී සො, දෙසෙතුං, පාපමත්තනො;
කාරෙසි සහ භොගෙන, සාකච්ඡට්ඨිභාරකං.

136.

භාගිනෙය්‍යාපි රතන-දායො ඉති ජනෙ සුතො;
මහාදීපාදො භුත්වාන, සභොගො තමුපට්ඨති.

137.

අග්ගබොධිමිහි සම්පත්තෙ, රජ්ජං යුද්ධබලෙන ව;
කස්සපො යුවරාජා සො, සෙනං රක්ඛිතුමත්තනො.

138.

දුප්පඤ්ඤො සහසා හෙත්වා, පුපාරාමමිහි වෙනියං;
දෙවානං පියතිස්සෙන, බුද්දරාජෙන වෙව හි.

139.

පුබ්බකෙහිව රාජුහි, පුජිතං ධනසාරකං;
අග්ගභෙසි දුන්නිතීහි, පාපකෙහි පුරක්ඛතො.

140.

දක්ඛිණස්ස විහාරස්ස, වෙනියං පරිහින්දිය;
අග්ගභෙසි ධනං සාරං, එවමඤ්ඤපි හින්දයි.

141.

එවං කරොන්තං තං රාජා, දුන්නිතිකපුරක්ඛතං;
නාසක්ඛි කිර වාරෙතුං, අහො පාපා නිවාරියා.

142.

තං වාරෙතු මසක්කොන්තො, ථුපාරාමමිහි චෙතියං;
හින්තං තෙන සකාරෙසි, සහස්සෙන සමඬිගලං.

143.

තදා දායොපතිස්සෙන, අග්ගබොධි නරිස්සරො;
ජිතො රොහණමෙවා'ගා, සජ්ජෙතුං බලවාහනං.

144.

තත්‍ර යීතො සොළසමෙ, වස්සෙ බ්‍යාධිහතො මතො;
තදා තස්ස කණ්ඨිටියො සො, යුවරාජාපි කස්සපො.

145.

දායොපතිස්ස රාජානං, ජම්බුදීපං පලාපිය;
එකරජ්ජමකාදෙසං, මකුටන්තු න ධාරයි.

146.

සාධුනං සඬිගමෙන'ස, හුත්වා විජ්ජට්ඨාරකො;
නාසං පාපස්ස කම්මස්ස, කරිස්සාමිති චින්තිය.

147.

පුජ්ථාරාමෙ ඵලාරාමෙ, වාපියො'පි ඵ කාරයි;
මහාචෙතිත්තයඤ්චාපි, මහාපුජාහි සක්කරි.

148.

ථුපාරාමඤ්ච පුජෙත්වා, එකංගාමඤ්ච තස්සදා;
සබ්බාගමියහික්ඛුහි, ධම්මංදෙසාපයිත්ථ ච.

149.

කත්වා මරිචචට්ටිමිහි, පාසාදං සුත්ථීරං තහිං;
වාසයිත්ථ මහාථෙරං, නාගසාල නිවාසිතං.

150.

තත්‍රට්ඨං තමුපට්ඨාය, පච්චයෙති චතුහි'පි;
අහිධම්මං කථාපෙසි, සද්ධිමට්ඨකථාය සො.

151.

නාගසාලකමාවාසං, කත්වා තස්සෙව'දාසි සො;
මහානිට්ඨිලගාමඤ්ච, පච්චයත්ථාය තස්ස'දා.

152.

අථ දාටොපතිස්සො සො, ජම්බුදීපා ඉධාගතො;
මහත්තං බලමාදාය, කරොන්තො තෙන ආභවං.

153.

කස්සපෙන සුසන්තද්ධ-වාහනෙන තතො මරි;
ද්වාදසාසුං කිරෙතස්ස, රාජභූතස්ස භායනා.

154.

තස්ස දාටොපතිස්සස්ස, භාගිනෙයොසා සනාමකො;
ජම්බුදීපං පලායිත්ථ, භීතො තම්භා මහාරණෙ.

155.

එවං අනිච්චා වත සබ්බභොගා,
සුදුල්ලභා චෙව බණෙව සොභා;
තස්මාහි එතෙසු රතිං විභාය,
භවෙය්‍ය ධම්මානිමුඛො හිතෙසී.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ජ රාජකො නාම

ද්විවත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තෙවත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

චතුරාජකො

1.

තතො විජිතසඬ්ඨගාමො, කස්සපො පුරිතාසයො;
මහාපාළිමිහි සඬ්ඨස්ස, සම්ඤ්ඤං භොජනං අකා.

2.

නාගසාලා නිවාසිං සො, මහාධම්මකථිං යතිං;
මහාසුජාය පූජෙත්වා, සද්ධම්මං තෙන වාචයි.

3.

වසන්තං භාතුආවාසෙ, සමුද්දිස්ස ලිඛාපයි;
කටන්ධකාරවාසිං සො, පාළි සබ්බං සසඬ්ඨගං.

4.
ජිණ්ණං සඬ්ඛරිකම්මඤ්ඤව, නවං කාරෙසි චෙතියෙ;
සඬ්ඝහොගමනෙකඤ්ඤව, තත්ථ තත්ථ පවත්තයි.
5.
නානාමණිසමුජ්ජොතං, කාසි චූළමණිත්තයං;
සතං පණ්ඩුපලාසානං, වත්ථදානෙන තප්පයි.
6.
තස්සාසුං බහවො පුත්තා, ජෙට්ඨො තෙසඤ්ඤ මාණකො;
සබ්බෙ තෙ න වයජ්ජත්තා, බාලාවිගතවුද්ධිනො.
7.
තතො සො බ්‍යාධිනා ජුට්ඨො, අතෙකිච්ඡෙන කෙනචි;
පුත්තා මෙ බාලකා සබ්බෙ, නෙ'තෙ රජ්ජක්ඛමා ඉති.
8.
වසන්තං රොහණෙ දෙසෙ, භාගිනෙය්‍යං මහාමනිං;
ආහුය සබ්බං පාදාසි, රජ්ජං පුත්තෙහි අත්තනො.
9.
ගන්ධමාලාදිපුජාහි, පුජයිත්වාන චෙතියෙ;
හික්ඛුසඬ්ඝං බමාධපසි, දත්වාන චතුපච්චයං.
10.
ඵවං ධම්මං චරිත්වාන, මිත්තාමච්චජනෙසු ච;
ගතො නවහි වස්සෙහි, යථාකම්මං නරාධිපො.
11.
කත්වා කත්තබ්බකිච්චං සො, මාතුලස්ස සගාරවො;
සඬ්ගහන්තො ජනං මාණො, දම්ලෙ නිහරාපයි.
12.
ඵකතො දම්ලා හුත්වා, නිබ්බාසෙම ඉමං ඉති;
තස්මිං ඨිතෙ බහිද්ධාව, අග්ගහෙසුං පුරං සයං.
13.
හත්ත දායස්ස පෙසෙසි, ජම්බුදීපගතස්ස තෙ;
ආගන්තුංතව කාලොති, සාසනං රජ්ජගාහණෙ.
- 14.

මාණො'පි සඬ්ඝං පෙසෙසි, සාසනං පිතුරොහණං;
පිතා සුත්වාන තං ආගා, න චිරෙනෙව රොහණා.

15.

උහෙ තෙ මන්තයිත්වාන, අකංසු සන්ධිලෙසකං;
උමීලෙහි තතො ජාතා, සබ්බෙ තෙ සමවුත්තිනො.

16.

තතො සො පිතරං රජ්ජෙ, අභිසිඤ්චිත්ථ මාණකො;
සො'භිසිත්තො නිකායානං, සහස්සානං තයං අදා.

17.

සඬ්ඝං රට්ඨඤ්ච සඬ්ගය්හ, සබ්බං රාජකුලට්ඨිතං;
හණ්ඩං පෙසෙසි සත්තුහි, රක්ඛණත්ථාය රොහණං.

18.

හත්ථදායොපි සුත්වාන, දමිළානං තු සාසනං;
බණ්ණනා'ගා ඉමං දීපං, ගහෙත්වා දමිළ්භං බලං.

19.

තදා තෙ දමිළා සබ්බෙ, පරිභූතා ඉධ යීතා;
ආයන්තමෙව තං ගන්ත්වා, පරිවාරෙසු මඤ්ජෙස.

20.

මාණොපි සුත්වා තං සබ්බං, නායං කාලොති යුජ්ඣිතුං;
පෙසෙත්වා පිතුරාජානං, සද්ධිං සාරෙන රොහණං.

21.

පුබ්බදෙසං සයං ගන්ත්වා, සඬ්ගණ්හන්තො ජනං වසී;
ලද්ධා දමිළපක්ඛං සො, ගහෙත්වා රාජකං පුරං.

22.

දායොපතිස්සො රාජාති, නාමං සාවෙනි අත්තනො;
මාතුලං විය තං ලොකො, තෙන නාමෙන වොහරී.

23.

පිතුච්ඡපුත්තමානෙත්වා, අග්ගබොධි සනාමකං;
යපෙත්වා යුවරාජත්තෙ, දෙසඤ්චා'දාසි දක්ඛිණං.

24.

යානන්තරඤ්ච පාදාසි, නිස්සිතානං යථාරහං;

සාසනස්ස ච ලොකස්ස, සබ්බං කත්තබ්බමාවරි.

25.

මහාපාළිමිහි දාපෙසි, සචත්ථං දධිහත්තකං;
බීරං පායාසකඤ්චෙව, ධම්මං සුඤ්ඤි උපාසමී.

26.

කාරෙත්වා සබ්බපුජායො, දෙසා පෙත්වාන දෙසනං;
එවමාදීහි පුඤ්ඤෙහි, අත්තානං'කාසි හද්දකං.

27.

කස්සපස්ස විහාරස්ස, දත්වාසෙනවිහගාමකං;
මහාගල්ලඤ්ච පාදාසි, පධානසරකස්ස සො.

28.

පරිවෙණස්ස මොරස්ස, අකාසි සකගාමකං;
ථුපාරාමස්ස පුණ්ණොලිං, දත්වා සක්කාසි චෙතියං.

29.

කප්පුරපරිවෙණං සො, කාරෙසි අහයුත්තරෙ;
විහාරං තිපුචුල්ලවිහං, කත්වා තස්සෙව දාපයි.

30.

තස්මිං කරොන්තෙ වාරෙසුං, සීමායන්තො'ති භික්ඛවො;
ථෙරියා තෙ කිබාහෙත්වා, බලං තථෙව කාරයි.

31.

අථ තෙ තෙ ථෙරියා භික්ඛු, දුම්මඤ්ඤ තත්ථ රාජිනි;
අස්සද්ධං තං විදිත්වාන, පත්තනික්කුජ්ජනං කරුං.

32.

චුත්තඤ්ඤි මුනිනා තෙන, අස්සද්ධො යො උපාසකො;
අලාභාය ච භික්ඛුනං, චෙනෙත්ත'ක්කොසති ච තෙ.

33.

පත්තනික්කුජ්ජනං තස්ස, කත්තබ්බන්ති තතො හි තෙ;
තස්ස තං කම්මමකරුං, ලොකො මඤ්ඤිත්ථ අඤ්ඤථා.

34.

ආදායු කුජ්ජිතං පත්තං, චරන්තො භික්ඛුභික්ඛකං;
නික්කුජ්ජෙය්‍ය සරද්ධාරෙ, තස්සා'ති කපීකං කරුං.

35.
තස්මිං සො සමයෙ ඵ්ථිධො, ඛ්‍යාධිනා මහතාමරි;
වස්සමිහි නවමෙ රාජා, සම්පත්තො ජීවිතක්ඛයං.
36.
දප්පුලොපි තතො රාජා, ගතො රොහණකං සකං;
වාසං කප්පෙසි තත්ථෙව, කරොන්තො පුඤ්ඤසඤ්චයං.
37.
ඉතො පට්ඨාය වක්ඛාම, තස්ස වංසමනාකුලං;
වුච්චමානමිහි එත්ථෙව, තස්මිං භොති අසඬිකරො.
38.
ජාතො ඔක්කාකවංසමිහි, මහාතිස්සොති විස්සුතො;
ආසි එකො මහාපුඤ්ඤො, සමාකිණ්ණගුණාකරො.
39.
තස්සෙ'කා හරියා ආසි, සඬිසපිවාති විස්සුතා;
ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණුපෙතා, ධිතා රොහණසාමිතො.
40.
තස්සාපුත්තා තයො ආසුං, පඨමො අග්ගබ්බෙධිකො;
දුතියො දප්පුලො නාම, තතියො මණ්ණිකත්ථිකො.
41.
එකාව ධිතා තස්සාසි, රාජනමගමා ව සා;
ජෙට්ඨො රොහණනාමස්ස, දෙසස්සා'සි සයං වසී.
42.
මහාපාළිං ස කාරෙසි, මහාගාමෙ මහාධනො;
දායග්ගබ්බොධිනාමඤ්ච, පරිවෙණං තහි වංසො.
43.
කාණගාමමිහි කාණානං, ගිලානානඤ්ච සාලකෙ;
විහාරෙ පටිමාවහෙ ව, මහන්තං පටිමාසරං.
44.
පතිට්ඨපෙසි කත්වාන, බුද්ධතත්ථ සිලාමයං;
මහන්තනාමං සප්පඤ්ඤො, ඉද්ධිහි විය නිම්මිතං.
- 45.

සාලවාණඤ්ච කාරෙසි, විහාරං අත්තනාමකං,
පරිවෙණවිහාරඤ්ච, තථා කාජරගාමකං.

46.

නවකම්මානි කාරෙත්වා, ධම්මසාලවිහාරකෙ;
සයං වච්චකුටි එස, තත්ථ සොධෙසි බුද්ධිමා.

47.

උච්චිට්ඨං භික්ඛුසඬ්ඝස්ස, භොජනං පරිභුඤ්ජිය;
මණ්ඩගාමඤ්ච සඬ්ඝස්ස, ගාමං'දාසි මසාදවා.

48.

පුඤ්ඤානෙ'තානිවඤ්ඤානි, කත්වා තස්මිං දිවධිගතෙ;
ආසි තස්සා'නුජො තත්ථ, සාමි දජ්ජුලනාමකො.

49.

ඉස්සෙරං තත්ථ වත්තෙසි, සම්පමද්දිය සත්ත වො;
මහාදානං පවත්තෙසි, නිස්සඬ්ඝං රොහණං අගා.

50.

තස්ස තුට්ඨො ජනො ආහ, මහාසාමීති එසනො;
තනො පට්ඨාය තං ලොකො-මහාසාමීති වොහරි.

51.

සුත්වාන තං සිලාදායො, නරින්දො සකධිතරං;
තස්ස පාදාසි සත්තුට්ඨො, ගුණෙහි බහුකෙහි ව.

52.

යුජරාජත්තමස්සාදා, රජ්ජයොග්ගොති මානිතුං;
මාණවම්මාදයො තස්ස, පුත්තා ආසුං මහාසයා.

53.

පාසාණදිපවාසිස්ස, මහාථෙරස්ස සන්තිකෙ;
ධම්මං සුත්වා පසිදිත්වා, තස්මිං තං බහුමානිතුං.

54.

විහාරං රොහණෙ කත්වා, තස්ස පාදාසි සොපි තං;
වාතුද්දිසියසඬ්ඝස්ස, පරිභොගාය විස්සජ්ජි.

55.

අම්බමාලා විහාරාදි, විහාරෙ කාරයි බහු;

බදිරාලිවිහාරඤ්ච, කත්වා දෙව මසුපයි.

56.

පාසාදමනුරාරාමං, මුත්තොලම්බං සුජිණ්ණකං;
සිරිවඩ්ඪසඤ්ච පාසාදං, තථා තක්කම්බිලං පරං.

57.

සොධෙත්වා භික්ඛවො තත්ථ, ද්වත්තිංස පරිවාසයි;
සබ්බපච්චයදානෙන, සන්තප්පෙත්වා මහීමති.

58.

අදා කෙවට්ටගම්භිරං, ගාමං නාගවිහාරකෙ;
තථා රාජවිහාරස්ස, ගොන්නගාමං සමාදියි.

59.

අදා තීසවිහාරස්ස, තථාකන්තිකපබ්බකං;
චිත්තලපබ්බතස්සා'දා, ගාමං සො ගොන්නවිට්ඨිකං.

60.

දත්වා රියාකරස්සෙස, ගාමං සොමාලවත්ථුකං;
අකාසි පටිමාගෙහං, තථෙව සුමනොහරං.

61.

තත්ත්වයස්ස ජිනස්සා'කා, උණ්ණලොමං මහග්ඝියං;
හෙමපට්ටඤ්ච කාරෙසි, සබ්බං පුජාවිධිං ස'කා.

62.

චෙතියෙ පරිජිණ්ණෙ සො, සුධාකම්මෙන රඤ්ජයි;
තිපඤ්චහත්ථං කාරෙසි, මෙත්තෙය්‍යං සුගතං පරං.

63.

ඵවමාදිති පුඤ්ඤානි, අප්පමෙය්‍යානි සො විභූ;
අකාසි ච සයං සාධු, පරිවාරෙහී කාරයි.

64.

පරිවාරා ච තස්සාසුං, බහුපුඤ්ඤකරා නරා;
විහාරා නෙකකා ආසුං, කතා තෙහි සප්පච්චයා.

65.

කදාවි මග්ගං ගච්ඡං සො, අරඤ්ඤම්හි අගාමකෙ;
සෙනං සංවිදහිත්වාන, වාසං කප්පෙසි රත්තියං.

66.
සුනහාතවිල්ලිත්තො සො, සුභුත්තොසයනෙ සුබ්බෙ;
නිපන්නෙසු සරෙ රම්මෙ, නිද්දායිතුමුපක්කම්.
67.
අලහත්තො තදා නිද්දං, කින්නු බො ඉති කාරණං;
පවත්තිං උපධාරෙත්තො, දිවසෙ සබ්බමත්තනො.
68.
අදිස්වා කාරණං අත්තො, අවස්සං බහි හෙස්සති;
ඉති චිත්තිය යොජෙසි, මනුස්සෙතං ගවෙසිතුං.
69.
ඵවමාහ ඵ නිස්සඬ්ඤං, අයාකා මම රත්තියං;
තෙමෙත්තා රුක්ඛමුලස්මිං, යීතා ආනෙථ තෙ ඉති.
70.
තෙපි ගන්ත්වා ගවෙසන්තා, දීපහත්ථා මහාජනා;
මහාගාමා'ගතෙ භික්ඛු, රුක්ඛමුලගතෙ තදා.
71.
තෙ ගන්ත්වා සාසනං රඤ්ඤො, ආරොචෙසුං පධාවිසො;
දිස්වා ඵ භික්ඛු සන්තුට්ඨො, නෙත්වා වාසසරං සකං.
72.
නිච්චදානාය භික්ඛුනං, යපිතෙ රත්තච්චරෙ;
තෙසං දත්වාන තිත්තානි, චීවරානි සමාදිය.
73.
සුක්ඛාපිය ඵ කත්වාන, පාදධොවනකාදිකං;
නිසීදාපිය තෙ සබ්බෙ, සයනෙ සාධු සන්ථතෙ.
74.
හෙසජ්ජං පටියාදෙත්වා, සයමෙවො'පනාමිය;
පච්චුසෙපි ඵ කත්වාන, කත්තබ්බං භොජනාදිකං.
75.
දත්වා කජ්ජිය කාරෙ'ථ, විස්සජ්ජෙසි යථාරුචිං;
ඵචං පුඤ්ඤරතස්සෙව, තස්සා'සි දිවසං ගතං.
- 76.

එවං පුඤ්ඤපරෙතස්මිං, වසමානෙ නරුත්තමෙ;
රට්ඨං ජනපදං සබ්බං, යොජෙත්වා පුඤ්ඤකම්මෙසු.

77.

මාණො පාවිනදෙසම්භි, වසත්තො බලසඬ්භං;
කත්වාන පිතුනො සෙනං, ධනං චෙවා භරාපිය.

78.

කාතුං සඬ්භාමමාගඤ්ඡි, තිපුචුල්ලසගාමකං;
දායොපතිස්සො තං සුත්වා, තම්බලංගා මහාබලො.

79.

තත්ථා'කංසු මහායුද්ධං, අඤ්ඤමඤ්ඤං සමාගතා;
යොධා දායො පතිස්සස්ස, මාණං සඬ්භංව මාරයුං.

80.

තං සුත්වා දප්පුලො සොපි, සොකසල්ලහතො මරි;
සත්තාහ මනුරාධම්භි, වසං රජ්ජමකාරයි.

81.

රොහණෙ තිණි වස්සානි, එස රජ්ජමකාරයි;
තස්මා තස්ස කථා ආසි, රොහණම්භි ඉධාපි ව.

82.

එවං පරෙමාරිය ආභවම්භි,
කිච්ඡෙන ලද්ධාව නරෙන භොගා;
ආසුං බණ්ණෙ විජ්ජුලතොප භොගා,
කො බුද්ධිමා තෙසු රතිං කරෙය්‍ය.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චතුරාජකො නාම

තෙවත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුරත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

තිරාජකො

1.

අච්චයෙ හත්ථදායස්ස, අග්ගබොධිකුමාරකො;
කණ්ටියො රාජිනො ආසි, සිරිසඬ්ඝාදි බොධිකො.

2.

ධම්මරාජා අයං ආසි, සම්මා දස්සනසඤ්ඤානො;
තස්මා සො පුඤ්ඤකම්මානි, අප්පමෙය්‍යානි චත්තයි.

3.

නිකායත්තයවාසීනං, හත්තග්ගමවලොකයි;
මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪෙසි, මාසාතඤ්චෙව කාරයි.

4.

යානත්තරඤ්ච දාපෙසි, යථාරහ මනාලයො;
සිපගොත්තාදියොග්ගෙහි, සංගතෙහි ච සංගහි.

5.

යත්ථ කත්ථචි දිස්වාපි, භික්ඛවො සො මහාමති;
සක්කත්වා සොහණාපෙසි, පරිත්තං සාසනොගධං.

6.

ථෙරං සො උපසඬ්ඤාමි, නාගසාලනිවාසීනං;
දායාසිවං මහාපඤ්ඤං, සිලවත්තං බහුස්සුතං.

7.

සක්කච්ච නං තතො සුත්වා, සම්මාසම්බුද්ධසාසනං;
ධම්මෙ'තීවපසිදිත්වා, සබ්බසන්තිකරො ඉති.

8.

සුත්වා ථෙරියවාදානං, පුබ්බඤ්ඤාතීනමත්තනො;
පාපානං දුට්ඨචිත්තානං, අපකාරෙ කතෙ බහු.

9.

විහාරෙ පරිවෙණෙ ච, ජිණ්ණෙපාකතිකෙ අකා;
භොගගාමෙ ච දාපෙසි, තත්ථ තත්ථ බහුදයෙ.

10.

විච්ඡින්නපච්චයෙ වාකා, තදාත්‍යං කුරිතෙ විය;
දාසකෙපි ච සඬ්ඤ්ඤා, යථායානෙ යපාපයි.

11.

පධානසර මෙතස්ස, ථෙරස්ස'කාසනාමකං;
පටිග්ගහෙත්වා තං සො'පි, සඬ්ඤ්ඤා'දා මහාමතී.

12.

භොගගාමෙ ව තස්සා'දා, භරත්තාලං කිහිම්බිලං;
කතකඤ්ච තුලාධාරං, අන්ධකාරකමෙව ව.

13.

අන්ධකාරං අන්තුරෙලිං, බාලවං ද්වාරනායකං;
මහානිකඨිසීකඤ්චෙව, පෙළහාළං තථාපරං.

14.

එතෙ අඤ්ඤෙ ව සො දත්වා, භොගගාමෙ නරිස්සරො;
දාසි ආරාමිකෙ වෙව, අත්තනො කිර ඤාතකෙ.

15.

තථා ද්විත්තං නිකායානං, විහාරෙ මන්දපච්චයෙ;
දිස්වාපි ව සුත්වා වා, භොගගාමෙ බහු අදා.

16.

බහුනා කිත්තුචුත්තෙන, නිකායෙසු'පි තීසු'පි;
අදා ගාමසහස්සං සො, බහුප්පාදං නිරාකුලං.

17.

අනුස්සරන්තො සො තිණ්ණං, රතනානං ගුණෙ වරෙ;
එකාවලිං ගහෙත්වාන, අක්ඛමාල මකා කිර.

18.

එවං සබ්බජ්ජයොගෙහි, සො'හු ධම්මපරායනො;
සබ්බෙ තමනුසික්ඛන්තා, හෙසු ධම්මකරා නරා.

19.

දම්මො පොත්ථකුට්ඨවො, තස්ස කම්මකරො තදා;
මාටම්බියවිහං කාරෙසි, පධානසරමබ්භුතං.

20.

බුකකල්ලෙ අම්බවාපිං, තන්තවායිකවාටිකං;
ගාමං නිට්ඨිලවෙට්ඨිඤ්ච, තස්සා'දා සො සදා සකං.

21.

කප්පුරපරිවෙණෙ ව, කුරුන්දපිල්ලකෙ තථා;
මහාරාජසරෙ වෙව, පාසාදෙ සො'ව කාරයි.

22.

අඤ්ඤත්ථා'දා තයො ගාමෙ, විහාරෙසු මහාධනො;

පොත්ථසාතවිභයො පඤ්ඤො, විභරෙ ඡෙතනාමකෙ.

23.

සෙනාපතිරාජනාමං, පරිවෙණං සමාපයි;
මහාකන්දො ච දමිළො, පරිවෙණං සනාමකං.

24.

චුල්ලපන්ථං තථා එකො, සෙහාලඋපරාජකං;
උපරාජා සකාරෙසි, සඬ්ඝතිස්සො'පි රාජිනො.

25.

අඤ්ඤෙසු බහවො ආසුං, විභරෙ එවමාදිකෙ;
හස්ස රඤ්ඤො' නුවත්තන්තා, එවං ධම්මිහි පාණිනො.

26.

පාපං වාපි හි පුඤ්ඤං වා,
පධානොයං කරොති යො;
ලො කො තං තං කරොතෙව,
තං විජනෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

27.

ඡෙට්ඨනාමා මහාපුඤ්ඤො, මහෙසී තස්ස රාජිනො;
ඡෙට්ඨාරාමඤ්ච කාරෙසි, හික්ඛුතීනමුපස්සයං.

28.

තස්සා'දාසි ච ද්වෙ ගාමෙ, පක්කපාසාණභූමියං;
තම්බුද්ධං හෙලගාමඤ්ච, ආරාමිකසතං තථා.

29.

අකා මලයරාජාපි, ධාතුගෙහං මහාරහං;
මණ්ඩලගිරිවිහාරමිහි, චෙතියස්ස මහාධනො.

30.

ලොහපාසාදකෙ සො'ව, ඡාදෙසි මජ්ඣකුට්ඨකං;
බොධිතිස්සවිහාරඤ්ච, බොධිතස්සො මහායසො.

31.

දීපෙ මණ්ඩලිකා සබ්බෙ, තත්ථ තත්ථ යථාබලං;
විභරෙ පරිවෙණෙ ච, කාරයිංසු අනප්පකෙ.

32.

තස්ස කාලො නරින්දස්ස, පුඤ්ඤකම්මමයො ඉධ;
අතිවිත්ථාරහිතෙන, සබ්බසො න විචාරිතං.

33.

පුබ්බකොපි කථාමග්ගො, ආකුලො විය භාතීමෙ;
යථාපධානං කථිතං, හෙතුනං උපලක්ඛණං.

34.

අථාපරෙන කාලෙන, පුලත්ථිනගරං ගතො;
වාසං තත්ථෙව කප්පෙසි, කරොන්තො පුඤ්ඤසඤ්චයං.

35.

අතෙකිච්ඡියරොගෙන, සම්ඵුට්ඨො කාලමත්තනො;
මරණස්ස විදිත්ථාන, තමාහුයමහාජනං.

36.

ඔවදිත්ථාන ධම්මෙන, මරණං සො උපාගමි;
මහාජනො මනෙ තස්මිං, බාළ්භසොකො පරොදිය.

37.

කත්ථා ආලභණෙ තස්ස, කිච්චං සබ්බමසෙසනො;
තස්සාලාභණභස්මම්පි, කත්ථා හෙසජ්ජමත්තනො.

38.

රාජා භණ්ඩඤ්ච තං සබ්බං, සබ්බඤ්ච බලවාහනං;
සම්මා ආදාය ගොපෙත්වා, නගරං සමුපාගමි.

39.

ඵචං සොළසමෙ වස්සෙ, රාජා ආසි දිවඬිගතො;
පොත්ථකුට්ඨොපි දම්ළො, රජ්ජං තස්ස විචාරයි.

40.

උපරාජං ගහෙත්ථාන, දායාසිචං බිපාපයි;
චාරකො විහිතුං සම්මා, රක්ඛාවරණ මාදිසි.

41.

විනා රඤ්ඤා න සක්කාති, මෙදිනිං පරිභුඤ්ජිතුං;
ආනෙත්ථා දත්තනාමකං, ධනපිට්ඨප්පධානකං.

42.

උජ්ජන්තං රාජවංසම්හි, රජ්ජෙ තං අහිසිඤ්චිය;

තස්ස නාමං යපෙත්වාන, සයං සබ්බං විචාරයි.

43.

දන්තො සො ධනපිට්ඨිමිහි, විහාරං සකනාමකං;
කාරයිත්වාන පුඤ්ඤානි, අඤ්ඤානිපි සමාවිති.

44.

සමකන්තු සො යත්වා'ව, වස්සද්වය මහුමතො;
පොත්ථකුට්ඨො මනෙතස්මිං, පුන අඤ්ඤමිපි මාණවං.

45.

හත්ථදායං සමාහුය, උණ්හා නගරසම්භවං;
තම්පි රජ්ජෙ හිසිඤ්චිත්වා, යථා පුබ්බං සයංවසී.

46.

කාළදීඝාවිකං කත්වා, පධානසරකං තථා;
පුඤ්ඤමඤ්ඤං ඡමාසෙහි, සො'පි මච්චුවසං ගතො.

47.

ඵවං විදිත්වා බහුපද්දවානි;
ධනානි ධඤ්ඤානි ච වාහනානි;
විහාය රජ්ජෙසු රතිංසප්පඤ්ඤා;
මනුඤ්ඤපුඤ්ඤාහිරතා භවෙය්දුං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

තිරාජකො නාම

චතුරත්තාලිසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්චවත්තාලිසතිම පරිච්ඡෙද

1.

රඤ්ඤො තස්සච්චයෙ රාජා, මාණවම්මො අහොසි සො;
කිං ගොත්තො කස්ස පුත්තො ච, කථං රජ්ජමපාපුණි.

2.

මහාසම්මතවංසමිහි, ජාතො ජාතිගුණාවහො;
පුත්තො කස්සපනාමස්ස, ථූපාරාමස්ස හෙදිනො.

3.

ධීතා මලයරාජස්ස, සඬ්ඝනාමස්ස රාජිනො;
තං ලභිත්වා වසං දෙසෙ, උත්තරෙ ලීනවුත්තිකො.

4.

හත්ථදායනරින්දෙන, තස්මිං අත්ථෙව ධාරිතෙ;
ජම්බුදීපමුපාගම්ම, නරසිභං මහීපති.

5.

ගන්ත්වා වත්වා සකං නාමං, සෙවිතුං තමුපක්කම්;
ආරාධෙසි ච සබ්බෙහි, පයොගෙහි නරාධිපං.

6.

විදිත්වා තස්ස සොහජ්ජං, නෙත්වා හරියමත්තනො;
වාසං තත්ථෙව කප්පෙසි, සෙවමානො දිවානිසං.

7.

සොපි ආරාධිතො තෙන, කණ්ඩුවෙට්ඨි නරුත්තමො;
සබ්බං නෙත්තොව තං රජ්ජං, මහාභොගමදාපයි.

8.

තෙන සංවාසමන්වාය, හරියා සඬ්ඝනාමිකා;
චතස්සො ධීතරො පුත්තෙ, චත්තාරොපි විජායථ.

9.

අථෙකදිවසං රාජා, හත්ථික්ඛන්ධවරං ගතො;
සඤ්චරන්තො යථාකාමං, මාණවම්මෙන එකතො.

10.

නාළිකෙරං පිවිත්වාන, තත්ත්වයොව පිපාසිතො;
මාණවම්මස්ස පාදාසි, මඤ්ඤන්තො අඤ්ඤමෙව තං.

11.

සො තං ගහෙත්වා චිත්තෙසි, සබ්බං පෙස නරාධිපො;
උච්ඡිට්ඨං නාම කිං භොති, සත්තානං පරමත්ථතො.

12.

තස්මා යුත්තං මයාපාතු-මිති චිත්තිය තං පිවි;
එවං භොන්ති මහුස්සාහා, දෙනුකාමාහි බුද්ධිතො.

13.

රාජාපි දිස්වා තං භීතො, තස්සපි තාව සෙසකං;

සයං පිටි තථාහොති, කම්මං පුඤ්ඤචතං සදා.

14.

යථෙසි සකච්චෙසව, තතො පට්ඨාය අත්තනො;
භොජනෙ සයනෙ චෙව, පරිභාරෙ ච වාහනෙ.

15.

එවං තෙසු වසන්තෙසු, යුද්ධත්ථායමුපක්කම්;
චල්ලභො නරසිහෙන, නරසිහො විචිත්තයි.

16.

අයං බො මම සෙවාය, රජ්ජං වංස ගතං සකං;
ලභිස්සාමිති සෙවෙති, රත්තිං දිව මතන්දිතො.

17.

සචෙ සොපි මයා ගන්ත්වා, යුජ්ඣන්තො මරණං ගතො;
තක්කිතං තස්ස මය්හඤ්ච, සබ්බං තමඵලං භවෙ.

18.

එවං චිත්තියතං රාජා, නිවත්තෙත්වා සකෙ පුරෙ;
සයං චල්ලභරාජෙන, කාතුං සඬගාමමාරයි.

19.

මාණවම්මොපි චිත්තෙසි, සචෙ'යං මයි ජීවිති;
රාජා මියති යුද්ධමිහි, කිං ඵලං මම ජීවිතෙ.

20.

විස්සාසො දුක්කතො තෙන, භවිස්සති තථාසති;
සඬගහෙසි කිමත්ථං මං, සමානත්තෙන අත්තනො.

21.

තස්මා යුත්තං මයා ගන්තුං, සහසඬගාම මණ්ඩලං;
සුඛඤ්භි සද්ධිං තෙනෙත්ථ, ජීවිතං මරණංපි වා.

22.

එවං චිත්තිය සන්තද්ධ-බලො භත්ථිවරං ගතො;
ගන්ත්වා දස්සෙසි අත්තානං, සො තං සඬගාම මණ්ඩලෙ.

23.

නරසිභොව තං දිස්වා, භට්ඨතුට්ඨො සමුග්ගිරි;
සභො සන්ථවමෙතස්මිං, කත්තබ්බං මෙ කතං ඉති.

24.
තතො මානස්ස සෙනා ව, සෙනා චෙවස්සරාජිනො;
සෙනං වල්ලභරාජස්ස, විද්ධංසෙසි සමාගතා.
25.
මාණවම්මොපි දස්සෙසි, තභිං පුරත්තමත්තනො;
පරක්කමත්තො දෙවානං, රණෙ නාරායණො විය.
26.
නරසීතොපි සන්තුට්ඨො, මාණවම්මස්ස වික්කමෙ;
ආලිඬගත්වා සිනෙහෙන, ත්වං බො මෙ ජයදො ඉති.
27.
අත්තනො පුරමාගම්ම, කත්වා විජයමඬගලං;
මාණවම්මස්ස සෙනාය, කත්තබ්බං සබ්බමාවරි.
28.
අථෙවං වින්තයි රාජා, කත්තබ්බං මෙ සභායකො;
අත්තනා'කාසි සබ්බඤ්ච, අනණො සො මමජ්ජනො.
29.
ඉණං මමාපි සොධෙමි, කත්වා කත්තබ්බමත්තනා;
කත්තඤ්ඤා කතචෙදීහි, පුරිසා'තීවදුල්ලහා.
30.
අමච්චෙව සන්තිපාතෙත්වා, ඉදං වචනමබ්බවි;
සභායස්ස මමෙතස්ස, කම්මෙ තුම්හෙපි සක්ඛිනො.
31.
මයාපි තස්ස කත්තබ්බං, කම්මං සාධු සුඛාවහං;
උපකාරො හි සාධුනං, ධම්මො පුබ්බොපකාරිනො.
32.
ඵවං චුත්තෙ අමච්චා තෙ, පච්චාහංසු මහීපති;
යං යම්ච්ඡති දෙවොහි, තං තං රුච්චති නො ඉති.
33.
අථ සො මාණවම්මස්ස, සෙනං දත්වා සවාහනං;
සබ්බොපකරණඤ්චෙව, සබ්බකම්මකරෙපි ව.
- 34.

ගච්ඡාති චත්ථා තං යන්තං, සහසෙනායපෙක්ඛිය;
පරිදෙවිත්ථ භූමින්දො, විජ්ජවුත්ථං'ව පුත්තකං.

35.

මාණවම්මොපි ආරුශ්භ, නාවායො ජලධීතට;
න විරෙනෙව ආගම්ම, සමත්තික්කම්ම වෙගසා.

36.

සහ සෙනාය මද්දන්ථො, ලඬ්ඤාදීපමුපවිසි;
තං සුත්ථාන පලායිත්ථ, රාජා දායොපතිස්සකො.

37.

මාණවම්මො පුරං ගන්ත්වා, අහුත්ථාව නරාධිපො;
පලාතමනුබන්ධිත්ථ, පදානුපදමුගතො.

38.

තදා සා දම්මි සෙනා, අස්සොසි කිර සාම්මො;
මහාරොගා'නිභූතොති, සුත්ථා තං සා අපක්කම්.

39.

සුත්ථා දායොපතිස්සො තං, සමාදාය මහාබලං;
මාණවම්මං උපාගම්ම, කාතුමාරහි සංයුධං.

40.

මාණවම්මො ච චිත්තෙසි, සබ්බො සෙනා ගතා මම;
මනෙ මයි සම්ප්ඤ්ඤාය, වෙරිනො මෙ මනොරථං.

41.

ජම්බුදීපංව තස්මා'හං, ගන්ත්වා'දාස බලං තතො;
පුන රජ්ජං ගහෙස්සංති, තස්මා එවමකාසි සො.

42.

ගන්ත්වා පුන'පි දිස්වාන, සභායං නරසිහකං;
ආරාධහන්තො නිපුණං, සක්කච්චං තමුපට්ඨති.

43.

යාව රාජවතුක්කංසො, මාණවම්මො තහිං වසි;
නරසිහො'ථ චිත්තෙසි, මානත්ථද්ධො යසොධතො.

44.

රජ්ජත්ථං මෙ සභා යො මං, සෙවන්තොයෙව අද්ධගො;

වුද්ධො හෙස්සති තං පස්සං, කථං රජ්ජං කරොමහං.

45.

ඉමස්මිං පන වාරස්මිං, පෙසයිත්වා බලං මම;
රජ්ජං තං න ගහෙස්සාමි, කො අත්ථො ජීවිතෙන මම.

46.

එවං චිත්ති ය සො සෙනං, සන්නිපාති ය අත්තනො;
සන්නාහෙත්වා යථා යොගං, දාපෙත්වාන යථාරූපිං.

47.

සයමෙව තමාදාය, සමුද්දතටමාගතො;
නාවායො චිත්තරූපායො, කාරයිත්වා ථීරා බහු.

48.

අමච්චෙ ආහ “එතෙන, සද්ධිං ගච්ඡථ හො” ඉති;
නාවං ආරොහිතුං සබ්බෙ, න ඉච්ඡිංසු තදා ජනා.

49.

තදා සීහො විචිත්තෙත්වා, සයං හුත්වා තිරොහිතො;
අත්තනො පරිහාරං සො, රාජලක්ඛණසම්මතං.

50.

සබ්බං තස්සෙව දත්වාන, අලඬිකාරම්පි අත්තනො;
ආරොපෙත්වාන තං නාවං, ගච්ඡ යත්වාන සාගරෙ.

51.

ඉමං හෙරිංව වාදෙහි, කොට්ඨනාමන්ති යොජයි;
සො’පි සබ්බං තථාකාසි, රාජානො අගමා ඉති.

52.

ආරුහිංසු ජනා නාවං, එකං කත්වා නරාධිපං;
සො තං සෙනඬිගමාදාය, මාණො ගන්තුං සමාරහි.

53.

කෙවලො’පි සමුද්දො සො, අහොහි නගරූපමො;
අථ සො පට්ටනං පත්වා, ඔතරිත්වා සවාහනො.

54.

විස්සාමෙත්වා බලං තත්ථ, වසං කතිපයෙ දිනෙ;
උත්තරං දෙසමාදාය, කත්වා හත්ථගතං ජනං.

55.
අක්ඛොබ්භිය මහාසෙනා, නගරං ගන්තුමාරහි;
පොත්ථකුට්ඨොපි තං සුත්වා, පච්චුග්ගඤ්ඡි මහාබලො.
56.
සංගච්ඡිංසු උභො සෙනා, භින්නවෙලා'ව සාගරා;
මාණවම්මො තතො හත්ථි-මාරුය්හ ගහිතායුධො.
57.
පොත්ථකුට්ඨඤ්ච රාජානං, ද්වෙධා කත්වා පලාපයි;
හත්ථදායං පලායන්තං, දිස්වා ජනපදා නරා.
58.
සීසමස්ස ගහෙත්වාන, මාණවම්මස්ස දස්සයුං;
පොත්ථකුට්ඨොපලායිත්වා, මෙරුකන්දරමාගමි.
59.
තතො තං සාමිකො දිස්වා, සභායො මෙ අයංචිරං;
තස්මා න සක්කා වඩ්ඪෙතුං, ආපදෙ සරණාගතං.
60.
සාමිනො ව සභායස්ස, නිද්දොසොහං කථං භවෙ;
ඉති චිත්තිය පුචං සො, සවිසං බාදියා'මරි.
61.
කුට්ඨකොපි ව තෙනෙව, බාදිත්වා පුචකං මනො;
මාණවම්මස්ස තස්සෙවං, දීපො ආසි අකණ්ටකො.
62.
මාණවම්මො තතො දීපෙ, ඡත්තං උස්සාපයි තදා;
වාරෙත්තො විය තෙනෙව, දුක්ඛං දීපෙ ජනස්ස සො.
63.
පුඤ්ඤකම්මානි සො'කාසි, අනග්ඝානි බහුනි ව;
සමත්ථො කොහි තං සබ්බං, වත්තුං පටිපදං නරො.
64.
කප්පගාමච්ඡයඤ්චෙව, තථා සෙපණ්ණිනාමකං;
පධානරක්ඛෙ ව සිරිං, සිරිසඬ්ඝාදි බොධිකෙ.
- 65.

මහාවංසපාළි
පාසාදං සොච කාරෙසි, පසාදාවහමුත්තමො;
ජාදෙසි ලොහපාසාදං, ථූපාරාමසරං තථා.

66.

ථූපාරාමෙ ච පාසාදං කත්වා'දා පංසුකුලීනං;
ජිණ්ණකං පටිසඬ්ඛාසි ඡත්තං චෙතියමුද්ධනි;
බහවො ජිණ්ණකාවාසෙ තත්ථෙව පටිසඬ්ඛරි.

[එත්ථ මාණවම්මස්ස රජ්ජකථාය උනතා දිස්සති. ඉතො පටියාය
අග්ගබොධිස්ස රජ්ජපටිබද්ධා කථා චිර ඛායති.]

ඡවත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

1.

...වාසං-කත්වා සුලභපච්චයං;
දාසි ධම්මරුචිනං සො, රාජ්නී දීපකම්පි ච.

2.

කාරෙත්වාන පරිච්ඡෙදං, මහානෙත්තාදි පාදිකං;
තෙසමෙව අදා කොථ-වාතෙ සො දෙවතිස්සකං.

3.

වහත්ථලෙ ච සො කත්වා, කදම්බගොනනාමකං;
දෙවපාළිම්භි කත්වාන, ගිරිවිහනගරං තථා.

4.

කත්වා අන්තරසොබ්භම්භි, දෙවනාමං විහාරකං;
රාජමාතිකමාරාමං, කත්වා'දා පංසුකුලීනං.

5.

ගොකණ්ණකවිහාරෙ'කා, පධානසරමෙව ච;
ජිණ්ණගෙහඤ්ච කාරෙසි, වඬ්ඨමානකබොධියා.

6.

සඬ්ඝම්ත්තවිහයෙ වෙව, අඤ්ඤත්ථ ච මහායසො;
තත්ථ තත්ථ විහාරෙසු, නවකම්මකාරයි.

7.

ජබ්බිසති සහස්සානි, සුවණ්ණානං සමජ්ජිය;
ජිණ්ණානි පටිසඬ්ඛාසි, රාජා චෙතියපබ්බතෙ.

8.

තාලවත්ථුවිහාරඤ්ච, කාරෙත්වා පණ්ණහත්තකං;
විහාරස්ස මහාසෙන-නරින්දවහස්ස දාපයි.

9.

ගොණ්ඩිගාමිකවාපිඤ්ච, ඡින්තං ඛන්ධි යථා පුරා;
දානහණ්ඩඤ්ච සො සබ්බං, සබ්බෙසං දාසි පාණිනං.

10.

උපොසථං උපවසති, සද්ධිං දීපජනෙහි සො;
ධම්මඤ්ච තෙසං දෙසෙති, දාතුං ලොකුත්තරං සුඛං.

11.

කම්මං සොවග්ගියං තස්ස, රජ්ජෙ සබ්බො සමාවරි;
යං කරොති මහීපාලො, තං තස්ස කුරුතෙ ජනො.

12.

තස්මා රාජා මහාපඤ්ඤො, ධම්මමෙව සමාවරෙ;
සො නිවුත්ථනිවුත්ථමිහි, යානෙ හොති මහායසො.

13.

සම්පත්තපරිවාරො ච, අන්තෙ ගච්ඡති නිබ්බුතීං;
අත්තත්ථඤ්ච පරත්ථඤ්ච, තස්මා පස්සෙය්‍ය බුද්ධිමා.

14.

අත්තනා යදි එකෙන, විනිතෙන මහාජනා;
විනයං යන්ති සබ්බෙපි, කොතං නාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

15.

පයොගො යො හි සත්තානං, ලොහද්වය හිතාවහො;
සො තෙන අකතො නත්ථි, රත්තන්දිවමතන්දිනා.

16.

අත්තතො සො නිවත්ථානි, වත්ථානි සුබ්බමානි ච;
පංසුකුලිකහික්ඛුනං, වීවරත්ථාය දාපයි.

17.

අට්ඨානවිනියොගොපි, සඬිගහො වා විරූපකො;
සාවජ්ජො පරිහොගො වා, තස්ස නාහොසි සබ්බසො.

18.

යෙ යෙ සත්තා යදා භාරා, තෙසං තං තං සදාපයි;
යෙ යෙන සුඛි භොන්ති, තෙ තෙ තෙන සුඛාපයි.

19.

එවං පුඤ්ඤානි කත්වාන, ඡබ්බස්සානි නරාධිපො;
අගමා දෙවරාජස්ස, සන්තිකං සන්තියාවහො.

20.

අථ තස්ස නුජො රාජා, කස්සපො භොති ඛත්තියො;
සමත්ථො රජ්ජභාරස්ස, වහිතුං පුබ්බවුත්තිනො.

21.

පිතා විය නියං පුත්තං, සො සඬගණ්ඨි මහාජනං;
දානෙන පෙය්‍යාවජ්ජෙන, අත්ථස්ස වරියාය ව.

22.

යානන්තරඤ්ච දාපෙසි, තස්ස තස්ස යථාරහං;
සයං භුඤ්ජිත්ථ භොගෙපි, සබ්බදුක්ඛවිචජ්ජිතො.

23.

භීහිනඤ්චෙව භික්ඛූනං, බ්‍රහ්මණානඤ්ච ඛත්තියො;
වත්තාපයි සකාවාමර, මාසාතඤ්චෙව කාරයි.

24.

මච්ඡතිත්ථෙ දුට්ඨෙ චෙව, ආවාසං හෙළිගාමකං;
වණ්ඡජ්ජගාමමාරාමං, කස්සපාදිගිරිං තථා.

25.

තථා අම්බතනවහඤ්ච, පධානසර මුත්තමං; භොගගාමඤ්ච...
[එත්ථකස්සපස්ස රජ්ජපට්ඨද්ධාය කථාය උභනතා දිස්සති.]

26.

තෙසං සබ්බකනිට්ඨොපි, මහින්දො නාම ඛත්තියො;
සම්පත්තරජ්ජො නාභොසි, රාජා රජ්ජ ධුරන්ධරො.

27.

තස්සපි කිර නිලවිහො, සභායො වීරසත්ථුතො;
මතො පුබ්බෙව තස්මා, සො සරන්තො තං න ඉච්ඡිතං.

28.

අභොරජ්ජම්පි දීපම්හි, න මඤ්ඤිත්ථ සුඛාවහං;

මහාවංසපාළි
අභාවෙන සභායස්ස, සභායා'තීව දුල්ලහා.

29.

තෙනෙව චුත්තං මුනිනා, ධම්මා යෙකෙච්ච ලොකියා;
තථා ලොකුත්තරා චෙව, ධම්මා නිබ්බානගාමිනො.

30.

කල්‍යාණමිත්තං ආගම්ම, සබ්බෙ තෙ භොන්ති පාණිනං;
තස්මා කල්‍යාණමිත්තෙසු, කත්තබ්බො'ති සදා දරො.

31.

ආදිපාදොව සො තස්මා, හුත්වා රජ්ජං විචාරයි;
පාලෙතුංයෙව දීපම්හි, ජීවන්තො විය පාණිනො.

32.

කස්සපස්ස සභාතුස්ස, පුත්තං සො අග්ගබොධිකං;
යථෙත්වා ඔපරජ්ජම්හි, දත්වා භොගමනජ්ජකං.

33.

දෙසං දත්වාන පාවිනං, වසිතුං තත්ථ පෙසිය;
දෙසං දක්ඛිණමාදාසි, රාජ පුත්තස්ස අත්තනො.

34.

මහාපාළිම්හි දානඤ්ච, දාපෙසි දසවාහණං;
සබ්බෙ භොගෙ සමෙ'කාසි, යාවනානං සහ'ත්තනා.

35.

අදත්වා යාවකානං සො, නු කිඤ්චි පරිභුඤ්ජති;
භුත්තං වා සතියා දෙනි, ද්වි ගුණං අත්තභුත්තනො.

36.

සකනාමං සකාරෙසි, හික්ඛුනී න මුපස්සයං;
පාදානගරගල්ලඤ්ච, ආරාම මරියාදකං.

37.

මහින්දතට්ඨාරාමං, සම්පත්ත චතුපච්චයං;
අඤ්ඤම්පි බහුධා කාසි, පුඤ්ඤං පුඤ්ඤගුණෙරතො.

38.

තිණි වස්සානි කාරෙත්වා, රජ්ජමෙව මහාමනි;
ගවෙසන්තො සභායං'ව, දෙවලොකමුපාගම්.

39.

වසන්තො දක්ඛිණෙ දෙසෙ, අග්ගබොධි කුමාරකො;
කෙනාපි කරණියෙන, නගරං ආගතො අහු.

40.

තස්මිං තත්ථ වසන්තමිහි, ආදිපාදො මහින්දකො;
මනො ආසි තතො තස්ස, රජ්ජං භත්ථගතං අහු.

41.

සො තං භත්ථගතං කත්වා, සණ්ඨපෙත්වාන සාසනං;
පාවින දෙසපතිනො, අග්ගබොධිස්ස පෙසයි.

42.

ස ආගන්ත්වා අහු රාජා, සිලාමෙසොති සඤ්ඤිතො;
ඔපරජ්ජෙ කුමාරඤ්ච, අභිසිඤ්චිත්ථ භූපති.

43.

සො රාජා නං නියොජෙත්වා, චිත්තා භාරං විමුඤ්චිය;
භොගෙ භුඤ්ජ්ථ තුම්හෙති, සයං රජ්ජං විචාරයි.

44.

යථායොගං ජනස්සෙස-කාසි නිග්ගහසංගහෙ;
දෙසෙ උබ්බිතයං සබ්බං, මග්ගං පාපෙසි චක්ඛුමා.

45.

ඵවං තෙසු වසන්තෙසු, ඔතාරං පාපකම්මිනො;
න ලහන්තා විචිත්තෙසු, භින්දිතබ්බා ඉමෙ ඉති.

46.

රාජානමුපසඬකම්ම, අවොචුං පිසුනං රහො;
තුචං රාජාසි නාමෙන, රාජා අඤ්ඤො සභාවහො.

47.

උපරාජා අයං රජ්ජං, ගණ්හිස්සති මහාජනං;
සඬගය්හ න විරෙනෙව, හොති රාජා න සංසයො.

48.

තං සුත්වාන මහීපාලො, පරිහිජ්ජි කුමාරකෙ;
කුමාරොපි විධිත්වා තං, වොරො හුත්වාන රාජීන්දො.

49.

පලායිත්වා සකං දෙසං, සඬිගණ්හිත්වා තහිං ජනෙ;
මහන්තං බලමාදාය, කාතුං සඬිගාම මාරහි.

50.

කදලාදිතිවාතමිහි, සඬිගාමො හිංසනො අහු;
ගතො තත්ථ පරාජිත්වා, කුමාරො මලයං වසො.

51.

තතො රාජා කතඤ්ඤ සො, උපකාරං සභාතුනො;
චිත්තෙන්වා රජ්ජදානාදිං, පරිදෙවිත්ථ පාකටං.

52.

කුමාරොපි ච තං සුත්වා, අහොසි මුදුවිත්තකො;
එවං තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, සිනිද්ධන්තං පකාසයුං.

53.

රාජා ගන්ත්වා සයංයෙව, මලයං එකකො වංසො;
කුමාරං තං සමාදාය, ආගමිත්ථ සකං පුරං.

54.

හොති නිස්සංසයං [එවංපි චිත්තො] අතීව සො;
විවාහං තෙන කාරෙසි, ධීතරං සඬිසනාමිකං.

55.

තාය සද්ධිං වසන්තො සො, විස්සත්ථො තෙන රාජිනා;
පහාරං තාය පාදාසි, දුට්ඨො දොසමිහි කිස්මිංචි.

56.

පිතරං සා උපාගම්ම, කරුණං රොදිතම්පති;
අකාරණෙ මං මාරෙති, දින්නො වො සාමිකො ඉති.

57.

සොපි තං සුතමත්තෙව, දුක්ඛතං වත මෙ ඉති;
පබ්බාපෙසි ලහුං ගන්ත්වා, හික්ඛුතී න මුපස්සයං.

58.

අග්ගබොධිසනාමොථ, තස්සා මාතුල පුත්තකො;
සුවිරෙතෙව කාලෙන, තස්සං සා රත්තමානසො.

59.

කාලො'යන්ති විදිත්වාන, තමාදාය පලායිතුං;

අඤ්ඤතො තං ගහෙත්වාන, ගතො ඵකොව රොහණං.

60.

අග්ගබොධිං නරින්දො සො, අග්ගබොධි නමාදිය;
අග්ගබොධිං නිහන්තුං තං, රොහණං තමුපාවිසි.

61.

අග්ගබොධි නිසෙධෙත්වා, අග්ගබොධිං සභාතරං;
අපරෙ පබ්බතෙ හන්තු-මග්ගබොධිං සයං ගතො.

62.

කසිණං රොහණං හත්ථ-ගතං කත්වා මහා බලො;
යුජ්ඣන්තවා තෙන තං ගණ්හි, හරියං සඬ්ඝමත්තතො.

63.

තතො පට්ඨාය සුඛිතා, සමග්ගා තෙ තයො ජනා;
විස්සට්ඨා අඤ්ඤමඤ්ඤසු, විහරිංසු යථාරුචිං.

64.

වාපාරනිං අකාරාමං, තථා මාණග්ගබොධිකං;
සහන්තුද්දෙසභාගඤ්ච, විහාරෙ අනියුත්තරෙ.

65.

හත්ථි කුච්ඡිවිහාරෙ ච, විහාරෙ පුන පිට්ඨිකෙ;
මහාදීපරිවෙණෙ ච, පාසාදෙ වාහදීපකෙ.

66.

ථූපාරාමමිහි ගෙහස්ස, ද්වාරෙ ච පරිජිණ්ණකෙ;
කාසි පාකතිකං තත්ථ, ථම්මෙ ච පරිවත්තයි.

67.

ඵචං කත්වාන පුඤ්ඤානි, පුඤ්ඤානි ච යථාබලං;
චත්තාලීසතිමෙ වස්සෙ, යථාකම්ම මුපාගමි.

68.

අථොපරාජා රාජා'සි, අග්ගබොධි සිරිධරො;
තනයො සො මහින්දස්ස, ආදිපාදස්ස ධිමතො.

69.

සාසනමිපි ච ලොකඤ්ච, සඬ්ගණිත්ථ යථාරහං;
ඔපරජ්ජෙ'හිසිඤ්චත්ථ, මහින්දං පුත්තමත්තතො.

70.

මහාබොධිස්ස කාරෙසි, සරං ජිණ්ණං නවං ථිරං;
ආරාමෙ ද්වෙ ව කාරෙසි, කළන්දං මල්ලවාතකං.

71.

ධම්මකම්මෙහි සක්කච්චං, සොධෙසි ජිනසාසනං;
විනිවිජනන්තො ධම්මෙන, ඡන්දි කුට්ටිකාරකෙ.

72.

භෙසජ්ජඤ්ච ගිලානානං, මඬිගලං වාවමඬිගලං;
ලඬිකාදීපම්හි සකලෙ, සයමෙව විචාරයි.

73.

සලාකහත්තං දාපෙසි, නිකායත්තය වාසිනං;
භොජනං පංසුකුලීනං, අත්තයොග්ගං මහාරහං.

74.

එවමාදීනි කත්වාන, පුඤ්ඤානි සසයං වසී;
චුතො'සි ඡහි වස්සෙහි, පුලත්ථිනගරෙ වසං.

75.

තතො පුබ්බෙව තස්සාසි, පුත්තො සො යුවරාජකො;
මතො කිර තතො රජ්ජං, අපුත්තං තං තදා අහු.

76.

පුත්තො මහින්දො නාමා'සි, සිලා මෙසස්ස රාජිනො;
රජ්ජයොග්ගො මහාපුඤ්ඤො, ලොකසඬිගණ්භ නක්ඛමො.

77.

තස්ස ජාතදිනෙයෙව, රාජා නක්ඛත්තපාඨකෙ;
පුච්ඡිත්වා රජ්ජයොග්ගොති, සුත්වා තෙහි වියාකතං.

78.

දත්වා තෙසං ධනං සාධු, පවත්තිං තං නිගුහයි;
අථ නං සො වයප්පත්තං, කත්වා සෙනාපතිංසකං.

79.

රජ්ජං වස්සෙව කත්වාන, සබ්බං හත්ථෙ සයංවසී;
සො ධම්මෙන විචාරෙසි, රාජ කිච්චං මහාමති.

80.

මනෙපි තස්මිං තස්මා සො, අග්ගබොධාභිධානිනො;
සෙනාපච්චං න ගණ්හිත්ථ, නයඤ්ඤා තස්ස හත්ථකො.

81.

තදා කෙනචි ගන්ත්වා සො, කරණියෙන රාජිනො;
සමුද්දතීරෙ වසති, මහාතිත්ථමිහි පට්ටනෙ.

82.

සුත්වා සො චූළපිතුනො, මරණං වෙගසා'ගමා;
චොරා රජ්ජං ගහෙත්වාන, නාසෙය්‍යං නගරං ඉති.

83.

තතො උත්තරදෙසමිහි, මණ්ඩලිකා සරට්ඨියා;
අවජින්නිත්වාන තං දෙසං, ඡින්නරාජකරං කරුං.

84.

සො තං සුත්වා මහාසෙනො, ගන්ත්වා උත්තරදෙසකං;
සබ්බෙ නිම්මට්ඨිත්වාන, මණ්ඩලී කෙසරට්ඨියෙ.

85.

ගන්ත්වා රඤ්ඤො මතයානං, දිස්වා දෙවිං පරොදිය;
අස්සාසෙත්වා යථාකාලං, ඉදං වචනමබ්‍රවී.

86.

මාවින්තෙසි මහාදෙවී, මතො මෙ සාමිකො ඉති;
රක්ඛිස්සාමි අහං දීපං, තුම්හෙ රජ්ජං කරිස්සථ.

87.

තුණ්හිභූතා'ධිවාසෙත්වා, පියසා පාපබුද්ධිකා;
රහො යොජයි තං හන්තුං, චන්ද්‍රකාමා යථාරූචිං.

88.

සෙනාපති තං ඤාත්වාන, තස්සා'රක්ඛං විධාය සො;
තං පක්ඛියෙහි යුජ්ඣිත්වා, පලාපෙසි මහාජනං.

89.

තතො දෙවිං සබන්ධෙත්වා, පක්ඛිපිත්වාන යානකෙ;
ආදාය තං පුරං ගන්ත්වා, රජ්ජං ගණ්හි සසාධනං.

90.

අත්ථි දජ්ජුළ නාමො'පි,

සිලා මෙසස්ස රාජිනො;
භාගිනෙය්‍යො මහාසෙනො,
ආදිපාදො මහා ධනො.

91.

සො සෙනං සන්තිපාතෙත්වා, වසන්තො කාලවාපියං;
කාතුං සඬගාම මාගඤ්ඡි, සඬගාමප්පදෙසකං.

92.

සෙනාපති පවත්තිං තං, සුත්වා සම්පන්නවාහනො;
දෙව්ඤ්ච තං සමාදාය, අගමා තත්ථ සජ්ජකං.

93.

තෙසං තත්ථසි සඬගාමො, උභින්නං ලොමහංසනො;
ආදිපාදො තදාසෙනං, ඔභීයන්තං සමෙක්ඛිය.

94.

පලායිත්වා ආරුහිත්ථ, අව්ඡසෙලං සවාහනො;
පලාපෙත්වාන තං තත්ථ, සෙනාපති සුඛං වසි.

95.

සුඤ්ඤංති නගරං සුත්වා, මණ්ඩලිකාපි උත්තරෙ;
දෙසෙ සබ්බෙ සමාගම්ම, අග්ගහෙසුං පුරං තදා.

96.

සො හි තෙ පටිබාහෙසි, සුරො ධීරපරක්කමො;
අථාගම්ම පුරං රජ්ජං, විචාරෙසි යථානයං.

97.

හික්ඛුසඬසස්ස ලොකස්ස, මච්ඡානං මිගපක්ඛිනං;
ඤාතීනං බලකායස්ස, කත්තබ්බං සබ්බමාවරි.

98.

පච්ඡා අනු බලප්පත්තො, දප්පුලො මලයං ගතො;
භාගිනෙය්‍යො දුට්ඨෙ චෙව, පක්කොසිත්වාන රොහණා.

99.

රට්ඨෙ ජනපදෙ සබ්බෙ, ආදාය බහුවාහනො;
රත්තියං පුරමාගම්ම, සමුද්දො විය ඔත්ථරි.

100.

බලකායො පුරං රුන්ධි, උග්ඝොසෙන්තො සමන්තතො;
හෙසිතෙන තුරඬිගානං, කොඤ්චනාදෙ නදන්තිනං.

101.

තාළාවචර සද්දානං, කාහළානං රචෙන ව;
ගජ්ජිතෙන හටානඤ්ච, ආකාසං න තදා ඵලී.

102.

තදා සෙනාපති දිස්වා, මහාසෙනං පමොදිය;
ආරොචෙසි අවත්තිං තං, බලකායස්ස අත්තනො.

103.

රාජපුත්තා තයො ඵතෙ, මහන්තං බලමාදිය;
නගරං නො'පරුන්ධිංසු, කින්තු කත්තඛිම මෙත්ථ වො.

104.

ඵචං වුත්තා තමාහංසු, සුරා තස්ස රණත්ථීනො;
දෙවාසෙවා දිනෙයෙව, සෙවකානං න ජීවිතං.

105.

ඵචං භූතෙ සචෙ කාලෙ, ඔභීනා ජීවිහත්ථීනො;
පොසෙසි සාමි කිං කාල-මෙත්තකං නො යථා සුඛං.

106.

වුත්තෙ ඵචං සඋස්සාහො, බලං සජ්ජිය රත්තියං;
උග්ගතෙ අරුණෙ හත්ථී-මාරුය්හ කතකම්මකං.

107.

ද්වාරෙතෙ'කෙන නික්ඛම්ම, පතන්තො අසනී විය;
සද්ධිං යො ධසහස්සෙහි, සඬිගාමං කාසි දුස්සහං.

108.

බලං තං ආදිපාදස්ස, නිජ්ඵොටත්ථා තතො තතො;
සන්නිපාතිය ඵකජ්ඣං, නියත්තිං සම්පවෙදයි.

109.

හතාවසෙසෙ ආදාය, ආදිපාදොපි දජ්ජුළො;
පුඛිඛණ්හෙව පරාජිත්ථා, පලායිත්ථා'ග රොහණං.

110.

රාජපුත්තෙ දුචෙ චෙව, රොහණම්හා තදා ගතෙ;

ජීවග්ගාහං සගාහෙත්වා, තෙ ආදාය පුරං ගතො.

111.

එවං පත්තජයො සුරො, දීපෙ ජාතෙ නිරාකුලෙ;
පාවිනදෙසං සාධෙතුං, පෙසයිත්ථ සවාහනෙ.

112.

තෙපි ගන්ත්වාන දෙසං තං, උත්තරං දෙසමෙව ච;
සාධයිත්වා'විරෙනෙව, සඬගහෙසුං මහාබලං.

113.

රාජාපි තං මහාදෙවිං, හරියං කාසි අත්තනො;
පරිච්චත්තුඤ්ච මාරෙතුං, න සක්කායන්ති චින්තිය.

114.

තෙසං සංවාසමන්වාය, ගබ්භො ආසි පතිට්ඨිතො;
පුත්තං විජායි සාධඤ්ඤ-පුඤ්ඤලක්ඛණසඤ්ඤාත්තං.

115.

රඤ්ඤො සා'තිපියා ආසි, තතො පට්ඨාය සොපි ඛො;
පුත්තස්ස තස්ස පාදාසි, ඔපරජ්ජං සභොගියං.

116.

ධීතා පාවිනදෙසමිහි, ආදිපාදා නිසම්මතං;
විනා සො'යන්ති අම්භාකං, උභො භුත්වාන එකතො.

117.

ද්වීසු පස්සෙසු සෙනඤ්ච, සමාදාය මහාධනං;
සන්ධිංභාතරමාභුය, කත්ථාරොහණ දෙසතො.

118.

ගඬගාතීරමිහි වාසං තෙ, කප්පයිංසු මහබ්බලා;
රාජා සබ්බං නිසම්මෙ'තං, මණ්ඩලීකෙ තහිං තහිං.

119.

ආරාධෙත්වා ගහෙත්වාන, දුට්ඨෙ මාරිය කෙවන;
රක්ඛං දත්වාන නගරෙ, කත්තබ්බං සාධුයොජීය.

120.

මහාසෙනඬගමාදාය, මහෙසිඤ්ච තමාදිය;
බන්ධාවාරං නිවෙසෙති, මහුම්මාරමිහි ගාමකෙ.

121.

තස්සාගමනමඤ්ඤාය, ආදිපාදාපි තෙ තයො;
කොවිළාරච්ඡයෙ ගාමෙ, මහායුද්ධං පවත්තයුං.

122.

අථ රාජා මහාසෙනො, සමුග්ගාතෙසි තං බලං;
දස්සුළො සො පලායිත්ථ, ආදි පාදා දූවෙ හතා.

123.

තත්ථාපි ලද්ධවිජයො, පුරමාගම්මභූමිපො;
රාජකිච්චං විචාරෙසි, මහාදානං පවත්තයි.

124.

මහාබොධි දුමින්දස්ස, මහාවෙතිත්තයස්ස ච;
ධාතුනම්පි ච සක්කච්චං, මහාපූජාමකාරයි.

125.

රොහණං සමුපාගම්ම, දස්සුළො සො තමාගතො;
බලං සම්පට්ඨපාදෙසි, යුජ්ඣකිතුං පුන රාජිනා.

126.

රාජා සො පුත්තනත්තානං, දෙසං කාතුං නිරාකුලං;
ථූපාරාමම්භි සබ්බෙසි, සන්තිපාතිය භික්ඛවො.

127.

අඤ්ඤෙපි ච මහාපඤ්ඤ, යුත්තා යුත්තිවිසාරදෙ;
රාජධම්මෙසු සබ්බෙසු, නිපුණො නයකොවිදො.

128.

ආරොචෙත්වා පවත්තිං තං, තෙහි සම්මා පකාසිතො;
චතුරභිගමහාසෙනො, සබ්බූපකරණානුගො.

129.

දීපෙ සබ්බත්ථ යොජෙත්වා, කත්තබ්බං නගරෙපි ච;
නික්ඛන්තො න විරෙනෙව, අගමා මාරපබ්බතං.

130.

සම්මද්දිත්වාන තං දෙසං, බිජ්ජං පබ්බතමාරුභී;
තං දිස්වා රොහණෙ සබ්බෙ, භීතා තං වසමාගමුං.

131.

තතො සන්ධිං කරිත්වාන, දප්පුලෙන සදප්පකො;
හත්ථි අස්සෙ ච මණයො, ගහෙත්වා තස්ස හත්ථතො.

132.

ගාල්භගඬිගඤ්ච කත්වාන, සීමං රොහණභොගිනං;
ඔරගඬිගං සමාදාය, රාජභොගමකාරයි.

133.

දීපමෙවං මහාතෙජො, කත්වා විගතකණ්ටකං;
එකාතපත්තො ආගම්ම, පුරං වසි යථාසුඛං.

134.

පරිවෙණං සකාරෙසි, රාජා දාමවිහාරකං;
තථා සන්තිරතිත්ථඤ්ච, පුලත්ථිනගරෙ විභු.

135.

මහාලෙඛඤ්ච කාරෙසි, පරිවෙණමහයා චලෙ;
තථා රතනපාසාදං, තථෙව සුමනොහරං.

136.

අනෙකභූමං කාරෙත්වා, වෙජයන්තමිවාපරං;
තථා සතසහස්සෙහි, තීහි වෙව මහාධනො.

137.

ජම්බොනදතුවණ්ණස්ස, සහස්සෙහි ච සට්ඨිහි;
බිම්බං සත්ථුස්ස කාරෙත්වා, නග්ගං චූළාමණියුතං.

138.

සූජං සබ්බොපහාරෙන, කාරෙත්වාන මහාරහං;
පාසාදමහතෙ සබ්බං, රජ්ජං ඔස්සජ්ජි අත්තනො.

139.

බොධිසත්තඤ්ච කාරෙත්වා, රාජානං සුමනොහරං;
සණ්ඨපිත්ථසිලා මෙසෙ, වාරුං හික්ඛුනුපස්සයෙ.

140.

ථූපාරාමමිහි ථූපස්ස, කාසි සොවණ්ණකඤ්චුකං;
පට්ටං කත්වා විචිතත්ථං, රජතං අත්තරන්තරා.

141.

තස්මිංයෙව ච පාසාදං, පරිජිණ්ණං සකාරයි;

අභිධම්මං කථාපෙසි, කාරාපෙත්වා මහාමහං.

142.

මහාථෙරෙන සතිමා, හෙමසාලිනිවාසිනා;
තත්ථ පොක්ඛරණිඤ්චස්ස, පරිභොගාය කාරයි.

143.

ජිණ්ණෙ දෙවකුලෙ කත්වා, බහුකෙ තත්ථ තත්ථ සො;
දෙවානං පටිමායො ච, කාරයිත්ථ මහාරහා.

144.

බ්‍රාහ්මණානඤ්ච දත්වාන, පච්චග්ගං රාජභොජනං;
පායෙසි ඛිරං සොවණ්ණ-තට්ටකෙහි සසක්ඛරං.

145.

උසහෙ පඬිගුලානඤ්ච, ජීවිකඤ්ච සදාපයි;
දම්මොත්තමානු පාදාසි, අස්සෙ ගොණෙ අගණ්හතං.

146.

අනාථා යෙ සලජ්ජා ච, තෙ ච සඬිගණ්හි සො රහො;
අසංගහිතො දීපම්හි, නත්ථි තෙන යථාරහං.

147.

දාතබ්බොති කථං ගුන්ත-මහාරො සො විචිත්තිය;
සස්සෙ ඛිරගතෙ'දාසි, තෙසං බෙත්තසහස්සකෙ.

148.

කාලවාපිම්හි සො වාරි-සම්පාතං කාරයි ථිරං;
පුඤ්ඤමෙවං විධං තස්ස, අප්පමෙය්‍යං බහුං කිර.

149.

තස්ස පුත්තො තදා ආසි, යුවරාජා දිවඬිගතො;
ජාතො සෙනාපති කාලෙ, අපරො අත්ථි දාරකො.

150.

තං රාජා රාජපුත්තෙහි, හීතො රාජාරහො ඉති;
මාරෙතුං තං න සක්කොන්ති, වඩ්ඪපෙසි යථා තථා.

151.

අරීහි නගරෙ රුද්ධෙ, පිතරං සො කිරෙකදා;
උපසඬිකම්ම යාවිත්ථ, සඬිගමාවචරං ගජං.

152.

සො දාපෙසි මහානාගං, සොරං මාරකරුපමං;
කතහත්ථං බලඤ්චෙව, සබ්බායුධ විසාරදං.

153.

කාලොයමිති මන්ත්වා සො, බන්ධිත්වා ඡුරිකං තදා;
කුඤ්ජරං වරමාරුශ්භ, නික්ඛම්ම නගරා බහි.

154.

විද්ධංසෙත්වා බලං සබ්බං, දුජ්ජයං ජයමග්ගහි;
රාජා දිස්වා පසන්තො තං, සෙනාපච්චඤ්ච තස්ස'දා.

155.

එසොච කිර ගන්ත්වාන, සබලො දෙසමුත්තරං;
පලාපෙසි සසෙනං තං, ආදිපාදඤ්ච දජ්ජලං.

156.

බද්ධවෙරො තතො'හොසි, දජ්ජලො තමහි සාධුකං;
මහාඋම්මාරයුද්ධමහි, දිස්වා තමනිකොධවා.

157.

සීසං පෙසෙසි තං හන්තුං, හත්ථිමාරුළ්භමත්තනා;
ඔවිජ්ඣය පලාපෙසි, තමෙස සකදන්තීනා.

158.

දිස්වා තමනිසන්තුට්ඨො, අඤ්ඤෙසඤ්ච අභාවතො;
රජ්ජයොගෙ අදා තස්ස, උපරාජත්තමත්තනො.

159.

එවං විසති වස්සානි, දීපමෙතං සුභුඤ්ජිය;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මස්ස, භුඤ්ජිතුඤ්ච දිවඬිගතො.

160.

එවං අනෙකෙහි නයෙහි ථද්ධා;
ජනස්ස දුක්ඛෙහි විරූපකෙහි;
හොගා විනස්සන්ති බණ්ණ න සබ්බෙ;
අහො තහිංයෙව රමන්ති බාලා.

සුජනජපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ජ රාජකො නාම

සත්තවත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද
පඤ්චරාජකො

1.
අව්වයෙ පිතුනො රාජා, උපරාජා අහොසි සො;
සමත්ථො සක්කුමිත්තානං, කාතුං නිග්ගහ සංගහෙ.
2.
සෙනා නාමසි සප්පඤ්ඤා, මහෙසි තස්ස රාජිනො;
බුද්දපුත්තා පියා'තිව, රඤ්ඤො කලායාණදස්සනා.
3.
අදාසි යුවරාජත්තං, ජෙට්ඨපුත්තස්ස අත්තනො;
ආදිපාදේ'පරෙකාසි, රාජිනීපි ව ධිතරො.
4.
දත්වා යානන්තරං රාජා, තෙසං තෙසං යථාරහං;
ජනං සඬගහවත්ථුහි, සඬගහෙසි චතුහිපි.
5.
අථ කෙනාපි සො ගන්ත්වා, හෙතුනා මණ්හිරකං;
වසන්තො කිර අස්සොසි, පච්චන්තො කුපිතො ඉති.
6.
තතො සෙනාපතිඤ්ඤෙව, ජෙට්ඨපුත්තඤ්ඤෙව අත්තනො;
ගන්ත්වා සාධෙථ තං දෙස-මිති පෙසෙසි සජ්ජකං.
7.
තෙසු තත්ථොපයාතෙසු, පිසුනා හෙදචිත්තකා;
චත්වා යංකිඤ්චි හින්දිංසු, තෙ උහොපි නරාධිපෙ.
8.
තතො ද්වෙ වෙරිතො හුත්වා, දෙසං ගණ්හිතුමාරහං;
රාජා සුත්වා ඛණෙනෙව, දුරතිස්ස මුපාගමි.
9.
තෙ උහො තත්ථ සාතෙත්වා, තෙසං සබ්බං සමාදිය;
හන්ත්වා තං පක්ඛියෙ සබ්බෙ, පුළුත්ථිතගරං ගමි.

10.
තදා රොහණදෙසමිහි, හොගාධිපතීනො සුතො;
දායාසිවාදිපාදස්ස, මහින්දො නාම ඛත්තියො.
11.
පිතුනො සො'පරිජ්ඣත්වා, රඤ්ඤො සන්තිකමාගමා;
දිස්වා රාජාපි සන්තුටියො, තං සඬගණ්හි යථාරහං.
12.
තෙන මෙත්තිං ථීරං කාතුං, ධීතරං දෙව නාමිකං;
තස්ස දත්වාන පාහෙසි, බලං රොහණමෙවසො.
13.
සො ගන්ත්වා රාජසෙනාය, මද්දාපෙත්වාන රොහණං;
ජම්බුදීපං පලාපෙත්වා, පිතරං රොහණං ලභි.
14.
මහාවිහාරෙ කාරෙසි, සලාකග්ගං ථීරං සුභං;
බොලක්ඛියමුනින්දස්ස, පරිහාරාය දාපයි.
15.
මහානාමවිහයං ගාමං, පුජයිත්වා යථාබලං;
වඩ්ඪමානදුමින්දස්ස, ජිණ්ණං ගෙහඤ්ච කාරිය.
16.
රුක්ඛණත්ථාය තස්සා;දා, කොට්ඨාගාමං බහුදයං;
නීලාරාමස්ස පාදාසි, කාළස්සං නාම ගාමකං.
17.
ලොහරූපස්ස පාදාසි, ආරාමස්ස ච ගාමකං;
ජිණ්ණඤ්ච පටිසඬ්ඛාසි, පටිමායො ච කාරයි.
18.
පාසාදෙ වෙනියො වෙව, විහාරෙ ච අනප්පකෙ;
පුළුත්ථිනගරෙ'කාසි, වෙජ්ජසාලං මහාදයො.
19.
තථා පණ්ඩා වියඤ්චෙව, හොගගාමසමායුතං;
පිට්ඨසප්පිනමන්ධානං, සාලායො ච තභිං තභිං.
- 20.

පොත්ථකෙසු ලිඛාපෙත්වා, අට්ටෙ සම්මා විනිච්ඡිතෙ;
රාජගෙහෙ යපාපෙසි, උක්කොට්ඨාසයෙන සො.

21.

නාගවඨ්ඨනනාමස්ස, භොගගාමෙ බහු අදා;
ලෙබ්බේ පුබ්බෙ න වාරෙත්වා, පාලෙත්වා පුබ්බසාසනං.

22.

පිතරා ච මහාදානං, පුඤ්ඤමඤ්ඤමපි වා කතං;
සබ්බං තමවිනාසෙත්වා, නිච්චං සො රක්ඛි සාදරො.

23.

මහෙසි ච මහාරඤ්ඤො, පුඤ්ඤානි බහුකාරයි;
කණ්ටකං වෙනියං කාසි, දෙවී වෙනියපබ්බතෙ.

24.

කාරෙත්වා ජයසෙනඤ්ච, පබ්බතං ගාමිකස්සදා;
භික්ඛුසඨ්ඨස්ස සා ගාමං, මහුම්මාරඤ්ච තස්ස දා.

25.

සිලාමෙඝවිහයං කත්වා, භික්ඛුනීනමුපස්සයං;
සිලාමෙඝවිහයෙ දාසි, භික්ඛුනීනඤ්ච පච්චයෙ.

26.

ගාමායෙ'සුං පුරාකීතා, විහාරො තත්ථ සාධනං;
දත්වා තෙ මෙ චයිත්වාන, විහාරස්සෙව දාපයි.

27.

ජාදයිත්වා මහාරුක්ඛෙ, සබ්බෙ වෙනියපබ්බතෙ;
නානාරාගෙ ධජෙ වෙව, පටාකායො ච පුජයි.

28.

පුබ්බාරාමකභාගමිපි, පාසාදං පටිසඬ්ඛරි;
උස්සානවිට්ඨිං දුබ්භොගං, සුභොගං තස්ස කාරයි.

29.

විහාරං ගිරිභණ්ඩඤ්ච, නට්ඨං පාකතිකං කරි;
භොගගාමෙ ච දාපෙසි, භික්ඛුනං තත්තිවාසිනං.

30.

අම්බුයානම්භි ආවාසං, කත්වා දප්පුළපබ්බතං;

භික්ඛූනං තිසතස්සා' දා, සම්පන්නචතුපච්චයං.

31.

කාරෙත්වා නීලගල්ලඤ්ච, ආරාමං සො මනොරමං;
දකචාරං බහුජ්ජාදං, තස්ස දාපෙසි කාරිය.

32.

අරිකාරි විහාරෙ ච, පටිසඬ්ඛාසි ජිණ්ණකං;
සලාකග්ගඤ්ච පාසාදං, අපුබ්බංයෙව කාරයි.

33.

වාහදීපෙ සකාරෙසි, සෙනග්ගබොධිපබ්බතං;
ධම්මං තීසු නිකායෙසු, වාචයිත්ථ බහුස්සුතෙ.

34.

ගණ්භාපෙසි ච භික්ඛූනං, අයොපත්තෙසු ගණ්ඨකෙ;
පුඤ්ඤන්ති චුත්තං සබ්බං සො, න කිඤ්චි පරිවජ්ජයි.

35.

කුලීනානමනාථානං, ඉත්ථීනං' දා පිළන්ධනං;
භොජනං භොජනත්ථීනං, බහු සො දාසි රත්තියං.

36.

ගුන්තං සස්සානි පාදාසි, කාකාදීනඤ්ච භත්තකං;
තණ්ඩුලඤ්ච කුමාරානං, මධුචාණිතසංයුත්තං.

37.

ඵචං පුඤ්ඤානි කත්වාන, නරින්දො සො සපාරිසො;
භුත්වා පඤ්චසු වස්සෙසු, මෙදිනිං සම්පරිච්චජි.

38.

තතො තස්ස සුතො ආසි, සීහළානං රථෙසතො;
සබ්බරූපගුණොපෙතො, මහින්දො නාම බත්තියො.

39.

සො ධම්මිකසීලාමෙසො, ඉච්චාසි ධරණිතලෙ;
ධම්මදීපො ධම්මධජො, සුද්ධධම්මපරායනො.

40.

පුබ්බකෙහි නරින්දෙහි, කතං ධම්මපථානුගං;
සබ්බං කාසි අභාපෙත්වා, අධම්මං තු විවජ්ජයි.

41.
රාජාරතනපාසාදෙ, කාතුං සො නවකම්මකං;
සබ්බකාලෙසු දාපෙසි, ගෙට්ඨම්බදකචාරකං.
42.
ජිණ්ණඤ්ච පට්ඨබ්බාසි, පුඤ්ඤකම්මකාසි ව;
රජ්ජං කත්වාන චතුසු, වස්සෙසු නිධනං ගතො.
43.
අග්ගබොධි තතො රාජා, ඡත්තං උස්සාපයි පුරෙ;
කාරෙන්තො සබ්බසත්තානං, හිතං සුබ්බසෙසතො.
44.
ධාතුපුජං සකාරෙසි, සත්ථුසබ්බගුණාරහං;
පිනාමහකතස්සා'පි, සම්බුද්ධස්ස මහාමහං.
45.
උදයග්ගාදිබොධිඤ්ච, පරිවෙණං සකාරයි;
නාමං ගහෙත්වා පිතුනො, අත්තනො ච නරාධිපො.
46.
සහොගං පරිවෙණඤ්ච, කත්වා තං භූතනාමකං;
සකාවරියකස්සා'දා, භික්ඛුනං තිසතස්ස ව.
47.
රාජසාලාය දාපෙසි, චූළවාපියගාමකං;
ගාමද්වයඤ්ච දාපෙසි, කාළුලමල්ලවාතකෙ.
48.
පවෙසං විනිවාරෙසි, උපොසථදිනෙසු සො;
මච්ඡමංසසුරාදීනං, අත්තොනගරමත්තතො.
49.
භික්ඛු වා වෙනියෙ වා සො, වන්දිත්වා නික්ඛමං තතො;
වාලුකා හා විනස්සන්තු, ඉති පාදෙසු වොධයි.
50.
යං යං සොවග්ගියං කම්මං, කම්මං නිස්සරණවහං;
වත්ථුත්තයෙ පසන්තො සො, කම්මං තං සබ්බමාවරි.
- 51.

මාතුපට්ඨානනිරතො, රත්තින්දිවමහොසිසො;
ගන්ත්වා තස්සා උපට්ඨානං, පාතොව කිර භූපති.

52.

සීසං තෙලෙන මක්ඛෙන්වා, උඛ්ඛට්ටෙන්වාන ජල්ලිකං;
නබ්බෙ විසුද්ධෙ කත්වාන, නභාපෙත්වාන සාදරං.

53.

අවිජාදෙන්වා නවං වත්ථං, සුඛසම්ඵස්සමත්තනො;
වත්ථං ඡඩ්ඞිතමාදාය, පෙල්ලෙන්වා සයමෙව තං.

54.

තස්ස තොයෙන සිඤ්චිත්වා, සීසං සමකුටං සකං;
ගන්ධමාලාහි තං සම්මා, චෙතියං විහ පුජිය.

55.

නමස්සිත්වාන තික්ඛත්තුං, කත්වා තං සො පදක්ඛිණං;
දාපෙත්වා පරිසාය'ස්සා, වත්ථාදීනි යථාරූචිං.

56.

සහත්ථෙතෙව භොජෙන්වා, භොජනං තං මහාරහං;
භුත්ථාවසෙසං භුඤ්ජිත්වා, සමාකිරියමත්ථකෙ.

57.

භොජෙන්වා පරිසං තස්සා, රාජභොජනමුත්තමං;
සජ්ජෙන්වා වාසගෙහඤ්ච, සුගන්ධපරිවාසිතං.

58.

සහත්ථා පඤ්ඤපෙත්වාන, සයනං තත්ථ සාධුකං;
පාදෙ ධොවිය මක්ඛෙන්වා, ගන්ධතෙලෙන සණ්ඨකං.

59.

සම්බාහෙන්තො නිසීදිත්වා, කත්වා නිද්දමුපෙතකං;
කත්වා පදක්ඛිණං මඤ්චං, තික්ඛත්තුං සාධුවන්දිය.

60.

ආරක්ඛකෙ නියොජෙන්වා, දාසෙකම්මකරෙපි ව;
තස්සා පිට්ඨිමකත්වාන, අපක්කමෙව පිට්ඨිතො.

61.

යත්වා අදස්සනෙ යානෙ, තික්ඛත්තුං පුන වන්දිය;

සන්තුට්ඨො තෙන කම්මෙන, සරත්තො තං පුනප්පුනං.

62.

ගෙහං යාති සජීවන්තං, එවමෙව උපට්ඨති;
එකදා දාසවාදෙන, වන්දිත්වා දාසමත්තනො.

63.

තෙනත්තනො කථාපෙසි, බමාපෙතුං සයං වවො;
අත්තානං භික්ඛුසඬ්ඨස්ස, දාපයිත්වාන මාතරා.

64.

ධනමත්ථග්ගනං ඤාත්වා, භුජිස්සො ආසි බුද්ධිමා;
එවං පුඤ්ඤපරො හුත්වා, කත්වා දීපස්ස සඬ්ගහං.

65.

එකාදසහි වස්සෙහි, දෙවලොකමුපාගමී;
තස්සානුජො දප්පුළො'ථ, රාජා හොසි තදව්වයෙ.

66.

සබ්බං පුබ්බකරාජුතං, වරියං සො සමාවරී;
තදා මහින්දනාමස්ස, පුත්තාරොහණසාමිනො.

67.

පිතරා නිහවා'ගඤ්ජුං, රාජානං මාතුලං සකං;
සො තෙ දිස්වා පවත්තිං තං, සුත්වා දත්වා මහාබලං.

68.

පාහෙසි පිතරා යුද්ධං, කාතුං ඛන්ධු භිතෙ රතෙ;
මහින්දොපි තථාභාවං, විදිත්වා රොහණාධිපො.

69.

යුද්ධං පටිපදෙයෙව, තෙසං'කාසි මහාබලො;
තෙ උහොපි පලායිංසු, දත්වා සෙනාය නායකං.

70.

පුතාගන්ත්වා මහීපාලං, සෙවමානා ඉධා'වසුං;
පිතාපි තෙන සන්තුට්ඨො, අඤ්ඤෙන සකඛන්ධුනා.

71.

යුජ්ඣන්තො මරණං ගඤ්ජී, ඤාතිසොපි මනො කිර;
තදා'දා භාගිනෙයාස්ස, රාජා කිත්තග්ගබොධිනො.

72.

සබ්බරූපගුණොපෙතං, ධිතරං දෙව නාමිකං;
සො දස්සුළං යිපෙත්වාන, සෙවත්ථං තස්ස රාජිනො.

73.

සයං සෙනඬිගමාදාය, රොහණං සමුපාගමි;
රොහණාධිපති භුත්වා, සබ්බාකාරසමප්පිනො.

74.

පුත්තධිතාහි වඩ්ඪෙත්තො, වාසං තත්ථෙව කප්පයි;
රාජාකාසි දුමින්දස්ස, සරං ජිණ්ණං නවං ටීරං.

75.

සොවණ්ණබ්බිතං කම්මං, මඬිගලෙන ච තස්ස සො;
අත්තනො රාජභාවස්ස, සත්ථුපාරමිතාය ච.

76.

සම්මානුච්ඡවිකං කත්වා, මහාපූජං පවත්තයි;
ජිණ්ණං කාරෙසි පාසාදං, හත්ථිකුච්ඡිවිහාරකෙ.

77.

වාහදීපස්ස ආරාමං, ලාවරාවඤ්ච පබ්බතං;
විහාරෙ ජෙතනාමෙ ච, කත්වා සොවණ්ණයං මුනිං.

78.

වඩ්ඪෙත්වා බොධිගෙහමිහි, පූජංකාසි අවිත්තියං;
අනුසංවච්ඡරං දීපෙ, වත්ථදානං පවත්තයි.

79.

මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪෙසි, හත්තග්ගමවලොකයි;
තුලාභාරඤ්ච දාපෙසි, ජිණ්ණඤ්ච පටිසඬ්ඛරි.

80.

වාරිත්තං පුබ්බරාජුනං, පාලෙසි මනවජ්ජියං;
තස්සා'සි වජිරො නාම, සෙනාපති මහාපති.

81.

කච්ඡවාලං සකාරෙසි, ආරාමං පංසුකුලිනං;
ථුපාරාමමිහි ථුපස්ස, සරං ඡාදෙසි සාධුකං.

82.

ඉට්ඨකාහි සුවණ්ණාහි, හෙමද්වාරෙ ච කාරයි;
එවං සොළසවස්සානි, කත්වා රජ්ජං නරාධිපො.

83.

අගමා සබ්බසත්තානං, ගත්තබ්බං දෙසමෙව සො;
තස්මිං රාජ්නි සම්පත්තෙ, දෙවලොකං තදා අහු.

84.

අග්ගබොධිසනාමො'ථ, ආණාහෙරිං වරාපයි;
පිතා තස්ස සභාතුස්ස, පුත්තං මහින්දනාමකං.

85.

රජ්ජත්ථං සකපුත්තානං, ආදිපාදං න කාරයි;
ආදරං සො සබන්ධුනං, කනිට්ඨානම්පි කාතවෙ.

86.

අසහන්තො පලායිත්ථ, පරතීරං සමාකුලො;
තෙ සමාගමනං සුත්වා, පෙසයිත්වා මහාබලං.

87.

කාරෙත්වා යුද්ධමෙතෙහි, සීසං තෙසං සගණ්භයි;
නිකායෙසු විචාරෙත්වා, කත්තබ්බං සබ්බමෙව සො.

88.

දීපෙ'පි සකලෙ කාසි, පාපාචාරනිචාරණං;
භික්ඛු චූළචිහාරෙසු, යාගුං ගණ්භන්ති සබ්බදා.

89.

මහාවිහාරෙ තං සුත්වා, රාජා නිබ්බන්තමානසො;
කණ්ඨපිට්ඨිමහාගාමං තථා යාබාලගාමකං.

90.

තෙලගාමං බහුදඤ්ච, දකචාරං පදාපිය;
යාගුං ගහෙතුං යොජෙසි, විහාරෙසු'පි භික්ඛවො.

91.

තතො පට්ඨාය තං යාගුං, සබ්බෙ ගණ්භිංසු සාදරා;
දීපෙ හෙරිංච රාජෙත්වා, සන්තිපාතිය යාවකෙ.

92.

සුවණ්ණං සොපදාපෙසි, යථිච්ඡං දිවසත්තයං;

එවමාදිං ස කත්වාන, පුඤ්ඤවං වස්සෙහි තීහි ව.

93.

වත්ථුත්තයපසාදස්ස, එලං පස්සිතුමත්තනො;
රාජා දිබ්බෙන යානෙන, ගච්ඡන්තො විය සො මරි.

94.

එවං අනිච්චා වත සබ්බදෙහිනො;
සබ්බඤ්ඤනොපෙව මුපෙති මච්චුං;
පහාය තස්මා භවරාගජාතං;
බුධො සුබුද්ධිවිභවෙ භවෙය්‍ය.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

සත්තවත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

අට්ඨවත්තාලීසතිම පරිච්ඡෙද

එකරාජකො

1.

තතො තස්සා'නුජො සෙනො, ඡත්තං උස්සාපයි පුරෙ;
පියං'ව පුත්තං පස්සන්තො, සත්තෙ සබ්බෙ මහාධනො.

2.

වරියං පුබ්බරාජුනං, සමාවරි යථාහතං;
අපුබ්බම්පි ව වත්තෙසි, වරියං ධම්මසංහිතං.

3.

හික්ඛුනං හික්ඛුනීනඤ්ච, ඤාතීනං දීපවාසිනං;
මච්ඡානං මිගපක්ඛීනං, කත්තබ්බං ස සමාවරි.

4.

මහින්දං පරතීරං සො, ගතං යොජියමාරයි;
එවං සො සුචිසොධෙසි, රජ්ජපච්චත්ථිකෙ'බ්බෙ.

5.

මහාදානං පවත්තෙසි, යාවකානං ධනෙසිනං;
හික්ඛුනං බ්‍රාහ්මණානඤ්ච, මනුඤ්ඤං රාජභොජනං.

6.
අහෙසුං අනුජාතස්ස, මහින්දො කස්සපො තථා;
උදයොති තයො තෙසු, මහින්දො යුවරාජකො.
7.
හුත්වා තස්සානුවත්තන්තො, සක්කච්චං තමුපට්ඨති;
සඬ්ඝානාමාසි රාජස්ස, හරියා තස්ස රාජ්ඨී.
8.
කීළනත්ථං සමුද්දස්ස, ගතෙ රාජ්ඨී පට්ටනං;
උදයො ආදිපාදොසො, ඔහීනො නගරෙ තදා.
9.
නාලනාමං ගහෙත්වාන, ධිතරං මාණිලානියා;
රක්ඛිතං රාජරක්ඛාය, පුළුත්ථිනගරං අගා.
10.
රාජා තස්මිං අකුජ්ඣිත්වා, සන්ධිං කත්වා අකුජ්ජියං;
මහාදීපාදං පෙසෙත්වා, තොසත්වා තං ඉධානයි.
11.
ඵචං සමග්ගා තෙ ආසුං, තතො පට්ඨාය ඛත්තියා;
රක්ඛන්තා සාසනං ලොකං, වසිංසු සුසමාහිතා.
12.
තතො කෙනචි කාලෙන, පණ්ඩුරාජා මහාබලො;
ජම්බුදීපා ඉධා'ගම්ම, දීප ගණ්හිතුමාරහි.
13.
රාජා සුත්වා මහාසෙනං, පෙසුයිත්ථ තදන්තිකං;
අමච්චානං විවාදෙන, ථද්ධොතාරො නාරාධිපො.
14.
පණ්ඩුරාජා විනාසෙත්තො, සබ්බං තං දෙසමුත්තරං;
ඛන්ධාවාරං නිවෙසෙසි, මහාතාලිතගාමකෙ.
15.
වසන්තා දම්මො ඵත්ථ, බහවො යෙ තහිං තහිං;
සබ්බෙ තං පක්ඛියාහෙසුං, තතො සො බලවා අහු.
- 16.

තත්ථ ගන්තා මහාසෙනා, රඤ්ඤො යුජ්ඣිතුමාරහි;
හත්ථික්ඛන්ධගතො පණ්ඩු-රාජාපි සමුපාවිසි.

17.

අහු දමිලසෙනාසා, පස්සන්ති සාමිනො මුඛං;
සම්පත්තබ්බලහුස්සාහා, තදත්ථෙ චත්තජීවිතා.

18.

දීපසෙනා තු සාමින-මහාවෙන නිරුස්සුක්කා;
යුජ්ඣන්ති පරිහින්දිත්වා, පලායිත්ථ තතො තතො.

19.

ඔතරිත්ථමහාසෙනා, පණ්ඩුරාජාස්ස තඨබණ්ණෙ;
මාරසෙනාව ගච්ඡන්ති, විවුණණෙන්ති මහාජනං.

20.

රාජා සෙනාය හින්තත්තං, සුක්කා සබ්බං සමාදිය;
හත්ථසාරං පුරං හිත්වා, මලයාහිමුඛො ගතො.

21.

තතො හත්ථිං සමාරුය්හ, යුවරාජා මහින්දකො;
යුජ්ඣන්තො සකසෙනාය, පලාතත්තං සමෙක්ඛිය.

22.

එකෙනමෙ න සක්කා වෙ, සබ්බෙ එතෙහි මාරිතුං;
එතෙසං න ච නිවානං, හත්ථෙසු මරණං සුඛං.

23.

තස්මා වරං මෙ මරණං, මයා එවෙති චිත්තිය;
හත්ථික්ඛන්ධගතොයෙව, ඡින්දි සො සිසමත්තතො.

24.

තං දිස්වා බහවො සීසෙ, තත්ථ ඡින්දිංසු සෙවකා;
තං දිස්වා දමිළී සෙනා, හට්ඨතුට්ඨා පමොදිසා.

25.

එතං සබ්බං සමෙක්ඛිත්වා, ආදාපාදො සකස්සපො;
තුරඬිගවරමාරුය්හ, සුසන්නද්ධො මහායුධො.

26.

විහාරමුපසඬ්ඤමිම, අභයං එකකොව සො;

මහාවංසපාළි
තාදිසම්පි මහාසෙනං, ඔගාහෙත්වා විදාරයි.

27.

සුපණ්ණො විය ගණ්හන්තො, භූජගෙන සලිලාල යෙ;
සො තං සබ්බං නිවත්තෙසි, අත්තානඤ්ච සුගොපයි.

28.

අස්සො එකොව දිස්සිත්ථ, තුරඬිගාවලිසන්තිහො;
අත්තනො සො ජනං කඤ්චි, අපස්සන්තො'නුගාමිනං.

29.

කිං මෙ එකෙන වෙරිනං, පුරිතෙන මනොරථං;
කාලන්තරෙහං ජීවන්තො, පුරෙස්සං මෙ මනොරථං.

30.

තස්මා ගන්තුංව යුත්තන්ති, නිම්ඵොටෙන්වා මහාබලං;
නිබ්භයොව මහායොධො, කොණ්ඩිවාතමුපාගමි.

31.

පණ්ඩුරාජා මහාසෙනා, අග්ගහෙසි තතො පුරං;
සීසං තං යුවරාජස්ස, පණ්ඩුරාජස්ස දස්සයුං.

32.

සො තං දිස්වා ච ක්කාපෙත්වා, රාජුනං පණ්ඩුදෙසිනං;
සබ්බමාළාහනෙ කිච්චං, තස්ස කාතුං නියොජයි.

33.

සබ්බං සාරං හරාපෙසි, හණ්ඩාගාරම්හි රාජීනො;
අග්ගණ්හිත්ථ ගහෙතබ්බං, විහාරෙ නගරෙපි ච.

34.

පාසාදෙ රතනෙ සබ්බෙ, සොවණ්ණංසත්ථුබ්බිමිකං;
සිලාමය මුනින්දස්ස, චක්ඛුභූක මණ්දවයං.

35.

තථා සොවණ්ණපට්ටෙ ච, ථූපාරාමම්හි වෙනියෙ;
සුවණ්ණ පට්ටායො ච, විහාරෙසු තහිං තහිං.

36.

සබ්බං ගහෙත්වා නිස්සාරං, ලඬිකාදීප මකාසි සො;
ජඬ්ඨිත්ථ පුරං රම්ම, යක්ඛහක්ඛිත රූපකං.

37.

රාජා'පි රක්ඛං දත්වාන, මහාමග්ගෙ තහිං තහිං;
ගඬිගාද්වය මුඛෙ වාසං, කප්පෙසි පරිසඬිකිතො.

38.

පණ්ඩුරාජා තතො සද්ධිං, කාතුං සීහලසාමිනා;
අමච්චෙ තත්ථ පෙසෙසි, දිස්වා තෙ සීහලාධිපො.

39.

සුඤ්ඤිත්වා සාසනං තෙසං, සබ්බං තං සම්පට්ඨිජ්ජය;
දුතෘනං කාරයිත්වාන, යථාකාමෙන සඬිගහං.

40.

හත්ථිද්වයං සදත්වාන, සබ්බමාහරණමපි ව;
තස්ස පෙසෙසි දුතෙසො, අත්තනොපි හිතාවහෙ.

41.

පණ්ඩුරාජා සිතං සබ්බං, දිස්වා සන්තුට්ඨමානසො;
නිය්‍යාතෙත්වාන දුතෘනං, තදහෙව මහාපුරං.

42.

නික්ඛමිත්වා පුරා ගන්ත්වා, න විරෙතෙව පට්ටනං;
තත්ථ ආරුජ්ඣ නාවං සො, සක දෙස මුපාගමි.

43.

තතො ආගම්ම නගරං, සීලාමෙසො මහීපති;
යථායානෙ යපෙත්වාන, දීපං වසි සමාහිතො.

44.

භාතරං දුතියං කත්වා, උදයං නාම ඛත්තියං;
මහාදීපාදං තස්සා'දා, සොගත්ථං දක්ඛිණං දිසං.

45.

සොපි ඛො න විරෙතෙව, කත්වා පුඤ්ඤං යථාරහං;
රොගෙතෙකෙන සම්ඵුට්ඨො, පට්ටිඨො මච්චුනො මුඛං.

46.

කස්සපො ආදිපාදොපි, පුලත්ථිනගරෙ වසං;
යොජෙත්වා පණ්ඩුරාජෙන, අහොසි කිර මාරිතො.

47.

තදා කස්සපනාමස්ස, පුත්තා ආසුං මහාරහා;
ආදිපාදස්ස චත්තාරො, ධඤ්ඤලක්ඛණ සඤ්ඤානා.

48.

යො සෙනං සබ්බපඨමො, සෙනො නාම කුමාරකො;
සුරො වීරො මහුස්සාහො, රාජහාරක්ඛමො සමො.

49.

රාජා මහාදීපාදත්තං, තස්ස දත්වා යථාවිධිං;
භොගත්ථං දක්ඛිණං දෙසං, සවාහන මුපාදිසි.

50.

රොහණාධිපතිස්සා'සුං, පුත්තා කිත්තග්ගබොධිතො;
චත්තාරො ධීතරො තිස්සො, දස්සනෙය්‍යා මනොරමා.

51.

තදා ජෙට්ඨසුතං තස්ස, මහින්දං නාම බත්තියං;
පිතුච්ඡා මාරයිත්වාන, දෙසං ගණ්ඨි සසාධනං.

52.

භාතරො තෙ තයො තස්මිං,
සංරුට්ඨා භාතු සාතනෙ;
ආදාය හගීනී තිස්සො,
රඤ්ඤො සන්තිකමාගමුං.

53.

රාජාපි දිස්වා තෙතීව, මමායන්තො දයාලුකො;
සබ්බෙ දෙවකුමාරෙව, සුඛං වඩ්ඪෙසි පෙමවා.

54.

තනො කස්සපනාමං සො, තෙසං ජෙට්ඨං නරිස්සරො;
දෙසං තං ගණ්ඨ යාහීනි, දත්වා බලමපෙසයි.

55.

සො'පි ගන්ත්වාන තං හන්ත්වා, රොහණං කසිණම්පි තං;
කත්වා හත්ථගතං තත්ථ, වසිත්ථ නිරුපද්දවො.

56.

අථ සො භාතරො ද්වෙ'පි, සෙනඤ්ච උදයං තථා;
පක්කොසිත්වාන, භාජෙත්වා, දෙසං තෙහි සභාවසි.

57.

රාජා තා සාධු වච්චෙත්වා, වයපත්තාසු තීසු සො;
රාජකඤ්ඤාසු ධඤ්ඤාසු, දෙවච්ඡරසු රුපිසු.

58.

ය්‍යෙත්වා රාජීනි යානෙ, උපරාජස්ස දාපයි;
සඨ්ඨනාමං මහාභොගං, දත්වා රජ්ජසරික්ඛකං.

59.

කණ්ටියො උපරාජස්ස, මහින්දො නාම භාතුකො;
අත්ථි සබ්බගුණොපෙතො, සබ්බසත්ථවිසාරදො.

60.

තස්සා'දාසි දුච්ච රාජා, රාජකඤ්ඤා මනොහරා;
තිස්සවහකිත්ත නාමඤ්ච, දත්වා භොගං යථාරුචිං.

61.

ඵවං කරොන්තො ඤාතීනං, සංගහං සො යථාරහං;
ආරාධෙත්තො ච දානාදි-සඨ්ඨගහෙහි මහාජනං.

62.

රාජා දසයි රාජුනං, ධම්මෙහි සමුපාගතො;
සමාවරන්තො පුඤ්ඤානි, පරිභුඤ්ජිත්ථ මෙදිනිං.

63.

පංසුකුලික හික්ඛුනං, කත්වා'රිට්ඨමිහි පබ්බතෙ;
මහාභොගං අදාරාමං, නිම්මිතං විය ඉද්ධියා.

64.

පරිහාරඤ්ච තස්සදා, රාජාරහමසෙසතො;
ආරාමිකෙ ච බහවො, දාසෙ කම්මකරෙපි ච.

65.

පාසාදං සොච කාරෙසි, විහාරෙ ජෙතනාමකෙ;
අනෙකභූමිං භූමින්දො, බුද්ධභූමිගතාසයො.

66.

වච්චෙත්වා තත්ථ කාරෙත්වා, සබ්බ සොචණ්ණයං ජිනං;
සණ්ඨයෙත්වා මහාභොගං, වසාපෙසි ච හික්ඛවො.

67.

මහාදි පරිවෙණමිහි, කාරෙසි සුමනොහරං;

පාසාද මග්ගිසන්දංඛිසං, තස්මිංයෙව විහාරකෙ.

68.

කත්වා වීරඤ්ඤාරාමං, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
මහාසඤ්ඤා භික්ඛූනං, ථෙරියානඤ්ඤා දාපයි.

69.

පුබ්බාරාමඤ්ඤා කාරෙසි, සම්පන්න චතුපථවයං;
සද්ධිං සො සඤ්ඤාමාය, දෙවියාපි ච අත්තනො.

70.

මහාවිහාරෙතායෙව, සද්ධිං කාරෙසි භූමිපො;
ආවාසං සඤ්ඤාසෙනාවහං, මහාභොගං මහාමනි.

71.

කාරෙත්වා සබ්බසොවණ්ණං, කෙසධාතු කරණ්ඩකං;
මහාපුෂං පවත්තෙසි, රජ්ජං විස්සජ්ජි උත්තමො.

72.

වෙනියස්ස ගිරිස්සාදා, කාණ්ඩාපිං බහුදයං;
භික්ඛූනං දිපවාසීනං, දාපෙසි ච තිථිවරං.

73.

පුලත්ථි නගරෙ කාසි, වාපියො ථුසවාපියා;
සෙනග්ගබොධිමාවාසං, ගාමාරාමික සඤ්ඤාතං.

74.

තස්මිංයෙව ච කාරෙසි, මහාපාළිං සුභොජනං;
මහාපාළිඤ්ඤා සබ්බෙසං, මහානෙත්තමිපි පබ්බතෙ.

75.

වෙජ්ජසාලමිපි කාරෙසි, නගරස්ස ච පච්ඡිමෙ;
අනාථානං පවත්තෙසි, යාගුදානං සබ්ජ්ජකං.

76.

පංසුකුලික භික්ඛූනං, පච්චෙකඤ්ඤා මහානසං;
කත්වා දාපෙසි සක්කච්චං, නිච්චං භොජනමුත්තමො.

77.

හුත්වා මහාදිපාදො'යං, කප්පුර පරිච්ඡෙතකෙ;
උත්තරාළ්ලෙ ච කාරෙසි, පරිච්ඡෙදෙ සනාමකෙ.

78.

තුලාහාරඤ්ච පාදාසී, තික්ඛත්තුං සො මහාධනෙ;
පුඤ්ඤමඤ්ඤමීපි සො'කාසී, රාජා නානප්පකාරකං.

79.

සඬ්ඝනාමාපි සා දෙවී, උත්තරමිහි විහාරකෙ;
කත්වා මහින්දසෙනවිහා-වාසං වාසෙසි හික්ඛවො.

80.

ආරද්ධො දප්පුලවිහස්ස, කාලෙ රාජස්ස ධීමහො;
මහාදෙවෙන සො ආසී, රම්මො දප්පුල පබ්බතො.

81.

දාරුකස්සපනාමෙන, තථා කස්සපරාජිකං;
උහොපි තෙ විජ්ජකතෙ, රාජා සො වසමාපයි.

82.

හද්දො සෙනාපති තස්ස, හද්දසෙනාපති'විහයං;
පරිවෙණමිපි කාරෙසී, දාසහොගසමායුතං.

83.

උත්තරො ව අමච්චො'කා, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
වාසමුත්තරසෙනවිහං, රම්ම මුත්තරපච්චයං.

84.

වජිරො නාම තත්ථෙවා-වාසං වජිරසෙනකං;
කාසී රක්ඛසනාමොවා-වාසං රක්ඛසනාමකං.

85.

තතො වීසති වස්සෙසු, පුලත්ථී නගරෙ වසං;
පණ්ඩුරාජකතං කාරං, සරන්තො සරදස්සනො.

86.

දදන්තො විය සෙනස්ස, සුරස්සාවසරඤ්චසො;
පහාය දීපං දීපො'ව, මහාවාත හතො ගතො.

87.

හොගො අනිච්චා සහ ජීවිතෙන;
පගෙව තෙ ඛන්ධුජනා සහායා;
නරාධීපං පස්සථ එකමෙව;
සමාගතං මච්චුමුඛං සුඝෝරං.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

එක රාජකො නාම

අට්ඨවත්තාලීසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකුනපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද
රාජද්වයදීපනො

1.
එවං තස්මිං මතෙ තස්ස, කාතබ්බං සාධුකාරිය;
මහාදීපාදො සෙනච්ඡො, ආදාය බලවාහනං.
2.
ආගම්ම නගරං රාජා, අහොසි ධරණී තලෙ;
ආදිකප්පම්භි රාජුතං, දස්සන්තො වරියං පිය.
3.
සද්ධො මහාධනො සුරො, මුත්තවාගී නිරාලයො;
යාවයොගො මහාහොගො, සම්පන්නබලවාහනො.
4.
කිත්තියා'මලභුතාය, තථා තෙජො ගුණෙන ච;
සන්නිපාතංච සො චන්ද-සූරියානං නිදස්සයි.
5.
අසඬිකිණ්ණ ගුණාකිණ්ණො, සුවිච්ඡිණ්ණ ගුණාගුණො;
නිත්ථිණ්ණපාපො නිබ්බිණ්ණ-සංසාරො සාරදස්සනො.
6.
හරියා තස්ස යා ආසි, සඬිසාතං සො භිසෙවයි;
මහෙසීහාවෙ දත්වාන, පරිහාරං යථාහතං.
7.
මහින්දං නාම සප්පඤ්ඤං, කණ්ටියං භාතරං සකං;
දත්වා දක්ඛිණහාගං සො, ඔපරජ්ජෙ'භිසෙවයි.
8.
අත්තෙපුරෙ'පරජ්ඣත්වා, සො රඤ්ඤා අවධාරිතෙ;
සපුත්තදාරො වුට්ඨාය, අඤ්ඤාතො මලයං අගා.

9.

උජ්ජ්ජිත්ථ තදා පුත්තො, රඤ්ඤො සඬ්ඝාය දෙවියා;
දස්සෙන්තො'ව පනාදස්ස, කුමාර රූපමත්තනො.

10.

රාජා තං ජාතමත්තං'ව, දිස්වා සන්ථුට්ඨමානුසො;
සිද්ධත්ථං ලුම්බිනීජාතං, රාජා සුද්ධොදනො විය.

11.

ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණුපෙතො, ඨපෙත්වා දීපමෙකකං;
ජම්බුදීපෙ'පි කසිණො, රජ්ජයොග්ගොති මෙ සුතො.

12.

නාමදාන දිනෙයෙව, පරිහාරෙන සබ්බසො;
ඔපරජ්ජෙ හිසිඤ්චිත්වා, දක්ඛිණං දෙසමස්ස'දා.

13.

යුවරාජාපි මලයෙ, වසන්තො'ව මහීපතිං;
ආරාධෙත්වා උපායෙන, අනුඤ්ඤතො සහාතරා.

14.

නිකායත්තය වා සීහි, සද්ධිං හික්ඛුහි ආගතො;
දිස්වා රාජානමෙත්ථෙව, සන්ධිං'කාසි අකුජ්ජියං.

15.

යා තස්ස යුවරාජස්ස, හරියා තිස්සා නාමිකා;
රාජීනී සා විජායිත්ථ, ධිතරං සඬ්ඝනාමිකං.

16.

කිත්තිනාමා'පරායා ව, හරියා සාපි ඛො පන;
විජායි පුත්තෙ චත්තාරො, තථා එකඤ්ච ධිතරං.

17.

තදා රාජාපි චිත්තෙන්වා, එවං සති කණ්ට්ඨකො;
නිස්සඬකො මයි හොතීති, සම්මා මන්තීහි මන්තිය.

18.

ධිතරං යුවරාජස්ස, සුරූපිං රූපනාමිකං;
කස්සපස්ස'ත්ත පුත්තස්ස, විවාහං කාරයි බුධො.

19.

දක්ඛිණං දෙසමස්සෙව, කණ්ටියස්ස සදාපයි;
රාජපුත්තස්ස පාදාපි, පච්චෙකං භොගමත්තනො.

20.

රජ්ජමහි සබ්බං තස්සෙව, පරිභොගාය දාපයි;
කෙවලන්තු විචාරෙසි, දීපං දීප හිතාවහො.

21.

තෙසං සංවාසමන්වාය, උභින්නං පුඤ්ඤකම්මිනං;
ධඤ්ඤපුඤ්ඤගුණුපෙතා, විජාතා පුත්තධීතරො.

22.

කත්වා සබ්බොපහාරෙන, දායාධාතු මහාමහං;
ආරුය්හ වරපාසාදං, රතනවිහං මහීපති.

23.

තදා සොවණ්ණයස්සාපි, සම්බුද්ධස්ස පුරා ධීතං;
සුඤ්ඤං පිට්ඨං සයං දිස්වා, කස්මා ඵලන්ති සංවදි.

24.

තතො අමච්චා ආහංසු, නාජානාසි මහීපති;
මහාපිතුනරින්දස්ස, කාලෙ තව නරිස්සරං.

25.

පණ්ඩුරාජා ඉධාගම්ම, දීපමෙතං විනාසිය;
සබ්බං සාරගතං දීපෙ, සමාදාය ගතො ඉති.

26.

තං සුත්වා ලජ්ජිතො රාජා, සයං විය පරාජිතො;
තදගෙව නියොජෙසි, අමච්චෙ බලසඬ්ඨගහෙ.

27.

තදා'ව කිර ආගඤ්ඡි, පණ්ඩුරාජකුමාරකො;
පරිභූතො සරාජෙන, රජ්ජත්ථං කත නිව්ඡයො.

28.

රාජා දිස්වා'ති සන්තුට්ඨො, කත්තබ්බං තස්ස කාරිය;
මහාතිත්ථ මුපාගම්ම, පට්ටනං සෙමත්‍රසො.

29.

මහන්නං බලකායඤ්ච, තස්සොපකරණානි ච;

අනුතං පටියාදෙත්වා, දෙවසෙනංව සජ්ජිතං.

30.

පණ්ඩුරාජකුමාරෙන, සද්ධිං සෙනාපති සකං;
ගන්ත්වා තං පණ්ඩුරාජානං, හන්ත්වානිකමිතො පුරා.

31.

රතනං සබ්බමාදාය, දත්වා රජ්ජං ඉමස්ස ව;
න විරෙනෙව එහිතී, උයොපෙසි මහායසො.

32.

සොපි එවං කරොමිති, පටිස්සුත්වා මහිපතිං;
වින්දිත්වා බලමාදාය, නාමමාරුය්හ තං බණ්ණ.

33.

පරතීරං තතො ගන්ත්වා, සංවුළභ බලවාහනො;
විනාසයන්තො පච්චන්තං, වාරෙසි මධුරං පුරං.

34.

ද්වාරානි පිදහිත්වාන, පච්ඡිත්තිත්ථ ගතාගතං;
තතො අග්ගිං බිපාපෙසි, ගොපුරට්ඨාල කොට්ඨකෙ.

35.

එවං සීහළසෙනාය, පවිට්ඨාය සකං පුරං;
සබ්බං විලුම්පමානාය, සෙනඬ්ගං සාතයන්තියා.

36.

පණ්ඩුරාජා නිසම්මෙනං, සමාදාය සකං බලං;
වෙගසා තං සමාගම්ම, යුද්ධං කාතුං සමාරභි.

37.

අසම්පුණ්ණ බලත්තා සො, විද්ධො සල්ලෙන භූපති;
හත්ථික්ඛන්ධගතොයෙව, විහාය පුරමත්තනො.

38.

පලායිත්වා ගතයානෙ, ජීවිතං නිජමෙස්සජී;
හරියාව'ස්ස තෙනාසි, සම්පත්තා ජීවිතක්ඛයං.

39.

තතො සීහළසෙනාසා, පවිට්ඨා නිබ්භයා පුරං;
තත්ථ සබ්බං විලුම්පිත්ථ, දෙවා'සිරපුරං යථා.

40.
සෙනාපති තතො රාජ-ගෙනෙ භත්තං සමෙක්ඛිය;
දීපානිතමිමමිහා ව, තත්ත්වයඤ්ච මහාරහං.
41.
සාරං සබ්බංසමාදාය, දෙසෙ ව නගරෙ ධීතං;
කත්වා ඉස්සරියං තත්ථ, වසෙවත්තිය අත්තනො.
42.
පණ්ඩුරාජ කුමාරං තු, තත්ථ රජ්ජෙ'හි සිඤ්චිය;
කාරෙත්වා පරිහාරඤ්ච, දෙසං තස්ස සමප්පිය.
43.
යථාරුචිං ගහෙත්වාන, භත්ථිඅස්සෙ නරෙ'පි ව;
තත්ථ තත්ථ යථා කාමං, වසන්තො අකුතො භයො.
44.
සමුද්ද තට්ඨාගමිම, යත්වා තත්ථ යථාසුඛං;
කීළන්තො විය නාවං සො, සමාරුය්හ විසාරදො.
45.
මහාතිත්ථ මුපාගමිම, වන්දිත්වා ධරණී පතීං;
තං සාසනං නිවෙදෙත්වා, සාරං දස්සෙසි ආහං.
46.
රාජා සාධුති වත්වාන, කාරෙත්වා තස්ස සඬිගහං;
සද්ධිං සෙනාය ආගන්ත්වා, පකට්ඨාය සකං පුරං.
47.
ජයපානං පිවිත්වාන, කත්වා විජයමඬිගලං;
මහාධාගං පවත්තෙත්වා, යාවකානං යථා රුචිං.
48.
සබ්බං පාකතිකං කාසි, සාරං දීපෙ නිරාලයො;
සොවණ්ණ පට්ඨායො ව, යථායානෙ යපාපයි.
49.
සුඤ්ඤං රතනපාසාදෙ, පිට්ඨං පුරෙසි සත්ථුනො;
කාසි රක්ඛපිධානෙන, නිබ්භයං ධරණීතලං.
- 50.

තතො පට්ඨාය දීපංසො, අරීනං දුප්පධංසියං;
කත්වා වඩ්ඨෙසි හොගෙහි, උත්තරාදිකුරුං පිය.

51.

බින්නා පුබ්බස්ස රාජස්ස, කාලෙ දීපමිහි පාණිනො;
නිබ්බුතා තං සමාගමිම, සම්මා විය වලාහකා.

52.

තස්ස විසතිමෙ වස්සෙ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
නික්ඛමිත්වා ගතා හෙසුං, පංසුකුලික හික්ඛවො.

53.

යුවරාජා මහින්දො සො, ධුමරාජස්ස සන්ථුනො;
කාරාපයි සරං රම්මං, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං.

54.

බොධිගෙහං කරොන්තො තං, දිස්වා වඩ්ඨකීනො තදා;
වංසෙන සාබං ආභච්ච, හිජ්ජන්තං වරබොධියා.

55.

කින්තු කාතබ්බමෙත්ථාති, යුවරාජං නිවෙදයුං;
සො තං තං මුපසංකම්ම, මහාපුජාය පූජිය.

56.

සචෙ සත්ථා, හිතත්ථාය, සම්භූතො සබ්බපාණිනං;
ලද්ධුං පුඤ්ඤස්ස'නග්ගස්ස, සරස්ස කරණෙති'ධ.

57.

සාබා ගච්ඡං තු උද්ධංව, කාතුං සක්කා යථාසරං;
ඵවමාරාධයිත්වාන, වන්දිත්වා සඬ්ඝරං ගතො.

58.

තදා සාබා දුමින්දස්ස, රත්තියං උද්ධමුග්ගමී;
තතො කම්මකරා සබ්බං, ආරොචෙසුං සසාමිනො.

59.

යුවරාජා'ති සන්තුට්ඨො, භාතුරඤ්ඤො නිවෙදිය;
මහාපුජාය පූජෙසි, විස්සජ්ජිය බහුධනං.

60.

තථා මහින්දසෙනවහං, පරිවෙණඤ්ච කාරිය;

සඨසස්සා'දා සහොගං සො, පුඤ්ඤා පුඤ්ඤානිවාචිති.

61.

අදා සපරිසං භත්තං, චත්ථං ඡත්තමුපාහනං;
තථා ගමියභත්තඤ්ච, නභානඤ්ච සභත්තකං.

62.

ඵචං චුද්දානු චුද්දානි, කත්වා පුඤ්ඤානි සො විභු;
රඤ්ඤො තෙත්තිංසවස්සමහි, යථාකම්මමුපාගමි.

63.

අථ රාජා මනෙතස්මිං, කණ්ඨියමුදයං සකං;
තස්ස යානෙ යපෙත්වාන, සබ්බං තස්සෙව තස්සදා.

64.

තුලාභාරස්ස දානෙන, දීනානාථෙ සතප්පයි;
ධම්මකම්මෙන සොධෙසි, නිකායත්තයමෙකතො.

65.

සොණ්ණථාලීසහස්සං සො, මුත්තාහි පරිපුරිය;
යපෙත්වා මණිමෙකකං, තස්සොපරි මහාරහං.

66.

බ්‍රාහ්මණානං සහස්සස්ස, සුද්ධෙ රතනභාජනෙ;
භොජෙත්වා බීරපායාසං, දාපෙත්වා භෙමසුත්තකං.

67.

තථා නවෙහි චත්ථෙහි, අවිජාදෙත්වා යථාරුචිං;
සත්තප්පෙසි මහත්තෙන, පරිහාරෙන පුඤ්ඤවා.

68.

හික්ඛුනං දීපවාසිනං, අදාසි ච තිථිවරං;
අදා සබ්බාසමිත්ථීනං, චත්ථඤ්ච සුමනොහරං.

69.

කාරෙත්වා ලොහපාසාදං, වෙජයන්තසරික්ඛකං;
වඩ්ඪෙසි පටිමං තත්ථ, සුචණ්ණසට්ඨකොට්ඨිමං.

70.

සුත්වා උපොසථාගාර-භාවං සබ්බ මහෙසීනං;
තුච්ඡො යං නෙව භොතුති, වාසං සඨසස්ස තං අකා.

71.
භොගගාමෙ ච තස්සදා, රක්ඛකෙ ච නියොජයි;
භික්ඛු ද්වන්තිංසමත්තාහි, වසන්තුති නියාමයි.
72.
ගඬිගාය මරියාදං සො, කාරෙසි මණිමෙබ්බලං;
තොයනිද්ධමනඤ්චාකා, මණිභීරකවාපියා.
73.
කට්ඨුන්තනගරෙ වෙච්ච, කාණුවාපිංච ඛන්ධයි;
වෙජ්ජසාලඤ්ච කාරෙසි, වෙනියම්හි ගිරිම්හි සො.
74.
බුද්ධගාමවිහාරඤ්ච, විහාරං මහියඬිගණං;
කුටතිස්ස විහාරඤ්ච, භොගගාමෙ න වඩ්ඪයි.
75.
මණ්ඩලස්ස ගිරිස්සා'දා, විහාරස්ස සගාමකෙ;
උත්තරාළ්ලෙ ච කාරෙසි, පාසාදං පරිවෙණකෙ.
76.
මහාසෙනස්ස බුද්ධස්ස, ගාමං දන්වාන රක්ඛකෙ;
දාසි සොබ්භවිහාරෙ ච, කාරෙසි පටිමාසරං.
77.
බොධිසත්තෙ ච වඩ්ඪෙඨ්ඨි, පාසාදෙ මණිමෙබ්බලෙ;
සීලාමයමුනින්දස්ස, ජිණ්ණගෙහම්පි කාරයි.
78.
රාජ තං බොධිසත්තඤ්ච, සසරං තත්ථ සන්නහි;
ආලවාලං දුමින්දස්ස, ගන්ධිත්වා කා මහාමහං.
79.
ලිබ්බිත්වා හෙමපට්ටම්හි, සබ්බරතනසුත්තකං;
මහාපුජමකා තස්ස, අභිධම්මං කථාපයි.
80.
ආනන්දපට්මං නෙත්වා, පුරං කත්වා පදක්ඛිණං;
පරිත්තං භික්ඛුසඬිසෙන, භණාපෙත්වා යථාවිධිං.
- 81.

පරිත්තොදකසෙකෙන, ජනං කත්වා නිරාතුරං;
රාජා රොගහයං පෙවං, නීහරිත්ථ සදෙසනො.

82.

අභිසෙකං ගහෙත්වාන, හෙමවාලුක චෙතියෙ;
අනුසංචච්ඡරං කාතුං, තං වාරිත්තං ලිබාපයි.

83.

අදා මාසස්ස චතුසු, උපොසථදිනෙසු සො;
චතුන්තඤ්ච සහස්සානං, චත්ථදානං සහත්තකං.

84.

වෙසාබකිලං කිලිත්ථ, සද්ධිං දුග්ගතකෙහි සො;
අන්තං පානඤ්ච චත්ථඤ්ච, තෙසං දත්වා යථාරුචිං.

85.

භික්ඛුසඬ්ඨස්ස දීපම්භි, නිච්චදානං පචත්තයි;
සන්තප්පෙසි ච දානෙන, කපණද්ධිකචණ්ඨිකකො.

86.

තස්ස රඤ්ඤො මහෙසී ච, සඬ්ඨනාමා අකාරයි;
පබ්බතං සඬ්ඨසෙනච්ඡං, සභොගමහයුත්තරො.

87.

නිලචුළාමණිඤ්චාකා, සිලාමය මහෙසීනො;
පූජං සබ්බොපහාරෙහි, කාසි සත්ථුස්ස සබ්බදා.

88.

තස්ස සෙනාපතිවා'කා, සෙනසෙනාපතිච්ඡයං;
පරිවෙණං මහාභොගං, සුරො තුට්ඨකනාමකො.

89.

ඵචං සපරිසො කත්වා, සපුඤ්ඤානි මහායසො;
පඤ්චතිංසතිමෙ වස්සෙ, දෙවලොකමුපාගමි.

90.

තතො තස්සා'නුජො ආසි, උදයො නාම ඛත්තියො;
රාජා සබ්බජ්ජයොගෙහි, භිතෙසී දීපවාසීනං.

91.

භුත්වා සො සයං රාජා, කණ්ටියං සකභාතරං;

මහාවංසපාළි
මහාදීපාදයානම්හි, යපි කස්සපනාමකං.

92.

රාජා චින්තිය ඤාතීනං, කාතබ්බො සඨගහො ඉති;
එවං කස්සපනාමස්ස, භාතුපුත්තස්ස ධීතරං.

93.

යුවරාජස්ස තස්සා'කා, හරියං සෙනනාමිකං;
ධාරෙසිව සයං රාජා, අපරං තිස්සසව්හයං.

94.

මහින්දස්සුපරාජස්ස, රාජධිතාය කිත්තියා;
පුත්තො කිත්තග්ගබ්බොධිති, ආදිපාදො විබුද්ධිකො.

95.

වොරො හුත්වා මහාරඤ්ඤො, නික්ඛමිත්වාන රත්තියං;
එකො අඤ්ඤාතවෙසෙන, සමුපාගම්මරොහණං.

96.

ජනං හත්තගතං කත්වා, දෙසං සබ්බං විනාසිය;
ඝාතාපයිත්ථ තත්ත්වයං, සො තං මාතුලමත්තනො.

97.

තං සුත්වා ධරණීපාලො, තස්මි'තිව පකුප්පිය;
ආනෙතුං තමුපායං සො, ගවෙසත්තො තථා තථා.

98.

භාතුපුත්තං තමාහුය, යුවරාජං සකස්සපං;
ආමත්තෙසි මහාපුඤ්ඤ, සභායො හොති මෙ ඉති.

99.

කිං මෙ කත්තබ්බ'මිච්චාහ, පච්චාහ ධරණීපති;
පුත්තො තව මහින්දො සො, වුද්ධිප්පත්තො මහාබලො.

100.

ලාභී රොහණදෙසස්ස, මාතිතො පිතිතො'පි ව;
සුරො සබ්බසහො වීරො, කුසලො කතුපාසනො.

101.

සඨගාමයොග්ගො මතිමා, නිපුණො නයකොවිදො;
තං පෙසෙත්වා නයිස්සාම, පාපං මාතුලඝාතකං.

102.

තං සුත්ථා වචනං රඤ්ඤො, කස්සපො භාසි සාදරො;
දෙව දෙවෙන චුත්තො'හං, ගච්ඡෙය්‍යං කිත්තු මෙ සුතො.

103.

චංසො මෙ පාලිතො හොති, පසාදො ච තවාධිප;
තස්මා කාලමහාපෙත්වා, යං ඉච්ඡසි තථා කුරු.

104.

සුත්ථා අතීවසන්තුට්ඨො, නරින්දො තස්ස තං වචො;
මහත්ථං බලකායං සො, සබ්බසො පටියාදිය.

105.

මහතා පරිහාරෙන, මහින්දං රාජපොතකං;
රක්ඛිතුං තං නියොජෙත්වා, වජිරග්ගඤ්ච නායකං.

106.

තුච්ඡං විය පුරං කත්වා, සබ්බඤ්ච බලවාහනං;
සබ්බොපකරණඤ්චෙව, අනුනං තස්ස දාපිය.

107.

සයං තමනුගච්ඡන්තො, පදසා'ව නරිස්සරො;
උයොයාජෙසි මහාපුඤ්ඤ, ගච්ඡ රුක්ඛාති මෙදිනිං.

108.

මහින්දො සො මහින්දො'ව, දෙවසෙනා පුරක්ඛතො;
ගච්ඡන්තො සුචිරොචිත්ථ, දෙවාසුරමහාහවං.

109.

තතො ගන්ත්වා න විරෙන, ගුත්තසාලමුපාගමි;
තතො ජානපදා සබ්බෙ, මණ්ඩලිකා ච රට්ඨියා.

110.

තෙන මාතුලසාතෙන, පාපකෙන උපද්ද්‍යතා;
ගන්ත්වා තං පරිවාරෙසුං, ලද්ධො නො සාමිකො ඉති.

111.

පතන්තො සොපි බො වොරො, ධිතොව ගිරිමණ්ඩලෙ;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, රාජහණ්ඩං මහග්ගියං.

112.

හත්ථි අස්සෙව ආදාය, ගන්ත්වා මලයමාරුහි;
මහින්දසෙනා සාතෙන්ති, තස්ස සෙනං තහිං තහිං.

113.

පදානුපදමස්සෙ'ව, ගච්ඡන්ති හත්ථිඅස්සකෙ;
දිස්වා මලයපාදමහි, ගහෙන්වා එත්ථ සො ඉති.

114.

තත්ථ පාවිසිමද්දන්ති, සබ්බං මලයකානනං;
නදියො පල්ලලෙ වෙව, කරොන්ති මග්ගසාදිසෙ.

115.

බාලකොව ජනං දිස්වා, සබ්බං රතනමත්තනො;
කොධාහිභූතො ඡඩ්ඛෙසි, නදී සොබ්භතටාදීසු.

116.

එකකොව නිලීයිත්ථ, වනෙ පබ්බතකන්දරෙ;
ගවෙසන්තො ජනො දිස්වා, තමග්ගහි නරාධම්මං.

117.

තමාදාය'ති තුට්ඨො සො, ජනො ආගම්ම සජ්ජුකං;
මහින්දමුපදස්සෙසි, නිසින්නං ගුත්තසාලකෙ.

118.

සො තං දිස්වා හසින්වාන,
භුත්තො කිං රොහණො''ඉති;
නායකස්ස නියාතෙන්වා,
වජිරග්ගස්ස රාජිනො.

119.

සයං සෙනං සමාදාය, මහාගාමමුපාගතො;
රොහණා ධිපති හුත්වා, කරොන්තො ලොකසඩ්දගහං.

120.

ජනං පාකතිකං කත්වා, බාලකෙන විබාධිතං;
සාසනඤ්ච යථායානෙ, යපෙත්වා තෙන නාසිතං.

121.

පුජ්චාරාමෙ එලාරාමෙ, කාරයින්වා තහිං තහිං;
වාපියො'පි ව ගණ්හින්වා, බන්ධාපෙත්වා මහානදිං.

122.

සබ්බත්ථ සුලභං කත්වා, සඬ්ඝස්ස චතුපච්චයං;
දුට්ඨෙ ච පටිබාහෙත්වා, මණ්ඩලිකෙ ච රට්ඨියෙ.

123.

වොරෙ ච පරිසොධෙත්වා, කත්වා විගතකණ්ටකං;
තොසයන්තො'බ්බං ලොකං, වාගභොගසමජ්ජිතො.

124.

උපාසනියො විඤ්ඤුහි, සෙවනියො ධනත්ථීහි;
කජ්ජරුක්ඛුපමො සබ්බ-යාවකානං හිතාවහො.

125.

හිත්වා දුබ්බිනයං දෙසෙ, පුබ්බකෙහි පචත්තිතං;
සමාවරන්තො ධම්මඤ්ච, වාසං තත්ථෙව කජ්ජයි.

126.

ආදිපාදං ගහෙත්වාන, චජිරග්ගො විනයකො;
අනුරාධමුපාගම්ම, රාජානමහිදස්සයි.

127.

රාජාපි දිස්වා තං කුද්ධො, බ්ජ්ජං පක්ඛ්ජ්ජ වාරකෙ;
රක්ඛාවරණමස්සාදා, විහෙයෙසි ච සබ්බාසො.

128.

අදාසි ච තුලාහාරං, තික්ඛත්තුං සො මහායසො;
ථූපාරාමම්හි ථූපඤ්ච, හෙමපට්ටෙන ඡාදයි.

129.

කත්වා තත්ථෙව පාසාදං, හික්ඛුසඬ්ඝං නිවාසිය;
විහාරෙ නගරෙ වෙව, පටිසඬ්ඛාසි ජිණ්ණකං.

130.

කදම්බනදියා'කාසි, නිජ්ඣරං ථීරබන්ධනං;
මරියාදං පචඬ්ඞෙසි, වාපියං සො මයෙත්තියං.

131.

තත්ථ නිද්ධමනංවා'කා, අනුවස්සම්පි භූමිපො;
වීවරත්ථං සුවත්ථානි, සුසණ්භානි ච දාපයි.

132.

දුබ්භික්ඛේ දානසාලායො, කාරෙත්වා සබ්බපාණිනං;
මහාදානං පවත්තෙසි, මහාපාළිඤ්ච වඩ්ඪයි.

133.

දධිහත්තඤ්ච දාපෙසි, නිකායත්තයවාසිනං;
නිව්චං දුග්ගතහත්තඤ්ච, යාගුඤ්චෙව සබ්ජකං.

134.

එවමාදීනි පුඤ්ඤානි, කත්වා සොවග්ගියානි සො;
එකාදසහි වස්සෙහි, ගතො දෙවසහඛ්ඛානං.

135.

තස්සෙකාදසවස්සෙසු, විස්සට්ඨං සොණ්ණමෙව තු;
අහු සතසහස්සානං, තයො දසහි සම්මිතං.

136.

සුදුජ්ජයං පණ්ඩුනරාධිරාජ,
මෙකොපරො රොහණමුග්ගදුග්ගං;
කත්වා'පි එතෙ සවසෙ නරින්දා,
සයං වසං මච්චුමුපාගමීංසු.

සුජනජ්ජසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රාජද්වයදීපතො නාම

එකුනපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

පඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

ද්විරාජකොනාම

1.

තතො රජ්ජෙ පතිට්ඨාය, කස්සපො දක්ඛිණං දිසං;
අදා කස්සපනාමස්ස, යුවරාජස්ස ධිමතො.

2.

අග්ගාභිසෙකං දාපෙසි, යුවරාජස්ස ධිතුයා;
රාජකඤ්ඤාය තිස්සාය, හරියායෙ'ව අත්තතො.

3.

යාවකානඤ්ච සිජ්ජිතං, ආගතානං තතො තතො;
දානං දණ්ඩිස්සරං නාම, සදා දාපෙසි භූපති.

4.

ආදිපාදො මහින්දො සො,
වසන්තො රොහණෙ තදා;
ගහෙනුං රාජිනොරට්ඨ-
මාදාය බලමාගතො.

5.

තං සුත්වා කුපිතො රාජා, බලං පෙසෙසි අත්තනො;
යුජ්ඣිත්වා තං පරාජෙසි, මහින්දො සො මහාභටො.

6.

තතො රාජා නිවත්තෙනුං, පිතරං තස්ස පෙසයි;
කස්සපං යුවරාජං තං, සො ගන්ත්වා පුත්තසන්නිකං.

7.

නානාධම්මකථොපෙතං, වත්වා යුත්තිමනෙකධා;
සඬ්ඝාමනො නිවත්තෙත්වා, පුත්තං සො පුනරාගමි.

8.

ආදිපාදො තු සො පච්ඡා, සාතෙත්වා මණ්ඩලාධිපෙ;
කුද්ධෙජනපදෙ දිස්වා, අගමාසි පුරන්නිකං.

9.

භික්ඛුසඬ්ඝො තමානෙත්වා, දස්සෙසි වසුධාධිපං;
දත්වා සො ධිතරං තස්සා, පෙසෙසි පුත රොහණං.

10.

නිහරිත්වාන දුස්සීලෙ, නිකායත්තයවාසීසු;
ගාභාපෙසි නවෙ භික්ඛු, ආවාසෙ තත්ථ තත්ථ සො.

11.

ද්වයාභිසෙකජාතෙන, ආදිපාදෙන සුනුනා;
මහාවිහාරෙ ඛොධිමහි, පංසුං වඬ්ඨෙසි පුජයං.

12.

අකාසි ව නිකායෙසු, තීසු බිම්බෙ සිලාමයෙ;
සොවණ්ණයෙ රංසිජාලෙ, ඡත්තං වුළාමණිං තථා.

13.

අභයගිරිවිහාරමහි, පාසාදං සකනාමකං;

කත්වා තත්ථ නිවාසත්වා, භික්ඛු ගාමමදාපයි.

14.

මහියඨගණවිහාරස්මිං, ගාමං සො චෙතියස්ස'දා;
සචත්ථං පටිමාහත්තං, සබ්බභික්ඛූන දාපයි.

15.

ථලෙ ජලෙ ච සත්තානං, අදාසි අභයං තදා;
චාරිත්තපුබ්බරාජුනං, පරිපාලෙසි සබ්බදා.

16.

තස්ස සෙනාපති සෙනො, ඉලඬගොරාජවංසජො;
ථෙරියානං අකා'වාසං; ථූපාරාමස්ස පච්ඡතො.

17.

ධම්මාරුචිකභික්ඛූනං, ධම්මාරාමමකාරයි;
තථා සාගලිකානඤ්ච, කස්සපසෙනනාමකං.

18.

හදයුණ්භාහිධානං සො, කත්වා චෙතියපබ්බතෙ;
පරිචෙණං අදාධම්ම-රුචිකානඤ්ච භික්ඛූනං.

19.

ආරාමිකානං භික්ඛූනං, ආරාමෙසු තභිං තභිං;
එකමෙකං කුට්ටිං කත්වා, දාපෙසි ච චමුපති.

20.

රත්තමාලගිරිස්මිං සො, කත්වා රම්මං තරං සුභං;
කුට්ටිං අදා සාසනස්ස, සාමිකානං තපස්සිනං.

21.

මහාවිහාරෙ කාරෙත්වා, පරිචෙණං වරං අදා;
පංසුකුලිකභික්ඛූනං, සමුද්දගිරිනාමකං.

22.

වාසං අරඤ්ඤෙ කාරෙත්වා, අත්තනො වංසනාමකං;
මහාවිහාරෙ භික්ඛූනං, වතෙ නිවාසනං අදා.

23.

විහාරෙසු ච ජිණ්ණෙසු, නවකම්මකාරයි;
දාපෙසි අග්ගලං සබ්බ-භික්ඛූනං ජිණ්ණචිවරෙ.

24.
තිස්සාරාමං කරිත්වාන, භික්ඛුනීනමුපස්සයං;
මරිචචට්ඨිමහාබොධි, පරිහාරෙ නිවෙසයි.
25.
අනුරාධපුරෙ චෙච, පුලත්ථිනගරෙපි ච;
උපසග්ගරොගනාසාය, චෙජ්ජසාලාපි කාරයි.
26.
අත්තනා කතවාසනං, භොගගාමෙ ච දාපයි;
තථාරාමිකගාමෙ ච, පට්ඨාහරණඤ්ච සො.
27.
භෙසජ්ජගෙහං කාරෙසි, නගරෙ තත්ථ තත්ථ සො;
පංසුකුලිකභික්ඛුනං, හත්තං චත්ථඤ්ච දාපයි.
28.
බන්ධිකතෙ අමොචෙසි, තිරච්ඡානගතෙ බහු;
කපණානඤ්ච දාපෙසි, මහාදානං චමුපති.
29.
විචිත්තං බ්‍යඤ්ජනං හත්තං, යාගුං විවිධඤ්ජකං;
කත්වා සුකරරූපඤ්ච, ගුළං භික්ඛුනං දාපයි.
30.
ඵවාමාදීනි පුඤ්ඤානි, කත්වා සෙනාය නායකො;
සෙනො කිත්තින්ද්‍රපාදෙහි, සබ්බා ඔහාසයි දිසා.
31.
තස්සෙච ඤාතකො කත්වා, නායකො රක්ඛසච්ඡයො;
සචාරකම්භි ගාමම්භි, විහාරං සුමනොහරං.
32.
මහාවිහාරවාසීනං, සාරානං පටිපත්තියා;
භික්ඛුනං සො අදා සාධු, යිපෙත්වා චත්තමුත්තමං.
33.
සෙනො නාම මහාලෙබ්බො, මහාලෙබ්බකපබ්බතං;
මහාවිහාරෙ කාරෙසි, භික්ඛුනං වාසමුත්තමං.
- 34.

වොළුරාජාහිධානො, ව, අමච්චො තස්ස රාජිනො;
පරිවෙණං අකාරම්මං, නට්ඨං තං සුජ්ජතිට්ඨිතං.

35.

රාජා තීසු නිකායෙසු, රූපකම්මමනොරමං;
මණ්ඩපානි විචිත්තානි, වෙජයන්තො පමානි ව.

36.

කාරෙත්වා ධාතුපුජායො, කත්වා ජනමනොහරා;
යථා කම්මං ගතො යත්වා, වස්සානි දසසත්ත ව.

37.

ද්වයාහිසෙකසඤ්ජානො, යුවරාජාථ කස්සපො;
ආසි ලද්ධාහිසෙකො සො, ලංකාරජ්ජෙකමාගතෙ.

38.

සද්ධො ආගතමග්ගොව, සාහිඤ්ඤො විය පඤ්ඤවා;
චත්තා සො මරමන්තිව, වාගවා ධනදො විය.

39.

බහුස්සුතො ධම්මකථී, සබ්බසිජ්ජපිසාරදො;
යුත්තායුත්තවිචාරාය, නිපුණො නයකොවිදො.

40.

අවලො ඉන්ද්‍රිලො'ව, යීතො සුගතසාසනෙ;
පරජ්ජවාදිවාතෙහි, සබ්බෙහි'පි අකම්පියො.

41.

මායාසායෙය්‍යමානාදි, පාපානඤ්ච අගොවරො;
ගුණානං ආකරො සබ්බ-රතනානං වසාගරො.

42.

භූමිචන්දො නරින්දො සො, වංසෙ ජාතස්ස අත්තනො;
දජ්ජුළස්සාදීපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.

43.

රජ්ජං දසහි ධම්මෙහි, චතුසඬිගභවත්ථුහි;
කරොන්තො පරිපාලෙසි, ලොකං නෙත්තංව අත්තනො.

44.

සො ධෙත්වා සාසනං සබ්බං, ධම්මකම්මෙන සත්ථුනො;

ගහෙත්වා නවකෙ භික්ඛු, අකාසා'වාසපුරණං.

45.

දුට්ඨගාමණීරාජෙන, කතං මරිචචට්ටිකං;
නට්ඨං විහාරං කාරෙත්වා, නානාආවාස භූසිතං.

46.

ථෙරවංසජභික්ඛුනං, අදා කත්වා මහාමහං;
තෙසං පඤ්චසතානඤ්ච, භොගගාමෙ ච දාපයි.

47.

තත්ථ සො තුසිතෙ රම්මෙ, දෙවසඬිසපුරක්ඛනං;
මෙත්තෙය්‍යං ලොකනාථං තං, දෙසෙන්නං ධම්මමුත්තමං.

48.

දස්සෙන්නො විය ලොකස්ස, විහාරෙ සබ්බසජ්ජිතෙ;
නිසින්තො මණ්ඩපෙ රම්මෙ, නානාරතනභූසිතෙ.

49.

නගරෙහි ච සබ්බෙහි, භික්ඛුහි පරිවාරිතො;
බුද්ධලිලාය ලංකින්දො, අභිධම්ම මහාසයි.

50.

සොණ්ණපට්ටෙ ලිඛාපෙත්වා-භිධම්මපිටකං තදා;
ධම්මසඬිගණිකං පොත්ථං, නානාරතන භූසිතං.

51.

කත්වා නගරමජ්ඣමහි, කාරෙත්වා හෙමමුත්තමං;
තං තත්ථ යපයිත්වාන, පරිහාරමදාපයි.

52.

සක්කසෙනාපතිට්ඨානං, දත්වා පුත්තස්ස අත්තනො;
පරිහාරෙ නියොජෙසි, තත්ථ තං ධම්මපොත්ථකෙ.

53.

අනුසංචච්ඡරං රාජා, පුරං දෙවපුරී විය;
විභූසිතාය සෙනාය, සජ්ජෙත්වා පරිවාරිතො.

54.

දෙවරාජාව සොහන්තො, සබ්බාභරණභූසිතො;
හත්ථිඛණ්ඩෙ නිසිදිත්වා, චරන්තො පුරවිටීයං.

55.
මහතා පරිභාරෙන, නෙත්වා තං ධම්මසඬ්ඛනං;
අත්තනා කාරිතං රම්මං, විහාරං සබ්බසජ්ජිතං.
56.
තත්ථ ධාතුගතෙ රම්මෙ, නානාරතනභූසිතෙ;
මණ්ඩපෙ ධාතුපිට්ඨස්මිං, පතිට්ඨාපිය පූජයි.
57.
ගන්ථාකරපරිවේණං, මහාමෙඝවනෙ අකා;
නගරෙ චජ්ජසාලා ච, තෙසං ගාමෙ ච දාපයි.
58.
භණ්ඩිකපරිවේණඤ්ච, සිලාමෙඝඤ්ච පබ්බතං;
කත්වා'භයගිරිස්මිං සො, තෙසං ගාමමදාපයි.
59.
ජොතිවනවිහාරස්මිං, රාජා ලඬ්ඛකාය නායකො;
භත්තග්ගස්ස අදා ගාමං, තථා'භයගිරිමිහි ච.
60.
දක්ඛිණගිරිනාමස්ස, විහාරස්ස ච දාපයි;
ගාමං කතඤ්ඤභාවෙන, රාජා පරමධම්මිකො.
61.
සක්කසෙනාපති රම්මං, පරිවේණං සුමාපිය;
අදාසි සහගාමෙහි, ථෙරියානං සනාමිකං.
62.
භරියා චජිරා තස්ස, තෙසංයෙව අදාපයි;
පරිවේණං කරිත්වාන, සගාමං සකනාමකං.
63.
උපස්සයං කරිත්වාන, සා එව පදලඤ්ජනෙ;
භික්ඛුනීනං අදා ථෙර-වංසෙ සබ්බත්ථ පූජිතෙ.
64.
සක්කසෙනාපති මාතා, දෙවා'රඤ්ඤක භික්ඛුනං;
ථෙරවංසජ්ජපදීපානං, අකා'වාසං සනාමකං.
- 65.

සා එව පටිබ්බිමස්ස, සත්ථු මරිච්චට්ටියං;
වුළාමණිං පාදජලං, අකා ඡත්තඤ්ච වීචරං.

66.

රාජා රාජාලයෙයෙව, රාජවංසං සනාමකං;
අකාසි පාළිකං නාම, පාසාදං සුමනො භරං.

67.

පුපෙසි රාජීනී නාම, රාජිනො භරියා'පරා;
පට්ටකඤ්චුකපුජාය, හෙමමාලික වෙනියං.

68.

තස්සා පුත්තොසි සිද්ධත්ථො, නාම ඉස්සරියෙ යීතො;
සුතො මලයරාජානි, රූපෙන මකරද්ධපො.

69.

රාජා තස්මිං මනෙ කත්වා, සාලං භික්ඛුනමුත්තමං;
දානවට්ටං පට්ඨපෙත්වා, තස්ස පත්තිමදා තදා.

70.

එවං ධම්මෙන කාරෙත්තෙ, රජ්ජං ලඬිකාදීපෙ තදා;
වොළරාජෙන යුජ්ඣිත්වා, පණ්ඩුරාජා පරාජිතො.

71.

පණ්ණාකාරානි නෙකානි, බලං සන්ධාය පෙසයි;
රාජාලංකිස්සරො සද්ධිං, මත්තෙත්වා සච්චෙහි සො.

72.

සන්නය්හ බලකායං සො, සක්කසෙනාපතිං සකං;
බලස්ස නායකං කත්වා, මහායිත්ථමුපාගමී.

73.

විජයං පුබ්බරාජුනං, චත්වා වෙලාතටෙ යීතො;
ලස්සාහං ජනයිත්වාන, නාවං ආරොපයි බලං.

74.

බලකායං සමාදාය, සක්කසෙනාපතිං තදා;
සුබ්බෙන සාගරං තිණ්ණො, පණ්ඩුදෙසමුපාගමී.

75.

දිස්වා බලඤ්ච තඤ්චෙව, පණ්ඩුරාජා සුමානසො;

මහාවංසපාළි
එකවිජන්තං කරිස්සාමි, ජම්බුදීපන්ති අබ්බවි.

76.

බලද්වයං ගහෙත්වාන, රාජා සො චොලවංසජං;
ජෙතුං අසක්කුණිත්වාන යුද්ධමුජ්ඣය නික්ඛමි.

77.

යුජ්ඣස්සාමිති ගන්තාන, සක්කසෙනාපතී පුන;
නිසින්තො උපසග්ගෙන, මතො පාපෙන පණ්ඩුතො.

78.

ලංකිස්සරො බලස්සාපි, තෙන රොගෙන නානසං;
සුත්වා දයාලුභාවෙන, සෙනං ආණාපයි තතො.

79.

සක්ක සෙනාපතිට්ඨානං, තස්ස පුත්තස්ස'දා තදා;
වඩ්ඨෙසි තෙන තං පුත්තං, කත්වා සෙනාය නායකං.

80.

නිකායත්තයවාසීහි, පරිත්තං නගරෙ තදා;
කාරෙත්වා රොගදුබ්බට්ඨි-භයං නාසෙසි ජන්තුනං.

81.

සාසනස්ස ච ලොකස්ස, සන්තිං කත්වා අනෙකධා;
රාජා සො දසමෙ වස්සෙ, සුඛෙන තිදිවං ගතො.

82.

ලංකාරජ්ජෙපි යත්වා කථිතතිපිටකො සබ්බවිජ්ජාපදීපො,
වත්තාවාදී කථී සො සතිධිතිවිසදො දෙසකො භාවකො ච;
පඤ්ඤාසද්ධාදයා වා පරහිතනිරතො ලොකවෙදීවදඤ්ඤා;
රාජීන්ද්‍රො කස්සපො'යං විය විමලගුණො හොතුලොකොපි සබ්බො.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ද්විරාජකො නාම

පඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

එකපඤ්ඤාසතිම පරිවෘත්ත

පඤ්චරාජකො නාම

1.
යුවරාජා තදා හුත්වා, රාජා දප්පුළනාමකො;
යපෙසි ඔපරජ්ජමහි, ආදිපදං සනාමකං.
2.
මරිචචට්ඨිභාරස්ස, ගාමං දත්වා තතො පුරෙ;
චාරිත්තං පුබ්බරාජුනං, රක්ඛිත්වාන මහිං ඉමං.
3.
අභුත්වා දීඝකාලඤ්චි, පුබ්බකම්මෙන අත්තනො;
රාජා සො සත්තමෙ මාසෙ, පට්ටියො පච්චුනො මුඛං.
4.
උපරාජා අහුරාජා, දප්පුළො තදනන්තරං;
උදයස්සාදිපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.
5.
තදා වොළභයා පණ්ඩු-රාජං ජනපදං සකං;
චජිත්වා නාවමාරුශ්භ, මහාතිත්ථමුපාගමි.
6.
ආණාපෙත්වාන තං රාජා, දිස්වා සන්තුට්ඨමානසො;
මහාභොගං අදා තස්ස, නිවාසෙසි පුරා ඛහි.
7.
වොළරාජෙන යුජ්ඣිත්වා, ගහෙත්වා පට්ටනද්වයං;
පණ්ඩුරාජස්ස දම්මිති, සන්තද්ධෙ ලඬකරාජිති.
8.
කෙනා'පි කරණියෙන, ඛත්තියා දීපවාසිනො;
අකංසු විග්ගහං ඝොරං, පාපකම්මෙන පණ්ඩුනො.
9.
පණ්ඩුරාජෙ'ත්ථ වාසෙන, කම්මං නත්ථිති චිත්තිය;
යපෙත්වා මකුට්ඨිති, ගතො කෙරළසන්තිකං.
10.
විග්ගහෙ නිට්ඨිතෙ රාජා, මහාමෙඝවනෙ තදා;

මහාබොධිසරස්සා'දා, ගාමං නගරසන්තිකෙ.

11.

ආවාසං රක්ඛකො නාම, තස්ස සෙනාපතී අකා;
දුපාරාමසමීපමිහි, ඉලඬිගො රාජනාමකං.

12.

කතං තං පුබ්බරාජෙහි, රාජා සො පරිපාලිය;
පත්තො ද්වාදසමං වස්සං, යථාකම්මමුපාගමි.

13.

උදයො යුවරාජා'සි, ලංකාවාසීනමිස්සරො;
සෙනනාමාදිපාදං සො, ඔපරජ්ජෙ'හිසෙවයි.

14.

රඤ්ඤො හීතා තදාමච්චා, පවිසිංසු තපොවනං;
රාජොපරාජා ගන්ත්වාන, තෙසං සීසානි ඡෙදයුං.

15.

තෙන කම්මෙන නිබ්බින්නා, යතයො තන්තිවාසිනො;
හිත්වා ජනපදං රඤ්ඤො, තදාගච්ඡිංසු රොහණං.

16.

තදා ජානපදා වෙව, නාගරා ව බලානි ව;
කුපිතා වණ්ඩුවාතෙන, සාගරො විය කම්පිතො.

17.

රතනපාසාදමාරුඥ්භ, විහාරෙ අභයුත්තරෙ;
සන්තාසෙත්වාන රාජානං, දස්සෙත්වාන විහීසිකං.

18.

උපත්ථම්භකමච්චානං, විග්ගහස්ස තපොවනෙ;
තදා සීසානි ඡින්දිත්වා, කවාතෙන නිපාතයුං.

19.

තං සුත්වා යුවරාජා ව, ආදිපාදො ව තං සබා;
උල්ලඬිසිත්වාන පාකාරං, සීසං ගච්ඡිංසු රොහණං.

20.

බලකායොනුබන්ධිත්වා, යාව කණ්භනදීතවා;
අලාභෙන ව නාවානං, තිණ්ණත්තා තෙසමාගමි.

21.
රාජපුත්තාගතා තත්ථ, චනෙ අභයභෙදිනො;
යතීනං පුරතො තෙසං, නිපජ්ජිත්වා උරෙන තෙ.
22.
අල්ලවත්ථා'ල්ලකෙසා ච, පරිදෙවිත්ථ'නෙකධා;
කන්දීත්වා රොදනං කත්වා, බමාපෙසුං තපස්සිනො.
23.
බන්තිමෙත්තානුභාවෙන, තෙසං සාසනසාමිනං;
පුඤ්ඤොදයො අහු තෙසං, උභින්නං දීපසාමිනං.
24.
යුවරාජබලඤ්චෙව, නිකායත්තයවාසිනො;
ගමිංසු තෙසමානෙතූං, සන්තිභූතෙ මහාබලෙ.
25.
රාජපුත්තා උභො ඛ්‍යත්තා, පණ්ඩිතා පංසුකූලිනො;
යාවිත්වා තෙසමාදාය, අගමංසු සකං පුරං.
26.
භික්ඛූනං පුරතො මග්ගං, රාජාගන්තා බමාපයි;
ආදාය තෙ චනං තෙසං, නෙත්වා රාජසරං ගතො.
27.
තතො පට්ඨාය වාරිත්ථං, පාලෙත්වා පුබ්බරාජුනං;
රාජා සො තතියෙ වස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.
28.
ලංකාභිසෙකං පත්වාන, සෙනො සො මතිමා තතො;
උදයං ආදිපාදං තං, යුවරාජං අකා සබං.
29.
කභාපණ්ඩසභස්සං සො, දුග්ගතානං උපොසථෙ;
භොතු'පොසථිකො දත්වා, යාවජීවං නරාධිපො.
30.
පටිමා භත්තවත්ථානි, භික්ඛූනං ධරණි පති;
අදා දණ්ඩිස්සරං දානං, යාවකානඤ්ච සිජ්ජිනං.
- 31.

යානෙ කත්ථවි සිජ්ජිනං, පාසාදෙසු මනොහරෙ;
කාරෙත්වා භොගගාමෙ ව, අදාපෙසි මහාමනි.

32.

කභාපණ්ණසහස්සං වා, දත්වා පඤ්චස්තානි වා;
ලඬිකායං ජිණ්ණකාවාසෙ, නවකම්මමකාරයි.

33.

චත්තාලිසසහස්සානි, අභයුත්තරචෙතියෙ;
සිලාපත්ථරණත්ථාය, දාපෙසි ච මහීපති.

34.

මහාවාපීසු ලංකායං, ජිණ්ණනිද්ධමනෙ අකා;
නවකම්මඤ්ච මරියාදං, ථීයං පාසාණපංසුනා.

35.

අකා රාජසරෙ රම්මං, මාලාගෙහං මහාරහං;
යජිතං පුනරාජුහි, දානං සම්මාපවත්තයි.

36.

කතං මලයරාජෙන, අමච්චෙන'ග්ග ඛොධිනා;
පරිචෙණං නාගසාලං, දිස්වා ගාම මදා තදා.

37.

කත්වා චතුච්චාරෙසු, රූපකම්මානි සාධුකං;
මණ්ඩපානි ච රම්මානි, ධාතුපුජං අකා සදා.

38.

ඵචමාදීනි පුඤ්ඤානි, අනෙකානි අනෙකධා;
කත්වා සො නවමෙ චස්සෙ, යථාකම්මමුපාගමි.

39.

ලංකාභිසෙකං පත්ථාන, යුවරාජොදයො තතො;
සෙනනාමාදිපාදං සො, ඔපරජ්ජෙ'හි සෙවයි.

40.

නිද්දාලු මජ්ජිපො ආසි, රාජා පාපෙන ජන්තුනං;
වොලො පමත්තතං තස්ස, සුත්වා සන්තුට්ඨමානසො.

41.

පණ්ඩුදෙසානිසෙකං සො, පත්තුකා මෙත්ථ පෙසයි;

මහාවංසපාළි
මකුටාදීනමත්ථාය, යථිකානංව පණ්ඩුනා.

42.
තානි නාදාසි සො රාජා, තෙන වොළො මහබ්බළො;
බ්බං සන්තය්හ පෙසෙසි, බ්බක්කාරෙන ගණ්හිතුං.
43.
තදා සෙනාපති එත්ථ, පච්චන්තෙ කුපිතෙ ගතො;
ආණාපෙත්වාන තං රාජා, යුජ්ඣන්තථාය පෙසයි.
44.
හතො සෙනාපති තත්ථ, යුජ්ඣි න රණෙ මතො;
කකුටාදීනි ආදාය, රාජා සො රොහණං අගා.
45.
ගන්ත්වා වොළබ්බං තත්ථ, අලහිත්වා පවෙසනං;
නිවත්තිත්වා සකං රට්ඨං, අගමාසි ඉධතා භයා.
46.
තතො සෙනාපතිට්ඨානෙ, විදුරග්ගං තු නායකං;
යපෙසි රාජා ලංකින්දො, තෙජවන්තං මහාමතිං.
47.
පච්චන්තං වොළරාජස්ස, සාතෙත්වා සො චමුපති;
ආණාපෙසි ඉතො නීතං, දස්සෙත්වාන විහිසිතං.
48.
තතො දාපෙසි සො සබ්බ-පරික්ඛාරං මහාරහං;
පංසුකුලිකහික්ඛුනං, සබ්බෙසං දීපවාසිනං.
49.
මහාවිහාරෙ ලංකින්දො, පටිබ්බිඛස්ස සත්ථුනො;
ජලන්තං මණිරංසිහි, අකා වුළාමණිං තදා.
50.
ඔරොධා විදුරා තස්ස, පාදජාලෙන පූජයි;
මණිහි පජ්ජලන්තෙහි, පටිමං තං සිලාමයං.
51.
ඤාපිතං වොළරාජස්ස, බ්බලෙන මණිනාමකං;
පාසාදං කාතුමාරද්ධො, වුතො වස්සමිහි අට්ඨමෙ.

52.

පඤ්චෙනෙ වසුධාධිපා වසුමහිං එකාතපත්තඤ්ඤිතං;
 භුත්වා නිග්ගහසඤ්ඤිතෙහි සකලං ලොකං වසෙ වත්තිය;
 යා තා මච්චුවසං සපුත්තවණ්ණිකා සාමච්චමිත්තානුගා;
 ඉච්චෙවං සතතං සරන්තු සුජනා භාතුං පමාදං මදං.

සුජනප්පසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පඤ්චරාජකො නාම

එකපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

තිරාජකොනාම

1.

තතො ලඬකාහිසෙකං සො, පත්වා සෙනො කමාගතං;
 මහින්දස්සාදිපාදස්ස, යුවරාජපදං අදා.

2.

පඤ්ඤො මහාකථි ඛ්‍යත්තො, මජ්ඣත්තො මිත්තසත්තුසු;
 යුත්තො දයාය මෙත්තාය, රාජා සො සබ්බදා අහු.

3.

කාලං දෙවො'නතික්කම්ම, සම්මා ධාරාහිවස්සති;
 රට්ඨෙ තස්මිං වසන්තා'සුං, සුඛිතා නිබ්භයා සදා.

4.

සුත්තන්තං ලොහපාසාදෙ, නිසින්තො වණ්ණයි තදා;
 නිකායත්තයවාසිහි, රාජා සො පරිවාරිතො.

5.

දායධාතුකරණ්ඩං සො, නානාරතනභූසිතං;
 අකා චතුච්භාරෙසු, ධාතුපුජා ච'නෙකධා.

6.

පරිචෙණං සිත්ථගාමං, කාරෙත්වා චුත්ථමත්තනා;
 ලොකං පුත්තංච පාලෙත්වා, තිවස්සෙන දිවඬිගතො.

7.

යුවරාජා මහින්දො සො, රාජාසි තදනන්තරං;

මහාපුඤ්ඤා මහාතෙජො, මහාසෙනො මහායසො.

8.

එකච්ඡත්තං අකා ලඬ්ඛං, සාතෙත්වා වොරුපද්දවං;
අකංසු තමුපට්ඨානං, නිව්චමණ්ඩලනායකං.

9.

විජ්ජමානෙපි ලඬ්ඛායං, ඛත්තියානං නරාධිපො;
කාලිඬ්ඛවක්කවත්තිස්ස, වංසෙ ජාතං කුමාරිකං.

10.

ආණාපෙත්වාන තං අග්ග-මහෙසිං අත්තනො අකා;
තස්සා පුත්තා දූවෙ ජාතා, ධිතා එකා මනොරමා.

11.

ආදිපාදෙ අකා පුත්තෙ, ධිතරං වොපරාජිනිං;
ඉති සීහලවංසඤ්ච, පට්ඨපෙසි සභුපති.

12.

බලකායං ඉමං දෙසං, මද්දනත්ථාය වල්ලභො;
පෙසෙසි නාගදීපං සො, සුත්වා තං භූපති ඉධ.

13.

බලං දත්වාන සෙනවිහ-රාජසෙනාපතිං තදා;
වල්ලභස්ස බලෙනෙ'ස, යුජ්ඣිකුං තත්ථ පෙසයි.

14.

ගන්ත්වා සෙනාපති තත්ථ, බලෙනෙ'තස්ස රාජිනො;
යුජ්ඣිත්වා තං විනාසෙත්වා, ගණ්ඨි සො යුද්ධමණ්ඩලෙ.

15.

අසක්කෙත්තො ඉමං ජෙතුං, රාජා නං වල්ලභාදයො;
රාජානො මිත්තසම්බන්ධං, ලංකිත්දෙන අකංසු තෙ.

16.

ඉච්ඡෙවං රාජිනො තෙජො, ජම්බුදීපමවත්ථරි;
පත්ථරිත්වාන ලංකායං, උල්ලඬ්ඝිත්වාන සාගරං.

17.

සද්ධම්මං කථායත්තානං, කත්වා සම්මා න මුත්තමං;
ධම්මං සුත්වාන සො රාජා, පසන්තො බුද්ධසාසනෙ.

18.
රාජා සො සන්නිපාතෙත්වා, පංසුකුලිකභික්ඛවො;
යාවිත්වා අත්තනො ගෙහං, ආණාපෙත්වාන සාධුකං.
19.
ආසනං පඤ්ඤපෙත්වාන, නිසිදාපිය භොජනං;
දාපෙසි විපුලං සුද්ධං, සදා එකදිනෙ විය.
20.
අනෙකඛ්‍යඤ්ජනං රාජා-රඤ්ඤකානං තපස්සිනං;
පෙසෙසි භොජනං සුද්ධං, මහග්ගං විපුලං සදා.
21.
චෙජ්ජෙව පෙසයිත්වාන, විලානානං තපස්සිනං;
සන්නිකං සො දයාවාසො, තිකිච්ඡාපෙසි නිච්චසො.
22.
ගුළානි සනපාකානි, ලසුණානං රසානි ව;
තම්බුලමුඛවාසඤ්ච, පච්ඡහත්තෙ අදා සදා.
23.
පත්තෙසු පුරයිත්වාන, ලසුණං මරිචමිපි ව;
පිප්පලිසඬ්ඨිවෙරානි, ගුළානි තිඵලානි ව.
24.
ඝනං තෙලං මධුඤ්චාය, පාපුරත්ථරණානි ව;
පංසුකුලිකභික්ඛුනං, පච්චෙකං සබ්බදා අදා.
25.
වීචරාදීනි සබ්බානි, පරික්ඛාරානි භූපති;
කාරාපෙත්වාන දාපෙසි, භික්ඛුනං පංසුකුලිනං.
26.
රාජා මහාවිහාරස්මිං, එකෙකස්ස හි භික්ඛුනො;
පච්චෙකං නවවත්ථානි, වීචරත්ථාය දාපයි.
27.
නිකායත්තයවාසිනං, භික්ඛුනං ලාභවාසිනං;
තුලාහාරමදා ද්විසු, වාරෙසු සමභීපති.
- 28.

රාජා සො නාගතෙහොගං,
රාජානො සඨසහොගතො;
න ගණ්හන්තුනි පාසාණෙ,
ලිබාපෙත්වා නිධාපයි.

29.

කථාපෙත්වාන බුද්ධස්ස, සරණානි ගුණෙනව;
අනාථෙහි ච තෙසඤ්ච, හත්තවත්ථානි දාපයි.

30.

දානසාලං කරිත්වාන, හත්ථිසාලකභුමියං;
යාවකානං අදා දානං, තෙසඤ්ච සයනාසනං.

31.

වෙජ්ජසාලාසු සබ්බාසු, හෙසජ්ජං මඤ්චකඤ්ච සො;
වොරානං බන්ධනාගාරෙ, නිව්චං හත්තානි දාපයි.

32.

වානරානං වරහානං, මීගානං සුනඛාන ච;
හත්තං පුච්ඤ්ච දාපෙසි, දයාවාසො යථිච්ඡකං.

33.

රාජා චතුච්භාරෙසු, කත්වා සො වීහිරාසයො;
යථිච්ඡිතෙන ගණ්හන්තු, අනාථා ඉති දාපයි.

34.

නානාපුජාහි පුජෙත්වා, කත්වා මඨිගලමුත්තමං;
කථාපෙසි ච හික්ඛුහි, ඛාත්තෙහි විනයං තදා.

35.

ථෙරෙන ධම්මමිත්තෙන-සිත්ථගාමකවාසිනා;
පුජයිත්වාන කාරෙසි, අහිධම්මස්ස වණ්ණනං.

36.

දායානාගා'හිධානෙන, ථෙරෙනා'රඤ්ඤවාසිනා;
ලංකාලංකාරභූතෙන, අහිධම්මං කථාපයි.

37.

පට්ටකඤ්චුකපුජාහි, හෙමමාලිකවෙතියං;
නච්චගීතෙහි ගන්ධෙහි, පුජ්ථෙහි විවිධෙහි ච.

38.
දීපමාලාහි ධූපෙහි, පූජයිත්වාන'නෙකධා;
තස්ස වත්ථානි භාපෙත්වා, භික්ඛූනං දාපයි සයං.
39.
සදා සො අත්තනො රජ්ජෙ, උය්‍යානෙසු තහිංතහිං;
ආණාපෙත්වාන පූජථානි, පූජෙසි රතනත්තයං.
40.
පාසාදං වන්දනං නාම, කාතුං මරිචචට්ටියං;
අකාරම්භඤ්ච භික්ඛූනං භොගගාමෙ ව දාපයි.
41.
කෙසධාතුං නිධාපෙත්වා, කරණ්ඩං රතනෙහි සො;
කාරයිත්වාන පූජෙසි, යපෙත්වා තත්ථ භූපති.
42.
සොණ්ණරජතපට්ටෙහි, ථූපාරාමමිහි චෙතියං;
ජාදාපෙත්වා යථාරජ්ජං, පූජං කාරෙසි භූපති.
43.
තස්මිං ධාතුසරෙ රාජා, සොණ්ණද්වාරමකාරයි;
පජ්ජලන්තං සිනෙරූච, රංසිහි සූරියස්ස සො.
44.
කුම්භිකං චොළරාජස්ස, බලෙන පදලඤ්ජනෙ;
චතුත්තං චෙතියානං සො, රමනීයං සරං අකා.
45.
කුම්භිකං නගරමජ්ඣමිහි, දායාධාතුසරං අකා;
ධම්මසඬ්ඛිගණිගෙහඤ්ච, මහාපාළිඤ්ච භූපති.
46.
තම්බුලමණ්ඩපං කත්වා, තත්ථ සුඬිකං මහීපති;
භික්ඛූනං ථෙරවංසෙ සො, හෙසජ්ජත්ථාය දාපයි.
47.
උපස්සයං කරිත්වාන, මහාමඬ්ඛලනාමකං;
ථෙරවංසමිහි ජාතානං, භික්ඛූනීනං අදාපයි.
- 48.

මාතුලොදයරාජෙන, ආරද්ධං සාධුනා තදා;
නිට්ඨාපෙසි මහීපාලො, පාසාදං මණිනාමකං.

49.

පරිවෙණානි චත්තාරි, තස්මිං ජෙනවනෙ තදා;
කාරාපයිංසු චත්තාරො, අමච්චා තස්ස රාජිනො.

50.

රඤ්ඤො කිත්තිසමාදෙවි, කිත්තිනාමා මනොරමා;
පරිවෙණං අකාරාමං, ථූපාරාමස්ස පච්ඡතො.

51.

සා තස්මිං පරිවෙණෙ ච, අකා කප්පාසගාමකෙ;
වීචරවෙනියෙ වෙච, තිස්සො පොක්ඛරණී සුචි.

52.

ද්වාදසරතනායාමං, ධජං සොණ්ණමයඤ්ච සා;
පුපෙසි පුඤ්ඤසම්භාරං, හෙමමාලික වෙනියෙ.

53.

ගිහීනං චජ්ජසාලඤ්ච, පුත්තො තස්සා පුරෙඅකා;
ගුණවාසක්කසෙනානී, භික්ඛුනඤ්ච පුරාබ්භි.

54.

රාජා චතුච්භාරෙසු, දිබ්බපාසාදසන්නිහෙ;
මණ්ඩපෙ කාරයිත්වාන, ධාතුපූජා අනෙකධා.

55.

චස්සමෙකමතික්කමම, කාරාපෙත්වා මහීපති;
චාරිත්තං පුබ්බරාජුනං, පරිපාලෙසි සාධුකං.

56.

ඵවමාදීනි පුඤ්ඤානි, උළාරානි අනෙකධා;
කත්වා සොළසමෙ චස්සෙ, රාජා සො තිදිවං ගතො.

57.

ජාතො පටිච්ච තං රාජං, සෙනා ද්වාදසචස්සිකො;
කාලිඨගදෙවියා පුත්තො, පත්තරජ්ජො තදා අහු.

58.

උදයස්ස කනිට්ඨස්ස, යුවරාජපදං අදා;

පිතු සෙනාපති සෙනො, තස්ස සෙනාපති අහු.

59.

පච්චන්තං බලමාදාය, ගතෙ සෙනාපතිමිහි සො;
මාතරා සහ චත්තන්තං, කණ්ඨිං තස්ස භාතරං.

60.

මාරාපෙත්වා මහාමල්ලං, අකා සෙනාපතිං තදා;
අමච්චං උදයං නාම, සකං චචනකාරකං.

61.

තං සුත්වා කුපිතො හුත්වා, සෙනො සෙනාපති තදා;
බලමාදාය ආගඤ්ඡි, ගණ්ඨිස්සාමිති සත්තවො.

62.

සුත්වාන තං මහීපාලො, කතචන්තං වාචමත්තනො;
රක්ඛාමි තං අමච්චන්ති, ගතො නික්ඛම්ම රොහණං.

63.

තස්ස මායා නිචත්තිත්වා, යුවරාජඤ්ච රාජීනිං;
ආදාය කුපිතා තෙන ආණාපෙසි චමුපතිං.

64.

තාය සො සඬ්ගහීතොව, දම්ලෙ සන්තිපාතිය;
දත්වා ජනපදං තෙසං, පුටත්ථිනගරෙ වසී.

65.

යුජ්ඣිතුං තෙන සො රාජා, බලං පෙසෙසි රොහණා;
සෙනාපති විනාසෙසි, සබ්බං තං රාජිනො බලං.

66.

දම්ලා තෙ ජනපදං, පිළෙත්වා රක්ඛසා විය;
විලුම්පිත්වාන ගණ්ඨන්ති, නරානං සන්තකං තදා.

67.

බිත්තා මනුස්සා ගන්ත්වාන, රොහණං රාජසන්තිකං;
නිවෙදෙසුං පචත්තිං තං, මත්තෙත්වා සච්චෙහි සො.

68.

රක්ඛිතුං සාසනං රට්ඨං, තම්පභාය චමුපතිං;
සන්ධිං කත්වාන සෙනෙන, පුළත්ථිනගරං අගා.

69.

මහෙසිං අත්තජං කත්වා, පාලෙතුං වංසමත්තනො;
පුත්තං උප්පාදයිත්වාන, කස්සපං නාම උත්තමං.

70.

වසන්තෙ තත්ථ ලංකිත්ථෙද, අහිතා වල්ලභා ජනා;
අලහන්තා සුරං පාතු-මාරියා තස්ස සන්තිකෙ.

71.

මජ්ජපානෙ ගුණං වත්වා, පායෙසුං තං මහීපතිං;
පිටිත්වා මජ්ජපානං සො, මත්තඛ්‍යාලො අභු තදා.

72.

ආහාරානං ඛයං පත්වා, වජිත්වා දුල්ලභං පදං;
මතො සො දසමෙ වස්සෙ, තරුණොයෙව භූපති.

73.

ඉතො විදිත්වා බලුපාපමිත්ත-
විධෙය්‍යභාවං පරිහානි හෙතුං;
සුඛත්තිතොයෙව ඉද වා හුරං වා;
ජහන්තු තෙ සොරවිසං'ව බාලං.

සුජනජ්ජසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙති රාජකො නාම

ද්විපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

තිවඤ්ඤාසතිම පච්ඡෙද

ලංකාවිලොපොනාම

1.

මහින්දො තං කණ්ටියො සො, රාජපුත්තො තදච්චයෙ;
උස්සාපිය සෙනච්ඡත්ත-මනුරාධපුරෙ වරෙ.

2.

සෙන සෙනානීනා'නිත දෙසන්තරජනා කුලෙ;
තත්ථ වාසමකප්පෙසි, කිච්ඡෙන දසවච්ඡරෙ.

3.

අපෙතනීති මග්ගස්ස, මුදුභුතස්ස සබ්බසො;
උප්පාදහාගං නාදංසු, තස්ස ජානපදා තදා.

4.

අව්වන්තං බිණුවිත්තො සො, වස්සමිහි දසමෙ විභූ;
වුත්තිදානෙන නාසක්ඛි, සඬගහෙනුං සකං බලං.

5.

අලද්ධ වුත්තිනො සබ්බෙ, කෙරළා සහිතා තතො;
න වුත්තිදානං නො යාව, හොති මාතාව භුඤ්ජතු.

6.

ඉති රාජසරද්වාරෙ, සාහසෙකරසා භුසං;
වාපහතා නිසිදිංසු, සන්නද්ධජුරිකායුධා.

7.

හත්ථසාරං සමාදාය, තෙ විවඤ්චිය භූපති;
උම්මග්ගතො විනිග්ගම්ම, තුරිතො රොහණං අගා.

8.

සීදුපබ්බතගාමමිහි, බන්ධවාරං නිබන්ධිය;
භාතු ජායම්ම හෙසින්තෙ, යපෙත්වා සො තහිං වසී.

9.

න චිරස්සෙව තස්සාය, මතා යසමහීපති;
මහෙසින්තෙ නිවෙසෙසි, සකභාතුස්ස ධිතරං.

10.

දෙවියා තාය සඤ්ජාතෙ, සුතෙ කස්සපනාමකෙ;
අජ්ඣාචුත්තං විභායා'ථ, බන්ධවාරං මහීමති.

11.

කාරයින්වාන නගරං, කප්පගල්ලකගාමකෙ;
අධිපච්චං පවත්තෙන්තො, රොහණෙ සුචිරං වසී.

12.

තතො සෙසෙසු යානෙසු, කෙරළා සීහළා තදා;
කණ්ණොටා ව යථාකාම-මාධිපච්චං පවත්තයුං.

13.

අථස්ස වාණිජො එකො, පරතීරං ඉධාගතො;
ගන්ත්වා පවත්තිං ලංකාය, වොළරඤ්ඤො නිවෙදයි.

14.

සොතං සුඤ්ඤත්වා පෙසෙසි, ලංකාගහණමානසො;
බලං මහන්තං බලවා, තං බිජ්ජං ලංකමොතරි.

15.

පට්ඨායො තිඤ්ඤායානමිහා, විහෙයෙන්නං බහු ජනෙ;
අනුක්කමෙන තං වොළ-බලං රොහණමජ්ඣගා.

16.

ජත්තිංසෙ රාජිනො වස්සෙ, මහෙසිං රතනානි ව;
මකුටඤ්ච කමායාතං, සබ්බමාහරණං තථා.

17.

අමුලිකඤ්චවජිර-වලයං දෙවදත්තියං;
අවිජෙජ්ජවජුරිකං ඡින්න-පට්ටිකා ධාතුකඤ්ච නෙ.

18.

පට්ටියං වනදුග්ගමිහි, භයාතඤ්ච මහීපතිං;
ජීවග්ගාහමගණ්හිංසු, සන්ධිලෙසම්පදස්සිය.

19.

මහීපාලං ධනං තඤ්ච, සබ්බං භත්ථගතං තතො;
පෙසයිංසු ලහුං වොළ-මහීපාලස්ස සන්තිකං.

20.

නිකායත්තිතයෙ ධාතු-ගබ්බෙ ලංකාතලෙ බිලෙ;
මහාරහෙ සුවණ්ණාදි-පට්ඨිමිබ්බෙ ව'නජ්ජකෙ.

21.

හින්දිත්වා සහසා සබ්බෙ, විහාරෙ ව තහිං තහිං;
යථො ජොහාරිතො යක්ඛා, ලඬ්ඛායං සාරමග්ගහුං.

22.

නෙ වොළා රාජරට්ඨං තං, පුලත්ථිපුරනිස්සිකා;
රක්ඛපාසාණකණ්ඩවිහ, යානාවධිමභුඤ්ජිසුං.

23.

තං කුමාරකමාදාය, කස්සපං රට්ඨවාසිනො;
වඩ්ඪෙන්නි වොළභයතො, ගොපයන්තා සුසාදරා.

24.

වොළරාජා කුමාරං තං, සුත්වා ද්වාදසවස්සිකං;

ගහණත්ථාය පෙසෙසි, මහාමච්චෙ මහාබලෙ.

25.

උභනං පඤ්චසහස්සෙන, යොධලක්ඛං සමාදිය;
සබ්බං තෙ රොහණං දෙසං, සඬබ්බොහෙසු මිතො තතො.

26.

කිත්තිනාමො'ථ සච්චො, මක්ඛකුදුසවාසිකො;
මුද්ධනාමො තථාමච්චො, මාරගල්ලකවාසිකො.

27.

උහොපි තෙ මහාවීරා, යුද්ධොපායවිචක්ඛණා;
චොළසෙනං විනාසෙතු-මච්චන්තකතනිච්ඡයා.

28.

පලුට්ඨගිරිනාමමිහි, යානෙ දුග්ගෙ නිවෙසිය;
කත්ථා ඡමාසං සඬගාමං, හනිංසු දමිලෙ බහුං.

29.

හතාවසිට්ඨා චොළාතා, රණෙ තස්මිං භයද්දිතා;
පලායිත්ථා යථාපුබ්බං, පුලත්තිපුරමාවසුං.

30.

කුමාරො ජයිතො දිස්වා, උහො තෙ සච්චෙ තදා;
භට්ඨතුට්ඨො 'වරං තාතා, ගණ්භථා'ති ස චබ්බවි.

31.

බුද්ධො පවෙණිගාමං සො, වරං යාවිත්ථ කිත්තිකො;
සඬ්ඝිකං ගහිතං භාගං, විස්සජ්ජෙතුං වරං වරි.

32.

රාජපුත්තවරාලද්ධ-වරා'මච්චවරා තදා;
නිද්දරා සාදරා වීරා, පාදෙ වන්දිංසු තස්ස තෙ.

33.

රාජා ද්වාදසවස්සානි, වසිත්ථා චොළමණ්ඩලෙ;
අට්ඨකාලීසවස්සමිහි, මහින්දො සො දිවංගතො.

34.

පමාද දොසානගතෙන ඵලං,
ලද්ධා'පි භොගානනථීරා භවන්ති;

ඉච්චජ්ජමංදං හිතමාසසානො,
නිච්චං සුච්ඤ්ඤසුසමා චරෙය්‍ය.

සුජනජ්ජසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලංකාවිලොපො නාම

තිපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

චතුපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

ජ රාජකොනාම

1. කත්ථා වික්කම්ම ඛාඞ්ග්ගි, නාම භූපාලසුත්තො;
තස්සාණාය පචත්තිංසු, සාදරං සීහළා බිලා.
2. සො රාජා දම්ලෙ භන්තුං, ධනං සඤ්චිය'නෙකාධා;
සඬිගහං සෙවකානඤ්ච, කුරුමානො යථොචිතං.
3. අලඬිකාරකිරිටානි, ඡත්තසීහාසනානි ච;
කාරයිත්ථා'භිසෙකත්ථං, සච්චෙහා'භියාවිතො.
4. න යාව රාජරට්ඨස්ස, ගහණං හොති තාව මෙ;
ඡත්තුස්සාපනකම්මෙන, කිං තෙනා'ති විචාරිය.
5. සතං නරසහස්සානං, සඬිකලෙත්ථා මහබ්බලො;
සඬිගාමාරබ්භ කාලම්භි, වාතරොගාහිපිළිතො.
6. යුජ්ඣ්ඣිතුං සමයො නෙති, ද්වාදසෙ චච්ඡරෙ ලහුං;
උපෙච්ච දෙවනගරං, ගඤ්ඡිදෙවසහබ්‍යතං.
7. කිත්තිනාමො ච සච්චො, සෙනාපච්චමධිට්ඨිතො;
රජ්ජත්ථිකො දිනානට්ඨ, නිජාණං සම්පවත්තයි.
- 8.

සාතෙත්වා තං මහාලාන-කිත්තිනාමො මහබ්බලො;
පත්වා'හිසෙකං භුඤ්ජන්තො, දෙසං තං රොහණවිහයං.

9.

සංවච්ඡරමිහි තතියෙ, වොළුයුද්ධෙ පරාජිතො;
සහත්ථෙත සකං සීසං, ඡිත්දිත්වා සහසා මරි.

10.

තදාපිතෙ කිරිටාදි-ධනසාරං සමාදිය;
පෙසෙසුං දම්ලා වොළ-මහිපාලස්ස සන්තිකං.

11.

භයා සරට්ඨං හිත්වා'ථ, දුට්ඨදෙසෙ වසං තදා;
එකො වික්කමපණ්ඩුති, විස්සුතො පත්ථිවත්තජො.

12.

විඤ්ඤාතලඬිකාවුත්තන්තො, දෙසමාගම්ම රොහණං;
කාළතිත්ථෙ වසං වස්ස-මෙකං රජ්ජමකාරයි.

13.

රාමන්වයසමුබ්භූතො, තදායුජ්ඣ පුරාගතො;
ජගතී පාලනාමෙන, විස්සුතො භූභූජත්තජො.

14.

රණෙ වික්කමපණ්ඩුතං, සාතාපෙත්වා මහබ්බලො;
තතො චත්තාරි වස්සානි, රජ්ජං කාරෙසි රොහණෙ.

15.

තම්පි වොළාරණෙ හන්ත්වා, මහෙසිං ධිතරා සහ;
විත්තසාරඤ්ච සාකලං, වොළරට්ඨමපෙසයුං.

16.

රාජා පරක්කමො නාම, පණ්ඩුරාජසුතො තතො;
අකා වස්සද්වයං වොළා, සාතෙසුං තම්පි යුජ්ඣිය.

17.

ඉමෙ භූසං ලොහබ්බලාහිභූතා,
ගතා අපෙසසා විවසා විනාසං;
ඉච්චෙවමඤ්ඤාය සදා සපඤ්ඤො,
තණ්හක්ඛයෙයෙව රතීං කරෙය්‍ය.

මහාවංසපාළි
සුඡන්දපසාදසංවේගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ඡ රාජකො නාම

චතුපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡේදො.

පඤ්චපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද

රොහණාරාති විජයොනාම

1.
ලොකනාමො චමුනාමො, මක්ඛකුදුසවාසිකො;
සච්චපට්ඨකො ධිනිමා, වොළදප්පවිසාතනො.
2.
අභිභූය ජනෙ පත්වා, රජ්ජං රොහණමණ්ඩලෙ;
වසි කාජරගාමමිහි, වාරිත්තවිධිකොවිදො.
3.
අහු තදා කිත්තිනාමො, රාජපුත්තො මහබ්බලො;
තස්ස වංසාදිසම්පත්තී, නුපුබ්බෙන පච්චිවතෙ.
4.
සුතො කස්සපභූපස්ස, මාණනාමෙන විස්සුතො;
ආදිපාදො අහු ධිරො, සදාවාරවිභූසිතො.
5.
තස්සා'ථ ඡෙට්ඨකො භාතා, මාණවම්මො මහාමති;
ගොකණ්ණකසම්පට්ඨ-නදීතීරෙ නිසීදිය.
6.
කතමන්තුපවාරො සො, යථාවිධිමසෙසතො;
අක්ඛමාලං ගහෙත්වාන, මන්තං ජප්පිතුමාරහි.
7.
කුමාරො කිර භත්තග්ගෙ, පාතුරාසි සවාහතො;
සිංණ්ඨි මුඛතුණ්ඨෙන, බලිපට්ටං විඤ්ඨිය.
8.
සච්ඡිද්දකෙ නාලිකෙර-කපාලෙ විච්චුනොදකෙ;
ලුබ්බ ජලමපස්සන්තො, ජපන්තස්ස මුඛංගතො.

9.

තතො භාවිතිං සිද්ධිං, මපෙක්ඛං නයනං සකං;
තස්සොපනෙසි, නිබ්භිජ්ජ, සොපි තං සහසාපිවි.

10.

කුමාරො තස්ස සන්තුට්ඨො, කුමාරස්සාභිපත්ථිතං;
වරං පදාය නහසා, රාජමානො ගතො තතො.

11.

භින්නෙකනායනං දිස්වා, සච්චාතං පරො දිසුං;
වරලාභං පකාසෙත්වා, සමස්සාසෙසි සො ජනෙ.

12.

තතො සො සච්චාතස්ස, සන්තුට්ඨාරාධයිංසු තං;
අනුරාධපුරං පත්වා, භිසෙකො කාරියො ඉති.

13.

අත්ථො කො මමරජ්ජෙන, විකලඬ්ඨගස්ස සම්පති;
තපොකම්මං කර්ස්සාමි, පබ්බජ්ජමුපගම්මහං.

14.

කණ්ඨිට්ඨො මාණනාමො ව, ලඬ්ඨකාරජ්ජං කමාගතං;
පාලෙතු ඉති සො රජ්ජං, සම්පත්තං සම්පට්ඨිති.

15.

විඤ්ඤාතචිත්තසඤ්චාරා, සච්චා තස්ස සබ්බථා;
චත්තුමෙතං කණ්ඨිට්ඨස්ස, පෙසෙසුං පුරිසෙ තදා.

16.

සුත්වා තං සීසමාගම්ම, පස්සිත්වා සකභාතරං;
පතිත්වා පාදමූලම්භි, බහුං කන්දිය රොදිය.

17.

ජෙට්ඨෙන භාතරා සද්ධි-මනුරාධපුරං ගතො;
මකුටං තත්ථ ධාරෙසි, ජෙට්ඨචිත්තානුවත්තකො.

18.

තතො'භයගිරිං ගත්ත්වා, පබ්බජ්ජං සකභාතුනො;
යත යො තත්ථ යාවිත්ථ, බහුමානපුරස්සරං.

19.

තතො තෙ යතයො තස්ස, පබ්බජ්ජමුපසම්පදං;
අකංසු විකලභිගස්ස, සික්ඛාපදනිරාදරා.

20.

පරිවේණමුත්තරොල-මුළාරං තස්ස කාරිය;
කත්වා තං පරිවේණස්ස, සාමිකං ධරණී පති.

21.

භික්ඛුනං ඡසතං තත්ථ, විධාය තදධීනකං;
පරිභාරෙ අදා තස්ස, පෙස්සවග්ගෙ ව පඤ්ච සො.

22.

සමජ්ජෙසි ව සො නානා-සිජ්ජකම්මවිචක්ඛණෙ;
ජනෙ වාකා තදායත්තෙ, සො දායාධාතුරක්ඛියෙ.

23.

තස්සෙවාදකරා'හෙසුං, භික්ඛු'භයගිරිමිහි තෙ;
රාජා ව ලොකං පාලෙසි, සම්මා තස්සානුසිට්ඨියා.

24.

ජනා තබ්බංසජා කෙච්චි, තං රජ්ජනිරපෙක්ඛකා;
නිවසිංසු යථාකාමං, මහාසාමි පදංසිතා.

25.

එතස්ස මාණවම්මස්ස, රඤ්ඤො ධම්මනයඤ්ඤනො;
අග්ගබොධිකුමාරාදි-පුත්තනත්තුක්කමාගතෙ.

26.

චංසෙ විසුද්ධෙ ජාතස්ස, භූපාලන්වයමුද්ධනි;
සමාසොළසකභිකායං, සම්මා රජ්ජානුසාසිනො.

27.

මහීපස්ස මහින්දස්ස, දූවෙ මාකුලධීතරො;
දෙවලා ලොකිකා වාති, නාමතො විස්සුතා සුභා.

28.

එතාසු ද්වීසු ධීතාසු, ලොකිකා මාතුලත්තජං;
පටිච්ච රාජතනයං, සුභං කස්සපනාමකං.

29.

සා මොග්ගල්ලාන ලොකවිහෙ, පුත්තෙ ද්වෙ ලහි සොභනෙ;

තෙසු ජෙට්ඨසුතො ලොක-සාසනාධාරකොවිදො.

30.

මහාසාමීති පඤ්ඤාතො, සඬ්ඝපාසනපාලයො;
නෙකසාරගුණාවාසො, වාසං කප්පෙසි රොහණෙ.

31.

දායොපතිස්ස රාජස්ස, නත්තා සුගතසාසනෙ;
පබ්බජ්ජපගතො සද්ධො, ධුතවා සීලසංවුතො.

32.

පහිතත්තො විචිත්තොසො, පත්තසෙනාසනෙ වසී;
ගුණං සබ්බත්ථ වණ්ණෙසුං, තස්මිං දෙවා පසිදිය.

33.

ගුණං සුණිත්වා ලංකිත්දො, තදා සබ්බත්ථ පත්ථං;
උපසඬ්ඝමිම තං නත්වා, කාතුමත්තානුසාසනං.

34.

ආරාධයමනිච්ඡන්තං, යාවිත්වාන පුනථපුනං;
ආනීය වාසයිත්වා තං, පාසාදෙ සාධුකාරිතෙ.

35.

යතිස්සරස්ස වසතො, කත්ථ රාජාගුණජ්ජියො;
තස්සානුසිට්ඨිමග්ගට්ඨො, ලොකං ධම්මෙන පාලයි.

36.

උද්දිස්සාරාධනං සම්මා, ලංකිත්දෙන කතං තදා;
සෙලන්තරාහිනික්ඛම්ම, යතිත්දො සො දයානුගො.

37.

යතො හික්ඛු සමුහෙත්වා, වාසං කප්පෙසි යත්ථ සො;
සෙලන්තරසමුහො'ති, වික්ඛ්‍යාතිං සො තතො ගතො.

38.

තතො පට්ඨාය වාසෙත්වා, රත්තියං දෙවපල්ලියං;
දෙවතානුමතං හික්ඛුං, මූලයානෙ යපෙන්ති හි.

39.

මූලත්තමාවසන්තානං, යතීනමනුසාසනා;
ලංකිස්සරා පවත්තන්ති, පාලෙන්තා ලොකසාසනං.

40.
තස්ස දායොපතිස්සස්ස, වංසජං රාජපුත්තකං;
බොධිං පටිච්ච තබ්බංසා, බුද්ධනාමා කුමාරිකා.
41.
අලත්ථ ලොකිතං නාම, ධීතරං වරලක්ඛණං;
කාලෙන සා පදින්නා'සි, මොග්ගල්ලානස්ස ධිමනො.
42.
සා තං පටිච්ච කිත්තිඤ්ච, මිත්තං නාම කුමාරිකං;
මහින්දං රක්ඛිතං වාපි, ලතිත්ථ චතුරො පජා.
43.
අහු ජෙට්ඨසුතො ධීරො, වීරො තෙරසවස්සිකො;
කතහත්ථො විසෙසෙන, ධනුසිප්පමිහි සො තතො.
44.
කථං ලඬ්ඝං ගහෙස්සාමි, දුරෙත්වා'රාති කණ්ටකං;
ඉති වින්නාපරොගාමෙ, මූලසාලවිහයෙ වසී.
45.
එකො මහාබලො වීරො, බුද්ධරාජොති විස්සුතො;
විලොමවත්තී හුත්වාන, ලොකසෙනානිනො තදා.
46.
පලාතො චුණ්ණසාලවිහං, බිජ්ජං ජනපදං තභිං;
කිත්තාදිකෙ ජනෙ නෙකෙ, වසෙ වත්තිය සබ්බථා.
47.
සද්ධිං බන්ධුහි සඬ්ගාම-සුරෙහි බහුකෙහි සො;
මලයාවලපාදෙසු, වසී දුජ්ජසහො තදා.
48.
තස්ස'න්තිකමුපාගමිම, සංවච්ඡරිකනායකො;
සඬ්ඝො නාම කුමාරස්ස, සරූපං සාධුවං බ්‍රවී.
49.
මහාසාමිස්ස තන යො, ජෙට්ඨො කිත්ති සනාමකො;
ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්නො, සම්පන්නමතිවික්කමො.
- 50.

ජම්බුදීපෙපි තං රජ්ජං, කත්තුමෙකාතපත්තකං;
සමත්ථොති විවිත්තෙපි, ලඬිකාදීපමිහි කා කථා.

51.

තස්ස සො වචනං සුත්වා, සෙවිතඛිබ්බො කුමාරකො;
ඉති නිව්ඡිය පෙසෙසි, කුමාරස්ස'න්තිකං ජනෙ.

52.

සුඤ්ඤත්වා සො වචො තෙසං, නිවත්තනහයා විභු;
අජානහං පිතුන්තං සො, වීරො ධනුසභායකො.

53.

ගෙහා නික්ඛම්ම පස්සන්තො, සුනිමිත්තානිනෙකධා;
අගාලහුං සරිවග්ග-පිට්ඨිගාමං මහාමනි.

54.

තහිං සො නිවසං වීරො, පෙසයිත්වා සසෙවකෙ;
විපක්ඛාධිට්ඨිතං ජෙසි, බොධිවාලවිහගාමකං.

55.

තතො'හිමානී සෙනානී, සෙනං සො තත්ථ පෙසයි;
සා පරික්ඛිපතං ගාමං, සඬිගාමාය සමාරහී.

56.

කුමාරො තෙහි යුජ්ඣන්තො, සුභටො පටුවික්කමො;
දිසාසු විකිරිසඛිබ්බෙ, තුලං චණ්ඩොච මාළතො.

57.

චුණ්ණසාලං ජනපදං, ගන්ත්වා යානවිදු තදා;
තහිං වසං වසෙකාසි, සඛිබ්බං මලයමණ්ඩලං.

58.

තදාපි සෙනං සෙනින්දො, පෙසෙත්වා අසකිං සකං;
අහිභුතිමසක්කොන්තො, කාතුං දුම්මනතං ගතො.

59.

මක්ඛකුදුසවාසිස්ස, සවිපස්සාථ කිත්තිතො;
සුතො මහඛිබ්බලො දෙව-මල්ලොති විදිතො තදා.

60.

සහිතො ඛන්ධුමිත්තෙහි, බහු රොහණවාසිතො;

සමාදායා'හිගන්ත්වාන, කුමාරං පස්සි සාදරො.

61.

බන්ධිය ජුරිකං ඡෙකො, සො පන්තරසවස්සිකො;
ආදිපාදපදං තත්ථ, සම්පාපුණි මහායසො.

62.

තතො හිරඤ්ඤමලය, මුපාගම්ම මහබ්බලො;
තහිං රෙමුණසෙලම්හි, බන්ධාචාරං නිබන්ධයි.

63.

තත්ථාපි සෙනං පෙසෙත්වා, සඬගාමෙත්තො චමුපති;
අලද්ධවිජයො ඡන්දං, පුනසුද්ධෙ ජහිතතො.

64.

ලොකනාමො චමුනාමො, ලොකං හිත්වා සකං තදා;
අහු වස්සම්හි ඡට්ඨෙයො, පරලොකපරායනො.

65.

තදා කස්සපනාමෙකො, කෙසධාතුකනායකො;
ජනෙ'හිභූයවත්තෙසි, නීජාණං රොහණෙ තදා.

66.

සුත්වා තං වොළසාමත්තො, පුළත්ථීනගරා තදා;
නික්ඛම්ම යුද්ධසනද්ධො, ගන්ත්වා කාජරගාමකං.

67.

කෙසාධාතු තතො යුද්ධෙ, හින්දිත්වා දමිළං බලං;
රක්ඛපාසාණසීමායං, ඨපෙත්වා රක්ඛියෙ ජනෙ.

68.

පටිලද්ධජයුද්ධාමො, මහාසෙනා පුරක්ඛතො;
පුනරාගම්ම පාවෙක්ඛි, වීරො කාජරගාමකං.

69.

තදාදිපාදො සුත්වාන, සබ්බං සුත්ථීරධාතුකො;
කෙසධාතුං නිසාතෙතුං, බලං සන්නය්හි වෙගසා.

70.

පවත්තිං තං සුණිත්වා සො, සාහිමානො භුසංතතො;
සමත්තං බලමාදාය, සිජ්ජත්ථලකමාගමා.

71.

පඤ්චයොජනරට්ඨාදි-වාසිකෙසු බහුජනෙ;
සමාදාය සමාසන්නෙ, රාජපුත්තෙ සුදුජ්ජයෙ.

72.

විරත්තකඤ්ච සො ඤාත්වා, බහුන්නං රට්ඨවාසිනං;
දුක්කරං එත්ථ යුද්ධන්ති, ගතො සො බදිරඬගණිං.

73.

මහාසෙනාය භූපාල සුතො සොලසවස්සිකො;
බ්ජ්ජං වාපෙක්ඛි සො චිත-දරො කාජරගාමකං.

74.

ජම්මාසමනුභොත්වාන, රොහණං රුට්ඨමානසො;
කෙසධාතුකනාටොපි, සඬගාමත්ථාය තත්ථගා.

75.

රාජපුත්තස්ස සෙනා'ථ, වත්තෙන්ති සමරං බරං;
කෙසධාතුකනාටස්ස, සීසං ගණ්ඨි මහබ්බලා.

76.

ආගම්ම සත්තරසවයං කුමාරො;
සබ්බත්ථ පත්ථට්ඨමහායසකිත්තිතෙජො;
සුමාදිනෙක විධියොගවිසෙසදක්ඛො;
බ්ණාරිකණ්ටකමකා'බ්බරොහණං තං.

සුජනජ්ජසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

රොහණාරාතිවිජයො නාම

පඤ්චපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො.

ජපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

අනුරාධපුරාභිගමනො

1.

යුවරාජපදෙ තස්ස, ධීතස්සා'ථ නයඤ්ඤුනො;
අහු විජයබාහුති, නාමං සබ්බත්ථ පාකටං.

2.

මහාඤ්ඤුණො නිජාණාය, තත්ථ හෙරිං වරාවිය;

යපෙනතො සවිච්චෙනකෙ, පතිරුපෙ පදන්තරෙ.

3.

වොළානං මද්දනත්ථාය, රාජරට්ඨාධිවාසිනං;
චතුරො චතුරොපායෙ, යො ජයං තත්ථ සො චසී.

4.

වොළරාජා සුඤ්ඤත්වා තං, පුළුත්ථිනගරෙ ධීතං;
සෙනාපතිම පෙසෙසි, දත්ථාන බලවාහනං.

5.

සෙනින්දං කාජරග්ගාම-සමීපං සමුපාගතං;
දුප්පසය්හං විදිත්ථාන, ගිරිදුග්ගමගා තතො.

6.

සෙනින්දො කාජරග්ගාමං, විලුම්පිත්ථාන වෙගසා;
තත්ථ චත්ථුමසක්කොන්තො, සදෙසං පුන රාගමී.

7.

තතො මහාදිපාදො'පි, ආගමිම මලයා ලහුං;
මහතා බලකායෙන, සිප්පත්ථලකමාවසී.

8.

රාජා රාමඤ්ඤවිසයෙ, රාජිනො සන්තිකං ජනෙ;
පෙසෙසි බහුකෙසාරං, ධනජාතඤ්ච'නප්පකං.

9.

විචිත්තවත්ථකප්පුර-චන්දනාදීහි චත්ථුහි;
පරිපුණ්ණා ච නාවායො, නෙකාතිත්ථෙ සමොසටා.

10.

ධනජා තෙහි නෙකෙහි, කරොන්තො භට්ඨසඨගහං;
තතො තම්බලගාමමිහි, නිවසිත්ථ මහබ්බලො.

11.

අඤ්ඤමඤ්ඤවිරුද්ධත්තා, රාජාරට්ඨාධිවාසිනො;
උපග්ගමිම ජනා සබ්බෙ, කරං නො දෙන්ති සබ්බසො.

12.

විපක්ඛාවොළරාජස්ස, හින්දන්තා'ණං මදුද්ධතා;
ආයුත්තකෙ විහිංසෙන්තො, යථාකාමං චරන්ති ච.

13.
තං සුත්වා වොළභූපාලො, සම්පකොපවසීකතො;
සෙනං මහන්තිං දත්වාන, පෙසෙසි සච්චං නිජං.
14.
මහාතිත්ථෙ'වහිණිණො සො, තත්ථ තත්ථ බහුජනෙ;
සාතෙන්තො සවසෙ කත්වා, රාජාරට්ඨාධිවාසිනො.
15.
අනුක්කමෙන ගන්ත්වාන, බරාණො රොහණං තදා;
අජිකොත්ථරි සසෙනො ස, හින්තො වෙලොවසාගරො.
16.
රඤ්ඤො පච්චත්ථිකා හුත්වා, රව්දෙවචලවහයා;
උහො දම්මසෙනින්ද-වසං යාතා මහබ්බලා.
17.
මහාපක්ඛබ්බලොපෙන, තෙ පස්සිය වමුපති;
රොහණං සකලං ඛිජ්ජං, මඤ්ඤිත්ථ සකහත්ථගං.
18.
ඵකාදසම්භි සො වස්සෙ, රාජා වොළාහිභූතියා;
පලුට්ඨපබ්බතෙ දුග්ගං, පට්ඨාය තහිං වසී.
19.
වොළසෙනා තදාසෙලං, සමන්තා සම්පරික්ඛිපි;
තත්ථො'හයෙසං සෙනාන-මහු හිංසනකං රණං.
20.
රඤ්ඤො හවා විනාසෙත්වා, සබ්බං තං දම්මං බලං;
පලායන්තං මහාවොළ-සාමන්තඤ්ඤානුබන්ධිය.
21.
ගහෙත්වාන සිරං තස්ස, ගාමස්මිං තම්බවිට්ඨිකෙ
සද්ධිං වාහනයානෙහි, සාරභූතධනෙහි ව.
22.
තහිං තං සකලං හණ්ඩං, නෙත්වා රඤ්ඤො පදස්සිය;
පුළුත්ථිනගරං ගන්තුං, කාලො ඉති සමබුචුං.
- 23.

මහීපාලොපි තං සුත්වා, සවිවානං වචො තදා;
මහතා බලකායෙන, පුලත්ථිනගරං ගතො.

24.

පවත්තිමෙතං සකලං, සුත්වා වොළනරිස්සරො;
තිබ්බකොපවසංයාතො, භූපාලගහණත්ථිකො.

25.

සාමං බිජ්ජං සමාගම්ම, වීරො සාගරපට්ටනං;
භියොයාපි මහතිං සෙනං, ලංකාදීපමපෙසයි.

26.

තං විජානිය භූමින්දො, සෙනින්දං පෙසයි සකං;
බලං මහන්තං දත්වාන, වොළසෙනාය යුජ්ඣිතුං.

27.

ගච්ඡමානො චමුනාථො, සො'නුරාධපුරන්තිකෙ;
සද්ධිං දම්මසෙනාය, චත්තෙසි තුමුලං රණං.

28.

පතිංසු තස්මිං සඬිගාමෙ, භූපාලස්ස නරා බහු;
භියොයාපි දම්මප්‍රායත්තා, ජාතා තං රට්ඨවාසිනො.

29.

විහාය ධරණීපාලො, පුලත්ථිනගරං තදා;
විල්ලිකාබාණකං රට්ඨං, සම්පාපුණිය වෙගසා.

30.

නිහව්වාමච්චයුගලං, තං රට්ඨාධිට්ඨිතං තදා;
තභිං වාසමකජ්ජෙසි, සහටෙ සන්නිපාතයං.

31.

අත්තානමනුබන්ධන්තං, සුත්වා වොළචමුපතිං;
ගන්ත්වා වාතගිරිං නාම, සමයඤ්ඤ සිලුවචයං.

32.

උපච්චකාය සෙලස්ස, තත්ථ දුග්ගං නිවෙසිය;
රණං කරොන්තො තෙමාසං, දම්මෙ පට්ඨාහයි.

33.

කෙසධාතුකනාථස්ස, මාරිතස්ස පුරාරණෙ;

භාතා කණ්ටියො සම්පත්ත, මහාපක්ඛබ්බලො තදා.

34.

මාරණං සකභාතුස්ස, සරන්තො රුට්ඨමානසො;
සකලං පරිවත්තෙසි, ගුත්තභාලකමණ්ඩලං.

35.

අථො ලංකිස්සරො තත්ථ, බ්ඡ්පං ගන්ත්වා මහබ්බලො;
යානෙ මච්චුත්ථලෙ නාම, බන්ධාවාරං නිබන්ධිය.

36.

බදිරඨගණ්දුග්ගමිහා, පලාපෙත්වාන තං රණෙ;
යානා කුබ්බලගල්ලා ව, යුජ්ඣන්තො තං පලාපයි.

37.

විභාය පුත්තදාරාදි-සබ්බං නෙකධනං බලං;
පලායමානො සො රට්ඨං, වොළායත්ත මගාලහුං.

38.

තදා නරිස්සරො තත, තස්ස සබ්බං සමාදිය;
ගන්ත්වා තම්බලගාමමිහි, නවං දුග්ගං නිවෙසිය.

39.

අනුක්කමෙන ගන්ත්වාන, මහානාගහුලච්ඡයෙ;
පුරෙවසි සුසජ්ජෙන්තො, බලං වොළෙහි යුජ්ඣන්තුං.

40.

තතො රාජා සමච්ඡාය, සථිවෙ ද්වෙ මහබ්බලො;
පෙසෙසි දික්ඛිණං පස්සං, වසං නෙතුං තහිං ජනෙ.

41.

සම්පෙසෙසි මහාමච්ච-යුගලං කක්ඛලං විහු;
වොළදජ්ජවිනාසාය, තතො වෙලා මහාපට්ඨ.

42.

පෙසිතා දක්ඛිණං පස්සං, අමච්චා'මෙ මහබ්බලො;
මුහුත්තරුග්ගමදුග්ගං, බද්දත්ථලමෙව ව.

43.

වාසීනගරදුග්ගඤ්ච, බුද්ධගාමකමෙව ව;
තිලගුල්ලං මහාගල්ලං, මණ්ඩගල්ලකමෙව ව.

44.
අනුරාධපුරඤ්චාති, ගහෙත්වාන කමෙන තෙ;
චත්තෙන්තා සවසෙ රට්ඨං, මහාතිත්ථමුපාගතා.
45.
පෙසිතා සච්චාද්දවෙතු, තතො වෙලා මහාපථෙ;
විලුම්පන්තා ඡගාමාදි-බන්ධාවාරෙ තහිං තහිං.
46.
පුලත්ථීනගරාසන්තං, කමෙනා'ගම්ම පෙසයුං;
දුතෙ රාජන්තිකඛිජ්ජ-මාගන්තුං වට්ටතීතිහ.
47.
දිසාසා ද්විසු යානෙහි, සච්චෙහි පචත්තිතං;
චික්කමාති සයං සුත්වා, කාලඤ්ඤා සො මහීපහි.
48.
සීසං සන්තය්හ සෙනඬගං, සමග්ගං විදිකොවිදො;
උම්මුලනායවොළානං, පුරාතමහා'හිනික්ඛමි.
49.
ගච්ඡං ගඬගාය මහිය-ඬගණුපුපන්තිකෙ විහු;
සෙනානිවෙසං කාරෙත්වා කඤ්චිකාලං තහිං වසී.
50.
කමෙනාගම්ම යානඤ්ඤා, පුලත්ථීනගරන්තිකෙ;
බන්ධාපෙසි මහාවීරො, බන්ධාවාරං ථීරං වරං.
51.
තත්ථ තත්ථ යීතා සුරා, වොළා යෙ කක්ඛලා'බ්බො;
පුලත්ථීනගරෙ යුද්ධං, කාතුං සන්තිපතිංසු තෙ.
52.
නික්ඛම්ම නගරා ගන්ත්වා, වොළා බහි මහාරණං;
කත්වා පරාජිතා හීතා, පච්ඡෙස නගරං සකං.
53.
ගුත්තා සෙසපුරද්වාරා, ගොපුරට්ඨාලනිස්සිතා;
මහාභවං බහුස්සාහා, පචත්තෙසුං භයාවහං.
- 54.

දියඬිඬමාසං යුජ්ඣන්ති, නගරං තමුපරුන්ධිය;
සාධෙතුං නෙවසා'සක්ඛි, භූපාලස්ස මහාවමු.

55.

මහාරඤ්ඤො මහාවීරා, මහාසුරා මහබ්බලා;
මහාහටා මහාමානා, රච්ඤෙවචලාදයො.

56.

උල්ලඬිසිත්වාන පාකාරං, පච්ඡස්ස සහසා පුරං;
බණ්ණන දම්ලෙ සබ්බෙ, මූලසච්චමසාතයුං.

57.

එවං ලද්ධජයො රාජා, තදා විජයබාහුසො;
වරාපෙසි නිජාණාය, හෙරිං භූරිමතිපුරෙ.

58.

තං සුත්වා සකසෙනාය, විනාසං වොළභුපති;
සීහලා බලවන්තොති, භියොසා සෙනං න පාහිණි.

59.

වීරො අසෙසනිහතුද්ධට වොළසෙට්ඨො;
විඤ්ඤා සුසාධුට්ඨපිතාබ්ලරාජරට්ඨො;
ඉට්ඨන්තූරාධපුරසෙට්ඨමතීව හට්ඨො;
වස්සමිහි පඤ්චදසමෙ ගමී රාජසෙට්ඨො.

සුජනජ්ජසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

අනුරාධපුරාභිගමනො නාම

ජජ්ජඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

සත්තපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡෙද

සංගහකරණොනාම

1.

ලඬිකාරක්ඛාය සච්චෙ, බලිනො යොධසම්මතෙ;
පටිපාටිං සමුද්දිස්ස, සමන්තා සන්තියොජයි.

2.

අභිසෙකමඬිගලත්ථාය, පාසාදාදිමනෙකතං;
කිච්චං සම්පාදනීයන්ති, සච්චං සන්තියොජිය.

3.
වන්දනීයෙ'හිවන්දන්තො, පදෙසෙනෙකකෙනහිං;
නෙත්වා මාසත්තයං ගඤ්ඡි, පුලත්ථිනගරං පුන.
4.
විස්සුතො ආදිමලය-නාමෙන බලනායකො;
උජුපච්චත්ථිකො හුත්වා, මහීපාලස්ස සබ්බසො.
5.
ගඬිගා මත්ථයු'පාගඤ්ඡි, බලං සබ්බං සමාදිය;
අන්දුති විස්සුතං මන්ද-පඤ්ඤො ගාමං පුරන්තිකෙ.
6.
ලංකිස්සරො තහිං ගන්ත්වා, උද්ධරිත්වා තමුද්ධතං;
පුලත්ථිනගරං ගඤ්ඡි, වසෙ වත්තිය තං බලං.
7.
යුවරාජපදංයෙව, සිතො සන්තො ලිබාපයි;
සො සත්තරසවස්සානි, සප්පඤ්ඤො නරසත්තමො.
8.
තතො'නුරාධනගර-මහිගම්ම යථාවිධිං;
අනුභොත්වා විධානඤ්ඤා, අභිසෙකමහුස්සවං.
9.
අට්ඨිතො පාපධම්මෙසු, සුට්ඨිතො සෙට්ඨකම්මනි;
සො අට්ඨාරසමං වස්සං, ලිබාපයි සුසංඤ්ඨිතො.
10.
තතො ආගම්ම නිවසි, පුලත්ථිනගරෙ වරෙ;
සො සිරිසඬ්ඨිසබ්බොධි'ති, නාමධෙයොන විස්සුතො.
11.
අනුජං සො වීරබාහු-මොපරජ්ජෙ නිවෙසිය;
දත්වාන දක්ඛිණං දෙසං, තං සඬ්ඨගණ්හි යථාවිධිං.
12.
කණ්ට්ඨස්සාථ භාතුස්ස, ජයබාහුස්ස භූභූජො;
ආදිපාදපදං දත්වා, රට්ඨං වා'දාසි රොහණං.
- 13.

යානන්තරානි සබ්බෙස-මමච්චානං යථාරහං;
දත්ථා රජ්ජෙ යථාඤ්ඤායං, කරං යොජෙසි ගණ්හිතුං.

14.

චිරස්සං පරිහීනං සො, දයාවාසො මහීපති;
පචත්තෙසි යථාධම්මං, ධීතධම්මො විනිච්ඡයං.

15.

එවං සමුද්ධටානෙක, රිපුකණ්ටකසඤ්චයෙ;
නිච්චං රජ්ජං පසාසෙන්නෙ, ලඬ්ඤංසම්මානරිස්සරෙ.

16.

ජත්තග්ගාහකනාටො ව, ධම්මගෙහකනායකො;
තට්ඨෙව සෙට්ඨිනාටො ව, ඉච්චෙනෙ භාතරො තයො.

17.

රඤ්ඤො විරොධිතං යාතා, එලාතා ජම්පුදීපකං;
ලඬ්ඤං වීසතිමෙ වස්සෙ, එකෙනුනෙ සමොතරුං.

18.

තෙ සබ්බෙ රොහණං රට්ඨං, සබ්බං මලයමණ්ඩලං;
සබ්බං දක්ඛිණපස්සඤ්ච, සහසා පරිචත්තයුං.

19.

නිපුණො රොහණං ගන්ත්වා, තථා මලයමණ්ඩලං;
නිසාතෙන්තො බහු තත්ථ, තත්ථ පච්චත්ථිකෙ ජනෙ.

20.

සම්මාවුපසමෙත්වා තං, යපෙත්වා සච්චෙ තහිං;
දක්ඛිණො දක්ඛිණං දෙසං, සයං ගන්ත්වා මහබ්බලො.

21.

පෙසෙත්වා සමණිභාතු-වංසජං සච්චං තදා;
ගාහෙත්වා සමරෙසොරෙ, වීරො තෙ සකචෙරිනො.

22.

සමාරොපියසුලම්භි, ලඬ්ඤං විගතකණ්ටකං;
කාරෙත්වාන නිරාතඬ්ඤං, පුලත්ථිපුරමාගමි.

23.

වසන්ති වොළුවිසයෙ, ජගතිපාලරාජිනී;

වොළහත්ථා පමුඤ්චිත්වා, සද්ධිං ධීතු කුමාරියා.

24.

ලීලාවතාහිධානාය, නාවාමාරුශ්භ වෙගසා;
ලංකාදීපමිහි ධනිශ්ණා, පස්සි ලංකිස්සරං තදා.

25.

සුත්වා වංසක්කමං තස්සා, සො ඤාත්වා සුද්ධවංසනං;
ලීලාවතිං මහිසිත්තෙ, අහිසිඤ්චි නරිස්සරො.

26.

සා තං පටිච්ච රාජානං, මහෙසී ධීතරං ලහි;
නාමං යසොධරාති'ස්සා, අකාසි ධරණී පති.

27.

මෙරුකන්දරරට්ඨෙන, සද්ධිං රාජා සධීතරං;
වීරවම්මස්ස පාදාසි, සා ලහි ධීතරො දුචෙ.

28.

සමානනාමිකා ජෙට්ඨා, සා මාතා මහියා අහු;
සුගලා නාමිකා ආසි, තාසු ද්වීසු කණ්ටධීකා.

29.

කාලිඬගධරණීපාල-වංසජං වාරුදස්සනං;
තිලොකසුන්දරං නාම, සුකුමාරං කුමාරිකං.

30.

කාලිඬගරට්ඨතො රාජා, ආණාපෙත්වා වීරට්ඨිතිං;
නිජවංසස්ස ඉච්ඡන්තො, මහෙසිත්තෙ'හි සෙවයි.

31.

සුහද්දා ව සුමිත්තා ව, ලොකනාථවිභයාපි ව;
රතනාවලී රූපවතී, ඉතිමා පඤ්ච ධීතරො.

32.

පුත්තං වික්කමබාහුඤ්ච, සා ලහී ධඤ්ඤලක්ඛණං;
සම්පත්තා සා පජවුද්ධිං, හරන්ති රාජිනො මතං.

33.

ඉත්ථාගාරෙසු සෙසෙසු, වීතා සමකුලඬගනා;
ගබ්භො ජාතුමහීපාලං, තං පටිච්ච න සණ්ඨති.

34.

අටෙකදිවසං රාජා, අමච්චගණමජ්ඣගො;
පිලොකියධීහා සබ්බා, ධිතරො පටිපාටියා.

35.

ධීතු නවමචසෙසානං, ඨපෙත්වා රතනාවලිං;
ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්න-පුත්තස්සුප්පත්තිසුවකං.

36.

ලක්ඛණං ලක්ඛණඤ්ඤා සො, අපස්සං පෙමචෙගවා;
රතනාවලිමාහුය, තස්සා මුද්ධනි චූම්ඛිය.

37.

තෙජොගුණෙහි වාගෙහි, ධියා සුරත්තනෙන ව;
භූතෙ ව භාවිතො චෙව, සබ්බෙ භූපෙ'තිසායිතො.

38.

නිච්චං ලඬ්ඣං නිරාසඬ්ඣ-මෙකච්ඡත්තකමෙව ව;
පට්ඨාතුං සමත්ථස්ස, සම්මාසාසනතායිතො.

39.

සොහනානෙකචත්තස්ස, ඉමිස්සා කුච්ඡිහෙස්සති;
පුත්තස්සුප්පත්තිධානන්ති, මුදුතො සො සමබ්බවි.

40.

යාවත්තස්සාපිබ්බාවොල-මහීපාලස්ස නෙකසො;
කුලාහිමානී රාජා සො, අදත්ථාන කණ්ණියසිං.

41.

ආණාපෙත්වා පණ්ඩුරාජං, විසුද්ධත්වයසම්භවං;
අනුජං රාජිනිං වස්ස, මිත්තච්ඡයමදාසිසො.

42.

සාමාණහරණං කිත්ති, සිරි මෙසාහිධානකං;
සිරිවල්ලහනාමඤ්ච, ජනෙසි තනයෙ තයො.

43.

සුභද්ද වීරබාහුස්ස, සුමිත්තං ජයබාහුතො;
මහතා පරිහාරෙන, පාදාසි ධරණී පති.

44.

අදාසි මාණාහරණෙ, ධීතරං රතනාවලිං;
ලොකනාථවිහයං කිත්ති සිරිමෙසස්ස'දාසිසො.

45.

රූපත්‍යභිධානාය, ධීතූයො පරත්‍යභි;
සරිරිචල්ලභසාදා, සුගලචිහ කුමාරිකං.

46.

මධුකණ්ණචභිමරාජ, බලක්කාර සනාමකෙ;
මහෙසි බන්ධවෙරාජ-පුත්තෙ සිහපුරාගතෙ.

47.

පස්සිත්වාන පභීපාලො, තදා සඤ්ජාතපීතිකො;
තෙසං පාදාසි පච්චෙකං, චුත්තිං සො අනුරූපකං.

48.

තෙ සබ්බෙ ලද්ධසක්කාර සම්මානාධරණීපතිං;
ආරාධයන්තා සසතං, නිවසිංසු යථාරූචිං.

49.

එතෙසං රාජපුත්තානං, සුන්දරිචිහං කණ්ඨිකං;
අදා වික්කමබ්බාහුස්ස, නිජවංසධීතට්ඨිකො.

50.

භියොයා වික්කමබ්බාහුස්ස, තතො ලීලාවතිං සතිං;
සහ භොගෙන පාදාසි, තදා බන්ධු භිතෙරතො.

51.

විධාය එවං සජනෙ ජනිත්ථො;
නිස්සෙසතො භොගසමප්පිතො;
දයාපරො ඤාතිජනාතමත්ථං;
සමාවරී නීතිපථානුරූපං.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සංගහකරණො නාම

සත්තපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

අට්ඨපඤ්ඤාසතිම පරිච්ඡේද

ලොකසාසන සංගහකරණො

1.
විවිතිත්වා කුලීනෙ සො, ජනෙ සබ්බෙ සමාදිය;
සකාරක්ඛාය යොජෙසි, යථාචාරං මහීපති.
2.
උච්චං පුලත්ථීනගරෙ, පාකාරං කාරයි ථීරං;
නෙකගොපුරසංයුත්තං, යුධාකම්මසුරඤ්ජිතං.
3.
සමන්තායතවිත්ථිණ්ණ-ගම්භීරපරිබායුතං;
උච්චපත්ථණ්ඩිලොපෙනං, දුජ්ජධංසමරාතිහි.
4.
උපසම්පදකම්මස්ස, ගණපුරකහික්ඛුතං;
අජ්ජහොනෙකභාවෙන, සාසනාධීනිමානසො.
5.
අනුරුද්ධනරින්දස්ස, සභායස්සාථ සන්තිකං;
රාමඤ්ඤවිසයං දුතෙ, පෙසෙත්වා සහපාහතෙ.
6.
තතො ආණාපයිත්වාන, පිටකත්තයපාරගෙ;
සො සිලාදිගුණාවාසෙ, හික්ඛවො ථෙරසම්මතෙ.
7.
තෙ උළාරාහි පුජාහි, පුජයිත්වා නරිස්සරො;
පබ්බජ්ජා උපසම්පත්ති, කාරයිත්වා අනෙකසො.
8.
පිටකත්තයඤ්ච බහුසො, කථාපෙත්වා සවණ්ණනං;
ලඬිකායො'සක්කමානං සො, ජොතයි ජීනසාසනං.
9.
පුතත්ථීනගරස්සන්තො, පදෙසස්මිං තහිං තහිං;
විහාරෙ කාරයිත්වාන, බහුකෙ සුමනොහරෙ.
10.
හික්ඛවො තත්ථ වාසෙත්වා, නිකායත්තයවාසිනො;

පච්චයෙහි උළාරෙහි, සන්තප්පෙසි චතුහිසි.

11.

එලිකත්ථම්භකචාරු-පාකාරපරිබායුතං;
පඤ්චභූමකපාසාද-පචරෙ නො'පසොහිතං.

12.

සමසන්තා වාසපන්තීහි, සුභාහි සුවිරාජීතං;
නිරකිණ්ණමසම්බාධ වරහාසුර ගොපුරං.

13.

විහාරං කාරයිත්වාන, වත්ථුත්තයපරායනො;
නිකායත්තයවාසිස්ස, හික්ඛුසඬ්ඝස්ස'දාසිසො.

14.

සඬ්ඝස්ස පාකච්චිටත්ථං, රට්ඨං දත්වා'ලිසාරකං;
සකලං සන්තිවාසීහි, නෙත්තිකෙහි සහෙව සො.

15.

නෙකසතානිහික්ඛුනං, වාසයිත්වාන තත්ථ සො;
සතතං සම්පචත්තෙසි, උළාරං චතුපච්චයං.

16.

දාට්ඨාධාතුසරංචාරු, කාරයිත්වා මහාරහං;
දාට්ඨාධාතුස්ස නිච්චං සො, මහාමහමකාරයි.

17.

ගණසඬ්ඝණිකා'පෙතො, පොත්ථකං ධම්මසඬ්ඝණිං;
පරිචත්තෙසි සොපාතො, සුන්දරෙ ධම්මමන්දිරෙ.

18.

නච්චාදිගන්ධමාලාදි-නෙකපුප්පචත්තිය;
සීරෙන සද්ධාසම්බන්ධො, සම්බුද්ධමහිවන්දති.

19.

ජම්බුදීපාගතෙ වාග, සුරො සො භුවිරිසුරයො;
තප්පෙසි ධනදානෙන, දානියෙනෙක සො විභූ.

20.

සද්ධම්මකථිකානං සො, පූජා කත්වාන නෙකසො;
දෙසාපෙසිච සද්ධම්මං, සදාධම්මගුණෙ රතො.

21.
තික්ඛත්තුං සො තුලාහාර-දානං දිනෙසු දාපයි;
උපොසථං වොපවසි, සුචිසුද්ධමුපොසථෙ.
22.
අදා දණ්ඩිස්සරං දාන-මනුසංචච්ඡරං විභු;
පිටකත්තයං ලිඛාපෙත්වා, භික්ඛුසඤ්ඤා දාපයි.
23.
මහග්ගමණිමුත්තාදි-රතනානි සපෙසිය;
ජම්බුදීපෙ මහාබොධිං-නෙකක්ඛත්තුම පූජයි.
24.
කණ්ණාටභූමිපාලෙන, වොළරඤ්ඤා ච පෙසිතා;
දුතාමහත්තමාදාය, පණ්ණාකාරමධාගතා.
25.
අද්දසංසු මහීපාලං, තතො සො තුට්ඨමානසො;
තෙසං උභින්නං දුතානං, කත්තබ්බං සාධුකාරිය.
26.
තෙසු ආදො'ව කණ්ණාට-දුතෙහි සහ පෙසිය;
දුතෙ සකීයෙ කණ්ණාට-නිකටං සාරපාහතෙ.
27.
අත්තනො විසයං පත්තෙ, වොළො සීහළ දුතකෙ;
සහසා කණ්ණනාසාසු, පාපයිංසු විරූපතං.
28.
සම්පත්තවිජ්ජකාරාකෙ, ඉධාගත්ත්වාන රාජීනො;
කථයිංසු තදා සබ්බං, වොළෙන කතමත්තනි.
29.
උද්දිපිතාහිමානො සො, සකලාමච්චමජ්ඣගො;
අවිහාය දම්මෙ දුතෙ, ඉති වොළස්ස සන්දිසි.
30.
සෙනං විනා'ව එකස්මිං, දීපෙ මජ්ඣෙ මහණ්ණවෙ;
බාහාබලපරික්ඛවා, හොතුනො ද්වන්දුසුද්ධතො.
- 31.

බලං සන්තය්හ සකලං, රජ්ජෙ තුය්හං මමා'ථ වා;
තවා'හිමත දොසමිහි, සඬිගාමො වා කරියතං.

32.

මයා වුත්තක්කමෙනෙව, වත්තබ්බො වො ජනාධිපො;
ඉති වත්ථාන තෙ දුතෙ, ඉත්ථලඬිකාර මණ්ඩිතෙ.

33.

විස්සජ්ජිය ලහුංවොළ-මහිපාලස්ස සන්තිකං;
තතො සෙනඬිගමාදාය, අනුරාධ පුරං ගමි.

34.

මත්තිකාවාටතිත්ථෙ ව, මහාතිත්ථෙ ව පෙසයි;
වොළරට්ඨං'ව ගන්ත්ථාන, යුජ්ඣිතුං ද්වෙ වමුපති.

35.

සජ්ජන්තෙසු වමුපෙසු, නාවාපාටෙය්‍යකානි ව;
යුද්ධත්ථාය බලං වොළ-රට්ඨපෙසනකාරණා.

36.

තදා තිංසතිමෙ වස්සෙ, වෙළක්කාරසනාමකා;
බලකායා තහිංගන්තු-මනිවිජන්තා විරොධිනො.

37.

මාරෙත්ථාන උහො සෙනා-නාටෙ මත්තගජාවිය;
සමන්තතො විලුම්පිංසු, පුලත්ථිපුරමුද්ධතා.

38.

පුත්තෙහි තිහි සහිතං, රාජිනො ව කණ්ණියසිං;
ගණ්ණිත්ථා සහසා රාජ-පාසාදං වාපි ඤාපයුං.

39.

රාජා නික්ඛම්ම බ්ඡපං සො, ගන්ත්ථා දක්ඛිණපස්සකං;
සෙලෙ වාතගිරිවිහස්මිං, සාරං හණ්ඩං යපාපිය.

40.

වීරබාහුපරාජෙන, සීහවික්කමසාලිනා;
මහතා ව බලොසෙන, සමන්තා පරිවාරිතො.

41.

පුලත්ථිපුරමාගම්ම, වත්තෙන්තො දාරුණං රණං;

මහාවංසපාළි
පලාපෙසි බණ්ණනෙව, බලකායෙ සමාගතෙ.

42.

මාරිකාන වමුපාන-මට්ඨිසඬිසාටධිට්ඨිතං;
පරික්ඛිපිත්වා චිතකං, චෙරිභූතෙ බලාධිපෙ.

43.

බන්ධයිත්වාන බාණුමිහි, පච්ඡා බාහං සුබන්ධනං;
පරිතො විජ්ජුරන්තිහි, අග්ගිජාලාහි ක්කාපයි.

44.

සාතෙත්වා තත්ථ මානීතං, ගාමානි ධරණීපති;
අකාසි ලඬිකාවසුධං, සබ්බථා චිතකණ්ටකං.

45.

යුජ්ඣිතුං සහ වොළෙන, රාජා අත්තකතාවධිං;
අනතික්කම්ම සො පඤ්ච-චත්තාලීසමිහි වච්ඡරෙ.

46.

සන්තද්ධං බලමාදාය, ගන්ත්වා සාගරපට්ටනං;
තස්සාහිගමනං පස්සං, කඤ්චිකාලං තහිං වසං.

47.

අනාගතත්තා වොළස්ස, තස්ස දුතෙ විස්සජ්ජිය;
පුනාගන්ත්වා වසිරාජා, පුලත්ථිනගරෙ විරං.

48.

මහාහෙළි සරෙහරු, මහාදත්තිකනාමිකා;
කටුන්තරුපණ්ඩවාපී, කල්ලගල්ලික නාමිකා.

49.

ඵරණ්ඨෙගල්ලවාපී ව, දීඝවත්ථුකවාපිකා;
මණ්ඩවාටකවාපී, ව, කිත්තග්ගබොධිපබ්බතා.

50.

වලාහස්ස මහාදාරු, ගල්ලකුමිහීලසොබ්භකා;
පත්තපාසාණවාපී ව, වාපී ව කාණනාමිකා.

51.

ඵතා වඤ්ඤා ව සො ඡින්න-මරියාදා වාපියො බහු;
බන්ධාපෙසි සදාදීන-සත්තෙ බද්ධ හිතාසයො.

52.
භූමින්දො කන්දරා-ගඬගා-නදීසු ව තහිං තහිං;
සුභික්ඛං කාරයි රට්ඨං, ඛන්ධෙන්වා'වරණානි සො.
53.
විහාරා'භයවාරිත්ත-හෙදිනිං මහිසංසක;
පරිහාරෙ සබ්බසොච්ඡිජ්ජ-ගාහයිත්වා ගලමිහි තං.
54.
පුරමිහා ඛහි කාරෙන්වා, මහාසඬ්ඨං ඛමාපිය;
පකාසෙසි ව ලොකස්ස, සඬ්ඨගාරවමත්තනො.
56.
මහාගාමෙ නිකායානං, තිත්තෙ වොළනාසිතෙ;
ධාතුගබ්බෙ ව ඛන්ධෙසි, ථූපාරාමද්වයෙ'පි ව.
57.
මාතුයා'ළාභණ්ඨානෙ, තථෙව පිතුනොපි ව;
අකා පඤ්ච මහාවාසෙ, තථා බුදුලව්ච්ඡියං.
58.
පණ්ඩවාපි ව පායීනො, රක්ඛවෙතියපබ්බතො;
තථෙව මණ්ඩලගිරි-මධුන්ථලවිහාරකො.
59.
උරුවෙලවිහයො දෙව-නගරෙ ව විහාරකො;
මහියඬ්ගණවිහාරො ව, සීතලග්ගාමලෙණකං.
60.
ජම්බුකොලවිහාරො ව, තථෙව ගිරිකණ්ඩකො;
කුරුන්දියවිහාරො ව, ජම්බුකොලකලෙණකං.
61.
හල්ලාතකවිහාරො ව, තථෙව පරගාමකො;
කාසගල්ලවිහයො චන්ද-ගිරිවිහය විහාරකො.
62.
වෙලගාමවිහාරො ව, මහාසෙනවිහගාමකො;
විහාරො වා'නුරාධමිහි, පුරෙ බොධිසරං තථා.
- 63.

ඉච්චෙවමාදයොනෙකෙ, විහාරෙ ච බහු විභු;
පට්ඨඛරිජිණ්ණෙ සො, ගාමෙ චා'දා විසුං විසුං.

64.

සමන්තකුට සෙලත්ථං, මුනින්දපදලඤ්ජනං;
පණමත්ථාය ගච්ඡන්තා, මනුස්සා දුග්ගමඤ්ජසෙ.

65.

සබ්බෙ මා කිලමන්තු'ති, දානවට්ඨාය දාපයි;
සාලික්ඛෙත්තාදිසම්පන්නං, ගිලිමලයනාමකං.

66.

කදලිගාමමග්ගෙ ච, හුවරළඤ්ජසෙ තථා;
ගාමෙ දත්ථාන පච්චෙකං, සාලායො චාපි කාරයි.

67.

අනාගතෙ තං භූපාලා, මා ගණ්හන්තු'ති ලෙඛිය;
අක්ඛරානි සිලාථම්භෙ, පතිට්ඨාපෙසි භූමිපො.

68.

ගාමං අන්තරවිට්ඨිඤ්ච, තථා සඬ්ඝාටගාමකං;
සිරිමණ්ඩගලාරාමඤ්ච, අදාසො ලාභවාසිනං.

69.

චනජීවකභික්ඛූන-මදා සො චතුපච්චයෙ;
ඛන්ධූනම්පි ච සො තෙසං, භොගගාමෙ පදාපයි.

70.

පාචාරග්ගිකපල්ලානි, විවිධෙ ඔසධෙපි ච;
සීතෙ උතුම්භි බහුසො, භික්ඛුසඬ්ඝස්ස දාපයි.

71.

අදා සබ්බපරික්ඛාරෙ, පරික්ඛාරෙ තථාත්ථ සො;
නෙකචාරෙසු සක්කච්චං, භික්ඛුසඬ්ඝස්ස බුද්ධිමා.

72.

සඬ්ඝස්ස පාකවට්ටත්ථං, භික්ඛූනං ලාභවාසිනං;
වෙය්‍යාවච්චකරානඤ්ච, පුජෙතුං චෙතියාදිකං.

73.

පදින්තා පුබ්බරාජුහි, යෙ ගාමා රොහණෙ බහු;

තෙපි සබ්බෙ අනුතො සො, යථාපුබ්බං යපෙසි ව.

74.

අදාසි පියසජ්ජිත-මුසහෙ බලිතො බහි;
හත්තං වා'දාසි සො කාක සොණාදිතං දයාපරො.

75.

අදාසිනෙකතා වෙය්‍ය-කාරකානං මහාකචී;
සද්ධිං පචෙණ්ණගාමෙහි, විත්තජාතමනජ්ජකං.

76.

රාජාමච්චාදිපුත්තානං, සිලොකෙ රචිතෙ සුණං;
යථානුරූපං පාදාසි, ධනං තෙසං කවිස්සරො.

77.

අන්ධානං පඬිගුලානඤ්ච, ගාමෙ වා'දා විසුං විසුං;
නානාදෙවකුලානඤ්ච, දින්නං පුබ්බං න භාපයි.

78.

පත්ති වො සො කුලිත්ථිත-මනාථානං යථාරහං;
විධවානමදාගාමෙ, හත්තඅච්ඡාදනානි ව.

79.

රාජා සිහළකා වෙය්‍ය-කරණෙ සො මහාපති;
අග්ගො සිහළකාවෙය්‍ය-කාරකානමහොසි ව.

80.

සුහෙ බද්ධාදරො බද්ධ ගුණවිභය විහාරකෙ;
බන්ධෙසි උපරාජා සො, චෙතියං චොළනාසිතං.

81.

මුත්තවාගී තතො තස්ස, විහාරපවරස්ස සො;
දත්ථා ගාමවරෙ නිච්චං, පුජායො සම්පවත්තයි.

82.

සොච තස්ස විහාරස්ස, උපචාරවනන්තිකෙ;
බන්ධාපෙසි මහාවාසිං, ථීරීභූතමහොදකං.

83.

කජ්ජුරමුලායතනෙ, රඤ්ඤො ධීතා යසොධරා;
අකාරෙසි ථීරං රම්මං, මහත්තං පටිමාසරං.

84.

සෙලන්තරසමුහස්මිං, රාජිනො රාජිනො සකා;
කාරෙසි වාරුපාසාදං, පසාදාවහමුග්ගනං.

85.

තදා නෙකෙ ච සච්චා, තස්සො රොධජනාපි ච;
සමාවිනිංසු පුඤ්ඤානි, අනෙකානි අනෙකසො.

86.

එවං සමනුසාසන්තෙ, ලංකං ලංකා නරිස්සරෙ;
උපරාජා වසංනීතො, විනීතො සෙරමච්චුනා.

87.

තස්ස කත්තබ්බකිච්චානි, සකලානි සමාපිය;
ජයබාහුස්සොපරජ්ජං, භික්ඛූනං මනියා අදා.

88.

අථාදිපාදපදවිං, දත්වා වික්කමබාහුනො;
ගජබාහු'ති විදිතෙ, තස්ස ජාතෙ සුතෙ තතො.

89.

මහාමච්චෙහි මන්තෙත්වා, රාජාපුත්තභිතත්ථිකො;
රොහණං කසිණං දත්වා, තභිං වාසාය පෙසයි.

90.

තතො සො තත්ථ ගන්ත්වාන, මහානාගහුලං පුරං;
රාජධානිං කරිත්වාන, තත්ථ වාසමකප්පයි.

91.

එවං පඤ්ඤාසවස්සානි'හ විජයභූජො වත්තයිත්වාන සම්මා,
ආණාවක්කං ජනිත්ථො පාපගතබලනං එස පඤ්චාධිකානි;
වඩ්ඪෙත්වා සාසනං තං බලදම්මිලහයො පද්දුතඤ්චාපිලොකං,
සග්ගං ලොකං සපුඤ්ඤප්පහවමුරුඵලං පස්සිතුං වා'රු රොහ.

සුජනප්පසාද සංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

ලොකසාසනසංගහකරණො නාම

අට්ඨපඤ්ඤාසතිමො පරිච්ඡෙදො

එකුනසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

චතුරාජවරිය නිද්දෙසො

1.

තදාරඤ්ඤො නුජාමිත්තා, තස්ස පුත්තා තයො'පි ච;
මහාමච්චා වයතයො, තථා යතනවාසිනො.

2.

තබ්බෙනෙ ආදිපාදස්ස, රොහණෙ වසතො සතො;
අනාරොවාපයිත්වාන, භූපාලමතසාසනං.

3.

සම්භූයමන්තයිත්වාන, සමානච්ඡන්දනං ගතා;
අදංසු යුවරාජස්ස, ලඬ්ඛාරජ්ජාභිසෙවනං.

4.

ඔපරජ්ජෙ නිවෙසෙසුං, මානහරණනාමකං;
කුමාරං පුබ්බවාරිත්ත-මග්ගං ලඬ්ඝිත්ථ තෙ'බ්බො.

5.

තයො'ථ භාතරො සබ්බෙ, තෙ මාණහරණාදයො;
ජයබාහුමහීපාල-සහිතා සහසා තදා.

6.

මුත්තාමණිප්පභූතිකං, රතනං සාරසම්මතං;
සබ්බං හත්ථගතං කත්වා, වාහනඤ්ච ගජාදිකං.

7.

සකලං බලමාදාය, පුලත්ථීනගරා තදා;
බිජ්ජං තං වික්කමභූජං, ගණ්භිසාමා'ති නික්ඛමු.

8.

සුත්වා පවත්තිං සකලං, ඉමං වික්කමබාහුසො;
තා තස්සන්තිමසක්කාරං, විධාතුං හන්දනො ලභිං.

9.

ඉදානි බිජ්ජං ගත්ත්වාන, පුලත්ථීනගරං තහිං,
තා තස්සාලාහනට්ඨාන දස්සනෙ නෙව සො අහං.

10.

සොකභාරං විනොදෙස්සං, මම වෙතො ගතං ඉති;

කතදළ්භ වචන්ථානො, විනිග්ගම්ම තතො පුරා.

11.

පුලත්ථිපුරමාගච්ඡං, ආදිපාදො'ති සාසසො;
සත්තට්ඨසතසඬ්ඛෙන, බලෙන පරිවාරිතො.

12.

අන්තරාලපථෙයෙව, ගුත්තභාලකමණ්ඩලෙ;
ගාමෙ පන සමුක්කච්ඡෙන, දිස්වා සෙනඬ්ගමාගතං.

13.

මහන්තං යුද්ධසන්තද්ධං, එකථීරො භයාතිකො;
යුජ්ඣිත්වා තෙ පලාපෙසි, බණෙනෙව දියොදිසං.

14.

තයො තෙ භාතරො තත්ථ, සම්පත්තාව ජයා තතො;
අභිමානුද්ධතා බ්ඡපං, අන්තය්භ බලවාහනං.

15.

ආදිපාදකජම්බුති, විස්සුතම්භි පදෙසකෙ;
සඬ්ගාමෙසුං පරාපෙසි, භියො යුජ්ඣිත්ථ සො තයො.

16.

තතියං කටගාමස්මිං, කාළවාප්පං චතුත්ථකං;
පඤ්චමං උද්ධට්ඨවාරෙ, ඡට්ඨංසො පඬ්කචෙලකෙ.

17.

තෙහි යුද්ධං කරිත්වාන, ගභීතච්ඡයො සදා;
පුලත්ථිපුරමාගඤ්චි, සභාමච්ච පරිජ්ජනො.

18.

සචිත්තිතක්කමෙනෙව, පස්සිත්වාළාහනං පිතු;
විදුරිතමභාසෙකො, ලද්ධස්සාසො පුරෙවසං.

19.

දුක්ඛෙ සභාය භූතාන-මත්තනො සො යථාරහං;
අමච්චානමදා සබ්බ-භොගෙ යානන්තරෙ හි සො.

20.

භටානඤ්චාපි සබ්බෙසං, සභායාතානමත්තනො;
අනුරූපමදා චුත්තිං, සරං දුක්ඛසභායතං.

21.
මාණාහරණභූපොපි, සද්ධිං සෙසෙහි භාතුහි;
කරිත්වා රොහණං පස්සං, රොහණඤ්ච සහත්ථගං.
22.
තතො කිත්තිසිරිමෙසෙ, සද්වාදසසහස්සකං;
රට්ඨං දත්වාන වසිතුං, තභිංයෙව සමාදිසි.
23.
ආණත්තො භාතරාකිත්ති-සිරිමෙසො ජනාධිපො;
ගන්ත්වා වසි පුරෙතත්ථ, මහානාගභුලච්ඡයෙ.
24.
සිරිවල්ලභනාමස්ස, කුමාරස්සාපි වාදිසි;
දෙසමට්ඨසහස්සවහං, දත්වාන වසිතුං තභිං.
25.
තථෙව සොපි ගන්ත්වාන, උද්ධනද්වාරනාමකං;
ගාමං කත්වා රාජදානිං, වසන්තො අනුසාසිතං.
26.
සයඤ්ච සහසෙනාය, ගන්ත්වා දක්ඛිණපස්සකං;
වීරබාහුති පඤ්ඤාතො, පුඬ්ඛගාමං සමාවසි.
27.
මාතා ව තිණ්ණං භාතුනං, ජයබාහු ව භූමිපො;
නිවසිංසු තදා කිත්ති-සිරිමෙසස්ස සන්තිකෙ.
28.
තතො සංචච්ඡරෙ'තීතෙ, තෙ මාණහරණාදයො;
තෙනත්තති කතං යුද්ධෙ, සබ්බං වික්කමබාහුනා.
29.
දුරාරොහං මහන්තං තං, පරාජයතරාහවං;
අනුස්සරන්තබ්බසො, අභිමානසමුන්නතා.
30.
මුද්ධාභිසිත්තරාජුන-මෙකාකීරාජරට්ඨකං;
විනායමභිසෙකෙන, කථං නාමානුභොස්සති.
- 31.

ඉති ඉස්සා පරත්තඤ්ච, යාතා සඬගය්හසාවකෙ;
භියොසා සම්භූයසඬගාම-කරණත්ථාය නික්ඛමු.

32.

සුත්ථා තමත්ථං දුතෙහි, සො වික්කමභුජොපි ච;
අගා තෙසංච විසයං, මහාසෙනාපුරක්ඛතො.

33.

දෙසෙ දක්ඛිණකෙ බොධි-සෙනපඬ්ඛතගාමකෙ;
යුජ්ඣිත්ථා තෙ පරාජෙසි, තයො වික්කමබ්බාසො.

34.

රිපවො දානි මෙ සබ්බෙ, උම්මුලෙස්සාමහං ඉති;
පලායන්තෙ නුබන්ධිත්ථ, පදානුපදිකං'ච තෙ.

35.

තෙ ච දුග්ගං පලායිංසු, පඤ්චයොජනරට්ඨකෙ;
බ්ජපං පාවෙක්ඛි කල්‍යාණං, සො'පි තෙ ගහණත්ථිකො.

36.

වීරො අරියදෙසියො, වීරදෙවොති පාකටො;
පළන්දීපිස්සරො ඵකො, භූසං සහසිකො තදා.

37.

සද්ධිං සුරෙහි යොධෙහි, මහාතිත්ථම්හි ඔතරි;
කාතුං හත්ථගහං සක්කා, ලංකාදීපන්ති වින්තිය.

38.

සො වික්කමභුජො සුත්ථා, පචත්තිං භූභුජො තදා;
යාවතා නාත්‍ර ලංකායං, ලද්ධොගාහො භවිස්සති.

39.

තාව උම්මුලනියොති, කල්‍යාණිම්හා විනිග්ගතො;
මහාතිත්ථම්හි මන්තාර-නාමකං ගාමකං ගතො.

40.

කත්ථාන වීරදෙවො'පි, සඬගාමං තෙන රාජිනා;
අනිකඬ්ඛාදයො රාජ-පුත්තෙ ද්වෙ භාතරොපි ච.

41.

සෙනාධිනායකඤ්චෙව, කිත්තිනාමජ්ජකාසිතං;

මහාවංසපාළි
සාතෙත්වා සහසා වීර-සම්මතෙ ව බහුජනෙ.

42.
ගාහෙත්වා ජීවග්ගාහංසො, රක්ඛකඤ්ච වමුපතිං;
සබ්බං තං පරාජෙත්වා, අනුබන්ධි පදාපදං.
43.
පලායමානො සො හීනො, ආගන්ත්වාන නිජං පුරං;
හත්ථසාරං සමාදාය, කොට්ඨසාරං ගතො ලභුං.
44.
පච්ඡතො පච්ඡතො වීර-දෙවො තමනුබන්ධිය;
ආගන්ත්වාන පුරෙවාසං, කතිපාහං විධායසො.
45.
ගණ්හිතුං වික්කමභුජං, තත්ථෙව තුරිතං අගා;
පෙසයිත්වා සකං සොපි, මහන්තං සකලං බලං.
46.
යුජ්ඣාපෙත්වාන සාතෙත්වා, ගාමෙ අන්තරවිට්ඨිකෙ;
මහාකද්දමදුග්ගමිහි, වීරදෙවං මහබ්බලො.
47.
අහිසෙකං විනායෙව, පුලත්ථි නගරෙ වසං;
අකාසි රාජරට්ඨස්ස, පසාසනවිධිං විභූ.
48.
අපනීයරණෙ ඡන්දං, භාතරොපි තයො තතො;
ආවසිංසු යථාපුබ්බං, ගන්ත්වා රට්ඨං සකං සකං.
49.
චතුරොපි මහීපාලා, යතමානා වීරං තහිං;
එකච්ඡත්තඨකිතං කාතුං, නෙව සක්ඛිංසු සබ්බසො.
50.
අනිසම්මකාරිභාවෙන, කුලීනෙ පරිභාපයුං;
යථෙසුඤ්ච මහන්තත්තෙ, හීනෙ සාහිමතෙ ජනෙ.
51.
වඩ්ඪිතංනෙකධා සම්මා, රඤ්ඤා විජයබාහුනා;
සාසනඤ්ච තථාලොකං, භාපයිංසු සුබුද්ධිනො.

52.
කුලීනානං මනුස්සාන-මහාවෙසි ච තාදිසෙ;
දොසෙ විත්තං තදායත්තං, පසය්භාවහරිංසු ච.
53.
පීළෙතුං සකලං ලොක-මුද්ධරන්තාධිකං බලිං;
උච්ඡුව උච්ඡයන්තෙනෙ, බීණකො සාධනෙසිනො.
54.
උද්ධරිත්වාන බුද්ධාදි-සන්තකෙ භොගගාමකෙ;
සො වික්කමභුජො රාජා, සෙවකෙසු සමජ්ජයි.
55.
පුලත්ථිනගරෙ නෙක-විහාරෙ ධාතුමණ්ඩිතෙ;
සොච දෙසන්තරියානං, හටානං වසිතුං අදා.
56.
සද්ධෙහි පත්තධාතුස්ස, දායාධාතුවරස්ස ච;
පුජනත්ථාය දින්නානි, මණ්මුත්තාදිකානි ච.
57.
චන්දනාගරුකජපුරං, සුවණ්ණාදිමයා බහු;
පටිමායො ච අච්ඡිජ්ජ, යථාකාමං වයං නයි.
58.
සාසනස්ස ච ලොකස්ස, ක්‍රියමානමුපද්දවං;
පස්සන්තා බහුසො තස්මිං, තදා නිබ්බන්තමානසා.
59.
අට්ඨමුලවිහාරෙසු, යතයො ගරුසම්මතා;
පංසුකුලිකභික්ඛු ච, කොට්ඨාසද්වයනිස්සිතා.
60.
ඵචං තිත්ථියතුල්‍යානං, සාසනොපද්දවං බහුං;
කරොන්තානං සකා සම්භා-පයානං පවරං ඉති.
61.
දායාධාතුවරං පත්ත-ධාතුමාදාය රොහණං;
ගන්ත්වා වාසමකජ්ජෙසුං, ථාසුයානෙ තහිං තහිං.
- 62.

තථෙව ඵාසුයානෙසු, විජ්ජකිණ්ණා තහිං තහිං;
තෙ කුලීනා නිලීනා'ව, හුත්වා වාසමකජ්ජයුං.

63.

පක්ඛද්වයමහීපාල-ගය්භාසීමා සුයාපිතා;
සාමන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤෙහි, කරොන්තො බහුසො රණං.

64.

සුසම්ඳ්වෙසු නෙකෙසු, ගාමෙසු නිගමෙසු ච;
අග්ගිං දෙනතා තළාකෙ ච, ඡින්දන්තා ජලපුරිතෙ.

65.

නාසෙන්තා සබ්බථා සබ්බ-මාතිකාවරණානි ච;
ඡින්දන්තා නාළිකෙරාදි, සො පකාරෙ ච භුරුහෙ.

66.

යථා පොරාණකග්ගාම-යානන්තිපි න ඤායතෙ;
විනාසෙසුං තථා රට්ඨං, අඤ්ඤමඤ්ඤවිරොධිනො.

67.

තෙ ච භූමි පතීගාම-විලොපං පත්ථමොසනං;
කාරෙන්තා නිජවාරෙහි, ආචරුං ලොකුපද්දවං.

68.

කුලීනානං මනුස්සානං, දාසකම්මකරාපි ච;
සසාමිනො'ති වත්තන්තා, නිස්සඬ්ඛා විතහීතිකා.

69.

හුත්වා යුධියා රාජුනං, අබ්භන්තරපවත්තිනො;
බලවත්තතරා ජාතා, ලද්ධයානන්තරා තදා.

70.

ජනා සමන්තකූටාදි-නෙකදුග්ගනිවාසිනො;
අදෙන්තා භූමිපාලානං, පුබ්බපට්ඨපිතං කරං.

71.

රාජාණමගගණන්තා තෙ, ගතා දාමරිකත්තනං;
සකං සකං'ව විසය-මාවසිංසු සමුද්ධතා.

72.

අනත්ථෙ නිව්තා නාම, පරිවත්තන්ති සබ්බතා;

ඉති වත්තබ්බ තංයෙව, යාතං ලඬිකාතලං තදා.

73.

එවං ගාමකභොජකා විය භුසංතෙජො විහීනා සදා;
අවිචන්තං බාසනාති සත්තභදයා රාජාභිමානුජ්ඣකිතා.

74.

නිව්චං අත්තපරත්ථසිද්ධිවිධුරාසඬිගා විහීනාසයා;
සබ්බෙ තෙ විහරිංසු භූමිපතයො වාරිත්තමග්ගාතිගා.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

චතුරාජවරියනිද්දෙසො නාම

එකුනසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

සට්ඨිම පරිච්ඡෙද

කුමාරොදයො

1.

රොහණෙ නිවසිත්ථා'ව, ජයබාහුමහීපති;
මිත්තාවහා රාජීනී වෙව, තදා කාලමකංසු තෙ.

2.

සිරිවල්ලභජායා'ථ, ජනෙසි සුගලා දූවෙ;
මාණහරණකං පුත්තං, පුත්තිං ලීලාවතීමපි ව.

3.

මාණාහරණභූපාල-දෙව්'පි රතනාවලී;
මිත්තං පභාවතිඤ්චාපි, අලභී ධීතරො දූවෙ.

4.

පස්සන්තස්ස උභො තායො, ධීතරො වීරබාහුනො;
තදා මහාදිපාදස්ස, එවං ආසි විතක්කිතං.

5.

ලොකාභිසම්මතෙ සබ්බ-භූපාලන්වයමුද්ධනි;
විසුද්ධෙ සොමවංසමිහි, අභිජාතා මයං පන.

6.

පිහනීයතරාකාරා, සබ්බසත්තිසමුන්නතා;

නානාවිජ්ජාසු නිපුණා, හත්ථිඅස්සාදිසුක්ඛමා.

7.

තථා පෙකාකිනා චෙ'නෙ, තයො වික්කමබ්බානා;
පරාජයං පරිභවං, පාපිනා බහුසො රණෙ.

8.

සුනුනො සුසමත්ථස්ස, විසොධෙතු මිමං මලං;
න දිස්සතෙ පාතුභාවො, අහො නො අප්පපුඤ්ඤා.

9.

ජනවාදකිලිට්ඨෙන, රාජත්තෙනාපි කිං මම;
ඉදානි විසයාසඬගං, හිත්වා කල්‍යාණකම්මසු.

10.

අප්පමත්තස්ස සතතං, නෙතබ්බා වාසරා'ඉති;
නියානෙත්වා අමච්චානං, සබ්බං රජ්ජව්චාරණං.

11.

තහිං සත්ත'ට්ඨමාසඤ්ඤි, වසං රත්තියමෙකදා;
දෙවරාජසරෙසෙය්‍යං, කප්පෙසි සීලසංයතො.

12.

තතො පච්චුසකාලමිහි, දෙවපුත්තං මහිද්ධිකං;
විචිත්තවත්ථාහරණං, ගන්ධමාලාවිභූසිතං.

13.

උළාරතරරූපෙන, දෙහොභාසෙන අත්තනො;
ඔභාසෙන්තං අසෙසා'සා, සුරියඤ්ච න භුග්ගතං.

14.

වදන්තං සුපිනෙ ඵලං, අදක්ඛි දරණීපති;
පසිදස්සු මහාභාග, පිතොභව මහිපති.

15.

ධඤ්ඤලක්ඛණසම්පත්තො, ඉච්ඡිතත්ථස්සසාධකො;
විනීතො ලොකකුහර-බ්‍යාපිතෙජො පරක්කමො.

16.

ආණ්ඩලයසොකිත්ති-භාසුරො සග්ගුණාකරො;
ලොකසාසනසංවුද්ධි-කරො පුත්තවරො තව.

17.
ලබ්භිස්සතෙ මහාරාජ, න චිරස්සෙව සම්පති;
පුත්තදාරාධිවුත්ථං තං, පුරං ඛිජ්ජං පයාහීති.
18.
පබ්බජ්ඣත්ථාන සඤ්ජාත-පිතිවෙගොථ රත්තියා;
විභාතාය තතොපොඨිබ්බ-ගාමං ගඤ්ජිනරුත්තමො.
19.
යථා දිට්ඨජ්ජකාරත්තං, කථෙසි සුපිනං සුභං;
මහෙසි පමුබ්බානං සො, අමච්චානං මහීපති.
20.
සද්ධිං මහෙසියා තත්ථ, පත්ථෙන්නො පුත්තමුත්තමං;
චින්නොන්නො දානසීලාදිං, සුභං නානජ්ජකාරකං.
21.
අථෙකදිවසංකාලෙ, පච්චුසෙ සුපිනෙ පන;
සබ්බලක්ඛණසම්පන්නං, සබ්බසෙනං මනොහරං.
22.
දන්තීපොතවරං දන්තං, කණ්ණෙ ගණියපෙමනො;
පට්ඨන්තම්චත්තානං, සෙය්‍යාගබ්භං මහෙසියා.
23.
සම්පස්සිය පබ්බජ්ඣත්ථා, උට්ඨාය සයනාවරා;
සඤ්ජාතපිතිපාමොජ්ජ-වෙගපිණිතමානසො.
24.
තායං වෙලායමෙදාසු-සෙය්‍යාගබ්භං මහෙසියා;
පට්ඨස්සුපිනං තස්සා, යථාදිට්ඨං පකාසයි.
25.
අහම්පි තාදිසං හත්ථි-පොතකං සයනං මම;
පදක්ඛිණං කරිත්ථාන, යීතං සොණ්ඩෙ සමාදිය.
26.
ආකඨ්ඨිත්ථාන සයනං, සමාරොපිය පෙමනො;
ආලිඬ්ඨිං සුපිනම්හීති, දෙවී වාපි තමබ්බවී.
- 27.

උහො තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, දිට්ඨිමෙවං පකාසිය;
උට්ඨාපෙසුං පහට්ඨාව, චිත්තද්දාරුණං තදා.

28.

තතො පාතො උපට්ඨාතු, මුපයාතං පුරොහිතං;
නෙමිත්තකෙ ච පුච්ඡිංසු, සුනිත්වා තෙ පමොදිතා.

29.

න විරස්සෙව පුත්තස්ස, ධඤ්ඤලක්ඛණසාලිනො;
උප්පත්තියා අවස්සං'ව, හවංතඛ්ඛන්ති කිත්තයුං.

30.

තං සුණිත්වා අමච්චා ව, තථා නගරවාසිනො;
අවින්දිංසු ජනිත්ථො ව, සඛ්ඛෙපිති මහස්සවං.

31.

තතො පට්ඨාය සොත්ථානං, පත්ථයං පත්ථිවොභුසං;
හික්ඛුසඬ්ඝෙන ඛහුසො, භණාපෙසි පරිත්තකං.

32.

මණ්ණුත්තාදිකං චිත්තං, මහග්ගමනුවාසරං;
පරිච්චජි දානමුඛෙ, යාවකානමනෙකසො.

33.

පුරොහිතාදිවිජ්ජෙහි, වෙදවෙදඬ්ඛවිඤ්ඤාහි;
චත්තාපෙසි ච භොමාදි-විධානං සොත්ථි සම්මතං.

34.

සුචිතට්ඨෙ විහාරෙ ව, ධාතුගඛ්ඛෙ ව වාපියො;
ජිණ්ණා ව පටිසඬ්ඛත්තුං, යොජ්ජි රාජකජ්ජිකෙ.

35.

දිනං නයන්තෙ කල්‍යාණ-කම්මෙනෙ'වං නරිස්සරෙ;
න විරං සණ්ඨහි ගඛ්ඛ-වරො කුච්ඡිමිහි දෙවියා.

36.

තතොවගම්ම තං භට්ඨි-පහට්ඨො සො නරිස්සරො;
මහන්තං දෙවියා ගඛ්ඛ-පරිභාරමදාපයි.

37.

පරිපක්කගඛ්ඛා දෙවී, කමෙන ජනයිසුකං;

සමයෙ හද්දනක්ඛත්ත-මුහුත්තෙනහිලක්ඛිතෙ.

38.

සුඵපසන්නා අසෙසා ව, දිසායො තංඛණෙ අහු;
සමීරණෙ ව වාසිංසු, සුගන්ධිමුදුසිතලා.

39.

දන්තීනං කොඤ්චනාදෙන, භයානං භෙසිතෙන ව;
රාජඪගණං තදාජාතං, මහාකොලාහලා කුලං.

40.

අච්ඡෙරාතිසයෙ එවං, පාතුභූතෙ අනෙකධා;
දිස්වා තං විමිහයජ්ජත්තො, මාණහරණභූපති.

41.

සුත්වා නිජස්ස පුත්තස්ස, තදා සඤ්ජාතසාසනං;
අමතෙනාහිසිත්තොව, පිතිපුණ්ණමනොරථො.

42.

මොවාපෙත්වා තදා කාරා-සරෙ ඛද්දෙ ඛහුජ්ජනෙ;
දානං උළාරං සමණ-බ්‍රාහ්මණානං පදාපයි.

43.

අමච්චපමුඛා වාපි, ජනාපුරනිවාසිනො;
කදලීතොරණාදීහි, රාජධානී මනෙකධා.

44.

අලඪිකරිත්වා සකලං, සුමණ්ඨිතපසාධිතා;
ජණං මහත්තං වත්තෙසුං, කතිපාහං මනොරමං.

45.

වෙදෙ චුත්තවිධානෙන, ජාතකම්මාදිකං විධිං;
සබ්බං සමාපයිත්වාන, කුමාරස්සා'වනීපති.

46.

පුරොහිතාදයො විජ්ජෙ, තතො ලක්ඛණපාඨකෙ;
ආණාපෙත්වාන සක්කාර-සම්මානවිධිපුබ්බකං.

47.

නියොජෙසි කුමාරස්ස, ලක්ඛණානං පටිග්ගහෙ;
සාධකං සකලං තස්ස, යත්ථපාදාදිලක්ඛණං.

48.

උපධාරිය මහාමච්ච-ගණමජ්ඣගතස්ස තෙ;
රාජිනො දෙවියා වාපි, පකාසෙසුං පමොදිතා.

49.

ලඬිකාදීපං යපෙත්වාන, ජම්බුදීපතලම්පි ව;
එකච්ඡත්තඬිකිතං කත්වා-නුභොත්තුං නිපුණො ඉති.

50.

තෙ සන්තප්පිය භොගෙහි, භියොයා පුච්ඡිත්ථ සාදරං;
සන්දිස්සමානං යංකිඤ්චි, අරිට්ඨං අත්ථි නත්ථි'ති.

51.

දීඝායුකො කුමාරො'යං, කිඤ්චි පඤ්ඤායතෙ වත;
ජනකාරිට්ඨයොගො'ති, තෙ මහීපතිනො'බුචුං.

52.

තස්සාර්ජනසම්මද්දි-පතාපභූජයො ගතො;
සො පරක්කමබාහු'ති, අත්ථත්ථනාමමග්ගහී.

53.

කණ්ණුවෙ ධමහඤ්චෙව, අන්තූපාසනාමඬිගලං;
කාරාපිය විධානඤ්ඤා, යථාවිධිමසෙසතො.

54.

රඤ්ඤො වික්කමබාහුස්ස, සපුත්තුප්පත්තිසාසනං;
වත්තුං සදුතෙ පෙසෙසි, පුලත්ථිනගරං තදා.

55.

තෙහිසො භාගිනෙයාස්ස, මහාභාගත්තනම්පි ව;
ජනකාරිට්ඨයොගඤ්ච, සුත්වා වික්කමබාහුසො.

56.

ධඤ්ඤං විජයරාජාදි-රාජමාලාය නායකං;
මණ්ඩ භාසුරං මය්හං, භාගිනෙයාං ජනෙසිසො.

57.

භානි යාකාවිසතතං, යථා තස්ස න හෙස්සති;
තථා මමන්තිකෙයෙව, කුමාරො එත්ථ වඩ්ඪතං.

58.

අලද්ධං ලහිතුං ලාහං, ලද්ධඤ්ච පරිරක්ඛිතුං;
සබ්බථා න සමත්ථොයං, පුත්තො ගජබාහු මම.

59.

සුරභාවාදියුත්තො'පි, මහින්දවිහපරොසුතො;
නිහිනො මාතුගොත්තෙන, න රජ්ජස්ස රහො මම.

60.

ධීතස්ස වික්කජාතෙන, නෙකසො සඤ්චිතෙන මෙ;
රජ්ජස්ස භාගිනෙය්‍යො'ව, කාමං භාගී භවිස්සති.

61.

ඉතිපෙසෙසි දුතෙ සො, ආනෙතුං තං කුමාරකං;
කුමාරා හරණං දත්වා, සෙසං සාරඤ්චුපායනං.

62.

සබ්බං දුතමුඛා සුත්වා, වීරබාහු මහීපති;
තස්සෙතං වචනං යුත්තං, චුත්තං මෙහිත බුද්ධියා.

63.

තථාපි ව නිජාරිට්ඨ-පටිකාරත්ථමීදිසං;
ඔරසං පුත්තරතනං, පෙසෙතුං නා'නුරූපකං.

64.

කිඤ්ච තත්ථ කුමාරමහී, නීතෙ වික්කම බාහුතො;
පක්ඛො ලද්ධමහාවාහ-බලො විය හුතාසනො.

65.

අච්චුත්තතෙන මහතා, තෙජසා සඤ්ජලිස්සති;
භානිරෙව වතම්භාකං, මහතී හෙස්සතෙ භුසං.

66.

ඉති හත්ථෙ ගතානං සො, දුතානං ථනයං සකං;
අපෙසෙත්වා විසජ්ජෙසි, පසාදිය මනෙන සො.

67.

සපුත්තදාරෙහි සමග්ගවාසං,
නරාදිනාථො නිවසං තහිංසො;
තිබ්බෙන චුට්ඨො මහතාගදෙන,
රජ්ජෙන සද්ධිං විජහිත්ථ දෙසං.

මහාවංසපාළි
සුජනප්පසාදසංවෙ ගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

කුමාරොදයො නාම

සට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

එකසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

සඬ්ඛත්ථලීපුරාභිගමනො

1.
සුත්ථා ද්වෙ භාතරො අඤ්ඤෙ, ජෙට්ඨස්සො පරතිංසදා;
ඛිජ්ජං සරට්ඨා ආගමිම, කාරෙසුං අන්තිමං විධිං.
2.
අථ කිත්තිසිරිමෙසො, රට්ඨං ජෙට්ඨස්ස භාතුනො;
අත්තාධිනං කරිත්ථාන, ආමන්තිය කණ්ටියකං.
3.
දත්ථා රට්ඨද්වයං අඤ්ඤං, චත්ථං තත්ථෙව ආදිසි;
සො'පි ජෙට්ඨස්ස භාතුස්ස, චචනං සම්පට්ඨිජ්ජය.
4.
සමාදාය කුමාරඤ්ච, දෙවිඤ්ච රතනාවලිං;
ධිතරො ද්වෙ ච ගන්තාන, මහා නාමහුලං පුරං.
5.
සමග්ගා නිවසං තත්ථ, කුමාරස්ස සිඛාමහං;
කාරෙත්ථා පරිභාරෙන, වඩ්ඨෙසි මහතා සදා.
6.
තතො සො දෙවියා ජෙට්ඨං-ධිතරං මිත්තනාමිකං;
දාතුකාමො සපුත්තස්ස, සභාමච්චෙහි මන්තයි.
7.
කාලිඬ්ගන්ථයසම්භූතා, පායෙනබල භූමිපා;
සාම්භාවං ගතා අස්මිං, ලඬ්කාදීපමිහී භූයසො.
8.
කාලිඬ්ගගොත්ත සම්භූත, ගජබාහුස්ස දාතවෙ;
ගුලුරූපෙන දෙව්'යං, යදි පෙසෙයා ධිතරං.

9.
හිංයො විවාහසම්බද්ධො, බලවා සො භවිස්සති;
මය්හං එසො නිරාලම්බො, පුත්තො හෙහිති සබ්බථා.
10.
තස්මා මෙ සුත්තනො එසා, දාතුං යුත්තා කුමාරිකා;
එවං සති වතම්භාකං, වඩ්ඪියෙ'ව සියා “ඉති”.
11.
දෙවිපි සුත්වා තං සබ්බ-මාදිච්චන්ද්‍රිය මණ්ඩනා;
සබ්බථා තමනිච්ඡන්ති, ඉදමාහ මහීපතිං.
12.
ඝාතෙත්වා සකලෙ යක්ඛෙ, කුමාරො විජයවිභයො;
ලංකාදීපමිමං'කාසි, මනුස්සාවාසකං සදා.
13.
තතො පභුති අම්භාකං, සට්ඨං විජයන්ද්‍රියං;
කාලිඨගවංසජෙනෙව, සම්බන්ධං කත්ව පුබ්බකං.
14.
අඤ්ඤභූපාල සම්බන්ධො, සුතපුබ්බො පිනත්ථිනො;
සොමවංස සමුම්භූතෙ, යපෙත්වා ධරණිස්සරෙ.
15.
තුය්හං ජාතොති අම්භාකං, සම්බන්ධො සො කථං සියා;
අරියන්ද්‍රිය සම්භූත, කුමාරෙත සභාමුතා.
16.
එවං සො දෙවියා තාය, නෙකසො වාරයන්තියා;
පසය්හසක පුත්ථස්ස, තං කුමාරිමදාපයි.
17.
සො අනෙකගුණොදාර- හරියානුගතො තතො;
රඤ්ජයන්තො ජනෙ සබ්බෙ, ජනකසන්තිකෙ වසි.
18.
එකවිසතිං වස්සානි, රජ්ජං වික්කම බාහුසො;
අනුභොත්වා යථාකම්මං, කායහෙදා ගතො පරං.
- 19.

තතො ගජභූජො යීතං, සම්පන්නබලවාහනං;
රජ්ජං හත්ථගතං කත්වා, පුලත්තිනගරෙ වසී.

20.

තතො කිත්තිසිරිමෙස, සිරිවල්ලහ භූමිපා;
වුත්තන්ත මෙතං විඤ්ඤාය, එවං සමනුවිත්තයුං.

21.

තස්ස වික්කම බාහුස්ස, වුද්ධභාවෙන නෙකධා;
මූලරජ්ජාධිපච්චං තං, අම්මං නින්දාකරං න හි.

22.

තදත්ථජස්ස බාලස්ස, මූලරජ්ජං පසාසනො;
උපෙක්ඛණං පනම්භාකං, නෙවානුච්ඡවිකං වත.

23.

තෙ සොයාව සරජ්ජම්හි, බද්ධමූලො භවිස්සති;
පසය්හ තාව තං රජ්ජං, වට්ටති ගණ්හිතුං ඉති.

24.

වෙලක්කාර බලං සබ්බං, හින්දිංසු ධන දානතො;
යථෙත්වා සෙවකෙ කෙච්චි, තස්සබ්හන්තරිකෙ තදා.

25.

ගජබාහු මහීපාලෙ, විරත්තා රට්ඨවාසිනො;
උහින්තං රාජුතං දුතෙ, පෙසයුං නෙකසො තතො.

26.

රජ්ජං සාධෙත්වා දස්සාම, එක්භුතා මයං පන;
උපත්ථම්භකභාවො'ව, කාතබ්බො කෙවලං ඉති.

27.

තතො ද්වෙ භාතුකා සෙනං, සකං සන්නය්හ වෙගසා;
උහතො මුඛතො තස්ස, රට්ඨමජ්ඣමුපාගමුං.

28.

පහිණිංසු ච තෙ දුතෙ, තතො ගජබොහුවිහයො;
භූමිපාලො නිජාමච්චෙ, සන්නිපාතිය මන්තයි.

29.

වෙලක්කාරබලං සබ්බ-මුජුපච්චත්තිකං අහු;

රාජානො ද්වෙ ව නො රට්ඨං, සඬගාමත්ථමුපාගතා.

30.

පයමං තෙසු පක්ඛස්ස, එකස්ස බලිනො භුසං;
මුඛහඬිගෙ කතෙ ඛිජ්ජං, තතො අඤ්ඤෙ සුසාධියා.

31.

ඉති නිච්ඡිය සෙනඬිගං, සබ්බමාදාය අත්තනො;
සිරිවල්ලභරාජාහි-මුඛං යුද්ධා'යුපාගමි.

32.

සිරිවල්ලභරාජාහි, සඬගාම මහිහිංසනං;
පාතො පට්ඨාය සායන්හ-කාලං යාව පවත්තයං.

33.

අසක්කුණන්තො'හිභවං, විධාතුං තස්ස කඤ්චිපි;
තතොව සො නිවත්තිත්වා, සකං රට්ඨං ගතො ලහුං.

34.

ගජබාහුස්සගොකණ්ණ-සච්චෙන පරාජිතො;
අගා රට්ඨං සකං කිත්ති-සිරිමෙසො'පි භූපති.

35.

ගජබාහුනරින්දොපි, සඬගාමෙ තමහි කිඤ්චිපි;
පරිභානිමසම්පත්තො, පුනා'ගම්ම පුරන්තිකං.

36.

බලනාථෙ විනිග්ගස්ස, සාපරාධෙ බහු බලි;
රට්ඨං වූපසමෙත්වාන, පාවෙක්ඛි නගරං සකං.

37.

රට්ඨෙය් සකෙ සකෙයෙව, තතො පභුති භූමිපා;
අඤ්ඤොඤ්ඤමිත්තෙ සම්බන්ධං, විධාය විහරිංසු තෙ.

38.

තතො පරක්කමභූපො, ධරණී පාලනන්දනො;
මෙධාවීනෙකසිජ්ජෙසු, සික්ඛමානො සුසාධුකං.

39.

විචාරක්ඛමපඤ්ඤත්තා, කිච්චා කිච්චෙසු නෙකසො;
අච්චුළාරාසයත්තා ව, මහාභාගත්තනෙන ව.

40.
අත්තනො මාතුහගිනී, සහවාස සුඛමිහි ව;
අලග්ගමානසොනෙක, බලාකීළාරසෙසු ව.
41.
සුරභාවාදිසංයුත්තා, රාජපුත්තා තු මාදිසා;
පච්චන්තෙ ඊදිසෙ දෙසෙ, කථං නාම වසිස්සරෙ.
42.
ජාතදෙසඤ්ච මෙ දානී, යුවරාජපභොගියං;
ගමිස්සාමිති නිග්ගඤ්ඡී, තම්භා පරිජනත්ථිතො.
43.
කමෙන සන්තිකං සඬ්ඛ-නායකත්ථලිසඤ්ඤිතො;
ගාමස්සාගා අහිං කිත්ති-සිරිමෙසො නිසම්ම තං.
44.
අභාවා රජ්ජ දායාද-සමානස්ස'ත්‍රජස්ස මෙ;
එකාකී'හන්ති යො චිත්ත-සන්තාපො සන්තතං ගතො.
45.
ජෙට්ඨංව භාතරං මය්හං, තං දෙහපට්ඨිමිබ්බකං;
දට්ඨුං මෙ සත්තතං පුඤ්ඤං, මහන්තමුදිතංතිව.
46.
පාමුජ්ජවෙගවසගො, නගරං තං මනොහරං;
අලඬිකාරා පයිත්ථාන, තොරණාදිහි නෙකධා.
47.
ගන්ත්වා පටිපථංයෙව, බලොසපරිවාරිතො;
නරින්දො තිථිනක්ඛත්ත-විසෙසෙ සුභසම්මතෙ.
48.
අනඤ්ඤසාධාරණතං, සම්පත්තෙහි ගුණෙහි ව;
ලක්ඛණෙහි ව සබ්බෙහි, කල්‍යාණෙයි සුසංයුතං.
49.
දිස්වා කුමාරං සන්තුට්ඨො, ආලිඬිගිත්ථාන පෙමතො;
උරෙ කත්ථාන වුම්ඛිත්ථා, මත්ථකම්භි පුනස්පුනං.
- 50.

ජනස්ස බලතො තස්ස, පස්සතො ලොවනෙහි සො;
සන්තොස අස්සුධාරායො, වස්සාපෙන්නො නිරන්තරං.

51.

මනුඤ්ඤමෙක මාරුය්හ, වාහනං සහ සුනුනා;
හෙරිති දෙන පුරෙන්නො, දිසා දස සමන්තතො.

52.

පවිසිත්වා පුරං තත්ථ, අලඬිකාරෙ මනොරමෙ;
දස්සයන්නො සපුත්තස්ස, පාවිසි රාජමන්දිරං.

53.

ලද්ධා තතො කඤ්චුකි-සුපකාර,
වගාදිනෙකෙ පරිවාරකෙ සො;
නානාගුණා රාධිතමානසස්ස,
වසිසකාසෙ පිතුනො සුබ්බෙන.

සුජනප්පසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සඬ්ඛත්ථලිපුරාහිගමනො නාම

එකසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

ද්විසට්ඨිමපරිච්ඡෙද

පරමණ්ඩලාහිගමනො

1.

අත්තනාහිමතස්සා'සු, ජාතදෙසස්ස පත්තියා;
සම්පුණ්ණමනසඬ්ඛප්පො, දුස්සඬ්ඛපච්චජ්ජිතො.

2.

වජිරුපමොරුපඤ්ඤා, බලෙන ගුරුසන්තිකෙ;
ලහුං බහුඤ්ච ගණ්හන්නො, සිප්පජාතමනෙක කං.

3.

ජිනාගමෙසු නෙකෙසු, කොට්ඨ්ථා දීසු නීතිසු;
සද්දසත්ථෙ ච කාවෙයො, සනිසණ්ඩුක කෙටුහෙ.

4.

නච්චගීතෙසු සත්ථෙසු, හත්ථිසිප්පාදිකෙසු ච;
ධනු බග්ගාදිනෙකෙසු, සත්ථෙසු ච විසෙසතො.

5.
පාරජපත්තො විනිතත්තො, පිතු රඤ්ඤො සමාවරි;
අධිජපායානුකුලං'ව, සදා භත්තිපුරස්සරො.
6.
තදා සදා දරාවාර-ගුණාරාධිතමානසො;
පියෙන විය මිත්තෙන, තෙන සද්ධිං මහීපති.
7.
උය්‍යානජලකීලාදි-සුඛං නානජපකාරකං;
අනුභොත්වා සදෙසස්මිං, සඤ්චරන්තො තහිං තහිං.
8.
එකදාසඬ්ඛසෙනාධි-පතිනා දළ්භහත්තිනා;
සරට්ඨසිමා රක්ඛාය, යො ජිතෙන ඛලියසා.
9.
අජ්ඣාචුත්ථස්ස ච ඛලත්ථ-ලිනමස්ස ච සන්තිකං;
ගාමසා'ගඤ්ඡි සුත්වාන, තමත්ථං ධජ්ඣිපති.
10.
ගාමං තං සාධුකං සජ්ජු, සජ්ජාපෙත්වා සපුත්තකං;
පච්චුග්ගන්ත්වා මහීපාලං, පණමිත්වා ධීතො තදා.
11.
පිතා පුත්තො උභො තස්ස, සම්භාසිය පියං වචො;
නෙකධා'රාධිතා තෙන, තං ගාමං සමුපාගගුං.
12.
තහිං කතිචි භූපාලො, වාසරෙ විතිනාමිය;
සෙනාපතිං සමාහුය, ඉදං වචනං මබ්බවි.
13.
පුත්තො මෙ දානිවයසි, ධීතො' පනයනාරහෙ;
තස්සොපනයනං කාතුං, මහොපකරණං ලහුං.
14.
සජ්ජෙතඬ්ඛන්ති තං සුත්වා, සොපි සෙනාධිනායකො;
සඬ්චුපකරණං ඛිජ්ජං, මඬ්ඛලත්ථං සුසජ්ජයි.
- 15.

සුගන්ධ දීපපුප්ඵාදි-වත්ථුහි දිවසත්තයං;
පුබ්බකාරං කරිත්වාන, මහන්තං රතනත්තයෙ.

16.

වෙදිකාවාරදක්ඛෙහි, ද්විපෙහි පුපුච්චති;
සම්පභාවානු රූපංච, මඬිගලං තං සමාපිය.

17.

පරක්කමකුමාරෙන, තෙන සද්ධිං සමාරහි;
වසන්තකිළං මහතිං, සාමච්චො කිළිතුං තදා.

18.

රාජා කිත්ති සිරිමෙසො-රොහණෙ වසතො තදා;
සිරිවල්ලභනාමස්ස, සභාතු මරණම්පි ච.

19.

මාණහරණනාමස්ස, රජ්ජලාභඤ්ච දෙවියා;
මිත්තාය පටිලාභඤ්ච, සිරිවල්ලභසුනු නො.

20.

රොහණාගතදුතෙහි, සුණිත්වා සකභාතුනො;
කාලක්‍රියාය සඤ්ජාත-සොකවෙගං සුදුස්සහං.

21.

මිත්තායතනුප්පත්ති පචත්තිං සවණෙන තං;
විනෙය්‍ය වීරතො තම්භා, වසන්තසමුස්සවා.

22.

නිවත්තෙත්වාන තත්ථෙච, සෙනානිං සඬ්ඛනාමකං;
පුත්තෙන සහ සො සඬ්ඛ-ත්ථලි නාමං පුරං ගමි.

23.

පරක්කමකුමාරෙන, තෙන සද්ධිං තහිං සුඛං;
වසතො තස්ස භූපස්ස, වස්සමෙකමතික්කමි.

24.

මාණාහරණභූපස්ස, දෙවි වාපි පභාවතී;
ලහිත්ථ දුතියා කිත්ති-සිරි මෙඝවිහයං සුතං.

25.

සුණිත්වා තඤ්ච සො අම්භං, වංසො ජාතො මහා''ඉති;

අහු කිත්තිසිරිමෙසො, තදා අත්තමනො භුසං.

26.

ලංකාදීපොපභොගෙක-හෙතුනා මහතා සතා;
අසාධාරණභූහෙන, චොදිතො පුඤ්ඤකම්මුනා.

27.

කුමාරො සො'ථ පිතරා, පියමිත්තෙ වියත්තනි;
කරියමානං සස්තෙහං, මහත්තං චො'පලාලනං.

28.

සවිචානමනෙකෙසං, භයහත්තී පුරස්සරං;
ක්‍රියමානමුපට්ඨානං, න මඤ්ඤන්තො තිණායපි.

29.

ලංකාදීපමිමං සබ්බ මෙකච්ඡන්තො පසොහිතං;
බ්‍රිජ්ජං කාරෙතුකාමො සො, සයං ඉති විචිත්තයි.

30.

කෙස අක්ඛක ගීවට්ඨි-දායා පත්තාන මෙව ච;
පදචෙත්‍ය මහාබොධි-සාධානඤ්චාපි සත්ථුනො.

31.

චතුරාසිතිසහස්සානං, ධම්මක්ඛන්ධාන මෙව ච;
සම්මාසම්බුද්ධකප්පානං, ආධාරත්තා ච නිච්චසො.

32.

ආකරත්තා ච නෙකෙසං, මණ්ඩුත්තාදිවත්ථුනං;
සම්මතොපි විසිට්ඨොති, දීපොනාති මහා අයං.

33.

තයො මෙ පිතරො භූපා, මාතුලොපි ච සබ්බථා;
එකච්ඡන්තෙන චත්තෙතු, මසමත්ථා විහජ්ජි'මං.

34.

භුඤ්ජන්තා එත්තකෙනෙව, කතකිච්චා මයං ඉති;
මඤ්ඤන්තා විගතච්ඡන්දා'භිසෙකම්භි කුලොචිතෙ.

35.

රට්ඨෙසකෙ සකෙයෙව, ඉස්සෙරං සම්පවත්තයුං;
කසිකම්මාදිකං ගාම-භොජකා විය නිස්සිතා.

36.
තෙසු කිත්තිසිරි මෙසං, පෙත්තෙයාං මෙ යපෙත්ව තෙ;
අගමංසු යථාකම්මං, සෙසා භූපතයො තයො.
37.
මච්චානං පරමං ආයු, චතෙ'දානි පරිත්තකං;
බාලායුචානො වුද්ධා ච, ඉමෙ සත්තා'නුපුබ්බසො.
38.
පාපුණ්ණස්සන්ති මරණ-මිති'යං නියමොපි ච;
න භෙව අස්මිං ලොකස්මිං, සංවිජ්ජති කදාවිපි.
39.
තස්මා සරීරකෙ අස්මිං, භඬගුරෙ සාරවජ්ජිතෙ;
භිළිතෙ සාරදස්සිහි, අපෙක්ඛං හිත්වා සබ්බථා.
40.
පිහනියෙ යසොදෙහෙ, චිරට්ඨායිමිහි සබ්බදා;
අම්භාදිසෙහි කත්තබ්බො, රාජපුත්තෙහි ආදරො.
41.
උම්මග්ගජාතකාදීසු, චාරිත්තඤ්චාපි භූමිසු;
විහිතං බොධිසත්තෙන, චීරභාවාදිනිස්සිතං.
42.
රාමායණභාරතාදි-ලොකියාසු කථාසුපි;
රාමස්ස වික්කමඤ්චෙව, තස්ස රාවණසාතිනො.
43.
දුයොධනාදිරාජානො, හන්ත්වායුද්ධෙ පචත්තිතං;
වික්කමාති සයඤ්චෙව, පඤ්චන්තං පණ්ඩුසුනුතං.
44.
ඉතිභාසකථායඤ්ච, දෙවාසුරරණෙ පුරා;
දුස්සන්තාදිමහීපෙහි, කතඤ්ච වරිතබ්භූතං.
45.
උම්මුලිතවතො තස්ස, නන්දවංසනරිස්සරෙ;
චාරක්කද්විජසෙට්ඨස්ස, සුත්වා බුද්ධිබලමිපි ච.
- 46.

සබ්බා නෙතානි ලොකමිහි, යාවජ්ජදිවසා භුවි;
තෙසං අසන්තිධානෙපි, සුජ්ජසිද්ධිං ගතානි හි.

47.

සුලද්ධං ජීවිතං තෙසං, අසාධාරණමිදිසං;
චරිතාතිසයං කත්තුං, සමත්ථා භොන්ති යෙ භුවි.

48.

ජායිත්වා ඛත්තවංසමිහි, ඛත්තවිරවරොධිතං;
යදිහං න කරිස්සාමි, මොසා මෙ ජාති හෙස්සති.

49.

තෙසමබ්භධිකා කාල-සම්පදායෙව කෙවලං;
මයා තෙ අධිකා කිත්තු, පඤ්ඤාදීහීති චිත්තිය.

50.

පිතුරාජා ව මෙ'දානි, පච්ඡිමෙ වයසිට්ඨිතො;
යදිදං පෙත්තිකං රජ්ජං, මම හත්ථගතබ්භවෙ.

51.

රාජලක්ඛිව සො පෙත-වෙතසො මෙ පමාදතො;
යථිච්ඡිතඤ්ඤෙව න භවෙ, මහතී ජානි මෙ භුසං.

52.

එත්ථෙව නිවසන්තො'හං, වරාපිය සකෙ වරෙ;
පරමණ්ඩලචුත්තන්තං, ජානෙය්‍යං යදි තත්තනො.

53.

රන්ධං පච්චත්ථිකානන්තු, පකාසෙතුං රථාතථං;
අධිජ්ජායානුරූපං මෙ, සමත්ථා වා න වාවරා.

54.

යෙ කෙව්'ධ ජනා සන්ති, සබ්බෙ තෙ මම සම්මුඛා;
බලියත්තං'ව සත්තුනං, කථයන්ති අනෙකසො.

55.

පච්චෙකරට්ඨසාමිහි, පිතුභූපෙහි තිහිපි;
එකීභූය කරිත්වාන, සත්තක්ඛත්තුං මහාභවං.

56.

සාධෙතුං දුක්කරං රට්ඨං, භවතෙ කාකිනා කථං;

සිසුනා ගණ්හිතුං සක්කා, බුද්දරජ්ජො පභොගිනා.

57.

සුකරං මූලභූතස්ස, තස්ස රජ්ජස්ස සාධනං;
ඉති දුට්ඨිත්තං තුය්හං, දුරෙ තබ්බමිදං''ඉති.

58.

කණ්ණෙ තත්ථසලාකායො, පච්චෙසන්තා'ව නෙකසො;
මහත්තත්තං කට්ඨන්තෙ'වං, බහුධා පරමණ්ඩලෙ.

59.

අජානනං යථාභූතං, වදන්තානං කුබුද්ධිනං;
සබ්බමෙනං වචො ජාතූ, සද්ධාතබ්බං සියා න හි.

60.

ලෙසෙනෙකෙන ගන්ත්වාන, බිජ්ජං'ව පරමණ්ඩලං;
සරූපං තත්ථ උස්සාමි, අහමෙවෙති චිත්තයි.

61.

යදි මෙ පිතුභූපාලො, විඤ්ඤායෙනං විතක්කිතං;
අභිජාතස්ස පුත්තස්ස, වංසජොතිකරස්ස මෙ.

62.

ගතස්ස සත්ථු විසය-මනත්ථොපි සියා ඉති;
අනුකම්පාධියා මය්හං, ගමනං වාරයිස්සති.

63.

මනොරථස්ස සංසිද්ධි, සබ්බථා මෙන භෙස්සති;
තස්මා නිගුළරූපෙන, ගමනං හද්දකං ඉති.

64.

ලද්ධාන රත්තියම ථෙකදිනං බණ්ඤ්ඤා,
සො තාදිසං බණ්මබ්ණතරොරූපායො;
ජානාති නො සකපිතාගමනං තථානං,
ගෙහා'හිනික්ඛමිතථා චතුරො කුමාරො.

සුජනප්පසාදසංචෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

පරමණ්ඩලාභිගමනො නාම

ද්විසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

මහාවංසපාළි
තිසට්ඨිම පරිච්ඡෙද

සෙනාපතිවග්ගො

1.
නිජායුධදුතියස්ස, නික්ඛමන්තස්ස තස්ස හි;
තං ඛණං පුරතො කො'පි, සඬ්ඛසද්දො සමුග්ගතො.
2.
තතො නෙකනිමිත්තඤ්ඤා, කුමාරො තං සුණි ත්ව සො;
නිජඵජ්ජස්සති සඬ්ඛප්පො, බිජ්ජං යෙවෙනි මොදවා.
3.
තත්ථ තත්ථ නියුත්තානං, රක්ඛකානමජානනං;
නික්ඛමිත්වා පුරාවීත-භයො සිහපරක්කමො.
4.
වෙගෙන මග්ගං ගන්ත්වාන, පඤ්චගාචුතමත්තකං;
බද්ධත්ථලගාමස්ස, පදෙසෙනාති දුරකෙ.
5.
ගාම මෙකමුපාගඤ්චි, පිලිං වත්ථුති සඤ්ඤිතං;
ජනානං සන්නිපාතාය, නිජානං සො කතාවධි.
6.
නිජාගමනතො පුබ්බං, පටිමග්ගෙ නිසිදිතුං;
පටිලද්ධනියොගානං, යෙවි දෙවාගතෙ තදා.
7.
තහිං යිතෙ සො පස්සිත්වා, එත්තකා කින්ත්වා ආගතා;
ඉති පුච්ඡි කුමාරොථ, තෙපි තං ඉද මබ්බුං.
8.
ලොකප්පවත්තිං සකලං, ජානන්තෙනාපි සාමිනා;
කිමෙව මුච්චතෙ මච්චු-භයං කෙසං න විජ්ජති.
9.
බාලාතානුගතො සාමි, යිතො වයසි ඊදිසෙ;
අජ්ජාපි හි මුබ්බෙ තුය්හං, බීරගන්ධො පවායති.
10.
න හෙවත්ථි විසුං විත්ත-ජාතං සඬ්ගහිතං තව;
න හෙවත්ථි විසුං විත්ත-ජාතං සඬ්ගහිතං තව;

තදඤ්ඤා වොපකරණ-සාමග්ගී නෙව විජ්ජතෙ.

11.
විරම්පරිවිතත්තෙහි, දළ්භං සාරුළුහත්තිහි;
විනා'ම්හෙහි විසුං කෙවා'නුගන්තාරො ජනාතුවං.
12.
කිඤ්චාගතානමම්භාකං, පිතා තුය්භං නරිස්සරො;
කාරෙස්සති ඉදං නාම, සබ්බථා නෙව ඤායතෙ.
13.
අම්භාකමන්තරාමග්ගෙ, සඬ්ඛො නාම චමුපති;
මහබ්බලො මහාවීරො, රජ්ජසීමං තමාවසං.
14.
පච්චත්ථිතෙ යපෙත්ථඤ්ඤෙ, එතෙ කතිපයා මයං;
අඤ්ඤමඤ්ඤම්හි නියත-මාසඬ්ඬිකී හදයා භුසං.
15.
අරුණුග්ගමවෙලා ව, සමාසන්නතරාධුනා;
ඉති භීතිං පකාසෙසුං, පච්චෙකං හදයස්සිතං.
16.
නිසම්ම තෙසං චචනං, විධාය මධුරං සිතං;
විතසඬ්ඬකො කුමාරො සො, මුඛානෙ'සං විලොකිය.
17.
චරිත්වාපි මයා සද්ධි-මෙතෙ'හො කාලමෙත්තකං;
න ජානිංසු මමං සබ්බෙ, යෙසඤ්ඤි හයමිදිසං.
18.
ඉති චත්වා හයං තෙසං, විනොදෙතු මුපට්ඨිතං;
සිහනාදං තදා'කාසි, මහන්නං සිහවික්කමො.
19.
තිට්ඨන්තු මානුසා සබ්බෙ, මයි හත්ථගතායුධෙ;
සක්කො දෙවානම්න්දොපි, කුපිතො කිං කරිස්සති.
20.
බාලොති මං වින්තය තං, ජාතා වො කුමතීදිසි;
පරික්ඛියති තෙ ජාණා, නවයො'ති න කිං සුතං.

21.
අජ්ජේව කාතුමෙකෙන, කම්මුනා වින්තිතෙන මෙ;
සදෙසපර දෙසට්ඨා, භයහත්තී යථාමයි.
22.
කරිස්සන්ති යථා වෙදං, භයං තුම්හෙ ජහිස්සථ;
තථා රත්තියමෙනාය, විහාතාමය ඛණෙන මෙ.
23.
උන්නතෙ දස්සයිස්සාමි, බුද්ධි සාහසවික්කමෙ;
අනුධාවති මං තාත, සෙනෙහි යදි වො භයං.
24.
පුරතො හොථ තුම්හෙහි, වත්ථා තෙ ගහිතායුධො;
සාහසෙකරසො වීරො, තම්හා නික්ඛම්ම ගාමතො.
25.
උදයා'වලසිසට්ඨං, ජෙතුමාදිච්චමණ්ඩලං;
අපරං රචි බිම්බංව, පච්ඡිමා සා මුඛොදිතං.
26.
තෙජසා පසරන්තෙන, ජනානං පවිකාසයං;
නෙතම්බුජවනං පාතො, බදලත්ථලිමාගමි.
27.
ජසසඬ්ඛස්සරෙතා'ථ, සෙනා නාථො පබුජ්ඣිය;
සඤ්ජාතසම්භමො ඤත්ථා, රාජපුත්තමුපාගතං.
28.
සද්ධිං බලෙන මහතා, පඬුග්ගම්මකතාදරො;
පණාමමුචිතං කත්තු-මානතො වසුධාතලෙ.
29.
අම්භාකමෙසජීවන්තො, කිං නාමත්ථං කරිස්සති;
මාරෙතබ්බො'ධුනෙවෙති, පස්සන්තෙ සමුඛං හට්ඨෙ.
30.
නෙවා'දිට්ඨාපරාධස්ස, මරණං පුරිසො විතං;
වධො වීරොධෙ සක්කා'ති, ඉඬ්භිතෙන නිවාරිය.
- 31.

සෙනාපතිස්ස සො හත්ථං, ගහෙත්වා සීහසන්නිහො;
භාසන්තො මධුරං වාවං, තස්සෙවා'ගඤ්ඡි මන්දිරං.

32.

අථස්ස ගමනං රඤ්ඤො, භවිතබ්බමජානතා;
සරූපං යාව ජානාමි, තාවස්සෙනෙ සභාගතා.

33.

යථා න සහිතා හොන්ති, යපෙනබ්බා විසුං විසුං;
කුමාරො'ව මමාගාරෙ, වසතු'ති විචිත්තිය.

34.

තථා සෙනාපති කත්වා, වඤ්චෙතුං තං මහාමනිං;
දස්සෙත්වා'ති ථීසක්කාරං, රඤ්ඤො දුතෙ ස පෙසයි.

35.

කුමාරො'ථ විදිත්වාන, තෙන තං වඤ්චනං කතං;
කත්තබ්බමෙත්ථා'කත්වාහ, මුදාසීනො භවෙ යදි.

36.

ඉච්ඡිතත්ථස්ස නිජ්චත්ති, න මෙ ජාතු භවිස්සති;
අයං තාවා'ධුනාවස්සං, මාරෙතබ්බොති චිත්තිය.

37.

සභාගතං පයොජෙත්වා, ඝාතාපයි චමුපතිං;
හතො සෙනාධිනාථො'ති, මහන්තං බුහිතං අහු.

38.

සෙනානාථහටො ඵකො, සුත්වා සෙනාපතිං හතං;
මාරණං සාමීනො මය්හං, කිං නිමිත්තමීති බ්‍රවි.

39.

නෙත්තිං සපාණි සහසා, කුමාරං ධීතමෙකකං;
අභිදාවි සසාමිස්ස, පරිචත්තත්තජීවිනො.

40.

කුමාරස්ස මුඛං දිස්වා, වෙධමානො භයෙන සො;
පුරෙ යාතුමසක්කොන්තො, පාදමුලෙ තතො සයි.

41.

ගණ්හටේ'ත්තිවචනා-කුමාරස්ස පුරෙතරං;

තස්සෙවෙකො සහවරො, භට්ඨෙතං විසාතයි.

42.

නියොගං මෙ විනා තෙන, කතං කම්මං න යුජ්ජති;
ඉති දණ්ඩනමෙතස්ස, කාරාපෙසියොථාචිතං.

43.

අථ තං කාලයම්භූත-සඬ්ඛොහමතිහිංසනං;
භමුක්ඛිපනමත්තෙන, රාජපුත්තො සමං නයි.

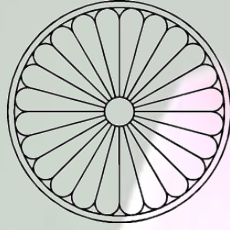
44.

වීරො යසොධරධනො ධිතිමා කුමාරො;
වීරොපකාරචතුරො චරකිත්තිසාරො;
සෙනින්දසඤ්චිතමනස්පඨනං භටානං;
සබ්බං විසජ්ජයි යථාරුචියා ගහෙනුං.

සුඡන්දපසාදසංවෙගත්ථාය කතෙ මහාවංසෙ

සෙනාපතිවංශො නාම

තිසට්ඨිමො පරිච්ඡෙදො.

සබ්බදාතං ධම්ම දාතං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතීං ධම්ම රතීං ජිනාති
තණ්හාක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං ධුත්ථිච්ඡන්දයං;
ධම්මං ධුත්ථස්සරං නික්ඛු - සද්ධම්මා හ පරිනායති.

(ධම්මපදය නික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පතොසො සුගතාප්පසන්ථො,
තරණීච සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීනි අමස්සනීයෙතා,
රසො රසානං පරමො තිලොක්ක.

මහාගඳො මච්චුපරා පහානො,
සබ්බිනිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බන්ති දානෙත ච කප්පරුක්ඛො,
චින්නාමනී හද්දසටොච ධම්මො.

ධම්මං විනා තන්ති ජිනාච මානා,
තමෙව තාණං සරණං පනිට්ඨා;
තස්මා හි තො කිච්චමඤ්ඤප්පනාය,
සුණාච ධාරෙච වරාච ධම්මෙ.

(භස්වාහිනී)

චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම උත්තම පිණිසයි.....